

**INVENTAR DE CUVINTE ȘI SENSURI NOI ATESTATE
ÎN MEDIUL ONLINE
(ICSO)
Volumul 1**

ACADEMIA ROMÂNĂ
Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti”

ANA-MARIA BARBU
BLANCA CROITOR
ANABELLA-GLORIA NICULESCU-GORPIN
CARMEN-IOANA RADU
MONICA VASILEANU

INVENTAR DE CUVINTE ȘI SENSURI NOI
ATESTATE ÎN MEDIUL ONLINE
(ICSO)

Volumul 1

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE

București, 2020

Copyright © Editura Academiei Române, 2020.
Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate editurii.

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE
Calea 13 Septembrie, nr. 13, Sector 5
050711, București, România
Tel: 4021-318 81 46, 4021-318 81 06
Fax: 4021-318 24 44
E-mail: edacad@ear.ro
Adresa web: www.ear.ro

Referenți științifici: GABRIELA PANĂ DINDELEGAN,
membru corespondent al Academiei Române
prof. univ. CRISTIAN MOROIANU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Inventar de cuvinte și sensuri noi atestate în mediul online (ICSO) /

Ana-Maria Barbu, Blanca Croitor, Anabella-Gloria Niculescu-Gorpin, ... –
București : Editura Academiei Române, 2020-
vol.

ISBN 978-973-27-3146-8

Vol. 1. - 2020. - ISBN 978-973-27-3195-6

I. Barbu, Ana-Maria

II. Croitor, Blanca

III. Niculescu-Gorpin, Anabella-Gloria

811.135.1

Redactor: Alexandra CIUTACU
Tehnoredactor: Mariana IONICĂ
Coperta: Mariana ȘERBĂNESCU

Bun de tipar: 05.03.2020. Format: 16 / 70 × 100.
Coli de tipar: 19
C.Z. pentru biblioteci mari: 81'373 : 004·4 (083·8)
C.Z. pentru biblioteci mici: 81'373

INTRODUCERE

Ideea de a realiza lucrarea de față s-a născut în urma unui proiect care a avut drept obiectiv informatizarea lexicului limbii române în formă literală, fonetică și cu despărțire în silabe, desfășurat sub coordonarea firmei de software SOFTWIN. Lexicul care a fost prelucrat digital, în acel proiect, a fost extras din următoarele dicționare în format electronic, aflate pe internet: DEX, MDA și DN. La un moment dat acest lexic a fost confruntat cu cuvintele găsite într-un corpus electronic de cărți și ziare al firmei menționate și s-a constatat că un număr relativ mare de cuvinte aflate în corpus nu se regăseau în dicționare. În urma acestui rezultat, autoarele lucrării de față, participante la proiect, s-au decis să inventarieze și să gloseze cuvintele care nu sunt înregistrate în principalele dicționare generale ale limbii române (care constituie un *corpus de excludere* – descris mai jos), extinzând cercetarea de la un corpus particular la limba română folosită în mediul online, adică, în general, pe internet. Prin urmare, lucrarea de față descrie cuvinte mai vechi, care dintr-un motiv sau altul nu au fost înregistrate în dicționarele corpusului de excludere, dar, mai ales, descrie foarte multe cuvinte și sensuri noi ce reflectă stadiul actual al dinamicii limbii române. Indiferent de viața mai lungă sau mai scurtă a cuvintelor, se cuvine ca ele să fie inventariate și definite. Acest lucru este necesar din mai multe motive. În primul rând, cuvintele reflectă creativitatea limbii, oricât de rare ar fi sau cu utilizare restrânsă, specifică unui anumit mediu social. În al doilea rând, trebuie să ne gândim că ceea ce este acum actual, peste sute de ani va reprezenta un stadiu de limbă română veche; or, descrierea cât mai amănunțită a limbii este o datorie față de urmașii noștri și față de limba română însăși. În al treilea rând, descrierea tuturor cuvintelor întâlnite, dacă se poate, este un sprijin pentru înțelegerea lor, în acest moment, de către publicul larg. Totuși, vorbind de publicul larg, trebuie să subliniem că această lucrare nu este normativă, nu este un dicționar doar de cuvinte ale limbii standard pe care să le poată folosi oricine oricum, ci este o radiografie a limbii române de acum, o lucrare descriptivă, pentru care ne-am străduit să găsim un titlu cât mai sugestiv: *Inventar de cuvinte și sensuri noi atestate în mediul online* (ICSO). Este de notat că, aici, „cuvinte și sensuri noi” nu se referă exclusiv la neologisme sau cuvinte recente, ci la cuvinte care nu au fost inventariate până acum în dicționarele generale ale românei actuale.

Lista de cuvinte

Lucrarea de față cuprinde un număr de aproximativ 1400 de cuvinte simple sau compuse, care pot fi încadrate în următoarele categorii:

- Cuvinte care lărgesc familii lexicale vechi. Numeroase cuvinte inventariate sunt rezultate ale productivității deosebite a unor prefixe (ex. *ne-*, *anti-* etc.) sau a unor sufixe (ex. *-ist*, *-ism* etc.), dar și a altor afixe, mai mult sau mai puțin productive, care contribuie la extinderea familiilor lexicale. Pe lângă aportul derivărilor, o contribuție importantă o aduc și conversiunile, prin care utilizările adjectivale ale substantivelor ori utilizările substantivale sau adverbiale ale adjectivelor creează instanțieri noi ale unor cuvinte vechi, de exemplu adj. > s.n. *antialgic*, *derizoriu*, adj. > s.f. *componistică*, *nominalizată*, adj. > adv. *dramatic*, *profesionist* etc. Pe de altă parte, există, pur și simplu, cuvinte vechi care nu au fost înregistrate niciodată până acum. Menționăm câteva exemple (găsite pe books.google.ro): abisinian se întâlnește în romanul din 1897 al lui Dimitrie Ghika-Comănești, *O expediție română în Africa*; americanomanie se întâlnește într-un articol din 1930 al lui Al. Philippide, *Paul Morand și americanomania*, publicat în „Viața Românească”, XXII, nr. 7–8, iulie–august, p. 122–126; francoman este folosit de Nicolae Iorga în *Memorii (Tristețea și sfârșitul unei domnii)*, vol. III, apărut în 1931 la Editura „Națională” S. Ciornei; maghiarism se întâlnește la Eminescu în *Opere*, vol. IX. *Publicistică [Educațiune și cultură]* și la Caragiale în *Momente și schițe*; somal este un substantiv întâlnit doar în câteva texte vechi – motiv pentru care apare în inventarul nostru cu mențiunea „învechit” –, anume într-un fragment din Dimitrie Ghika-Comănești, *O expediție română în Africa*, 1897, și într-un fragment din Mihai Tican Rumano, *Sub soarele Africii răsăritene*, 1936.
- Termeni tehnici sau de specialitate care denumesc produse și servicii (ori caracteristici ale acestora) disponibile publicului larg sau termeni care însoțesc informații de largă utilitate din domeniul informatic, bancar, electronic, psihologic, marketing, turism etc. Aici sunt cuprinse și nume de produse care apar pe site-urile magazinelor online sau care apar în texte juridice, fiind obiectul unor prevederi legislative (ex. *citativ*, *chimiorezistent*, *chimosensibil*, *swift*, *twin*).
- O categorie aparte o reprezintă lexicul întâlnit în special pe forumurile online și bloguri, care adună poate cele mai multe efemeride, dar care ilustrează cel mai bine eferescența creatoare a limbii, precum și disponibilitatea acesteia la împrumuturi (în special din limba engleză) și la calcuri semantice. Am exclus totuși unele cuvinte utilizate foarte rar, colocvial, ca *andronicii*, *bancii*, *bichirii*, *ciutacii*, *gâzii*, *mirceabazii*, *voiculeștii* ș.a., care sunt construite de la numele unor persoane ce lucrează la diferite posturi de televiziune, acuzate că susțin anumite interese.
- Cuvinte care sunt înregistrate în dicționarele corpusului de excludere, dar pentru care se aduc informații noi, de pildă, sunt atestate cu o nouă valoare gramaticală față de cea deja înregistrată ori s-au găsit sensuri noi sau sunt necesare nuanțări ale vechilor definiții ori este un cuvânt nou omonim cu unul vechi. Cuvintele-titlu din această categorie sunt marcate cu simbolul *.

Condiția generală pentru a introduce un cuvânt în lista de intrări a fost să apară de cel puțin zece ori pe surse online diferite, dar am admis și unele excepții.

Corpusul de excludere

Corpusul de excludere constituie referința față de care sunt considerate „noi” cuvintele și sensurile acestui inventar. Astfel în lucrarea de față sunt inventariate cuvinte sau sensuri care nu apar în niciunul dintre următoarele dicționare:

DCR – *Dicționar de cuvinte recente*, ediția a III-a, autori: Florica Dimitrescu, Alexandru Ciolan, Coman Lupu, București, Editura Logos, 2013.

DEX – *Dicționarul explicativ al limbii române*, ediția a II-a, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, Editura Univers Enciclopedic, 1998; Editura Univers Enciclopedic Gold, 2016.

DEXI – *Dicționar explicativ ilustrat al limbii române*, coordonator: Eugenia Dima, București, Editurile ART și GUNIVAS, 2007.

DN – *Dicționar de neologisme*, autori: Florin Marcu, Constant Maneca, București, Editura Academiei, 1986.

MDA – *Micul dicționar academic*, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, București, Editura Univers Enciclopedic, 2010.

MDN – *Marele dicționar de neologisme*, ediția a II-a, autor: Florin Marcu, București, Editura Saeculum, 2000.

NODEX – *Noul dicționar explicativ al limbii române*, București, Editura Litera Internațional, 2002.

DLR – *Dicționarul limbii române*, București, Editura Academiei Române, 2010 – folosit doar pentru verificarea cuvintelor vechi.

După cum se poate vedea, nu am introdus în corpusul de excludere dicționarele fără glose (de pildă, cele ortografice sau cele de sinonime ori antonime) și nici pe cele specializate, de circulație restrânsă. Există cuvinte care apar doar în dicționare ortografice. Pe acestea le-am inclus în inventarul de față cu explicațiile aferente. De asemenea, am introdus și termenii care au ieșit din cadrul strict specializat (de pildă, al lucrărilor științifice) și au pătruns în mediul cu acces larg din partea publicului, cum este internetul.

Structura unei intrări

O intrare a acestui inventar oferă următoarele informații, după structura de bază din figura de mai jos:

virgulă, imediat după cuvântul-titlu. Acestea sunt apoi reluate și specificate în mod corespunzător la fiecare sens. Când un substantiv prezintă variație de gen, aceasta este marcată cu semnul „/”, de pildă substantivul *micronutrient* are indicația s.m./s.n. corespunzătoare formelor de plural masculin *micronutrienți* și neutru *micronutriente*.

4. *Unul sau mai multe sensuri.* Fiecare sens este numerotat cu o cifră arabă, dacă intrarea conține mai multe sensuri. În cadrul unui sens, există indicații gramaticale specifice sensului, precum și informații de uz, una sau mai multe definiții și unul sau mai multe exemple însoțite de sursele lor, pe care le prezentăm în continuare.
5. *Informații de uz.* Acestea indică, adesea prin notații abreviate, domeniul din care provine termenul (ex. informatică, psihologie etc.), caracteristica diastratică (ex. familiar, argou etc.) sau stilistică (ex. ironic, depreciativ etc.), precum și frecvența de utilizare (rar, foarte rar, frecvent etc.). Informația de uz poate da, de asemenea, precizări privind contextul de utilizare a cuvântului (ex. despre haine, despre pisici etc.) sau poate preciza utilizarea cuvântului (doar) într-o anumită sintagmă. Acest tip de informație poate lipsi.
6. *Una sau mai multe definiții.* Pot exista mai multe definiții (despărțite prin ;) pentru același sens, dacă surprind aspecte aflate în strânsă legătură ale aceleiași realități. Uneori o definiție poate acoperi părți de vorbire corelate; de pildă, pentru folosirea adjectivală a unui substantiv nu se dă o definiție separată, dacă aceasta ar presupune reluarea în cea mai mare parte a definiției de substantiv. Aceeași situație se întâlnește și la adjectivele folosite adverbial.

Unele intrări reprezintă variante ale unor cuvinte definite în acest inventar. În aceste situații, în loc de definiție, se face trimitere la cuvântul definit prin marcajul v. (= vezi), de exemplu, „nozocomial adj. v. nosocomial”.

7. *Exemple.* Acestea sunt redactate cu caractere italice și reprezintă paragrafe, fragmente de paragraf, titluri sau anunțuri excerptate din sursele de pe internet. Exemplele provenite mai ales din titluri nu se încheie cu niciun semn de punctuație, preluând această caracteristică din sursa exemplului. Dacă unui sens îi sunt asociate mai multe categorii gramaticale, atunci exemplele sunt date pentru fiecare categorie, în ordinea din listă. Începând cu a doua, se indică categoria respectivă după semnul //.

După caz, exemplele au fost corectate, în general, prin adăugarea semnelor diacritice și prin aplicarea normelor ortografice în vigoare.

8. *Sursa fiecărui exemplu.* Indicația sursei cuprinde două informații: prima indică domeniul site-ului (din care reiese, în mare, ce tip de site este: presă, magazin, site specializat etc.), iar cealaltă reprezintă un link (scurtat cu

ajutorul aplicațiilor goo.gl sau bitly.com) la adresa de internet la care se găsește exemplul respectiv. Așadar pentru a se ajunge la site-ul în care se află un exemplu este necesară copierea linkului scurtat în zona de adrese a aplicației de navigare pe internet (sau se poate căuta textul din exemplu). Informația de domeniu poate fi înlocuită de unul dintre cuvintele-cheie Blog, Carte, FB (FaceBook) sau Forum, dacă site-urile respective reprezintă una dintre aceste categorii. Uneori, domeniul este precedat de cuvântul-cheie *comentariu*, dacă exemplul este extras din zona de comentarii a site-ului respectiv.

Următoarele informații nu se mai referă la un anumit sens, ci la cuvântul-titlu, și sunt date în secțiunea finală a intrării, marcată cu semnul „-”.

9. *Indicații privind formele flexionare.* Pentru substantive sunt oferite formele de plural, iar pentru adjective sunt precizate toate formele flexionare specifice paradigmei, în afara celor indicate deja după cuvântul-titlu. Dacă o anumită formă flexionară din paradigma adjectivală nu este atestată (din cauza utilizării aceluși adjectiv cu un tip restrâns de substantive, de pildă doar cu unele neutre), atunci forma neatestată din paradigmă este precedată de semnul „^”. Dacă pentru un substantiv lipsește indicația de flexiune înseamnă că, cel puțin deocamdată, nu este atestată forma sa de plural. Pentru verbe, sunt indicate forma de indicativ prezent persoana întâi singular, iar dacă aceasta nu este atestată se indică cea de persoana a treia singular, precum și forma de participiu.
10. *Pronunție.* Această informație, marcată de cuvântul-cheie „Pr.”, este dată în special pentru împrumuturile neadaptate sau adaptate parțial a căror pronunție nu poate fi dedusă din forma ortografică. Redarea pronunției se face cu Alfabetul Fonetic Internațional (standardul IPA – engl. International Phonetic Alphabet), din care am reținut doar simbolurile specifice limbii române și doar câteva simboluri străine, pentru a reda transcrierea fonologică a cuvintelor așa cum ar fi rostite de români. S-a ținut seama că majoritatea românilor nu au capacitatea de a distinge unele sunete specifice altor limbi, cum ar fi vocalele lungi de cele scurte, diferitele grade de apertură vocalică sau alte particularități de articulare. Un impediment în stabilirea pronunției este faptul că, în cele mai multe cazuri, anume pentru cuvintele atestate doar în texte scrise, nu am avut acces la pronunția vorbitorilor români. În această situație fiecare autoare a propus una sau mai multe pronunții posibile, inspirate din dicționarele online cu informații audio de pronunțare, cum ar fi, pentru engleza britanică sau/și americană, dicționarele Oxford (en.oxforddictionaries.com), Longman (ldoceonline.com/), Merriam-Webster (merriam-webster.com), Cambridge (dictionary.cambridge.org), The Free Dictionary by Farlex (thefreedictionary.com) ș.a. Există cazuri, mai puține, în care am dat pronunția auzită la vorbitorii români, deși diferă de cea din dicționarele englezești, cum este cazul cuvântului *corporate*, care se pronunță uzual la

noi /k'orporejt/, în timp ce dicționarele englezești indică /'kɔ:p(ə)rət/. Accentul în redarea pronunției, în această lucrare, este pus înaintea vocalei accentuate prin simbolul '.

Trebuie reținut că pronunția propusă nu reflectă și nu va reflecta niciodată o variantă unică, unanim acceptată, rolul ei fiind doar de orientare generală.

11. *Variante*. Această informație, marcată de cuvântul-cheie „Var.”, oferă variantele cuvântului-titlu așa cum sunt întâlnite în surse. Este de reținut că nici forma cuvântului-titlu, nici variantele sale nu sunt recomandări de scriere pentru publicul larg, această lucrare neavând caracter normativ.
12. *Abreviere*. Unele cuvinte-titlu se folosesc și sub o formă abreviată, care este redată după marcajul „Abr.”.
13. *Autoarea intrării*. Pentru a împăca unele divergențe de opinie asupra inventarierii sau nu a unor cuvinte, asupra definițiilor lor sau a modului de pronunțare, am decis ca fiecare autoare să încheie intrările lucrute cu inițialele sale. Acest fapt face ca materialul lucrării să reflecte strict drepturile de autor și responsabilitatea fiecărei autoare. Inițialele folosite sunt: AMB – Ana-Maria Barbu, BC – Blanca Croitor, AGNG – Anabella-Gloria Niculescu-Gorpin, CIR – Carmen-Ioana Radu și MV – Monica Vasileanu.

Ce nu conține acest inventar

Spre deosebire de alte dicționare de acest fel, lucrarea de față nu conține informații despre etimologia cuvântului-titlu sau despre prima sa atestare. În privința etimologiei, deși la prima vedere aceasta pare ușor de stabilit mai ales pentru cuvintele derivate sau anglicisme, nu am dorit să cădem în capcanele pe care adesea le întinde un astfel de demers, când nu este însoțit de studii specializate. Prin urmare, cum obiectivul nostru principal este acela de a inventaria, într-o măsură cât mai mare cu putință, lexicul viu al limbii române, am lăsat în sarcina specialiștilor în etimologie stabilirea provenienței cuvintelor care își vor câștiga până la urmă un loc stabil în vocabularul limbii.

În privința primei atestări, stabilirea acesteia este aproape imposibilă în mediul online, unde cele mai multe site-uri nu sunt date. În plus, dacă informația primei atestări poate fi de o însemnătate majoră pentru cuvintele românei vechi, unde corectarea unei asemenea atestări, chiar și cu câțiva ani, poate constitui subiectul unor studii interesante, în zilele noastre prima atestare se poate pierde extrem de ușor în volumul imens de texte scrise și vorbite. Dacă lucrarea de față, prin această ediție și cele viitoare, și-ar putea atinge scopul de a ține pasul, pe termen lung, cu inovațiile limbii, atunci ea însăși ar putea fi un reper temporal pentru începuturile cuvintelor inventariate. Însă mai întâi ar trebui să ajungem la un

punct zero, în care vom fi terminat de inventariat toate cuvintele existente la un moment dat în limbă. Or, deocamdată mai avem până să atingem acest punct, știind că deja o listă întreagă de noi și noi cuvinte așteaptă să fie glosate.

Alt tip de informație pe care nu l-am cuprins în acest inventar se referă la stadiul de asimilare pe care îl prezintă unele împrumuturi înregistrate deja în dicționare. La ora actuală, o serie de anglicisme au ocurențe pe internet într-o formă grafică adaptată. Cea mai uzuală adaptare este, după cum era de așteptat, reducerea geminatelor, de exemplu *staff* devine *staf*, *topping* devine *toping* sau *businessman* devine *businessman*. Schimbări majore a suferit, de pildă, cuvântul extrem de utilizat *smartphone* care poate fi întâlnit și ca *smartphon*, ba chiar și sub formele *smartfon*, cu pluralul *smartfonuri* (dar și *smartfoane*). Aceste tip de modificări nu a fost prins în lucrarea de față, atâta timp cât cuvintele respective sunt deja înregistrate în corpusul de excludere, dar, fără îndoială, un studiu pe această temă ar fi cât se poate de bine-venit.

O informație pe care nu am inclus-o în descriere, deși s-ar putea să aibă o oarecare utilitate, este trimiterea la dicționarul sau dicționarele în care se află un cuvânt-titlu marcat cu *, pentru care s-au definit sensuri noi sau au fost nuanțate unele vechi, ori s-a înregistrat o conversiune sau un cuvânt omonim etc., pentru o eventuală comparare.

Cui se adresează lucrarea

Inventarul de cuvinte și sensuri noi atestate în mediul online se adresează în primul rând specialiștilor lingviști și studenților interesați de evoluția lexicului limbii române. Cuvintele inventariate aici vor putea fi mai departe analizate în vederea includerii sau nu în lucrările normative ale limbii române, precum DOOM sau DEX.

Această lucrare vine în întâmpinarea unui deziderat exprimat de prof. univ. Florica Dimitrescu în prefața valorosului *Dicționar de cuvinte recente*:

„În DCR am pornit de la ideea că trebuie, într-un fel, să fie urmărite neapărat cuvintele «vii», deci termenii pe care chiar dacă nu îi întâlnim extrem de des, sunt înregistrați măcar o dată în 10 ani. De aici necesitatea ca dicționarele de felul acestuia, inclusiv DCR-ul, să fie prezentate, în mod ideal, în noi ediții cel puțin la 10 ani odată, deziderat pe care, singură fiind la cârma acestui dicționar, nu l-am putut îndeplini.” (DCR, ediția a III-a, 2013, p. 10)

Totuși, lucrarea de față se deosebește de DCR prin două aspecte majore. În primul rând, prezintă doar material cu totul nou. Acesta include cazuri mai greu de depistat, cum sunt cele de conversiune sau de elipsă, în care cuvinte altminteri vechi ca formă au devenit o altă parte de vorbire. În al doilea rând, materialul se bazează pe o extindere aproape totală a surselor, de la presă la totalitatea site-urilor de limba română. Sursele sunt foarte ușor de accesat prin adresa scurtată aferentă

fiecărui exemplu, cu rezerva că unele site-uri pot, ulterior publicării acestei lucrări, să fie șterse sau modificate.

Nu în ultimul rând, acest inventar se adresează publicului larg, de pildă, prin explicarea a numeroși termeni tehnici din domenii de mare interes precum informatică, psihologie, sănătate, sport etc., dar și a unor împrumuturi, în special din engleză, a căror semnificație în română poate fi restrânsă sau chiar modificată față de cuvântul de origine.

Intenționăm ca această lucrare să fie continuată prin actualizări periodice, după modelul dicționarului francez Hachette, *Dictionnaire de notre temps* (printre altele), care în edițiile anuale introduce un număr de cuvinte nou-înregistrate. Cu siguranță noi nu vom putea publica anual câte un supliment, dar sperăm să o facem totuși nu o dată la zece ani, ci mult mai frecvent.

Autoarele

ABREVIERI

abr. = abreviere	livr. = livresc
adj. = adjectiv	m. = masculin
adv. = adverb	market. = marketing
arg. = termen argotic	med. = medicină
antrop. = antropologie	met. = meteorologie
auto. = automobilistică	muz. = muzică
biol. = biologie	n. = neutru
concr. = concret	part. = participiu
culin. = domeniul culinar	peior. = peiorativ
dimin. = diminutiv	petrol. = domeniul petrolier
depr. = depreciativ	p.ext. = prin extensiune
ec. = economie	p.gener. = prin generalizare
electron. = electronică	pl. = plural
elem. = element de compunere	pr. = pronunție
engl. = engleză	prep. = prepoziție
expr. = expresie	p.restr. = prin restricție
f. = feminin	psih. = psihologie
fam. = limbaj familiar	pub. = publicitate
farm. = farmaceutică	refl. = reflexiv
ferov. = domeniul feroviar	s. = substantiv
fig. = sens figurat	sg. = singular
filos. = filosofie	tipogr. = domeniul tipografic
fin. = domeniul financiar	™ = marcă înregistrată
inform. = informatică	tranz. = tranzitiv
intrans. = intransitiv	v. = vezi
invar. = invariabil	var. = variantă(e)
ir. = ironic	vb. = verb
înv. = învechit	vulg. = vulgar
jur. = domeniul juridic	1sg. = persoana întâi singular
lingv. = lingvistică	3sg. = persoana a treia singular

ALFABETUL FONETIC INTERNAȚIONAL PENTRU LIMBA ROMÂNĂ

Simbolurile fonologice de mai jos sunt folosite, în general, pentru redarea pronunțării de către români a cuvintelor românești și străine.

Sunete vocalice:

a	ca în	car
ə		păr
i		prânz
e		bere
ɨ		pisică
o		dor
u		bun
œ		fr. <i>Pasteur</i> , germ. <i>föhn</i>
y		fr. <i>cru</i>

Sunete semivocalice (nesilabice):

ɕ		alean
ɔ̃		roată
w		sau, bou, web
j		iar, hoit, pui, yală

Apendice de palatalizare:

j		buni, lupi
---	--	------------

Sunete consonantice:

b	ca în	bas
k		crac, kaliu
c		chel, chin, cheamă, unchi,
tʃ		cer, circ, ceaun, cianură
d		de
f		far
g		gong
ɟ		gem, gimnast, geantă, giardia
ʒ		ghem, ghimbir, gheată, ghiară
x		har
ʃ		jar
l		lamă
m		mic
n		nas
p		pară
r		rod
s		sos
ʃ		șiret
t		toc
ʦ		țar
θ		engl. <i>think</i>
v		vot, watt
z		zar

Simbolul ' înaintea unei vocale marchează accentul pentru cuvintele străine din această lucrare.

A

abisinian, abisiniană adj., s.m., s.f. **1.** s.m., s.f. Persoană care făcea parte din Abisinia (denumire mai veche a Etiopiei de astăzi). *Biserica Coptă din Egipt a răspuns solicitărilor abisinienilor și a trimis un episcop și o serie de preoți ca să refacă credința creștină în Yemen.* (Carte, <https://bit.ly/2AexCDR>). *Ne găsim aci într-o țară populată de somali bertiri, supuși și tributari ai abisinienilor.* (Carte, <https://bit.ly/2NMnd5x>). // s.f. *Am văzut ca-ntr-o părere / O domniță cu-un chimval, / Era o abisiniană: / Din chimval și glas zvonea / Despre muntele Abora.* (Carte, <https://bit.ly/2Co9MpI>). **2.** adj. Referitor la Abisinia sau la populația acesteia; care aparținea Abisiniei sau populației acesteia; (p.ext.) etiopian. *În anii 1930, A. Jeffrey a identificat în jur de două sute de cuvinte din araba clasică ce ar putea deriva din gî'iz, vechea limbă liturgică a Bisericii Abisiniene.* (Carte, <https://bit.ly/2pYkEUy>). *Cremă hidratantă cu ulei abisian și unt de shea oferită de magazinul online Herbagen.* (herbagen.ro, <https://bit.ly/2P23ZxE>). **3.** s.f., adj. (Exemplar de pisică) dintr-o rasă cu părul scurt, brun-auriu și cu corp alungit. *Abisinienele sunt pisici elegante de talie medie, cu corpul suplu și puternic și picioare lungi, subțiri.* (purina.ro, <https://bit.ly/2ymxkct>). *Abisiniana este una dintre cele mai vechi rase de pisici din lume, iar originile ei nu sunt cunoscute exact.* (monitoruldegalati.ro, <https://bit.ly/2pVOYPJ>). // adj. *Pisica abisiniană seamănă cu pisica sălbatică africană, strămoșul pisicii de casă.* (purina.ro, <https://bit.ly/2ymxkct>). *Pisica abisiniană are un aspect regal, cu urechile mari.* (click.ro, <https://bit.ly/2EspZhb>). – M.pl. abisinieni, f.pl. abisiniene. (BC)

absurdistan s.n. (Ir., depr.) Etichetă dată unui stat în care absurdul reprezintă norma, mai ales la nivel instituțional și guvernamental. *Absurdistanul este real. Președintele turkmen are o statuie de 21 de metri, din aur* (romaniatv.net, <https://goo.gl/Dq5ePe>). *Nu putem să nu legăm orbirea spirituală de „absurdistanul” social al zilelor noastre. Muncim pentru salarii care abia ne ajung să ne plătim întreținerea, chiria și facturile.* (ziarullumina.ro, <https://goo.gl/pqZEEt>). – Pl. absurdistanuri. (BC)

abulomanie s.f. (Rar) Indecizie patologică; incapacitate de a lua decizii. *Deși mulți dintre noi avem uneori greutăți în a lua decizii, abulomania este o tulburare psihică în care pacientul afectat nu poate lua decizii absolut deloc, suferind de o „paralizie a analizei”* (experti.acasa.ro, <https://bit.ly/2EGFzWG>). *Pe de altă parte, abulomania este asociată cu anxietatea, stresul, tulburarea de personalitate de tip dependent, tulburarea obsesiv compulsivă (T.O.C.) și depresia, iar uneori poate afecta în mod serios viața pacientului.* (Blog, <https://bit.ly/2EyjU2z>). (BC)

account manager s.m. Manager de cont. *Bună, numele meu este Cătălina și sunt Account Manager de aproape 5 luni.* (Blog, <https://goo.gl/YQvIcT>). *Handsome și GodMother angajează account manageri.* (smeu.ro, <https://goo.gl/KcTsUH>). – Pl. account manageri. Pr. /ək'awnt m'eneʃer/. (BC)

account s.n., s.m. **1.** s.n. Cont de utilizator (online). *Puteți să vă faceți chiar acum un account pe EXTRtech.* (FB, <https://goo.gl/tlwTGT>). **2.** s.m. Manager de client într-o companie, cel care asigură legătura între client și companie. *Bucuriile și tristețile job-ului de account, tensiunea care face parte din pachetul de bază și momentele memorabile care fac totul să merite la final.* (iqads.ro, <https://goo.gl/juEtXI>). *Școala de creație ADC*RO [...] poate fi utilă și pentru cei care vor să devină strategii sau accounti într-o agenție, pentru a-i ajuta să înțeleagă mai bine ce face creația.* (scoalaadc.ro, <https://goo.gl/1e11C1>). – M.pl. accounti, n.pl. accounturi. Pr. /ək'awnt/. (BC)

accounting s.n. Contabilitate. *Activitatea noastră presupune un accounting de calitate și asta include și acordarea bugetului cu vehiculele media folosite.* (economie.hotnews.ro, <https://goo.gl/BvxPFN>). *În medie, pentru activitatea de accounting se alocă între 3–5 ore pe lună, cu mențiunea că în cazul anumitor proiecte mai complexe ce necesită o foarte bună înțelegere a business-ului se pot depăși chiar și 10 ore alocate lunar.* (admarks.ro, <https://goo.gl/qdNzFM>). – Pr. /ək'awnting/. (AMB)

acreierat s.m., adj. (Depr.) (Persoană) fără creier, fără minte. *Negoită e cel mai rău din istoria lui Dinamo, acest acreierat îngroapă Dinamo.* (comentariu, gsp.ro, <https://goo.gl/0FuKEx>). [...] *să mă scutiți cu explicația șablon răspândită de zvonaci acreierați cum că fără acele bănci nu vom mai avea ce mânca.* (comentariu, hotnews.ro, <https://goo.gl/x1bwgu>). *Au venit o mulțime de acreierați și au ucis o sută de oameni la îndemnul unui ticălos trădător de țară.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/LWy1FP>). – F.sg. acreierată, m.pl. acreierați, f.pl. acreierate. (BC)

ad s.n. Reclamă pe o pagină de internet. *Cum să realizezi ad-uri eficiente pe Facebook* (Blog, <https://goo.gl/zGzGar>). *Cum poți să crezi rapid și ușor ads-uri pentru instagram?* (Blog, <https://goo.gl/5s3ZXi>). – Pl. ad-uri / ads-uri. Pr. /ed/. (BC)

ad-blocker s.n. Program de blocare a mesajelor publicitare (ad-uri) de pe o pagină de internet. *Folosirea unui ad-blocker a devenit ceva extrem de popular de-a lungul timpului, dar asta nu înseamnă că toți utilizatorii sunt neapărat de acord cu asta.* (playtech.ro, <https://goo.gl/kopCFw>). *Conform legilor aflate acum în vigoare în Uniunea Europeană, script-ul care detectează prezența unui ad-blocker, iar apoi blochează accesul la conținut, nu poate fi rulat fără permisiunea utilizatorului.* (zonait.tv, <https://goo.gl/KtCZeo>). – Pl. ad-blockere. Pr. /'edblokər/. (BC)

admin s.m. Administrator al unui site sau program de pe internet; asistent administrativ. *În acest topic am să vă prezint câteva din programele folosite de*

adminii de pe serverele BuGGeD. (Forum, <https://goo.gl/BZCn4K>). *Cum află adminul unei pagini facebook* (Forum, <https://goo.gl/Mv3ncj>). – Pl. admini. (BC)

administratoră s.f. Administratoare. *Fosta administratoră Mirea Viorica, prinsă la furat* (youtube.com, <https://goo.gl/m0lQyC>). *Cum au încercat o contabilă și o administratoră din Câmpina să se îmbogățescă* (observatorulph.ro, <https://goo.gl/4lvD3q>). – Pl. administratore. (BC)

advecția vb.tranz. (Met.) A mișca prin advecție. *Pe acest fond sinoptic, în aceste regiuni a predominant o circulație predominant sudică, aceasta a advecțat și un aer cald, dinspre regiunile nordice ale Africii.* (meteooldova.ro, <https://bit.ly/2NBZB3I>). [...] *de pe Marea Neagră va continua să fie advecțat un aer umed în părțile inferioare ale atmosferei [...]* (vremea.ro, <https://goo.gl/ZaDwRI>). – 3sg. advecțează, part. advecțat. (BC)

advertiser* s.m. Companie de publicitate; companie care își face publicitate. *Advertiserii, încurajați să lucreze mai mult cu creatorii de conținut pe YouTube* (mediafax.ro, <https://goo.gl/4tovmb>). *În clasamentul celor mai activi advertiseri, realizat în funcție de numărul de spoturi publicitare difuzate de canalele media, Procter & Gamble ocupă locul întâi* (researchromania.ro, <https://goo.gl/44ttNE>). *Veste importantă pentru afiliați și advertiseri: rețeaua de afiliere Profitshare a ajuns la cota de 100.000.000 de euro vânzări.* (Blog, <https://bit.ly/2RGN7Lc>). – Pl. advertiseri. Pr. /'edvɛrtajzɛr/ (BC)

aflatoxină s.f. Micotoxină cancerigenă produsă de ciuperci din genul *Aspergillus* (mucegaiuri), în special de *Aspergillus flavus* și *Aspergillus parasiticus*, detectabile în furaje, cereale, arahide, laptele provenit de la animale hrănite cu furaje etc. *Ministrul Agriculturii, Daniel Constantin a declarat, joi, despre scandalul laptelui contaminat cu aflatoxină că „toate cazurile identificate au fost izolate, produsele au fost oprite înainte de a fi puse la vânzare”.* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/GLLYb1>). *Scandalul laptelui infestat cu aflatoxină a luat amploare și specialiștii se întrec în declarații, care de care mai alarmante sau menite să calmeze populația speriată.* (libertatea.ro, <https://goo.gl/FzjfFw>). – Pl. aflatoxine. (BC)

ageism s.n. Discriminare în funcție de vârstă, prejudecată privind oamenii în vârstă. *Despre protestatarii în vârstă de la Cotroceni. De ce ageismul e o măgărie* (psychologies.ro, <https://goo.gl/bCDqYE>). „Să luptăm împotriva ageismului”, adică a „segregării și discriminării împotriva unei persoane din cauza vârstei sale” – va fi sloganul Zilei Internaționale a Persoanelor Vârstnice, sărbătorită la 1 octombrie de OMS. (agerpres.ro, <https://goo.gl/ic4Rdv>). – Pr. /'ejdʒizm/, (fam.) /aɢe'ism/. (BC)

ageist adj. Care discriminează în funcție de vârstă; care are prejudecăți despre persoanele în vârstă. *În continuare, într-o ordine ce a scăpat un pic de sub*

control și a devenit, iată, și subiectivă și sexistă și lookistă și ageistă, vedeți mai jos, pe scurt, câte ceva din prezentările tinerilor scriitori. (abnews.ro, <https://goo.gl/GhxokA>). *Medicamentul „altă literă random din alfabet” combate balonarea, astfel încât să nu devii la fel de bășinos ca elitiștii corporatiști și ageiști din Piața Victoriei.* (vice.com, <https://goo.gl/HC8uiE>). – F.sg. ageistă, m.pl. ageiști, f.pl. ageiste. Pr. /'ejdʒist/ / (fam.) /aʒe'ist/. (BC)

ageriza vb.refl. și tranz. (Rar) A deveni sau a face să devină mai ager. *Las' că nu-i rău. S-a mai agerizat treaba. Pe mine mă enervează că mai urmează 2–3 zile de vreme rea.* (Forum, <https://goo.gl/XTTRJu>). *Îți mulțumesc încă o dată, Andra, că m-ai agerizat.* (Forum, <https://goo.gl/VyehQr>). – 1sg. (mă) agerizez, part. agerizat. (BC)

airless adj.invar. Care nu lasă să intre aerul; vidat. *Produsul este ambalat în flacon cu sistem airless. Acest sistem are ca principală diferență faptul că nu există niciun tub de imersie, ci o diafragmă care se ridică la evacuarea produsului, prin acționarea butonului. Avantajele sistemului airless sunt: permite evacuarea conținutului aproape 100%, dozarea produsului este constantă, riscul de contaminare a produsului este scăzut.* (farmec.ro, <https://bit.ly/2EAf0IO>). *Pompă pentru zugrăvit / vopsit airless, electrică, cu piston.* (emag.ro, <https://bit.ly/2Cy6wJ4>). – Pr. /'eərles/. (BC)

albi* s.m.pl. Jucători ai echipei de fotbal Real Madrid (având echipament alb). *Etapă de coșmar pentru Real Madrid și FC Barcelona: „Albii” au fost învinși cu 3-0!* (ziare.com, <https://bit.ly/2DK1HPm>). *După sincopile cu Sevilla și Celta Vigo din Cupa Spaniei, Real Madrid și-a reluat șirul meciurilor fără înfrângere. Albii au ajuns la 6 partide consecutive în care nu au pierdut, 5 dintre acestea fiind victorii.* (unibet.ro, <https://bit.ly/2Iv65j1>). (BC)

algeziolog s.m. Specialist în terapia durerii (algeziologie). *Problema e că algeziologul și psihologul din această schemă nu apar în mod obișnuit în drumul pe care un pacient cu durere cronică îl parcurge în țara noastră.* (viata-medicala.ro, <https://goo.gl/2kt6ty>). *Acești specialiști, numiți algeziologi, există de mai mulți ani în țările dezvoltate, dar nu și în România.* (ziarullumina.ro, <https://goo.gl/u1fus1>). – Pl. algeziologi. (BC)

algeziologie s.f. Disciplină medicală care se ocupă cu studiul durerii și al posibilităților de prevenire și combatere a acesteia. *Dorim funcționarea eficientă a activității în domeniul algeziologiei, identificarea modalităților de difuzare a informațiilor din domeniu și colaborarea cu organizații similare naționale și internaționale.* (algezio.ro, <https://goo.gl/kt1m6I>). *Lipsa de specialiști reprezintă principala problemă cu care se confruntă algeziologia în România [...]* (sanatateatv.ro, <https://goo.gl/wgBCN1>). (BC)

algotalmjn™ s.n. Medicament nonsteroidal antiinflamator, întrebunțat în mod curent ca analgezic de putere și antipiretic, cu efecte secundare nocive care au

determinat interzicerea sa în unele țări. *Ce sunt algocalminul și aspirina, care este clasa lor de medicamente?* (sfatulmedicului.ro, <https://goo.gl/28pvkq>). *Pe vremuri trebuia să iau 2 algocalminuri ca să simt un minim de efect care oricum nu se compara cu astea noi.* (Forum, <https://goo.gl/mEj3EJ>). *Spitalul îi umflă pe toți cu algocalmine, că alte calmante nu există prin dulapuri* (Blog, <https://goo.gl/ptx3hC>). – Pl. algocalmine / algocalminuri. (BC)

all-inclusive* adj.invar., adv., s.n. (Tip de serviciu turistic) în care sunt incluse, pe lângă cazare, trei mese pe zi și băutură, eventual alte servicii. *Pentru o relaxare totală și o vacanță lipsită de griji, alege una dintre vacanțele all inclusive pe care ți le propunem aici.* (aerocenter.ro, <https://bit.ly/2pWoyNV>). // adv. *Călătorește all inclusive, pe bani puțini* (<http://agro-mania.eu/2018/04/22/631/>). // s.n. *Tocmai am citit despre planurile de vacanță ale cuiva care, după o analiză minuțioasă, a ales să meargă anul ăsta la un all inclusive scump din Antalya: 3000 de Euro pentru 2 persoane.* (1001-calatorii.ro, <https://bit.ly/2RWpPtp>). – Pr. /ol-incl'usiv/. (BC)

all-inclusivist s.m. (Fam.) Amator de promoții all-inclusive; persoană care beneficiază de un pachet turistic all-inclusive. *Tentație pentru all-inclusiviști [...]* *Noile construcții din Bansko respectă arhitectura centrului vechi...* (Blog, <https://goo.gl/oLthjo>). *Nici ăia de vin la all-inclusive nu au totul inclus, și aici vorbim de șezlongul care le conferă statutul de all-inclusivist cu stele.* (calatoruldigital.ro, <https://goo.gl/6qmBXx>). – Pl. all-inclusiviști. Pr. /ol-inclusiv'ist/ (BC)

alopat* adj. Referitor la alopatie, prin alopatie. *Medicina cuantică tratează cauza bolii combinând medicina alopată cu terapiile complementare și alternative.* (doctorulzilei.ro, <https://goo.gl/Nxhvzr>). *Am primit de la medicul endocrinolog un tratament care cuprinde și medicamente alopatate (medrol, thyrozol) și un medicament homeopat (mastodynnon).* (pcfarm.ro, <https://goo.gl/7BxtcW>). – F.sg. alopată, m.pl. alopați, f.pl. alopate. (BC)

Amazonia s.f. Regiune din bazinul Amazonului, care cuprinde pădurea amazoniană. *O nouă specie este descoperită, în medie, la fiecare trei zile, în Amazonia, potrivit unui raport realizat de World Wildlife Fund [...]* (mediafax.ro, <https://goo.gl/lDrqAJ>). *Amazonia este situată în partea de nord a Americii de Sud, între lanțul Munților Anzi și podișul Guyanelor și al Braziliei, întinzându-se până la coasta atlantică.* (grado.ro, <https://goo.gl/FvQ1z3>). (BC)

amazonian adj., s.m. **1.** adj., s.m. (Ființă) care provine din sau locuiește în zona fluviului Amazon (Amazonia). *Pădurea amazoniană – un paradis imens și fragil* (descopera.ro, <https://goo.gl/jpbvuh>). *Ritualul morții, la triburile amazoniene* (romaniatv.net, <https://goo.gl/JoDzsM>). // s.m. *Papagalii cu frunte albastră sunt cei mai deosebiți dintre speciile de amazonieni.* (zooghid.ro, <https://bit.ly/2C3qjQ5>). *Amazonianul se descurcă singur cam cum făceam și noi la zăpezile din '50,*

inundațiile din '70 și cutremurul din '77. (Carte, <https://bit.ly/2Qp1Hu6>). **2.** s.m. (Foarte rar) Persoană care vinde produse prin intermediul site-ului amazon.com. *Nu am pornit pe acest drum cu un scop anume. Nu știam că a deveni selleri pe Amazon ne va duce la a pune bazele celei mai mari comunități românești de e-commerce: Amazonienii.* (amazonienii.ro). *Cum poți dezvolta o afacere pe Amazon? „Amazonienii” din România generează venituri de milioane de dolari* (capital.ro, <https://bit.ly/2EfxHcM>). – F.sg. amazoniană, m.pl. amazonieni, f.pl. amazoniene. (BC)

amazoniancă s.f. (Rar) Persoană de gen feminin din zona fluviului Amazon. *Ce i s-a întâmplat lui NJD era să mi se întâmple mie în Brazilia, în Victoria cu o amazoniancă.* (Forum, <https://goo.gl/Jzz1xi>). *Am cunoscut-o astfel și pe soția lui Richard – Delicia – o amazoniancă din clanul Wambissa al tribului Jivaro, cei cunoscuți pentru tehnica de micșorare a capetelor dușmanilor lor.* (Blog, <https://goo.gl/Ag1Tkn>). – Pl. amazonience. (BC)

ambalator, ambalatoare s.m., s.f., adj. (Persoană fizică sau juridică) ce se ocupă cu ambalarea produselor. *Am lucrat ca femeie de serviciu pe Brâncoveanu și ca ambalator manual la o fabrică.* (pressalert.ro, <https://goo.gl/G1TwvA>). *Din cauză că în zona bogată a Antalyei populația nu se înghesuie să lucreze în agricultură, în hala de sortare-împachetare a companiei Lykiasun lucrează 60 de ambalatoare kurde, aduse de la 1.000 de kilometri distanță, din regiunile sărace ale Turciei, situate la granița cu Irakul.* (stiri.com.ro, <https://goo.gl/xXRRBm>). // adj. *Conducerea Salinei Târgu Ocna insistă pentru o legislație în domeniu care să determine firmele ambalatoare de sare importată să se alinieze cerințelor europene [...]* (m.jurnalul.ro, <https://goo.gl/sSx1cc>). – M.pl. ambalatori, f.pl. ambalatoare. (AMB)

ambulanțier, ambulanțieră s.m., s.f., adj. **1.** S.m., s.f. Șofer pe ambulanță; persoană care lucrează într-o ambulanță. *Aspirații la acest post trebuie să aibă diplomă de absolvire a cursului de ambulanțier conform Ordinului ministrului Sănătății* (ziarulceahlul.ro, <https://goo.gl/dmeO9t>). *Româncă ambulanțier în Nisa: Sunt învățată să văd sânge, dar nu pot să vă spun ce am văzut acolo* (digi24.ro, <https://goo.gl/IcFFY0>). // s.f. *Pentru că în momentul în care au venit, ambulanțiera mi-a zis direct „nu e RCP, am vorbit cu familia”.* (imed.ro, <https://goo.gl/WgsGuZ>). **2.** adj. Care ține de sistemul de ambulanțe. *Comuna Vladimirescu are, începând de astăzi, o unitate independentă de intervenție ambulanțieră [...]* (tv-arad.ro, <https://goo.gl/WFDHCI>). *La nivel de probleme sectoriale, colegul nostru de la Federația Ambulanța a ridicat problema orelor suplimentare efectuate în sistemul ambulanțier.* (snlp.ro, <https://goo.gl/f2i8GO>). – M.pl. ambulanțieri, f.pl. ambulanțiere. (BC)

americanomanie s.f. Pasiune pentru limba, cultura și civilizația americană; (p.ext.) manifestarea acestei pasiuni. [...] *numele străine sunt pronunțate rareori corect [cel mai adesea se întâmplă, din cauza americanomaniei, că nume pur*

*rusești sau franțuzești sunt grafiate și rostite englezește: „Youryi” în loc de „Iuri” sau „silain” în loc de „selin” (Céline), ca să dau doar două exemple]. (pruteanu.ro, <https://goo.gl/A1s46M>). Într-un articol intitulat *Paul Morand și americanomania – scris în anul 1930, cu ocazia recenzării lucrărilor „New York” și „Champions du monde”, inspirate din viața americană – Al. Philippide relevă amploarea americanomaniei, care a stârnit dezbateri pasionate în cele mai diverse cercuri intelectuale românești.* (rasfoiesc.com, <https://bit.ly/2K05wiG>). – Pl. americanomanii. (BC)*

analizabilitate s.f. Capacitatea de a fi analizat. *Dependența de analist a analizabilității pacientului – pe calea spre o indicație terapeutică bazată pe interacțiune* (edituratrei.ro, <https://bit.ly/2G39sx7>). *Evaluarea pacientului reprezintă perioada necesară fiecărui terapeut pentru a analiza simptomele prezentate de pacient, problemele expuse, gradul de analizabilitate al acestuia.* (Blog, <https://bit.ly/2J6ZZ9L>). (BC)

anarhiza vb.refl. și tranz. A (se) transforma într-un regim anarhic. *Sufletul zilelor noastre trece prin două momente hotărâtoare... se democratizează dar se și anarhizează.* (Carte, <https://bit.ly/2J7jX49>). // vb.tranz. *Întrucât acestea anarhizează statele și administrațiile publice putem spune că cercetarea lor este o ramură a geopoliticii și deci o direcție necesară în „înțelegerea” și deci cercetarea modelărilor și deopotrivă a „desfigurărilor” pe care astfel de elite și politicile lor le induc în fluxul vieții colective a popoarelor.* (Carte, <https://bit.ly/2B5yQ4E>). – 1sg. (mă) anarhizez, part. anarhizat. (BC)

anarhizare s.f. Instaurarea anarhiei; dezorganizare sistematică, radicală. *Imperiul German optase pentru viclenie ca energie guvernatoare a lumii atunci când l-a trimis pe Lenin în celebrul vagon sigilat, cu banii pe care-i va folosi pentru anarhizarea Rusiei și deci pentru răsturnarea dinastiei „creștine” a Romanovilor.* (roncea.ro, <https://bit.ly/2Cu7177>). *Orgolioasă spre patologic, necredincioasă și deci netemătoare, aceasta lumpen-intelectualitate este un factor de anarhizare a societății, o manifestare dintre cele mai stricăcioase pentru suflet și pentru mințile tinere care sunt eronat îndrumate.* (Carte, <https://bit.ly/2PJZDIH>). – Pl. anarhizări. (BC)

anatolian adj. Din Anatolia; referitor la Anatolia. *Prezența materiilor prime provenind din zona anatoliană (obsidian), dar și prezența obiectelor de tip Nemrik la Shimshara și Jarmo demonstrează o activitate comercială intensă și o mare mobilitate a locuitorilor așezării de la Nemrik.* (arheologie.ro, <https://goo.gl/CCkHeu>). *Ciobăneștii anatolienii sunt câini cu o dezvoltare tardivă, atingând maturitatea corporală în jurul vârstei de 4 ani.* (animale.ro, <https://goo.gl/WUB76b>). – F.sg. anatoliană, m.pl. anatolienii, f.pl. anatoliene. (BC)

androidesc adj. (Foarte rar; fam.) Referitor la Android (sistem de operare pentru smartphone-uri). *Nu, nu merită banii. Dacă vrei să te chinui și să pui*

acatiste androidești la biserică, cumpără-l. Eu îți recomand un Moto G sau un Lumia. (Forum, <https://bit.ly/2OvwLTW>). *Ultimul post androidesc* (Blog, <https://bit.ly/2pgGDFT>). *Iată-ne din nou cu un review la un smarphone „androidesc”.* (Blog, <https://bit.ly/2MN9Z8s>). – F.sg. androidească, m. și f.pl. androidești. (BC)

angajabilitate s.f. Capacitatea de a putea fi angajat. *Angajabilitatea este una dintre liniile de acțiune ale Procesului Bologna și este definită ca fiind capacitatea unei persoane de a obține un loc de muncă în concordanță cu competențele sale, de a-l menține, de a se dezvolta profesional capacitatea de antreprenoriat a unei persoane și posibilitatea acesteia de a-și schimba locul de muncă.* (cpedu.ro, <https://bit.ly/2PGnLz9>). *Cei care vor să le calce pe urme se pot orienta către universitățile de top din SUA, Australia, Marea Britanie sau alte țări din Europa, care se mențin și anul acesta pe primele locuri în Top 500 al universităților cu cea mai mare rată de angajabilitate.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2Dsh65O>). – Pl. angajabilități. (BC)

angiocoronarografie s.f. (Med.) Angiografie coronariană, procedură diagnostică ce utilizează razele X și o substanță de contrast în vederea vizualizării anatomiei arterelor coronare și a eventualelor leziuni (stenoze, ocluzii) produse prin depunerea de grăsimi la nivelul pereților acestora. *Dr. Grațian Miclăuș a realizat prima angiocoronarografie CT în cadrul Neuromed Timișoara și, implicit, în România.* (neuromed.ro, <https://goo.gl/pGk9Yt>). *Imipramina îmbunătățește simptomele la pacienții cu dureri cardiace anormale și angiocoronarografii normale, posibil printr-un efect analgetic visceral.* (farmaciafaltis.ro, <https://goo.gl/WNnmrC>). – Pl. angiocoronarografii. (BC)

angiotensină s.f. (Med.) Hormon care are efect constrictor asupra arterelor, le îngustează și determină o rezistență mai mare la deplasarea sângelui. *Gene implicate în reglarea sistemului renină-angiotensină-aldosteron și cardiopatia ischemică.* (researchgate.net, <https://goo.gl/5JqHuJ>). *Descoperirea unui asemenea aspect particular ne-a determinat să examinăm cu atenție dovezile referitoare la blocanții de receptori ai angiotensinei și infarctul de miocard.* (bmj.ro, <https://goo.gl/FfmgQr>). (BC)

anonimiza* vb.tranz. și refl. A face să-și piardă individualitatea sau identitatea. *Abia cadavrul lui, ca maximă crimă, este găsit desculț, lucrul care e la fel de cumplit ca arderea feței lui cu apă tare, până la os, și îl anonimizează.* (romlit.ro/din_toc_n_toc). *Dacă ne referim la bărbați, Ea este cu totul specială, unică, apoi bărbatul, cel mai înainte îndrăgostit, o plasează în mulțime – deci o anonimizează – zicându-și: „așa sunt femeile”.* (Carte, <https://goo.gl/eVogkc>). // vb.refl. *„În epoca internetului li se pare și patronilor, ca și simplilor cetățeni, că oricine poate să facă jurnalism. Iar jurnaliștii se mercenarizează și se anonimizează constant sub presiunea banilor mulți”, declara Popescu pentru un cotidian central.* (jurnalul.ro, <https://goo.gl/SviH2d>). – 1sg. (mă) anonimizez, part. anonimizat. (AMB)

anonimizare s.f. Acțiunea de a anonimiza și rezultatul ei. *Sumele trebuia să fie confidențiale, dar soluția tehnică de anonimizare a fost defectuoasă, iar HotNews.ro a intrat în posesia informațiilor.* (economie.hotnews.ro, <https://goo.gl/pWr4wL>). *Ceata de petrecăreți asigură scufundarea în anonimizare, triumful fiziologicului.* (contemporanul.ro, <https://goo.gl/PftTND>). – Pl. anonimizări. (AMB)

antemenționat adj. Menționat anterior. [...] pentru acțiunile de promovare a exportului prevăzute la alin. (1) lit. a), b) și c) din cuprinsul art 2, antemenționat, se instituie scheme de minimis care se aprobă prin ordin al ministrului. (gov.ro, <https://goo.gl/eVJLFY>). *Medicamentul asigură o suspensie rapidă a parazitemiei în cazul crizelor de malarie cu paraziți antementionați.* (sfatulmedicului.ro, <https://goo.gl/ZL7kDW>). – F.sg. antemenționată, m.pl. antemenționați, f.pl. antemenționate. (BC)

antemergător s.m., s.n., adj. **1.** s.m. Persoană care merge (într-un vehicul) înaintea unei coloane oficiale sau a unei ambulanțe. „Badigardul” Oprea și antemergătorii săi cu picioarele înainte (adevarul.ro, <https://goo.gl/qxhHGj>). *Ambulanța, trimisă la Holbav cu antemergători de la Deszăpezire* (bzb.ro, <https://goo.gl/VWCPRa>). **2.** s.n. Vehicul care merge înaintea unei coloane oficiale sau a unei ambulanțe. *Autospeciale ISU Cluj, antemergătoare la nunta adjunctului ISU din Huedin.* (stiridecluj.ro, <https://goo.gl/A8HRAB>). **3.** s.n. Aparat cu roți și bară de susținere, care facilitează deprinderea mersului la copii, prin împingerea sa. *Avantaje: antemergătorul nu construiește doar mersul corect al copilului, ci și încrederea în sine, coordonarea și puterea fizică.* (suntmamica.ro, <https://goo.gl/db17zL>). *Antemergător din lemn viu colorat, ideal pentru a ajuta copilul să meargă* (lumealuibubu.ro, <https://goo.gl/qpTcmC>). **4.** adj., s.m. (Entitate) care precedă ceva sau pe cineva, care premerge, preemergător. [...] atunci când va fi o navă, capul tău mare va servi ca figură antemergătoare, iar în acea clipă te voi boteza [...] (Carte, <https://bit.ly/2FaV9qj>). *Ceva în genul lui Nero: și cu focul, și cu arta. Dar nu se dădea poet precum antemergătorul lui roman într-ale nebuniei, ci artist plastic.* (ciresarii.ro, <https://goo.gl/ByHv94>). // s.m. *Audi prezintă conceptul Prologue, antemergătorul lui A9.* (promotor.ro, <https://goo.gl/1gberh>). – F.sg. și pl., n.pl. antemergătoare, m.pl. antemergători. (BC)

antepremergător s.n. Antemergător (**3**). *Antepremergătorul de la Molto este o jucărie 2 în 1 care se poate folosi deopotrivă ca un centru de activități cu o varietate de sunete și lumini, dar și ca ajutor stabil și sigur în etapa primilor pași ai copilului.* (emag.ro, <https://goo.gl/eHP6sl>). *Antepremergătorul din lemn este o alternativă excelentă la preemergătorul clasic sau la antepremergătorul clasic, fiind ecologic, stabil, sigur.* (ham-bebe.ro, <https://goo.gl/szs2Zr>). – Pl. antepremergătoare. (BC)

antialcool adj.invar. **1.** (Despre dispozitive) care detectează alcoolul din sânge, respirație etc. *O să scoată din funcțiune dispozitivele antialcool.* (comentariu, gds.ro, <https://bit.ly/2QkDqkp>). *Senzori auto antialcool* (jurnalul.antena1.ro,

<https://bit.ly/2OhgWmX>). **2.** (Despre substanțe, tratamente etc.) Care acționează împotriva dependenței de alcool. *Cercetătorii ruși au testat în laborator un tratament antialcool, cu foarte puține efecte secundare.* (formaremedicala.ro, <https://bit.ly/2OYEBpd>). *Colegiul „Emil Racoviță” s-a implicat în desfășurarea campaniei antialcool realizată de Spitalul Clinic de Urgență Brașov, în parteneriat cu Direcția de Sănătate Publică, Inspectoratul Școlar Brașov și Rompetrol.* (colegiul-racovita.ro, <https://bit.ly/2NSIGA0>). (AGNG)

antialgic* s.n. (Farm.) Substanță sau medicament care calmează durerea. *Pentru că denumirile generice variază de la un produs la altul, antialgicele sunt clasificate în acest top pe baza substanței active de către experții de la Universitatea de Medicină din Oxford, UK.* (doc.ro, <https://bit.ly/2NaNXMV>). *Este frecvent necesară combinarea antialgicelor neopioide cu cele opioide sau adăugarea de coanalgezice, deoarece diferitele tipuri de dureri pot coexista.* (viata-medicala.ro, <https://bit.ly/2xKHVO6>). – Pl. antialgice. (AGNG)

anti-austeritate s.f., adj.invar. **1.** s.f. Ansamblu de măsuri, reglementări etc. prin care se încearcă diminuarea sau stoparea efectelor socio-economice apărute ca urmare a politicilor economice propuse și/sau implementate de anumite state aflate în criză economică. *Grecii țin la anti-austeritate* (semneletimpului.ro, <https://bit.ly/2StRjSQ>). *Europa a vrut să pună la colț antiausteritatea, dar a dat greș.* (zf.ro, <https://bit.ly/2SrgaGG>). **2.** Referitor la măsurile, reglementările etc. prin care se încearcă diminuarea sau stoparea efectelor socio-economice apărute ca urmare a politicilor economice propuse și/sau implementate de anumite state aflate în criză economică. *În acest moment, intervine economistul anti-austeritate, care de obicei are și Premiul Nobel.* (dilemaveche.ro, <https://bit.ly/2GnVvgk>). *Guvernul Greciei are încredere că poate încheia un acord cu creditorii și este dispus, în acest scop, să amâne o parte din programul anti-austeritate, a declarat sâmbătă ministrul de Interne Nikos Voutsis, transmite Reuters.* (cotidianul.ro, <https://bit.ly/2RZtVYf>). – Var. antiausteritate. (AGNG)

antiavort adj.invar. (Despre măsuri, legi, atitudini etc.) Care se opun avortului. *Documentele de arhivă arată că, prin decretul antiavort, Nicolae Ceaușescu a încercat și eliminarea „prostituției” și a „libertinajului” din România, nu doar creșterea demografică.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2N7MIUh>). *Acest discurs anti-avort pare să capete mai mult teren în ultimii ani și s-a ajuns chiar la medici care refuză în mod deschis să efectueze întreruperi de sarcină și își lasă pacientele să avorteze fără asistență pe paturile de spital, de parcă ne-am întors în anii de glorie ai lui Ceaușescu.* (vice.com, <https://bit.ly/2NOWiLA>). – Var. anti-avort. (AGNG)

antibăsescian, antibăsesciană s.m, s.f., adj. (Persoană) care se opune politicii lui Traian Băsescu, președinte al României între anii 2004 și 2014. *Propagandă și dezinformare: Mircea Cărtărescu despre cum a ajuns „anti-băsescian”* (tismaneanu.wordpress.com, <https://bit.ly/2xOK2jZ>). *Anti-băsescienii lui pește!*

(geocer.ro, <https://bit.ly/2OWe7Vh>). // s.f. *Domnule Năstase, nu sunt o fană a dvs., nici a partidului dvs. Sunt, însă, o antibăsesciană convinsă, așa că, sfătuți-l pe Geoană să-i dea lui Băsescu în cap... tocmai cu referendumul.* (Blog, <https://bit.ly/2GBcWcx>). // adj. *Doar patru lideri PNL înoată contra curentului antibăsescian* (gandul.info, <https://bit.ly/2Sjjq3o>). *30 ianuarie în Piața Universității: ger crâncen, diversioniști oteviști, dar spiritul antibăsescian rămâne* (oraan.ro, <https://bit.ly/2JceY2h>) – M.pl. antibăsescieni, f.pl. antibăsesciene. – Var. anti-băsescian. (AGNG)

antibăsescianism s.n. Curent politic, atitudine care se opunea politicii lui Traian Băsescu, președinte al României între anii 2004 și 2014; antibăsism. *Ei nu știu nimic, ei nu cunosc nimic, în afara unui anti-băsescianism orb, radical și care îi transformă în ființe politice unidimensionale care nu mai aud și nu mai văd altceva.* (mediafax.ro, <https://bit.ly/2xK51o8>). *Dacă, pentru moment, o stângă a stângii nu există în România, nu este mai puțin adevărat că prezența la guvernare a unui PSD, încă obsedat de a treia cale de acum mai bine de un deceniu, ar putea alimenta un vot de protest anti-austeritate care până acum lua forma simplă a antibăsescianismului.* (bursa.ro, <https://bit.ly/2R8Ky4i>). – Var. anti-băsescianism. (AGNG)

antibăsism s.n. (Fam.) Antibăsescianism. *Antibăsismul este acum un mit spulberat.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2OXYk8z>). *După mai bine de doi ani de elaborare metodică și prezență publică, antibăsismul a început să intre în declin.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2DHSmHC>). – Var. anti-băsism. (AGNG)

antiblocare s.f. (În sintagma) *sistem (de) antiblocare (a roților)* = Tip de sistem de frânare care nu permite blocarea roților în momentul frânării. *Istoria sistemului anti-blocare a frânei datează încă din 1929, când a fost inventat și utilizat de Gabriel Voisin pentru avioane.* (4tuning.ro, <https://bit.ly/2DFexOT>). *Ce rol au sistemele antiblocare?* (scolarutiera.ro, <https://bit.ly/2NfAIL6>). – Var. anti-blocare. (AGNG)

antibolșevic, antibolșevică adj., s.m., s.f. **1.** adj. Care este împotriva bolșevicilor. *A murit Petru Gherga, ultimul luptător anti-bolșevic din Munții Banatului* (ziaruldevest.ro, <https://bit.ly/2OkxUkb>). *Ultimul episod al dimensiunii antibolșevice a unificărilor teritoriale din 1918 se consumă în primăvara lui 1919.* (dilemaveche.ro, <https://bit.ly/2NR8SJZ>). **2.** s.m., s.f. Persoană care se opune bolșevicilor sau bolșevismului. *Articolele interbelice ni-l înfățișează ca pe un anti-nazist convins – dar deopotrivă și un anti-bolșevic – nu din credințe superioare însă, ci tot din această pământeană și neîntreruptă luciditate care lipsea multor colegi de generație.* (dilemaveche.ro, <https://bit.ly/2N8iKtT>). // s.f. *Felicitări din suflet distinsei Doamne Lucia Hossu Longin, unul dintre cei mai importanți PROFESIONIȘTI de televiziune din România, mare și frumoasă româncă, mare antibolșevică și anticomunistă.* (FB, <https://bit.ly/2OjBI5m>). – M.pl. antibolșevici, f.pl. antibolșevice. Var. anti-bolșevic. (AGNG)

antibotulinic adj. (Despre substanțe) Care tratează botulismul. *Criza de ser antibotulinic s-a dovedit a fi una falsă.* (deșteptarea.ro, <https://bit.ly/2NRd8cr>). *S-a propus înlocuirea sau reducerea folosirii nitriților în preparatele de carne cu factori fizici și chimici antibotulinici.* (bzi.ro, <https://bit.ly/2Is3p6q>) – F.sg. antibotulinică, m.pl antibotulinici, f.pl. antibotulinice. (AGNG)

antibrechtian adj. Care contrazice specificitatea dramaturgiei lui Bertolt Brecht sau a unor elemente ce își au originea în opera acestuia. *Conceptul de opera apertă e tot ce se poate mai antibrechtian.* (artapolitica.ro, <https://bit.ly/2RZmyQE>). *Studiind dosarul lui Mugur Călinescu din arhivele Poliției Secrete, Gianina creează un spectacol care reconstituie interogatorii și declarații într-o manieră avangardistă, brechtiană și anti-brechtiană în același timp.* (litenet.ro, <https://bit.ly/2pJlkNo>). – F.sg. antibrechtiană, m.pl. antibrechtieni, f.pl. antibrechtiene. Var. anti-brechtian. (AGNG)

anticaniculă adj.invar. Care se folosește împotriva caniculei, care ajută la diminuarea stării de disconfort create de caniculă. *Meteorologii anunță temperaturi extrem de ridicate, fapt pentru care Primăria Municipiului Târgu-Jiu a luat măsuri anti-caniculă pentru cetățeni.* (gorjeanul.ro, <https://bit.ly/2OYCOR6>). *Astfel, în cadrul campaniei anticaniculă, Primăria Municipiului București a achiziționat 10 containere.* (sectorul4live.ro, <https://bit.ly/2Rdvhj1>). – Var. anti-caniculă. (AGNG)

anticatolic adj. Care este împotriva catolicismului. *Romanul era puternic anticatolic, iar filmul a tăiat multe dintre atacurile mai virulente.* (lumea.catholica.ro, <https://goo.gl/FPdxAm>). [...] în momentul în care scria Ferriol, atmosfera din Țara Românească și Moldova era deosebit de virulent anticatolică [...] (Carte, <https://goo.gl/tQP98T>). *Politica anti-catolică a lui Bismark* (historia.ro, <https://goo.gl/Navamb>). – F.sg. anticatolică, m.pl. anticatolici, f.pl. anticatolice. Var. anti-catolic. (BC)

anticearcăn* s.n. Substanță, produs cosmetic care maschează sau combate cearcănele. *Putem folosi anticearcănul pentru a ne camufla diferite defecte.* (totuldespremake.ro, <https://bit.ly/2NUAle9>). *Da, anticearcănele sunt veritabili „magicieni” în rutina de make-up.* (marieclaire.ro, <https://bit.ly/2NaGkpQ>). – Pl. anticearcăne. (AGNG)

anticeaușist adj., s.m. (Persoană, lucrare etc.) care se opunea politicilor lui Nicolae Ceaușescu, președinte al României în perioada 1967–1989. *Tot până în 1990, cine l-ar fi considerat pe generalul Ioan Mihai Pacepa erou anticeaușist?* (historia.ro, <https://bit.ly/2OmcNOB>). *Nici chiar Virgil Măgureanu, primul anticeaușist care zicea că a transformat Securitatea din temelii în Serviciul Român de Informații, nu s-a bucurat de atâta vizibilitate, cu bune și rele, ca generalul Florian Coldea.* (evz.ro, <https://bit.ly/2zFDO7y>). // s.m. *Auzi, să se bucure de răul altuia, să-l facă megaloman. Cum se trădează anticeaușistul din el.* (ziare.com, <https://bit.ly/2TJ0Emi>). – F.sg. anticeaușistă, m.pl. anticeaușiști, f.pl. anticeaușiste. (AGNG)

antichelulită adj.invar. (Despre substanțe, tratamente etc.) Care încearcă să combată aspectul de coajă de portocală al pielii; antichelulitic. *Cele mai bune creme antichelulită* (clover.ro, <https://bit.ly/2SCd6rv>). *Cele mai bune și eficiente remedii antichelulită* (romaniatv.net, <https://bit.ly/2xXJ1FD>). (AGNG)

antichelulitic adj. (Despre substanțe, tratamente etc.) Care încearcă să combată aspectul de coajă de portocală al pielii. *Dacă ești în căutarea unei creme antichelulitice care să dea roade, iată cele mai eficiente creme pe care le poți găsi la Plafar sau în farmacii.* (eva.ro, <https://bit.ly/2Rar2V6>). *Oana Cuzino îți recomandă cea mai ieftină și eficientă cremă antichelulitică!* (wowbiz.ro, <https://bit.ly/2TMah3H>). – F.sg. antichelulitică, m.pl. antichelulitici, f.pl. antichelulitice. (AGNG)

anticleptocratic adj. Care este împotriva unui regim politic în care cei aflați la conducere caută să obțină avantaje materiale personale nemeritate; împotriva cleptocrației. *În vreme ce dosarul premeditării, de către regimul Dragnea, a provocărilor și violențelor menite să reducă, să mutilizeze și să discrediteze protestul anticleptocratic al românilor se îngroașă mult, pe zi ce trece, umplându-se cu indicii de ilegalități și terorism, o chestiune esențială rămâne de clarificat.* (ziare.com, <https://bit.ly/2Q0IJZO>). *Ce părere are Diaspora? S-a văzut la alegerile prezidențiale, precum și la 10 august, o mare adunare românească pașnică și anticleptocratică, de la care PSD vrea cu orice preț să abată atenția, inclusiv prin plebiscitul de la 6 și 7 octombrie.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2OHC00z>). – F.sg. anticleptocratică, m.pl. anticleptocratici, f.pl. anticleptocratice. (BC)

anticoncurență adj.invar. (Ec.) Care nu încurajează concurența de piață, care este împotriva acesteia. *Dovada că această piață de energie funcționează defectuos o regăsim în raportul Consiliului Concurenței, care a constatat că, piața de energie a fost puternic perturbată de companiile „băieților deștepți”, care, prin înțelegeri anticoncurență între ele sau prin favorizarea acestora de către managerii companiilor de stat, au perturbat puternic funcționarea acestei „piețe libere” de energie.* (igj.ro, <http://bit.ly/2whzxWY>). *Dacă atunci le-a mers, acum sunt în centrul atenției și trebuie să dea explicații în cadrul unui proces anticoncurență de pe urma căruia probabil că va mai scăpa de ceva bănet de prin conturi.* (mobzine.ro, <http://bit.ly/2v6BykT>). (CIR)

anticoncurențial adj. (Ec.) Care nu încurajează concurența de piață, care este împotriva acesteia. *Consiliul Concurenței a sancționat anul trecut 53 de firme pentru comportament anticoncurențial.* (zf.ro, <https://bit.ly/2DuWJ76>). *Asemenea manifestări anticoncurențiale reduc considerabil șansele altor participanți la procedura de a câștiga contractul de achiziție publică.* (revista-achiziti.ro, <https://bit.ly/2zg5XRP>). – F.sg. anticoncurențială, m.pl. anticoncurențiali, f.pl. anticoncurențiale. (CIR)

anticonvulsivant adj., s.n. (Medicament) cu proprietăți anticonvulsive. *Pentru a evita accesele epileptice, persoana în cauză trebuie să ia în mod regulat medicamente anticonvulsivante prescrise de medicul specialist.* (revistagalenus.ro, <https://bit.ly/2NPgfwO>). // s.n. *Indicațiile anticonvulsivantelor în tratamentul durerii cronice de spate* (sfatulmedicului.ro, <https://bit.ly/2PGthi3>). – F.sg. anticonvulsivantă, m.pl. anticonvulsivanți, f.pl., n.pl. anticonvulsivante. (BC)

anticriminal adj. Care este împotriva infraționalității, care combate infraționalitatea. *Programul foarte avansat cunoscut sub numele de Pegasus este vândut doar guvernelor de către NSO Group cu condiția ca tehnologia cibernetică să fie folosită în operațiuni antitero și anticriminale.* (epochtimes-romania.com, <https://bit.ly/2Kd9ox9>). *Este necesar de precizat că acțiunile care prezintă grad de pericol scăzut, moderat, ridicat și deosebit de ridicat și în care unitățile M.I.R.A. sunt angrenate reprezintă numai măsuri tactice antiteroriste, respectiv anticriminale.* (nationalisti.ro, <http://bit.ly/2vnKPUV>). – F.sg. anticriminală, m.pl. anticriminali, f.pl. anticriminale. (CIR)

anticriminalitate adj.invar. (Despre măsuri, legi etc.) Prin care se încearcă diminuarea sau stoparea infraționalității. *Acțiune de prevenție anti-criminalitate la Mânăstirea Dumbrava* (refleqtmedia.ro, <https://bit.ly/2y1kCz3>). *Cealaltă femeie a fost reținută de polițiștii de la brigada anticriminalitate miercuri noapte, în jurul orei 00.30.* (mediafax.ro, <https://bit.ly/2NR8GL3>). – Var. anti-criminalitate. (AGNG)

antidiscriminatoriu adj. (Despre practici, atitudini, comportamente, proiecte, măsuri) Care încearcă să elimine discriminarea. *Obiectivul principal al proiectului este consolidarea parteneriatelor bilaterale din domeniul programului de finanțare RO18, care să contribuie la gestionarea profilului problematic al persoanelor din centrele de reținere, arest preventiv și penitenciare și centrele care oferă măsuri alternative la încarcerare în contextul multiculturalismului actual, prin promovarea dialogului social intercultural și anti-discriminatoriu, în scopul prevenirii radicalizării.* (agerpres.ro, <https://bit.ly/2QgaQk3>). *În realitate, țările occidentale în spatele discursului antidiscriminatoriu, anticorupție și corect politic practică un imperialism egoist.* (ziarulnatiunea.ro, <https://bit.ly/2RaENmS>). – F.sg. antidiscriminatorie, m. și f.pl. antidiscriminatorii. Var. anti-discriminatoriu. (AGNG)

antidopaj adj.invar. Care încearcă să combată folosirea substanțelor interzise în rândul sportivilor. *Noul cod antidopaj prevede că în caz de autodenunț cel în cauză va putea beneficia de o reducere a pedepsei, de la cei 4 ani cât reprezintă suspendarea pentru dopaj.* (coltuc.ro, <https://bit.ly/2RaJYDI>). *Comisia de disciplină a CIO a decis joi să-l descalifice pe Serghei Tarnovschi, care s-a clasat al treilea la canoe simplu 1000 m, pentru violarea regulamentului antidopaj.* (replicaonline.ro, <https://bit.ly/2Omkt3j>). – Var. anti-dopaj. (AGNG)

antiecologic adj. Care afectează mediul înconjurător. *Astăzi, conceptul s-a răspândit pe toate continentele și câștigă tot mai mulți adepți, căpătând*

valoare de nouă paradigmă făcând față sistemului agroindustrial considerat destructor de resurse ale solului, eminentamente productivist și anti-ecologic. (gazetadeagricultura.info, <https://bit.ly/2OYsbh9>). Gru conduce o mașină antiecolică în măsură să afume totul. (romlit.ro <https://bit.ly/2Qn5GCX>) – F.sg. antiecolică, m.pl. antiecolici, f.pl. antiecolice. Var. anti-ecologic. (AGNG)

antielectoral adj. (Despre măsuri, atitudini, propagandă etc.) Prin care se încearcă convingerea alegătorilor de a vota împotriva unui candidat sau partid politic. *Și dacă nu, după ce vor trece sărbătorile de Paști, ne vom transforma în agenți antielectoral și vom cere, nu numai membrilor noștri de sindicat, ci tuturor cetățenilor județului Mureș să voteze pe cine vor ei, dar nu aceste partide care sunt acum la putere și care fac atât de mult rău salariaților din România.* (mediafax.ro, <https://bit.ly/2Opp193>). *Dar propagandă antielectorală le putem face!* (gandul.info, <https://bit.ly/2QI3FHf>). – F.sg. antielectorală, m.pl. antielectoral, f.pl. antielectorale. Var. anti-electoral. (AGNG)

antiepizootic adj. Care are drept scop prevenirea extinderii unor boli contagioase în timp scurt, la animale, într-o anumită regiune sau localitate. *Conducerea Primăriei Iași a dispus constituirea unui comandament antiepizootic, cu rolul de a stabili un plan de măsuri pentru intervenția în cazul apariției virusului aviar pe teritoriul municipiului reședință.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/Sxen63>). *Președinții comandamentelor antiepizootice locale au fost informați cu privire la faptul că populația este obligată să respecte restricțiile impuse în ceea ce privește păsările domestice, care trebuie închise în curți.* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/VHghLn>). – F.sg. antiepizootică, m.pl. antiepizootici, f.pl. antiepizootice. (BC)

antieuropean adj., sm. (Despre măsuri, legi, atitudini, persoane) Care se îndreaptă împotriva Uniunii Europene, a principiilor și a reglementărilor propuse de aceasta. *În comunicat se precizează că declarațiile de natură „antieuropeană” nu reprezintă poziția oficială a României.* (antena3.ro, <https://bit.ly/2NaP1QX>). *Într-o postare pe blogul personal, europarlamentarul PDL Cristian Preda își manifestă îngrijorarea față de posibila formare a unei identități anti-europene la nivelul USL.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2DQkRTQ>). // s.m. *România nu se împarte simplist, cum ar vrea Baconșchi, între „pro-europeni” bășiști și „anti-europeni” USL.* (cotidianul.ro, <https://bit.ly/2QkhhT5>). *Un anti-european care încă mai visează la perioada legionară* (medifax.ro, <https://bit.ly/2OZvB3j>). – F.sg. antieuropeană, m.pl. antieuropeni, f.pl. antieuropene. Var. anti-european. (AGNG)

antieuropeanism s.n. Curent ideologic care se opune valorilor europene. *„Am impresia de multe ori că ne afundăm, așa, într-o gaură de antieuropeanism, de diletantism, de populism din care o să ieșim din ce în ce mai greu”, a declarat președintele, într-o declarație acordată presei, cu ocazia vizitei la Blaj.* (agerpres.ro, <https://bit.ly/2D2owg6>). *Rompuy și Monti cer un summit extraordinar care să contracareze „antieuropeanismul în creștere”.* (cursdeguvernare.ro, <http://bit.ly/2ipNsVf>). (CIR)

antifraudă adj.invar. (Despre instituții, măsuri, legi etc.) Care încearcă să combată fraudă. *Inspectorii antifraudă au constatat în urma verificării a 46 de operatori economici că a fost creat un circuit de tranzacționare fictivă de bunuri și servicii, în scopul sustragerii de la plata obligațiilor fiscale, prin diminuarea bazei impozabile a profitului și deducerea nelegală a TVA.* (anaf.ro, <https://bit.ly/2IqTdeF>). *Contribuabilul are obligația legală să le permită inspectorilor antifraudă accesul în toate spațiile în care se produc, se depozitează sau se comercializează bunuri și servicii, în interiorul zonelor libere, în vecinătatea unităților vamale, în antrepozite fiscale și în orice alte locuri unde se desfășoară activități economice, pe timp de zi și de noapte.* (cugetliber.ro, <https://bit.ly/2Om6QkE>). *Se aprobă Strategia națională de luptă antifraudă, pentru protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene în România, 2018–2023, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.* (ssg.ro, <https://bit.ly/2MWpz36>). (AGNG)

antigerman adj. Care este împotriva acțiunilor Germaniei și a reprezentanților săi. *Premierul italian Mario Monti, așteptat miercuri la Berlin, a avertizat asupra emergenței unei mișcări antieuropene și antigermane în Italia, dacă partenerii săi nu îi vor acorda „recunoașterea și respectul” pe care le merită țara pentru eforturile sale, transmite Mediafax.ro, citând Die Welt.* (m.cotidianul.ro, <http://bit.ly/2vrsN4p>). *A urmat încă un val de retorică antigermană în presa britanică și de astă dată erau arătați cu degetul kaizerul și noua lui flotă militară.* (books.google.ro, <http://bit.ly/2w723bd>). – F.sg. antigermană, m.pl. antigermani, f.pl. antigermane. (CIR)

antihepatic adj. (În sintagma) *vaccin antihepatic* = Vaccin care previne apariția hepatitei. *Ministerul mai are puțin peste 20.000 de doze de vaccin antihepatic B.* (bihon.ro, <http://bit.ly/2xuUydI>). *Vaccinul antihepatic B are drept scop imunizarea bebelușului împotriva infecțiilor cauzate de virusul hepatitei B.* (copilul.ro, <https://bit.ly/2DuAMFp>). – F.pl. antihepatice. (CIR)

antiiliescian adj., s.m. (Persoană) care se opune politicii lui Ion Iliescu, președinte al României între anii 1990 și 1996, 2000 și 2004. *„Dacă nu putem să alegem binele, atunci să alegem răul cel mai mic!” s-a spus în turul doi al prezidențialelor din 2000, în care o parte a intelectualității anticomuniste și antiiliesciene a votat pentru Ion Iliescu, întrucât se afla în opoziție cu Vadim Tudor.* (gandul.info, <https://bit.ly/2IJ1ZVD>). // s.m. *Ne ajunge cât am fost împărțiți în iliescieni și anti-iliescieni, bășiști și anti-bășiști* (mediafax.ro, <https://bit.ly/2IE1Pyp>). – F.sg. antiiliesciană, m.pl. antiiliescieni, f.pl. antiiliesciene. Var. anti-iliescian. (AGNG)

antiimigrație adj.invar. (Despre politici, atitudini etc.) Care este împotriva imigrației. *Ne aflăm în anul de grație 2015, când, în toată Europa, zăngăne mai multe arme decât au existat vreodată după 1945, când, pentru a stăvili migrația din Sudul extrem de sărac, Ungaria construiește un zid ce-l concurează pe cel al*

Berlinului, când politica de austeritate absolută impusă de unii lideri ai UE, în frunte cu Angela Merkel, a adus Europa în pragul falimentului, când partidele populiste cu discurs anti-imigrație, precum cel din Danemarca, adică într-un stat recunoscut pentru toleranța și deschiderea lui, obțin succese electorale clare. (cotidianul.ro, <https://bit.ly/2pAD6CJ>). Donald Trump l-a felicitat pe premierul italian pentru măsurile antiimigrație (biziday.ro, <https://bit.ly/2E2RhZ2>). – Var. anti-imigrație. (AGNG)

antiimigraționist adj., s.m. Care este împotriva imigrării (unui număr mare de persoane). *Însă, suveranul pontif nu i-a lăsat pe liderii europeni să plece înainte de a-i avertiza cu privire la proliferarea populismului antiimigraționist și a extremismului în interiorul granițelor europene, precizând că cele două orientări politice reprezintă riscuri mortale pentru Uniunea Europeană.* (ziare.com, <http://bit.ly/2w3Lu1w>). // s.m. *Antiimigraționiștii susțin că relația specială cultivată în ultimele decenii între Marea Britanie și Statele Unite ar trebui să devină și mai importantă după ieșirea din UE.* (mobile.hotnews.ro, <http://bit.ly/2waxKk9>). – F.sg. antiimigraționistă, m.pl. antiimigraționiști, f.pl. antiimigraționiste. (CIR)

antiincendiu adj.invar. (Despre sisteme, aparate, măsuri etc.) Care previne sau combate incendiile. *Normele legale antiincendiu și sistemele de detecție (spy-shop.ro, <https://bit.ly/2Iqouyg>). Sistemele antiincendiu proiectate și implementate de specialiștii TopTech reprezintă cele mai bune soluții pentru a proteja persoanele și materialele aflate în aria supravegheată în concordanță cu nivelul riscului la care sunt expuse acestea.* (toptech.ro, <https://bit.ly/2y04TA3>). (AGNG)

antiinflamatoriu adj. Care tratează inflamațiile. *EverClear este un produs natural, care ajută la vindecarea rănilor, conține esențe naturale, are efect antiinflamatoriu, antibacterian, antimicotic.* (biocom-international.ro, <http://bit.ly/2wE6T2S>). *Dacă te mănâncă pielea de la o mușcătură de fânțar sau o altă insectă, freacă o felie de lămâie de rană. Are efect antiinflamatoriu.* (m.doctorulzilei.ro, <http://bit.ly/2vvc2oQ>). – F.sg. antiinflamatorie, m. și f.pl. antiinflamatorii. (CIR)

antiirakian adj. Care este împotriva politicilor Irakului sau a irakienilor. *Polonia sprijină Washingtonul în războiul antiirakian.* (curierulnational.ro, <http://bit.ly/2iuUacq>). *Aceasta a reușit realizarea unei apropieri politice necesare pentru formarea unei coaliții antiirakiene puternice.* (stindard.ro, <http://bit.ly/2wtVVFJ>). – F.sg. antiirakiană, m.pl. antiirakieni, f.pl. antiirakiene. Var. anti-irakian. (CIR)

antiiranian adj. Care este împotriva politicilor Iranului sau a iraniienilor. *Iranul l-a convocat luni pe ambasadorul Turciei la Teheran în legătură cu remarci recente antiiraniene ale președintelui turc și ministrului de externe, informează agenția Xinhua.* (stiripesurse.ro, <http://bit.ly/2xiAAUg>). *Noua rundă de convorbiri*

de la Moscova a avut loc cu mai puțin de două săptămâni înaintea intrării în vigoare a unui embargou petrolier decis de Uniunea Europeană împotriva Iranului (1 iulie), în timp ce SUA și Israelul au evocat din nou posibilitatea unei intervenții militare antiiraniene. (money.ro, <http://bit.ly/2vn0kxb>). – F.sg. antiiraniană, m.pl. antiiranieni, f.pl. antiiraniene. Var. anti-iranian. (CIR)

antiisraelian adj. Care este împotriva politicilor organizațiilor israeliene sau a israelienilor. *Bărbatul care a purtat explozibilul în atentatul antiisraelian din Burgas, în estul Bulgariei, soldat cu șase morți în iulie 2012, a fost identificat, a anunțat cotidianul bulgar Pressa, în ediția de duminică, relatează AFP.* (gandul.info, <http://bit.ly/2wPOZtb>). *Serviciile secrete israeliene au acuzat duminică Iranul și Hezbollahul că au pregătit în ultimii doi ani atentate antiisraeliene în „peste 20 de state”, precizează un comunicat emis de biroul primului ministru Benjamin Netanyahu.* (karadeniz-press.ro, <http://bit.ly/2w795yw>). – F.sg. antiisraeliană, m.pl. antiisraelieni, f.pl. antiisraeliene. Var. anti-israelian. (CIR)

antijaponez adj. Care este împotriva japonezilor sau a politicilor Japoniei. *Războiul antijaponez dus de poporul chinez reprezintă o componentă importantă a Războiului Mondial antifascist, considerându-se că eforturile poporului chinez au ajutat la pacea și progresul omenirii, dar constituind în același timp un moment de referință istoric grandios.* (chimaembassy.org.ro, <http://bit.ly/2xBtPfw>). *Sute de japonezi au ieșit în stradă sâmbătă la Tokyo, în cadrul unei prime manifestații împotriva Chinei, după o săptămână de demonstrații antijaponeze în China legate de conflictul teritorial din Marea Chinei de Est.* (adevarul.ro, <http://bit.ly/2w74ufB>). – F.sg. antijaponeză, m.pl. antijaponezi, f.pl. antijaponeze. Var. anti-japonez. (CIR)

antimaghiarism s.n. Atitudine sau idei politice contra maghiarilor. *Antimaghiarismul oficializat a scos maghiarimea la vot.* (Blog, <https://bit.ly/2Ac6zZD>). *Citându-l pe Viktor Orbán, el a declarat că trebuie încercat imposibilul ca, prin confruntarea cu anti-maghiarismul, printr-o luptă acerbă și cu o înțelepciune politică adecvată, să se realizeze un progres și o schimbare în domeniul politicii naționale și minoritare atât în Europa, cât și în Bazinul Carpatic și în Transilvania.* (news.ro, <https://bit.ly/2PxiYfh>). – Pl. antimaghiarisme. Var. anti-maghiarism. (BC)

antimigrație adj.invar. (Despre politici, atitudini etc.) Care este împotriva migrației. *Borisov a transformat Bulgaria în reduta balcanică antimigrație* (evz.ro, <https://bit.ly/2OBqKbv>). *Un nou protest anti-migrație* (ortodoxinfo.ro, <https://bit.ly/2SoLMNp>). – Var. anti-migrație. (AGNG)

antinomenclatură adj.invar. (Despre măsuri, legi etc.) Care propune limitarea accesului la funcții politice a foștilor membri importanți ai Partidului Comunist Român. *Proiectul legii anti-nomenclatură în atenția presei românești*

(europalieră.org, <https://bit.ly/2pAlZkd>). *PPCD îi cere lui Gușă să-și retragă Legea antinomenclatură* (ziaruldevrancea.ro, <https://bit.ly/2ICNYsp>). – Var. antinomenclatură. (AGNG)

antioccidental, adj., s.m. (Despre măsuri, legi, persoane etc.) Care este împotriva Occidentului, a principiilor de guvernare pe care statele din Occident le propun. *În aproape toate țările din Estul Europei, integrarea în Uniunea Europeană s-a confruntat cu o puternică opoziție lesne de atribuit opiniilor politice și ideologiilor etichetate de obicei ca antioccidentale.* (dilemaveche.ro, <https://bit.ly/2BZFqL0>). // s.m. *Un anti-occidental la Casa Albă* (hotnews.ro, <https://bit.ly/2BXECWP>). *După căderea Constantinopolului, greco-ortodocșii devin antioccidentalii Sultanului, care ridică o Cortină de Fier între creștini.* (romaniamare.ro, <https://bit.ly/2yfZ3ed>). – F.sg antioccidentală, m.pl. antioccidentali, f.pl. antioccidentale. Var. anti-occidental. (AGNG)

antiorbire adj.invar. Care reflectă lumina, evitând contactul direct cu ochii, prevenind orbirea. *Avem oglindă retrovizoare cu antiorbire, sau e doar o soluție de genul „decât să te obosești tu ferindu-te de farurile orbitoare, mai bine schimbi poziția oglinzii?”* (Forum, <http://bit.ly/2wdtLmL>). *Mai exact, pe porțiunea de șosea la patru benzi din apropiere de Lugoj și pe lotul de autostradă între Nădlac și Arad, dacă bate puțin vântul, balizele antiorbire sunt smulse de pe parapetul median.* (capital.ro, <http://bit.ly/2x1DTtP>). (CIR)

antiortodox adj. Care este împotriva ortodoxismului. *Chiar eram curios să văd dacă ieșirea antiortodoxă din numărul trecut al Academiei a fost un derapaj izolat (de, vară, cald, criză de subiecte), sau băieții sunt chitiți s-o țină ca gaia mațul pe teme de mare actualitate precum colaborarea de acum două decenii cu Securitatea a vreunii popă.* (Blog, <http://bit.ly/2geUvPZ>). *Prigoana antiortodoxă din Ucraina a luat proporții.* (Blog, <http://bit.ly/2vfVGoR>). – F.sg. antiortodoxă, m.pl. antiortodocși, f.pl. antiortodoxe. Var. anti-ortodox. (CIR)

antiotoman adj. (Înv.) Care era împotriva otomanilor. *Angajarea Țărilor Române în războiul antiotoman de la sfârșitul sec. al XVI-lea a fost determinată de factori interni și externi.* (e-scoala.ro, <http://bit.ly/2wdLZEA>). *Lupta antiotomană este declanșată de Mihai prin uciderea creditorilor turco-levantini și masacrarea garnizoanei turcești din București (1594).* (Blog, <http://bit.ly/2xBmCfi>). – F.sg. antiotomană, m.pl. antiotomani, f.pl. antiotomane. (CIR)

antipanică adj.invar. (Despre dispozitive, ghiduri etc.) Care pot fi folosite în caz de urgență pentru a semnală o problemă majoră de siguranță. *G-U lider în domeniul feroneriei, oferă soluții de vârf în ceea ce privește echiparea ușilor cu soluții antipanică* (dena-asis.ro, <https://bit.ly/2OEA1PS>). *Ghid anti-panică de supraviețuit în social media* (iqads.ro, <https://bit.ly/2QvgkaF>). – Var. anti-panică. (AGNG)

antiparkinsonian adj., s.n. (Substanță, tratament etc.) care încearcă să atenueze efectele bolii Parkinson și/sau ale sindroamelor parkinsoniene. *În mod interesant, unele medicamente anti-parkinsoniene clasice, cum ar fi deprenyl (selegilina) și amantadina inhibă preferențial PDE1A2 (prezentă în cortex și hipocampus) cu acțiune slabă sau absentă asupra PDE1B1 (prezentă în corpul striat și în nucleul accumbens).* (gedeon-richeter.ro, <https://bit.ly/2US6Wjv>). // s.n. *Antiparkinsonienele sunt substanțe care combat tremorul și rigiditatea din boala Parkinson.* (esanos.com, <https://bit.ly/2RTptu0>). *În cazul întreruperii bruște a terapiei cu antiparkinsoniene a fost raportat un complex de manifestări, asemănătoare sindromului neuroleptic malign.* (csid.ro, <https://bit.ly/2GCx9yM>). – F.sg. antiparkinsoniană, m.pl. antiparkinsonieni, f.pl. antiparkinsoniene. Var. anti-parkinsonian. (AGNG)

antirăzboi adj.invar. Prin care se încearcă stoparea sau prevenirea războiului. *Ciocniri violente au izbucnit, miercuri, la Atena, între polițiștii greci și câteva mii de protestatari antirăzboi și antiglobalizare care s-au adunat în centrul capitalei elene în timpul summitului.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2Sbjy3K>). *O cunoscută activistă anti-război din Statele Unite a avut de furcă serios cu un veteran* (stirileprotv.ro, <https://bit.ly/2ODmVCH>). – Var. anti-război, antirăzboaie, anti-războaie. (AGNG)

antireformă adj.invar., s.f. **1.** adj.invar. Care se împotrivesc reformei. *O operațiune de anvergură la fel de mare pentru evitarea reformelor, dar care scoate în evidență în mod pregnant legătura dintre folosirea tertipurilor antireformă și devalizarea clientelară a banului public a fost și este tolerarea politică a neplății obligațiunilor la bugetele publice din partea întreprinderilor de stat producătoare de pierderi, dar și a unor societăți private cu acoperire clientelară.* (jurnalul.antena3.ro, <https://bit.ly/2xZsXUC>). *Macron, deranjat de protestatarii anti-reformă: Democrația nu este în stradă* (realitatea.net, <https://bit.ly/2GmHT54>). **2.** s.f. Legi, reglementări etc. care se opun reformei. *În loc să se reformeze, statul face anti-reformă pe bani de împrumut, fiind o povară tot mai grea pentru națiune.* (cugetliber.ro, <https://bit.ly/2O3cN6N>). *Toate acele chestiuni despre care mii de magistrați, societatea civilă și opoziția au vorbit în ultimul an, de când antireforma a început.* (aktual24.ro, <https://bit.ly/2UUPcUW>). – F.pl.(2) antireforme. Var. anti-reformă. (AGNG)

antirus adj., s.m. Care este împotriva rușilor sau a politicilor rusești. *„De la prima lectură, caracterul belicos și antirus al acestui document sare în ochi”, a reacționat Ministerul Afacerilor Externe rus într-un comunicat de presă, declarându-se „profund decepționat”.* (romanalibera.ro, <https://bit.ly/2AprVTr>). // s.m. *După ce atâția ani domnul Băsescu s-a dat marele antirus, se pare că nu e chiar așa antirus în realitate.* (gandul.info, <http://bit.ly/2gg4GDD>). – F.sg. antirusă, m.pl. antirusi, f.pl. antiruse. (CIR)

antirusec adj. (Despre măsuri, legi, atitudini etc.) Care este împotriva Rusiei, a rușilor, a culturii, a limbii ruse sau a politicilor propuse de aceștia. *Au intrat în*

vigoare sancțiunile americane antirusești (romanaliberă.org, <https://bit.ly/2pzs0xF>). Cehia, manifestație anti-rusească (dcnews.ro, <https://bit.ly/2pDtPtj>) – F.sg. antirusească, m. și f.pl antirusești. Var. anti-rusesc. (AGNG)

antisărăcie adj.invar. (Despre politici, legi etc.) Care încearcă să combată sărăcia. *Parlamentul Italiei a aprobat joi un pachet de măsuri antisărăcie destinat să ofere asistență financiară numărului tot mai mare de persoane afectate de anii de stagnare economică și de șomaj, transmite Reuters.* (adevarul.ro, <http://bit.ly/2xDu2yM>). *Noi avem o strategie națională antisărăcie, pe care nu vrem s-o ținem doar la nivel de strategie și de documente.* (libertatea.ro, <http://bit.ly/2iC1bse>). – Var. anti-sărăcie. (CIR)

antisecretoriu adj. Care inhibă o secreție. *Aceasta inhibă colonizarea cu germeni enteropatoși și producția de enterotoxine, inhibă motilitatea intestinală și are efect antisecretoriu, antiinflamator și antioxidant.* (sfatulparintilor.ro, <http://bit.ly/2wflcqB>). *Omeranul este antisecretoriu și inhibitor al pompei de protoni.* (Forum, <http://bit.ly/2w98hcs>). – F.sg. antisecretorie, m. și f.pl. antisecretorii. (CIR)

antisforăit adj.invar. (Despre dispozitive, tratamente etc.) Prin care se încearcă eliminarea sforăitului. *Soluții antisforăit: ce funcționează cu adevărat și ce nu* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2E0LWDI>). *Află care sunt cele mai bune remedii anti-sforăit.* (libertateapentru femei.ro, <https://bit.ly/2y0Lwrm>). – Var. anti-sforăit. (AGNG)

antisirian adj. Care este împotriva sirienilor sau a Siriei. *Deputatul antisirian Antoine Ghanem a fost ucis ieri într-un atentat cu mașină-capcană comis într-un cartier creștin din estul Beirutului* (adevarul.ro, <https://goo.gl/gC1p87>). *Presupusul atac cu arme chimice de la Damasc este „o provocare plănuită de mult timp”, fiind un act de propagandă antisiriană, reiterează Rusia [...]* (antena3.ro, <https://goo.gl/Pz3w49>). – F.sg. antisiriană, m.pl. antisirieni, f.pl. antisiriene. (BC)

antitero adj.invar. Care vizează combaterea terorismului; antiterorist. *Unde a fost, în tot acest răstimp, brigada antitero a SRI? Și de ce nu-i uimește pe mulți faptul că această brigadă, menită să-i apere pe români de terorism, nu i-a protejat de terorism la 10 august?* (ziare.com, <https://bit.ly/2Q0IJZO>). *A terminat studiile pedagogice, dar a început să profeseze ca învățătoare de abia după 5 ani, răstimp în care a lucrat ca ofițer antitero.* (evz.ro, <https://bit.ly/2B2QQwD>). (BC)

antiterorism s.n. Ansamblu de măsuri luate pentru combaterea terorismului. *În memoria instituțională, antiterorismul constituie simbolul identitar al unei profesii pentru care asumarea riscului, devotamentul necondiționat și spiritul de echipă pot echivala cu sacrificiul suprem.* (<http://intelligence.sri.ro/609-2/>). *Cum a pornit antiterorismul „științific” în România: Ambasada SUA la București trimitea procurorilor DIICOT lista suspecților de terorism.* (evz.ro, <https://bit.ly/2B2tC9R>). (BC)

antivaccinist, antivaccinistă s.m., s.f., adj. (Persoană) care este împotriva vaccinării populației ca măsură de prevenire a bolilor și a epidemiilor. *Ministrul Sănătății, surpriză neplăcută pentru antivacciniști: „Copiii nevaccinați ar trebui să nu intre în colectivitate. Sunt și alte posibilități de educație”* (republica.ro, <https://bit.ly/2PDPKw4>). // s.f. *Draga mea antivaccinistă, chiar nu mi-aș dori ca fiica mea să facă o formă ușoară de poliomielită.* (dilemaveche.ro, <https://bit.ly/2gMcE7R>). // adj. *Vaccinarea obligatorie, apocalipsa după secta antivaccinistă: epidemie de avorturi, boli cardiovasculare, obezitate, diabet...* (Blog, <https://bit.ly/2pV1nn0>). – M.pl. antivacciniști, f.pl. antivacciniste. Var. anti-vaccinist. (BC)

antivaxer s.m. Persoană care este împotriva vaccinării în masă a populației ca metodă de prevenire a epidemiilor; antivaccinist. *Nu m-aș fi înhămat la textul acesta dacă tabăra vaccinistă n-ar fi propagat prea des, la adresa noastră, a celor care suntem pentru dreptul de a alege (antivaxerii moderați) sau chiar împotriva vaccinurilor (antivaxerii radicali), ideea conform căreia am ignora tezele oficiale despre binefacerile prevenției prin vaccinare.* (Blog, <https://goo.gl/wdUa5n>). *Antivacciniștii (cunoscuți și ca antivaxeri) au fost deosebit de activi și în perioada în care proiectul Legii Vaccinării s-a aflat în dezbatere publică sau pe masa parlamentarelor.* (revistamargot.ro, <https://bit.ly/2DP6sY2>). *Poate fanilor antivaxeri (sub acest nume le place să se afișeze public) acest argument li se pare „subțire”.* (romanalibera.ro, <https://bit.ly/2UGkxej>). – Pl. antivaxeri. Var. antivaxer, anti-vaxer. (BC)

antivaxer s.m. v. **antivaxer**.

antiviolență adj.invar. (Despre atitudini, măsuri etc.) Prin care se încearcă diminuarea violenței. *Ghid de comunicare antiviolență în școli* (tineriimpotrivaviolenței.edumanager.ro, <https://bit.ly/2RrjKwo>). *Clip anti-violență, realizat de Jandarmerie acum 2 luni.* (stirileprotv.ro, <https://bit.ly/2OBaqHS>). – Var. anti-violență. (AGNG)

antonescomanie s.f. Cult pentru mareșalul Ion Antonescu (1882–1946); preocupare obsesivă pentru Ion Antonescu. *T. Chifac se apucă să tălmăcească după bunul său plac cunoscuta maximă eminesciană cu punctum, punând-o în contextul românomaniei și antonescomaniei, ce îl preocupă, se vede.* (Blog, <https://bit.ly/2ylZLHy>). *Gh. Barbul, fost șef de cabinet al Mareșalului Antonescu, a ținut să sublinieze că parastasul cu pricina nu era „un act politic”, ci unul de „pietate creștinească”. [...] Motivul pretextat de Gh. Barbul era „evitarea amalgamului cu antonescomania ce bântuie în țară.”* (Carte, <https://goo.gl/nvJAJE>). – Pl. antonescomanii. (BC)

antropocentrist adj., s.m. (Persoană) care este adepta antropocentrismului; referitor la antropocentrism. *În funcție de felul cum se poziționează conștiința față de realitatea cosmică, Nae Ionescu disocia ca posibile două atitudini metafizice:*

una antropocentristă, care așeza subiectul epistemic în centrul universului și-și asuma funcția de dătător de seamă pentru întreaga existență [...] (Carte, <https://bit.ly/2NNi6SO>). În această concepție antropocentristă, omul se realizează prin el însuși, fără ajutorul lui Dumnezeu, socotind că întreaga realitate poate fi guvernată de legi elaborate de om. (ziarullumina.ro, <https://bit.ly/2CikV6M>). // s.m. Lumea animală este o lume a fărădelegii, în care indivizii se luptă pe viață și pe moarte pentru a supraviețui, așa cum susțin antropocentriștii? (revistaparagraf.com, <https://bit.ly/2PJmZ6>). [...] până la senzualul Rodin, antropocentristul atât de academic, dar având harul de a întredeschide genele spre fiorul omului perceput după chipul și asemănarea Tatălui-Dumnezeu [...] (omniscop.ro, <https://bit.ly/2P35TOI>). – F.sg. antropocentristă, m.pl. antropocentriști, f.pl. antropocentrisme. (BC)

anualizat adj. (Ec.) Care se calculează pe o perioadă de un an. *Calculul randamentului anualizat al portofoliului este destul de simplu în cazul în care ai început cu un anumit portofoliu, n-ai făcut nicio depunere/retragere și nici măcar o tranzacție pentru a nu plăti impozit. (actiuniieftine.ro, <https://bit.ly/2y21mC2>). Află mai multe despre situația ratei de rentabilitate anualizată, pentru a putea vedea care au fost rezultatele banilor investiți. (pensiibcr.ro, <https://bit.ly/2IHajw>). – F.sg. anualizată, m.pl. anualizați, f.pl. anualizate. (AGNG)*

anvelopare s.f. Acțiunea de a izola termic o construcție. *Avem lista cu cele 18 imobile în curs de anvelopare în Sectorul 4. (sectorul4live.ro, <https://goo.gl/tIHOK0>). Niciun leu nu a pierdut Primăria Municipiului Petroșani din banii alocați pentru implementarea programului de anvelopări de blocuri. (gazetadedimineata.ro, <http://bit.ly/2mPOwPD>). – Pl. anvelopări. (AMB)*

anvelopă salarială s.f. Fondul total de salarii (din sectorul public). *Legea salarizării presupune creșterea anvelopei salariale cu 14 miliarde lei până în 2021 (agerpres.ro, <https://goo.gl/U9kGYx>). Așadar, respectând toate canoanele fiscal-bugetare, anvelopa salarială a anului viitor nu va putea fi mai mare decât cu acest procent. (ziaruldeiasi.ro, <https://goo.gl/BbxY3G>). – Pl. anvelope salariale. (BC)*

anxiolitic adj., s.n. (Farm.) (Substanță) care încearcă să diminueze sau să înlăture anxietatea. *Medicamentele anxiolitice folosite în prezent își propun un efect anxiolitic la doze la care sunt foarte puțin sedative, astfel încât viața socială și profesională a bolnavului să se desfășoare cât mai normal. (jurnalul.antena3.ro, <https://bit.ly/2E0Ncqh>). Toate benzodiazepinele au din punct de vedere calitativ efecte similare, și anume, efect anxiolitic, sedativ/hipnotic, anticonvulsivant și miorelaxant. (medicpsihiatrucraiova.ro, <https://bit.ly/2Gk3g6Z>). // s.n. Anxioliticele sunt medicamente care înlătură anxietatea, liniștind bolnavul. (jurnalul.antena3.ro, <https://bit.ly/2E0Ncqh>). Primele anxiolitice utilizate au fost bromurile și extractul de valeriană, apoi barbituricele, hidroxizinul, carbamații (meprobamat). (revistagalenus.ro, <https://bit.ly/2tqmdN3>). – F.sg. anxiolitică, m.pl. anxiolitici, f.pl. anxiolitice. (AGNG)*

aparținător s.m. (Jur.) Persoana fizică, părinții, soțul, copilul sau altă persoană împuternicită, care poate lua legal decizii în ceea ce privește (ne)acceptarea actului medical în cazul în care pacientul este în incapacitate (temporară) de a lua decizii și care are dreptul să primească informații medicale cu caracter confidențial despre starea de sănătate și tratamentul pacientului respectiv. *Fac obiectul secretului profesional tot ceea ce medicul, în timpul exercitării profesiei sale, a aflat direct sau indirect în legătură cu viața intimă a bolnavului, a familiei, a aparținătorilor, precum și probleme de diagnostic, prognostic, tratament, diverse circumstanțe în legătură cu boala.* (instparhon.ro, <https://bit.ly/2Numx4S>). *Dacă pacientul pune în pericol pe sine sau pe cei din jur, aparținătorii trebuie să sune la poliție sau la urgențe pentru a solicita ajutor.* (statulmedicului.ro, <https://bit.ly/2QBT8I2>). – Pl. aparținători. (AGNG)

apela* vb.tranz. A telefona, a suna pe cineva sau undeva. *Vă dați seama cum s-ar fi simțit bietul om dacă nu ar fi sesizat că telefonul apelează singur 112 și s-ar fi trezit cu poliția ori cu mascații la ușă?* (ziarulargesul.ro, <https://bit.ly/2zWLMtB>). *Un băiețel a apelat un număr la întâmplare.* (antena3.ro, <https://bit.ly/2yaFDbj>). – 1sg. apelez, part. apelat. (AGNG)

apelabil* adj. **1.** (Despre numere de telefon, servicii etc.) Care poate fi sunat. *Telefonul pacientului – 0 800 800 242 – apelabil gratuit din orice rețea.* (alba24.ro, <https://bit.ly/2C0yyg9>). *Linia verde anticorupție este apelabilă gratuit și din rețelele de telefonie mobilă* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2NtFrZJ>). **2.** (Jur.; despre sentințe, decizii etc.) Care pot fi contestate prin apel. *Reținând dispozițiile art. 976 din Legea nr. 134/2010, în procesele de partaj, încheierile prin care s-a dispus vânzarea bunurilor sunt apelabile în termen de 15 zile de la pronunțare.* (juridice.ro, <https://bit.ly/2E3OReN>). – F.sg. apelabilă, m.pl. apelabili, f.pl. apelabile. (AGNG)

apostila vb.tranz. A pune o apostilă pe o petiție sau un act oficial. *Vreau să merg în Italia și îmi trebuie să apostilez certificatul de căsătorie, unde trebuie să merg și în ce zile și la ce oră?* (Forum, <http://bit.ly/2vJGdJa>). *Unde ai apostilat până acum, la prefectură sau la un notar?* (consilierjuridicgermanoroman.com, <http://bit.ly/2wigivy>). – 1sg. apostilez, part. apostilat. (CIR)

apostilare s.f. Aplicarea unei apostile pe o petiție sau un act oficial. *Persoanele care doresc apostilarea certificatelor de naștere, căsătorie, deces, celibat, stare civilă sau cazier judiciar se pot adresa și Instituției Prefectului.* (prefecturabucuresti.ro, <http://bit.ly/2wiZSDj>). *Serviciile noastre de traduceri, legalizări și apostilări se adresează atât persoanelor juridice, cât și persoanelor fizice.* (politrad.com, <http://bit.ly/2vJJnww>). – Pl. apostilări. (CIR)

app s.n. Aplicație pentru telefoanele mobile. *Problema care mă macină, după atât de multă utilizare de iPhone, e că nu știu de unde se descarcă app-uri crăcuite [...]* (cetin.ro, <https://goo.gl/Qc4k4r>). *Un alt antreprenor, un finlandez,*

face app-uri prin care cititorii rubricilor de cooking din publicațiile online „gătesc” electronic. (startupcafe.ro, <https://goo.gl/qYDS63>). – Pl. app-uri, appuri. Pr. /ep/. (BC)

aproximator s.m. **1.** Element care exprimă aproximarea. *Dintre aproximatorii din limba actuală, singurii care apar în limba veche sunt „cam” [...], cu variantele „ca”, „ca la”, „ca de”, „vreo”, cu variantele „vo”, „vro”, „vun”, „la” și „în jur de”.* (diacronia.ro, <https://bit.ly/2EBgVXo>). *Aproximatori ai ciclului economic* (ase.ro, <https://bit.ly/2EzD4W0>). **2.** Persoană care face o aproximare. *Iar ca poet, ei, da, voi spune pentru firile needucate care cred că poetul este un aproximator al realității că era precis întrucât era poet. Era memorabil, țintea esențialul.* (revistacultura.ro, <https://bit.ly/2Goqt8g>). [...] *nu e de mirare că și industria vinului s-a umplut de „aproximatori de meserie”.* (vinul.ro, <https://bit.ly/2SuFrjf>). – Pl. aproximatori. (BC)

arhisuficient adj., adv. (Care este) mai mult decât suficient, mai mult decât necesar. *Aspectul 16 : 10 și rezoluția de 1680 × 1050 oferă spațiu de lucru arhisuficient pentru mai multe ferestre simultan.* (compari.ro, <http://bit.ly/2wJvZNi>). // adv. *Popescu jr. și-a plătit datoriile, în orice colț de lume civilizată era arhisuficient o condamnare cu suspendare.* (gsp.ro, <http://bit.ly/2wiqjZy>). – F.sg. arhisuficientă, m.pl. arhisuficienți, f.pl. arhisuficiente. (CIR)

artizană s.f. **1.** Femeie care execută produse de artizanat. *Câteva artizane din zona Bran-Moieciu, care stăpânesc arta tradițională a țesutului la război din generație în generație au luat parte la un proiect inedit.* (newsbv.ro, <http://bit.ly/2wj2Doa>). *Muzeul Județean de Istorie Brașov și Asociația Forums aduc laolaltă, din 2016, artiști contemporani și artizane din zona Moieciu-Bran pentru a folosi tehnica de țesut la război – element de patrimoniu imaterial – în lucrări de artă despre teme, problematici și abordări tehnice actuale.* (muzeultaranuluiroman.ro, <https://bit.ly/2FsJFSk>). **2.** Femeie foarte talentată într-un anumit domeniu sau căreia i se datorează o reușită. *Ana Ferariu, principala artizană a României în fața Danemarcei* (totalbaschet.ro, <http://bit.ly/2wo8xmd>). *Kovesi și Stanciu sunt artizanele unei justiții răvășite, făcute să își mai ia un mandat.* (avocatura.com, <https://bit.ly/2A635H3>). – Pl. artizane. (CIR)

asistanat s.n. (Rar) Sistem care favorizează sau prioritizează asistența socială, cu un număr mare de cetățeni beneficiari. *În programul de guvernare al coaliției care e la putere în Corsica actualmente se denunță „clientelismul, asistanatul și pauperizarea populației” [...]* (rfi.ro, <https://goo.gl/amjUDA>). *Trump a deschis mai multe fronturi de luptă cu establishmentul, [...] frontul economic (dinamică antreprenorială și antifiscalism versus asistanat social și fiscalitate împovărătoare), frontul cultural (poporul alb și creștin versus angrenările de indivizi dezrădăcinați și cosmopoliți) [...]* (Carte, <https://bit.ly/2O5IM39>). – Pl. asistanate. (BC)

asocialitate s.f. Lipsa dorinței de a forma relații sociale. *Distincția proustiană între eul estetic și eul empiric a transformat interesul pentru viața unui artist într-o preocupare nerelevantă, chiar maladivă, și a încurajat asocialitatea și amoralitatea scriitorilor.* (romlit.ro, <https://bit.ly/2OD24PJ>). *Vedetismul exprimă asocialitate, superficialitate, egoism, fiind astfel o trăsătură negativă de personalitate.* (psychologies.ro, <https://goo.gl/ZVVD3J>). (BC)

atotstăpânitor adj. Care deține supremația. *Hristos înțelege durerile omenesți, nu privindu-le de departe, din condescendența unui Cer atotstăpânitor, ci simțindu-le și plângând pentru pierderea oamenilor pe care i-a iubit.* (ioanistrati.ro, <http://bit.ly/2equ4mc>). *Însă foarte multe accidente se produc din cauza unei anumite tipologii de șoferi care circulă pe șoselele patriei, atotstăpânitori peste trafic, după cum îi taie capul, sau după propriile legi.* (viata-libera.ro, <https://bit.ly/2A2Tj8j>). – F.sg. atotstăpânitoare, m.pl. atotstăpânitori, f.pl. atotstăpânitoare. (CIR)

atribuibil adj. Care poate fi atribuit cuiva. [...] *în cazul persoanelor juridice străine care desfășoară activitate prin intermediul unui sediu permanent în România, asupra profitului impozabil atribuibil sediului permanent.* (lege5.ro, <https://bit.ly/2P2IiO4>). *Mortalitatea la vârsta adultă (20–64 de ani), atribuibilă consumului de alcool în România, este de trei ori mai mare la bărbați, respectiv de 1,5 ori mai mare la femei, comparativ cu UE 15 (statele membre până în 2004)...* (dpsibiu.ro, <https://bit.ly/2OwcSzT>). – F.sg. atribuibilă, m.pl. atribuibili, f.pl. atribuibile. (BC)

auctor s.m. (Livr.) Autor. *De observat, în treacăt, jocul numeric al determinațiilor atribuite auctorului și actanților săi, scorul fiind de 42 în favoarea celui dintâi.* (Carte, <https://goo.gl/eYgZgh>). *Întâi... editura, a cărei particularitate ar fi că nu a publicat nici cu subvenții de la Fundația Soros, nici cu bănuți de la Ministerul Culturii, nici pe lovelele auctorilor, ci doar, rareori, cu sponsorizări ale unor firme private [...]* (compania.ro, <https://goo.gl/Tm8sAQ>). – Pl. auctori. (BC)

auctoritate s.f. (Rar) Caracterul de autor. *Mai mult decât în oricare altă situație privind „auctoritatea vreunui scriitor” contemporan, arta, știința și magia scrisului stăpânite de acesta mi se par împinse la limita de sus a redevabilului.* (radioromaniacultural.ro, <https://goo.gl/C6A1n4>). *Arta poetică și poezia lui Oskar Pastior sunt singulare în sensul că ele confirmă într-un mod unic faptul că „auctoritatea autorului e perimată, autorul însuși a devenit oarecare”.* (observercultural.com, <https://bit.ly/2G8JNGY>). *În același timp, ca mijloc de comparație, vedem auctoritatea spirituală și verbală a părinților din vechime, prăpastia de sens dindărătul cuvintelor lor, pe care cei de azi se chinuie să le tâlcuiască în mii de cuvinte sau cărți [...]* (doxologia.ro, <https://goo.gl/oPu4sc>). – Pl. auctorități. (BC)

autizare s.f. Dobândirea unor caracteristici asemănătoare cu cele ale persoanelor cu autism, constând în întâzieri ale limbajului, dificultăți de

relaționare și de comunicare. *Autizarea copiilor de vârstă mică prin filmulețe aparent educative este o realitate.* (Blog, <https://bit.ly/2COAQAq>). *Semnal de alarmă: autizarea copiilor prin vizionarea excesivă a mediilor virtuale* (culturavietii.ro, <https://bit.ly/2CIN2aE>). – Pl. autizări. (BC)

autoalimenta vb.refl. și tranz. **1.** vb.refl. A-și produce singur resursele necesare pentru a funcționa; a se întreține singur, din mijloace proprii. *Odată ajuns la această rotație, motorul se autoalimentează și funcționează independent, producând energie.* (ziare.com, <http://bit.ly/2fqoZup>). *Eu nu am de lucru, nu cheltuiesc (mă autoalimentez din producție proprie), norocul meu că am trăit 50 de ani la oraș și m-am mutat la sat.* (Forum, <http://bit.ly/2fqt3Lb>). **2.** vb.refl. și tranz. (Despre procese, evenimente, stări psihice) A-și prelungi existența fără influența unor factori externi. *Timiditatea se poate accentua cu vârsta și se autoalimentează.* (copilul.ro, <http://bit.ly/2xEHIMR>). *E un cerc vicios, care se autoalimentează.* (zf.ro, <https://bit.ly/2IqR2aS>). // vb.tranz. *Toate minciunile cu care îți autoalimentezi credințele, tratate pe rând. Poate dacă nu te-ai mai informa selectiv pe baza tweeturilor lui Trump și nu ți-ai mai suspenda spiritul critic, aprecierile tale ar putea fi conectate la realitate.* (comentariu, contributors.ro, <https://bit.ly/2DvIfnH>). *Când ești în postura de „victimă” e fain să primești mângâiere, vorbe bune, atenție și validare. Sau să ai un grup care împartășește și își autoalimentează aceleași păreri.* (FB, <https://bit.ly/2A9huCf>). – 1sg. (mă) autoalimentez, part. autoalimentat. Var. auto-alimenta. (MV)

autoalimentare s.f. Alimentație (a unui mecanism, a unei locuințe, a unei stări psihice etc.) din resurse proprii, fără intervenția unor surse externe. *Bun, beleaua e cu alarma. Vreau ceva de calitate, cu autoalimentare sau, în orice caz, dacă se ard toate siguranțele de la bord să mai funcționeze, deci cu siguranță proprie și legătură directă la baterie.* (Forum, <http://bit.ly/2fQF8tX>). *Probabil, pe de o parte îmi și plăcea postura asta de auto-alimentație a propriilor suferințe.* (copilul.ro, <http://bit.ly/2wU8TV5>). – Var. auto-alimentație. (MV)

autoalimentat adj. Care se alimentează singur, din resurse proprii. *Energie electrică aproape gratuită există datorită unui Perpetuum mobile autoalimentat de speța a patra.* (Forum, <https://bit.ly/2Olitsc>). *Inflația s-a menținut, autoalimentată prin indexarea prețurilor și a veniturilor* (coursehero.ro, <http://bit.ly/2hx5chr>). – F.sg. autoalimentată, m.pl. autoalimentați, f.pl. autoalimentate. Var. auto-alimentat. (MV)

autoalimentator s.n. Autovehicul cu care se realizează transportul combustibilului în interiorul aeroportului și alimentarea cu combustibil a avioanelor. *Un autoalimentator trebuie să fie destinat unui singur sortiment de combustibil și trebuie să aibă etichete de identificare a combustibilului.* (caa.ro, <http://bit.ly/2wUjGyy>). *La aeroporturile unde nu există echipamente de alimentare mobile (autoalimentatoare) și alimentarea este efectuată de la stații fixe, limitările de mai sus nu sunt valabile.* (lege5.ro, <https://bit.ly/2NNIReN>) – Pl. autoalimentatoare. (MV)

autocompătămire s.f. Sentiment exagerat de milă față de propria persoană. *Persoana concediată poate adopta atitudinea de victimă și de autocompătămire, justificând situația prin explicații precum că șeful a fost nedrept.* (semneletimpului.ro, <https://bit.ly/2IhruNf>). *Autorul nu se complăce în puseuri de autocompătămire, ferindu-se într-adins să-și plângă de milă.* (romlit.ro, <http://bit.ly/2wXKHBm>). – Pl. autocompătămiri. Var. auto-compătămire. (MV)

autoconvingere s.f. **1.** Convingere bazată pe un raționament propriu. *Nu există un adevăr unic, o busolă universală, ci fiecare individ are propriul adevăr, în funcție de educație, autoeducație, autoconvingeri și interese personale.* (Blog, <https://bit.ly/2Ii6Ix6>). *Sunt tehnici de reducere a anxietății care cuprind: relaxarea, respirația diafragmatică, corectarea autoconvingerilor greșite etc.* (Forum, <https://bit.ly/2Ip0dIU>). **2.** Proces prin care o persoană se mobilizează să acționeze în direcția dorită. *Motivarea este un factor care se bazează pe valurile de emoții într-un anumit moment, dorința de a face ceva mareț prin prisma entuziasmului și puterii tale de autoconvingere.* (btw.bestis.ro, <https://bit.ly/2OSDw2i>). *E important să îți stabilești clar motivele, obiectivele, metodele de autoconvingere și autosugestie.* (Forum, <https://bit.ly/2OPRoKB>). – Pl. autoconvingeri. Var. auto-convingere. (MV)

autoconvins adj. Care s-a convins singur. *Roller a fost specialistul autoconvins de capacitățile sale.* (historia.ro, <https://bit.ly/2IiTGiv>). *Burdușise un borcan de sticlă pântecos cu bomboane mentolate [...] din care ea oferea oaspeților și ronțăia autoconvinsă că așa se cuvine americanului ospitalier.* (Blog, <https://bit.ly/2R0SWTu>). – F.sg. autoconvinsă, m.pl. autoconvinși, f.pl. autoconvinse. (MV)

autocopia vb.refl. A produce un exemplar identic cu sine, a se copia. *Virusii sunt mici programe care se atașează la alte programe și care se auto-copiază.* (support.norton.com, <https://nr.tn/2IhXKzO>). *Astfel, Craig Venter a creat în mod artificial o celulă vie, capabilă să se autocopieze.* (mediafax.ro, <https://bit.ly/2xB13OD>). – 3sg. se autocopiază, part. autocopiat. Var. auto-copia. (MV)

autocopiat adj. Care s-a copiat singur, prin mijloace proprii. *Acest fotomontaj pe panou, cu citate din discursurile oficiale lipite sub fotografii, ca un comentariu autocopiat și multiplicat înfinit [...] semnifică o mimare a unei realități halucinante.* (ssoar.info, <https://bit.ly/2N5zeme>). *Deși legislația nu prevede în mod expres, ar fi util ca consimțământul să fie obținut în două exemplare (autocopiate).* (aliantapacientilor.ro, <https://bit.ly/2IhzOfX>). – F.sg. autocopiată, m.pl. autocopiați, f.pl. autocopiate. Var. auto-copiat. (MV)

autocopiere s.f. Producere a unui exemplar identic fără intervenția vreunui factor extern. *Proprietatea de autocopiere a hârtiei utilizate pentru formularele declarației vamale în detaliu este activă pentru unele câmpuri de date ale*

declarației vamale în detaliu și neutralizată în cazul altor câmpuri de date (lege5.ro, <https://bit.ly/2Qdq4Gz>). Faptul că ADN-ul nu se epuizează în cursul diviziunii se datorează procesului de replicare (autocopiere). (romedic.ro, <https://bit.ly/2OSHEz6>). – Pl. autocopieri. Var. auto-copiere. (MV)

autoculpabilizare s.f. Stare sufltească a unei persoane care se consideră vinovată de un eșec sau de producerea unui eveniment nefericit; autoînvinovățire. *Depresia este o suferință psihiatrică majoră, caracterizată prin tristețe, singurătate, disperare, scăderea stimei de sine și autoculpabilizare. (umfcv.ro, <https://bit.ly/2DzHZ8V>). Secolul XX a început cu o Europă amenințătoare, trufașă, convinsă de propria ei superioritate, și s-a terminat cu o Europă paralizată de frică, copleșită de o nesfârșită autoculpabilizare, anemică. (evz.ro, <https://bit.ly/2QaHof5>). – Pl. autoculpabilizări. Var. auto-culpabilizare. (MV)*

autodeconspira vb.refl. A dezvălui un secret important despre sine, în special referitor la colaborarea cu un serviciu secret. *Jurnalul Robert Turcescu a iscat duminică, 21 septembrie a.c., o adevărată furtună mediatică, după ce s-a autodeconspirat drept ofițer acoperit. (evz.ro, <https://bit.ly/2NLU7br>). Cel mai răsunător caz din istoria presei, Afacerea Watergate, a pornit de la informațiile scurse de așa-numitul Deep Throat, care în 2005, la 33 de ani de la evenimente, s-a autodeconspirat ca fiind Mark Felt, director asociat la FBI. (comanescu.ro, <https://bit.ly/2Qhx7xQ>). – 1sg. mă autodeconspir, part. autodeconspirat. Var. auto-deconspira. (MV)*

autodeconspirare s.f. Dezvăluire a unui secret important despre propria persoană, în special referitor la colaborarea cu un serviciu secret. *O declarație de martor a unui colonel în rezervă CIE-SIE constituie primul act oficial de autodeconspirare a unui ofițer operativ din cadrul SIE. (FB, <https://bit.ly/2xDpATa>). Decizia membrilor CNSAS de a-și conspira votul este de fapt cea mai frumoasă autodeconspirare la care puteam spera: oamenii s-au privatizat. (9am.ro, <https://bit.ly/2NHlyDt>). – Pl. autodeconspirări. Var. auto-deconspirare. (MV)*

autodeconspirat adj. Care a dezvăluit un secret important despre sine, în special referitor la colaborarea cu un serviciu secret. *Clasa politică, justiția și lumea presei sunt înțesate de ofițeri sub acoperire, cred asta, iar unele cazuri punctuale dezvăluite sau autodeconspirate ne și confirmă. (romanalibera.ro, <https://bit.ly/2zxF6Bk>). Fostul jurnalist Robert Turcescu, autodeconspirat ca un colaborator al serviciilor de informații, a publicat pe blogul său documentele care arată implicarea lui Liviu Dragnea în dosarul Alinei Bica. (stiripesurse.ro, <https://bit.ly/2xH5Ttv>). – F.sg. autodeconspirată, m.pl. autodeconspirați, f.pl. autodeconspirate. Var. auto-deconspirat. (MV)*

autoderiziune s.f. Luare în râs, derâdere, zeflemisire a propriei persoane. *[...] tocmai România, unde s-au jertfit peste 1.100 de tineri, a ratat prin*

autoderiziune să impună un moment istoric atât de important cum a fost revoluția din '89. (revista22online.ro, <https://goo.gl/5lwspi>). *Impactul imens al cărții lui Nick Hornby rezidă în amestecul de emoție și umor, de autoderiziune, sinceritate și seriozitate, care transformă un subiect atât de delicat într-o apologie a micilor bucurii ale vieții.* (humanitas.ro, <https://goo.gl/831DcN>). (BC)

autodisciplină vb.refl. A-și impune o disciplină; a se disciplina singur. *În cadrul acestor activități elevii deprind folosirea diverselor surse informaționale, se autodisciplinează, învață să învețe, iar cadrul didactic poate să le influențeze dezvoltarea, să-i pregătească pentru viață.* (ziaruldeiasi.ro, <https://bit.ly/2J0o55Z>). *Așteptând „eliberarea” unui material, copilul își dezvoltă răbdarea, învață să îi respecte pe ceilalți și să evite conflictele, se autodisciplinează.* (Carte, <https://bit.ly/2PBNBku>). – 1sg. mă autodisciplinez, part. autodisciplinat. (BC)

autodisponibiliza vb.refl. A se propune pentru a fi disponibilizat. *Ultima schemă de plecări voluntare a fost pusă în practică la sfârșitul lunii octombrie 2007, când s-au autodisponibilizat 640 de angajați.* (ziare.com, <https://bit.ly/2xWgUq7>). *Cei 500 de siderurgiști care s-au autodisponibilizat nu vor putea figura în evidențele AJOFM Galați ca șomeri deoarece au solicitat desfacerea contractului individual de muncă cu acordul ambelor părți.* (monitoruldegalati.ro, <https://bit.ly/2NL4zzO>). – 1sg. mă autodisponibilizez, part. autodisponibilizat. Var. auto-disponibiliza. (MV)

autodisponibilizare s.f. Proces în care lucrătorul se oferă să fie disponibilizat. *Autodisponibilizarea nu echivalează cu demisia, deoarece autodisponibilizarea prezintă relevanță doar pentru stabilirea ordinii de priorități în ipoteza încetării contractului individual de muncă prin concediere pentru motive ce nu țin de persoana salariatului.* (manager.ro, <https://bit.ly/2R3GD99>). *Administrația combinatului gălățean se pregătește pentru o nouă etapă de autodisponibilizări, în urma căreia aproximativ 1000 de siderurgiști ar putea părăsi Mittal Steel.* (bursa.ro, <https://bit.ly/2NIoG1U>). – Pl. autodisponibilizări. (MV)

autodisponibilizat adj.m., s.m. (Persoană) care se oferă să fie disponibilizată. *La rândul lor, parlamentarii gălățeni ai puterii [...] au anunțat că, în cadrul APAPS, s-a discutat propunerea Federației Sindicatelor din Siderurgie (FSS) ca fiecare lucrător autodisponibilizat să primească 100 milioane lei* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2N5nC2W>). *Ce pensie vor avea siderurgiștii autodisponibilizați?* (monitoruldegalati.ro, <https://bit.ly/2y1L1fZ>). // s.m. *Cei 1.100 de autodisponibilizați beneficiază, în funcție de vechime și salariul de bază, de o sumă fixă cuprinsă între 10.000 și 25.000 lei.* (financiarul.ro, <https://bit.ly/2IoR2Im>). *Pe lângă plățile compensatorii, autodisponibilizații vor beneficia și de ajutorul de șomaj pentru 6, 9 sau 12 luni, în raport cu vechimea în muncă.* (libertatea.ro, <https://bit.ly/2xFQU3e>). – Pl. autodisponibilizați. Var. auto-disponibilizat. (MV)

autodiversifica vb.refl. (Despre bebeluși) A-și diversifica hrana prin explorarea mai multor opțiuni. *Unii specialiști consideră că sugarii sunt suficient*

de capabili să se autodiversifice când vine vorba de alimentație. (copilul.ro, <https://bit.ly/2Ous8xi>). [...] *bebelușii care se autodiversifică sunt mai puternici, mai independenți și mai fericiți, după cum spuneam.* (Blog, <https://bit.ly/2J0zz9C>). – 1sg. mă autodiversific, part. autodiversificat. (BC)

autodiversificare s.f. Diversificarea hranei la bebeluși prin explorarea personală a opțiunilor de către copil. *Spre deosebire de diversificarea „clasică”, autodiversificarea presupune încrederea că bebelușul este capabil să-și aleagă singur hrana și să o mănânce sau să încerce să o mănânce [...] (clubulbebelusilor.ro, <https://bit.ly/2yKgbsv>). Astfel, în vreme ce diversificarea presupune ca bebelușul să primească alimente sub formă pasată sau de piure urmând ca în timp să deprindă mestecarea lor (există controlul adultului cu privire la alimentele oferite – gama oferită este mult mai vastă), autodiversificarea implică să mestece singur și să facă față cocoloașelor încă de la început.* (qbebe.ro, <https://bit.ly/2yG4QKi>). – Pl. autodiversificări. (BC)

autoexcl^ude vb.refl. A se exclude pe sine dintr-un grup. *Din aceste motive am ales să mă autoexclud din organizație cu mai bine de un an în urmă.* (someseanul.ro, <https://bit.ly/2ORR5ih>). *Thomas Muller s-a autoexclus de pe lista executanților de penalty-uri după meciul cu Italia.* (prosport.ro, <https://bit.ly/2OSJKz9>). – 1sg. mă autoexclud, part. autoexclus. Var. auto-exclude. (MV)

autoexcludere s.f. Excludere a propriei persoane dintr-un grup. *Monica Macovei și-a anunțat oficial candidatura la președinție. Asta înseamnă, automat, și autoexcluderea din PDL* (comisarul.ro, <https://bit.ly/2xRB7h5>). *După cel de-al Doilea Război Mondial, Uniunea Sovietică urmată și de țări din estul Europei au respins Planul Marshall, fapt ce a dus la autoexcluderea blocului răsăritean din cadrul instituțiilor internaționale occidentale* (steconomiceuoradea.ro, <https://bit.ly/2Inil5K>). – Pl. autoexcluderi. Var. auto-excludere. (MV)

autoexclus adj., s.m. (Persoană) care s-a exclus pe sine dintr-un grup. *Scriitorii considerați autoexcluși fiindcă au ales altă conducere nu sunt cei care au contestat U.S.R.* (uniuneascriitorilor.ro, <https://bit.ly/2Im3Krg>). *Rușinea României este FCDB, echipa din Ștefan cel Mare, echipa autoexclusă din Europa chiar de ziua propriului club!* (comentariu, gsp.ro, <https://bit.ly/2TnOsrn>). // s.m. *Se va putea repeta, cu autoexclușii de data trecută (PD-L), experiența PNL-ului guvernând minoritar și susținut din umbră de partidul dlui Iliescu.* (romanalibera.ro, <https://bit.ly/2zECu4O>). *Liderul fără acte al PD-L Botoșani, exclusul din PNL [...], autoexclusul din treburile urbei, încă actualul primar al municipiului Botoșani – Cătălin Flutur – a fost semnatarul unui manifest* (cdep.ro, <https://bit.ly/2Dxm1mO>). – F.sg. autoexclusă, m.pl. autoexcluși, f.pl. autoexcluse. Var. auto-exclus. (MV)

autoexila vb.refl. 1. A se refugia. *Dalai Lama, liderul spiritual al Tibetului se autoexilează în India, după o răscoală armată nereușită a populației tibetane.*

(*historia.ro*, <https://bit.ly/2NJAfWl>). *Fostul lider catalan s-a autoexilat în Belgia în luna noiembrie, evitând să compară în fața unui tribunal spaniol.* (*dcnews.ro*, <https://bit.ly/2OeZpvC>). **2.** *A pleca definitiv sau temporar de acasă; a emigra. Sunt decis să plec din România și să mă autoexilez în America, singura țară din lume unde mai există dreptul la libera opinie.* (*academiakatavencu.info*, <https://bit.ly/2Ogni5W>). *Am fost nevoită să mă autoexilez câteva zile de acasă; aveam de făcut niște reparații/zugrăveli, așa că am preferat să plec.* (Blog, <https://bit.ly/2OetsDL>). **3.** (Fig.) *A renunța la o activitate și la mediul în care se desfășoară activitatea respectivă. În toamna lui '90 am plecat de la „Adevărul”, m-am autoexilat în bibliotecă și, vreme de vreo patru ani, „am ieșit din istorie”.* (*historia.ro*, <https://bit.ly/2Qb9x5V>). *Dezamăgit de lipsa de interes a românilor pentru istoria veche a neamului nostru, am hotărât să-mi închid pagina de blog [...] și să mă auto-exilez de pe Facebook!* (Blog, <https://bit.ly/2xM6UAz>). – 1sg. mă autoexilez, part. autoexilat. Var. auto-exila. (MV)

autoexilare s.f. Autoexil. *Joshua, revenit în cartierul copilăriei sale după mai mulți ani de autoexilare, este vânat de liderul lumii interlope locale, motiv care îl obligă să își treacă prezența sub tăcere.* (*romanalibera.ro*, <https://bit.ly/2OThv3b>). *Ignorarea Internetului ar însemna, astăzi, o autoexilare, o negare a apartenenței la o lume aflată într-o uimitoare și vivace transformare.* (*banaterra.eu*, <https://bit.ly/2Q9SNMe>). – Pl. autoexilări. Var. auto-exilare. (MV)

autoexilat, autoexilată adj., s.m., s.f. (Persoană) care s-a autoexilat. *Debutază ca dramaturg în anul 1607 cu [...] un text dedicat celebrilor frați Sherley, catolici englezi auto-exilați din Anglia reformată.* (*romlit.ro*, <https://bit.ly/2QhIXbe>). *Soția fostului lider iugoslav, Mira Markovici, autoexilată în Moscova, este cea care a decis locul de înmormântare.* (*9am.ro*, <https://bit.ly/2zzUnBx>). // s.m. *Tot așa și noi, autoexilații din Canada, adorăm cuvintele canadienilor și le luăm acasă.* (Forum, <https://bit.ly/2R3cG97>). *Sigur, plecarea către un alt colț al lumii nu are nimic din dramatismul plecărilor definitive (mă gândesc acum la toți exilații și auto-exilații români, începând chiar cu bătrânul Caragiale); e doar o călătorie ceva mai îndelungată.* (*acumtv.ro*, <https://bit.ly/2RC241e>). // s.f. *Doamna Gabor, „autoexilată” de peste ocean, ex-Columbeanu de la Izvorani* (*redesteptarea.ro*, <https://bit.ly/2zZoT8a>). *Deși și eu sunt o „autoexilată”, totuși prefer să văd posibilitățile imense pe care le are România.* (Forum, <https://bit.ly/2C26HMJ>). – M.pl. autoexilați, f.pl. autoexilate. Var. auto-exilat. (MV)

autoglorifica vb.refl. *A se lăuda excesiv. Dar mie nu chestia cu impostorul care, din prostie, se autoglorifică, mi se pare atât de grozavă* (*bibliotheca.ro*, <https://bit.ly/2NjNSEY>). *Preocupant pentru Mihai T. e un singur lucru. Să iasă el bine, să se autoglorifice, să se prezinte drept unic și irepetabil, drept profesionistul absolut, cum altul nu va mai fi vreodată.* (*adevarul.ro*, <https://bit.ly/2OlGDHu>). – 1sg. mă autoglorific, part. autoglorificat. Var. auto-glorifica. (MV)

autoglorificare s.f. Laudă exagerată a propriei persoane. *Medicul David Owen și psihiatrul Jonathan Davidson subliniau [...] mai multe caracteristici care ne arată că o persoană ar putea avea Sindromul „Dumnezeu” (Hubris): autoglorificarea sa, tendința de a se concentra în mod obsesiv pe modul cum e perceput public, încredere excesivă în propriile puteri, pierderea contactului cu realitatea și alegerea unui discurs din care se prezintă aproape ca un profet.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2NJMgeu>). *Un partid politic trebuie să considere tradiția și istoria ca fiind motivații pentru realizări viitoare, și nu ca surse de autoglorificare sau, dimpotrivă, de frustrare ori consolare.* (revista22.ro, <https://bit.ly/2OhIc4x>). – Pl. autoglorificări. Var. auto-glorificare. (MV)

autoinvitare s.f. Anunțarea prezenței sau participarea la un eveniment la care persoana respectivă nu a fost invitată. *Președintele Traian Băsescu s-a cerut la CES. A vrut să se întâlnească cu reprezentanții confederațiilor sindicale și patronale și a transmis o scrisoare de autoinvitare.* (gandul.info, <https://bit.ly/2QiQO8B>). *Cred că, mai degrabă, aș putea să-i acuz eu de aroganță [pe sindicaliști], atât din felul în care au formulat adresa de autoinvitare la ședința Consiliului de Administrație, cât mai ales din felul în care au părăsit sala, fără să aștepte nicio explicație și proferând amenințări.* (rgnpress.ro, <https://bit.ly/2Inqr8>). – Pl. autoinvitări. Var. auto-invitare. (MV)

autoinvitație s.f. Autoinvitare. *Ar trebui să vă fac o vizită, asta dacă mă primiți [...] Mă scuzați de autoinvitație, dar poate avem vreodată ocazia.* (Forum, <https://bit.ly/2R7EpFF>). *Camelia, exact așa se intră, exclusiv pe bază de autoinvitație!* (Forum, <https://bit.ly/2Oj4nri>). – Pl. autoinvitații. Var. auto-invitație. (MV)

autoironic adj. Ironic la adresa propriei persoane. *Dacă nu suntem autoironici, ne luăm în serios. Oamenii care se iau în serios sunt periculoși și, de cele mai multe ori, ajung politicieni.* (Blog, <https://bit.ly/2QhV4Fn>). *Conștientă că are un defect fizic evident, artista reușește să treacă peste toate comentariile răutăcioase fiind autoironică.* (click.ro, <https://bit.ly/2xWNN6i>). – F.sg. autoironică, m.pl. autoironici, f.pl. autoironice. Var. auto-ironic. (MV)

autoînvinovăți vb.refl. A se considera pe sine vinovat pentru un eșec sau pentru producerea unui eveniment nefericit; a se autoculpabiliza. *O persoană deprimată se autoînvinovățește, se devalorizează și se gândește în mod repetitiv la greșelile pe care le-a făcut, răscolește trecutul și își caută vină și acolo unde nu este cazul.* (ursula-sandner.com, <https://bit.ly/2DV8bJK>). *Dacă o femeie este maltratată sau părăsită de soț fără ca ea să aibă vreo vină, este posibil să se autoînvinovățească și să se simtă dezonorată și nedemnă de a fi respectată.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2Qs0xNp>). – 1sg. mă autoînvinovățesc, part. autoînvinovățit. Var. auto-învinovăți. (MV)

autoînvinovățire s.f. Stare sufletească a unei persoane care se consideră vinovată de un eșec sau de producerea unui eveniment nefericit; autoculpabilizare.

Sentimentul de autoînvinovățire se manifestă frecvent în cazul persoanelor care atunci când erau copii și aveau rezultate proaste la învățătură erau acuzați constant de părinți pentru eșecuri și considerați singurii vinovați pentru acestea. (adevarul.ro, <https://bit.ly/2Qs0xNp>). Toată lumea mea se desfășura numai în capul meu, acolo unde se înghesuiau doldora cărți, filme, dialoguri tenebroase, autoînvinovățiri, justificări și multe, multe scenarii, de obicei cu profund caracter apocaliptic. (Forum, <https://bit.ly/2DVhpp9>) – Var. auto-învinovățire. (MV)

automarfar s.n. Autovehicul de mari dimensiuni care transportă marfă. *Autoritățile maghiare au informat Poliția de Frontieră Română, prin intermediul punctului de contact româno-maghiar, că traficul automarfarelor cu masa mai mare de 7,5 tone a fost restricționat. (politiadefrontiera.ro, <https://bit.ly/2OkCBdO>). Opt tone de tutun mărunțit au fost găsite ascunse într-un automarfar încărcat cu detergent. (adevarul.ro, <https://bit.ly/2Naqf3z>). – Pl. automarfare. Var. auto-marfar. (MV)*

automotiva vb.refl. A-și găsi singur motivația pentru a acționa. *Invitații vor vorbi despre motivația în carieră, împărtășind modul în care au reușit să se automotiveze pentru atingerea performanței și modul în care vă puteți menține motivația pentru a ajunge acolo unde vă doriți. (manager.ro, <https://bit.ly/2xJaI5w>). Nu am renunțat niciodată la obiectivele pe care mi le-am stabilit de-a lungul carierei și mereu m-am automotivat. (sport.ro, <https://bit.ly/2N9OtdW>). – 1sg. mă automotivez, part. automotivat. Var. auto-motiva. (MV)*

automotivant adj. Care ajută o persoană să se automotiveze. *Un mesaj citit întâmplător pe o pancartă aruncată printre gunoaie, pe o stradă lăaturalnică, „Writing is the only way of life”, e interpretat [...] ca un îndemn interior, automotivant. (observatorcultural.ro, <https://bit.ly/2N8Pe6Y>). Sădește în mintea ta gânduri automotivante de genul „Nu există situație fără rezolvare”. (Blog, <https://bit.ly/2NRCx68>). – F.sg. automotivantă, m.pl. automotivanți, f.pl. automotivante. Var. auto-motivant. (MV)*

automotivare s.f. Proces de găsire a motivației fără ajutor extern. *Automotivarea este abilitatea noastră de a face ceea ce trebuie fără a fi influențați de către cei din jur sau de o anumită situație. Persoanele cu un puternic simț al automotivării reușesc să îndeplinească sarcini, să ajungă la scopurile pe care și le propun fără a avea nevoie de motivație din exterior. (Blog, <https://bit.ly/2N9Zegk>). Așadar, se pare că există o serie de reguli de automotivare pe care fiecare persoană care se simte demotivată ar putea să le respecte pentru a începe din nou să se simtă bine cu ea însăși. (evzmondend.ro, <https://bit.ly/2DEC824>). – Pl. automotivări. Var. auto-motivare. (MV)*

autonumire s.f. Numire a propriei persoane într-o funcție. *Ce n-a băgat nimeni de seamă e că și autonumirea lui Ilie Bolojan în funcția de manager general al spitalelor orădene e la fel de ilegală. (crisana.ro, <https://bit.ly/2OpRWK2>). Porcul*

Snowball este alungat de la fermă, iar Napoleon preia rolul de conducător suprem. Odată cu această autonomire în funcție, se instalează dictatura în cadrul fermei animalelor. (Blog, <https://bit.ly/2NNn3Qd>). – Pl. autonomiri. Var. auto-numire. (MV)

autopromova vb.refl. A se promova pe sine, a-și crește vizibilitatea. *Brandurile investesc în Facebook pentru a se autopromova și pentru a interacționa cu clienții reali și potențiali.* (capital.ro, <https://bit.ly/2xJKakX>). *Avem timp suficient până la Congres pentru fiecare să-și facă campanie în partid, să se organizeze, să se autopromoveze.* (cotidianul.ro, <https://bit.ly/2Ise1m4>). – 1sg. mă autopromovez, part. autopromovat. Var. auto-promova. (MV)

autopromovare s.f. Promovare a propriei persoane. *Fundația Calea Victoriei organizează, din 13 septembrie, un Atelier practic de branding personal și autopromovare [...]. Acest atelier își propune să ofere o serie de informații concrete și instrumente funcționale pentru cei care doresc să-și recalibreze imaginea și reputația.* (hotnews.ro, <https://bit.ly/2OpUO9M>). *Grecia încearcă o campanie de autopromovare pentru a scăpa de criză.* (replicaonline.ro, <https://bit.ly/2R7s6sU>). – Pl. autopromovări. Var. auto-promovare. (MV)

autopropunere s.f. Propunere a propriei persoane pentru a ocupa o funcție sau a îndeplini o sarcină. *După retragerea lui Radu Carp și autopropunerea Monicăi Ghiurco pentru funcția de președinte al TVR, CA a avut de ales între Doina Gradea și Monica Ghiurco, fiecare primind tot câte șase voturi.* (zf.ro, <https://bit.ly/2N9nFuq>). *Nominalizările pot fi făcute prin autopropuneri sau propuneri din partea facultăților/departamentelor.* (unibuc.ro, <https://bit.ly/2R85IzG>). – Pl. autopropuneri. Var. auto-propunere. (MV)

autopropus adj. Care s-a propus singur pentru a ocupa o funcție sau a îndeplini o sarcină. *Autopropusă în cursa pentru CCR, senatoarea PSD Ruxandra Jipa a primit doar două voturi „pentru”.* (national.ro, <https://bit.ly/2OiRltK>). *Este foarte posibil, însă, ca succesorul lui Vasile Ilie să nu fie niciunul dintre cei trei propuși (sau, mai bine spus, autopropuși), având în vedere faptul că nu s-au respectat recomandările venite de la centru privind ocupantul funcției de prefect.* (ziaruldeiasi.ro, <https://bit.ly/2QjdRjH>). – F.sg. autopropusă, m.pl. autopropuși, f.pl. autopropuse. Var. auto-propus. (MV)

autoregenera vb.refl. A se regenera singur, fără a apela la resurse externe. *O proteină ar putea ajuta inima să se autoregenereze* (mediafax.ro, <https://bit.ly/2Iocg9v>). *Cercetările arată că celulele supuse la stres se autoregenerează și ne permit să trăim mai mult.* (libertatea.ro, <https://bit.ly/2OV3ORm>). – 1sg. mă autoregenerez, part. autoregenerat. Var. auto-regenera. (MV)

autoregenerabil adj. Care se poate regenera singur. *Un alt tip de energie autoregenerabilă descoperită recent este cea care transformă în electricitate vibrațiile utilajelor industriale și ale podurilor.* (green-report.ro, <http://bit.ly/2frPDmI>). *Acest polimer acoperă automat găuri cu diametre de până la 3 centimetri – de 100 de ori*

mai mult decât erau capabile precedentele materiale autoregenerabile. (realitatea.net, <https://bit.ly/2R9b4ul>). – F.sg. autoregenerabilă, m.pl. autoregenerabili, f.pl. autoregenerabile. Var. auto-regenerabil. (MV)

autoregenerant adj. Care se regenerează singur. *Farurile sunt protejate cu o folie de protecție transparentă și autoregenerantă pentru eliminarea riscurilor de ciobire sau mătuire prematur.* (FB, <https://bit.ly/2OjKyzP>). *Datorită rezistenței la microzgârieturi și suprafeței autoregenerante, pardoseala rămâne frumoasă pe termen lung.* (rokadesign.ro, <https://bit.ly/2OULiin>). – F.sg. autoregenerantă, m.pl. ^autoregeneranți, f.pl. autoregenerante. Var. auto-regenerant. (MV)

autoreglementa vb.refl. A-și elabora propriile legi sau reguli de funcționare. *Piețele libere, care au la bază un sistem concurențial, funcționează bine de la sine, se autoreglementează.* (comentariu, contributors.ro, <https://bit.ly/2QhGley>). *Jurnaliștii și publicul specializat consideră că presa din România trebuie să se autoreglementeze, în loc să se supună unei legi care să-i îngrețdească libertățile profesiei.* (comunic.ro, <https://bit.ly/2R9jeD0>). – 1sg. mă autoreglementez, part. autoreglementat. Var. auto-reglementa. (MV)

autoreglementare s.f. Elaborare a regulilor sau legilor care se vor aplica asupra propriei persoane, instituții, țări etc. *Internetul are nevoie de „auto-reglementare” [...]. Altfel, crește riscul unor intervenții și tentative de reglementare din partea unor foruri care nu au priceperea să facă acest lucru, cum ar fi autoritățile statale.* (hotnews.ro, <https://bit.ly/2QozWgM>). *Autoreglementarea profesiei de jurnalist ar trebui să înceapă de la efortul intelectual și de conduită al fiecărui jurnalist de a fi un profesionist autentic.* (mediafax.ro, <https://bit.ly/2t0Zh6F>). – Pl. autoreglementări. Var. auto-reglementare. (MV)

autoreglementat adj. Care și-a elaborat singur regulile. *De ce este medicina o profesie autoreglementată?* (medichub.ro, <https://bit.ly/2NhJHeK>). *Mecanismele de funcționare ale entităților autoreglementate (așa cum era piața RASDAQ, una dintre cele mai mari piețe bursiere din lume la crearea ei, dacă luăm în calcul numărul de emitenți) au fost utilizate, în anumite cazuri, în scopuri contrare unei piețe bursiere.* (revistadestatistica.ro, <https://bit.ly/2QuD0Ij>). – F.sg. autoreglementată, m.pl. autoreglementați, f.pl. autoreglementate. Var. auto-reglementat. (MV)

autoreprezentă vb.refl. A se reprezenta pe sine. *Lucrarea „Six Self Portraits”, în care celebrul pictor american Andy Warhol s-a autoreprezentat înainte să moară în februarie 1987, s-a vândut în cadrul unei licitații organizate marți la Londra pentru suma de 22,62 milioane de lire.* (agerpres.ro, <https://bit.ly/2IzqLYb>). *Din motive financiare nu mi-am permis un avocat, am ales să mă autoreprezint.* (Forum, <https://bit.ly/2NZI62p>). – 1sg. mă autoreprezint, part. autoreprezentat. Var. auto-reprezentă. (MV)

autoreprezentare s.f. Reprezentare (mentală, artistică, legală) a propriei persoane sau a grupului din care cineva face parte. *Studiul exploratoriu despre reprezentarea și autoreprezentarea romilor în artele vizuale este unul care, la fel ca și expoziția, problematizează reprezentarea romilor în imagini stereotipe de-a lungul istoriei, și modul în care mentalul colectiv despre cine sunt romii a fost construit pe baza acestora.* (tockify.com, <https://bit.ly/2Gju1rr>). *Asociația Ceva de Spus este singura organizație de auto-reprezentare din România care are ca membri (inclusiv în conducere) persoane cu dizabilități fizice și intelectuale.* (plai.ro, <https://bit.ly/2ybqKog>). – Pl. autoreprezentări. Var. auto-reprezentare. (MV)

autoreproduce vb.refl. A se multiplica singur, fără intervenția vreunui factor extern. *Chefirul e o entitate simbiotică care se autoreproduce. Din această „ființă vie” se prepară un aliment viu, tocmai de aceea este atât de benefic organismului uman.* (monitorulexpres.ro, <https://bit.ly/2E1usr1>). *Una dintre cele mai importante însușiri ale materiei vii este capacitatea ei de a se autoreproduce: toate organismele celulare, chiar și cele mai simple, sunt în stare să se reproducă singure, măcar prin diviziune.* (Forum, <https://bit.ly/2QnsGBY>). – 1 sg. mă autoreproduc, part. autoreprodus. Var. auto-reproduce. (MV)

autosesizare s.f. Sesizare din proprie inițiativă a unei autorități sau a unei persoane cu privire la o neregulă. *Membri CNA, autosesizare în legătură cu afirmațiile „mincinoase” și amenințările aduse de Dragnea într-o emisiune Antena 3* (hotnews.ro, <https://bit.ly/2NWda2V>). *De asemenea, CNCD se poate sesiza din oficiu [...]. Autosesizarea (sesizarea din oficiu) cu privire la orice situație, anunț sau eveniment, în privința cărora există indicii cu privire la existența unor fapte care presupun săvârșirea unei fapte de discriminare, poate fi inițiată de oricare membru al Colegiului director.* (drepturicivile.ro, <https://bit.ly/2zMQ4mz>). – Pl. autosesizări. Var. auto-sesizare. (MV)

autosuficient adj., adv. **1.** Care poate funcționa utilizând doar resurse proprii. *Construcția este autosuficientă energetic, beneficiind de surse de energie variate, asigurate de panouri solare, un generator de biomasă și acumulatori.* (green-report.ro, <https://bit.ly/2RjVix0>). *Să nu uităm că mulți dintre cei ajunși la vârsta a treia nu mai sunt autosuficienți. Adeseori, se află în imposibilitatea să ducă la bun sfârșit până și cele mai banale lucruri, adică tot ce înseamnă alimentație, igienă personală sau nevoi fiziologice.* (casameaeden.ro, <https://bit.ly/2QqNQ1P>). // adv. *A trăi „off-grid” (autosuficient – în afara rețelelor de consum și numai cu ajutorul resurselor oferite de natură, precum energia eoliană, cea solară) este unul dintre curentele moderne de revoltă împotriva sistemelor.* (totb.ro, <https://bit.ly/2Pa6I56>). **2.** Care are o încredere exagerată în sine și nu este receptiv la opiniile, ideile, sugestiile altor persoane. *Moderatorii sunt niște îngălați autosuficienți.* (Forum, <https://bit.ly/2P2CbWF>). *Politicienii de dreapta ignoră cu bună știință orice formă de critică, închiși în discursul lor autosuficient.* (observatorcultural.ro, <https://bit.ly/2Owrsqv>). – F.pl. autosuficientă, m.pl. autosuficienți, f.pl. autosuficiente. Var. auto-suficient. (MV)

autosuficiență s.f. **1.** Capacitatea de a-și asigura cele necesare traiului prin resurse proprii. *În vremurile noastre, din ce în ce mai mulți oameni aleg să schimbe viața confortabilă a orașelor cu viața la țară. La țară (re)învață să trăiască simplu, să muncească pământul [...] și aleg să resusciteze principiile autosuficienței.* (totb.ro, <https://bit.ly/2DMTJou>). *Curentul autosuficienței (self-sufficiency, engl.) – adică acea stare în care existența cuiva nu necesită niciun ajutor, sprijin sau interacțiune – a cunoscut un veritabil boom în Occident, în anii '70.* (semneletimpului.ro, <https://bit.ly/2TuZISM>). **2.** Încredere exagerată în propria persoană, manifestată adeseori printr-o atitudine refractară față de opiniile, ideile, sugestiile etc. altor persoane. *Pot afirma cu fermitate că ceea ce poate bloca un proces de dezvoltare personală este autosuficiența, încremenirea într-o atitudine de tipul „știi destule”, „le știi pe toate” sau „le fac bine pe toate”.* (zf.ro, <https://bit.ly/2xT9mWc>). *Învățământul românesc suferă de autosuficiență. Un raport OCDE arată că 99,8% dintre profesorii de la noi se evaluează ca fiind buni sau foarte buni, asta deși în Europa, România e pe locul întâi la analfabetismul funcțional.* (ziare.com, <https://bit.ly/2P721Zt>). – Var. auto-suficiență. (MV)

autosustenabil adj. Care se poate susține singur, independent. *Vorbim aici de o formă de turism autosustenabil. Unul practicat în interiorul comunității, cu produse locale și cu o puternică componentă ecologică.* (comunitatedurabila.ro, <https://bit.ly/2CFM1w3>). *Dacă bugetul îți permite, proiectează casa de la început ca un sistem autosustenabil, cu panouri fotovoltaice sau alte sisteme de economisire a energiei și alte sisteme electrice inteligente, care vor face o viață mai ușoară familiei tale!* (entuzi.ro, <https://bit.ly/2CGWcQQ>). – F.sg. autosustenabilă, m.pl. autosustenabili, f.pl. autosustenabile. (BC)

autosustenabilitate s.f. Capacitatea de a fi autosustenabil, de a se susține independent. *Pentru lucrul cu copiii, fundația organizează cursuri de animator. Iar pentru vârstnici, însă nu doar pentru ei, cursuri de lucru manual. Lucrurile produse ar putea fi vândute și s-ar transforma astfel în metodă de autosustenabilitate.* (dilemaveche.ro, <https://bit.ly/2OaNI9>). *Ne-am întrebat și noi, cu naivitate, dacă agricultura românească (un termen foarte greu de cuprins) ar putea fi supusă unor astfel de soluții economice alternative, bazate pe autosustenabilitate și reglate în afara „economiei formale”.* (totb.ro, <https://bit.ly/2p4avpb>). (BC)

autovindeca vb.refl. A se vindeca singur, prin resurse proprii. *Ai în tine capacitatea de a te autovindeca* (fiimplinit.ro, <https://bit.ly/2J3picO>). *Avem capacitatea de a ne auto-vindeca prin sugestii mentale pozitive* (zenivers.ro, <https://bit.ly/2QZq6Cd>). – 1sg. mă autovindec, part. autovindecat. Var. auto-vindeca. (BC)

autovindecare s.f. Vindecare obținută prin resurse proprii. *Cum are loc autovindecarea prin puterea minții* (inimafericita.ro, <https://bit.ly/2P7S55p>). *Autovindecarea nu este spontană, este un proces de durată, ghidat de starea noastră mentală și afectivă.* (unica.ro, <https://bit.ly/2NNJsZ5>). – Pl. autovindecări. (BC)

avertizor, avertizoare s.m., s.f. **1.** Persoană care avertizează, care atrage atenția asupra a ceva. *Avertizoarea de corupție a fost concediată, după o perioadă în care managerii i-au refuzat accesul în instituție.* (transparency.org.ro, <https://goo.gl/SvvpQA>). **2.** (În sintagma) *avertizor de integritate* = Angajat al unei instituții care semnalează din interior fapte de corupție sau nereguli. *Printre cei care au fugit recent din Rusia se numără și Grigory Rodchenkov, un avertizor de integritate care a dezvăluit sistemul de dopaj din sportul rus.* (digi24.ro, <https://goo.gl/yfzRab>). *El a promis că va părăsi locația dacă fostul președinte Barack Obama o grațiază pe avertizoarea de integritate Chelsea Manning [...]* (epochtimes-romania.com, <https://goo.gl/v4OQHe>). – M.pl. avertizori, f.pl. avertizoare. (BC)

avifaunistic adj. Care privește sau este legat de păsările sălbatice. *Balta a fost declarată sit avifaunistic și se pare că păsările o să ne ocolească anul acesta, pentru că nu mai au condiții să se stabilească aici.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/SiVSEu>). *Marți, copiii vor face observații avifaunistice pe lacul Călimănești, sub îndrumarea celor de la organizația ACDB.* (ziare.com, <https://goo.gl/RqYUAB>). – F.sg. avifaunistică, m.pl. avifaunistici, f.pl. avifaunistice. (AMB)

B

baasist adj. Referitor la Partidul Resurecției Arabe și Socialiste Baas, din Irak și Siria, a cărui platformă politică, de stânga, include unificarea statelor arabe și promovează laicismul statal, care ar facilita unirea populațiilor arabe, divizate pe plan religios; care aparține partidului Baas. *Sunt purificați de orice gândire seculară, baasistă sau pro-occidentală* (evz.ro, <https://goo.gl/NX6HiY>). *În afara acestora, Siria baasistă și mai ales Iranul fundamentalist se plasează în spatele cortinei, „ca baze politice și economice vitale pentru adversarii exportului de democrație”*. (lumeamilitara.ro, <https://goo.gl/l6KNmX>). – F.sg. baasistă, m.pl. baasiști, f.pl. baasiste. (BC)

bachian adj. Referitor la Johann Sebastian Bach, compozitor și muzician german din perioada barocă; care aparține lui Johann Sebastian Bach. *Procedee de construcție în melodia bachiană* (libriamuzicala.ro, <https://goo.gl/gsa2k3>). *Programul recitalului conține lucrări pentru pian, vioară, chitară și violoncel din creația bachiană, interpretate de elevi ai claselor I–XI*. (primariadeva.ro, <https://goo.gl/6Tuvwf>). – F.sg. bachiană, m.pl. bachiani, f.pl. bachiane. Pr. /bahi'an/. (BC)

back-end s.n. (Inform.) Parte a unei aplicații în care se administrează informația și care nu este vizibilă utilizatorului. *Partea de back-end conține, în mod general, trei părți: un server, o aplicație și o bază de date*. (fiipractic.asii.ro/backend). *Premiul pentru cele mai multe accesări YouRock (pe baza tabelor transmise organizatorului și a verificării în back-end a reprezentantului YouRock)*. (eos.ro, <https://goo.gl/IBBEvx>). – Pl. back-end-uri. Pr. /b'ecend/. (AMB)

backgammon s.n. Joc online de table. *Două medalii de bronz pentru România la Campionatele Mondiale de backgammon* (agerpres.ro, <https://goo.gl/rZoUod>). *Backgammon este cel mai nou joc 3D de table pe care ți-l recomandăm* (jocuri-friv.ro, <https://goo.gl/UYUAqg>). – Pr. /bekʤ'emən/. (BC)

baipasa vb.tranz. A ocoli, a evita (scoțând din funcțiune). [...] *un simbol deosebit de potent, cum este familia standard, poate fi baipasat doar de dragul corectitudinii politice*. (Blog, <https://goo.gl/xBjAZc>). *Astfel de produse nereglementate s-ar putea adăuga unei utilități virtuale care baipasează compania electrică la fel cum celularul baipasează compania de telefonie fixă*. (amara.org, <https://goo.gl/yzTc5w>). *Cred că modul în care CFR bypass-ează legea e faptul că ei fac inclusiv proiect tehnic în perioada de valabilitate a SF*. (Forum, <https://bit.ly/2Hu3gBP>). – 1sg. baipasez, part. baipasat. Var. bypassa. (BC)

bancariza vb.tranz. A face pe cineva să utilizeze produsele bancare; a determina populația să folosească produsele bancare (card, plăți online etc.). *Faptul că își primește pensia pe card și o scoate a doua zi de la ATM nu înseamnă că s-a bancarizat.* (agerpres.ro, <https://goo.gl/eTazNe>). *Populația rurală este foarte greu de bancarizat.* (zf.ro, <https://goo.gl/EC8I3u>). – 1sg. bancarizez, part. bancarizat. (BC)

bancheting s.n. Organizarea de banchete; desfășurarea unui banchet. *Restaurant Castel organizează evenimente deosebite, nunți, bancheting într-un restaurant castel de o eleganță și un rafinament deosebit.* (restaurantcastel.ro). *Organizator de bancheting, tehnician în gastronomie și în turism – specializările de la Liceul Tehnologic Panciu* (monitorulvn.ro, <https://goo.gl/h6cl7Q>). (BC)

barabă* s.f. Nume dat de momârlani* unui locuitor care nu este originar din Valea Jiului. *La rândul lor, spune etnologul, cei care au venit din alte zone în Valea Jiului au fost numiți „barabe”, ceea ce însemna pentru localnici intruși, străini sau oameni fără țară.* (adevarul.ro, adev.ro/pbdxca). *Ar purta momârlanii cu mândrie un nume dat lor de barabe?* (ziare.com, <https://bit.ly/2DlGwa3>). – Pl. barabe. (BC)

barbugioaică s.f. (Fam.) Jucătoare de barbut, cartoforă. *O barbugioaică de la Buhuși* (youtube.com, <https://goo.gl/dWqdjj>). *Cum a făcut cu Sulfina barbugioaica, de a căzut singură în ea, că asta avea un cocoșat și mai mare în spatele ei, fost șef la servicii și peste pintenogul șef* (Blog, <https://goo.gl/FIIw0e>). – Pl. barbugioaice. (BC)

barista s.m.invar. Persoană care se ocupă de prepararea unor tipuri diverse de cafea, cu ajutorul aparatelor speciale. *Ca parte a activității sale, barista trebuie să aibă cunoștințe despre tipurile de cafele, prăjirea cafelei, utilizarea și întreținerea aparatelor de cafea, spumarea laptelui și multe altele.* (ro.jura.com, <https://bit.ly/2RWSmWL>). *Pentru cei care nu știu încă, barista este „barmanul” care face cafeaua aia atât de aromată încât nu are nevoie de niciun strop de zahăr ca să-ți bucure simțurile.* (foodstory.stirileprotv.ro, <https://bit.ly/2K1GiAz>). (BC)

baronialism s.n. Caracterul de baron (care domină viața economică și politică pe plan local); dominație a baronilor locali. *Ea întruchipează toate bolile societății: baronialism, clientelism, gândire de grup, asocieri netransparente, alergătură după bani și funcții, insulta publică ca mod de reglare a conturilor [...]* (comentariu, revista22online.ro, <https://bit.ly/2OkYsmj>). *E criză mare de talent, nu? De fapt baronialism și autoritarism intelectual!* (comentariu, revista22.ro, <https://bit.ly/2x3kgHv>). (BC)

baronime s.f. Mulțimea baronilor locali; politicienii sau afaceriștii care domină autoritar viața economică și politică a unui oraș sau a unui județ. *Băsescu, la Adevărul Live: Antonescu și Ponta sunt dependenți de baronimea locală și au*

cedat sacrificând România. (adevarul.ro, <https://goo.gl/cltMf1>). *Baronimea sindicală și Electrica S.A. calcă în picioare clienții.* (sansabuzoiana.ro, <https://goo.gl/TjI8Pe>). (BC)

baronizare s.f. Transformare a vieții economice și politice pe plan local, astfel încât aceasta devine dominată autoritar de politicieni atotputernici care își depășesc atribuțiile funcției; transformare în baronime a unei categorii sociale care ajunge să le domine pe altele. *Buzăul este județul unde baronimea politică de la toate partidele s-a îmbogățit peste măsură. Baronizarea Buzăului a dus la scandaluri penale.* (FB, <https://goo.gl/ugSh5p>). *Rectificarea bugetară făcută de Victor Ponta este de fapt o „baronizare bugetară”, susține prim-vicepreședintele PNL Cătălin Predoiu.* (agerpres.ro, <https://goo.gl/bFv8Lh>). – Pl. baronizări. (BC)

bartender s.m. Barman profesionist. *Costin a fost declarat cel mai bun bartender din România.* (ziuaconstanta.ro, <https://goo.gl/AYqk29>). *Seara a fost deschisă de bartendleri specializați în amestecul ingredientelor, care au cucerit publicul cu poveștile și licorile preparate.* (digi24.ro, <https://goo.gl/rfCHse>). – Pl. bartendleri. Pr. /b'artendər/. (AMB)

bartending s.n. Meseria de bartender. *Bartending-ul nu este o meserie care se fură, ci o profesie care se învață!* (trendshrb.ro, <https://goo.gl/gpJDGI>). *Barista Show – arta desenului în cafea, prezentări de modă strălucitoare, expoziții de espressoare performante și fascinante demonstrații de bartending.* (vremeanoua.ro, <https://goo.gl/OAzMyM>). (AMB)

baschetbalistic adj. Referitor la baschetbal, de baschetbal. *Duminică avem spectacol baschetbalistic în Polivalentă* (obiectivbr.ro, <https://goo.gl/DZom7Z>). *Doi piteșteni, prezenți la spectacolul baschetbalistic de la Sibiu* (ziarulargesul.ro, <https://goo.gl/SZBCek>). – F.sg. baschetbalistic, m.pl. baschetbalistici, f.pl. baschetbalistice. (BC)

basculanțist s.m. Persoană care lucrează pe basculantă. *Năstase continuă în spiritul de basculanțist erudit să prezinte paliere politice și tehnice pe care DNA în asociere cu jurnaliști dezinformați „pe surse” nu le pot pricepe [...]* (coruptia.ro, <https://goo.gl/fdWpk2>). *Și asta e valabil pentru motorști, automobiliști, basculanțiști, macaragii, oricine.* (Forum, motociclism.ro, <https://goo.gl/6UYq0P>). – Pl. basculanțiști. (BC)

basement s.n. Subsol. *Intenționez să transform basementul în club privat de jazz rock.* (ro.pinterest.com, <https://goo.gl/zInFQn>). *S-au inundat basement-uri, oamenii au rămas blocați în mașini, mașinile blocate în apă și tot așa.* (eva.ro, <https://goo.gl/dfVKHE>). – Pl. basement-uri. Pr. /b'ejsmənt/. (BC)

bazinet* s.n. Mic bazin montan. *La confluența Doftanei cu Mușița și valea Neagră se deschide un frumos bazinet de eroziune diferențială, cu lunci și terase*

largi. (asociatiaturismprahova.ro, <https://bit.ly/2SQBBNZ>). *Cazarea participanților se va face la Pensiunea „Gura de rai” din frumosul bazinet al Padinei.* (dbrealitynews.ro, <https://bit.ly/2qwVHjj>). – Pl. bazinete. (BC)

băsescian adj., s.m. **1.** adj. Care este specific politicii duse de Traian Băsescu, președinte al României în perioada 2004–2014. *Elogiul băsescian al muncii* (gandul.info, <https://bit.ly/2QdMJU>). **2.** s.m., adj. (Persoană) care este adept sau simpatizant al politicilor duse de Traian Băsescu, președinte al României în perioada 2004–2014. *Băsescienii fără partid resping această abordare.* (civitas.politics.org, <https://bit.ly/2NTEt95>). *Adunările Judecătorilor alungă băsescienii din CSM.* (telegrafonline.ro, <https://bit.ly/2xZimIs>). // adj. *Poate mă înșel, însă mi se pare că a devenit puțin rușinos să te declari, astăzi, a fi băsescian.* (realitatea.net, <https://bit.ly/2R7E0Tz>).– F.sg. băsesciană, m.pl. băsescieni, f.pl. băsesciene. (AGNG)

băsescianism s.n. Ceea ce era specific atitudinii politice a lui Traian Băsescu, președinte al României în perioada 2004–2014. *Sever Voinescu: E nevoie de ceva mai mult băsescianism în PDL.* (hotnews.ro, <https://bit.ly/2DGUQWQ>). *Lăzăroiu a explicat ce înțelege prin termenul băsescianism, utilizat recent de deputatul PDL Sever Voinescu: „Președintele întotdeauna a gândit lucrurile pe cinci sau zece ani înainte.”* (hotnews.ro, <https://bit.ly/2NTE2Fp>). (AGNG)

băsesciza vb.tranz. și refl. (Fam.; rar) A imprima sau a deprinde un stil de a face politică asemănător cu cel al lui Traian Băsescu. *Puțin mai multă luciditate, puțin mai mult bun simț și puțin mai mult respect pentru realitatea fiecărui partid s-ar impune, spre a nu pedeliza și băsesciza România!* (Blog, <https://bit.ly/2yo48BR>). // vb.refl. *Culmea este că PNL a justificat atunci părăsirea USL pe motiv că PSD s-a băsescizat pentru ca astăzi, după „căsătoria din interes” cu PDL, să acuze PSD de pe poziții băsiste că nu este suficient de băsist.* (amosnews.ro, <https://bit.ly/2yrXz1f>). – 1sg. (mă) băsescizez, part. băsescizat. (BC)

băsescizare s.f. (Fam.) Imprimarea sau dobândirea unui stil de a face politică asemănător cu cel al lui Traian Băsescu; extinderea influenței lui Traian Băsescu. *Sunt avute în vedere cele două Războaie Mondiale, ca și frământata perioadă interbelică, stalinizarea și ceaușizarea României, ca și ceea ce s-a numit „Revoluția din decembrie 1989”, apoi iliescizarea, constantinescizarea sau băsescizarea țării, ca și deschiderea sa către lume.* (romlit.ro, <https://bit.ly/2yJIdoj>). *Pe când despre băsescizarea grotescă a postului public făcută de Lăzescu Alexandru [...]* (comentariu, revista22.ro, <https://bit.ly/2CRXHUY>). (BC)

băsescizat adj. (Fam.; rar) Care a dobândit un stil de a face politică asemănător cu al lui Traian Băsescu; care este sub influența lui Traian Băsescu. *Mă înscriu în categoria dobitocilor, deși primele semne de întrebare mi le-am pus la întâlnirea în trei, unde am văzut un Crin băsescizat (atacul la familia lui Geoană).* (Blog, <https://bit.ly/2RYKxk2>). *Acest videoclip nu mai este disponibil ca urmare a*

unei cereri privind drepturile de autor, adresată de către SRTV (televiziunea română băsescizată). (portalulrevolutiei.ro, <https://bit.ly/2P9ruEQ>). – F.sg. băsescizată, m.pl. băsescizați, f.pl. băsescizate. (BC)

băsescofil adj., s.m. (Fam.) (Persoană) care îl admiră pe Traian Băsescu, fost președinte al României. *Dar să publici pasajele din interviu unde procurorul Papici își arată clar preferințele băsescofile este o idioțenie nescuzabilă.* (Blog, <https://bit.ly/2CMZvoM>). *Tocmai pentru a-l legitima ca politician, vineri, Diaconescu a fost în studio alături de Ludovic Orban, de Radu Mazăre (din studioul de la Constanța) și de un jurnalist băsescofil convins, Cristian Ghinea.* (cotidianul.ro, <https://bit.ly/2ym8gm5>). // s.m. *Oamenii aceștia, care nu l-ar mai vota pe Băsescu, mi-au reproșat că aș fi băsescofil orbit. Asta în timp ce băsescofilii cu adevărat orbiți mă atacă pe unde nimeresc, ca pe un adversar care trebuie „demascat”.* (voxpública.realitatea.net, <https://bit.ly/2AfxQKN>). – F.sg. băsescofilă, m.pl. băsescofili, f.pl. băsescofile. (BC)

băsescolog s.m. (Fam.) Persoană care cunoaște bine ideile politice ale lui Traian Băsescu, fost președinte al României. *Celălalt, încă activ pe piața basmelor populare, de stânga-dreapta, e Sebastian Lăzăroiu. [...] Nu mai e consilier, nu mai e ministru, dar e ideolog, futurolog, proctolog și băsescolog.* (Blog, <https://bit.ly/2CMDqeM>). *Unii dintre băsescologii care l-au auzit zilele trecute pe directorul SRI la televizor, vorbind despre crizele prilejuite de suspendările lui Băsescu, au tras concluzia că Maior e de partea lor, cu lovitura de stat, și că l-a lovit pe Iohannis pe sub masă, fiindcă și neamțul a semnat pentru suspendarea lui Băsescu.* (catavencii.ro, <https://bit.ly/2NMw1IE>). – Pl. băsescologi. (BC)

băsificare s.f. (Fam.) Imprimarea sau dobândirea unui stil de a face politică asemănător cu cel al lui Traian Băsescu; extinderea influenței lui Traian Băsescu. *Azi la Palatul Parlamentului a avut loc marea băsificare a UNPR-ului.* (Blog, <https://bit.ly/2ynno2q>). *Procesul de băsificare a PNL a decurs mult mai rapid decât mă așteptam.* (Blog, <https://bit.ly/2yLhoA8>). (BC)

băsism s.n. (Fam.) Susținere acordată fostului președinte al României, Traian Băsescu; ansamblul ideilor politice promovate de Traian Băsescu; (mai ales la pl.) vorbă sau faptă caracteristică lui Traian Băsescu. *Lupta lui Dragnea cu bäsismul: Un lider PMP, angajat consilier la grupul parlamentar PSD din Camera Deputaților* (g4media.ro, <https://bit.ly/2MT6j9O>). *PSD insistă să-l acuze de „bäsism” pe Klaus Iohannis* (evz.ro, <https://bit.ly/2Nnk8Nj>). *Văd că măscăriciul de Orban simte nevoia să fie băgat în seamă și o arde în bäsisme ieftine de la distanță, că în emisiunea mea nu are portocale să vină, cu mine.* (dcnews.ro, <https://bit.ly/2M70IaU>). – Pl. bäsisme. (BC)

bäsist, bäsistă s.m., s.f., adj. (Fam.) **1.** s.m., s.f., adj. (Persoană) care îl susține pe Traian Băsescu. *Nu-mi plac bäsistii. Nu-mi plac, în general, idolatrii, naturile obsesionale, care pariază totul pe o singură idee, pe un singur om, pe un*

singur „proiect”. (dilemaveche.ro, <https://bit.ly/2pMDYnC>). // s.f. *Un pesedist sadea s-a îndrăgostit de o bäsistă* (cotidianul.ro, <https://bit.ly/2VZB5hq>). // adj. *Grupul intelectualilor bäsisti încearcă să-l controleze pe Klaus Iohannis* (dcnews.ro, <https://bit.ly/2CC6sch>). **2.** adj. Care îi aparține lui Traian Băsescu; în stilul lui Traian Băsescu. *Dan Voiculescu a scris, pe blogul său, cum a fost învinsă propaganda bäsistă în justiție*. (dcnews.ro, <https://bit.ly/2EfVkyJ>). *Președintele Iohannis a devenit mai bäsist decât Băsescu*. (reper24.ro, <https://bit.ly/2yePY67>). – M.pl. bäsisti, f.pl. bäsiste. (BC)

bâlbă* s.f. **1.** Bâlbâială; greșeală involuntară de exprimare. *Bâlba zilei la PNL. Alina Gorghiu l-a confundat pe Vasile Blaga cu Liviu Dragnea* (antena3.ro, <https://bit.ly/2OiqXRv>). *Ioana, Șerban și Codruț au făcut o recapitulare a celor mai mari bâlbe din televiziune*. (adevarul.ro, <https://bit.ly/2OinnGZ>). **2.** Ezitare, realizare defectuoasă și/sau întârziată a unei activități; încurcătură. *Situația scandalosă creată de o bâlbă administrativă în comuna Bârsana* (radiocluj.ro, <https://bit.ly/2IRtmwz>). *Într-o perioadă destul de scurtă, guvernul Ponta a lăsat să se întrevadă câteva ezitări, ca să nu zic bâlbe*. (cotidianul.ro, <https://bit.ly/2CdxLIK>). – Pl. bâlbe. (BC)

becalic adj. Care aparține lui George Becali, om de afaceri și politician român; referitor la George Becali, caracteristic lui George Becali, în stilul lui George Becali. *În primul rând, Cristian Rizea dovedindu-și potențialul becalic într-o confruntare televizată cu Raluca Turcan*. (gandul.info, <https://goo.gl/myRiFn>). [...] *privitor la scandalu' cu valiza becalică plină cu arginți [...]* (comentariu, petreanu.ro, <https://goo.gl/eSsSH1>). – F.sg. becalică, m.pl. becalici, f.pl. becalice. (BC)

becalist adj., s.m. **1.** adj. Referitor la George Becali, om de afaceri și politician român. *El o să ia din voturile alegătorilor PSD-iști, vadimiști, becaliști și în nici un caz ale celor nehotărâți*. (voceavalcii.ro, <https://goo.gl/G9H4Rv>). *Mi se pare normal să fiu becalist și să nu mă alătur grupului de „suporteri” din cauza căroră se joacă mai mereu fără spectatori!* (comentariu, gsp.ro, <https://goo.gl/K1qVeK>). **2.** s.m. Persoană care îl susține pe George Becali sau care face parte din anturajul lui George Becali. *Ce jenant ca tocmai un becalist să folosească expresii legate de IQ...* (gsp.ro, <https://goo.gl/q0M2Rh>). *Sincer, aici ai vorbit ca un becalist*. (comentariu, fcsteaua.ro, <https://goo.gl/LE6cxv>). – F.sg. becalistă, m.pl. becaliști, f.pl. becaliste. (BC)

becaliza vb.tranz. și refl. A adopta sau a face să adopte stilul lui George Becali, om de afaceri și politician român; (despre viața publică, partide etc.) a face să se degradeze, a se degrada. *Iar în ceea ce privește fotbalul, acest sport au reușit să mi-l facă extrem de antipatic cei de la Pro TV după ce l-au becalizat*. (academiacatavencu.info, <https://bit.ly/2HwNID5>). *Chiliman despre Antonescu: „«Becalizează» partidul!”* (libertatea.ro, <https://goo.gl/tkYVB2>). // vb.refl. *Țărăniștii*

nu se mai „becalizează” (ziuaconstanta.ro, <https://goo.gl/vsDjvM>). *Vai de steaua Brătienilor, PNL s-a becalizat!* (ziaruldevrancea.ro, <https://bit.ly/2Ct75mK>). – 1sg. (mă) becalizez, part. becalizat. (BC)

becalizat adj. (Despre viața publică, partide etc.) Aflat sub influența lui George Becali, om de afaceri și politician român; degradat, adus la un nivel foarte scăzut. *Nu avem dreptul să cedăm teren unui PNL becalizat, anti-european, vândut securistului Voiculescu și livrat PSD.* (monitorulcj.ro, <https://bit.ly/2UOxEKq>). „Credincioșii becalizați” au năvălit la cutiile milei și le-au burdușit cu lovele, în favoarea Catedralei Neamului. (comentariu, specialarad.ro, <https://bit.ly/2HyNx4G>). – F.sg. becalizată, m.pl. becalizați, f.pl. becalizate. (BC)

benchmark s.n. Punct de referință, standard sau set de specificații standard pentru măsurarea performanței sau a calității. *Rezultatele benchmark-urilor au împins industria smartphone-urilor de ceva timp. Producătorii încearcă să-i impresioneze atât pe clienți cât și competiția cu rezultate mai mari și mai mari, ceea ce duce la manipularea rezultatului pentru a arăta favorabil în ochii utilizatorilor.* (zonait.tv, <https://bit.ly/2zI2XhJ>). *Top 10 cele mai puternice telefoane cu Android, potrivit benchmark-ului AnTuTu (ediția iunie 2018)* (go4it.ro, <https://bit.ly/2NdM6GY>). – Pl. benchmark-uri, benchmarkuri. Pr. /b'enʃmark/. (BC)

benchmarking s.n. Metodă în management prin care cele mai bune practici din piață se cercetează sistematic, se compară și se adaptează la afacerea proprie. *La „EI”, referirea la modelele de bune practici recunoscute și compararea permanentă cu acestea înseamnă o sursă foarte importantă de a deveni mereu mai bun și se numește benchmarking.* (m.adevarul.ro, <https://goo.gl/fGPEsp>). *Câteva exemple de indicatori pe care companiile îi folosesc în general pentru benchmarking sunt: marjă de profit, indicatori de lichiditate, viteză de rotație a stocurilor, productivitatea muncii, etc.* (acentria.ro/analiza-financiara). – Pr. /b'enʃmarcing/. (AMB)

beneficitate s.f. Beneficiu, capacitatea de a aduce un beneficiu. *Premergătorul, risc sau beneficitate* (dr.herdea.ro, <https://goo.gl/PvgRAU>). *Nu ne naștem cu spiritul pe aceeași treaptă de evoluție, ci avem o încărcătură diferită de beneficitate și maleficitate.* (a1.ro, <https://bit.ly/2NRBkeM>). (BC)

benzinar, benzinară adj, s.m., s.f., s.n. **1.** adj. Care funcționează cu benzină. *Ca și sfat, orientează-te pe o mașină benzinară. Cu cele diesel o să ai mai multe probleme pe partea de motor [...]* (Forum, <https://goo.gl/RVXGZp>). *Toata vara trecută mi-am căutat mașină japoneză benzinară, pe lista scurtă fiind (fără a avea o ordine clară) Mazda 3 sau 6, Mitsu Lancer, Subaru Impreza.* (Forum, <https://goo.gl/bP02k7>). **2.** s.f., s.n. Mașină care funcționează cu benzină. *În plus, sigur o vei lua la mâna a doua, pentru că nici de Logan nu sunt bani, așa că o*

benzinară este soluția și pentru rulaj. (gandul.info, <https://goo.gl/wX0Qw3>). *Așadar, nu cumperi o electrică cu două motoare, ci o benzinară foarte amuzantă, cu motor prea mic, în cazul Civic-ului, sau prea mare, în cazul RX-ului.* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/tXGkIh>). // s.n. *Consumă mai mult un benzinar care are valve decât unul care nu are?* (4tuning.ro, <https://goo.gl/T908Tn>). *Un benzinar consumă mai mult sau mai puțin dacă este alimentat cu benzină de CO mai mare de 95?* (automarket.ro, <https://goo.gl/7rv711>). **3.** s.m. *Comerciant de benzină și de alți combustibili. Benzinarii au majorat prețul cu 2,5 % în ultima săptămână.* (gandul.info, <https://goo.gl/zWLs17>). *Benzinarii sunt anchetați de Consiliul Concurenței* (promotor.ro, <https://goo.gl/8R516D>). – M.pl. benzinari, f.pl., n.pl. benzinare. (BC)

benzinăriță s.f. Femeie care lucrează în rețeaua stațiilor de încărcare cu benzină și motorină. *Cea mai meseriașă benzinăriță.* (youtube.com, <https://goo.gl/NZ2FHc>). *În Constanța, un bărbat a reușit să dea pe spate o benzinăriță, atât de tare, încât tânăra a avut nevoie de o ambulanță.* (observator.tv, <https://goo.gl/SwCQsn>). – Pl. benzinărițe. (BC)

benzodiazepină s.f. (Farm.) Substanță medicamentoasă utilizată în tratamentul stărilor de anxietate, insomnie, agitație; (la pl.) grup de medicamente care conțin această substanță. *Băieții de 11 și 15 ani, aveau urme de benzodiazepină și morfină, două substanțe folosite pentru tratarea bolnavilor în faze terminale.* (stiri.tvr.ro, <https://bit.ly/2psmUp8>). *Benzodiazepinele sunt de multe ori obiectul abuzurilor medicamentoase (tot datorită incidenței scăzute a reacțiilor adverse severe), ceea ce explică numărul foarte mare de intoxicații prin supradozare, accidentale sau voluntare.* (sfatulmedicului.ro, <https://bit.ly/2pVVqWW>). *Benzodiazepinele se numără printre medicamentele cele mai prescrise, pe plan mondial, pentru tratamentul stărilor de anxietate sau al tulburărilor de somn.* (ziarullumina.ro, <https://bit.ly/2Oswoxr>). – Pl. benzodiazepine. (BC)

berbecism s.n. (Fam.; rar) **1.** Manevră periculoasă și nepermisă în trafic, care incomodează ceilalți șoferi; comportament bătărănesc. *Azi, la Brașov, un nou berbecism produs pe șoselele patriei face victime.* (Blog, <https://bit.ly/2COY5tY>). *De muzica populară românească, adevărată, inspirată din folclorul autentic românesc, rareori se mai preocupă cineva pe la televiziunile noastre, numeroase, dar atât de axate pe știri extravagante, cu cocalari și pițipoance, cu crime, violuri și berbecisme politice.* (despremancare.ro, <https://bit.ly/2EDlhgK>). **2.** Impulsivitate. *Avea un fel de berbecism, așa am numit eu pornirile ce puseseră stăpânire pe mințile furioșilor ortodocși din USA și Canada, care, fără să se gândească la lovitura morală pe care o dădeau celui mai mare și mai autentic cântăreț al suferințelor Ardealului, l-au izolat de lumea transilvăneană de acolo [...]* (www.miscarea.net/w/?p=7988). – Pl. berbecisme. (BC)

berică s.f. (Fam.) Diminutiv de la bere. *Bărbații ies la o scurtă plimbare și la o degustare de berică.* (m.jurnalul.ro, <https://goo.gl/x9i6Gd>). *O berică, pentru tata!* (jurnaldedambovita.ro, <https://goo.gl/T4KwYS>). – Pl. berici. (AMB)

bețivăneală s.f. Beție. *Nu știu de ce se numea antrenor, căci talentul lui era la bețivăneală și nu la fotbal, și oricum tata era cu câteva clase peste el, dacă aș fi avut chef să mă dedic ocupației de alcoolic.* (dilemaveche.ro, <https://bit.ly/2xQb3n7>). *Care e adevărul cu bețivăneala de la Spitalul Grajduri? Am fost acolo!* (ziaruldeiasi.ro, <https://bit.ly/2zJ3dND>). *Brad Pitt a primit aprobarea pentru o săptămână de bețivăneală prin Europa.* (freshtable.ro, <https://goo.gl/D2RWmH>). – Pl. bețivăneli. (BC)

bianconero s.m., adj. **1.** s.m. Jucător al echipei de fotbal Juventus Torino, purtând echipament alb și negru. *Bianconerii au câștigat meciul de la Reggio Emilia, după ce au marcat două goluri în primele 25 de minute ale partidei* (digisport.ro, <https://goo.gl/CxZB9K>). *Bianconerii au terminat campionatul neînvinși.* (aradon.ro, <https://goo.gl/Vc4pOn>). **2.** adj. Referitor la echipa de fotbal Juventus Torino. *Meciul de la Berlin avea să fie ultimul al lui Andrea Pirlo în tricoul bianconero.* (Carte, <https://goo.gl/Nnkln5>). *Cel mai în formă jucător bianconero al momentului, pe Bernabeu din vară* (digisport.ro, <https://bit.ly/2NQMMYd>). – Pl. bianconeri. (BC)

biclă s.f. (Fam.) Bicicletă. *Propunerea Asociației Hai cu Bicla este ca ocolirea parcului Herăstrau să poată fi făcută pe podul Băneasa și prin curtea ALPAB.* (hotnews.ro, <https://goo.gl/tlI70j>). *Azi ne-am dat cu bicicla prin capitală.* (arielu.ro, <https://goo.gl/gzMoTt>). – Pl. bicle. (BC)

Big Farma s.f. Industria farmaceutică globală și influența ei asupra politicianilor, a politicilor publice și a consumatorilor; marile companii farmaceutice. *Big Farma capătă acces la datele ADN-ului consumatorilor* (epochtimes-romania.com, <https://bit.ly/2CGCyVI>). *Acuma, c-a venit un alt agent Big Farma la sănătate, nu e nici o surpriză pentru că toți miniștrii până la el tot agenți de vânzări au fost.* (Blog, <https://bit.ly/2CsAqQU>). – Var. Big Pharma. (BC)

Big Pharma s.f. v. **Big Farma**.

binominal adj. (Despre sisteme de taxare) Care presupune o taxă fixă și o alta în funcție de consum. *Tarifă binominală este mai mare în intervalul de timp 9-12 al fiecărei zile, când toate întreprinderile lucrează, a declarat, ieri, Codruț Sereș, ministrul Economiei și Comerțului.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2zXsjIt>). *În momentul în care legea va admite un tarif binomial la consumatorul final – care poartă în literatura de specialitate denumirea de abonament –, tarifele reglementate de transport și distribuție vor trebui diminuate, deoarece o parte din acele cheltuieli se vor regăsi în costul abonamentului.* (cotidianul.ro, <https://bit.ly/2y9itly>). – F.sg. binominală, m.pl. binominali, f.pl. binominale. (AGNG)

biosecuritate s.f. Totalitatea măsurilor luate pentru a reduce sau elimina riscurile ce pot apărea în urma utilizării anumitor produse, substanțe etc., care ar

putea avea efecte adverse asupra sănătății umane și asupra conservării și utilizării durabile a biodiversității. *Ministrul Agriculturii, Petre Daea, a declarat, joi, că Guvernul nu va interzice creșterea porcilor în gospodăriile particulare, din cauza pestei porcine, însă trebuie să se facă în condiții sanitare, de biosecuritate.* (hotnews.ro, <https://bit.ly/2E2qQ7W>). *Cele mai eficiente măsuri sunt cele de prevenire a introducerii bolii, prin respectarea măsurilor de biosecuritate.* (evz.ro, <https://bit.ly/2E6nPDD>). (AGNG)

bipartizan adj. Care susține sau este susținut de ambele părți implicate într-un proces, într-o activitate etc. *Mircea Geoană a apreciat ieri că, prin acest demers, Guvernul ar confirma pe plan intern și european caracterul bipartizan al pregătirii aderării la UE, „principiu promovată de PSD, fie la putere, fie în opoziție”.* (phg.ro, <https://bit.ly/2QCfYzb>). *În Camera Reprezentanților a fost introdusă o rezoluție bipartizană care cere președintelui Bush să anunțe o strategie concretă în vederea unei ieșiri din viesparul irakian.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2OHQJxP>). – F.sg bipartizantă, m.pl. bipartizani, f.pl. bipartizane. (AGNG)

birmanez, birmaneză adj., s.m., s.f. **1.** sm., s.f. Persoană originară din Birmania sau care face parte din populația acestei țări. *Peste o jumătate de milion de birmanezi care au fugit din calea operațiilor militare din Birmania generează un dezastru umanitar de-a lungul graniței fostei Burma cu Tailanda.* (epochtimes-romania.com, <https://bit.ly/2E9Eoi8>). **2.** adj. Care aparține Birmaniei sau birmanezilor (**1**), privitor la Birmania sau la birmanezi (**1**). *Angelina Jolie a cerut guvernului thailandez să elibereze miile de refugiați birmanezi care sunt ținuți captivi în tabere de refugiați de mai bine de 20 de ani.* (libertatea.ro, <https://bit.ly/2ILXo4F>). **3.** adj., s.m., s.f. (Și în sintagma *pisică/pisoi/motan birmanez(ă)*) Specie de pisică cu păr mediu, statura medie, cu blana albă sau crem cu pete de culoare închisă. *Pisica birmaneză, de o frumusețe aparte, cu ochii strălucitori de un albastru safir, este foarte răspândită la noi, cu sau fără pedigree* (dozadebine.ro, <https://bit.ly/2PnDhfH>). *La un moment dat, Tanu, birmanezul meu cu ochi ca cerul, stătea agățat de marginea cutiei lor încât m-am gândit că ar fi o rezolvare temporară a situației.* (garbo.ro, <https://bit.ly/2E7qJIs>). **4.** adj. (În sintagma *piton birmanez* = Specie de piton originară din zona tropicală a Asiei; *Python bivittatus*. *Record în Florida: a fost capturat cel mai lung piton birmanez descoperit vreodată!* (descopera.ro, <https://bit.ly/2RDxPXM>). – M. pl. birmanezi, f. pl. birmaneze. (AGNG)

blană* adj.invar., s.f. **1.** adj.invar. (Fam.) Mișto, frumos, plăcut, formidabil. *Aș dori și eu niște muzică blană pentru ascultat în mașină* (Forum, <https://goo.gl/14QOIS>). *Cele mai blană albume muzicale nou apărute* (muzica.metropotam.ro, <https://goo.gl/Qnp4ZY>). **2.** s.f. (Fam.; în expr.) *a o arde blană* = a călca accelerația, a merge foarte repede. *Începătorul cu R6 sau cbr RR o arde blană pe Magheru și trebuie să știe să frâneze ca pe circuit (numai cu frână față).* (Forum, <https://bit.ly/2xtMgnV>). (BC)

bloatware s.n. (Inform.) Set de aplicații preinstalate pe telefonul mobil, care nu sunt foarte utile. *Dezinstalarea de bloatware, deși este cea mai simplă, trebuie tratată cu precauție. Întâi trebuie să fii siguri că nu aveți nevoie de ele [...]* (playtech.ro, <https://bit.ly/2R2Dplx>). *Samsung va oferi instrumente pentru eliminarea bloatware-ului de pe aparatele Android* (mobzine.ro, <https://bit.ly/2yMOYFA>). – Pr. /bl'ətweər/. (BC)

blogroll s.n. Listă de linkuri către bloguri sau pagini de internet recomandate sau citite frecvent. *Ați dat vreodată importanță blogurilor pe care le puneți în blogroll?* (Blog, <https://bit.ly/2NM4DdV>). *Vreau să precizez că acest post nu este o critică adusă Teodorei, ci un sfat prietenesc pentru cei care adaugă în blogroll-urile personale bloguri necunoscute, pe care nu le-au răsfoit niciodată [...]* (Blog, <https://bit.ly/2yoy295>). – Pl. blogroll-uri. (BC)

blogspot s.n. Platformă online pe care se pot scrie bloguri; (p.ext.) jurnal sau publicație online care conține articole periodice de obicei cu un caracter personal, ordonate cronologic; blog. *Dar nu înțeleg nici să mă bați de ce au ales blogspotul pentru a le expune.* (cristianchinabirta.ro, <https://goo.gl/X4xiUo>). [...] *nu blogspoturi conspiraționale și site-uri de organizații ilegale și nerecunoscute, nu vedete care și-au găsit brusc menirea alternativă pentru că și-au ratat cariera* (Blog, <https://goo.gl/Ky22Kb>). – Pl. blogspoturi. (BC)

blonduț, blonduță adj., s.m., s.f. (Dimin.; despre oameni) Care are părul blond sau aproape blond. *Buclată și blonduță, vorbăreață și energică, Andreea Năstase este una din vedetele noului film semnat de Ioan Carmazan, „Margo”, în care micuța actriță joacă rolul nepoatei eroinei principale, o prostituată jucată de Cristina Cioran.* (libertarea.ro, <https://bit.ly/2C9KE6C>). // s.m. *Ce s-a întâmplat cu blonduțul simpatic din „Al șaptelea cer”.* (știrileprotv.ro, <https://bit.ly/2IKT4CN>). // s.f. *Blonduța aceasta dulcică a ajuns una dintre cele mai apreciate artiste din lume!* (cancan.ro, <https://bit.ly/2PpnBbY>). – M. pl. blonduți, f. pl. blonduțe. (AGNG)

bloodhound s.m. Rasă de câini care face parte din marele grup al ogarilor, fiind cel mai mare și cel mai puternic dintre toți ogarii, folosiți pentru urmăriri, detectare, ca animale de companie, pe ringuri și în concursurile de dresaj; (p.ext.) câine din această rasă. *Câinii din rasa Bloodhound au fost crescuți inițial pentru vânătoarea de căprioare și porci mistreți.* (cainele-meu.ro, <https://goo.gl/LkwS9m>). *Bloodhounzii aduși în Brazilia de către conchistadori au fost împerecheați cu unii câini autohtoni, rezultând Fila Brasileiro.* (apropotv.ro, <https://goo.gl/kx5aiY>). – Pl. bloodhounzi. Pr. /bl'adhawnd/. (BC)

bluetooth* s.n. Tehnologie de comunicare la distanță scurtă, bazată pe unde radio, folosită pentru comunicarea fără fir între telefoane mobile, între computer și tastatură etc.; instrument care folosește o astfel de tehnologie. *Odată nici nu mi-a mai pornit bluetoothul și a trebuit să repornesc eu telefonul.* (tpu.ro, <https://goo.gl/qg8t10>).

La telefoanele de acum se pun bluetoothuri v2.0 (Forum, <https://goo.gl/qi9Ppf>). – Pl. bluetoothuri. Pr. /bl'utuθ/. (BC)

boemic adj. Boem; care nu se conformează regulilor sociale; artistic. *Apoi, la o cană caldă de ceai, elevii și-au împărtășit opiniile referitoare la moțiunea dezbaterii și s-au bucurat de atmosfera plăcută, ușor boemică.* (liceulteoreticpetrumaiorocnamures.ro, <https://bit.ly/2AfjtWJ>). *Mă îndrăgostesc periodic și profund de pictori boemici, fără un ban în buzunar, de sculptori mânjiți cu lut, de studenți ce cântă la colț de stradă [...]* (wattpad.com, <https://w.tt/2QYHeYW>). – F.sg. boemică, m.pl. boemici, f.pl. boemice. (BC)

bolognese adj.invar. (Despre feluri de mâncare) Preparat ca la Bologna; după o rețetă bologneză; bolognez. *10 lucruri pe care nu le știai despre sosul bolognese* (gustos.ro, <https://bit.ly/2GLICfs>). *De câte ori ați comandat la restaurant spaghete bolognese?* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2NQxD4a>). – Pr. /bolon'jeze/. (BC)

bolognez, bologneză s.m., s.f., adj. **1.** s.m., adj. (Locuitor) din Bologna; (persoană) care locuiește în Bologna. *Din ruinele vechiului imperiu, bolognezii au creat un oraș în care a fost înființată în 1088 prima universitate din Europa [...]* (Blog, <https://bit.ly/2RVgmu9>). *Magistraților bolognezi le amintește de prima lui arestare pe teritoriul regiunii Emilia, la încheierea Operațiunii „Decolarea”.* (Carte, <https://bit.ly/2NMHloc>). **2.** adj. Specific Bolognei; ca în Bologna; care își are originea în Bologna. *Apoi, pentru evidențierea sosului bolognez mai potrivite sunt tagliatelele, și nu spaghetele.* (stirileprotv.ro, <https://bit.ly/2pY8GdD>). *Reputația gastronomiei bologneze datează din timpuri medievale, datorită familiilor de nobili la curțile cărora lucrau cei mai faimoși bucătari din lume.* (bucataras.ro, <https://bit.ly/2CqSlpu>). **3.** adj. (Despre sistemul universitar) În care programul de obținere a licenței durează 3 ani; (despre studenți) care urmează cursurile unui program universitar de licență cu durata de 3 ani. *Aș vrea să mă pregătesc din timp, pentru că anul acesta am și examenul de licență (pe sistem bolognez de 3 ani) și o să-mi fie destul de greu.* (Forum, <https://bit.ly/2CPsVmd>). *Student bolognez. Încerc să văd avantajele sistemului, dar întâmpin multe dificultăți. La nivel personal, am impresia că limitarea licenței la trei ani a dus la o coborâre drastică a nivelului de pregătire.* (dilemaveche.ro, <https://bit.ly/2QWr9CN>). **4.** s.f. Vargă inelată folosită la pescuit. *Este și asta o metodă bună dar în cazul unor adâncimi de peste 7–8 metri am avea nevoie de o bologneză de 9 chiar 10 metri, greutatea căreia ne poate deranja după câteva ore de ținut în mână.* (matchfishing.ro, <https://bit.ly/2TOgFdU>). *Bologneza este de fapt o lansetă ușoară, cu lungimea cuprinsă între 4 și 8 m, însă (pentru comoditate) mai frecvent utilizate sunt bețele de 5 și 6 m.* (curier.ro, <https://bit.ly/2TRRpDE>). – M.pl. bolognezi, f.pl. bologneze. Pr. /bolon'jez/ (BC)

bombardea s.f. (Fam.) Bombă. *Ho, că n-a dat dementul ăla nord-corean cu bombardeaua!* (stareanatiei.ro, <https://goo.gl/zDqyQq>). *Tăriceanu o să șunteze cozi nu doar de o mie de oameni, ci de milioane de oameni, căci e al doilea om în stat,*

iar dacă-l supără hipsterii și-l întrebă de ce se bagă în față, dă imediat cu bombardeaua pe ei. (academiakatavencu.info, <https://goo.gl/tPGUF4>). – Pl. bombardele. (BC)

bong* s.n. Dispozitiv pentru fumat, asemănător cu narghilea. *Bongul este un dispozitiv folosit pentru fumat, fiind o combinație între pipă și narghilea.* (aflacum.ro, <https://goo.gl/Dd0SIf>). *Bong (pipă cu apă) este un dispozitiv de filtrare pentru fumat, în general, utilizat la fumul de canabis, tutun, etnobotanice sau alte substanțe.* (sensimilla.ro, <https://goo.gl/W25E1R>). – Pl. bonguri. (BC)

bookblog s.n. Blog care publică recenzii de carte. *Recunosc, mi se pare surprinzătoare acuitatea publicului autohton (atât cât se manifestă el pe bookbloguri și în discuții cu un grad de informalitate destul de ridicat pentru a putea fi citate ca surse sigure) în identificarea zonelor slabe ale discursului lui Pavic.* (revistaechinox.ro, <https://goo.gl/GXuPyk>). [...] *dacă iau la purecat bookblogul îmi pun cămașa de pe mine că nu am să mai dau peste recenzii la cărți de acest gen în care să se punteze care e ponderea personajelor masculine/feminine [...]* (reactii.ro, <https://goo.gl/pr9rGp>). – Pl. bookbloguri. Pr. /b'ukblog/. (BC)

booker s.m. Persoană care intermediază programarea și obținerea contractelor de muncă pentru persoane din industria modelingului. *Eram foarte timidă la începutul carierei, dar fotografi și bookerii au rolul lor de a te face să uiți de inhibiții.* (tesmedia.ro, <https://goo.gl/BEOk5T>). *Modelingul în România este la nivelul pe care îl impun atât clienții, cât și bookerii.* (perfecte.ro, <https://bit.ly/2IfocUJ>). – Pl. bookeri. Pr. /b'ukər/. (BC)

booking s.n. Rezervare de bilete, a unor pachete turistice etc. în vederea achiziționării lor. *Sfaturi, experiențe, probleme la bookingul online al concediilor* (testaholic.ro, <https://bit.ly/2CAoHio>). *Tot bookingul a fost făcut online prin site-ul Disneyland Paris.* (bogdanadobre.ro, <https://bit.ly/2Cz6jGK>) – Pl. bookinguri. Pr. /b'ucing/. (AGNG)

boost s.n. Intensificare; impulsione; avânt. *Cum poți obține în 10 minute un boost de energie* (rawdia.ro, <https://bit.ly/2Cp3zus>). *Boost de încredere în sine. Pentru că meriți!* (psychologies.ro, <https://bit.ly/2NNkBo3>). – Pr. /bust/. (BC)

boosta vb.tranz. A impulsiona; a promova; a spori eficacitatea. *Avantaje: [...]* *boostează utilizarea antioxidanților, amino-acizilor, mineralelor și vitaminelor.* (napofarm.ro, <https://goo.gl/LPzJ4J>). *Deși aici în redacția Melty ne gândeam că sezonul 6 urma să fie destul de plictisitor, apariția unor noi personaje: Kai, vrăjitorii Luke, Liv și Joe a boostat acțiunea.* (melty.ro, <https://goo.gl/9nGfif>). *Am boostat două postări pe Facebook, am deschis magazinul și-a fost coadă două luni.* (decatorevista.ro, <https://goo.gl/xlKiu3>). – 1sg. boostez, boostat. Pr. /bust'a/. (BC)

boot s.n. (Inform.) Operațiunea de deschidere sau de restartare a computerului. *Hai să vedem cum ne poate ajuta fiecare dintre acești patru parametri, în rezolvarea problemelor de boot ale sistemului.* (digitalcitizen.ro, <https://bit.ly/2J38Id3>). *Și nu apare opțiunea de boot de pe USB?* (Forum, <https://bit.ly/2RYarEA>). – Pr. /but/. (BC)

boota vb.intranz. și tranz. (Inform.; despre computer sau componente IT) A porni. *Plăcile de bază ASUS bootează rapid.* (techinstyle.ro, <https://goo.gl/iUkoH1>). *Memoriile magnetice (MRAM) bootează sistemul instantaneu* (go4it.ro, <https://goo.gl/BZIBGK>). – 1sg. bootez, part. bootat. Pr. /but'a/. (BC)

bootabil adj. (Inform.) Care poate servi la pornirea calculatorului (bootare). *Pe parcursul utilizării unui calculator ai ajuns probabil la un moment dat să te întrebi cum să faci un DVD bootabil* (giz.ro, <https://goo.gl/LZc1Zj>). *Pentru că foarte puțini dintre noi mai lucrează cu CD-uri, trebuie să știi cum poți crea un stick USB bootabil pentru a instala orice sistem de operare.* (playtech.ro, <https://bit.ly/2S4FBZR>). – F.sg. bootabilă, m.pl. bootabili, f.pl. bootabile. Pr. /but'abil/. (BC)

border s.n. (Rar) Margine cu o anumită grafică, la paginile web; chenar (pe paginile de internet). *Cum să faci un border simplu în Photoshop* (youtube.com, <https://goo.gl/ZhkrBB>). *Am avut multe cereri de bordere animate, așa că m-am gândit să fac un pack cu mai multe versiuni create de mine.* (indungi.ro, <https://goo.gl/mYRHs8>). – Pl. bordere. Pr. /b'ordər/. (BC)

boșorogime s.f. (Rar; depr.) Mulțimea oamenilor în vârstă; mulțime de boșorogi. *Boșorogimea română, aia care l-a votat pe Iliescu de trei ori doar așa, să facă în ciudă „golanilor” de la Universitate, a pasat plata traiului pentru 20 de ani mai încolo.* (Blog, <https://goo.gl/BAuy3a>). *Tinerii fac revoluțiile, nu boșorogimea. Niciodată schimbările nu au fost provocate de vârstnici, nici de sus în jos.* (Forum, <https://goo.gl/unN9Q5>). (BC)

bourbon s.n. Numele unui tip de whisky american. *Bourbonul ar părea o băutură destul de pretențioasă și greu de potrivit cu o mâncare.* (9am.ro, <https://goo.gl/wb8RFG>). *10 bourbonuri care merită gustate* (theliquorstore.ro, <https://goo.gl/ynL51b>). – Pl. bourbonuri. Pr. /b'ərbən/. (BC)

boyband s.n. Formație muzicală formată doar din persoane de sex masculin. *Casa de discuri ROTON și Liviu Vârciu lansează încă un boyband.* (urban.ro, <https://bit.ly/2RBUYts>). *Vezi cum sunt parodiate boyband-urile celebre ale anilor '90* (mtv.ro, <https://bit.ly/2Odlnc>) – Pl. boybanduri. Pr. /b'ojbend/. (AGNG)

braille s.n. Sistem de scriere pentru nevăzători, datorat inventatorului Louis Braille, bazat pe dispunerea unor puncte în relief. *Pentru a citi în braille, se*

folosesc degetele care sunt trecute peste hârtia ștanțată. (lisr.ro, <https://goo.gl/yXsFII>). *Normele europene impun tipărirea denumirii medicamentelor pe ambalaje în Braille* (Blog, <https://goo.gl/W91wdy>). – Pr. /braj/. Var. Braille. (BC)

brandui* vb.tranz. A inscripționa un brand (sau o siglă, o deviză etc.). *Microsoft ar putea brandui stadionul lui Real Madrid cu numele său* (unimedia.info, <https://goo.gl/yv9QPG>). *Ca să tranșeze definitiv polemica legată de sponsorizările pe care le-ar fi primit pentru campionat, Ponta s-a gândit să își branduiască mașina cu un mesaj pentru șeful Fiscului: „Verificat 100% Blejnar”.* (curentul.info, <https://goo.gl/uySTuw>). – 1sg. branduiesc, part. branduit. Pr. /brendu'i/. Var. brendui. (AMB)

branduire* s.f. Acțiunea de a inscripționa pe produse un brand (sau o deviză, o siglă etc.). *Am început un program – dacă vă vine să credeți – de branduire a RADET. [...] Nu știu dacă bucureștenii au observat acest aspect, pe care eu îl văd în fiecare zi. Când se fac intervenții ale celor de la RADET, oamenii încă nu au uniformă pe care să scrie „RADET”.* (agerpres.ro, <https://goo.gl/LIWdxO>). *Această „încercare” de branduire a rămas însă la același stadiu ca în urmă cu șase ani, fiind, de fapt, doar o siglă, care nu se mai regăsește nici pe site-ul administrației județene.* (monitorulexpres.ro, <https://goo.gl/ZkcPdS>). *Cum localul poartă marca Grolsch, veți observa branduiri subtile, elemente și nuanțe care te duc cu gândul la berea cu pricina, de la scaune de forma capacului, până la elementele artistice, realizate chiar de artiști contemporani, special pentru Energia.* (bewhere.ro, <https://goo.gl/S5AKmH>). *Nicușor Dan a vrut brenduire, nu Primăria.* (realitatea.net, <https://goo.gl/MUqCm7>). – Pl. branduiri. Pr. /brendu'ire/. Var. brenduire. (AMB)

branșare s.f. Conectare la o rețea de utilități (apă, curent electric etc.). *În cazul în care se dorește și branșarea la rețeaua de gaz, va trebui să depuneți la biroul furnizorului o cerere de acces la sistemul de distribuție* (evz. ro, <https://bit.ly/2QEZN3Q>). *Acestea au fost depistate de jandarmi și reprezentanți ai societății de distribuție a energiei electrice, în cadrul unei razii privind prevenirea și combaterea branșărilor ilegale la rețeaua de curent.* (glasul-hd.ro, <https://bit.ly/2EbE7eD>) – Pl. branșări. (AGNG)

branulă s.f. (Med.) Cateter cu valvă, foarte subțire, care se introduce într-o venă periferică pentru administrarea periodică a medicamentelor perfuzabile și care nu este scos după fiecare administrare. *M-am dus într-un spital privat, s-a chinuit și implicit m-a chinuit până mi-a pus altă branulă, a pus-o atât de prost că acasă mi-am scos-o singură.* (maladialyme.ro, <https://bit.ly/2pN4QnM>). *Branulele sunt catetere cu valvă (robinet) care se fixează într-o venă de sânge periferică și facilitează administrarea de substanțe medicamentoase în stare lichidă.* (sirius-distribution.ro, <https://bit.ly/2yb7Wqd>) – Pl. branule. (AGNG)

brătienist adj. Referitor la Ion C. Brătianu, politician român liberal (1821–1891), sau la alți membri ai familiei Brătianu. *Întrunirea, convocată de statul-major al partidului liberal brătienist a avut loc duminică 17/29 iunie 1884 [...]* (Carte, <https://goo.gl/otqczm>). *Concepția brătienistă privind Partidul Liberal și organizarea sa* (doctorat.ubbcluj.ro, <https://goo.gl/0vHynp>). – F.sg. brătienistă, m.pl. brătieniști, f.pl. brătieniste. (BC)

brâncușolog s.m. Expert în operele sculptorului Constantin Brâncuși. *Barbu Brezianu, un reputat brâncușolog, confirmă autenticitatea „Păsării în văzduh”*. (adevarul.ro, <https://bit.ly/2A1rE97>). *Zeci de brâncușologi din țară, la Târgu-Jiu* (igj.ro, <https://bit.ly/2ONmXaZ>). – Pl. brâncușologi. (AGNG)

breakbeat s.n. Gen de muzică electronică caracterizată prin folosirea unui ritm de tobe sincopat 4/4. *Breakbeat (uneori „breakbeats” sau „breaks”) este un termen folosit pentru a descrie o colecție de sub-genuri a muzicii electronice, de obicei caracterizate prin folosirea unui ritm de tobe sincopat 4/4, spre deosebire de beat-ul house, techno sau trance, ce conține patru sunete de tobă mare (premier), așezate la distanță egală în cadrul unei măsurii.* (ro.wikipedia.org, <https://bit.ly/2ydolub>). *Noul album pare mai orientat spre breakbeat, oarecum mai comercial decât ultimele două.* (4elemente.ro, <https://bit.ly/2IMOfsN>). – Pr. /br'ejkbit/. (AGNG)

breaker s.m. (Rar) Dansator de breakdance. *Cei mai tari breakeri din Galați* (youtube.com, <https://goo.gl/nPGB28>). *Breaker-ul este susținut, în general, de partea superioară a corpului, în timp ce restul corpului său creează un impuls circular.* (danceplanet.ro, <https://goo.gl/Clj5ly>). – Pl. breakeri. Pr. /br'ejkər/. (BC)

brechtian adj. Specific dramaturgiei create de Bertolt Brecht sau care se folosește de elemente ce își au originea în opera acestuia. *La Naționalul craiovean: vitalitatea pamfletului brechtian* (litternet.ro, <https://bit.ly/2ONApvI>). *Studiind dosarul lui Mugur Călinescu din arhivele Poliției Secrete, Gianina creează un spectacol care reconstituie interogatorii și declarații într-o manieră avangardistă, brechtiană și anti-brechtiană în același timp.* (litternet.ro, <https://bit.ly/2pJlkNo>). – F.sg. brechtiană, m.pl. brechtieni, f.pl. brechiene. (AGNG)

brejnevișm s.n. Totalitatea politicilor și măsurilor care au caracterizat guvernarea lui Leonid Ilici Brejnev, secretar general al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice în perioada 1964–1982, sau care sunt asemănătoare cu acestea. *Este o operă reprezentativă pentru două tipuri de modele intelectuale care articulează cultura Europei de Est între epoca Vărsătorului și a doua perioadă de teroare comunistă (post-stalinism, naționalismul ceaușist, brejnevism).* (observatorcultural.ro, <https://bit.ly/2OQuAi1>). *După brejnevismul epocii Iliescu-Văcăroiu, așteptam ca noua guvernare să instaleze la toate butoanele oameni în puterea vârstei și cu putere de muncă.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2SmokMN>). (AGNG)

brejnevist adj., s.m. **1.** adj. Care este specific politicilor lui Leonid Ilici Brejnev, secretar general al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice în perioada 1964–1982. *Situația nu pare să se fi schimbat de fel, din epoca în care politicieni și gânditori occidentali caușionau cu nesimțire teroarea, fie ea stalinistă, brejnevistă ori ceaușistă.* (dw.com, <https://bit.ly/2CC44IU>). *Rusia se întoarce la propaganda de tip brejnevist* (reportervirtual.ro, <https://bit.ly/2yuk9FM>). **2.** adj., s.m. (Persoană) care este adeptă sau suținătoare a politicilor lui Leonid Ilici Brejnev, secretar general al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice în perioada 1964–1982. *Mihail Gorbaciov, personalitatea care a distrus regimul comunist la scară mondială, din interiorul său, luptându-se cu cei mai rigizi brejneviști, cu o camarilă care i-a organizat puci militar și fiind amenințat de cel mai fioros KGB.* (ziare.com, <https://bit.ly/2ybKMjv>). *Doar brejnevistii ne-au furat în 82 la Moscova!* (gsp.ro, <https://bit.ly/2Oivqn9>). // adj. *La 19 august 1991, activiștii brejnevisti au organizat o lovitură de stat, nemulțumiți de „efectul perestroika” și de autorul lui, Mihail Gorbaciov.* (9am.ro, <https://bit.ly/2NBRoN3>). – F. sg. brejnevistă, m.pl., brejnevisti, f.pl. brejneviste. (AGNG)

brendui vb.tranz. v. **brandui**.

brenduire s.f. v. **branduire**.

brief s.n. **1.** (Pub.) Document redactat de un client pentru a informa o agenție de publicitate despre obiectul, obiectivele, strategia de acțiune și bugetul alocat pentru o campanie publicitară pe care clientul dorește să o desfășoare. *Și în termeni de creativitate comerciantul pleacă de la premise mult mai generoase față de un copywriter care adesea are de respectat un brief gândit de multe ori cu jumătate de măsură* (jurnalul.antena3.ro, <https://bit.ly/2yvnGDP>). *De la brief la campania propriu-zisă, drumul unei idei de comunicare într-o agenție de publicitate trece prin diverse departamente și abordări care o definesc și o șlefuiesc.* (ctrl-d.ro, <https://bit.ly/2OgOu5x>). **2.** (Rare) Cartea de identitate și/sau talonul unui autovehicul înmatriculat în Germania. *Norma de poluare înscrisă pe brieful mașinii din Germania se referă strict la încadrarea fiscală a indicilor de poluare (necesară pentru calculul impozitelor în Germania) [...]* (servicii-inmatriculare.ro, <https://bit.ly/2CukP1q>). *La achiziționarea unei mașini din Germania, din punct de vedere al actelor trebuie să aveți: brief-ul mare (este cartea de identitate) numit în germană: Fahrzeugbrief; brief-ul mic (este talonul mașinii) numit în germană: Fahrzeugschein [...]* (Forum, <https://bit.ly/2CxqV1h>). – Pl. briefuri. Pr. /brif/. (AGNG)

bruxelizare s.f. Influențarea politicilor naționale de către cele din Uniunea Europeană, care are sediul administrativ principal la Bruxelles. *Comisarul european a acuzat unul dintre miturile cele mai persistente despre procesul de formare a politicilor Europene, că deciziile ar fi luate la Bruxelles și impuse guvernelor. Cu alte cuvinte, o „bruxelizare” a eșecurilor și naționalizare a succeselor.* (cdep.ro, <https://goo.gl/qt1jZ6>). [...] summit care a contribuit la

„bruxelizarea politicii externe și de securitate” prin stabilirea rolului, atribuțiilor și modalităților de funcționare ale instituțiilor PESA create anterior. (academia.edu, <https://goo.gl/ld2saI>). – Pl. bruxelizări. (BC)

bruxelizat adj. (Foarte rar) Sub influența politicilor Uniunii Europene, care are sediul administrativ principal la Bruxelles. *Și omul de la Misiune, cu limbajul lui enervant, tehnic, bruxelizat până la loc comanda.* (dilemaveche.ro, <https://goo.gl/Vqyh5K>). *Poate acum veți înțelege de ce avem un Guvern „tehnocrat”, cu specialiști din multinaționale și puternic „bruxelizat”, un premier „francez” și un președinte neamț.* (FB, <https://goo.gl/eEmMFF>). – F.sg. bruxelizată, m.pl. bruxelizați, f.pl. bruxelizate. (BC)

bulă* s.f. Cercul de prieteni și cunoscuți ai unei persoane, monoton și uniform, care tinde să izoleze, involuntar, persoana respectivă de alte straturi ale societății, în care se vehiculează opinii și informații diferite. *Cum am devenit eretic în bula mea de Facebook* (republica.ro, <https://bit.ly/2OGShV3>). *Ceea ce au în comun, în opinia mea, aceste evenimente e gândirea de bulă (socială), care le și animă, iar bulele sunt de interes și de înțelegere. Modificarea legilor justiției pornește dintr-o bulă de interes a clasei politice, ruptă de mult de realitatea și de interesele oamenilor, ei vor doar conservarea privilegiilor și o justiție blândă sau selectivă. Protestarii împotriva sistemului politic corupt vorbesc și acționează din bula proprie, sunt idealști, principiali, vizionari, generoși și doar câteodată eficienți.* (monitorulj.ro, <https://bit.ly/2ypfVQj>). – Pl. bule. (BC)

bulk s.n. **1.** (Inform.) Tip de produs care este achiziționat angro și eventual revândut individual fără ambalaj propriu și fără accesorii, la un preț mai mic decât cel de retail; (p.ext.) bax. *Atenție: modelul bulk se livrează fără sursă de alimentare, care poate fi achiziționată separat aici: PoE Gigabit 24V.* (wifimag.ro, <https://goo.gl/mL48RK>). *Eu nu cumpăr decât cantități mici, tocmai pentru că am constatat că m-am păcălit adesea fie la preț, fie la calitate, cumpărând bulk-uri.* (Blog, <https://goo.gl/y9ILNk>). **2.** Folder în unele aplicații de mail în care sunt direcționate mesajele care nu au în totalitate caracteristicile unui spam; (p.ext.) mesaj de acest tip. *Am șters și bulkul și gunoiul și după aia m-am dus pe pagina de la yahoo și nu mai erau acolo.* (Forum, <https://goo.gl/MFiyGg>). *Ce să fac cu atâtea bulk-uri? Să le deschid? Dacă sunt mesaje virusate?* (Forum, <https://goo.gl/t3zE32>). **3.** Grosime a hârtiei în raport cu greutatea ei. *Pentru fiecare publicație a noastră, ne dorim o hârtie simplă și elegantă cu un bulk bun.* (antalis.com, <https://goo.gl/opRpDM>). *Este o hârtie simplu cretată, mată, fără conținut de lemn, cu un bulk ridicat ce poate oferi volum materialelor tipărite.* (active-paper.eu, <https://goo.gl/NjYrB2>). **4.** (Sport) Perioadă de creștere a masei musculare. *Un bulk de succes ar trebui să țină cel puțin 6 luni ca să se obțină rezultate bune.* (strongfitness.ro, <https://goo.gl/bg4aYS>). *Deși bulk-ul prin definiție înseamnă o perioadă de creștere în greutate, astăzi deja se poate delimita conceptul de clean bulk de cel de „murdar”, o strategie mai populară printre culturiiști de gardă*

veche. (culturism.ro, <https://goo.gl/PQXEL1>). – Pl. bulkuri, bulk-uri. Pr. /bulk/, /bɒlk/. (AMB)

bulk-carrier s.n. Navă maritimă care transportă mărfuri uscate în vrac; vrachier. *Bulk-carrier-ul „Seiyo Harmony” a lovit o barjă autopropulsată în timp ce se apropia de portul Thi Vai din Vietnam, în dimineața de 17 noiembrie 2016.* (cugetliber.ro, <https://goo.gl/FyHkUY>). *Cele mai noi contracte ale Daewoo Mangalia Heavy Industries prevăd realizarea, pentru armatori germani și greci, a unor portcontainere de 6.300 de TEU-uri și a unor bulk-carrier-uri de 292 de metri lungime.* (hotnews.ro, <https://goo.gl/EXDuJ5>). – Pl. bulk-carrier-uri. Pr. /bulk c'erier/, /bɒlk c'erier/. (AMB)

bully s.m.invar. Persoană agresivă, mai ales în raport cu persoane mai slabe; persoană cu comportament de bullying. *Află dacă „îngerășul” tău este, de fapt, un bully! Psihologul te ajută!* (evz.ro, <https://bit.ly/2NMRH7I>). *Copilul agresiv: Ce faci când ai un bully acasă?* (itsybitsy.ro, <https://bit.ly/2q00SI5>). – Pr. /b'uli/. (BC)

bullying s.n. Intimidare, hărțuire psihică repetată, agresare psihică, uneori și fizică. *Pentru a fi considerat bullying, comportamentul trebuie să fie agresiv și să includă un dezechilibru al puterii și repetarea.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2RXagJE>). *Bullying-ul este un termen umbrelă care înglobează o serie de comportamente agresive prin intermediul cărora un copil încearcă să obțină unele beneficii cum ar fi: apreciere, valorizare, atenție din partea celorlalți colegi sau chiar o serie de bunuri.* (republica.ro, <https://bit.ly/2OwP11Z>). – Pr. /b'uliing/. (BC)

buni s.f. Apelativ afectuos pentru bunică. *Bunica miresei este în centrul atenției. Florin o ia la întrebări pe buni!* (tvhappy.ro, <https://goo.gl/GnL5xQ>). *Brioșele cu căpșuni ale lui buni mă mituiau să nu spun adevărul.* (Carte, <https://goo.gl/EWbgtq>). (AMB)

bunkeraj s.n. Activitate de alimentare cu combustibil a navelor maritime. *Suntem departamentul bunkeraj, ca parte integrantă din Unicom Holding, începând cu anul 1999.* (unicom-group.ro, <http://bit.ly/2vCIhaw>). *Responsabilități: Bunkeraje nave, supraveghere gestiune, coordonarea echipei de lucru, corespondența și colaborarea cu autoritățile locale, întocmirea tuturor formalităților necesare desfășurării activității.* (myjob.ro, <http://bit.ly/2x2Ikgl>). – Pl. bunkeraje. (CIR)

buricomăn s.m., adj. (Fam.; rar) (Persoană) care se consideră centrul universului sau „buricul pământului”. *Cei mai buricomani dintre ortodocși spun că după miracolul de la Dorna, va urma unul de aceeași intensitate la nivel național, pentru că românii sunt Poporul Ales al lui Dumnezeu și că facem parte dintr-un Plan al Celui-de-Sus.* (orionmedia.ro, <https://goo.gl/bMJ5m3>). *Nu consider că viața mea e așa de interesantă ca s-o povestesc celorlalți. Nu sunt atât de buricomăn.* (psychologies.ro, <https://goo.gl/rvq6r8>). – Pl. buricomani. (BC)

buricomanie s.f. (Fam.; rar) Mania de a se considera centrul universului sau „buricul pământului”. *Și cum nu-și pune nimeni întrebarea: „Eu la ce mă pricep cu adevărat, de-s bolnav de buricomanie?”*, compensarea se face prin mașini scumpe, prin funcții dobândite politic [...] (www.monitoruldedorna.ro/?p=3038). *Nu vreau să sune a buricomanie, dar tot timpul am oferit eu mai mult decât am primit și uite că nu este întotdeauna cea mai bună soluție.* (Forum, <https://bit.ly/2ypgmtV>). – Pl. buricomanii. (BC)

burtă* (În expr.) *a merge pe burtă* = A face ceva pe ascuns; a încerca să țină ceva ascuns. *Dacă, împreună cu Cătălin Deaconescu, n-am fi comunicat consistent, insistent și documentat despre cele 22 de firme gândite de Firea/PSD, doamna Primar, n-ar fi ieșit cu interviul de azi de la Adevărul Live, încercând să dregă busuiocul. Doar că nu e nimic de dres. Ar fi mers pe burtă, sperând ca lumea să nu afle adevărata miză, adevăratul impact!* (FB, <https://bit.ly/2N2q2UB>). *Tăriceanu merge pe burtă și nu scoate o vorbă despre protocolul cu SRI girat de el în 2005* (revista22.ro, <https://bit.ly/2N3Ydv3>). (BC)

burtieră* s.f. Bandă în josul ecranului TV, pe care sunt afișate titlurile și subtitlurile știrilor. *Gafă la știri! Ce a apărut pe burtieră, în timpul jurnalului!* (antena3.ro, <https://bit.ly/2ykwQDO>). *Burtiere tendențioase la România TV: „Iohannis cere de la Guvern lege pentru amnistie și grațiere”, a titrat România TV, pe burtieră [...]* (paginademedi.ro, <https://bit.ly/2R0ER7V>). – Pl. burtiere. (BC)

buruienist, buruienistă s.m., s.f. (Fam.; rar) Vegetarian. *Bănuiesc că e de vină și sistemul de viață, dar m-aș gândi de șapte ori înainte să devin buruienist sau să alerg mult și să mănânc porci.* (gatesteinteligent.ro, <https://goo.gl/twjOfx>). *Pe mine una mă dor toți creierii de atâtea fițe vegetariene. Nu am întâlnit, până acum, niciun buruienist zdravăn la cap [...]* (comentariu, revistatango.ro, <https://goo.gl/3ojdJv>). // s.f. *Păi află, fată, că dacă ești buruienistă nu vei rezista, de ce ești încăpățânată? Oamenii sunt făcuți să mănânce carne și așa va rămâne, caninii tăi ce rol au? Să roadă cereale?* (Forum, <https://bit.ly/2RHfb1a>). – M.pl. buruieniști, f.pl. buruieniste. (BC)

buzz s.n. Sunet scurt al telefonului mobil sau al altor aparate electronice (consolă de jocuri, tabletă, computer). *Dacă mă placi și ești băiat, sincer, dă-mi un buzz [...]* (tpu.ro, <https://goo.gl/tkuD9X>). *Alții folosesc Messenger numai pentru a trimite smiley-uri și buzz-uri.* (blogatu.ro, <https://goo.gl/7xau4J>). – Pl. buzz-uri. Pr. /baz/. (BC)

bypassa vb.tranz. v. **baipasa**.

C

cabrio s.n. Mașină cu capotă de ploaie rabatabilă, din pânză; cabriolet. *Cum îți alegi un cabrio second-hand?* (autoexpert.ro, <https://bit.ly/2NSKqIg>). *Din păcate, gama Dacia nu va avea prea curând un cabrio, însă asta nu-i oprește pe români să viseze.* (auto-build.ro, <https://bit.ly/2Qea8ng>). – Pl. cabrio-uri. (BC)

cactusar s.m. Bărbat care cultivă cactuși. *Cactusiste și cactusari, vă așteptăm!* (Forum, <http://bit.ly/2wEQ17Q>). *În România, sunt câțiva cactusari care au o colecție de anvergura lui Dag.* (libertatea.ro, <http://bit.ly/2eI3OaH>). – Pl. cactusari. (CIR)

cactusist, cactusistă s.m., s.f., adj. **1.** s.m., s.f. Persoană care cultivă cactuși. *Ne-a părăsit un mare cactusist.* (cactusi.net, <https://bit.ly/2Scg411>). *Am făcut joi o vizită scurtă la Debrețin, împreună cu I. Nevezi, I. Lörincz și o tânără, poate viitoare cactusistă, Florentina.* (Forum, <https://bit.ly/2KwflFw>). **2.** adj. Care se referă la cactuși și la creșterea lor. *Cu această ocazie, printre discuții, am făcut și 2 filmări: una cu colecția și una a unei părți din poveștile cactusiste.* (Forum, <https://bit.ly/2r7j6s5>). – M.pl. cactusiști, f.pl. cactusiste. (CIR)

cake pops s.n.pl. Acadele din blat de tort sau prăjituri. *Cake Pops se fac din blat de tort mărunțit până la stadiul de firimituri.* (gatesteusor.ro, <https://bit.ly/2N5Dzdu>). *Indiferent ce variantă alegi, cake pops sau prăjiturile acadea se fac extrem de ușor.* (foodstory.stirileprotv.ro, <https://bit.ly/2LJouJy>). – Pr. /c'ejk pops/. (CIR)

calificant adj. Care permite calificarea într-o competiție. *Românul și indianul sunt în pole-position pentru ultimul loc calificant la competiția care debutează pe 15 noiembrie.* (gsp.ro, <http://bit.ly/2wGBfQR>). *Fetele pregătite de Veronica Gavrilă vor lupta, în continuare, pentru poziția a treia, calificantă, la care aspiră și CSS Șfântu Gheorghe.* (renasterea.ro, <http://bit.ly/2wGYHOf>). – F.sg. calificantă, m.pl. calificanți, f.pl. calificante. (CIR)

caltaboșar s.m. (Fam., ir.) Amator de caltaboș. *Așa se explică primitivismul vostru în a da bir pe fumărit, pe lumina din fereastră, pe celibat și chiar între 1996–2000, un bizar caltaboșar s-a gândit la birul pe scaun în restaurante.* (Blog, <https://goo.gl/k2wGbS>). *Am rămas crăcănași când l-am văzut pe ministrul caltaboșar – după care a început propaganda penelistă orchestrată de toate trusturile de presă, astfel încât pe finalul poveștii tot Băsescu era de vină, iar bietul Remeș...* (Blog, <https://goo.gl/xo4UJk>). – Pl. caltaboșari. (BC)

camerlengo s.m. Cardinal care administrează afacerile Bisericii catolice în timpul în care Sfântul Scaun este vacant. *Cardinalul francez Jean-Louis Tauran,*

„ministrul” Vaticanului pentru dialogul interreligios, a fost numit sâmbătă „camerlengo”, însărcinat să asigure interimatul după moartea sau demisia Papei, relatează AFP, citată de Agerpres. (flux24.ro, <http://bit.ly/2wbGxAE>). Mai întâi, în cazul în care Papa ar cădea bolnav și viața în trup i-ar fi amenințată, unul dintre cardinali are funcția de „camerlengo”. (crestinortodox.ro, <http://bit.ly/2xachtN>). (CIR)

cancelară s.f. Femeie care are funcția de șef al guvernului (cancelar) în Germania sau în alte state. *Martin Schulz, care, deși este considerat un orator mai bun decât Angela Merkel, nu a reușit să se impună în fața cancelarei la unica dezbateră televizată organizată în actuala campanie, la 3 septembrie, a provocat-o pe rivala sa la un nou duel, într-o scrisoare în care a susținut că prima întâlnire nu a fost suficientă pentru a aborda mai multe probleme-cheie.* (agerpres.ro, <https://bit.ly/2N5kvge>). *Cancelara Germaniei, Angela Merkel, a sosit în capitala macedoneană Skopje pentru convorbiri cu premierul Zoran Zaev.* (europalibera.org, <https://bit.ly/2x2mve5>). – Pl. cancelare. (BC)

candy bar s.n. Dulciuri aranjate ca într-un bar sau în alt tip de decor festiv, la o petrecere sau la un eveniment (nuntă, botez etc.). *Fie că este vorba de o aniversare, o petrecere de botez, un eveniment corporate sau o nuntă, candy bar-ul asigură un răsfăț culinar memorabil pentru invitații tăi.* (bluparty.ro, <https://bit.ly/2zERwrl>). *Candy bar-ul este din ce în ce mai prezent la nunțile din străinătate și din România, cu diverse teme și culori atrăgătoare.* (conacularchia.ro, <https://bit.ly/2xPqITG>). – Pl. candy bar-uri. Pr. /c'endi bar/. (BC)

cannez adj. Care este despre sau are legătură cu festivalul de film de la Cannes. *Un film cannez și oscarizat, rafinat și tulburător și care ține loc de o călătorie în Persia/Iran!* (FB, <http://bit.ly/2xejo5u>). *Nu mult, doar așa, până în mai 2007, la vremea când „4 luni, 3 săptămâni și 2 zile”, al doilea lung metraj al lui Cristian Mungiu, avea premiera canneză.* (aarc.ro, <http://bit.ly/2wMlpoX>). – F.sg. canneză, m.pl. cannezi, f.pl. canneze. (CIR)

CAP s.n. Cooperativă agricolă de producție, în care proprietatea era comună, pe vremea comunismului. *Cei care acum 50 de ani erau obligați să lucreze în CAP-uri supraviețuiesc azi din vânzarea de legume și zarzavaturi* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2CLYT2J>). *La fel se întâmplă în Mehedinți, unde fie pentru că arhivele fostelor CAP-uri au fost distruse fie pierdute, oamenii au rămas fără pensie ori au venituri mici, pentru că nu le-a fost înregistrată toată vechimea.* (romania-actualitati.ro, <https://bit.ly/2AdqveU>). – Pl. CAP-uri. Pr. / ʃeap'e/. Var. C.A.P. (BC)

capelin s.m. Pește mic comestibil din apele Pacificului și Atlanticului de nord (*Mallotus villosus*). *Capelinul este un pește pelagic, migrator, ce trăiește în bancuri.* (alegesanatos.ro, <http://bit.ly/2ePkKvZ>). *Și chiar dacă aveți doar capelini la congelator, veți putea prepara cu ușurință o mâncărică spaniolă.* (retete-usoare.eu, <http://bit.ly/2x9Ed0W>). – Pl. capelini. (CIR)

CAP-ist, CAP-istă s.m., s.f., adj. (Persoană) care a lucrat în fostele CAP-uri de pe vremea comunismului; (adj.) care aparținea fostelor CAP-uri. *Foștii CAP-iști au cele mai amărâte pensii.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2CLYT2J>). *Daniel Morar a fost cel care i-a zis lui Toni Greblă să nu demisioneze și tot el la capătul diversiunii lansate de CAP-istul Augustin Zegrean cu anchetarea nășicului corupt [...]* (Blog, <https://bit.ly/2P5yva0>). // s.f. *O CAP-istă îi face campanie lui Ponta pe youtube* (realitatea.net, <https://bit.ly/2Te0na0>) // adj. *Anii '50 (ai secolului trecut) au adus proprietatea CAP-istă din URSS în România.* (axanews.ro, <https://bit.ly/2pXVkyb>). – M.pl. CAP-iști, f.pl. CAP-iste. Pr. /ʃeap'ist/. Var. ceapist. (BC)

caraibian adj. Care se referă la sau care are legătură cu insulele Caraibe. *Dacă vă doriți o rețetă tropicală, colorată și apetisantă, încercați această rețetă de porc (sau pui) în stil caraibian.* (mondocucina.ro, <http://bit.ly/2gKep1A>). *Semnalând faptul că dușmanii istorici ai integrării latino-americane și caraibiene au lansat un război neconvențional împotriva guvernelor și popoarelor care au apărut-o cel mai mult ...* (agerpres.ro, <http://bit.ly/2f6PdIV>). – F.sg. caraibiană, m.pl. caraibieni, f.pl. caraibiene. (CIR)

caravanar s.m. (Înv.) Bărbat care ducea mărfuri cu caravana. *Cu toate că Th. Capidan îi prezintă pe vlahii sud-dunăreni ca pe niște caravanari înăscuți, eu rămân la părerea că Cronica moldo-rusă se referă la altă cetate.* (Forum, <http://bit.ly/2weIEU0>). *Este fiul Lambrei și al lui Gheorghe Caratană, caravanar.* (nicolae-caratana.ro, <http://bit.ly/2eSCWVB>). – Pl. caravanari. (CIR)

carbamazepină s.f. (Farm.) Substanță cu proprietăți anticonvulsive, antiepileptice. *Carbamazepina nu este eficientă în micul rău epileptic (petit mal) și convulsiile mioclonice.* (mediately.co, <https://bit.ly/2AcLwq3>). *Carbamazepina, o substanță care se regăsește în medicația recomandată bolnavilor cu afecțiuni ale sistemului nervos, a omorât, în 2016, patru ieșeni care au folosit-o cu scopul de a se droga.* (adevarul.ro, adev.ro/pbci7f). (BC)

carcalac s.m. Gândac de bucătărie; (fig.) om de nimic. *Locatarii unui bloc din aleea Mărgăritarelor ni s-au plâns că sunt sufocați de carcalaci.* (cugetliber.ro, <https://bit.ly/2OwzL1p>). *La noi, mai primitivi sunt băștinașii, adică carcalacii care trăiesc bine din firimiturile care rămân după masă.* (zf.ro, <https://bit.ly/2Pht34P>). – Pl. carcalaci. (BC)

cardioracic adj. Care se referă la inimă și zona toracelui. *Indicele (raportul) cardioracic se calculează prin împărțirea primei distanțe (lățimea cardiacă maximă) la cea de a doua (lățimea toracică maximă).* (esantos.com, <http://bit.ly/2wOjteQ>). *Din fericire există și opțiuni mai puțin invazive pentru pacienții ce necesită intervenții chirurgicale cardioracice.* (chirurgierobotica.ro, <http://bit.ly/2vL7pYL>) – F.sg. cardioracică, m.pl. cardioracici, f.pl. cardioracice. Var. cardio-toracic. (CIR)

carmolTM s.m. 1. Loțiune mentolată pentru frecție. *Am luat aspirină, paracetamol, frecție pe spate cu carmol* (dictionar.romedic.ro, <http://bit.ly/2xcQQbT>).

Am făcut o frecție cu carmol, am luat o aspirină, dar de temperatură n-am scăpat. (gds.ro, <http://bit.ly/2whgN5D>). **2.** (Arg.) Un tip de băutură alcoolică. „*Scoțienii vin pentru carmol la București*”. (gsp.ro, <http://bit.ly/2eVVDaQ>). *Îi mai place și băutura: în mod concret, el bea peste 8 căni de carmol îndoit cu ceai de tei.* (sereniti.ro, <http://bit.ly/2wQsrn0>). (CIR)

caspic* adj. Care se regăsește în zona Mării Caspice. *Americanii vor să aducă puhoiul de țiței caspic la Marea Neagră și lucrează în consens cu rușii.* (economica.net, <http://bit.ly/2eN1eMO>). *Convenția de la Teheran, astăzi, este singurul document care reglementează obligațiile generale ale statelor caspice pentru a proteja mediul înconjurător.* (ecology.md, <http://bit.ly/2vWeXw0>). – F.sg. caspică, m.pl. caspici, f.pl. caspice. (CIR)

căbănuță s.f. (Dimin.) Cabană mică. *O fotografie, o căbănuță în Laponia* (lumeamare.ro, <http://bit.ly/2eAqbPa>). *Căbănuțele din lemn sunt realizate din lambriu cherțat din lemn masiv de grosime 42 mm și 60 mm.* (casute-argo.ro, <http://bit.ly/2wy8pk9>). – Pl. căbănuțe. (CIR)

căblăraie s.f. Cabluri multe, grămadă de cabluri. *În era wireless-ului, suntem mai copleșiți de căblăraie ca niciodată.* (catchy.ro, <https://goo.gl/yZYTfw>). [...] *care trăiește încă în epoca ei cu picior desculț plimbat pe uliță, fără de căblăraie, app-uri și rețele sociale* (FB, <https://bit.ly/2xQLP8m>). (BC)

căcănărie* s.f. (Fam.) Lucru urât, neplăcut, deplorabil. *O nouă căcănărie strigătoare la cer! Tăriceanu l-a înfipt pe fostul pedelist Ariton administrator la CFR Călători!* (comisarul.ro, <https://bit.ly/2Pnvzq6>). *Antena 3 va da în judecată Consiliul Național al Audiovizualului, după ce postul a fost amendat cu 20.000 lei din cauza lui Badea. Antenistul se gândește chiar să le facă plângeri penale pentru abuz în serviciu membrilor care au votat căcănăria.* (click.ro, <https://bit.ly/2B2ga5S>). – Pl. căcănării. (BC)

cârcoteală s.f. (Fam.) Nemulțumire exprimată verbal. *În ziua de azi, foarte mulți dintre fani se află într-o oarecare bătălie de proporții epice între două forțe (nu, nu de-alea din „Star Wars”): entuziasmul și cârcoteala.* (gen90.net, <http://bit.ly/2f8B33Q>). *Dulcea cârcoteală românească se face tot mai amară.* (yorick.ro, <http://bit.ly/2gPZhUf>). – Pl. cârcoteli. (CIR)

cârdășeală s.f. (Depr.) Cărdășie. *Cârdășeala cu ungerii și intervenția lui Orban la referendum, ca și apelul lui la boicot, a pecetluit soarta PDL* (comentariu, b1.ro, <https://goo.gl/EPUQag>). *Nu-mi aduc aminte ce extraordinare „fapte” politicianiste are la activ în afara de politizarea armatei și cărdășeala de partid.* (comentariu, ziare.com, <https://goo.gl/KIBQyV>). – Pl. cărdășeli. (BC)

ceapist, ceapistă s.m., s.f., adj. v. **CAP-ist, CAP-istă.**

ceață* s.f. **1.** (Fam.; în sintagma) *a da ceață* = A lăsa (mult) în urmă. *Silviu Dumitrescu i-a dat ceață lui Halagian* (ziaruldeiasi.ro, <https://goo.gl/IE3zU3>). *Deci*

ți-a dat ceață ăla cu basculanta lui (comentariu, trafictube.ro, <https://goo.gl/Pwz6DN>). **2.** (Fam.; în sintagma) *a băga în ceață* = A produce confuzie (cuiva). *Ordonanța care a băgat în ceață Comisia pentru învățământ* (evz.ro, <https://bit.ly/2A14Tx0>). *Iohannis l-a băgat în ceață pe Dragnea: a amânat desemnarea unui prim-ministru „până după Crăciun”*. (FB, <https://bit.ly/2Ajbqbq>). (BC)

ceașizare s.f. Impunerea unui regim autoritar, totalitar; impunerea cenzurii, a dictaturii, a unui regim comunist, ca pe vremea lui Nicolae Ceaușescu. *Comunisto-securiștii din PSDragnea pun la cale o nouă ceașizare a presei*. (comentariu, cotidianul.ro, <https://bit.ly/2q1AuOp>). *Ce s-ar întâmpla dacă miile, zecile de mii, sutele de mii de nume ale oamenilor care s-au împotrivit stalinizării ori ceașizării unei țări, de la cei din anii '45 până la Babeș sau la Raluca Sălăjan ar fi vizibile, la un loc, de citit pentru fiecare [...]* (Blog, <https://bit.ly/2QZu4e1>). – Pl. ceașizări. (BC)

celtoman s.m. Persoană care are o pasiune (uneori exagerată) pentru istoria celților. *Dar, deoarece suntem o țară liberă, nu le putem face nimic, nici francezii nu i-au împiedicat pe celtomani să-și dezvolte aberațiile*. (ziarillumina.ro, <https://goo.gl/drMSAZ>). *Dacă nu știați, mult înaintea dacomanilor au apărut (și există evident și astăzi) celtomanii și germanomanii*. (Forum, <https://goo.gl/MusYQQ>). – Pl. celtomani. (BC)

celtomanie s.f. Exagerare a importanței celților pentru istoria națională; pasiune pentru istoria celților. *Problema este că această învăluire în mit, fenomen general dacă stăm să ne gândim și la celtomania franceză, tracomania bulgară, germanicismul neopăgân, revendicarea moștenirii sumeriene de către Irak sau a celei persane de către Iran, și explicabil prin prisma istoriei imaginarului (așa cum arăta și Lucian Boia) tinde să degenereze în ipoteze dintre cele mai ridicole și fanteziste [...]*. (adevarul.ro, <https://goo.gl/GSL2fF>). *Când s-a terminat feroarea celtomaniei care avea convingerea că druzii au construit dolmenele s-a putut demonstra că galii sunt cei care au responsabilitate asupra civilizației megalitice*. (descopera.org, <https://goo.gl/rxbmkG>). – Pl. celtomanii. (BC)

celtopat s.m. (Foarte rar) Persoană care are o preocupare obsesivă pentru celți și cultura lor. *Dacopații sunt la fel de ridicoli ca și celtopații care încearcă să reînvie Stonehenge și pretind că posedă o tradiție milenară, transmisă lor printre butoaie de Guinness*. (Blog, <https://bit.ly/2KsLOzM>). *Situația similară a Galiei și Iberiei arată cum s-au petrecut lucrurile la alte popoare lipsite de scriere și supuse militar și administrativ (cf. mai jos despre obsesiile celtopaților de azi, precum și despre latinizarea Galiei și Iberiei)*. (Carte, <https://bit.ly/2GLwL0Q>). – Pl. celtopați. (BC)

centaură s.f. (Rar) Femeie centaur; centauriță. *Pare-o centaură, pare-un torent / ce vine tăvălug, târând, zdrobind...* (Carte, <https://bit.ly/2QGUsd8>). *În acest subtil alcov, / doarme și-o centaură, / astupând o gaură / ce se cascadează vertical /*

între cerul de opal / și iadul de dedesubt. (muzeularcani.ro, <https://bit.ly/2xiN3bV>). – Pl. centaure. (BC)

centauriță s.f. (Fam.) Femeie centaur; centaură. *O centauriță în călduri și un unicorn turbat, care face spume la gură spre luna plină.* (vice.com, <https://goo.gl/dWvSKX>). *Era Lulu jucându-se cu o sferă de lumină movulie și privind-o calm, chiar blând pe tânăra centauriță.* (fairy.roleplaylife.net, <https://goo.gl/ed9XvA>). – Pl. centaurițe. (BC)

certitudine* s.f. Probabilitate ridicată (subiectivă sau obiectivă) de realizare a unui fapt. *Nimeni nu poate vorbi niciodată cu o certitudine de sută la sută despre motivele care justifică sinuciderea.* (revistacultura.ro, <https://goo.gl/uPzfQv>). *Concluziile principale ale raportului sunt acelea că există o certitudine de cel puțin 95% că temperatura terestră crescută înregistrată în ultimii 60 de ani a fost provocată de activitatea umană și că dovezile schimbărilor climatice sunt de necontestat.* (ec.europa.eu, <https://goo.gl/AvcvUG>). *Niciodată niciun medic nu poate să ofere garanții sută la sută. Noi lucrăm cu probabilități. Certitudini de sută la sută nu poate oferi nimeni.* (mediafax.ro, <https://goo.gl/LBnp7y>). – Pl. certitudini. (AMB)

chabrolian adj. (Foarte rar) Care aparține lui Claude Chabrol, regizor francez (1930–2010). *Cineastul se distanțează de universul provincial chabrolian și încearcă să surprindă spectatorul.* (Blog, <https://bit.ly/2FC79mm>). *Mare succes al „noului val” abia născut, „Verii” stabilește universul și stilul chabrolian, fondate pe descrierea obiectivă a societății și a ființelor, dar unde mizanscena preia alternativ punctul de vedere al fiecăruia, adevărul revelându-se la capătul acestui adaos subiectiv.* (bucuresti.24fun.ro, <https://bit.ly/2YlJhul>). – F.sg. ^chabroliană, m.pl. ^chabrolieni, f.pl. chabroliene. (BC)

chakră* s.f. Unul dintre cele șapte centre vitale din corpul omenesc aliniat cu coloana vertebrală, în filosofia yoghină. *Există 7 chakre principale prin intermediul cărora circulă energia (lumina).* (Blog, <https://bit.ly/2pXfKY0>). *Află care este chakra ta dominantă în funcție de zodie!* (kanald.ro, <https://bit.ly/2pWHCvn>). – Pl. chakre. Pr. /tʃˈakrə/. (BC)

chargeback s.n. (Ec.) Returnarea banilor unui client de către bancă, în caz de fraudă. *Nu integratorul LibraPay, în cazul de față, face chargeback, ci clientul trimite această solicitare către banca deținătoare a cardului, invocând motivul acestei acțiuni.* (safeshopping.ro, <http://bit.ly/2CFj0zo>). *Chargeback-ul sau refuzul de plată poate apărea dacă există suspiciunea că o comandă plasată pe un site sau o tranzacție la POS ori ATM nu aparține posesorului de drept al cardului.* (wall-street.ro, <https://bit.ly/2BwFnp2>). – Pl. chargebackuri. Pr. /tʃˈɑrʒbɛk/. (CIR)

chavism s.n. Regimul politic al lui Hugo Chávez, în Venezuela. *Această victorie a opoziției marchează o cotitură istorică în Venezuela după ascensiunea la putere a chavismului în 1999, chiar dacă președintele Nicolas Maduro ar putea să*

limiteze ulterior prerogativele parlamentului pentru a contracara victoria opoziției, cu riscul de a provoca proteste. (oradesibiu.ro, <https://bit.ly/2NeEJPV>). 20 de ani de chavism: Venezuela e azi mai violentă decât Afganistanul (inliniedreapta.net, <https://bit.ly/2DJ6ksQ>). – Pr. /ʃav'ism/. (BC)

chavist, chavistă adj., s.m., s.f. **1.** adj. Referitor la Hugo Chavez; care îi aparține lui Hugo Chavez; care manifestă susținere pentru Hugo Chavez. *Filosofia chavistă este bazată pe idealurile lui Simon Bolivar, dar este influențată și de scrierile marxiste ale lui Federico Brito Figueroa sau de tradiția socialistă a lui Jorge Eliécer Gaitán, Salvador Allende, Che Guevara și Fidel Castro.* (gazetadecluj.ro, <https://bit.ly/2QhEt4u>). *La două zile după preluarea conducerii noii Adunări, la 5 ianuarie, opoziția venezueleană a înfruntat puterea chavistă [...]* (economica.net, <https://bit.ly/2DJv6ck>). **2.** s.m., s.f. Persoană care susține politica lui Hugo Chavez. *Câteva sute de chaviști au așteptat ore întregi o apariție a lui Maduro, anunțată de către Ministerul Comunicațiilor, însă președintele nu a venit.* (news.ro, <https://bit.ly/2zKaxZu>). *Numeroși manifestanți așa-zisi chaviști – după numele președintelui defunct Hugo Chavez – au afișat mesaje de susținere pentru Maduro, precum și fotografii cu predecesorul său.* (dcnews.ro, <https://bit.ly/2OwiucY>). // s.f. *Procurorul general Luisa Ortega, o chavistă care și-a întrerupt relațiile cu președintele și a încercat să pună capăt proiectului prin recursuri la Curtea Supremă – acuzată că servește Guvernul –, a avertizat cu privire la riscul „unui sistem totalitar”.* (news.ro, <https://bit.ly/2CofRCz>). – M.pl. chaviști, f.pl. chaviste. Pr. /ʃav'ist/. (BC)

checkpoint s.n. Punct de control. [...] pentru că una este când o simplă patrulă la un checkpoint, cum ați văzut, oprește cetățeni care trec ocazional și pune întrebări firești vizavi de posibile forțe rebele, insurgente, în zonă și alta este când echipe calificate își construiesc relații. (romania-actualitati.ro, <https://goo.gl/siWnTv>). *Pe întreaga durată a raliului există patru checkpoint-uri, Sibiu fiind un checkpoint recomandat, singurul de pe traseu.* (alternativ.ro, <https://goo.gl/RBCVPw>). – Pl. checkpointuri, checkpoint-uri. Pr. /ʃ'ekpojnt/. (AMB)

chia s.f.invar. Una dintre cele două plante anuale aromatice din familia mentei (*Salvia columbariae* ori *Salvia hispanica*), originare din Mexic și sud-vestul S.U.A., ale căror fructe, asemănătoare cu semințele, sunt întrebuințate în alimentație. *Asta pentru că odată ajunse în apă, semințele de chia se umflă foarte repede, absorbind o cantitate de 27 de ori mai mare decât greutatea lor în stare uscată, prin urmare se pot bloca în esofag, mai ales dacă există o predispoziție pentru probleme de deglutiție.* (adevarul.ro, adev.ro/pbbu1s). *Mănâncă semințe de chia la micul dejun și vei slăbi 3 kilograme pe săptămână, fără diete drastice* (avantaje.ro, <https://bit.ly/2CuDbzk>). (BC)

chimiorezistent adj., s.m. (Med.) (Persoană) care nu se vindecă în urma tratamentului cu medicamente. *Dezvoltarea mecanismelor de rezistență multimedimentoasă (MDR – multidrug resistance) determină transformarea*

celulelor canceroase chimiosensibile în celule chimiorezistente, ceea ce poate conduce către eșecul terapiei. (medichub.ro, <https://bit.ly/2O4gFnT>). Astfel, dacă pentru un caz „clasic” sistemul de sănătate alocă, pe toată perioada tratamentului (între 6 și 9 luni), 300 de lei, pentru un bolnav chimiorezistent sunt cheltuiți 4.000 de lei în fiecare lună. (adevarul.ro, <https://bit.ly/2IBJZfw>). // s.m. Proporția de chimiorezistenți de 8,12%, din care 2,7% multidrog rezistență, este sub media națională, dar ridică probleme deosebite terapeutice cu costuri mari financiare și sociale. (umfcluj.ro, <https://bit.ly/2xYAy5M>). Un chimiorezistent nu are voie deloc alcool și tutun. (antena3.ro, <https://bit.ly/2E1d1Xl>). – F.sg. chimiorezistentă, m.pl. chimiorezistenți, f.pl. chimiorezistente. (MV)

chimiosensibil adj. (Med., despre boli) Care se poate trata cu medicamente. *Există scheme standardizate național care presupun o asociere de mai multe medicamente pentru o durată lungă: 6 luni pentru tuberculoza chimiosensibilă la tratament de linia I și 12-18 luni sau chiar mai mult pentru tuberculoza chimiorezistentă. (csid.ro, <https://bit.ly/2zxtn5c>). [Cancerul ovarian] este un cancer tratabil din fericire în fazele incipiente și este foarte chimiosensibil. (sanatateatv.ro, <https://bit.ly/2E7S3VQ>). – F.sg. chimiosensibilă, m.pl. chimiosensibili, f.pl. chimiosensibile. (MV)*

chinolonă s.f. (Farm.) Antibiotic care blochează acțiunea enzimelor implicate în replicarea bacteriilor. *Chinolonele reprezintă un grup distinct de antibiotice folosite cu mult succes în tratamentul unor infecții ale adultului. (rjp.com.ro, <https://bit.ly/2Cs7yra>). Două studii au comparat tratamentul infecțiilor de tract urinar cu chinolonă, administrată în una sau mai multe doze. (bmj.ro, <https://bit.ly/2CrQ91I>). – Pl. chinolone. (MV)*

chioșcariadă* s.f. Construirea de chioșcuri (multe) într-un oraș. *Chioșcariada II. Parcurile și marile intersecții din Sectorul 3 se vor umple din nou de chioșcuri (hotnews.ro, <https://goo.gl/2JQZTq>). În afară de cele două amintite mai sus, sunt și nemulțumiri care ar putea fi rezolvate cu cheltuieli mai mici: salubritatea, care în opinia cetățenilor lasă de dorit, iluminatul public, dar și transformarea recentă a Dornei într-o „chioșcariadă”, în detrimentul agenților economici serioși care au făcut investiții majore. (orionmedia.ro, <https://bit.ly/2NuWe2D>). (BC)*

chipa vb.tranz. v. **cipa**.

chipare s.f. v. **cipare**.

chipat adj. v. **cipat**.

chipset s.n. Grup de componente electronice care alcătuiesc un circuit integrat destinat schimbului de date între procesorul, memoria și componentele periferice ale unui calculator. *Chipsetul ține legătura dintre procesor și celelalte componente din unitate. (Forum, <https://bit.ly/2Qvgizz>). Intel și AMD sunt competitori în aceeași piață, dar se pare că au lăsat competiția la o parte pentru a*

crea un chipset ce ar putea face minuni în laptopuri. (playtech.ro, <https://bit.ly/2O9NKz7>). – Pl. chipseturi, chipset-uri. Pr. /tʃ'ipset/. (MV)

chițibușăresc adj. (Foarte rar) Șmecheresc. *Cum, însă, legea este neclară, iar juriștii parlamentari s-au specializat în interpretări chițibușărești, generatoare de derogări de la norma legală, Iordănescu ar putea să-și păstreze ambele funcții.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2NZBdhC>) *Sigur că, de la o persoană care este fost ministru de justiție, fostă lideră a luptei civile pentru libertate, europarlamentar și lider de partid, ne așteptăm la o anumită statură și nu la un comportament chițibușăresc, un fost coleg de liceu ar fi zis șobolănesc.* (Blog, <https://bit.ly/2QofLPJ>). *Ceea ce e mai aproape de subiectul discuției decât cârtelele dumitale chițibușărești.* (comentariu, ziare.com, <https://bit.ly/2Nf2aZo>). – F.sg. chițibușărească, m. și f.pl. chițibușărești. (BC)

chițibușări vb.intranz. **1.** A căuta nod în papură. *Nu am standarde joase, însă prefer să îmi iubesc țara și să încerc să fac ceva decât să stau pe margine și să chițibușăresc și să înșiruiesc toate lucrurile care nu îmi plac aici.* (Blog, <https://bit.ly/2OucGAK>) **2.** A se ocupa de mărunțișuri, a face reparații mărunte. *Chițibușărind la frâna spate am reușit să rup acel cot din plastic care era înțepenit.* (Forum, <https://bit.ly/2QIGTyY>). [...] *fînd așa de vastă tema, unele lucrări riscă să nu se mai încadreze în tematică, așa că mi se pare mai interesantă o temă la care să chițibușărești ceva ieșit din tiparele standard.* (Forum, <https://bit.ly/2DLKzsi>). – 1sg. chițibușăresc, part. chițibușărit. (BC)

chiulangeală s.f. Faptul de a chiuli (frecvent sau mult timp). *Matei îl acuză pe Vârlan de chiulangeală, Vârlan îl acuză pe Matei că vrea să facă moschee la Râmnic!* (ramnicuvalceaweek.ro, <https://goo.gl/vkaQwP>). *Eu văd în greva USL un protest parlamentar, nu e vorba de chiulangeală, dar e un autogol, e o greșeală politică ce generează situații caraghioase [...]* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/zVoOhj>). – Pl. chiulangeli. (BC)

christic adj. Care ține de Iisus Hristos. *Pasca frântă și vinul turnat semnifică sacrificiul christic.* (petitchef.ro, <https://bit.ly/2PaUKYJ>). *Iubirea cristică este una care-i cuprinde și pe cei mai cumpliți vrăjmași.* (doxologia.ro, <https://bit.ly/2BWP6pi>) – F.sg. chistică, m.pl. christici, f.pl. christice. Var. cristic, hristic. (MV)

ciclogenet adj., adv. Referitor la producerea ciclonilor. *Activitatea ciclogenică în bazinul central al Mării Mediterane și al Adriaticii va determina un nou pasaj frontal și la nivelul țării noastre, ca urmare a deplasării ciclonului nou format pe o componentă de circulație vest-est.* (romanalibera.ro, <https://bit.ly/2PadOWZ>). *Arealul ciclogenic vestic este mai mare și mai important deoarece Carpații Orientali barează și dirijează spre această parte de litoral mai mult aer rece nordic.* (spiruharet.ro, <https://bit.ly/2zS67PW>). // adv. *Mediterana la rândul ei va deveni activă ciclogenic.* (phg.ro, <https://bit.ly/2RuKigv>). *Fără o Mediterană activă ciclogenic, mai ales iarna în lipsa convecției, regiunile de șes ale României ar fi simple regiuni aride.*

(meteomoldova.ro, <https://bit.ly/2QABRPa>). – F.sg. ciclogenică, m.pl. ^ciclogenetici, f.pl. ciclogenetice. (MV)

cifă s.f. Autovehicul care transportă betonul în condiții speciale, amestecându-l continuu, de obicei dotat cu o pompă pentru turnarea betonului în cofraje. *Care este diferența de preț dintre betonul adus cu cifa și betonul făcut în curte cu betoniera?* (casadex.ro, <https://bit.ly/2CrVB4G>). *Angajez șofer pe cifă beton, salariu motivant.* (lajumate.ro, <https://bit.ly/2Cs4n2m>). – Pl. cife. (MV)

cinecronică s.f. Filmare a unui eveniment important, politic, cultural etc., păstrată în arhivele studiourilor ca document istoric al evenimentului respectiv. *Ce e cinecronica, o întreb nedumerit. Sunt filmări de la evenimente importante, fie ele politice, culturale sau de altă natură, care vor face apoi istorie, înțeleg eu, iar doamna Vlad mă ajută exemplificându-mi: „De la Revoluție avem tot ce s-a filmat.”* (suplimentuldecultura.ro, <https://bit.ly/2ynnqqa>). *Pentru punerea în valoare a unei tehnici narrative care alternează imaginea de cine-cronică cu propria sa viziune asupra personajelor, premiul a fost acordat lui Matej Minac.* (ifestival.ro, <https://bit.ly/2PhuyM8>) – Pl. cinecronici. Var. cine-cronică. (MV)

cioloșist adj. s.m. 1. adj. Care aparține lui Dacian Cioloș, politician român; care manifestă susținere pentru Dacian Cioloș. *Solicitarea cioloșistă a fost respinsă de Curte, dar președintele amână promulgarea acestei legi ce oferă stabilitate și salarii mai mari celor ce lucrează în sănătate.* (dcnews.ro, <https://bit.ly/2zL7tMF>). *Am trecut razant pe lângă o lovitură de stat, sorosistă, iohanistă și cioloșistă dată celui mai competent guvern pe care l-a avut România, în cel puțin ultimii 100 de ani.* (comentariu, tolo.ro, <https://bit.ly/2N7ke9i>). 2. s.m. Persoană care îl susține pe Dacian Cioloș și ideile politice promovate de acesta. *Dacă ești de acord cu vreo idee a lui Cioloș, devii cioloșist, dacă ești de acord cu vreo afirmație a lui Băsescu, devii bäsist [...]* (Blog, <https://bit.ly/2Iw3TbW>). *Aud că justiția pune de o grevă, vor și ei 18% pe care, cică, ni i-ar fi dat cioloșiștii...* (gazetadambovitei.ro, <https://bit.ly/2tqavSq>). – F.sg. cioloșistă, m.pl. cioloșiști, f.pl. cioloșiste. (BC)

ciorbiță s.f. (Afectiv) Ciorbă. *Rețetă gustoasă de ciorbiță acră cu fășii de curcan* (iuli.eu, <https://bit.ly/2NtuvLw>). *Vara, pe lângă ciorbițele de legume, ciorbița de pui este foarte lejeră.* (casadex.ro, <https://bit.ly/2BZsep7>). – Pl. ciorbițe. (MV)

ciordistan s.n. (Ir., depr.) Denumire pentru un stat în care se fură mult. *Scăderea 4 camere de la 200k la 100k în decurs de 4 ani este un mizilic/nimic pentru bogătanii închipuiți din ciordistan.* (Forum, <https://bit.ly/2x6UKRK>). *Borfașii, curvele, impostorii, analfabeții, lupii lacomi din politică n-au răsărit ca pălămida dintr-un lan de grâu curat. Ei nu puteau să apară decât în acest deșert sec și pârjolit, fără viitor și speranță, numit Ciordistan.* (gandul.info, <https://bit.ly/2QmNWZ9>). – Var. Ciordistan. (BC)

cipa vb.tranz. 1. A implanta un cip, a echipa cu cip. *Am înțeles că e obligatoriu să cipez și să castrez câinii.* (comentariu, zooland.ro, <https://bit.ly/2O9VzVi>).

Dacă guvernul ar vrea să te cipeze, ar băga cipurile în apa de băut sau le-ar dispersa în aer, nu ar avea nevoie nici draq de acordul tău. (Forum, <https://bit.ly/2DPspoT>). **2.** A modifica sistemul electronic al unei mașini pentru a-i crește performanțele. *Am Logan diesel din 2005 și fac taximetrie cu el [...], l-am cipat, după cipare am făcut cu el 100.000 km.* (Forum, <https://bit.ly/2ygCmGI>). *Eu am un Audi A4 131 cai și sunt foarte mulțumit... l-am cipat și e foarte rapid... accelerează f bine și consumul e așa și-așa...* (Forum, <https://bit.ly/2Dz329Q>). – l.sg. cipez, part. cipat. Var. chipa. (MV)

cipare s.f. **1.** Implantare a unui cip. *Propunerea prevede și ciparea câinilor, inclusiv a celor care au stăpâni.* (hotnews.ro, <https://bit.ly/2Ee2cl5>). *Stăteam la țară la o bere și vorbeam cu prietenii de porumbei, de etapele pe care le-am avut și din vorbă în vorbă ne-am dat seama că noi avem porumbei, unii cu ceasuri electronice, și nu avem habar de cum se face ciparea.* (porumbei.ro, <https://bit.ly/2DZNluo>). **2.** Modificare a sistemului electronic al unei mașini pentru a-i crește performanțele. *Am citit undeva că unui motor diesel de 105kw i s-a dublat puterea prin cipare.* (Forum, <https://bit.ly/2FLnjbR>). *Ciparea are efect mare la motoarele cu turbo.* (Forum, <https://bit.ly/2S5GDoO>). – Pl. cipări. Var. chipare. (MV)

cipat adj. **1.** Care a fost echipat cu cip. *Animalele cipate sunt mai greu de furat și mai ușor de recuperat.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2C3w2Wm>). *Pisicuță dulce, vaccinată, deparazitată, sterilizată și cipată caută stăpân* (adoptiipisici.ro, <https://bit.ly/2DRgx5N>). **2.** (Despre mașini) Care a fost supus unei operații de modificare a sistemului electronic pentru a-i crește performanțele. *Megane Classic 1,9 dci, cipat la 100000 km, în prezent aproape 220000, nicio problemă pe partea de motor* (Forum, <https://bit.ly/2pFqD0C>). *Este un Logan cu motor de 1.4MPI din anul 2006. Este „chipată” ... la cei 75 de căluți au mai fost adăugați încă 11.* (promotor.ro, <https://bit.ly/2y7cUnJ>). – F.sg. cipată, m.pl. cipați, f.pl. cipate. Var. chipat. (MV)

citativ s.n. (Jur.) Act care cuprinde totalitatea persoanelor fizice sau juridice care sunt citate într-un proces sau la o înfățișare. *Citativul este acel act care cuprinde totalitatea entităților (persoane fizice, juridice, instituții etc.) ce trebuie citate într-o cauză sau la o înfățișare.* (Forum, <https://bit.ly/2OG0KyN>). *[Instanța] dispune ca pe durata măsurii arestului la domiciliu inculpatul [...] să nu comunice [...] cu martorii nominalizați în citativul rechizitoriului din dosar ori cu membrii familiilor martorilor.* (observator.ro, <https://bit.ly/2y8BswF>). – Pl. citative. (MV)

citatomăn s.m., adj. **1.** s.m. Persoană care are mania de a da citate. *Cu toate trimiterile, aluziile, citatele („riscând a fi socotit citatomă”) ori portretele literare, figura tutelară este (și rămâne pentru totdeauna) I. L. Caragiale* (Carte, <https://goo.gl/5Wrizg>). *Așadar, apetitul imens al evanghelicilor pentru citate biblice (citatomani!) trebuie echilibrat cu o gândire teologică, adică o perspectivă mai amplă, care să ia în considerare tot ce scrie Biblia.* (Blog, <https://goo.gl/>)

JD3Kci). **2.** adj. (Rar) Care vădește mania de a da citate. *Articolul e o probă de stupizenie și spoială citatomană.* (Blog, <https://bit.ly/2q29kHf>). *Nu sunt intolerant cu ateismul (mai bine un ateu sincer, decât un fariseu), ci cu spiritul citatoman, specific celor care înghit mult și mestecă puțin.* (Blog, <https://bit.ly/2B5oJN4>). – M.pl. citatamani, f.pl. citatomane. (BC)

ciubucăreală s.f. Perceperea unor șpăgi mărunte („ciubucuri”); obținerea unui câștig ilicit mărunț. *Gata cu ciubucăreala și cu magazinele care nu au autorizație de funcționare! Primarul Nicolae Robu pune tunurile pe funcționari și pe polițiștii locali. Aceștia vor fi nevoiți să își facă treaba și nu vor mai putea lua ciubucuri de la cei care încalcă legea.* (telenova.ro, <https://bit.ly/2RgwxBJ>). *Țurcanu vrea să facă ordine la DJDP, stârpind ciubucăreala* (jurnalulbtd.ro, <https://bit.ly/2DObLXt>). – Pl. ciubucăreli. (BC)

ciucan adj., s.m. (Persoană) care locuiește în Miercurea Ciuc, care este originară de acolo sau care reprezintă un club sportiv din Miercurea Ciuc într-o competiție. *Învingătoare și în tur, echipa ciucană a umilit Timișoara la ea acasă.* (ziaruldeiasi.ro, <https://bit.ly/2zVE2Yp>). *Dacă zvonurile se confirmă, Arpad Mihaly va fi transferat de la Bolzano la HC Csikszereda. Jucătorul ciucan a evoluat, nu cu mult timp în urmă, în ligi minore de peste Ocean.* (comentariu, gsp.ro, <https://bit.ly/2NrXrDr>). // s.m. *Hocheiștii campioni de la Dunărea i-au învins pe ciucani și în al doilea meci.* (viata-libera.ro, <https://bit.ly/2Rub609>). *Tihamer Becze a împins jocul în prelungiri cu o dublă: ciucanul a reușit egalarea cu doar cinci secunde înaintea finalului.* (digisport.ro, <https://bit.ly/2y2DcYk>). – F.sg. ciucană, m.pl. ciucani, f.pl. ciucane. (MV)

ciucancă s.f. Femeie care locuiește în Miercurea Ciuc, care este originară de acolo sau care reprezintă un club sportiv din Miercurea Ciuc într-o competiție. *După locul 2 ocupat la etapa de Cupă Mondială de la Hochilzen, ciucanca Eva Tofalvi speră la un rezultat de excepție la Mondiale.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2BZVlbW>). *La fete cea mai rapidă a fost Koncz Monika, urmată de orădeanca Bako Anamaria și ciucanca Szakacs Maria.* (frtri.ro, <https://bit.ly/2zW5pS8>). – Pl. ciucance. (MV)

ciuma roșie s.f. Denumire dată de opozanți partidelor comuniste, folosită inițial de naziști. *În ultimele săptămâni una dintre acuzațiile aduse protestatarilor împotriva guvernului a fost aceea că sunt „naziști” și că repetă sintagme ale propagandei naziste. E vorba, în speță, de formularea „PSD – ciuma roșie”.* (contributors.ro, <https://bit.ly/2yk3J3B>). *E clar că nu un răuvoitor, un dușman al PSD și al României i-a atribuit porecla infamantă „ciuma roșie”, ci istoria și faptele, comportamentul acestui partid aflat la guvernare [...]* (Blog, <https://bit.ly/2NLLIQn>). (BC)

ciumpalac, ciumpalacă s.m., s.f., adj. (Depr.) Fraier, prost; om nedescurcăț, om de nimic. *Un ploieștean care a participat la protestele spontane la adresa puterii care au avut loc în ianuarie și care a trimis o solicitare Primăriei Ploiești a*

primit din partea municipalității o scrisoare ce avea ca formulă de adresare „către ciumpalacul Dumitrescu Călin Ștefan”. (hotnews.ro, <https://bit.ly/2Iuzv1s>). *Ei vor la guvernare oameni capabili, și nu dintre cei pentru care a fi cetățean este sinonim cu „vierme și ciumpalac”.* (jurnalul.antena3.ro, <https://bit.ly/2OygPne>). // s.f. *Alături de ciumpalacii care vin cu îndârjire, seară de seară, în Piața Universității, ciumpalacele sunt o prezență aparte.* (bursa.ro, <https://bit.ly/2IuRbdi>). *Cu mintea mea de ciumpalacă am stat toată ziua să fac variante la matematică pentru teză și să învăț la română.* (Blog, <https://bit.ly/2NeRTw5>). // adj. (Rar) *Ce mesaj le-a transmis politicianilor o tânără profesoară ciumpalacă* (ziarelive.ro, <https://bit.ly/2zL7EHR>). *Un macac și Republica Ciumpalacă* (ziare.com, <https://bit.ly/2xR2Z5t>). – M.pl. ciumpalaci, f.pl. ciumpalace. (BC)

civilmente adv. (Jur.) **1.** Conform normelor legale referitoare la răspunderea civilă. *Șoferul trebuie să nu uite că, întotdeauna după un accident de circulație, [...] poate scăpa de latura penală, însă civilmente, asigurătorul plătește în prima fază, dar legea permite uneori acțiunea în regres, acțiune care va afecta pe șoferul în culpă sau chiar pe moștenitorii lui.* (ziuadevest.ro, <https://bit.ly/2zUODCP>). *Codul civil nu permite să plătești pentru daunele comise de altul, nu în civil. Dacă mersul fără asigurare va fi infracțiune, se va pedepsi cu privarea de libertate, va fi infracțiune să-i dai cuiva mașina fără ca ăla să aibă asigurare, însă iarăși vorbind, civilmente nu sunt vinovat.* (Forum, <https://bit.ly/2TvxxzS>). **2.** (În sintagmele) *parte responsabilă civilmente, persoană responsabilă civilmente* = Persoană (fizică sau juridică) care are obligația legală de a plăti daune victimei unei infracțiuni. *Persoana care, potrivit legii civile, are obligația legală sau convențională de a repara în întregime sau în parte, singură sau în solidar, prejudiciul cauzat prin infracțiune și care este chemată să răspundă în proces este parte în procesul penal [...] se numește parte responsabilă civilmente.* (legeaz.net, <https://bit.ly/2BZzSzW>). *Conform prevederilor art. 1000 din Codul civil, sunt persoane responsabile civilmente: părinții pentru copiii lor minori, comitenții pentru faptele prepușilor, profesorii pentru elevi și meșteșugarii pentru ucenici.* (just.ro, <https://bit.ly/2QePOpu>). (MV)

clănțos adj. Care vorbește mult, care e bun de gură. *La polul opus e cel mai prost candidat posibil, Căcărău, o nulitate clănțoasă și puturoasă, față de care orice candidat al opoziției este de preferat.* (comentariu, ziare.com, <https://bit.ly/2oVewUe>). *O iei și tu cu binișorul că te vâd clănțoasă rău.* (tpu.ro, <https://bit.ly/2Nw7fk5>). – F.sg. clănțoasă, m.pl. clănțoși, f.pl. clănțoase. (BC)

clenbuterol s.m. (Farm.) Substanță din clasa aminelor folosită ca bronhodilatator în tratamentul astmului sau, în mod fraudulos, de atleți pentru a-și crește performanța sportivă. *Clenbuterolul nu e steroid, e un medicament folosit pentru tratarea bronșitei, sportivii îl folosesc că arzător de grăsimi, deoarece ridică temperatura corpului.* (Forum, <https://bit.ly/2BZSwYA>). *Pugilistul Saul Alvarez a fost suspendat șase luni de către Comisia Sportivă a statului Nevada, după ce a fost depistat pozitiv cu clenbuterol.* (hotnews.ro, <https://bit.ly/2QxLJJs>). (MV)

clintonian adj., s.m. **1.** adj. Referitor la Bill Clinton, președintele SUA în perioada 1993–2001; referitor la Hillary Clinton, politician american. *Obama nu se va retrage, ca să se ocupe cu mărunțișuri. Nici măcar nu va construi o mașinărie de bani clintoniană pentru a-și face nevasta președinte.* (evz.ro, <https://bit.ly/2gKwe34>). *Într-un comunicat de presă, editura Knopf Doubleday Publishing a declarat că romanul clintonian va fi „un amestec unic de intrigă, suspans și dramă mondială, la cel mai înalt nivel al puterii”.* (gandul.info, <https://bit.ly/2lv1nm4>). **2.** s.m. Susținător al lui Bill Clinton; (la pl.) soții Bill și Hillary Clinton. *Clintonienii de la Casa Albă. Administrația Obama, care își va intra astăzi în pâine, este formată, în bună parte, din persoane care au făcut parte din Administrația Clinton, din personaje noi, dar și din membri ai Administrației Bush.* (ziua.ro, <https://bit.ly/2NWU1MR>). *Iată că, după milionul din Qatar Clintonienii au mai ascuns 2,35 milioane de dolari, bani din Rusia lui Putin!* (nasul.tv, <https://bit.ly/2P0BDRe>). – F.sg. clintoniană, m.pl. clintonieni, f.pl. clintoniene. (BC)

cloud s.n. Spațiu personal de stocare a unor informații digitale, disponibil pe internet, care poate fi accesat de utilizator de pe diverse sisteme (laptop, telefon, tabletă). *Practic tu dacă îți faci cont pe acel cloud o să ai un spațiu al tău pe care poți să salvezi ce-ți trece prin cap, la fel ca atunci când salvezi ceva pe hard disk-ul tău.* (Blog, <https://bit.ly/2DODIyl>). *În timp ce stocarea în cloud sună a fi ceva ce are legătură cu fronturile atmosferice și precipitațiile enervante, ea se referă de fapt la salvarea informațiilor într-un centru de date care nu se află fizic la noi în casă și este administrat de altcineva decât noi înșine.* (digi24.ro, <https://bit.ly/2P2Yag4>). – Pl. clouduri, cloud-uri. Pr. /klawd/. (BC)

clubberită s.f. Fată sau femeie care frecventează cluburile. *Așa că dacă ești o clubberită căreia îi place să se distreze și să adune cât mai multe nopți albe la colecție, noua modă e de neratat.* (kissfm.ro, <https://goo.gl/VOUvmx>). *Un bărbat antrenat pentru distracție este exact ceea ce visează multe clubberite din Cluj.* (gazetadecluj.ro, <https://goo.gl/lGYFcG>). – Pl. clubberite. Pr. /cl'abəri'tə/. (BC)

cluster* s.n. Concentrare geografică de instituții și companii interconectate, aparținând unui anumit domeniu, cuprinzând un grup de industrii înrudite și alte entități importante din punctul de vedere al concurenței. *Start Inovare – un cluster de soluții inteligente pentru agricultură, mediu, energie și IT* (marketwatch.ro, <https://bit.ly/2Oqxglm>). *Ghidul Solicitantului ce vizează proiectele pentru cluster de inovare este în consultare publică* (fonduri-structurale.ro, <https://bit.ly/2NVWetj>). – Pl. cluster. Pr. /kl'astər/. (BC)

CNP s.n. Cod numeric personal. *Uită-te cu atenție la CNP-ul tău! Dacă se repetă aceste cifre, ești vizat!* (antena3.ro, <https://bit.ly/2Co4lrw>). *CNP-ul nu va mai fi obligatoriu pe facturi.* (ortodoxinfo.ro, <https://bit.ly/2NLuFOB>). – Pl. CNP-uri. Pr. /tʃenep'e/. (BC)

cocalară s.f. (Fam.) Femeie de prost-gust; țoapă, țopârlancă. *De sărbători, la Arieșeni, o cocalară din Aleșd a urcat cu Audi-ul din dotare pe pârtie, semn că mai nou acolo se practică și alte sporturi de iarnă cu motor în afară de parcare pe mijlocul drumului.* (ebihoreanul.ro, <https://bit.ly/2RIRWTF>). *Una din primele experiențe din București a fost să merg cu o cocalară de la Uber, în timp ce era înjurată de-un taximetrist care o urmărea.* (FB, <https://bit.ly/2JTyGjm>). – Pl. cocalare. (BC)

cocalarișm s.n. (Fam.) Bădărănie, prost-gust. *Un singur curent pare să domine majoritatea țării, încă de după Revoluție: cocalarișmul.* (vice.com, <https://bit.ly/2DaJSqO>). *Cocalarișm dus la extrem. Aruncă sfidător cu bani în stația de autobuz* (dejeanul.ro, <https://bit.ly/2ROkUSd>). – Pl. cocalarișme. (BC)

cocalariza vb.refl. (Fam.) A se umple cu oameni de joasă speță; a se degrada. *Valea Regilor s-a cocalarizat.* (Blog, <https://bit.ly/2AVBABB>). *Asta se întâmplă când un brand mare vine în România: se cocalarizează.* (gaben.ro, <https://bit.ly/2z9M1jN>). – 3sg. se cocalarizează, part. cocalarizat. (BC)

cocalarizare s.f. (Fam.) Popularea cu cocalari a unei zone, a unui local etc.; degradare. *Cocalarizarea orașului „universitar” se face în viteză, crede un martor la incident.* (stiridecluj.ro, <https://bit.ly/2PiZLmm>). *Valorile țaranului român au pierit fad într-o cocalarizare și manelizare agresivă și durabilă.* (Blog, <https://bit.ly/2PIPky4>). – Pl. cocalarizări. (BC)

cocălăreală s.f. (Fam.) Comportament sau atitudine de cocalar. *Jurnalistul Victor Ciutacu a intervenit și a precizat că ceea ce s-a întâmplat este o „cocălăreală ieftină”, precizând că nu este fan și a dezaprobat total ceea ce s-a întâmplat la mitingul Diasporei, dar fiul său învață în afara țării, iar după toate standardele și el face parte din Diaspora.* (dcnews.ro, <https://bit.ly/2P5ItVl>). *Minivacanța de 1 Mai, de la cocălăreală bogaților, la cea a amărăților* (tribuna.ro, <https://bit.ly/2Oyy9sg>). *Mai mult ca sigur, dacă o arzi aiurea pe net și împarți cocălăreli în stânga și în dreapta, ești un loser cu nevoi exacerbate de compensație.* (Blog, <https://bit.ly/2y2HVsa>). – Pl. cocălăreli. (BC)

cocălăresc adj. (Fam.) Specific unui cocalar; nerafinat; bădărănesc. *Cum arată cel mai cocălăresc tort* (bzi.ro, <https://bit.ly/2qCDLE0>). *Cel mai penibil moment din viața unei vedete! A fost taxată crunt după un gest cocălăresc!* (spynews.ro, <https://bit.ly/2EDu9BK>). – F.sg. cocălărescă, m. și f.pl. cocălărești. (BC)

cocălărește adv. (Fam.) Ca un cocalar; bădărănește. *Uneori mă exprim cocălărește pentru că așa vreau* (Blog, <https://bit.ly/2PjZHTe>). *[...] verișorul din Italia care parchează cocălărește ca să-l vadă lumea că e om de succes.* (Blog, <https://bit.ly/2PM87Cq>). (BC)

cocălăriță s.f. (Fam.) Femeie de prost-gust; țoapă, țopârlancă. *Pusă mereu pe harț, consoarta lui, cocălărița, e capabilă să urle deopotrivă la bărbat sau la*

copii cu condiția să aibă audiență străină asigurată. (viata-libera.ro, <https://bit.ly/2QvWXYl>). *Da, era cocălăriță și super-dubioasă și anti-socială.* (eva.ro, <https://bit.ly/2RISKb9>). – Pl. cocălărițe. (BC)

cocovan s.n. (Fam.) Rețetă pe bază de carne de cocoș și vin. *Rețeta „cocovan”, adaptarea fonetică a lui „Coq au vin”, este un preparat clasic din bucătăria franceză, care are ca ingredient principal carnea de cocoș, frăgezită de vin.* (rfi.ro, <https://bit.ly/2N5kRmP>). *Ambasada Franței în România nu a rămas indiferentă față de știrea potrivit căreia printre cele mai populare căutări pe Google de anul acesta a fost „rețeta cocovan”, care în realitate este „coq au vin”.* (ziare.com, <https://bit.ly/2wZM7JG>). (BC)

cocsar s.m. Muncitor care lucrează în cocserie. *În 1987, în Combinatul Siderurgic gălățean, numărul cocsarilor atingea cifra maximă din istoria colosului: 1.800.* (viata-libera.ro, <https://bit.ly/2OtNLgt>). *Nemulțumirile cocsarilor legate de aprovizionarea cu alimentație de efort și, respectiv, starea necorepunzătoare a autobuzelor cu care aceștia vin și pleacă de la muncă au făcut obiectul a două adrese transmise de liderii Sindicatului Cocsarilor către reprezentanții conducerii Combinatului [...]* (monitoruldegalati.ro, <https://bit.ly/2NZE4ae>). – Pl. cocsari. (BC)

coeditare s.f. Editare a unei opere în colaborare cu altă persoană sau cu altă instituție. *Editura Academiei Române se preocupă să realizeze și lucrări împreună cu alte case de editură din țară și din străinătate, în regim de coeditare.* (ear.ro, <https://bit.ly/2E3FUck>). *James Cameron s-a remarcat și prin scrierea, regizarea, coeditarea și coproducerea a două dintre filmele cu cele mai mari încasări din istorie.* (librarieonline.ro, <https://bit.ly/2y3c4IQ>). – Pl. coeditări. Var. co-editări. (MV)

coeditat adj. Care a fost editat în colaborare cu o altă persoană sau cu altă instituție. *Volumul, coeditat de Mihai Pop și Corina Șuteu, însoțește proiectul care reprezintă România la cea de-a 56-a ediție a Bienalei de Artă de la Veneția.* (mediafax.ro, <https://bit.ly/2PidaH5>). *[Obiectul activității Societății Comerciale Tribuna Învățămintului este] asigurarea tuturor condițiilor tehnico-economice, tipărirea și difuzarea publicațiilor proprii sau coeditate, precum și administrarea acestora pe bază de contracte.* (lege5.ro, <https://bit.ly/2QAzDzu>). – F.sg. coeditată, m.pl. ^coeditați, f.pl. coeditate. Var. co-editat. (MV)

cofeiniza vb.refl. și tranz. (Fam.) **1.** vb.refl. A consuma o băutură care conține cofeină. *M-am resimțit atât de puternic încât, pentru a nu adormi, a trebuit să mă cofeinizez bine de tot.* (Blog, <https://bit.ly/2Qz6cxE>). *Și cum eram aproape de M60, una din cafenelele noastre preferate, am mers să ne mai cofeinizăm puțin.* (Blog, <https://bit.ly/2C0ORK3>). **2.** vb.tranz. A oferi spre consum produse cu cofeină. *Cu toate astea, Starbucks a cofeinizat Statele Unite și lumea.* (romanioliberal.ro, <https://bit.ly/2DCWhUH>). **3.** vb.tranz. (Fig.) A face mai interesant, mai alert. *Un grup de casnice (printre care Aitana Sanchez-Gijon – jurată canneză în acest an – și almodovariana Loles León) își „cofeinizează”*

banala existență stând la palavre și pregătind o partidă de „ruletă reusească”. (romlit.ro, <https://bit.ly/2S5LAXW>). *Dezabuzările lui Negrici, după cum necredințele lui Lovinescu, nu dau paloare, nu vlăguiesc, dimpotrivă, cofeinizează vigilența și netezesc drumul spre tipar.* (revistacultura.ro, <https://bit.ly/2FAvuUB>). – 1.sg. (mă) cofeinizez, part. cofeinizat. (MV)

cofeinizare s.f. **1.** Conținut de cofeină al unui produs. *Schwiizer Schuumli Espresso [...] are un grad puternic de cofeinizare (8 din 10).* (clovis.ro, <https://bit.ly/2QwYrs0>). *Acesta este un amestec armonios, dar mai ales sănătos de cafea cu un grad mic spre mediu de cofeinizare împreună cu 12 plante și condimente 100% naturale.* (televiziunea-medicala.ro, <https://bit.ly/2zVdx5g>). **2.** (Fam.) Consumarea unei băuturi care conține cofeină. *De azi într-o săptămână ne găsești și la evenimentul de la Biblioteca Astra, responsabili de cofeinizare.* (FB, <https://bit.ly/2zVwxAw>). *Ni s-a alăturat și-un american care era la bar și-am băgat o sesiune de cofeinizare din vreo 9 origini.* (Forum, <https://bit.ly/2Np0NaI>). (MV)

cofeinizat adj. **1.** Care conține cofeină; în care s-a adăugat cofeină. *Pentru prevenirea incidentelor în această perioadă cu temperaturi extreme, Ministerul Sănătății recomandă populației să asculte sfaturile medicilor și să evite, pe cât posibil, expunerea prelungită la soare între orele 11.00 și 18.00, să consume multe lichide, fructe și legume și să evite consumul băuturilor alcoolice sau al celor puternic cofeinizate.* (bursa.ro, <https://bit.ly/2Qx8vkY>). *Celulita, tratată cu cremă cofeinizată* (romanalibera.ro, <https://bit.ly/2Nv1HCe>). **2.** (Fam., despre persoane) Care a consumat produse cu cofeină. *Și pentru că mereu când cobor de pe munte simt nevoia de ceva otravă, la Plaiul Foi ne-am luat doza de Cola și am plecat cofeinizați către casă.* (Blog, <https://bit.ly/2Q7A0pc>). *Din cauza asta, mai cu seama la autorii care-mi cad cu tronc, am câte cel puțin două exemplare, de mărimi deosebite. Unul pentru o lectură sobră, cu glas tare, dis-de-diminează, cofeinizat crâncen, ca să prind cât mai bine tonalitatea specifică fiecăruia.* (suplimentuldecultura.ro, <https://bit.ly/2S9RVbF>). **3.** (Fam., fig., despre persoane) Agitat, posibil din cauza consumului exagerat de cofeină. *La ora aia erau doi comentatori cofeinizați până la refuz. Erau din cale afară de entuziasmați de cursă, urlau și încercau să facă atmosferă.* (Blog, <https://bit.ly/2NqB0yE>). *Oamenii liniștiți vs oamenii cofeinizați* (Forum, <https://bit.ly/2Nsi9Da>). – F.sg. cofeinizată, m.pl. cofeinizați, f.pl. cofeinizate. (MV)

coinventator s.m. Persoană care a realizat o invenție în colaborare cu alte persoane. *Charles Townes, coinventator al laserului și laureat Nobel, a murit la vârsta de 99 de ani.* (mediafax.ro, <https://bit.ly/2Pfh0kc>). *Oricum, coinventatorii trebuie să fi comunicat între ei fie direct (ședințe, întâlniri pe grupuri mai mici, telefoane, corespondență etc.), fie indirect (analizarea rezultatelor, la o anumită dată, ale celorlalți inventatori etc.). Important de precizat este și faptul că inventatorii care – în mod independent – fără a ști unul de lucrările celuilalt, au ajuns la același rezultat, nu sunt coinventatori, chiar dacă lucrează pentru același*

angajator. (osim.ro, <https://bit.ly/2Ry2p5c>). – Pl. coinventatori. Var. co-inventator. (MV)

colorectal adj. Referitor la partea inferioară a intestinului gros, cuprinzând colonul și rectul. *Cancerul colorectal este o afecțiune în care celulele maligne (canceroase) se formează în colon sau rect.* (reginamaria.ro, <https://bit.ly/2OIUgvO>). *Polipii pe colon, numiți și polipi colorectali, sunt formațiuni celulare care iau naștere pe suprafața colonului, adică intestinul gros, ultima porțiune a tubului digestiv.* (bzi.ro, <https://bit.ly/2hAec2w>). – F.sg. colorectală, m.pl. colorectali, f.pl. colorectale. Var. colo-rectal. (MV)

columbenizare s.f. (Fam.) Degradare a vieții publice, a valorilor, sub influența unor modele negative, de tipul lui Irinel și Monica Columbeanu (personaje mondene). *Apoi am observat și o „columbenizare” a modellingului, o schimbare în rău a percepției tinerelor și părinților asupra meseriei.* (gandul.info, <https://goo.gl/z4r1k7>). *Atât „becalizarea” și „columbenizarea”, cât și prezentarea cu nemiluita a crimelor, violurilor, tâlhăriilor, furturilor și accidentelor duc la alienarea telespectatorilor.* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/Be3KMp>). *Un model altul decât acela care, din păcate, se impune în zilele noastre, prin spectacolul lumii politice, al noilor bogați, după chipul cărora se produce o becalizare sau o columbenizare de care trebuie să ne ferim.* (ghika.net, <https://goo.gl/exXgtH>). – Pl. columbenizări. (BC)

columbodrom s.n. Loc în care se desfășoară cursele de porumbei și în care porumbeii sunt antrenați pentru aceste curse. *În interiorul columbodromului vor fi montate camere de supraveghere video, iar fiecare crescător care participă la columbodromul nostru va putea urmări live tot ce ține de porumbei: starea de sănătate, hrănirea, tratarea, recuperarea, antrenamentul etc.* (columbodromtgfrumos.ro, <https://bit.ly/2OLJPro>). *Columbodromul este împrejmuit cu un gard de 120 m, iar construcția are în jur de 20 m lungime, peste 3 m lățime și este acoperită cu țigla.* (ziare.com, <https://bit.ly/2y3ZpVJ>). – Pl. columbodroame. (MV)

combo adj.invar., s.n. **1.** adj.invar., s.n. (Aparat sau mașină) care îndeplinește funcțiile a două (sau mai multe) mașini sau aparate diferite. *Bernette Chicago 7 este prima mașină combo bernette care poate coase și broda.* (mybernette.ro, <https://bit.ly/2OH0k8e>). *Eu dețin și o bogată colecție de casete video al căror conținut aș vrea să-l transfer pe discuri, dar fără să apelez la vreo firmă sau să-mi achiziționez aparat combo.* (Forum, <https://bit.ly/2C2Uzv5>). // s.n. *Poate nu știați, dar uscătoarele de rufe cu condensare (cum sunt cele întâlnite în combo-uri 2 în 1) folosesc apă.* (electroreview.ro, <https://bit.ly/2RxmmJ9>). **2.** s.n. Combinație. *TomTop vinde astăzi combo-ul format din tastatură și mouse wireless 2.4 GHz pentru suma de doar 11,99 dolari.* (mobilissimo.ro, <https://bit.ly/2E13waQ>). *Distracție și cumpărături, combo-ul perfect în Băneasa Shopping City.* (boncafe.ro, <https://bit.ly/2OEPXBW>). – Pl. combo-uri. (MV)

comediator s.m. Persoană, instituție sau stat care, împreună cu alte persoane, instituții sau state, mijlocește o înțelegere. *Atunci când există doi mediatori, interacțiunea lor servește ca model pentru o mai bună comunicare între părțile aflate în dispută. Comediatorii vor fi un model de ascultare activă și conversație, de respect și cooperare de-a lungul procesului de mediere.* (bmediator.ro, <https://bit.ly/2zXrj7w>). *Dacă părțile sunt suspicioase puteți propune ca la tranzacție să vină și avocatul celeilalte părți, așa cum și mediatorii propun soluția unui comediator ales de cealaltă parte.* (avocat.net, <https://bit.ly/2RxT1y7>). – Pl. comediatori. Var. co-mediator. (MV)

comercialist* adj. Care pune accent pe aspectul comercial. *Organizația naționalistă Noua Dreaptă condamnă sărbătorirea Valentine's Day în România ca fiind o activitate superficială, comercialistă, un kitsch importat din Occident.* (arenamedia.ro, <https://bit.ly/2SZhQE7>). [...] *aparitia genului, orientat inițial spre legendar și fantastic (așadar, spre exploatarea bogatei mitologii autohtone), era o replică la fantasy-ul occidental marca Tolkien; treptat, acesta se maturizează, debarasându-se de excesele apăsate-comercialiste ale fantasy-ului și optând pentru o dominantă mai realistă, construită peste același calapod al gramaticii basmului.* (ziarullumina.ro, <https://bit.ly/2JQa1fB>). – F.sg. comercialistă, m.pl. comercialiști, f.pl. comercialiste. (BC)

competitivizare s.f. Acțiunea de a deveni mai competitiv. *Acționarii vor angaja, după un proces draconic de selecție, noi directori în Consiliul de Administrație, care la rândul lor vor mandata un nou Director General, care vine cu echipa lui și cu un plan de afaceri competent și realist pentru anul următor, care urmărește dezvoltare, modernizare, competitivizare.* (zf.ro, <https://bit.ly/2Rx6FBG>). *Deschiderea pieței forței de muncă vest-europene pentru mai ieftina forță de muncă est-europeană este singura șansă de competitivizare în UE.* (antena3.ro, <https://bit.ly/2E6K50i>). (MV)

componistică* s.f. (Muz.) **1.** Arta compoziției. *Dimitrie Cantemir (1673–1723) este recunoscut pentru aportul său fundamental în domeniul componisticii, artei interpretative și al didacticii muzicale.* (rador.ro, <https://bit.ly/2y51eU1>). *Frederic a învățat componistica la Conservatorul din Varșovia.* (historia.ro, <https://bit.ly/2PkjduL>). **2.** Totalitatea compozițiilor muzicale ale unui autor, ale unei perioade sau ale unei țări. *Evenimentul se dorește a fi o modalitate de promovare și stimulare a studiului muzicii ușoare în rândul tinerelor talente, precum și readucerea în atenția publicului a celor mai valoroase creații muzicale din componistica românească și internațională.* (obiectivbr.ro, <https://bit.ly/2OHebv7>). *Pe 9 decembrie, la Real Conservatorio Superior din Madrid, prin intermediul interpretării lui Florian Popa și a invitaților săi, au putut fi ascultate compoziții de Liana Alexandra, Șerban Nichifor, Dominic Maikan (un copil-minune al componisticii contemporane, american de origine română).* (rgnpress.ro, <https://bit.ly/2ODqusD>). (MV)

comprehensiv* adj. Cuprinzător. *Pentru a informa mai bine publicul cu privire la amenințările la adresa securității din jurisdicțiile sanctuare [...], secretarul va publica săptămânal o listă comprehensivă cu infracțiunile comise de imigranți și cu jurisdicțiile sanctuare care au eșuat sau au ignorat necesitatea arestării acestor imigranți* (ziare.com, <https://goo.gl/DibNgY>). *Rezultat prefigurat: un volum comprehensiv care să prezinte istoria ideii de morfologie politică ca rezultat general al proiectului.* (hiphi.ubbcluj.ro, <https://goo.gl/hU12wh>). – F.sg. comprehensivă, m.pl. comprehensivi, f.pl. comprehensive. (BC)

comunicator¹ s.n. Dispozitiv electronic care permite comunicarea la distanță, folosind diverse tehnologii (unde radio, GSM, GPRS, rețea de internet sau rețea de date), utilizat în special în sistemele de securitate, pentru a trimite mesaje către dispeceratul de monitorizare sau către un număr de telefon mobil. *Sistemele de alarmă pot fi completate cu comunicatoare GSM pentru trimiterea de SMS-uri nominale cu zonele în care s-a declanșat evenimentul de alarmă sau apel telefonic către numerele definite în sistemul de alarmă.* (ultramaster.ro, <https://bit.ly/2P5bzo2>). *Comunicator GSM PROFESIONAL pentru recepționarea, codificarea și transmiterea evenimentelor de la o centrală antiefracție către dispeceratul GSM.* (sistemconect.ro, <https://bit.ly/2DLUEWe>). – Pl. comunicatoare. (BC)

comunicator², **comunicatoare** s.m. și f. Persoană care are rolul de a transmite oficial mesaje din partea unei organizații, a unei instituții etc. *Comunicatoarea DGETS, Elena Vorotneac, a menționat că toți agenții economici care au livrat la instituțiile de învățământ alimente alterate vor fi incluși într-o listă neagră și nu vor mai putea participa la licitațiile publice.* (adevarul.ro, adev.ro/pbdrzu). *Potrivit lui Ponta, comunicatorii PSD au primit deja de la partid mesajele pe care trebuie să le transmită când apar la televizor pentru a-i contracara spusele.* (b1.ro, <https://bit.ly/2pp3D5x>). // s.f. *Despre creativitate am vorbit în această săptămână printre rânduri, cu oameni din diverse domenii de activitate: o profesoară, o avocată, un inginer, o comunicatoare, iar azi e rândul unei specialiste în recrutare [...]* (printreranduri.eu, <https://bit.ly/2UFHttU>). – M.pl. comunicatori, f.pl. comunicatoare. (BC)

comunizare s.f. Acțiunea de a impune regimul comunist și rezultatul ei; bolșevizare. *Planul de comunizare a României: cele zece porunci din martie 1945* (adev.ro/n0b4an). *Căci acum se derulează evenimentele care au decis rămânerea României sub ocupație sovietică, consfințind pretențiile URSS de comunizare a țării.* (romlit.ro, <https://goo.gl/jm3xWM>). (AMB)

concedent s.m., adj. Persoană care transferă altei persoane, prin contract pe perioadă determinată, dreptul și obligația de exploatare a unui bun sau a unei activități în schimbul unei redevențe. *Se observă că prin elaborarea acestor instrucțiuni, concedentul dispune de o mare libertate în a stabili clar etapele, termenele și procedurile de licitație.* (capital.ro, <https://goo.gl/Sx9h2u>). *Natura contraprestației acordată de către concedent concesionarului trebuie determinată*

în raport cu termenii contractuali și, acolo unde există, cu legislația relevantă privind contractele. (eur-lex.europa.eu, <https://goo.gl/aVnzud>). // adj. [...] *concesionarii vor achita autorității concedente, în contravaloarea terenului concesionat, o redevență stabilită prin hotărâre a Consiliului Local*; (ziarulderoman.ro, <https://goo.gl/7zcT1q>). – F.sg. concedentă, m.pl. concedenți, f.pl. concedente. (AMB)

concentru s.n. Totalitatea numerelor dintr-un anumit interval, inclusiv limitele precizate. *Așadar, centrul reprezintă un interval; de exemplu, în centrul 0–31 se va opera cu numere cuprinse în intervalul 0–31.* (didactic.ro, <https://goo.gl/S5ydh2>). *În clasele I–IV operația de adunare a numerelor naturale se predă în mai multe centre (intervale de numere).* (prezi.com/alolmcnju9ja/). – Pl. centre. (AMB)

concubină vb.intranz. **1.** A participa într-o căsătorie fără forme legale; a trăi în concubinaj. *Acest violator concubinează cu o doamnă și au împreună patru copii minori.* (europalibera.org/a/25026684.html). *Procurorul raionului, Petru Botnaru, a declarat că atacatorul și victima concubinau, iar într-un moment femeia a decis să se despartă de el și să se mute cu un cumătru.* (m.adevarul.ro, <https://goo.gl/JLJxSK>). **2.** (Ir.) A avea o relație neoficială de cooperare. *Luptătorilor Statului Islamic (cu care, de altfel, autoritățile de la Ankara au concubinat fără scrupule în ultimii trei ani) li se arată cartonașul roșu: plecați din Siria!* (bistritanews.ro, <https://goo.gl/FwakQN>). *Pentru că guvernele care s-au perindat au concubinat cu reprezentanții acestei minorități, care astfel a avut în mână balanța puterii.* (Blog, <https://goo.gl/ZZLigy>). – 1sg. concubinez, part. concubinat. (AMB)

condroplastie s.f. (Med.) Intervenție de chirurgie plastică asupra cartilajelor. *Dumitru s-a operat la genunchiul afectat, cel stâng, prin condroplastie – prelevare de țesut cartilagos din altă parte a corpului pentru a fi utilizat în zona afectată.* (libertatea.ro/sport/sanse-minime-98923). *Jucătorul german a fost supus unei condroplastii (repararea cartilajului fracturat) și unei osteotomii a tibiei, fiind nevoie de rearanjarea unghiului în care tibia este prinsă de femur.* (telegrafonline.ro, <https://goo.gl/UnRBGd>). – Pl. condroplastii. (AMB)

confiscativ adj. Prin care, în cazul unei denominări, persoana care schimbă o sumă din moneda veche în cea nouă iese în pierdere. *Se spune că atunci stabilizarea a avut și un efect confiscativ. Adică pentru valorile mari de monedă se oferea oficial un curs dezavantajos din care oamenii pierdeau.* (bbc.co.uk/romanian/, <https://goo.gl/ek6bzo>). *După război au avut loc două stabilizări confiscative, în urma cărora nu numai că au fost schimbați banii, dar populația și-a pierdut o bună parte din economii.* (zf.ro, <https://goo.gl/zEDQLW>). – F.sg. confiscativă, m.pl. confiscativi, f.pl. confiscative. (AMB)

conformizare s.f. Acțiunea de a se conforma anumitor standarde, recomandări, reguli etc. *Astfel, rata de conformizare la regulile și realitățile*

Uniunii Europene este scăzută și se dovedește cu atât mai slabă cu cât se referă la lucruri și aspecte mai importante. (revista22.ro, <https://goo.gl/1BJcgg>). Legea trebuie să dea un interval de cinci ani pentru conformizare. (m.adevarul.ro, <https://goo.gl/cDiSxA>). (AMB)

connaissanceur s.m. Cunoscător; specialist; expert. *Cum să comanzi o friptură ca un connaissanceur? (zf.ro, <https://goo.gl/8c7DWX>). Connaissanceuri în jazz fac asociație la Cluj, plătesc onorariile din buzunarul propriu, aduc artist prima dată în România la Casa Radio (actualdecluj.ro, <https://goo.gl/QhdxQK>). – Pl. connaissanceuri, connaissanceur-i. Pr. /kones'œr/. (AMB)*

connaissanceuse s.f. Cunoscătoare; expertă. *După ce răspunsurile ei te vor convinge că este o connaissanceuse într-ale fineții, te îndemn s-o citești zilnic pentru un plus de frumos și un dram de inspirație. (Blog, <https://goo.gl/dKC2qv>). Pe lângă aerele ei penibile de mare „connaissanceuse” în toate domeniile, este și teribil de nesuferită, arțăgoasă și țată! (comentariu, antena3.ro, <https://goo.gl/DM9TkX>). Vreo două femei învârt câteva lenjerii de pat printre degete, ca niște veritabile connaissanceuses. (evz.ro, <https://goo.gl/FZwyCQ>). – Pl. connaissanceuses. Pr. /kones'œz/. (AMB)*

conservaționist s.m., adj. (Persoană) care militează pentru conservarea și protejarea mediului înconjurător și a animalelor sălbatice. *John Muir, naturalist și conservaționist american cu origini scoțiene, considerat părintele parcurilor naționale, se referă la acestea în unul din eseurile sale ca fiind „locuri de recreere, inspirație și rugăciune”. (newsdiaspora.ro, <https://goo.gl/kgpZhn>). Ceea ce vedeți în imaginea de mai sus este ideea unui biolog conservaționist pentru a feri vacile africane de ghearele leilor. (catavencii.ro, <https://goo.gl/E38URp>). // adj. Este cea mai mare organizație conservaționistă din lume, cu peste 5 milioane de persoane implicate în cele peste 1.300 de proiecte aflate în desfășurare. (green-report.ro, <https://goo.gl/vS2RjV>). – F.sg. conservaționistă, m.pl. conservaționiști, f.pl. conservaționiste. (BC)*

conspiraționist s.m., adj. **1.** s.m. Adept al unei teorii a conspirației. *Piramidele, în general, sunt un subiect de interes pentru conspiraționiști. (descopera.ro, <https://goo.gl/d1nOct>). Această relativă anonimitate s-a manifestat și-n România, unde, până nu demult, puțini știau sau vorbeau despre Dughin, iar cei care o făceau erau catalogați drept conspiraționiști rusofobi. (vice.com, <https://bit.ly/2yhHmuT>). **2.** adj. Referitor la conspirație; care este adept al unei teorii a conspirației. *Cine este Modeste Schwartz, autorul conspiraționist promovat de Dughin. (digi24.ro, <https://goo.gl/tF6lWI>). Teoria conspiraționistă potrivit căreia urmele de condens persistente lăsate de aeronave pe cer ar fi de fapt „dăre chimice” (chemtrails) este desființată de studiul a 77 de oameni de știință [...] (agerpres.ro, <https://goo.gl/2HZuuQ>). – F.sg. conspiraționistă, m.pl. conspiraționiști, f.pl. conspiraționiste. (BC)**

constat s.n. **1.** Stabilire a unui fapt, a unor circumstanțe; constatare. *Desigur, e necesar, pentru ca episodul final al funeraliilor să aibă loc, un raport al poliției și constatul medicului legist.* (epochtimes-romania.com, <https://goo.gl/6GsdU7>). *Tropismul ce ne poartă spre Roma nu-i doar o replică la constatul unor pierderi ireparabile; dincolo de nostalgii, el învederează o vitalitate în care se împletesc uimitor nădejde și istorie subie, îndurată.* (romlit.ro, <https://goo.gl/7DMGNp>). **2.** (În sintagma) *constat amiabil* = Formular completat de comun acord de șoferii implicați într-un accident rutier minor. *Din aceste circa 100 de reclamații, majoritatea sunt tocmai cele făcute de fraudatori, accidente înscenate pe constate amiabile, chiar dacă de valori mici, dar numărul este semnificativ.* (bursa.ro, <https://goo.gl/zd7Xzx>). *Constatul amiabil este valabil numai pentru accidentele ușoare și presupune ca șoferii implicați să-și rezolve problemele legate de eventualele daune printr-o înțelegere reciprocă, dar mai ales cu ajutorul companiilor de asigurări unde au RCA-ul încheiat.* (evz.ro, <https://goo.gl/71RJws>). – Pl. constate. (AMB)

consumer s.m. Consumator, client. *Realitatea o să fie complet diferită, consumerul final o să ajungă să plătească dublu sau triplu dacă vrea să meargă la mare cu avionul [...]* (comentariu, stiridecluj.ro, <https://goo.gl/ku15kZ>). *Nu mai este vorba doar despre un singur device, consumerul obișnuit are 4 device-uri și vrea să se miște între ele [...]* (Blog, <https://goo.gl/sYBzLm>). – Pl. consumeri. Pr. /kən'sjumər/. (BC)

contactles adj.invar. v. **contactless**.

contactless adj.invar. (Despre card bancar) Care funcționează prin undă radio (bluetooth). *Cât de sigure sunt plățile cu cardurile contactless.* (stirileprotv.ro, <https://goo.gl/5nDj39>). *Cardurile BCR cu tehnologia contactless te ajută să plătești sigur, rapid și ușor cumpărăturile de zi cu zi.* (www.bcr.ro, <https://goo.gl/wDnmGf>). *Cum îți pot fi furați banii de pe cardul contactles.* (bihorstiri.ro, <https://goo.gl/UTfvoH>). // adv. *Plătește contactless și îți dublezi șansele!* (www.cetelem.ro, <https://goo.gl/ZE14MX>). – Pr. și **contactles**. Var. **contactles**. (AMB)

contestator, contestatoare s.m., s.f., adj. **1.** (Jur.) Parte care inițiază o contestație (în anulare sau la executare). *Decizia a fost luată într-o cauză al cărei obiect a fost „contestație la executare”, contestator fiind Administrația Finanțelor Publice Bistrița-Năsăud, iar intimat Nicolae Cosmin Marius.* (timponline.ro, <https://goo.gl/E8iPXM>). *Această cerință presupune ca actele dosarului să releve anumite date concrete care să susțină în mod plauzibil împrejurarea faptică invocată de contestator și nu doar invocarea formală a unui caz de contestație în anulare.* (universuljuridic.ro, <https://goo.gl/xV6ac7>). // s.f. *S-a respins excepția lipsei de interes a contestatoarei de a solicita anularea parțială a procesului-verbal de licitație invocată de intimata OM România SA.* (curieruljudiciar.ro, <https://goo.gl/quM7iL>). **2.** adj. Care contestă ceva. *I-am cerut-o și eu imediat*

pentru o adunare contestatoare împotriva ministrului ce cu onoare era. (Carte, <https://goo.gl/HJXhdd>). Față de acest aspect, ofertantul contestator menționează că tratarea modalității de livrare a energiei electrice produse, nu era o cerință a caietului de sarcini, acest aspect urmând a fi tratat în cadrul studiului obiectiv al prezentei proceduri de atribuire. (cnsr.ro, <https://goo.gl/zXbJ49>). – M.pl. contestatori, f.pl. contestatoare. (AMB)

contrainformativ adj. Care urmărește contracararea acțiunilor serviciilor de informații. *Astfel, în 20 decembrie 2011, Radu Nemeș s-a întâlnit cu Codruț Alexandru Marta în incinta restaurantului „La Pergolă” din municipiul Arad „într-un regim contrainformativ ridicat, cei doi discutând în tot acest timp cu o voce scăzută fiind foarte atenți la cei din jur”. (jurnalul.ro, <https://goo.gl/2avmVz>). Sursele din serviciile secrete au arătat că acest eveniment contrainformativ al biletelelor SRI ajunse pe biroul liderului PSD Mircea Geoană a fost generat de „vechea gardă” din Serviciu, pentru a-i compromite pe Florian Coldea și chiar pe George Maior, și a păstra puterea și liniile de comandă ale SRI. (mediafax.ro, <https://goo.gl/3dDjdQ>). – F.sg. contrainformativă, m.pl. contrainformativi, f.pl. contrainformative. (AMB)*

contraraport s.n. Raport întocmit ca răspuns la alt raport. *Arafat răspunde guvernului într-un contraraport de aproximativ 150 de pagini. (stiri.tvr.ro, <https://goo.gl/JLnFLD>). Apărută după varianta americană, hulită la toate nivelurile în Peninsula, analiza anchetatorilor italieni ar putea fi etichetată drept un contraraport, o replică tranșantă la concluziile SUA. (mobile.hotnews.ro/stire/1229767). – Pl. contrarapoarte. (AMB)*

contraterorism s.n. **1.** Acțiune sau ansamblu de măsuri de combatere a terorismului; domeniul care se ocupă cu această activitate. *Scuză contraterorismul încălcări ale drepturilor omului? (academia.edu, <https://goo.gl/XjR49I>). Parlamentarul îndeplinește și rolul de Ministru de Externe pentru Orientul Mijlociu și Africa, el având în portofoliu și contraterorismul. (arq.ro, <https://goo.gl/0a1MJk>). **2.** Serviciu de poliție sau de informații care se ocupă cu capturarea sau anihilarea teroriștilor, eliberarea ostajilor și restabilirea ordinii, în cazul desfășurării ori producerii unui atac terorist. *Suspectul în cazul crimelor din Franța era urmărit de mai mulți ani de contraterorismul francez. (gandul.info, <https://goo.gl/93JXuW>). În iunie 2010, oficialii din contraterorismul britanic l-au reținut din nou și l-au împiedicat să se întoarcă în Kuwait. (ziare.com, <https://goo.gl/3b9AGi>). (BC)**

contraterorist adj. Care vizează combaterea terorismului. *[...] acțiunile de ripostă (intervenție) contrateroristă sunt competențe exclusive tot ale Serviciului Român de Informații [...] (politiști.ro, <https://goo.gl/2JCyQH>). Exercițiu contraterorist al SRI, la Ambasada Israelului (agerpres.ro, <https://bit.ly/2RhLbJ3>). – F.sg. contrateroristă, m.pl. contrateroriști, f.pl. contrateroriste. (BC)*

contribuēt s.m. Persoană care contribuie (regulat) cu bani la un fond public sau privat. *Este, evident, o relație între contribuētul la sistemul de asigurări de sănătate și casa de sănătate, ca reprezentant al acestui sistem.* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/dZbkKj>). *Ca atare, unde numărul de contribuēți rămâne constant, costurile de administrare rămân constante.* (logosfera.ro, <https://goo.gl/1Y8eHr>). – Pl. contribuēți. (AMB)

contributivitate s.f. Faptul de a fi contribuit sau de a contribui cu un anumit cuantum bănesc la un fond public (de ex. fondul de pensii). *Pensiile speciale care nu se bazează pe contributivitate nu vor mai fi actualizate cu salariile* (libertatea.ro, <https://goo.gl/eHHg8g>). *PNL a susținut și susține în continuare că pensiile speciale pentru parlamentari sfidează nu doar bunul-simț, dar și principiul contributivității căruia se supun toți cei care muncesc în această țară.* (dezvaluiri.ro, <https://goo.gl/ojHNL4>). (AMB)

contributor, contributoare s.m., s.f. **1.** Persoană care contribuie cu articole și fotografii la o publicație, nefăcând parte, de obicei, din personalul de bază al publicației. *Contributorul Republica Gáspár György ne invită la conferința susținută de Esther Perel la București.* (FB, <https://goo.gl/5w52Q9>). [...] *printr-o fotografie de detaliu de la Castelul Bran (premiul Europeana 2012), fotografie realizată de contributoarea Libertina Grim.* (fotoaventura.ro, <https://goo.gl/x2BRxp>). // s.f. *Vă oferim filme, articole și înregistrări audio pe diverse teme din aria mai sus menționată cât și posibilitatea de a deveni o contributoare la conținutul site-ului, prin articole și alte resurse care pot fi publicate pe site.* (Blog, <https://bit.ly/2uuB2i2>). **2.** Contribuitor (la buget). *Din punctul meu, rezolvarea este simplă: ar trebui introdus dreptul de vot doar pentru contributorul la buget!* (turdanews.net, <https://goo.gl/RdjiUK>). *El a menționat că un rol important îl are agenția Frontex, la care România este contributorul numărul doi.* (ziare.com, <https://goo.gl/KGCqap>). – M.pl. contributori, f.pl. contributoare. (BC)

cooler* s.n. Aparat utilizat pentru scăderea temperaturii unui computer în funcționare. *Un sistem de răcire bun începe cu un cooler de procesor, necesar pentru a răci unul dintre cei mai mari consumatori din întregul sistem.* (shopniac.ro, <https://bit.ly/2RTiVgb>). *Întrebarea mea este însă, chiar merită să iei un cooler pentru notebook?* (Blog, <https://bit.ly/2J5HQ3>). – Pl. coolere. Pr. /k'ulər/. (BC)

coordinator, coordinatoare s.m., s.f. (Rar) Coordonator. *Omul pare a fi unicul înțelegător al ansamblului și coordinatorul treburilor locale ale universului.* (borcanulcucitate.ro, <https://goo.gl/V3kGgy>). // s.f. [...] *organizatorul principal, Emma Haier-Sikolya, coordinatoarea Căminului de bătrâni Sf. Martin, i-a salutat pe cei prezenți [...]* (caritascatolica-oradea.ro, <https://goo.gl/BhAfIS>). – M.pl. coordinatori, f.pl. coordinatoare. (BC)

copartner, copartneră s.m., s.f. Parte într-un parteneriat (în special în cadrul unui proiect sau al unei firme); partener. *Acest proiect se derulează prin*

asociația „Jungen Rumänen eine Chance!” și îl are copartener pe artistul coregraf Joseph Eder din Germania. (observatorcultural.ro, <https://goo.gl/BZTCe9>). Inițial, librăria a avut un copartener stabilit în America, însă anul trecut acesta s-a retras tocmai din cauză că au scăzut vânzările. (ziardecluj.ro, <https://goo.gl/Z7foTf>). // s.f. Proiectul de grant școlar a primit o finanțare totală de derulare în sumă de 3.320 de lei, copartenere în acțiune fiind Primăria, Uniunea Comunelor Grănicerești și Muzeul Grăniceresc. (mesagerul.ro, <https://goo.gl/d8NgVX>). – M.pl. coparteneri, f.pl. copartenere. (AMB)

coplătitor, coplătitoare s.m., s.f. Persoană care se angajează să returneze un credit bancar alături de titularul creditului. *Modalitățile prin care putem ajuta pe cineva să obțină un credit este fie să fim girant pentru persoana respectivă, fie să fim coplătitor sau codebitor alături de persoana respectivă.* (stiri-economice.ro, <https://goo.gl/HN1h1V>). *Cei care iau un credit ipotecar, dar nu au venituri atât de mari pentru a obține de la bancă suma de care au nevoie pentru a cumpăra locuința dorită pot apela la coplătitori.* (evz.ro, <https://goo.gl/3hKivt>). // s.f. *Are un Volkswagen Golf 4 fabricat în 2000 și este coplătitoarea unui credit ipotecar în valoare de 50.000 de lei* (salajejanul.ro, <https://bit.ly/2UST63N>) – M.pl. coplătitori, f.pl. coplătitoare. (AMB)

copy-păstui vb.tranz. (Fam.) A copia un text la calculator; (p.ext.) a plagia. *Vă copy-păstuiesc mai jos o frumoasă istorisire din țara România* (comentariu, simonatache.ro, <https://goo.gl/RJvvV6>). *Observ că domnul Iohannis a copy-păstuit ceea ce scriam în urmă cu 2 săptămâni, sumarizat sub cuvântul „îngrijorare”* (soviani.com, <https://goo.gl/J0gDft>). – 1sg. copy-păstuiesc, part. copy-păstuit. Var. copy-păstui. (BC)

copywriteriță s.f. Femeie care are funcția de copywriter, într-o agenție de publicitate. *Dacă i-ar fi spus cineva Dianei din 2009, o copywriteriță la început de carieră în publicitate fumătoare de 3 pachete pe zi [...] (Blog, <https://bit.ly/2MmQzH2>). Reclama este gândită și semnată de Maria Cocăilă Teodorof, o copywriteriță din România.* (Blog, <https://bit.ly/2CMKOD3>). – Pl. copywriterițe. Pr. /kopir'ajtərɪtsə/. (BC)

corporate s.n., adj.invar. **1.** s.n. Întreprindere mare (cu cifră de afaceri foarte mare); companie; corporație. [...] *deși mi-am terminat studiile cu brio și pot aplica oricând pentru o companie multinațională de tip Microsoft, Oracle, Google ori alte corporate-uri.* (Blog, <https://goo.gl/mqShCb>). *Angajații dintr-un corporate sunt diferiți, de la statut, la mod de gândire și idealuri. Un manager excelent este acela ce reușește să îi unească pe toți în susținerea unui scop comun.* (Blog, <https://goo.gl/2ppBWZ>). **2.** s.n. Segment al pieței bancare format din întreprinderi mari. *Soldul creditelor acordate de CEC era la sfârșitul anului trecut de 9,6 miliarde de lei (2,2 mld. euro), retailul și corporate-ul (în care sunt incluse și finanțările pentru autoritățile publice și administrațiile locale) având contribuții egale.* (zf.ro, <https://goo.gl/F7zokk>). *Iar în contextul în care retail-ul este motorul creșterii creditului, nu corporate-ul, e justificată poziția băncii centrale de a nu*

majora dobânzile. (jurnalul.antena3.ro, <https://goo.gl/FBG3N4>). **3.** adj.invar. Care este legat de o companie mare. *Elemente cheie în organizarea unui eveniment corporate reușit* (agerpres.ro, <https://goo.gl/2KrwKq>). *Știi deja regula de bază a unei ținute corporate: îmbracă-te elegant și cu bun gust, însă adaugă și o notă casual pentru a te simți mai confortabil.* (ziare.com, <https://goo.gl/UBewsh>). – Pl. corporate-uri, corporateuri. Pr. /k'orporejt/. (AMB)

cosmopolitan¹ adj., s.n., s.m. **1.** adj., s.n. (Ceea ce este) caracterizat prin deschidere spre mai multe naționalități, etnii, culturi etc. *Artiștii aduc puțin din aerul orașelor cosmopolitane în mijlocul publicului: 18 mai, Monofunktional – Austria, pe 19 mai, Mynah – Italia.* (life.hotnews.ro, <https://goo.gl/DXp91t>). *Față de lumea statelor (înțelegând prin stat „o societate organizată, având o conducere autonomă sau suverană în raport cu altele”), lumea cosmopolitană va fi una bazată pe individ și pe ideea de apartenență a acestuia la marea comunitate transnațională a oamenilor [...]* (Carte, <https://goo.gl/FotxtN>). // s.n. *În prezent dorim să îmbinăm atmosfera selectă, ușor aristocratică, a acestei cafenele de tradiție cu dinamismul și cosmopolitanul timpurilor noastre.* **2.** s.m. Persoană care are deschidere interculturală și interetnică. *În fața acestei situații, cosmopolitanii vor milita pentru eliminarea, sau, dacă acest lucru nu este posibil, pentru limitarea efectelor distincției dintre cetățeni și rezidenți, dintre „insideri” și „outsideri” în ceea ce privește drepturile.* (sferapoliticii.ro, <https://goo.gl/MymWDp>). *La nivelul tuturor societăților noastre, inclusiv al celor postcomuniste, există o discrepanță culturală din ce în ce mai accentuată între „cosmopolitanii” care pot fi descriși ca avantajați ai tendințelor economice, sociale și culturale actuale și cei dezavantajați de schimbările economice și de restructurarea industrială, care își văd adeseori amenințate comunitățile tradiționale, valorile și modul de viață.* (ec.europa.eu, <https://goo.gl/bJC9hn>). **3.** s.n. Tip de cocktail cu alcool. *Cosmopolitan este un cocktail obținut din vodcă, coniac sau vermut, suc de merișor și suc de limă (lămâie verde) proaspăt stors sau suc de limă îndulcit. I se spune „Cosmo”.* (Blog, <https://goo.gl/RbaknK>). *În România, cocktail-urile cel mai des cerute sunt cele cu alcool, apoi cocktail-urile fără alcool. Ca și cocktail cu alcool, cel mai des întâlnite și cerute sunt cele clasice. Gen manhattan, cosmopolitan, mojito, cuba libre.* (observator.tv, <https://goo.gl/odjGip>). – F.sg. cosmopolitană, m.pl cosmopolitani, f.pl. cosmopolitane. (AMB)

cosmopolitan² s.m. Locuitor al cartierului Cosmopolis, din localitatea Ștefănești (jud. Ilfov). *Cosmopolitanii plătesc taxe majorate unilateral de către Opus și Solar (dezvoltatorul și administratorul complexului), iar de piscine se bucură vecinii din Ștefănești, Tunari, Voluntari și împrejurimi. Postările din pozele de mai jos sunt luate de pe grupul închis și secret al Cosmopolisului. Haz de necaz.... Dar mai mult necaz.* (FB, <https://bit.ly/2P12go4>). *Am bifat primul mare eveniment al verii, Cosmopolis Summer Pool Party, iar cosmopolitanii și prietenii lor nu au pierdut timpul, odată ce s-a dat liber la distracție!* (Blog, <https://goo.gl/xeUBe8>). (AMB)

coșerian adj. Referitor la Eugen Coșeriu, lingvist român; care îi aparține lui Eugen Coșeriu. [...] volumul, după un „Preambul”, reprezentat de publicarea studiului coșerian „Principiile lingvisticii ca știință a culturii”, este structurat pe două mari părți. (Carte, <https://bit.ly/2yO1tRl>). Extensii ale „brandului” lingvistic coșerian în analize economice (diacronia.ro, <https://bit.ly/2CVLqp4>). – F.sg. coșeriană, m.pl. coșerieni, f.pl. coșeriene. (BC)

cotrimoxazol s.n. (Farm.) Amestec de substanțe folosit ca antibiotic, în special pentru tratarea infecțiilor urinare, a infecțiilor respiratorii și a holerei. Cotrimoxazolul este un antibiotic folosit în tratamentul multor infecții (urinare, digestive etc.), dar și în tratarea unei forme de pneumonie și a toxoplasmozei cerebrale de care se pot îmbolnăvi unii dintre pacienții seropozitivi. (medlife.ro, <https://bit.ly/2E29Z5a>). Medicamentul Cotrimoxazol, comercializat sub numele de Bactrim, Eusaprim și Septrim, conține două antibiotice. (emedic.ro, <https://bit.ly/2y5nVpA>). (MV)

cotrocenișt adj., s.m. 1. adj. Referitor la Cotroceni sau la instituția prezidențială, cu sediul la Palatul Cotroceni; de la Cotroceni. Când i s-a tăiat panglica, de față cu alaiul cotrocenișt, răzeșii au izbucnit cu obidă: „Da’ lor de ce și nouă nu?” (jurnalul.ro, <https://goo.gl/9kohcv>). Gargara cotroceniștă neagă existența ofițerilor acoperiți din Justiție! (gorjeanul.ro, <https://goo.gl/1SEQnH>). 2. s.m. (Fam., depr.) Președintele României. Ce tari sunt cotroceniștul cu camarila lui, susținuți de serviciile secrete. (Blog, <https://goo.gl/7elNwS>). La prima vedere, socoteala pare simplă: cotroceniștul știe că, în timp ce Pisica Blondă este aptă să manipuleze liderii din teritorii și să negocieze funcții contra voturi, Leoaica Bretonată dă bine imaginii PDL și, o notă aparte, procurarea este foarte bine văzută de amicii de la Bruxelles. (puterea.ro, <https://bit.ly/2Ix7hTX>). – F.sg. cotroceniștă, m.pl. cotroceniști, f.pl. cotroceniște. (BC)

cotrocenizat* adj. (Fam.) Instalat în funcția de președinte al României, la Palatul Cotroceni. Năstase era acuzat de aroganță – ce vremuri bune în raport cu amestecul de vulgaritate și ambiție rapace ale marinarului cotrocenizat... (ziuadecj.realitatea.net, <https://goo.gl/RVDV8x>). De altfel, nici personajul cotrocenizat, care emana de la același sistem – dar care, perfid, i-a administrat acestuia, în 2004, un upercut letal – nu se ferește de marota popor. (ziaruldeiasi.ro, <https://bit.ly/2RMxQI9>). – F.sg. cotrocenizată, m.pl. cotrocenizați, f.pl. cotrocenizate. (BC)

couponing s.n. v. **cuponing**.

crack s.n. (Inform.) Program ilegal care ajută la înlăturarea anumitor elemente dintr-un software original (cum ar fi numărul serial sau alte elemente de siguranță). Crack-urile sunt programe ilegale create pentru a elimina restricțiile de pe un software și pentru a-l face egal cu versiunea completă. (<http://faravirus.ro/crack-uri/>). Sunt de părere că trebuie inițiată urgent o campanie de combatere a utilizării crack-urilor pentru programele comerciale. (Blog, <https://bit.ly/2NzGr2y>). – Pl. crack-uri. Pr. /krek/. (BC)

crack-ui vb.tranz. (Inform.) A sparge codul unui program; a pirata un program; a elimina (în mod ilegal) anumite componente dintr-un program original, precum elementele de siguranță, adware etc. *Cum să instalezi/crack-uești aproape orice joc nou pe Windows 7/8/10* (youtube.com, <https://bit.ly/2NBFWol>). *Și aș crăcui orice utilaj, Apple sau nu, dacă asta i-ar adăuga funcționalități.* (macuser.ro, <https://goo.gl/T9BvXP>). *Word.list e un fișier cu care se crăcuiesc softurile.* (Forum, <https://bit.ly/2TaFZGJ>). – 1sg. crack-uiesc, part. crack-uit. Pr. /kreku'i/. Var. crăcui. (BC)

crack-uit adj. (Inform.) (Despre un software comercial) Care are codul sau elementele de siguranță sparte sau care este piratat. *Mi se va mișca mai bine un joc dacă este cumpărat și nu crack-uit?* (Forum, <https://bit.ly/2JoDoJt>). *Pare crăcuit de pe site-uri de femei, deși se adresează bărbaților.* (timesnewroman.ro, <https://goo.gl/YFHy1y>). – F.sg. crack-uită, m.pl. crack-uiți, f.pl. crack-uite. Pr. /kreku'it/. Var. crăcuit. (BC)

craniofacial adj. Care ține de craniu și față. *În atenția medicilor care au în tratament pacienți cu malformații craniofaciale* (cnas.ro, <https://goo.gl/XWniEw>). *Vasluianul de 24 de ani a fost transportat la Spitalul Județean de Urgență, unde medicii l-au diagnosticat cu traumatism cranio-facial sever.* (news.ro, <https://goo.gl/9etqeB>). – F.sg. craniofacială, m.pl. craniofaciali, f. pl. craniofaciale. Var. cranio-facial. (AMB)

crăcuț vb.tranz. v. **crack-ui**

crăcuț adj. v. **crack-uit**

crănțănea s.f. (mai ales la pl.) **1.** Tip de sărățele ori saleuri. *Dacă aveți chef de ceva de ronțăit, vă recomand aceste crănțănele cu ceapă și mac, sunt mega-delicioase.* (casutalaurei.ro, <https://goo.gl/w8QHq3>). *La ieșirea din oraș am trecut pe la un supermarket, am cumpărat o hartă și niște crănțănele cu aromă de brânză [...]* (Carte, <https://bit.ly/2QqGLOD>). *Asta mi-a amintit de o întâmplare petrecută în urmă cu câteva dimineți, când, în drum spre birou, am trecut pe la un magazin să-mi iau crănțănele și un iaurt.* (republica.ro, <https://bit.ly/2Rm1Z1C>). **2.** (Culin.) Minciunele. *Aceste gogoși se fac în toată țara și se numesc, în funcție de zone: răsucele, gugoși, crănțănele.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/hQkbRO>). *Am observat că mai cunoscute sunt sub denumirea de minciunele, dar eu le știu de fundițe, mama așa le spunea! :) Aceste crănțănele ni le pregătea mama în weekend [...]* (Blog, <https://bit.ly/2NZ3J2B>). **3.** Mâncare pentru animale de companie (câini, pisici), sub formă de pernițe crocante. *În comparație cu preparatele din conserve, care conțin 80% apă, „crănțănelele” sunt mai uscate și, acum vara, pot provoca deshidratare, tulburare ce duce la formarea calculilor renali.* (clickpentrufemei.ro, <https://goo.gl/5LjRVo>). *Cățelul meu are în jur de 5 ani jumate și nu pot să îl fac să mănânce crănțănele de câini.* (caini-pisici.com, <https://goo.gl/McV7Br>). *Când vin la domnul doctor mă mângâie pe cap și pe burtică, îmi dă o jucărie să mă relaxez și, dacă*

stau cuminte are tot timpul ceva în buzunar, un biscuite, o crăntănea, să mănânc ceva [...] (timesnewroman.ro, <https://bit.ly/2Qlv7o8>). – Pl. crăntănele. (BC)

credențial s.n. **1.** (Mai ales la pl.) Date de acces într-un cont din mediul digital (nume de utilizator și parolă). *Contribuabilii din Sectorul 1 sunt așteptați la sediul Direcției Generale de Impozite și Taxe Locale, din Piața Amzei nr. 13, pentru a-și ridica credențialele (user și parolă) cu care se vor putea autentifica în vederea achitării contribuțiilor la bugetul local pe site-ul www.ghiseul.ro. (primariasector1.ro, <https://goo.gl/qWu75j>). Începând cu 25 martie, credențialele (user name și parola) pentru plata taxelor locale pe platforma www.ghiseul.ro se eliberează prin e-mail prin intermediul platformei, fără să mai fie nevoie să te deplasezi personal la primărie sau administrația fiscală pentru a ridica plicul cu credențialele. (observator.ro, <https://goo.gl/EWkkFf>). **2.** Ceea ce conferă încredere, autoritate etc. *Mi-am ridicat de la biroul de informații turistice credențialul, „pașaportul de pelerin” pe care urma să-l ștampilez de-a lungul călătoriei la hanuri, biserici, cârciumi, magazine și chiar vânzători ambulante. (amfostacolo.ro/im.php?id=90804). În ceea ce privește piața locală, cele două agenții care au format Geometry Global își vor păstra portofoliile de clienți în cadrul unui nou grup cu un credențial și o expertiză mai vastă. (comunicatedepresa.ro, <https://goo.gl/yjRKef>). Toți erau „înarmați” cu „credențiale” sau împuterniciri ale comunităților sau instituțiilor pe care le reprezentau. (redesteptarea.ro, <https://goo.gl/GAT5zF>). – Pl. credențiale. (AMB)**

creștinopat, creștinopată s.m., s.f., adj. (Persoană) care are o preocupare excesivă pentru religia creștină; (persoană) care susține aplicarea principiilor creștine în societate; bigot; habotnic. *Voi aștia dacopați, creștinopați, purtători de ie cu mândrie etc. sunteți pe cale de dispariție. (comentariu, cunoastelumea.ro, <https://bit.ly/2PdIWZ0>). Parteneriatul civil a fost respins, căsătoria e imposibilă, și acum vin creștinopații și vor să modifice în plus și constituția ca nu cumva să devină vreodată legală. (comentariu, republica.ro, <https://bit.ly/2EDbyqC>). // s.f. Înainte de a mă considera o creștinopată ipocrită pentru că numele blogului meu conține un diavol, am să clarific lucrurile: nu sunt creștină (de nicio sectă, nici mormonă, nici nimic), nu sunt islamică, nici budistă, nici atee sau agnostică. (Blog, <https://bit.ly/2DJR9On>). // adj. 30 de ONG-uri creștinopate vor interzicerea Halloween-ului din școli pe motiv că ar fi o sărbătoare satanistă care ar „leza sănătatea și dezvoltarea armonioasă a copiilor”. (ziare.com, <https://bit.ly/2J9jsqn>). Rusia închidea toate site-urile de propagandă creștinopată, dându-și seama că cu românii nu e de glumit. (piticigratis.com, <https://goo.gl/GcAlPp>). – M.pl. creștinopați, f.pl. creștinopate. (BC)*

creștinopatie s.f. Preocupare obsesivă pentru religia creștină sau pentru respectarea preceptelor creștine; habotnicie; fanatism creștin. *Ce-l califică, în schimb, este creștinopatia isterică de care suferă, îndrumându-i și pe alții să raporteze pagina lui Isus la Facebook, ca fiind insultătoare la adresa creștinătății ortodoxe [...] (Blog, <https://bit.ly/2S89Pfe>). Doamne, ce lovitură pentru ortodoxia*

și creștinopatia românească, tocmai în anul centenarului și în prezilele referendumului handicapatilor. (Blog, <https://bit.ly/2NWfDFu>). (BC)

cretinătate s.f. Faptă sau declarație care denotă prostie, tâmpenie. *Atac dur al lui Marius Șumudică după deciziile LPF: „O idioțenie! Cea mai mare cretinătate din fotbalul românesc”* (gsp.ro, <https://goo.gl/EVQHs8>). *Unicul lucru care scoate gloata din cretinătatea în care a băgat-o religia e cultura* (semne bune.ro, <https://bit.ly/2Rl6CZG>). – Pl. cretinătăți. (BC)

cristic adj. v. **christic**.

critifiction s.f. Stil literar, introdus de Robert Federman, care îmbină critica literară propriu-zisă cu pasaje de ficțiune; critificțiune. *O critifiction poate exista, neîndoielnic, dar ca ficțiune, în cel mai bun caz, nicidecum ca critică.* (romlit.ro, <https://goo.gl/jGbMBN>). *N. Manolescu nici nu e convins că metoda visată prin termenul lui R. Federman, critifiction, e altceva decât o utopie.* (Carte, <https://goo.gl/FksENp>). – Pr. /kritif'ikʃən/. (AMB)

critificțiune s.f. Stil literar, introdus de Robert Federman, care îmbină critica literară propriu-zisă cu pasaje de ficțiune; critifiction. *Dincolo de accepția lui Federman, cu care sunt întru totul de acord, că ea, critificțiunea, e o formă de literatură în care genurile sunt depășite, adaugă că, spre deosebire de critica literară clasică, critificțiunea nu este și critică, este un fel de discurs îndrăgostit.* (Blog, <https://goo.gl/iwzui6>). *Corpusul propriu-zis al romanului apare astfel ca o alternativă la tabloul metacritic, luând una din formele familiare ale romanului postmodern: critificțiunea sau parabola estetică.* (Carte, <https://goo.gl/NtuJae>). (AMB)

croazetă s.f. (Rar.) Bulevard celebru din stațiunea Cannes, Franța, cunoscut pentru festivalul de film care se desfășoară acolo. *La licitație s-au strâns circa 100.000 de euro, ceea ce, pentru Croazetă, înseamnă vremuri grele.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/9F2Sgs>). *Bărbuleasca, vedetă pe croazetă* (kmkz.ro, <https://goo.gl/PkYMeZ>). – Var. Croazetă. (BC)

chromoterapic adj. Care presupune terapie cu lumină colorată (chromoterapie). *Ghetele care numără pașii, aparatul de curățat limba, echipamentele antistres și anticutremur, dușul chromoterapic sunt doar câteva invenții ale românilor, premiate la Salonul de la Geneva.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/6gwyuh>). *Apoi s-a gândit să înceapă să distribuie și mobilier special și să diversifice gama de produse: produse destinate îngrijirii părului, diagnostic, dar și tratament cosmetic chromoterapic.* (avantaje.ro, <https://goo.gl/Dpz9E2>). – F.sg. chromoterapică, m.pl. ^chromoterapici, f.pl. chromoterapice. (AMB)

crotal s.n. Crotalie. *Pierdut cățelușă albă cu pete galbene și cu crotal* (pensiunea-tundra.ro, <https://goo.gl/h2i2jT>). *E sterilizată, are crotal, și un grup de amici patrupezi, rezidenți în același parc [...]* (adoptiicaini.ro, <https://goo.gl/FcNPT7>).

Oamenii obișnuiți sunt deja cu crotale în urechi, deci ei nu ar fi afectați de această informatizare. Însă marii bogătași precum și marii hoți care au ajuns la bogăție extremă în timp record ar fi. (comentariu, hotnews.ro, <https://goo.gl/Sdnnvf>). – Pl. crotale. (BC)

crowdsourcing s.n. Crearea unui produs cu sprijinul comunității sau al specialiștilor, în urma unei competiții sau a unui apel public. *Crowdsourcing-ul funcționează după principiul „unde-s mulți, puterea (creativă) crește”, fiind o modalitate de a genera idei cu ajutorul unui grup de oameni și de a implica într-o activitate creativă proprii fani prin intermediul social media.* (marketingportal.ro, <https://bit.ly/2IzgzyR>). *Majoritatea proiectelor de crowdsourcing se desfășoară via Internet (de exemplu publicații online la care cititorii devin autori de articole sau le completează, aplicații dezvoltate de companii la îmbunătățirea cărora sunt invitați să participe utilizatorii pasionați de software etc.).* (go4it.ro, <https://bit.ly/2P7tv11>). – Pr. /kr'awdsorsing/. (BC)

ctitorial adj. Care privește calitatea de ctitor (în sens larg). *În urma unei cercetări documentare ce însumează ani întregi de investigații arhivistice și de consultare a presei epocii, încercăm să luminăm câteva crâmpoie din activitatea ctitorială a lui Nicolae Cristea.* (tribuna.ro, <http://bit.ly/2nvZhdX>). *Actul voievodal conține aproape toate elementele ctitoriale: libera voință, scopul pios (causa pia), stimulentele morale, dania de închinare, actul de fundare, înzestrarea ctitoriei cu cele necesare și alte danii, epilogul caracteristic hrisoavelor românești, sud-slave și bizantine.* (litere.uvt.ro, <https://goo.gl/E84Xt6>). – F.sg. ctitorială, m.pl. ^ctitoriali, f.pl. ctitoriale. (AMB)

cupiură s.f. Tip de titlu bancar, identificat, în cazul bancnotelor și al monedelor, prin valoarea nominală înscrisă pe acestea. *Polițiștii specializați în combaterea criminalității organizate din Botoșani au efectuat 4 percheziții, în urma cărora au ridicat 8 bancnote în cupiură de 50 de euro, susceptibile a fi contrafăcute.* (observator.ro, <https://goo.gl/4pebgd>). *Bancnotele euro există în șapte cupiuri diferite: 5 EUR, 10 EUR, 20 EUR, 50 EUR, 100 EUR, 200 EUR și 500 EUR.* (ecb.europa.eu, <https://goo.gl/31wJfA>). – Pl. cupiuri. (AMB)

cuponing s.n. Sistem de reduceri promoționale pe bază de cupoane. *Cuponingul, o activitate de marketing foarte populară în Occident, constă în imprimarea și distribuția de cupoane care oferă reduceri la produse de larg consum în magazinele incluse în programul firmei care propune aceste cupoane, denumite magazine afiliate.* (zf.ro, <https://goo.gl/eRgXfP>). *Românii s-au obișnuit să decupeze taloane din ziare și să le completeze ca să participe la diferite concursuri, de aceea, primul serviciu de cuponing din țara noastră are toate șansele să fie primit cu interes.* (agora.ro, <https://goo.gl/Q5BGEB>). *Wave Division a încheiat un parteneriat cu Cora România pentru lansarea serviciului de couponing – CuponReducere.ro.* (romaniapress.ro, <https://goo.gl/j6RPSY>). – Var. couponing. (AMB)

curriculă s.f. v. **curriculum**.

curriculum* s.n. Programă școlară. *Cu o relativă periodicitate, în toate sistemele educaționale curriculumul parcurge un proces de actualizare sau de reformă* (ise.ro, <https://goo.gl/AD4X6s>). *Colegiul European de Poliție (CEPOL) își propune adoptarea celor zece curriculumuri comune pentru pregătirea experților din poliție până la sfârșitul anului 2011 [...]* (mediafax.ro, <https://goo.gl/7L9nUJ>). *Recent, a fost întocmită prima curriculă de consiliere psihologică în îngrijiri paliative din România [...]* (ziarullumina.ro, <https://goo.gl/UcxGLr>). – Pl. curriculumuri. Var. curriculă s.f. (BC)

cuzist, cuzistă s.m., s.f., adj. **1.** s.m., adj. Adept al Partidului Național-Creștin de orientare fascistă, activ în prima jumătate a secolului XX și condus de Alexandru C. Cuza. *Pe lângă aceștia mai figurau vremelnici socialiștii, într-o măsură scurtă și comuniștii, dar și reprezentanții extremei drepte, cuziștii și Mișcarea Legionară.* (romania-actualitati.ro, goo.gl/mFV6RF). „*Consider că noi trebuie să avem curajul de a prelua tot ce a fost bun de la fiecare, fie ei liberali, țărăniști, legionari, cuziști sau de nici o culoare politică, dar și de a dezbate tot ceea ce a fost rău*”. (cuvantul-ortodox.ro, <https://goo.gl/Zxa3ey>). // adj. *Scurta guvernare cuzistă de la începutul anului 1938 a fost folosită de Carol al II-lea și de mercenarul său politic, Armand Călinescu, pentru a pregăti terenul loviturii prin care a fost instaurată prima dictatură din România modernă.* (buciumul.ro, <https://goo.gl/bpRAAo>). **2.** s.m., s.f., adj. Persoană care aparține unei unități de învățământ ce poartă numele domnitorului Alexandru Ioan Cuza. *Cuziștii au organizat un concert caritabil pentru victimele din #Colectiv* (jurnaldevrancea.ro, <https://goo.gl/UcvQ5J>). // s.f. *De altfel, Aurelia Nedelcu le-a fost și dirigintă celor două „cuziste” care au intrat la aceeași facultate bucureșteană.* (ziaruldeiasi.ro, <https://goo.gl/AFSiQB>). // adj. *Cele mai sexy studente cuziste la balul de la FEAA* (bzi.ro, <https://goo.gl/FNfYLw>). – M.pl. cuziști, f.pl. cuziste. (AMB)

cvasiabsent adj. Care are o prezență neglijabilă. *În primele 6 luni ale anului, sondajele privind intenția de vot au fost cvasiabsente.* (romanioliberal.ro, <https://goo.gl/hdz8ue>). *Din păcate, și în anul 2018, județul Timiș este cvasi-absent din lista de investiții finanțate de guvernul PSD-ALDE.* (observatordetimis.ro, <https://goo.gl/9WJRZA>). – F.sg. cvasiabsentă, m.pl. cvasiabsenți, f.pl. cvasiabsente. Var. cvasi-absent. (AMB)

cvasiabsență s.f. Prezență extrem de redusă. *După retragerea lui Arcadie Suceveanu, premiul i-a revenit – cred că pe bună dreptate – lui Iulian Filip, dar într-o cvasiabsență a concurenților, pe segmentul final.* (romlit.ro, <https://goo.gl/ZyLwEy>). *Supus autorității Partidului Communist Chinez, el este subminat de abuzuri, obținerea unor mărturisiri și cvasiabsența dreptului la apărare.* (mediafax.ro, <https://goo.gl/WKnAL6>). (AMB)

cvasicertitudine s.f. Fapt cu probabilitate de realizare (puțin) mai mică de 100%. *Geologii estimează că posibilitatea ca un seism capabil să provoace distrugerii de amploare în această regiune cu 22 milioane de locuitori în următorii 30 de ani este o cvasicertitudine.* (ziare.com, <https://goo.gl/EBpFXj>). În loc să

anunțe că deputatul PLDM a fost găsit mort prin împușcare, mai multe portaluri și televiziuni s-au apucat să lanseze din capul locului cele mai năucitoare ipoteze, prezentându-le drept niște cvasicertitudini. (europalibera.org/a/26736819.html). – Pl. cvasicertitudini. (AMB)

cvasicircular adj. Care este aproape ca un cerc. *Obrăjorii plini, fruntea lată și, în general, un contur cvasicircular al feței sunt indicatorii acestui tip facial.* (ziarulevenimentul.ro, <https://goo.gl/TQDRvC>). *În acest nor nucleeele cometare au orbite cvasicirculare față de soare și numai datorită unor perturbații își modifică orbita și intră în Sistemul Solar, dând naștere fenomenului cometar.* (infoastronomy.com/cometele.html). – F.sg. cvasicirculară, m.pl. ^cvasicirculari, f.pl. cvasicirculare. (AMB)

cvasidefinitiv adj. Care are probabilitate foarte mare de a deveni definitiv, dar nu de 100%. *Rezultatul operației e cvasidefinitiv, în sensul că există totuși riscul că după o perioadă de timp, urechile să-și reia parțial, poziția rebelă.* (baby.unica.ro, <https://goo.gl/V7gnj4>). *Potrivit rezultatelor cvasidefinitive, 29 de femei vor avea mandate în parlamentul israelian, dintr-un total de 120 de deputați, adică de două ori mai multe decât în Knessetul precedent, care era deja un record, informează AFP.* (ziare.com, <https://goo.gl/qrT25G>). – F.sg. cvasidefinitivă, m.pl. ^cvasidefinitivi, f.pl. cvasidefinitive. (AMB)

cvasiegalitate s.f. Egalitate aproximativă. *Aflată la cvasiegalitate cu India (locul 5) Franța are al șaselea buget militar din lume (55,7 miliarde de dolari), în fața Marii Britanii (48,3 miliarde).* (national.ro, <https://goo.gl/Hc3rhv>). *Plus că Alianța DA și PSD erau în cvasiegalitate, iar extragerea Partidului Conservator din alianța cu social-democrații a schimbat balanța.* (dilemaveche.ro, <https://goo.gl/6mTxE2>). (AMB)

cvasifascist adj. Care este aproape fascist. *Al doilea element, cu consecințe nefaste, al putinismului este „capitalismul de stat”, o formă de corporatism cvasifascist în care companiile rusești, aflate în proprietate majoritară de stat, sunt conduse pe principii capitaliste de către funcționari guvernamentali de rang înalt.* (romanalibera.ro/, <https://goo.gl/UPhLpg>). *Cămășile Roșii l-au inspirat pe Mussolini când a înființat unitățile fasciste ale „cămășilor negre” și de acolo la „Cămășile Brune” (Sturmabteilung –SA) ale lui Hitler, precum și gruparea cvasifascistă irlandeză „Cămășile Albastre” a lui Eoin O’Duffy.* (cultural.bzi.ro, <https://goo.gl/rfvKBo>). – F.sg. cvasifascistă, m.pl. cvasifasciști, f.pl. cvasifasciste. (AMB)

cvasiinexistent adj. Care este aproape inexistent. *Până la urmă, critic este sistemul cvasiinexistent de selectare, prețuire și păstrare a valorilor.* (ziare.com, <https://goo.gl/BZJ5xW>). *Organizatorul consideră că acest lucru s-a datorat distanței mari față de oraș și posibilităților de transport cvasiinexistente.* (gandul.info, <https://goo.gl/ujxBXc>). – F.sg. cvasiinexistentă, m.pl. cvasiinexistenți, f.pl. cvasiinexistente. (AMB)

cvasilegal adj. Care are aparență de legalitate. *Din informațiile care circulă acum pe seama lor, se pare că sunt angajații unei firme americane al cărei obiect de activitate cvasilegal este recuperarea de copii.* (infobrasov.net/rapire-la-sacele/). *Sunt mii de români care, în acest moment, riscă pierderea locuinței, din cauza abuzurilor incredibile și a presiunilor cvasilegale la care îi supune Volksbank (banca populară, cum ar veni, în traducere).* (dilemaveche.ro, <https://goo.gl/pN9Zub>). – F.sg. cvasilegală, m.pl. cvasilegali, f.pl. cvasilegale. (AMB)

cvasinecunoscut adj. Care este aproape necunoscut. *Așa stând lucrurile, în locul enunțului „Tabloul a fost pictat de un artist aproape necunoscut” se poate spune „Tabloul a fost pictat de un artist cvasinecunoscut”.* (digi24.ro, <https://goo.gl/aepPzD>). *Cont curent, bancă, credit, buget, card – oricât de incredibil ar părea, acestea sunt noțiuni cvasinecunoscute pentru trei sferturi dintre români, relevă un studiu Gallup comandat de Banca Mondială.* (unica.ro/p-acces-la-succes-186054). – F.sg. cvasinecunoscută, m.pl. cvasinecunoscuți, f.pl. cvasinecunoscute. (AMB)

cvasiprotectorat s.n. Formă de dependență politică cu trăsături de protectorat. *Europa a investit masiv în regiune, își menține aici o puternică forță militară și exercită un cvasiprotectorat în Bosnia Herzegovina și în Kosovo.* (dilemaveche.ro, <https://goo.gl/ssJ6JF>). *Dacă ar fi fost șmecheri s-ar fi limitat la sprijinirea independenței Crimeei, transformând-o apoi într-un cvasi-protectorat.* (resboiu.ro, <https://goo.gl/SryCNQ>). – Pl. cvasiprotectorate. Var. cvasi-protectorat, quasi-protectorat. (AMB)

cvasi-război s.n. Stare de conflict cu trăsături similare unui război. *Hamas a preluat puterea în Gaza în 2007 după un cvasi-război civil cu Fatah, partidul care domină Autoritatea Națională Palestiniană.* (jurnalul.ro, <https://goo.gl/CMPHYp>). *Liderul Suprem al Iranului, ayatollahul Ali Khamenei, a declarat că SUA sunt principala problemă a statului învecinat, Irakul, acuzându-le pentru cvasi-războiul civil și haosul ce domnesc acolo.* (curentul.info, <https://goo.gl/Mpzt1d>). – Pl. cvasi-războaie. Var. cvasirăzboi. (AMB)

cvasistaționar adj. Care este aproape staționar. *Sistemul noros este cvasistaționar.* (spynews.ro, <https://goo.gl/UcM2vK>). *Rezonanțele Schumann sunt unde electromagnetice cvasistaționare care există în această cavitate.* (Blog, <https://goo.gl/7GegzS>). – F.sg. cvasistaționară, m.pl. ^cvasistaționari, f.pl. cvasistaționare. (AMB)

cyberterorism* s.n. Totalitatea actelor distructive din mediul digital efectuate pentru a răspândi panică și haos. *Fondatorul uneia dintre cele mai puternice companii de software antivirus din lume, Eugene Kaspersky, care a descoperit virusul Flame, a declarat miercuri, la Tel Aviv, că doar un efort global poate împiedica apariția unei noi ere a cyberterorismului.* (gandul.info, <https://goo.gl/Nd6unb>). *Experții susțin, la rândul lor, că cyberterorismul se dezvoltă la nivel internațional, dar guvernele sunt prea puțin active în a se proteja față de această amenințare crescândă.* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/U6W4D7>). – Var. cyber-terorism, ciberterorism. (AMB)

D

dacieTM s.f. Autoturism produs de compania Dacia (cuvântul se folosește mai ales pentru modelele produse înainte de preluarea de către compania Renault). *E o tendință ce amintește de anii 90 când se importau daciile „de export”, de regulă din fosta RDG, fiindcă erau ieftine și mai bine verificate decât cele vândute în România.* (digi24.ro, <https://bit.ly/2DPsR7r>). *Daciile „de export” revin la căutare pe piața românească.* (zf.ro, <https://goo.gl/DXfPDV>). – Pl. dacia. Var. Dacie. (BC)

dacomăn s.m., adj. (Persoană) care suferă de dacomanie; (persoană) care manifestă o preocupare exagerată pentru civilizația dacă. *Dacomanii (tracomanii) sunt adepți ai unor teorii care proclamă superioritatea civilizațiilor geto-dacice în raport cu alte civilizații.* (acum.tv, <https://bit.ly/2CBgPMu>). // adj. *Mai exact, cum s-a ajuns la o exacerbare atât de mare a cultului dacomăn, propovăduit în principal de Napoleon Săvescu în lucrarea „Noi nu suntem urmașii Romei” și organizația „Dacia Revival International Society”?* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2OxOx91>). *Încă o gogomănie dacomănă marca Roxin: dacia aveau instrumente chirurgicale sofisticate.* (FB, <https://bit.ly/2D4v4eY>). – F.sg. dacomână, m.pl. dacomani, f.pl. dacomane. (BC)

dacomanie s.f. Exagerare a importanței dacilor pentru istoria națională; pasiune pentru istoria dacilor. *Totul pornește de la nevoia unei rădăcini. Înainte de dacomanie a fost latinismul. Miron Costin, Grigore Ureche, dar mai ales Școala Ardeleană au argumentat, mai mult pe fond sensibil decât științific, fără izvoare autohtone, în favoarea originii romane pure, nobile, mit fondator tradițional care valorifică elementul civilizator extern.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2OxOx91>). *În ultimul timp, dacomania prinde la tot mai mulți români. Tot mai mulți cred în mitul dacului foarte avansat care ar fi inventat printre altele scrierea, chirurgia pe creier și operațiile de transplant.* (FB, <https://bit.ly/2J9tmYY>). (BC)

dacopat s.m., adj. (Persoană) care are o preocupare obsesivă pentru civilizația dacilor; (persoană) care crede că rolul dacilor în istorie a fost mai important decât se admite în general. *Herodot a declarat, acum 2.500 de ani, că geții sunt cei mai viteji și mai drepți dintre traci, motiv pentru care este venerat de toți dacopații.* (catavencii.ro, <https://bit.ly/2PdUco9>). *Dacopatul Dan Puric s-a dat în stambă la Arad, gâdilând orgoliul românilor naivi* (arq.ro, <https://bit.ly/2J9aWHF>). // adj. *Multă vreme am crezut că doar eu observ tendința dacopată, antisemită, uneori legionară, alteori habotnică și pro-rusă a unor articole ale ziarului* (Blog, <https://bit.ly/2OHwS2S>). *Topul aberațiilor dacopate: tunelurile din Carpați, orașe subpământene, uriași de cinci metri și apostoli ai lui Iisus* (adevarul.ro, adev.ro/pbcser). – F.sg. dacopată, m.pl. dacopați, f.pl. dacopate. (BC)

dacopație s.f. Preocupare obsesivă, patologică, pentru civilizația dacilor; curent potrivit căruia rolul dacilor în istorie a fost mai important decât se admite în general. *Un curent cu numeroși adepți, accentuat de revoluția internetului, „dacopatia” sau „dacomania” idealizează până la limita imposibilului realizările dacilor, prezentați ca inventatori ai scrierii și ai limbii latine sau mari ingineri, creatori ai unor drumuri subterane în Carpați care leagă Bucegii de Sarmizegetusa.* (adevarul.ro, adev.ro/pbc0mn). *Printre multele lucruri exotice care mi s-au întâmplat în viață, pun foarte sus, aproape de vârful înnotat al listei, pelerinajul făcut de Paști 2011 la Muntele Athos cu Gigi Becali. Atunci am realizat coerența dacopatiei, cea mai barocă rătăcire colectivă a României. Atunci, reflectând la dacopatie, am început să țin textele ce aveau să ducă la prezenta carte, ca o reflexie caleidoscopică asupra rătăcirilor românești de azi.* (memoria.ro, <https://bit.ly/2EEwyNE>). (BC)

daimon s.m. Ființă semidivină care intermediază între om și divinitate și care ulterior a preluat imaginea îngerului păzitor. *Să vedem însă care sunt, în gândirea antică, greco-latină, de inspirație egipteană, principalele trăsături ale daimonului.* (codulluioreste.ro/109/). *Daimonul, mitic și arhetipal, și „hărăzit”, „încă din timpul vieții, fiecărui om”, după afirmația lui Socrates din Phaidon de Platon, pare a releva în lirica lui Nichita Stănescu o dimensiune incitantă, o esență inalterabilă și rezistentă a ființei în timp, una daimonică.* (nord-literar.ro, <https://goo.gl/Aue88o>). – Pl. daimoni. (AMB)

dala vb.tranz. A pune dale. *Mai mult decât atât, pe anumite tronsoane se dalează șanțurile pentru ca gospodăriile să nu mai fie afectate de inundații.* (pandurul.ro, <https://goo.gl/TptGuR>). *În viitorul nu prea îndepărtat intenționez să dalez curtea, care, momentan, este pietruită.* (ziarulactualitatea.ro, <https://goo.gl/rpR3eo>). – 1sg. dalez, part. dalat. (AMB)

dalare s.f. Acțiunea de a pune dale și rezultatul ei. *Lucrările de modernizare cuprind însă doar înlocuirea bordurilor și dalarea a două alei aflate în apropierea primăriei.* (lugojonline.ro, <https://goo.gl/hpaB8h>). *În prezent se lucrează pe strada Anișoara Odeanu, cu care demarează programul de dalări ale trotuarelor din municipiu.* (ziuadevest.ro, <https://goo.gl/H9E4jc>). *A trebuit să gândim să facem un sistem de canalizare, o dalare cimentată a șanțurilor, cu podețe, cu ieșire către Olt pentru că numai așa poți să dirijezi apa și ea să se scurgă foarte repede, să nu vină înapoi către localitate.* (ziaruldevalcea.ro, <https://goo.gl/68Fy7m>). – Pl. dalări. (AMB)

dan-puricișt v. puricist

datsan s.n. Mănăstire budistă. *Împrăștiați prin datsan, credincioșii budiști și vreo patru-cinci turiști execută o coregrafie precisă sub îndrumarea ghizilor: [...]* (vice.com, <https://goo.gl/KdEScJ>). *Principala mănăstire budistă din Rusia este datsanul Ivolginsky.* (Blog, <https://goo.gl/KKBsiw>). (AMB)

death metal s.n. Subgen al muzicii heavy metal, apărut la mijlocul anilor 1980 și caracterizat de o tehnicitate extremă prin rapiditate, intensitate sau

agresivitate. *Trupa olandeză de death metal, Deathmarch scoate prima piesă de pe EP-ul de debut* (metalfan.ro, <https://goo.gl/ppfLmK>). *Povestea rockerului dintr-o trupă death metal care este Head of Digital la Universal Music România* (wallstreet.ro, <https://goo.gl/XWPkA6>). – Pr. /d'eθ metəl/. (AMB)

debălescizare s.f. (Fam.; rar) Diminuarea sau eliminarea influenței lui Traian Băsescu sau a stilului de a face politică al lui Traian Băsescu. *În sfârșit a început debălescizarea instituțiilor statului...* (jurnalvirtual.ro, <https://bit.ly/2CUoPcs>). *Păi 7,4 milioane de voturi la demitere și 70% USL cam asta înseamnă, că mai tot poporul a strigat debălescizarea!* (Forum, <https://bit.ly/2yn6NMI>). (BC)

debriefing s.n. (Psih.) Tehnică psihologică care ajută individul-subiect să marcheze încheierea unei etape de viață și să se detașeze de aceasta, devenind cât mai disponibil posibil pentru abordarea a ceva nou; discuție de evaluare, bilanț, învățăminte unei experiențe. *Tehnica debriefing-ului a fost folosită și promovată în anii '90 la terminarea misiunilor militare pentru „refacerea rapidă a echilibrului și sănătății mentale a militarilor” ca o tehnică de succes în managementul stress-ului.* (psihoterapia-ta.ro/debriefingul.html). *Debriefing după tragedii – ce ar fi trebuit să învățăm din asta?* (Blog, <https://goo.gl/nPxAXX>). – Pl. debriefinguri, debriefing-uri. Pr. /dibr'ifing/. (AMB)

decolanta vb.tranz. A îndepărta autocolantul, în special de pe mașini. *Vopseaua se distruge atunci când se decolantează mașina.* (sign-romania.ro, <https://bit.ly/2zNPVza>). *Tocmai de aceea, Marina lucrează cu un mix de tehnici: transferă culoarea pe un material precum sticla, pe care îl decolantează apoi și îl introduce în rășină.* (forbes.ro, <https://bit.ly/2Qmuwme>). – 1sg. decolantez, part. decolantat. (BC)

decolantare s.f. Îndepărtarea autocolantului, mai ales de pe mașini. *Aceasta este, cu siguranță, o decizie neinspirată deoarece racleta va zgâria vopseaua, iar cheltuielile pentru vopsirea autoturismului vor fi mult mai mari decât cele pe care le implică o decolantare auto profesională.* (curataretapiterieauto.ro, <https://bit.ly/2Ng5vHy>). *Chiar și în cazul decolantărilor făcute după 5–7 ani, vopseaua se va menține, fiind protejată de radiațiile UV, de intemperii și de alți factori externi.* (observatorulph.ro, <https://bit.ly/2xUYuqD>). – Pl. decolantări. (BC)

decomunizare* s.f. Proces de înlăturare a ideologiei și a instituțiilor regimului comunist. *Există o formă eficientă de decomunizare: alegerile libere.* (dilemaveche.ro, <https://goo.gl/YhAXSy>). *Luna trecută, parlamentarii polonezi au actualizat legislația de „decomunizare” a țării, interzicând toate simbolurile totalitare, inclusiv monumentele de propagandă sovietică ridicate după al Doilea Război Mondial în Polonia.* (digi24.ro, <https://goo.gl/wMhzns>). (AMB)

de-euroizare s.f. Renunțarea la politica economică bazată pe euro, în favoarea altor monede. *Dacă are loc o de-euroizare, transmisia politicii monetare este mai ușoară afectând o parte mai mare din masa monetară din economie.* Și

regimul de țintire a inflației (inflation targeting) este mai ușor de practicat când nu există o dualitate accentuată a sistemului monetar. (adevarul.ro, adev.ro/pbi7zm). *Trebuie luate măsuri suplimentare pentru descurajarea creditării în valută (de-euroizare).* (Carte, <https://bit.ly/2NVa8ep>). – Pl. de-euroizări. (BC)

defavorabilitate s.f. Înșușirea sau starea a ceea ce este defavorabil. *În același timp, niciodată în istoria acestei țări cei doi contracandidați nu au avut o cotă mai scăzută de încredere ca acum. Defavorabilitatea pentru ambii este în jur de 60%.* (adevărul.ro, <https://goo.gl/YU0X74>). *O atenție rațională se acordă condițiilor fizico-geografice de dezvoltare a societății umane, într-o ordonare clasică, care analizează, mai întâi, favorabilitatea și, respectiv, defavorabilitatea condițiilor de relief, urmate de trăsăturile specifice ale climei, hidrografiei, vegetației, faunei și solurilor.* (analegeo.uaic.ro, <https://bit.ly/2Nlnykk>). (BC)

delivery s.n. Livrare; serviciul de livrare al unei companii care vinde online. *Ne-a plăcut foarte mult că Pizzicato se numără printre singurele servicii de delivery care pun hârtie protectoare pe fundul cutiei de pizza, să nu se umple de apa de la condens.* (metropotam.ro, <https://bit.ly/2Nm8b6m>). *Am început delivery-ul, prin FoodPanda.* (FB, <https://bit.ly/2O2Mn4Q>). – Pr. /dil'ivəri/. (BC)

demidulce adj. (Despre vin) Care conține o cantitate mărită de zahăr, între 12 g/l și 50 g/l. *Vinul demidulce este vinul ce conține între 12 și 50 grame de zahăr la litru.* (rewine.ro/vin-demidulce/). *Vinurile demidulci, în schimb, sunt mai aromate, mai complexe, de aceea se asociază adesea cu aperitive exotice, preparate din carne de pasăre, vită sau porc cu sosuri dulci sau dulci-acrișoare, dar și cu deserturi pe bază de fructe.* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/Sa6nHn>). – Pl. demidulci. (AMB)

demisec* adj. (Despre vin) Care conține o cantitate de zahăr între 4 g/l și 12 g/l (mai mare decât la vinul sec, dar mai mică decât la vinul demidulce). *După tipul vinului, putem vedea pe etichete următoarele mențiuni: vin sec – zaharuri cel mult 4,0 g/litru; vin demisec – zaharuri 4,01 g/l – 12 g/l; vin demidulce – zaharuri 12,01 g/l – 50 g/l; vin dulce – zaharuri peste 50 g/l.* (agro.basf.ro, <https://goo.gl/P8zJtv>). *Vinul demisec are până în 12 g de zahăr la litru, iar cel demidulce conține între 12,1 și 50 g de zahăr la litru. Concentrația de zahăr din vinul dulce depășește 50 g la litru, iar procesul de fermentație poate fi oprit prin adăugarea de alcool în vin.* (clickpofatabuna.ro, <https://goo.gl/sCyLdK>). – Pl. demisecei. (AMB)

depomat s.n. Terminal bancar ce permite depunerea de numerar și alimentarea contului de card fără a mai fi necesară deplasarea la ghișeele băncii. *Cele peste 500 de locații bancomat și depomat Euronet sunt prezente pe hartă.* (euronetworldwide.ro, <https://goo.gl/SDCk1D>). *Depomatul mi-a preluat numerarul, dar banii nu sunt disponibili în cont?* (cashup.ro, <https://goo.gl/9ZBSuJ>). – Pl. depomate. (BC)

derizoriu* s.n. Faptul de a fi ridicol. *Astăzi, e un ghiveci de exhibiționism țopesc și orgolii mărunte, de participări înverșunate și relaxări vecine cu*

derizoriul. (gandul.info, <https://goo.gl/sm17iv>). *De aceea, textul naște pe scenă, la vedere, o lume autentică, deloc prăfuită, încărcată de gesturi mici sau ample, demonstrative, de ticuri verbale și nu numai, de un derizoriu cinic, de o tristețe înfinită care bântuie și astăzi în spațiul clocotitor al Olteniei*. (romlit.ro, <https://goo.gl/fx24tF>). (AMB)

derusificare s.f. Acțiunea de a înlătura caracteristicile rusești. *Se împlinesc 50 de ani de la un proces istoric: derusificarea României*. (evz.ro, <https://goo.gl/YX1FkU>). *Peste câțiva ani, mariajul cu o rusoaică devenea handicap profesional și politic, consecință a derusificării și a rusofobiei oficiale, cei cu neveste aduse din Uniunea Sovietică fiind marginalizați treptat*. (dcnews.ro, <https://goo.gl/MQhR2D>). *Refuzul copy paste-ului e numai unul dintre meritele regizorului. Victor Ioan Frunză procedează la o „demaghiarizare” defel brutală a textului lui Egressy. Operație comparabilă cu aceea de „derusificare” a scrierilor lui Cehov*. (new.nottara.ro, <https://goo.gl/UmHKq8>). (AMB)

descalificant adj. Care descalifică, dezonorează. *E un mod de operare descalificant pentru un ambasador*. (realitatea.net, <https://bit.ly/2xW1nYc>). *Victor Ponta, declarație descalificantă la adresa ministrului Justiției* (digi24.ro, <https://bit.ly/2Nk7zOP>). – F.sg. descalificantă, m.pl. descalificanți, f.pl. descalificante. (BC)

descreștinare s.f. Pierderea credinței creștine și a valorilor ei. *Refuzul dragostei divine este o descreștinare absurdă sau – mai exact – o îndobitocire fățișă*. (lumeacredintei.com, <https://goo.gl/RFMXpj>). *Poate că tocmai această abordare mitică a Răului a generat un pesimism proiectat spre viitor, „constituind una dintre cauzele descreștinării Occidentului”, după cum afirmă Jean Delumeau*. (infocrestin.com, <https://goo.gl/NevaLK>). (AMB)

detectivă s.f. Agent de sex feminin care face investigații în interesul poliției sau al unor entități private. *Un hoț de valoroase lucrări de artă se va vedea luat în vizor de o frumoasă detectivă aflată în slujba unei companii de asigurări*. (gandul.info, <https://goo.gl/2dtXan>). *De-a lungul timpului, detectivete fictive au servit drept metafore pentru relația societății cu femeile și cu munca*. (vice.com, <https://goo.gl/zSuYRP>). – Pl. detectivete. (AMB)

detectorist s.m. Persoană care caută metale (prețioase) cu ajutorul unui detector. *Detectorist prins cu monede antice furate din situri arheologice* (cunoastelumea.ro, <https://bit.ly/2O4UhuV>). *Foarte mulți români sunt detectoriști de comori în timpul liber* (observator.tv, <https://bit.ly/2P6MoBv>). – Pl. detectoriști. (BC)

devalizator s.m., adj. Persoană care face escrocherii financiare. *Afacerea Petromservice SA reprezintă ultimul tun al celui mai mare devalizator din România post-decembristă, Sorin Ovidiu Vintu*. (ziare.com, <https://goo.gl/rJPBfK>). *Devalizator transformat în recuperator, Sever Mureșan spune că nu e vinovat de*

ce s-a întâmpat cu Banca Dacia Felix și spune că are de recuperat 40 de milioane de euro. (monitorulcj.ro, <https://goo.gl/ec5B45>). // adj. Guvernul are alocări destule pentru chefuri cu baronimea devalizatoare și pentru cumpărarea avionului pentru demnitari. (Blog, <https://goo.gl/Xizvar>). – F.sg. și pl. devalizatoare, m.pl. devalizatori. (AMB)

dezaflia vb.tranz. și refl. A anula o afiliere. *FRF a modificat special regulamentul pentru a putea dezaflia Școala de Fotbal „Gică Popescu”, deoarece gruparea olteană a atacat în civil deciziile comisiilor federale* (gsp.ro, <https://goo.gl/F79GY3>). *Sindicatul Producătorilor Agricoli Olt s-a dezafliat de la Agrostar.* (gazetanoua.ro, <https://goo.gl/wtUjg6>). – 1sg. (mă) dezafliez, part. dezafliat. (AMB)

dezafliere s.f. Acțiunea de a anula o afiliere. *Curtea de Apel București a anulat decizia Federației Române de Fotbal de dezafliere a Universității Craiova.* (hotnews.ro, <https://goo.gl/t1tiA7>). *Steaua a solicitat oficial palmaresul, dar și excluderea FCSB din cupele europene și dezaflierea de la FRF.* (ziare.com, <https://goo.gl/GujU3P>). – Pl. dezaflieri. (AMB)

dezescaladare s.f. Diminuarea, reducerea, calmarea unui conflict. *Rusia ar putea să-și amplaseze forțele militare pentru a controla zonele de dezescaladare a conflictului din Siria în două-trei săptămâni, după finalizarea unui acord cu Turcia și Iran.* (hotnews.ro, <https://bit.ly/2pjqHmn>). *Acordul semnat la 4 mai prevede înființarea a patru „zone de dezescaladare” în Siria, dublate de „zone de securitate” cu posturi de control și centre de supraveghere ținute împreună de forțele țărilor garante și eventuale „alte părți”.* (stiripesurse.ro, <https://bit.ly/2PNVtin>). – Pl. dezescaladări. (BC)

dezinflaționist adj. Referitor la dezinflație, cu efect de dezinflație. *Inflație negativă timp de doi ani: ce impact va avea mediul dezinflaționist asupra muncitorului de rând* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2OvXNh8>). *Scăderea vizibilă și substanțială a inflației în trimestrul patru al anului trecut a sporit încrederea în procesul dezinflaționist și a dus la reducerea dobânzii cheie de politică monetară [...]* (gandul.info, <https://bit.ly/2NkcM9o>). – F.sg. dezinflaționistă, m.pl. dezinflaționiști, f.pl. dezinflaționiste. (BC)

dezumidifica vb.tranz. A reduce umiditatea dintr-o încăpere, cu ajutorul unui aparat special. *Cum se dezumidifică o cameră* (itholo.ru, <https://bit.ly/2OROatk>). *Sistemul absoarbe aerul din camera în care este poziționat, îl dezumidifică, condensul astfel obținut fiind colectat într-un recipient.* (institute.ro, <https://bit.ly/2OiEad8>). – 1sg. dezumidific, part. dezumidificat. (BC)

dezumidificator s.n., s.m. adj. **1.** s.n., s.m. Aparat pentru reducerea umidității aerului dintr-o încăpere. *Dezumidificatorul scoate apa din aerul din încăpere făcându-l mai respirabil, mai sănătos și mai puțin dăunător. Vei observa în doar câteva zile cum vei scăpa și de mușgai și igrasie fără a folosi una din metodele*

tradiționale care nu sunt întotdeauna eficiente. (alecoair.ro, <https://bit.ly/2OzdFfu>). *Ai probleme cu umezeala? Baurent închiriază dezumidificatori industriali la prețuri accesibile.* (www.baurent.ro/dezumidificator). **2.** s.m., adj. (Săculeț) care absoarbe umiditatea din haine. *Set de dezumidificatori pentru rufe Kikkerland în formă de cactus* (zoot.ro, <https://bit.ly/2xqGV1x>). // adj. *Set 2 săculeți dezumidificatori* (okazii.ro, <https://bit.ly/2pOt691>). – F.sg. și pl., n.pl. dezumidificatoare, m.pl. dezumidificatori. (BC)

diasporez, diasporeză s.m., s.f., adj. **1.** s.m., s.f. (Fam.) Persoană care face parte din diaspora. *Așa că în primul rând, înainte de a se victimiza, diasporerii care nu au încă rezidența permanentă trebuie să înțeleagă că ei sunt prezenți pe o listă permanentă la adresa lor de domiciliu în România.* (powerpolitics.ro, <https://bit.ly/2NZHwAL>). *Nu la multă vreme după intrarea în pâine a guvernului Petre Roman, supărat pe criticile aduse de un diasporez, cineva sugera criticului din depărtări neromânești ori să tacă, ori să vină acasă și să pună umărul la despotmolirea căruței.* (Carte, <https://bit.ly/2ODHqfb>). // s.f. *Eu sunt doar o „diasporeză”, care, la drept vorbind, nu trebuie să pretindă să aibă dreptul de a participa la alegeri [...]* (comentariu, inpolitics.ro, <https://bit.ly/2FhtghF>). **2.** adj. (Rar) Referitor la diaspora; din diaspora. *Imaginea celebrului purtător de pantalonași în culori pastel, strânși pe pulpițe și pe gambe, cu gleznela la vedere, asortați cu „ciocatele” în culori și mai pastel, conducând revoluția diasporeză, preluată direct de la graniță peste dealuri și prin râpe, până la București [...]* (Blog, <https://bit.ly/2xzsBD1>). *Văd mulți tineri care se întorc gata votanți Le Pen sau care au trip-uri diasporeze gen Trump sau Clinton cu partea ei războinică sau ultra-pro-Wall Street.* (catavencii.ro, <https://bit.ly/2QLhe3F>). – M.pl. diasporezi, f.pl. diasporeze. (BC)

diclofenac s.n. (Farm.) **1.** Substanță activă în unele medicamente cu acțiune antiinflamatoare în special asupra articulațiilor. *Terapia conține ca substanță activă diclofenac care face parte din clasa de medicamente cunoscute sub denumirea de antiinflamatoare nesteroidiene (AINS) de uz local.* (sfatulmedicului.ro, <https://goo.gl/2Ljhx>). *Unul dintre cele mai folosite analgezice, diclofenacul, ar putea provoca reacții adverse grave dacă este folosit frecvent.* (digi24.ro, <https://goo.gl/Ti274K>). **2.** Medicament sub formă de unguent sau de pastilă care conține această substanță activă. *După vreo două diclofenacuri, părea că se simte mai bine, dar duminica trecută pe seară, iar rău și rău.* (Forum, <https://goo.gl/jecrwn>). *Afectează negativ mucoasa gastrică și unele medicamente. În special, aspirina, medicamente antiinflamatoare nesteroidiene, de exemplu, un grup de diclofenacuri.* (Blog, <https://goo.gl/ZtyfpT>). – Pl. diclofenacuri. (AMB)

dietilenglicol s.m. (Farm.) Compus organic incolor, format din două molecule de etilenglicol, aproape fără miros, toxic, lichid, dulceag. *Autoritățile sanitare europene și americane atenționează asupra pastelor de dinți care conțin dietilenglicol sau care sunt contaminate cu enterobacterii.* (jurnalul.antena3.ro, <https://bit.ly/2xSy2xW>). *Unele dintre aceste substanțe, precum dietilenglicolul*

(care se utilizează la producerea antigelului), sunt cunoscute ca fiind toxice [...] (dcnews.ro, <https://bit.ly/2xX5Yts>). (BC)

dinamovișt, dinamoviștă adj., s.m., s.f. **1.** adj. Legat de clubul sportiv Dinamo; care susține clubul sportiv Dinamo. *Noul principal al giurgiuvenilor este Gheorghe Mulțescu, 66 de ani, fostă glorie dinamovistă și fost tehnician al „câinilor”.* (doardinamo.ro, <https://bit.ly/2QqOL29>). *Droguri, lanțuri și cuțite, în posesia ultrașilor dinamoviști!* (digisport.ro, <https://bit.ly/2oqGe3s>). **2.** s.m., s.f. Susținător sau membru al clubului sportiv Dinamo. *Dinamoviștii, iritați după ultimele victorii ale României U21* (gsp.ro, <https://bit.ly/2DV0Qvg>). *Mihai Stoica, ironizat de dinamoviști, după eliminarea FCSB-ului din Europa League* (fanatik.ro, <https://bit.ly/2NnIdiX>). // s.f. *Se recomandă drept cântăreață și o dinamovistă înfocată.* (antena3.ro, <https://bit.ly/2TIWjDs>). – M.pl. dinamoviști, f.pl. dinamoviste. (BC)

dispeceră s.f. Persoană de sex feminin care gestionează un anumit tip de solicitări (apeluri de urgență, apeluri de taxi, comenzi de la clienți etc.). *O dispeceră a primit un apel pentru un copil care se îneca fără să știe că era fiul ei* (antena3.ro, <https://goo.gl/Qy7Z9L>). *Lumea a trecut pe aplicații mobile, sătulă să aștepte în telefon răspuns de la dispeceră.* (Blog, <https://goo.gl/1PEzPR>). – Pl. dispecere. (AMB)

dispenser s.n. Aparat care eliberează o cantitate mică dintr-un anumit tip de material consumabil (săpun, hârtie etc.). *Dispenserul se atașează de lesa câinelui.* (animax.ro, <https://goo.gl/v9a7ei>). *Intră pe site-ul DpCollection și vezi gama completă de dispensere bandă adeviză la prețuri avantajoase.* (dpcollection.ro/dispensere). – Pl. dispensere. Pr. /disp'ensər/. (AMB)

distrare* s.f. Acțiunea de a distra pe cineva. *Bordelul era folosit pentru distrarea partenerilor și pentru a fi folosit ca material de șantaj.* (antena3.ro, <https://goo.gl/GrTHG8>). *Focșani primea 40 de hectare din pădurea statului „în scopul distrării orășenilor”.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/Hibsqb>). (AMB)

donuterie s.f. (Fam.) Magazin unde se produc și se vând gogoși (cf. engl. donut „gogoșă”); gogoșerie. *La mine în târg o fost măcel o perioadă la donuterie după care s-au calmat oamenii.* (comentarii, nwradu.ro, <https://goo.gl/qNovjy>). *Donuteria e un loc pentru prieteni și nebuniile lor, e dulcele de lângă cafea, partea bună a unui început, mijloc și final de zi.* (FB, <https://goo.gl/zLXISZ>). *După trei luni au deschis o Donuterie în Iulius Mall și, după alte trei, în campusul Hașdeu [...]* (decatorevista.ro, <https://goo.gl/xlKiu3>). – Pl. donuterii. (BC)

double adj.invar. (În sintagma) *cameră double* = Cameră cu pat dublu. *În funcție de cerințele dumneavoastră, puteți alege dintre camere double de diferite tipuri.* (hotel.aquaticum.hu/ro/camere/double-camera). *Fiecare cameră double este dotată cu baie proprie modernă cu cabină de duș, televizor LCD cu cablu TV, aer condiționat și internet wireless gratuit.* (complexriver.ro/double.html). – Pr. /d'ab(ə)l/. (AMB)

downstream s.n. **1.** (Petrol.) Procese tehnologice aflate în partea finală (aval) a fluxului de producție: rafinare și distribuție de produse petroliere. *OMV nu va renunța la segmentul de downstream, care include activitățile de rafinare a țițeiului și de comercializare a carburanților, chiar dacă se va concentra pe cel de explorare și producție de hidrocarburi, [...]* (economica.net, <https://goo.gl/zRYigB>). *Această tranzacție reprezintă un pas important în strategia noastră de a transforma activele din segmentul downstream (rafinare & marketing) cu venituri reduse în active de explorare și producție cu venituri ridicate.* (capital.ro/190094.html). **2.** (Electron.) Descărcare de date. *Acest lucru este necesar pentru a permite sistemelor electronice de downstream să proceseze datele.* (w5.siemens.com, <https://goo.gl/wKMkyj>). *SDSL asigură aceeași rată de transfer în ambele direcții: „upstream” → abonat – centrală; „downstream” → centrală – abonat.* (users.utcluj.ro, <https://goo.gl/KhGudN>). – Pl. downstreamuri, downstream-uri. Pr. /d'awnstrim/, /dawnstr'im/. (AMB)

downtempo s.n. Gen de muzică electronică asemănător cu muzica ambientală, dar cu ritm mai bine definit, pe care se poate dansa. *Muzica Mynth, un downtempo minimalist, plutește într-o atmosferă specială, undeva între Nine Inch Nails, Portishead, Laurie Anderson și Caribou.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/PC7y9o>). *Albumul din 2010, „Black Sands” este albumul său de referință, un album construit cu măiestrie, pe care se poate regăsi downtempo-ul inconfundabil al lui Green combinat cu beat-uri electronice inovatoare.* (no3.ro/tag/the-prodigy). – Pl. downtempo-uri. Pr. /d'awntempo/, /dawnt'empo/. (AMB)

dramatic* adv. Semnificativ (având conotație negativă); impresionant (prin efortul implicat). *Industria a crescut în primele patru luni din 2017, dar a scăzut dramatic în aprilie* (mediafax.ro, <https://goo.gl/LZfKb7>). *Dobrogea Sud a pierdut dramatic finala mică a campionatului național de handbal masculin* (stiripesurse.ro, <https://goo.gl/HqJJzd>). (AMB)

dreadlocks s.n.pl. Codițe de păr împletit și tapat, cu aspect dezordonat, neîngrijit. *Cum arată cel mai lung păr cu dreadlocks din lume* (unica.ro, <https://bit.ly/2OtJH0C>). *„Dreadlocks” (din engl. „dread” – spaimă, oroare; „lock” – buclă) sunt codițe făcute în așa fel încât podoaba capilară a posesorului arată ca și când nu a cunoscut niciodată pieptenele sau peria. Părul este tapat foarte strâns sau înnodat, iar șuvițele primesc un aspect sălbatic, aparent neîngrijit.* (evz.ro, <https://bit.ly/2CMlpZk>). – Pr. /dr'edloks/. Var. dreadlock-uri (pl.). (BC)

dream team s.n. Echipă (sportivă) ideală sau de valoare maximă. *Performanță. Cristina Neagu, inclusă în dream team-ul Ligii Campionilor* (evz.ro, <https://goo.gl/1ZqzJU>). *Cum arată această garnitură? De cinci stele. Un dream-team din care și-ar fi dorit să facă parte orice fotbalist de pe această planetă.* (a1.ro, <https://goo.gl/M6UG6x>). – Pl. dream teamuri, dream team-uri. Pr. /dr'im tim/. Var. dream-team. (AMB)

dronișt s.m. Persoană care ține sub observație o zonă cu ajutorul unei drone. *Problema este că „dronistul” va fi judecat pt. că a zburat o aeronavă neînmatriculată (la fel ca un Boeing 747) (comentariu, punctul.ro, <https://goo.gl/9YLkVn>). Droniștii sunt o minoritate infimă chiar și în lumea producției profesionale foto/video. (Forum, <https://bit.ly/2QvIger>). – Pl. droniști. (BC)*

drop s.n. Secvență muzicală, în special la muzica electronică, în care se înregistrează o schimbare rapidă a ritmului sau a liniei de bas, care urmează unei secvențe de crescendo. *Al doilea mare defect e drop-ul care vine la refren. Nu are nicio noimă. Nu se potrivește cu piesa, pentru că e de club. (vice.com, <https://bit.ly/2lWrQxu>). Jakoban devine din ce în ce mai cunoscut în lumea ascultătorilor de EDM, un stil care poate fi caracterizat cel mai bine ca fiind un aliaj între muzica electronică și aia comercială. E cu multe drop-uri. (kissfm.ro, <https://bit.ly/2Pd45zk>). – Pl. drop-uri. (BC)*

droser s.n. Dispozitiv care ajută la aprinderea aproape instant a tuburilor fluorescente; balast electronic; starter. *Eu mi-am luat o lustră cu neon circular, a venit cu droser no name, și tot așa de mult dura până să se aprindă. (daciaclub.ro/Startere-t165375.html). Până acum câțiva ani aceste corpuri de iluminat foloseau pentru aprindere circuite speciale, așa-numitele droser, care în ultima vreme au fost eliminate, iar tuburile de neon au fost implantate direct în dulie. (jurnalul.ro, <https://goo.gl/iB8Z3M>). – Pl. droser. (AMB)*

drujbist s.m. Muncitor forestier care utilizează drujba. *Drujbistul (fasonatorul mecanic) execută operații de doborâre a arborilor în cadrul procesului de recoltare a lemnului, execută operații de secționare a arborilor sau a părților de arbori și curăță de crăci arborii doborâți sau în picioare. (afacov.ro, <https://bit.ly/2O6Lk44>). Doi elevi silvicultori năsăudeni, cei mai buni drujbiști juniori din țară (mesagerul.ro, <https://bit.ly/2Rs0Rtl>). – Pl. drujbiști. (BC)*

druz* s.m., adj. (Care este) adept al unei ramuri religioase islamice, monoteiste, apropiate de cea șiiită. *Religia druzilor se bazează pe reîncarnarea sufletelor și vorbirea cu voce tare, un fel de profeție. (stiricrestine.ro, <https://goo.gl/BM3Caq>). Israel: Zeci de mii de druzi au protestat față de controversata lege a „statului națiune al poporului evreu” (adev.ro/pczea5). // adj. Membrii comunității druze (130.000 de persoane) care servesc în armată și poliție au criticat de asemenea legea. (dcnews.ro, <https://goo.gl/c7wief>). Saleh Aridi, în vârstă de aproximativ 50 de ani, era un consilier important al liderului druz Talal Arslan, susținut de Damasc și Teheran. (mediafax.ro, <https://goo.gl/sfCnA5>). – F.sg. druză, m.pl. druzi, f.pl. druze. (AMB)*

dughinism s.n. Ansamblul ideilor politice promovate de Aleksandr Dughin, filosof, sociolog și politician rus (născut în 1962), cunoscut pentru vederile sale antioccidentale și misticiste, inspirate din ortodoxismul rusesc. *Dughinismul – considerată sectă satanică de Biserica Ortodoxă a Rusiei (napocanews.ro, <https://bit.ly/2zT6uty>). Ca atare, nu pot împărtăși nici teza neomarxistă, nici pe*

cea așa-zis conservatoare: dughinismul iradiază ambele tipuri de discurs din care se hrănesc mase vaste de imbecili la nivel planetar. (republica.ro, <https://bit.ly/2zUc2UT>). (BC)

dughinist adj., s.m. (Care este) adept al teoriilor lui Aleksandr Dughin, filosof, sociolog și politician rus (născut în 1962), cunoscut pentru vederile sale antioccidentale și misticiste, inspirate din ortodoxismul rusesc. *Ar putea fi reeditarea, de pildă sub semnul islamismului, fascismului clerical de tip dughinist, ori al islamofobiei în genul lui Anders Breivig, de la ale cărui atentate s-au împlinit patru ani, a revoluției bolșevice de la 1917.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/kvsa9E>). În „sistemul de gândire” dughinist, imperialismul anglo-american vine la pachet cu alte „rele”: liberalismul politic (individualism, drepturile omului, drepturile minorităților, inclusiv ale minorităților sexuale), liberalismul economic (capitalismul) și globalizarea, care include atât universalizarea „ilegitimă” a liberalismului politic, cât și a liberalismului economic. (revista22.ro, <https://goo.gl/P4Vedd>). // s.m. *Întrebarea crucială de care dughiniștii și putiniștii fug speriați, precum gândacii de bucătărie, este următoarea: de două ori Rusia a promis să salveze lumea și a reușit doar să o facă mai asemănătoare cu iadul.* (contributors.ro, <https://bit.ly/2BZwMw0>). – F.sg. dughinistă, m.pl. dughiniști, f.pl. dughiniste. (BC)

dus-întors adj.invar., adv. **1.** (Despre o călătorie) Care presupune plecarea și întoarcerea din și în același loc; tur-retur. *O nouă promoție anunțată de Tarom: cât costă biletele dus-întors către Barcelona, Praga, Stockholm, Londra și Belgrad* (adev.ro/pcxewz). *În lunile octombrie și noiembrie 2017, un zbor dus-întors de la Timișoara la Bruxelles, cu Wizz Air, costă 9 euro.* // adv. *Trăiesc o serie de deja vu-uri derutante, care mă plimbă dus-întors în trecut și prezent.* (Blog, <https://goo.gl/yS5rRz>). **2.** (În expr.) cu dus-întors = ambiguu, care nu are efectul scontat. *Angajările, cu dus-întors. De ce se plâng peste 60 la sută dintre angajatorii din țară?* (tirnaveni.ro, <https://goo.gl/8fA7CY>). *Cred că am dobândit un anume pragmatism al artistului multi-valent contemporan. Există totuși și un risc la slalomul ăsta printre medii. E cu dus-întors. Am întâlnit des artiști care argumentează foarte bine teoretic ceea ce fac, dar artistic lucrurile sunt destul de neatractive și banale. Discursul poate fi uneori o capcană.* (artapolitica.ro, <https://goo.gl/545XZp>). (AMB)

E

e- elem. Element de compunere cu semnificația „electronic”. *Ce presupune business-ul electronic (E-Business)?* (e-birouvirtual.ro/node/4060). *Unele cărți electronice vin implicit cu un „cititor” propriu, care poate fi integrat în e-carte (deci Internet Explorer sau Acrobat Reader nu mai sunt strict necesare).* (afaceri.net, <https://goo.gl/u6tpLV>). – Pr. /i/. (AMB)

e-business s.n. Ansamblu de activități informatizate ale unui antreprenor, care se desfășoară pe internet și folosesc tehnologii moderne de informare și comunicare. *Termenul e-business (afaceri electronice) a fost în premieră folosit în 1997 de către IBM, ce definește e-businessul ca fiind o modalitate de „acces securizat, flexibil și integrat pentru desfășurarea diferitor afaceri prin combinarea proceselor și sistemelor care execută operații de bază ale afacerilor cu cele ce fac posibilă găsirea informațiilor pe Internet”.* (rasfoiesc.com, <https://goo.gl/eVsBJ2>). *Cât costă ebusiness-ul dumneavoastră?* (wall-street.ro, <https://goo.gl/VvzKim>). *BCR dezvoltă parteneriatul strategic cu Romtelecom și COSMOTE printr-o ofertă combinată de eBusiness pentru micro-întreprinderi, potrivit unui comunicat de presă.* (bursa.ro, <https://goo.gl/S54X9z>). – Pr. /i-b'iznis/. Var. ebusiness. (AMB)

echinacea s.f. Plantă perenă cu flori roșiatice care stimulează sistemul imunitar. *Totodată, Echinacea are un sezon lung de înflorire și este o plantă ornamentală frumoasă și populară, fiind înrudită cu margaretele.* (ziare.com, <https://goo.gl/j3ZpGF>). *Nativă din câmpiile Americii de Nord, echinacea era folosită de băștinași pentru tratarea rănilor și a mușcăturilor de șarpe.* (csid.ro, <https://goo.gl/xeXryK>). *Echinaceea este o plantă folosită de secole în tratamentul răcelilor și infecțiilor banale. În ciuda acestui fapt, lumea medicală nu este convinsă încă de utilitatea unui tratament pe bază de echinacee.* (ele.ro, <https://goo.gl/HeXLV6>). *Păducelul este un tonic cardiovascular, dar și brusturele, aloea, ginsengul, măceșele, echinaceele întăresc sistemul imunitar.* (click.ro, <https://goo.gl/wWbCBz>). – Pl. echinacee. Var. echinacee. (AMB)

echinacee s.f. v. **echinacea**.

ecoanarhism s.n. Curent ideologic potrivit căruia societatea trebuie să facă schimbări fundamentale, radicale, pentru a trăi într-un mod care protejează cât mai mult mediul înconjurător. *Ei bine, ecoanarhismul se revoltă la rândul său împotriva incapacității guvernelor de a se descurca în privința anumitor probleme. Așa cum sugerează denumirea acestei concepții, exponenții ei sunt preocupați mai ales de problematica mediului înconjurător în contextul social-politic-economic al*

vremurilor curente. *Ecoanarhismul are ceva în comun atât cu doctrina falansterelor, cât și cu cea libertariană.* (dailybusiness.ro, <https://bit.ly/2DmIym6>). *Eco-anarhismul pretinde că mici sate ecologice (cu nu mai mult de câteva sute de locuitori) sunt un mod de organizare preferabil față de cel al civilizației actuale, și că infrastructura și sistemele politice ar trebui reorganizate pentru a putea asigura crearea lor.* (napocanews.ro, <https://bit.ly/2CEuWlk>). – Var. eco-anarhism. (BC)

ecoanarhist s.m., adj. **1.** s.m. Persoană care susține efectuarea unor schimbări fundamentale, radicale, în viața socială, în scopul protecției mediului; persoană care comite acte de violență în încercarea de a susține obiective legate de protecția mediului. *Până la urmă tu ce afiliere ideologică ai? Ești ecoanarhist? Sorosist?* (vice.com, <https://bit.ly/2xt6rTP>). *„Serviciile” stau cu ochii pe ei... Extremiștii și eco-anarhiștii au pus stăpânire pe Roșia Montană!* (barfadeiasi.ro, <https://bit.ly/2yaHOM0>). **2.** adj. Care susține ecoanarhismul; referitor la ecoanarhism. *Structurile extremiste, eco-anarhiste sunt, potrivit definiției Serviciului Român de Informații (SRI), „structuri care au ca metode de acțiune comiterea de acte violente în urmărirea unor obiective, permanente ori conjuncturale, legate de protecția mediului”.* (ziare.com, <https://bit.ly/2xCDIen>). *Primordiale pentru filosofia eco-anarhistă sunt două idei: 1) capitalul uman (social) e mai important decât capitalul economic și 2) organizarea socială ar trebui să țină cont de mediu, nu să acționeze împotriva lui.* (voxpública.realitatea.net, <https://bit.ly/2ydQIZ8>). – F.sg. ecoanarhistă, m.pl. ecoanarhiști, f.pl. ecoanarhiste. Var. eco-anarhist. (BC)

e-couponing s.n. Sistem de reduceri promoționale pe bază de cupoane distribuite online. *Primul proiect de e-couponing din România este dedicat promoțiilor prin intermediul cupoanelor online.* (businessmagazin.ro, <https://goo.gl/VoFvs3>). *Wave Division se alătură Coupons.com pentru a lansa o platformă digitală de e-couponing, dedicată promovării promoțiilor prin intermediul cupoanelor online, informează un comunicat emis de BDR Associates.* (smark.ro, <https://goo.gl/rxvDhu>). – Pr. /i-k'uponing/, /i-k'juponing/. (AMB)

ecranizabil adj. (Despre cărți, scenarii) Care poate fi ecranizat. *Cinemagia a citit romanul lui Weir și l-a considerat extrem de greu ecranizabil, având în vedere că acesta este scris ca un jurnal foarte tehnic al lui Watney despre activitățile sale de pe Marte.* (cinemagia.ro, <https://bit.ly/2OEKsjr>). *Asta l-a făcut pe criticul literar să înceapă prin a spune că romanul lui Eugen Uricaru din care s-a inspirat scenaristul și regizorul Adrian Petringenaru este o poveste greu ecranizabilă.* (aarc.ro, <https://bit.ly/2DqUeEP>). – F.sg. ecranizabilă, m.pl. ecranizabili, f.pl. ecranizabile. (BC)

ego s.n. **1.** (Psih.) Imagine a propriei persoane formată în urma interacțiunii cu mediul și, mai ales, cu ceilalți oameni. *„Egoul este acea parte a instinctului care a fost modificată prin influența directă a lumii exterioare [...]”* – Sigmund

Freud (1856–1939) (Blog, <https://goo.gl/nig8B6>). *Ego-ul este parte din aparatul psihic care reacționează la lumea exterioară și care mediază între instinctele primare și supra-ego, adică normele/cerințele sociale.* (avantaje.ro, <https://goo.gl/qcsidB>). *Sadhguru răspunde la întrebarea: „Ce este ego-ul” și analizează acest aspect adesea înțeles greșit. El explică că egoul nu este nici bun, nici rău, dacă nu te identifiți cu el.* (inspire-magazine.ro, <https://goo.gl/rWfVnC>). **2.** Parte negativă a sinelui, care trebuie eliminată pentru a evolua spiritual. *Conform lui Holiday, definit în termeni simpli, ego-ul reprezintă crezul nesănătos în propria noastră importanță.* (businessmagazin.ro, <https://goo.gl/g72UJr>). *Ego-ul este „îngâmfat din naștere” și nu primește cu bucurie descoperirea faptului că multe dintre credințele sale sunt doar iluzii de percepție.* (doxologia.ro, <https://goo.gl/Pe6xz5>). *Era o slujbă solicitantă – trebuia să aplaneze conflicte, să liniștească egouri, să calmeze spirite.* (Carte, <https://goo.gl/6qyt6D>). – Pl. egouri, ego-uri. (AMB)

electro s.n. Gen de muzică electronică apărut în anii 1980, care folosește ca bază ritmuri de percuție electronică. *Roisin Murphy, supranumită diva electro, a cântat în fața a 3000 de oameni veniți să o asculte la Sala Polivalentă.* (viva.ro, <https://goo.gl/q145vN>). *Thomas Azier iubește contrastele. Un electro rece cu o voce caldă, analog cu digital, agresiv cu tandru, așa este pusă în valoare frumusețea muzicii compuse de tânărul artist.* (infomusic.ro/tag/deck/). (AMB)

electrocasnic* s.n. (Frecvent la pl.) Aparat electric pentru uz casnic. *Stația de călcat, micul electrocasnic care nu trebuie să lipsească din casa unei familii* (ziare.com, <https://goo.gl/vnmovr>). *Ghidul de finanțare pentru programul „Rabla pentru electrocasnice” va fi lansat până la 1 octombrie* (mediafax.ro, <https://goo.gl/BFUbx6>). – Pl. electrocasnice. (AMB)

electrocentrală s.f. Centrală producătoare de energie electrică și de încălzire. *Unul dintre rezervoarele de păcură ale electrocentralei de la Chiscani, din județul Brăila, a explodat [...]* (tvsudest.ro, <https://goo.gl/WqKT5q>). *Datoriile istorice acumulate de electrocentrale vor fi șterse, după care societățile vor fi preluate de autoritățile locale* (zf.ro, <https://goo.gl/NFBwU8>). – Pl. electrocentrale. (BC)

electroenergetician adj., s.m. (Specialist) care lucrează în domeniul producerii și exploatarei energiei electrice. *Lia Manoliu, de profesie inginer electroenergetician, a reușit să câștige, la 36 de ani, în cadrul întrecerilor atletice de la Jocurile Olimpice din 1968, găzduite de Ciudad de Mexico, primul și singurul aur olimpic românesc din istoria aruncării discului.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/4VQZ2o>). *Ce poate face un IT-ist dacă nu ar exista inginerii electroenergeticieni (care-s mult mai slab plătiți) și care transformă resursele naturii în curent electric?* (Blog, <https://goo.gl/oLkVrR>). // s.m. *Întreaga comunitate a electroenergeticienilor din România este profund îndurerată de plecarea prematură dintre noi a celui care va rămâne neuitat prin opera sa științifică și didactică.* (agir.ro, <https://goo.gl/WMK6Ed>). – Pl. electroenergeticieni. (AMB)

electronic* s.n. (Frecvent la pl.) Aparat electronic (de uz casnic). *Indiferent care ar fi circumstanțele de utilizare, un astfel de electronic îți oferă și un confort sporit, întrucât permite o mare libertate de mișcare și un anumit grad de intimitate.* (Blog, <https://goo.gl/vmNN58>). *Cum scăpăm de electronicele de care nu mai avem nevoie* (capital.ro, <https://goo.gl/gGRB5x>). – Pl. electronice. (AMB)

elfic adj. Referitor la elfi; specific elfilor; aparținând elfilor. *Trei texte sacre în graiuri elfice* (tolkien.ro, <https://goo.gl/sL78Ye>). *Istoria Dianei Soren, actriță cu aparență elfică, a cărei viață ar fi putut fi o poveste americană de succes, dar care a sfârșit prin a se sinucide la maturitate, după ce cariera îi fusese distrusă de FBI, nu e, până în cele mai mici amănunte, o invenție a lui Fuentes.* (romlit.ro, <https://goo.gl/Xm5Mjb>). – F.sg. elfică, m.pl. elfici, f.pl. elfice. (BC)

emoji s.n./s.m. Mic simbol vizual utilizat în comunicarea pe internet sau în SMS-uri; emoticon. *Pe lângă zâmbetele, inimioare și flori, există sute de emoji-uri, potrivite pentru fiecare situație emoțională.* (noizz.ro, <https://bit.ly/2OZnU0c>). *Specialiștii au ajuns la concluzia că „emoji sunt foarte importanți pentru modul în care cuplurile tinere interacționează, iar rezultatele cercetărilor sugerează că un emoji oficial al sexului protejat ar însemna o protecție sporită pentru aceste cupluri”.* (playtech.ro, <https://bit.ly/2AcXFLw>). – Pl. n. emoji-uri, m. emoji. (BC)

energizare s.f. Acțiunea de a da energie unui organism viu. *Remedii la îndemână pentru energizarea organismului* (ziarullumina.ro, <https://goo.gl/6HfTAf>). *Oreste a comentat: „Sunt energizări la prețuri mai mici. [...]”* (click.ro, <https://goo.gl/cMgKKm>). – Pl. energizări. (AMB)

engagement s.n. **1.** Grad de stimulare, motivare și implicare a angajaților dintr-o companie. *Engagementul înseamnă să fii pe deplin integrat în echipă, orientat către niște obiective concrete, să și se acorde încredere și autoritate, să primești în mod constant un feedback constructiv, să beneficiezi de sprijin pentru a-ți dezvolta abilitățile, să fii apreciat și să și se recunoască meritele.* (ziare.com, <https://goo.gl/C67ccp>). *Rezultatele studiului arată că nivelul implicării rămâne constant, cu o creștere de 1% față de anul precedent. Dacă rezultatele la nivel de Medie a participanților arată un scor de 60% engagement al angajaților, companiile Best Employer au un nivel de engagement de 81%.* (agerpres.ro, <https://goo.gl/F4o37w>). **2.** Indicator al impactului unei postări în mediile online sociale. *Din același motiv, Facebook ia în calcul engagement-ul în cadrul algoritmului său prin care sunt ordonate posturile afișate utilizatorilor. Cu cât un post are un engagement mai mare (mai multe like-uri, comentarii și share-uri) cu atât va fi afișat mai sus pe wall-ul utilizatorilor.* (news.ro, <https://goo.gl/oy6ogZ>). *Klaus Iohannis a avut un engagement al fanilor de trei ori mai mare (106,3% față de 33.08%) decât contracandidatul său Victor Ponta, engagement care s-a dovedit a fi decisiv în câștigarea competiției atât în mediul online, cât și la urne.* (stirileprotv.ro, <https://goo.gl/3B2tLS>). – Pl. engagementuri, engagement-uri. Pr. /in'ʒejdɔmənt/. (AMB)

enosimanie s.f. (Rar) Stare mentală caracterizată de teama irațională de a fi greșit; tendința obsesivă de a crede că cineva a greșit. *Enosimania, teama constantă că ai păcătuیت* (incomodph.ro, <https://bit.ly/2JaufjW>). *Enosimania, sentimentul continuu că cineva a făcut o greșeală, se manifestă prin transpirație, accelerarea respirației și a bătăilor inimii.* (Blog, <https://bit.ly/2J9BHvK>). (BC)

enter s.n. Tastă prin care se confirmă comanda dată computerului sau se trece la un paragraf nou într-un document scris la computer. *Nu îmi merge enter-ul de la tastatură (ambele enter-uri nu merg).* (tpu.ro, <https://goo.gl/Cz7zJB>). *Tasta Enter are în principal rolul de a determina calculatorul să execute comanda tocmai introdusă.* (wikipedia.ro, <https://goo.gl/5qZBgo>). – Pl. enter-uri. Pr. /'entər/, /'enter/. (BC)

entezopatie s.f. (Med.) Tulburare care afectează atașarea unui ligament sau a unui tendon la os. *Entezopatia poate implica tendonul lui Ahile ducând la dureri de călcâi.* (symptoma.ro, <https://bit.ly/2Ja1hkl>). *Terapia cu etanercept a dovedit o eficiență deosebită în direcția ameliorării entezopatiei, a durerii spinale și a redorii matinală.* (umfiasi.ro, <https://bit.ly/2NU3d16>). (BC)

environmental adj. (Rar) Legat de mediul înconjurător; referitor la impactul omului asupra mediului înconjurător. *Ghețarii de pietre din Carpații Meridionali: inventar, distribuție și factori environmentali de control.* (prezi.com, <https://goo.gl/iwe57H>). *Teorie și aplicații în geomorfologia environmentală și aplicată* (scribd.com, <https://goo.gl/9wRGEX>). – F.sg. environmentală, m.pl. environmentali, f.pl. environmentale. Pr. /envajrənm'entəl/, /environment'al/. (BC)

EP s.n. (Abr. de la Extended Play) Înregistrare muzicală pe disc de vinil sau CD cu o lungime mai mare decât a unui single și mai mică decât a unui album, respectiv de 15–25 de minute. *Metallica lansează un EP care va conține opt piese înregistrate în timpul show-urilor susținute de trupă în Australia, în perioada 1989–2004, informează NME.* (mediafax.ro, <https://goo.gl/jP2op2>). *Cele mai bune albume și E.P.-uri rock & metal românești din 2017* (stirileprotv.ro, <https://goo.gl/FqSEsD>). – Pl. EP-uri. Pr. /i'pi/. Var. E.P. (AMB)

epiteliopatie s.f. (Med.) Afecțiune, boală a epitelului. *Sunt din Cluj, vârsta de 25 de ani și aproximativ acum 1 și jumătate (din februarie 2012) am fost diagnosticat cu epiteliopatie placoidă multifocală.* (monicapop.ro, <https://bit.ly/2yTDal7>). *Epiteliopatiile pigmentare retiniene sunt entități clinice cu manifestări diverse, care se întâlnesc destul de rar în practică. Prezentăm în continuare cazul unei paciente de 19 ani la care angiofluorografia a evidențiat o epiteliopatie pigmentară maculară.* (oftalmologiaromana.ro, <https://bit.ly/2lYp3op>). – Pl. epiteliopatii. (BC)

EPO s.n.abr. 1. Eritropoietină. *Hipoxia stimulează eliberarea EPO, care la rândul său induce producția de eritrocite la nivelul măduvei osoase.*

(synevo.ro/eritropoietina/). *Matteo Rabottini: „Dopajul cu EPO m-a trimis în neant! Am pierdut totul”...* (ziaruldesport.ro, <https://goo.gl/cSuzpJ>). **2.** (Abr. de la European Patent Office) Oficiul European de Brevete. „*Ne mândrim cu menținerea poziției de lider mondial în ceea ce privește numărul de cereri de brevete depuse la EPO în 2016*”, a declarat *Brian Hinman, Chief Intellectual Property Officer la Philips.* (philips.ro, <https://goo.gl/pG2GnV>). *În ceea ce privește România, nu numai că numărul de patente înregistrate atât la EPO, cât și la OSIM este foarte mic, dar doar aproximativ 5% dintre acestea ajung să fie puse în practică [...]* (starea-natiunii.ro, <https://goo.gl/J8BKKQ>). (AMB)

erdoganizare s.f. Adoptarea unor măsuri totalitare luate de Recep Erdogan, președintele Turciei (începând din 2014), după tentativa de lovitură de stat din 2016; (p.ext.) adoptarea unor măsuri autoritare, în stilul celor luate de Recep Erdogan în Turcia. *Politica de erdoganizare a Turciei își desfășoară un nou episod duminică, 16 aprilie, când turcii sunt chemați la urne pentru a decide asupra modificărilor constituționale propuse de Partidul Justiției și Dezvoltării (AKP) și susținute de Partidul Mișcării Naționaliste (MHP).* (contributors.ro, <https://goo.gl/NC6imV>). *Atenție la proiectul de măsuri legislative din Parlament contra organizatorilor de proteste, începe erdoganizarea României, punerea botniței, arestarea.* (FB, <https://goo.gl/g8bg9S>). – Pl. erdoganizări. (BC)

eritropoetină* s.f. v. **eritropoietină**.

eritropoietină s.f. Hormon produs de rinichi, care stimulează producția de celule roșii și, prin aceasta, și capacitatea de oxigenare a organismului. *Giampaolo Caruso, depistat pozitiv cu eritropoietină la un control din 2012* (mediafax.ro, <https://goo.gl/BBiaoc>). *De asemenea, este interzisă introducerea vaccinurilor, a substanțelor anabolice sau androgine, steroizi, hormoni de creștere, eritropoietine (EPO).* (mae.ro/travel-conditions/3669). – Pl. eritropoietine. Var. eritropoietină. Abr. EPO. (AMB)

erozional adj. De eroziune, referitor la eroziune. *Vegetația naturală asigură o protecție erozională excelentă, cu toate acestea, trebuie luate măsuri suplimentare pentru taluzurile abrupte, cum ar fi armarea taluzurilor sau consolidarea acestora.* (iridexplastic.ro, <https://bit.ly/2DfJ9WW>). *Procesele erozionale se pot produce atunci când apa din precipitații este mai mare decât cantitatea de apă pe care o poate absorbi solul.* (icpa.ro, <https://bit.ly/2xrIJY7>). – F.sg. erozională, m.pl. erozionali, f.pl. erozionale. (BC)

etnoarheolog s.m. Specialist în etnoarheologie, care se ocupă cu cercetarea societății moderne din perspectiva unor civilizații mai vechi. *În călătoria noastră de astăzi suntem însoțiți de Doina Ciobanu, etnoarheolog și doctor în istorie veche, directorul Muzeului Județean Buzău: [...]* (old.rri.ro, <https://goo.gl/b4soh2>). *Implicit, documentul de oralitate convergent documentului arheologic va consolida*

acțiunea etnoarheologului întrucât un astfel de document este, simultan, purtător al informației arheologice (cu distorsionări pe care acesta le elimină sau utilizează în studiul diacronic) și de informație etnologică, dar prin intermediul unei mărci unitare de limbaj (oralitatea). (Blog, <https://goo.gl/oyTgx5>). – Pl. etnoarheologi. (AMB)

etnoarheologie s.f. Subramură a istoriei care studiază legăturile culturale dintre civilizațiile epocilor mai vechi și civilizația actuală. În perioada 9–11 septembrie 2016, la Muzeul de Istorie, va avea loc Simpozionul internațional de etnoarheologie „De la simbol la semn”. (svnews.ro, <https://goo.gl/bG4GQN>). Și-a specializat cercetarea în preistoria și etnoarheologia Europei de sud-est. (hotnews.ro, <https://goo.gl/6RismL>). (AMB)

etnocentrist adj. Referitor la etnocentrism; propriu etnocentrismului; etnocentric; centrat în jurul unei etnii. Datele cuprinse în acest contract dovedesc odată în plus caracterul șovin al acestui nou eveniment etnocentrist organizat de către primarul din Sfântu Gheorghe, eveniment de la care românii sunt evident excluși. (ziarulnatiunea.ro, <https://bit.ly/2RTjVRI>). Un strigoi bântuie încă lumea (Coreea de Nord, Cuba), având înfățișarea naționalismului comunist și a populismului etnocentrist: autarhie, dispreț față de străini și Occident, corupție, imoralitate, politicieni cinici și perversi. (Carte, <https://bit.ly/2EqywRy>). – F.sg. etnocentristă, m.pl. etnocentriști, f.pl. etnocentriste. (BC)

etnofilosofic adj. Care se referă la conceptele filosofice ale unui grup etnic. Adevărul etnofilosofic nu se bazează pe „așa ți-a fost dat” și influențat de nedreptate să urmeze „altceva decât ceva ce ți-a fost dat”, deoarece nu are nicio structură logică, [...] (ecreator.ro, <https://goo.gl/d1NgeZ>). Necondiționalitatea categorică a acestui accesoriu rezidă în utilizarea ei ca instrument de comunicare nonverbală atuncea când se încinge o disertație etnofilosofică la crâșma din sat. (monitorulsv.ro, <https://goo.gl/QgKYxv>). E aceasta o sinteză etno-filozofică de maximă esențialitate, formulată, iată, în roman de un reprezentant al poporului însuși și dusă la rang de concept de către autorul acesta știutor de valoarea simplității esențiale cucerită prin îndelungată peregrinare prin meandrele complexității. (observatorul.com, <https://goo.gl/VFvWBD>) – F.sg. etnofilosofică, m.pl. etnofilosofici, f.pl. etnofilosofice. Var. etno-filosofic, etno-filozofic. (AMB)

etno-filozofic adj. v. **etnofilosofic**.

etnoistoric adj., s.m. **1.** adj. Care se referă la istoriografia unei anumite comunități etnice. [...] obștile sătești, înțelese, la rândul lor, ca elemente cu puternică individualitate etnoistorică și consfințitoare de „legi și datini”. (jurnaluldearges.ro, <https://goo.gl/AHWdqa>). Salturile demografice cauzate de imigrări și colonizări intense duceau la denaturarea aspectului etnoistoric al Bucovinei, [...] (bjmures.ro/bd/S/001/03/S00103.pdf). **2.** s.m. Persoană specializată

în istoriografia comunităților etnice. *Aceste Codice au fost identificate de Eduard Seler (1849–1922), proeminent antropolog, etnoistoric, lingvist și epigraf. (politeia.org.ro, <https://goo.gl/jUk8Ts>). Momârlanii au fost mereu un obiect de studiu mai ales în ce îi privește pe etnoistorici, și asta datorită faptului că și-au păstrat nealterate tradițiile de milenii. (Blog, <https://goo.gl/5eVxkt>). – F.sg. etnoistorică, m.pl. etnoistorici, f.pl. etnoistorice. (AMB)*

etnomanie s.f. *Admirație exagerată pentru tot ce ține de cultura și identitatea unei anumite etnii. [...] termenul de „rasist” trebuie luat aici în sensul etnomaniei romantice, nu în cel al rasismului nazist de mai târziu, pe care Crainic însuși îl critica aspru în „Rasă și religione”, considerându-l incompatibil cu poziția creștină. (Blog, <https://bit.ly/2JcJOYr>). Cred că jumătate din sfinții îngroșați din calendarele ortodoxe românești nu au nicio legătură reală cu românitatea, ci aparțin creștinismului universal, care e mai presus de determinările etnice. Această etnomanie bisericască este aproape ridicolă, ca orice protocronism. (Blog, <https://goo.gl/RrE7nd>). – Pl. etnomanii. (BC)*

etnonațional adj. *Care se referă la o națiune din perspectivă etnică. Regimurile fascist și comunist au profitat de pe urma centralismului, modificând structura populației regionale, impunând nu numai limba și cultura noului stat etnonațional, dar și ideologia discriminatoare. (revista22online.ro, <https://goo.gl/d6dCTM>). A fost descrisă problema moldovenismului, învățământului în limba maternă, politica etnonațională și etnolingvistică din Ucraina, dar și situația presei de limbă română din Ucraina (scrisă, tv, radio și online). (rgnpress.ro, <https://goo.gl/fm93NH>). – F.sg. etnonațională, m.pl. etnonaționali, f.pl. etnonaționale. (AMB)*

eurasianism s.n. *Ideologie politico-filosofică care se opune globalizării și dominației Occidentului asupra lumii, favorizând naționalismul și etnicismul, având în centru conceptul geopolitic Eurasia (imperiul rusesc în extinderea sa maximă, care includea părți din Europa de Est). Eurasianismul a fost conceput și pus pe hârtie printre alții de prințul Nikolai Trubetskoy, unul din cei mai mari lingviști care au trăit vreodată, creatorul fonologiei. (europalibera.org, <https://goo.gl/Tq9aV8>). Acest conflict care se anunță între atlantism și eurasianism tinde să ia trăsăturile unui război de asediu. (estica.eu, <https://goo.gl/t5HZmN>). (BC)*

eurasianist adj., s.m (Persoană, doctrină) care susține eurasianismul. *La o analiză atentă, curentul eurasianist ni se înfățișează ca unul lipsit de onestitate și moderație intelectuală, ca și de capacitatea de a evita radicalismele și extremismul. (activenews.ro, <https://goo.gl/aVA2WY>). Și tot așa a început să fie menționat tot mai des numele lui Dughin, care-i văzut de mulți drept ideologul oficial al Kremlinului, iar expansionismul recent al Rusiei e pus pe seama ideilor eurasianiste ale acestuia. (vice.com, <https://goo.gl/VDRozN>). // s.m. Cei care se opun organizării unei ordini mondiale atlantiste și globalizării sunt adepții lumii*

multipolare: eurasianiștii. Eurasianiștii militează pentru necesitatea conservării identității fiecăruia dintre popoarele Pământului [...] (Carte, <https://bit.ly/2NyLeNx>). – F.sg. eurasiانیstă, m.pl. eurasiانیști, f.pl. eurasiانیste. (BC)

euribor s.n. Rata de referință pentru piața monetară în euro, la care o bancă de prim ordin oferă altei bănci de prim ordin depozite în zona euro, utilizată pentru calculul dobânzilor variabile la creditele acordate în euro. *Veste bună pentru cei cu credite în euro. Euriborul a scăzut la 1% (banknews.ro, <https://goo.gl/NvPafY>). Euribor, dobânda la care băncile se împrumută în euro de pe piața interbancară, a atins minimul ultimelor 12 luni datorită lichidităților masive pe care Banca Centrală Europeană (BCE) le pune la dispoziția băncilor pentru a preveni o criză în sistemul financiar. (zf.ro, <https://goo.gl/zmSUfL>). (BC)*

euroacciză s.f. Acciză exprimată în euro. *Marți, Ministerul Finanțelor a propus un proiect de ordonanță pentru modificarea și completarea Codului fiscal care prevede revenirea euroaccizelor la combustibil la nivelul din 2016, după ce a constatat o scădere drastică a încasărilor în prima jumătate a anului. (zf.ro, <https://goo.gl/9Mu4r9>). Voinea este autorul a două taxe extrem de hulite, euroacciza și taxa pe stâlp. (rfi.ro, <https://goo.gl/oV4rPK>). – Pl. euroaccize. (AMB)*

eurobirocrat s.m. Funcționar într-o instituție a Uniunii Europene. *Vorbind despre corupția din țara lui, un eurobirocrat, fost demnitar estonian, spune că încălcarea legii ține de moștenirea comunismului. (gds.ro, <https://goo.gl/UxweAA>). Eurobirocrații până acum au apărut – nu se știe cu câtă convingere – cauza Madridului și au condamnat pe aceea a Barcelonei. (evz.ro/pericol-separatisti-flamanzii.html). – Pl. eurobirocrați. (AMB)*

eurocomisar s.m. Comisar european; ministru al Uniunii Europene *Un eurocomisar îndeamnă la un „compromis“ în dosarul muncitorilor detașați în UE. (adevarul.ro, <https://goo.gl/kQ14cz>). La Chișinău continuă vizita eurocomisarilor Dacian Cioloș și Cecilia Malmström, precum și a președintelui Cehiei, Miloš Zeman. (europalibera.org/a/25394972.html). – Pl. eurocomisari. (AMB)*

eurocupă s.f. Competiție sportivă la nivel european; în unele sporturi (baschet, polo etc.), a doua competiție ca importanță după Euroligă. *În acest weekend are loc cea de-a doua manșă a Eurocupei Renault Clio, organizată în cadrul World Series by Renault. (autostiri.ro, <https://goo.gl/2vZ5pq>). Și tare ne temem că eurocupele, fie ele și la stadiul tururilor preliminare, vor confirma, în curând, din plin, tristele noastre constatări. (curentul.info, <https://goo.gl/o1yX8a>). – Pl. eurocupe. (AMB)*

eurodeputată s.f. Persoană de sex feminin cu funcția de deputat în Parlamentul European. *O eurodeputată din grupul Verzilor, rănită după ce jandarmii francezi au intervenit cu gaze lacrimogene la un protest (agerpres.ro, <https://goo.gl/1nqHUP>). Potrivit eurodeputatelor, numai trei femei au fost propuse*

în noua Comisie, în timp ce în mandatul anterior au fost opt. (jurnalul.antena3.ro, <https://goo.gl/SVwwfK>). – Pl. eurodeputate. (AMB)

euroentuziașt, euroentuziaștă adj., s.m., s.f. (Persoană) care are încredere totală în valorile Uniunii Europene. *Euroentuziaștul șef al diplomației finlandeze pledează pentru un „om forte” care să facă din Uniune „un puternic actor mondial”.* (romanioliberal.ro, <https://goo.gl/8QRB4T>). *Reformele democratice s-au făcut, în România, sub impulsul forurilor europene, iar românii au fost tot timpul cei mai euro-entuziaști dintre cetățenii fostelor țări comuniste.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/kj6Lut>). // s.m. *Pe unii euroentuziaști îi încântă ideea, afirmând că politicienii locali sunt incapabili din cauza incompetenței și a corupției, deși nici ei nu sunt capabili să ofere modele de succes.* (ziaruldeinvestigatii.ro, <https://goo.gl/yYkKTA>). // s.f. *Pentru că eu sunt o euroentuziaștă, scriind despre beneficiile unei europenizări a României propun: toți aparținătorii pacienților tratați în condiții normale europene, adică fără a da mită, să-mi urmeze exemplul, mulțumind public acelor medici.* (monitorulexpres.ro, <https://goo.gl/mXqDxw>). – M.pl. euroentuziaști, f.pl. euroentuziaște. Var. euro-entuziașt. (AMB)

eurofil, eurofilă adj., s.m., s.f. (Persoană) care manifestă simpatie pentru valorile și deciziile Uniunii Europene. *Liberal-democrații au o poziție clar eurofilă și sunt membri ai coalitiei aflate la guvernare, iar laburiștii au lăsat să se înțeleagă că nu ar vota un astfel de proiect.* (ziarulromanesc.net, <https://goo.gl/tWhTM2>). *Legea privind Brexitul: Deputații conservatori eurofili acuză guvernul de trădare* (romania24.net, <https://goo.gl/qRFmRb>). // s.m. *Mișcarea face parte dintr-un plan mai amplu prin care eurofilul Macron dorește să convingă Berlinul să îi susțină reformele ambițioase pentru zona euro.* (zf.ro, <https://goo.gl/X9bNw2>). // s.f. *„Termenii Brexitului trebuie să fie negociați în mod radical diferit”, a lansat Gina Miller, o eurofilă care a făcut campanie pentru mișcarea „Best for Britain”.* – M.pl. eurofili, f.pl. eurofile. (AMB)

eurofob, eurofobă adj., s.m., s.f. (Persoană) care manifestă respingere față de valorile Uniunii Europene. *Populismul eurofob preia conducerea la Roma.* (hotnews.ro, <https://goo.gl/5V5ML5>). *Iohannis a discutat cu președintele Bundestagului despre combaterea curentelor extremiste, populiste și eurofobe* (news.ro, <https://goo.gl/Xmy474>). // s.m. *Eurofobii din Parlamentul European vor depune o moțiune de cenzură împotriva lui Juncker* (economica.net, <https://goo.gl/yaxYmQ>). // s.f. *La cei 48 de ani ai săi, aflată la cea de-a doua campanie prezidențială, această „eurofobă” convinsă este pe cale să culeagă roadele acestui catharsis dacă, așa cum o arată sondajele, va accede duminică, 23 aprilie, în cel de-al doilea tur al scrutinului prezidențial din Franța.* – M.pl. eurofobi, f.pl. eurofobe. (AMB)

eurofonduri s.n.pl. Fonduri europene. *Eurofonduri pentru apa județului* (observatordebacau.ro, <https://goo.gl/yJo6bu>). *Sinagoga neologă va fi renovată cu eurofonduri* (bihon.ro, <https://goo.gl/6BnYHW>). (BC)

euroligă s.f. Cea mai importantă competiție europeană în unele sporturi (baschet, polo, judo etc.). *Decizie șoc în baschet! Un club foarte mare se retrage din Euroligă.* (prosport.ro, <https://goo.gl/Cx7ZR4>). *Palmaresul său este unul de invidiat și cuprinde zece titluri de campion național, patru cupe, două supercupe, patru Cupe LEN și două Euroligi.* (monitorulcj.ro/arhiva/2008/12/4). – Pl. euroligi. (AMB)

euromaidan s.n. Piața Independenței din Kiev, unde au avut loc protestele proeuropene din perioada noiembrie 2013 – august 2014; (p.ext.) serie de proteste proeuropene din Ucraina, în perioada noiembrie 2013 – august 2014. *Pe 8 decembrie, liderii opoziției au anunțat că pe Euromaidan s-au adunat un milion de oameni.* (stirileprotv.ro, <https://bit.ly/2yXsems>). *Euromaidanul și fuga președintelui Viktor Ianukovici l-au proiectat în fotoliul de prim-ministru, la 27 februarie 2014, funcție din care Iașeniuk și-a anunțat demisia la 10 aprilie 2016.* (contributors.ro, <https://bit.ly/2PO71mi>). – Var. EuroMaidan, Euromaidan. (BC)

euromanie s.f. (Rar) Manie pentru tot ce este european; privilegierea identității sau regulamentelor europene în dauna celor naționale ori regionale. *Fiindcă, oricum ai întoarce-o, chiar și cu indulgența euromaniei instalate cu o nonșalanță supărătoare în mediul politic și nu numai din acești ultimi ani, o astfel de propoziție e hotărât deplasată și, mai ales, illogică, plasată într-o semantică elucubrantă.* (cvlpress.ro, <https://goo.gl/nyCt2z>). *Din cauza euromaniei și legiferării imediate a recomandărilor Uniunii Europene, transportatorii de persoane sunt condamnați la faliment și la dispariție, dacă statul nu va interveni și nu va acorda subvenții, asemenea tuturor țărilor din lume.* (atrr.ro, <https://goo.gl/54Xkhh>). (BC)

eurometropolă s.f. Metropolă la nivel european, metropolă din Europa; (p.restr.) orașul Strasbourg, sediul Parlamentului European. *Astăzi vă spunem povestea a trei studenți plecați la două mii de kilometri distanță de casă pentru a-și urma visul. Cum e viața de student în eurometropolă vedeți din reportajul realizat de Alexandra Albu și Elena Cosma.* (digi24.ro, <https://goo.gl/y8WXSQ>). *„Suntem deosebit de surprinși de această exprimare care contravine respectării dreptului și tratatelor”, au subliniat primarul Strasbourgului, Roland Ries, președintele eurometropolei Strasbourg, Robert Herrmann, fosta eurodeputată Catherine Trautmann și președintele regiunii Grand Est, Philippe Richert.* (agerpres.ro, <https://goo.gl/TV1XTg>). – Pl. eurometropole. (BC)

euromiting s.n. Manifestație de protest, cu participanți din mai multe țări europene, care se adresează conducerii Uniunii Europene. *Văzând că în țară nu rezolvă nimic cu protestele, profesorii gorjeni au plecat spre Budapesta, unde participă la euromitingul organizat astăzi în capitala Ungariei.* (pandurul.ro, <https://goo.gl/vjsV7H>). *Diferențele salariale la nivelul UE, una dintre cauzele euro-mitingului de la Ljubljana* (banisiafaceri.ro, <https://goo.gl/vjiw7q>). – Pl. euromitinguri. Var. euro-miting. (AMB)

Europarlament s.n. Parlamentul Uniunii Europene. *Adolescenții și dascălii au simulat o sesiune a Europarlamentului și au aflat direct de la sursă cum se derulează pas cu pas procesul de integrare în Uniune.* (observator.tv, <https://goo.gl/KnTEKm>). *Tajani este un politician cu experiență, fost vicepreședinte al Europarlamentului, fost comisar european pentru Industrie și Antreprenoriat și fost vicepreședinte al Comisiei Europene.* (agerpres.ro, <https://goo.gl/e3my3E>). (AMB)

euoregional adj. Care privește sau ține de o anumită regiune a Europei. *În baza unui proiect finanțat din fonduri PHARE, până la jumătatea lunii mai a anului viitor, în Oradea ar trebui înființat primul incubator de afaceri euoregional.* (crisana.ro, <https://goo.gl/G8upDY>). *Conferința internațională „The Danube – axis of european identity” a aliniat recent, la Cahul, doi parteneri euoregionali: Universitatea „Danubius” Galați și Universitatea de Stat „B. P. Hașdeu” din Cahul, Republica Moldova.* (viata-libera.ro, <https://goo.gl/Tujj9W>). – F.sg. euoregională, m.pl. euoregionali, f.pl. euoregionale. (AMB)

euroslogan s.n. (Foarte rar) Slogan folosit în campania electorală pentru alegerile europarlamentare. *Primele eurosloganuri: „Importanți sunteți voi”, „Europa ne ajută”, „O alianță maghiară”* (gandul.info, <https://goo.gl/BKBsG9>). *Euro-slogan. [...] „Să scăpăm de caltaboșari și palincari” a fost sloganul sub care Mircea Geoană a lansat ieri candidații PSD la euroalegeri.* (evz.ro, <https://goo.gl/JmcUVX>). *În loc să înțelegem că diversitatea e generatoare și de cultură și de economie și de tot, ne limităm a mormăi euro-sloganuri și apoi ne întoarcem către vechile hachițe.* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/JxaTq2>). – Pl. eurosloganuri. Var. euro-slogan. (BC)

eurostat s.n. Organism al Comisiei Europene care se ocupă cu statistica. *Ce performanțe economice românești au uimit Eurostatul* (cursdeguvernare.ro, <https://goo.gl/E1gzSK>). *Ialomițianu: Eurostatul arată că Ponta guvernează împotriva românilor* (epochtimes-romania.com, <https://goo.gl/wAbkfU>). – Var. Eurostat. (BC)

euroterorism s.n. Terorism care se manifestă în țările europene, adesea prin rețele transfrontaliere. *Pe fondul acutizării fenomenului terorist internațional, cu o ramură bine conturată a euroterorismului, la data de 15 decembrie 1977 a fost înființată Unitatea Specială de Luptă Antiteroristă, predecesoarea Brigăzii Antiteroriste din organigrama Serviciului Român de Informații.* (cotidianul.ro, <https://bit.ly/2z5Zrgi>). *De asemenea, s-a afirmat că există probe referitoare la o reuniune desfășurată la Paris, la care au participat membrii grupării separatiste basce ETA, din Spania, ai Facțiunii Armata Roșie, din Germania, ai Brigăzilor Roșii, din Italia, și ai unor grupări extremiste din Orientul Mijlociu, întâlnire unde s-au stabilit principalele orientări ale „euroterorismului”.* (timpolis.ro, <https://bit.ly/2B3cvos>). (BC)

evreime s.f. **1.** Totalitatea evreilor; mulțime de evrei. *Răscoala cuprinde întreaga evreime, întâi la Ierusalim, apoi în toată Palestina.* (Carte, <https://goo.gl/aLPYWA>). *Așa cum am arătat, spre sfârșitul secolului XIX și în primul deceniu al secolului XX, evreimea care se ocupa cu exploatarea proprietății funciare era organizată în trusturi arendășești [...]* (Blog, <https://goo.gl/Fm7zN9>). **2.** Calitatea de evreu. *Născut la 15 februarie 1923, la București, dintr-o familie numeroasă de evreime de bună cultură și înclinată spre asimilare, familie înfățișată, în aceste memorii, pe generații, cu figuri interesante, nu numai pitorești, se poate spune despre Petre Solomon că s-a născut într-o vreme și într-un loc nepotrivite.* (romlit.ro, <https://goo.gl/FM5aXT>). *Evoluție, emancipare, contracepție, homosexualitate, evreime; toate, în ochii lui Benjamin, sunt necurate, drăcești, păcătoase.* (tnrs.ro, <https://goo.gl/pSzm89>). (BC)

experiențial adj., adv. v. **experiențial**.

experiențial* adj., adv. Care presupune implicarea directă a publicului în activitățile propuse de un furnizor. *Unul din premiile oferite la Cros constă într-un voucher experiențial de tipul „culege-ți singur legumele direct din fermă”.* (stiri.org, <https://goo.gl/MDNovX>). *Prin intermediul acestei divizii, agenția derulează proiecte și campanii de marketing experiențial, o modalitate eficientă și spectaculoasă de a-i implica pe consumatori, oferindu-le posibilitatea de a interacționa cu brand-ul într-un mod creativ.* (capital.ro, <https://goo.gl/N5P5T3>). // adv. *Este un loc în care înveți și îți dezvolti abilitățile experiențial (susținând discursuri și pregătind diferite roluri conform unor standarde și proceduri).* (newsbucovina.ro, <https://goo.gl/x3jp3G>). – F.sg. experiențială, m.pl. experiențiali, f.pl. experiențiale. Var. experiențial. (AMB)

extra* adj.invar., adv. În plus, suplimentar. *La un colet cu valoarea de 266 dolari de pe AliExpress, trimis prin DHL, la ce sume extra să mă aștept?* (Blog, <https://goo.gl/qXS5VB>). *Când rezervi un zbor la o companie low cost, e bine să te gândești dinainte dacă vrei să plătești pentru extra bagaj sau te-ai putea descurca cu un bagaj de mână.* (vola.ro, <https://goo.gl/6dtDor>). // adv. *Desigur că la restul plătești extra [...]* (<https://goo.gl/kEQuCd>). (BC)

extracomunitar adj. Din afara sau în afara țărilor Uniunii Europene. *În situația în care prestatorul este stabilit în România și va presta serviciile de transport extracomunitar de bunuri către persoane impozabile, care sunt stabilite în alte state membre, serviciile de transport sunt considerate servicii intracomunitare și nu au locul prestării în România.* (ideideafaceri.ro, <https://goo.gl/a6zJWu>). *Poșta Română a anunțat vineri că, de la 1 ianuarie 2018, a introdus o aplicație prin care scanează toate coletele venite din spațiul extracomunitar în Biroul de Schimb Internațional (BSI), ceea ce a redus timpii mari de așteptare.* (economie.hotnews.ro, <https://bit.ly/2OOBseS>). – F.sg. extracomunitară, m.pl. extracomunitari, f.pl. extracomunitare. (BC)

extraeuropean adj., s.m. (Persoană) care nu aparține Europei. *Și nici ca România să încerce să cucerească alte piețe din spațiul european și extraeuropean.* (dcnews.ro, <https://goo.gl/RrKc2f>). *Deși în plină criză a vizelor pentru studenții străini extraeuropeni, care i-ar putea afecta serios atractivitatea internațională, Marea Britanie pare în general mulțumită de performanțele universităților sale.* (hotnews.ro, <https://goo.gl/zUVAY7>). // s.m. *Dar extraeuropenii n-aveau nicio treabă cu UE, deci Brexitul nu va schimba nimic în privința asta.* (revista22.ro/70263428/brexit-fr-exit.html). – F.sg. extraeuropeană, m.pl. extraeuropeni, f.pl. extraeuropene. (AMB)

extrahepatic adj., adv. Care se află în afara ficatului. *Transplantul hepatic este contraindicat persoanelor cu cancer extrahepatic sau celor cu infecții urinare, respiratorii ori cu peritonite.* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/SfZ8bZ>). *Mai departe, rezultatul biopsiei a fost de atrezie de căi biliare extrahepatice, dar și de puncte de fibroză ceea ce ar indica un început de ciroză.* (cancan.ro, <https://goo.gl/GTD8bu>). // adv. [...] *întrucât studii recente arată că virusul hepatitic C este parșiv, el localizându-se și extrahepatic, adică în anumite celule din creier, afectând zone cutanate și vasculare.* (gandul.info, <https://goo.gl/RJtYQQ>). – F.sg. extrahepatică, m.pl. extrahepatici, f.pl. extrahepatice. (AMB)

extrasportiv adj. Care nu ține de activitățile sportive. *Dezvăluiri incredibile despre viața extrasportivă a lui Wesley!* (prosport.ro, <https://goo.gl/VT152f>). *Ivan Savvidis, șeful lui Răzvan Lucescu de la PAOK, vrea să facă o echipă invincibilă, cu care să ia titlul în Grecia indiferent de factorii extrasportivi.* (sport.ro, <https://goo.gl/bCrcoe>). – F.sg. extrasportivă, m.pl. extrasportivi, f.pl. extrasportive. (AMB)

F

face to face adj. Față în față. *Odată ajunși la mine, obișnuiesc să am o discuție face to face cu clienții pentru a stabili concret cum își imaginează ei produsul final [...] (iqads.ro, <https://goo.gl/nzN3xt>). Ești pregătit pentru o întâlnire face to face cu ŠKODA KAROQ? Haide într-o aventură prin pădure, pe urmele celui mai nou membru din familia SUV-urilor ŠKODA. (FB, <https://goo.gl/va4HuH>). – Pr. /fejs tu fejs/. (BC)*

facilitator, facilitatoare s.m., s.f., adj. **1.** s.m., s.f. Persoană specializată în activități de consiliere și mediere într-un anumit domeniu. *Protecția Copilului organizează cursuri gratuite de perfecționare pentru ocupația facilitator de dezvoltare comunitară (infobrila.ro, <https://goo.gl/Zq9Vgc>). Vizăm bănci nord-coreene și facilitatori de surse de finanțare ce reprezintă aceste bănci în întreaga lume. (mediafax.ro, <https://goo.gl/wAeNBe>). // s.f. Provin din comunitatea de romi „Cartier” din Mizil unde îmi desfășor activitatea ca facilitatoare locală în cadrul Asociației E-Romnja. (e-romnja.ro/echipa-e-romnja-2/). **2.** adj. Care facilitează ceva. *Dar se pot face anticipări în funcție de caracteristicile sufletești ale copilului și de cele ale familiei, acestea au rol facilitator. (Carte, <https://goo.gl/dGKeiy>). Multe metode folosite în terapia ocupațională nu sunt direct activități practice, ele sunt denumite metode facilitatoare (și/sau instalații); (Blog, <https://goo.gl/F1FMK7>). – M.pl. facilitatori, f.pl. facilitatoare. (AMB)**

factoid s.m. Informație neverificată care este repetată frecvent și tratată drept fapt; informație banală, trivială. *Unele informații pe care cartea ni le pune la dispoziție par insuficient verificate, mai degrabă factoidi decât fapte. (jurnalul.ro, <https://goo.gl/vXjh6s>). Mai exact, se compară mediile agregate pe întreaga economie, ceea ce este, ca să-i spunem elegant, un factoid – adică o informație care nu spune mai nimic. (riscograma.ro, <https://goo.gl/DSDTZA>). – Pl. factoidi. (BC)*

fail s.n. (Rar) **1.** Eșec. *10 fail-uri colosale în camerele de hotel! Oare cum au fost gândite? (profm.ro, <https://goo.gl/ojshmm>). Failuri amuzante care fac o nuntă de neuitat. (220.ro, <https://bit.ly/2FmgfDD>). **2.** (În sintagma) a da fail = A eșua. *TOP 16 oameni care au cumpărat online și au dat fail! (zutv.ro, <https://goo.gl/PQFSHs>). – Pl. failuri, fail-uri. Pr. /fejl/. (BC)**

fake news s.f.pl. Știri false, lansate cu scopul de a manipula opinia publică. *Londra vrea să ia la controlat știrile pentru combaterea fake news. (magnanews.ro, <https://bit.ly/2GHCrZU>). Câteva exemple publicate de oamenii de știință demonstrează modul în care afirmațiile fake news, precum cea potrivit*

căreia reciclarea este nocivă pentru planetă, sunt redactate de inteligența artificială pe un ton autentic. (evz.ro, <https://bit.ly/2lg6lqw>). – Pr. /fejk njuz/. (BC)

fake* adj.invar. Fals; prefăcut; falsificat. *Cum deosebești un ceas original de unul fake!* (a1.ro, <https://bit.ly/2pV1Aqc>). *Zâmbetul cu gura deschisă demonstrează o deschidere sinceră, cu gura închisă e cam un zâmbet fake [...]* (Forum, <https://bit.ly/2AdlTFu>). – Pr. /fejk/. (BC)

falsa vb.intranz. A cânta fals. *Însă live, cântăreții mai dau greș și falsează mai mult sau mai puțin.* (cugetliber.ro, <https://goo.gl/VNZkSU>). *La 35 de kilometri de București, 35 de copii chiuie, dansează, fredonează melodii, falsează și o iau de la capăt, se obișnuiesc cu scena și filmează tot ce fac.* (protv.ro, <https://goo.gl/6FRA76>). – 1sg. falsez, part. falsat. (AMB)

farma adj.invar. Industria farmaceutică; legat de industria farmaceutică. *Help Net este primul retailer farma în România care a lansat un card de fidelitate cu un discount pe loc, fără vreo obligație ulterioară din partea pacienților.* (hotnews.ro, <https://goo.gl/MHT8tk>). *Companiile farma au găsit porțița pentru a stoarce banii fraierilor.* (evz.ro, <https://bit.ly/2AdPJK9>). (BC)

fashion* adj.invar. (Fam.) La modă, în tendințe. *Și prin casă parcă nu îmi mai vine să umblu îmbracată oricum, mă simt mai fashion dacă am un halat de mătase (așa ca în filme), sau niște papuci de casă asortați.* (magazinuldeacasa.ro, <https://goo.gl/JChPZN>). *Eva Mendes, apariție rară, dar fashion* (okmagazine.ro, <https://bit.ly/2QNbrtP>). – Pr. /feʃən/. (BC)

fashionistic adj. (Fam.) Referitor la modă. *Isteria șlapilor cu blană a cuprins tot mai multe vedete care, pe lângă latura fashionistică, au și o întrebuițare utilă: mătură bulevardele prăfuite.* (cancan.ro, <https://goo.gl/LFSQiM>). *Ați ghicit: e o manifestare cultural-fashionistică dedicată adulților, care, pentru țărani care nu le au cu stilul, e replica antropologică a mult mai celebrului Târg de ovine de la Bistrița.* (catavencii.ro, <https://goo.gl/1LzTG7>). – F.sg. fashionistică, m.pl. fashionistici, f.pl. fashionistice. Pr. /feʃən'istik/. (BC)

favorabilitate s.f. Caracter favorabil; caracteristica de a fi favorabil. *Cunoașterea gradului de favorabilitate al factorilor climatici și pedologici în cazul unei specii pomicole va deveni o etapă importantă în identificarea potențialelor specii pomicole noi dintr-un anumit bazin pomicol.* (madr.ro, <https://goo.gl/uDa6ug>). *Precizați doi factori de favorabilitate în dezvoltarea orașului Brașov ca nod de comunicații.* (Forum, <https://goo.gl/ms8WXo>). – Pl. favorabilități. (BC)

făloșenie s.f. Fală, mândrie, fudulie, ostentație, semeție, înfumurare. *Motiv de făloșenie în Banat: Timișoara are unul dintre cele mai frumoase centre istorice din țară.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/sCTEFX>). *Costumele populare bănățene, multe chiar din Valea Almajului, purtate cu făloșenie de o bună parte a participanților,*

au dat o culoare deosebită evenimentului [...] (taraalmajului.ro, <https://goo.gl/KoCu7H>). – Pl. făloșenii. (BC)

feed s.n. Flux de conținut care se poate derula, pe un site. *Când pe blog e adăugat un articol nou, în feedul principal al blogului este introdus un paragraf ce conține titlul, link-ul și conținutul (sau rezumatul) articolului adăugat.* (Blog, <https://bit.ly/2RS0dp9>). *Un feed este un flux de conținut pe care îl puteți derula. Conținutul apare în blocuri cu aspect similar, care se succed repetitiv. Un feed poate fi un editorial (de exemplu, o listă de articole sau știri) sau liste (de exemplu, o listă de produse, servicii etc). Feedurile pot apărea oriunde în pagină.* (google.com, <https://bit.ly/2THKVIj>). – Pl. feeduri, feed-uri. Pr. /fid/. (BC)

feedreader s.n. Program care colectează informațiile nou adăugate pe anumite site-uri, pentru a le afișa pe o singură pagină de internet. *Feedreaderul descarcă respectiva pagină regulat, când observă că s-au făcut modificări preia paragrafele adăugate, citește link-ul, titlul și conținutul și afișează totul într-un mod ordonat. Așa dacă aveți 50 de bloguri favorite, le adăugați pe toate, când un blogger scrie ceva nou sunteți anunțați de feedreader, totul e ok.* (Blog, <https://bit.ly/2RS0dp9>). *Ce-am mai citit noi pe bloguri că au mai citit bloggerii? Păi nu trebuie decât să deschidem feedreaderul, să facem o selecție și apoi să ne facem o listă de lecturi din recomandările bloggerilor.* (bookaholic.ro, <https://bit.ly/2IZCoaQ>). – Pl. feedreadere. Pr. /f'idridər/. (BC)

feelingeală s.f. (Fam.) Simțire, sentiment, emoție. *După sesiunea Șuie ne-am chilluit până au urcat Golanii cu o sesiune de feelingeală și zbenguială.* (irule.ro, <https://goo.gl/niY6iG>). *Ce vrei mai mult decât relaxare, o mătușă fantastică, un verișor care aparent e pe aceeași feelingeală artistică, așa ca și tine [...]* (argesexpres.ro, <https://goo.gl/tBtuva>). – Pr. /f'ilinđ'alə/. (BC)

fellowship s.n. Perioadă de studii sau de formare profesională pe care o persoană o petrece într-o instituție diferită de cea în care activează în mod normal și pentru care poate primi și susținere financiară. *Fellowship-ul reprezintă o perioadă de câteva luni până la doi ani în care un medic lucrează și învață într-o altă clinică (nu cea în care este angajat în mod obișnuit) un subiect de interes din specialitatea în care este pregătit.* (viatamedicala.ro, <https://bit.ly/2Eot6qv>). *Din 1998 sunt în SUA iar după rezidență și două fellowshipuri, am reușit să gădesc o nișă care mi se potrivește – hematopatologia pediatrică, într-un loc – Spitalul de copii din Wisconsin.* (radiatoromaniacultural.ro, <https://bit.ly/2RE2a8x>). – Pl. fellowshipuri. Pr. /f'eləwʃip/. (AGNG)

fenitoină s.f. (Farm.) Substanță cu proprietăți anticonvulsive, antiepileptice. *Dozele trebuie atent individualizate, în funcție de controlul simptomelor, preferabil prin monitorizarea concentrației fenitoiniei din sânge.* (sfatulmedicului.ro, <https://bit.ly/2NK8Uyx>). *Fenitoina este defalcată în ficat și apoi excretată mai ales cu bilele prin scaun.* (ro.the-health-site.com, <https://bit.ly/2OYgOJr>). (BC)

ferentarian adj. (Fam.) Din cartierul bucureștean Ferentari; referitor la cartierul bucureștean Ferentari. *Să zici că în focarul de promiscuitate ferentariană și s-a dezvoltat spiritul olimpic e o minciună pe care numai cancelariile „corectitudinii politice” sunt în stare să o debiteze fără să roșească de rușine.* (jurnalul.ro, <https://bit.ly/2xGhsjO>). *Nu mă regăsesc deloc în rochiile ultra-mulate, în cele de prințesă ferentariană cu danteluțe și corsete, și nici în extrema cealaltă a unui coolism forțat, cu tentă intelectualo-underground.* (elle.ro, <https://bit.ly/2O4ANp3>). – F.sg. ferentariană, m.pl. ferentarieni, f.pl. ferentariene. (BC)

fiționalizare s.f. Transpunere într-o operă de ficțiune, potrivit imaginației autorului. *Filmul „Closer to the Moon” al regizorului Nae Caranfil este o fiționalizare a unor informații despre ceea ce s-a petrecut în 1959. Nu este și nici nu pretinde a fi un documentar istoric.* (hotnews.ro, <https://goo.gl/1z9M3S>). *Efectul acestei trimiteri este dublu: pe de o parte autentificarea narațiunii, pe de altă parte fiționalizarea realității.* (stiripesurse.ro, <https://goo.gl/nfBA6j>). – Pl. fiționalizări. (AMB)

fierățanie s.f. Obiect mare de fier. *Pot să zică autoritățile ce vor, locomotiva aceea e o fierățanie învechită care nu a răspuns la comanda de frână.* (hotnews.ro, <https://goo.gl/JsZ5ZK>). *Este un munte de moloz plin cu pietroaie și fierățanii.* (gandul.info, <https://goo.gl/5Dyrxo>). – Pl. fierățanii. (AMB)

ființial adj., adv. Referitor la ființă, care ține de ființă. *Harul divin este o necesitate ființială, căci fără el nu se poate face începutul comuniunii cu Dumnezeu și, prin urmare, nici al vieții duhovnicești.* (Blog, <https://goo.gl/rtCLzc>). // adv. *Ortodoxia este legată ființial de icoană și nici nu se poate despărți vreodată de această frumoasă reprezentare a Împărăției lui Dumnezeu.* (basilica.ro, <https://goo.gl/NZCnoS>). – F.sg. ființială, m.pl. ființiali, f.pl. ființiale. (BC)

filler s.n. **1.** Ser dermo-cosmetic pentru umplerea ridurilor, șanțurilor și a adânciturilor faciale. *Fillerul injectabil este obținut în laborator, este biodegradabil și se prezintă sub formă de gel clar, transparent.* (dermestetica.ro, <https://goo.gl/H3ivgr>). *Îndepărtarea acestor riduri precum și restaurarea volumului normal facial pot fi realizate fără operație prin folosirea de fillere injectabile.* (Blog, <https://goo.gl/06e2bU>). **2.** Material scurt (de umplură) în televiziune, radio, cinematografie sau presă. *Tot zilnic, de luni până joi, vor fi cinci minute de program cu „Vocile Cerbului de Aur”. De la orele 9.55, 13.55 și 19.55, filler-ul „Vocile Cerbului de Aur” va anunța „Povestea Cerbului”. Cele mai cunoscute refrene din recitalurile celor 17 ediții de poveste vor fi reascultate la „Vocile Cerbului de Aur”, la TVR 1 și TVR Moldova și de la 20.55 la TVR Internațional.* (news.ro, <https://goo.gl/xdLgQE>). *Când am negociat contractul cu TVR, anul trecut, mi s-a dat și dreptul de a avea un scurt spațiu de publicitate în fillere (n.r. înainte de emisiune), unde pot aduce eu două-trei reclame.* (gandul.info, <https://goo.gl/vT5k85>). **3.** Material de umplere folosit în diverse

tehnologii. *Spray-ul de filler se folosește doar la corecții foarte foarte mici. Când ai suprafețe mari fillerul se aplică cu pistolul.* (Forum, <https://goo.gl/1gtLYf>). *Agregatele, bitumul și fillerul sunt cântărite anterior introducerii lor în malaxor.* (statii-asfalt.ro, <https://goo.gl/tpfMzv>). – Pl. fillere. Pr. /filər/. (AMB)

filmuleț s.n. (Dimin.) Film de durată scurtă. *WTA, filmuleț cu momente amuzante și emoționate cu Simona Halep, de ziua liderului mondial* (hotnews.ro, <https://bit.ly/2OgHZPT>). *18 filmulețe despre muzica clasică pe înțelesul elevilor* (ziarullumina.ro, <https://bit.ly/2yvcneP>). – Pl. filmulețe. (AGNG)

filtrabilitate s.f. Înșușirea de a fi filtrabil. *În primul rând, alimentați cu un carburant special pentru condiții de ger, cu o temperatură limită de filtrabilitate cât mai joasă.* (auto-business.ro, <https://goo.gl/A6TZQR>). *Sortimentul de motorină de tip arctic, cu temperatura limită de filtrabilitate de –20 grade și –26 grade, este indicat a fi folosit pe timp geros.* (curierulnational.ro, <https://goo.gl/3jj4rx>). (BC)

finanțabil adj. Care poate fi finanțat. *„Tot ce era finanțabil din fonduri UE se află într-o situație de blocaj”, a afirmat Orban, într-o emisiune difuzată de Realitatea TV.* (stiripesurse.ro, <https://goo.gl/c5dLw9>). *La fel, 54 de localități din județul Sibiu, cu cel puțin un proiect, se află pe lista proiectelor de investiții finanțabile de către Guvernul PSD din Programul Național de Dezvoltare Locală (PNDL II), mai spune Viorel Arcaș.* (tribuna.ro, <https://goo.gl/NFWB6o>). – F.sg. finanțabilă, m.pl. finanțabili, f.pl. finanțabile. (AMB)

firfirel s.m. Firfirc; bănuț. *Dacă v-au mai rămas niște firfirei după ce i-ați luat BMW lui Dragnea Jr., puteți deveni patronii noștri!* (kmkz.ro, <https://bit.ly/2Cn4trl>). *Este o prostituare din păcate a dascălilor pentru câțiva firfirei, într-o țară, în care toți guvernării și-au bătut joc efectiv de educație.* (www.ramnicuvalceaweek.ro/?p=11725). – Pl. firfirei. (BC)

fitoestrogen s.m. Hormon vegetal asemănător cu estrogenul. *Mai mult, fasolea și cartofii previn apariția cancerului la sân și la prostată, prin conținutul de fitoestrogen.* (ziare.com, <https://goo.gl/ZhaFqm>). *Izoflavonul este un tip de estrogen din plante (fitoestrogen) care se găsește mai ales în soia și are o capacitate antioxidantă mare.* (dcnews.ro, <https://goo.gl/fpYqBb>). *Usturoiul și țelina sunt surse importante de fitoestrogeni.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/9Gv2WJ>). – Pl. fitoestrogeni. (AMB)

fitoterapeutic adj., adv. Care vindecă cu ajutorul plantelor. *Cu toate că acest produs fitoterapeutic are numeroase beneficii și poate fi folosit și preventiv, mai ales acum, când bolile respiratorii sunt atât de frecvente, cei care au alergii nu trebuie să îl consume.* (cugetliber.ro, <https://goo.gl/qavgGG>). *Remedii fitoterapeutice simple pentru o fiere sănătoasă* (adevarul.ro, <https://goo.gl/r88XBM>). // adv. *Hreanul, fasolea și napul – eficiență antiacneică demonstrată fitoterapeutic.*

(adevarul.ro, <https://goo.gl/a3fgy2>). – F.sg. fitoterapeutică, m.pl. fitoterapeutici, f.pl. fitoterapeutice. (AMB)

flagrant* s.n. Acțiune prin care autoritățile caută să surprindă o persoană în momentul comiterii unei infracțiuni. *Tânăr arestat după un flagrant la înșelăciune prin metoda „Accidental”* (digi24.ro, <https://goo.gl/pAGYQa>). *Trebuie să facem chetă sau împrumut la bancă pentru a organiza flagranturi.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/Seof9j>). – Pl. flagranturi. (AMB)

flair bartender s.m. Barman profesionist care știe să jongleze cu sticle. *Acesta a fost desemnat cel mai bun flair bartender din lume, iar acum antrenează o gașcă talentată de băieți și fete care să îi calce pe urme.* (protv.ro, <https://goo.gl/mEcILU>). *Valentin Luca i-a încântat pe telespectatori cu un număr de flair bartender (o practică prin care barmanii își distrează clienții în timp ce prepară cocktailuri).* (libertatea.ro, <https://goo.gl/yp3z6C>). – Pl. flair bartenderi. Pr. /fler b'artendər/. (AMB)

flair bartending s.n. Artă care implică tehnici și mișcări speciale în manipularea instrumentelor de bar și a sticlelor de băuturi. *Trupa „The B”, spectacol impresionant de flair bartending pe scena Next Star* (a1.ro, <https://goo.gl/XzC9Gn>). *În plus, acesta a demonstrat ce înseamnă „flair bartending” reginei Angliei și prințului moștenitor din Bahrain.* (libertatea.ro, <https://goo.gl/EKZSZ9>). – Pr. /fler b'artending/. (AMB)

flash* s.n. Semnal luminos realizat cu farurile unui autovehicul pentru a comunica cu alți șoferi, de obicei pentru a forța autovehiculul din față să părăsească banda sau pentru a avertiza existența unui radar. *Șoferi, dați flash-uri? Sunteți amendați!* (click.ro, <https://goo.gl/143eDW>). *Un șofer a rămas fără permis după ce a făcut flash-uri pe autostradă unei mașini neinscripționate a Poliției* (observator.tv, <https://goo.gl/KVYyWJ>). *Tot ți-am făcut flașuri și nu mi-ai dat atenție, țipa șoferul de pe Audi.* (libertatea.ro, <https://goo.gl/J8mK8h>). *Șoferii fac fleșuri, încetinesc, claxonează.* (a1.ro, <https://goo.gl/RTcxRE>). – Pl. flash-uri, flashuri. Pr. /fleʃ/, /flaʃ/. Var. fleș, flaș. (AMB)

flash-mob* s.n. Adunare de oameni într-un loc public, de foarte scurtă durată, imprevizibilă pentru cei neimplicați, cu manifestări verbale sau gestuale prestabilite, pentru promovarea unor idei, atitudini, produse comerciale etc. *Un flash-mob a devenit pretext pentru jefuirea unui supermarket* (dcnews.ro, <https://goo.gl/dQ4jbT>). *Mai jos îți propunem cinci flashmob-uri care au însemnat ceva și tu să ne spui care îți place cel mai mult!* (protv.ro, <https://goo.gl/CJs4JF>). *Sâmbătă după-amiază, pe la 17.30, mai mulți tineri din Suceava au participat la o tentativă de fleșmob la Iulius Mall.* (Blog, <https://goo.gl/RMXWMu>). – Pl. flash-moburi, flash-mob-uri. Pr. /fl'eʃmob/, /flaʃmob/. Var. flash mob, flashmob, fleșmob. (AMB)

flash sale s.n. Vânzare promoțională pe o perioadă scurtă de timp, de obicei de câteva ore. *Creșterea a fost generată de diversificarea modelului de business, retailerul online introducând campanii de tip flash sale și extinzându-și gama de produse și branduri din portofoliu.* (zf.ro, <https://goo.gl/a5Eiv8>). *Toate produsele incluse în promoție fuseseră folosite pentru teste și demonstrații, iar acum urmau să fie vândute foarte ieftin, în cadrul unui flash sale, scrie econotimes.com.* (stirileprotv.ro, <https://goo.gl/HBmL8D>). – Pl. flash sale-uri. Pr. /fl'eʃ sejl/, /fl'aʃ sejl/. (AMB)

flaş s.n. v. **flash**.

flavonoid s.n. Compus organic cu rol de pigmentare găsit în plante și fungi, care este folosit ca antioxidant în dieta umană. *Este un aliment miraculos pentru persoanele care suferă de boli cardiovasculare, deoarece conține un flavonoid deosebit de important, denumit kampferol, ce protejează vasele de sânge.* (stiripesurse.ro, <https://goo.gl/nGif2V>). *Bogată în flavonoide, fenoli și tanini, această plantă meliferă este des utilizată în medicina naturistă, pentru proprietățile sale antimicrobiene și antiinflamatorii.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/vHMEZr>). – Pl. flavonoide. (AMB)

fleș s.n. v. **flash**.

fleșmob s.n. v. **flash-mob**.

flipchart s.n. Panou cu coli de hârtie de dimensiuni mari, pentru prezentări. *Flipchart-ul este accesoriul ideal pentru prezentări de afaceri și ședințe interne.* (zenon.ro, <https://goo.gl/squTjs>). *Profită acum de oferte la flipchart-uri și rezerve de la BNB.ro* (bnb.ro, <https://goo.gl/tyC74P>). – Pl. flipcharturi, flipchart-uri. Pr. /fl'ipʃart/. (BC)

focaccia s.f.invar. Un fel de pâine plată, de origine italiană, cu diverse ierburi sau cu roșii, măslina, brânză etc., care seamănă cu blatul de pizza. *Învață și tu să prepari o focaccia cu rozmarin după rețeta lui Jamie Oliver* (retete.unica.ro, <https://goo.gl/dOU5Rf>). *Întindeți cu o pensulă peste focaccia puțin ulei de măsline.* (elica.com, <https://goo.gl/0jKyHD>). (BC)

focus-grup s.n. Tehnică de cercetare calitativă care constă într-o discuție aprofundată, de 1–2 ore, pe o anumită temă, cu un grup restrâns de participanți (8–10 persoane). *Focus-grupul este o unealtă de cercetare calitativă, prin care puteți explora idei, opinii sau reacții ale clienților.* (<https://mkor.ro/servicii/focus-grup/>). *Uneori cercetarea de tip focus-grup este și un preambul al cercetării cantitative deoarece prin identificarea unor tendințe de comportament se facilitează alcătuirea chestionarului pentru cercetarea cantitativă.* (romednet.com, <https://bit.ly/2QTcqse>). – Pl. focus-grupuri. (BC)

folder s.n. (Inform.) Dosar care poate conține fișiere sau alte dosare. *Am vrut să pun jocurile într-un folder, aplicațiile în altul și tot așa.* (Forum, <https://goo.gl/BFcpFH>). *Cu toții avem fișiere și foldere la care nu vrem să oferim acces altor utilizatori care folosesc calculatorul nostru.* (playtech.ro, <https://goo.gl/XHS5cy>). – Pl. foldere. Pr. /fɔldər/. (AMB)

fonfăială s.f. (Fam.) Pronunțare nazală a cuvintelor, uneori greu de înțeles; (p.ext.) vorbe greu de înțeles. *O fonfăială bâlbâită e toată marea oratorie a maestrului.* (hotnews.ro, <https://goo.gl/H6DKXS>). *Societatea sclipicioasă împoașcă poporul cu divorțuri ridicole, niște tochituri de bârfe și fonfăieli menite să hipnotizeze opinia publică.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/8VsH9p>). – Pl. fonfăieli. (AMB)

foosball s.n. Fotbal de masă; fotbal care se joacă la o masă specială, cu figurine acționate prin manevrarea unor bare metalice orizontale. *Foosball-ul sau fotbalul de masă este o activitate care începe să prindă din ce în ce mai mult contur și pe teritoriul românesc.* (familist.ro, <https://bit.ly/2CknTx5>). *Foosball-ul este tactil, sociabil și imprevizibil – toate caracteristicile pe care un sport adevărat ar trebui să le aibă.* (da.zf.ro, <https://bit.ly/2pV24g4>). *Joacă futsal cu personajele din Star Wars!* (sport.ro, <https://bit.ly/2WWdAai>). – Pr. /fusbol/. Var. futsal. (BC)

footbag s.n. **1.** Joc apărut în anii 1970 în America, practicat individual sau în grup, care are ca obiectiv menținerea în aer a unei mingi mici, de 4,5 cm în diametru, umplută cu biluțe; hacky sack. *Hacky sack sau footbag e un fel de fotbal pe loc, unde ideea e să faci cât mai multe pase (fie că joci în cerc, fie că te joci singur), fără ca mingea să cadă pe jos.* (metropotam.ro, <https://goo.gl/Cpbhy4>). *Footbag este un sport de echipă, cu rădăcini în China antică, Tailanda, America nativă, care a fost reinventat în anii '70 de către 2 sportivi din Oregon, John Stalberger și Mike Marshall.* (footbag.wordpress.com). **2.** Minge folosită în jocul cu același nume. *Salut! Știți cumva de unde aș putea să găsesc în București un footbag (se mai numește hacky sack)? E un fel de minge mică, brodată, cu diametru de 4–5 cm umplută cu nisip sau bucăți din plastic făcută special pentru freestyle!* (Forum, <https://goo.gl/Pq2agb>). – Pl. footbag-uri. Pr. /futbeg/. (AMB)

forecast s.n. (Ec.) Prognoză economică. *Prin urmare, forecastul a devenit mai degrabă o chestiune de noroc decât de știință, iar, pe măsură ce bugetele devin din ce în ce mai limitate, presiunea și speranța în același timp se îndreaptă către soluțiile IT.* (magazinulprogresiv.ro, <https://bit.ly/2RVXRpo>). *Participarea la elaborarea bugetului companiei și a forecast-urilor, împreună cu departamentele de specialitate* (lidl.ro, <https://bit.ly/2PzRxP>). – Pl. forecasturi, forecast-uri. Pr. /forkast/. (AGNG)

fortifiere s.f. Întărire, fortificare. *Bază pentru fortifierea și protecția unghiilor* (farmaciatei.ro, <http://bit.ly/2sbNSCz>). *Cât de mult te ajută produsele pentru fortifierea părului?* (eva.ro, <https://bit.ly/2TMdmAB>) – Pl. fortifieri. (AGNG)

fotoîmbătrânire s.f. Îmbătrânire a pielii sub acțiunea luminii solare sau artificiale. *Expunerea prelungită la soare aduce în timp și fotoîmbătrânire, deci nu mai poate fi vorba de efectele benefice ale soarelui, împreună cu briza mării și apa sărată.* (clicksanatate.ro, <https://goo.gl/ctbkpm>). *Acest tratament este special conceput pentru principalele probleme ale fotoîmbătrânirii tenului – pete pigmentare, pete de bătrânețe, riduri și linii fine, cuperoză, rozacee, pori dilatați, acnee.* (noblezza.ro, <https://goo.gl/FNc3hg>). (AMB)

fotojurnal s.n. Jurnal alcătuit (preponderent) din fotografii. *Fotojurnal de drum prin orașul Alba Iulia acoperit de zăpadă* (alba24.ro, <https://goo.gl/Kv8hma>). *Fotojurnal de vacanță: Prin valuri, lavă, șantiere în Tenerife* (hotnews.ro, <https://goo.gl/fQsS9W>). – Pl. fotojurnale. (AMB)

fotojurnalism s.n. Stil de informare publică în care realitatea este prezentată preponderent cu ajutorul fotografiilor. *Despre fotojurnalism, cu Ioana Moldovan: „Ideea e să nu minți și să ai respect pentru oamenii pe care îi documentezi”* (paginamedia.ro, <https://goo.gl/qCzBFb>). *Reconversia profesională a celor plecați din redacții, înainte sau după debutul recesiunii, se produce, de altfel, în zone înrudite cu fotojurnalismul.* (dilemaveche.ro, <https://goo.gl/ZVBBv8>). (AMB)

fotojurnalist, fotojurnalistă s.m., s.f. Persoană care practică jurnalismul preponderent prin imagini. *Andreea Câmpeanu, clujeanca ce a lucrat ca fotojurnalist în războaiele din Africa* (stiridecluj.ro, <https://goo.gl/6XxjU5>). *Turul regal a fost documentat îndeaproape de fotojurnaliștii care i-au urmărit pas cu pas pe tinerii însurăței, dar aceștia au avut și câteva momente doar pentru ei.* (glamour.ro, <https://goo.gl/xAD1YT>). // s.f. *Mărturia unei fotojurnaliste agresate de jandarmi: „Cine te-a pus să vii să faci poze?”* (ziarelive.ro, <https://goo.gl/hYRudu>). – M.pl. fotojurnaliști, f.pl. fotojurnaliste. (AMB)

fotomodelă s.f. (Fam.) Persoană de gen feminin care lucrează ca manechin, mai ales pentru pictoriale. *Scandal uriaș între Marius Niculae și fosta lui iubită, fotomodela din Urlați!* (cancan.ro, <https://bit.ly/2EoJC8K>). *De asemenea, întrebate ce doresc să devină atunci când vor crește mari, fetițele vor preciza „artistă și fotomodelă”, respectiv „artistă, stilată și model”.* (dcnews.ro, <https://bit.ly/2NW6DjP>). – Pl. fotomodele. (BC)

fotomodeloaică s.f. (Glumeț; foarte rar) Fată care lucrează ca fotomodel. *Ea e Oana și am cunoscut-o jucând Paintball. E fotomodeloaică, în prezent imaginea unei firme de baby-sitting din Oradea* (oradeanul.com, <https://goo.gl/sgiJbh>). *Piticii mă chinuie rău și îmi vine să încerc să pun câte un mac-mac înaintea fiecărei silabe când aș vorbi cu ea. Așa aș inventa și o nouă pășărească pentru fotomodeloaice.* (dilemaveche.ro, <https://goo.gl/qFWxag>). – Pl. fotomodeloaice. (BC)

fotoșopa vb.tranz. v. **photoshopa**.

fotoșopare s.f. v. **photoshopare**.

fotoșopat adj. v. **photoshopat**.

fracționabil adj. **1.** Care poate fi divizat. *Fiecare zi de parcare se achită integral, indiferent câte ore staționează autoturismul (tariful de parcare nu este fracționabil).* (bucharestairports.ro, <https://goo.gl/T5m8xT>). *Taxa anuală de licență nu este fracționabilă și nu se restituie în cazul anulării licenței, dacă acest lucru se produce din cauze imputabile titularului acesteia, [...]* (lege5.ro, <https://goo.gl/phrhMs>). **2.** (Auto.; despre banchetă) Care poate fi manevrat pe părți. *Bancheta spate este fracționabilă și poate culisa pe o șină de 18 cm, pentru a crește spațiul pentru genunchi sau cel pentru bagaje.* (auto-bild.ro, <https://goo.gl/2QNZ9y>). *Pe lista de dotări are aer condiționat, geamuri electrice față, banchetă fracționabilă 60:40, comenzi audio pe volan, [...]* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/oTkzbo>). – F.sg. fracționabilă, m.pl. fracționabili, f.pl. fracționabile. (AMB)

frame s.n. Cadru (dintr-o pagină de web, dintr-un film etc.), imagine. *Un frame (cadru) reprezintă pur și simplu un singur cadru dintr-o mulțime de astfel de cadre (imagini) necesare pentru a forma un film.* (animatic.ro, <http://bit.ly/2rJihqt>). *Televizoarele pot estima și ghici ce se întâmplă între frame-urile filmate și pot insera noi frame-uri hibrid obținute din cadrul anterior și imediat următor.* (alinpopescu.eu, <https://bit.ly/2CM2pu9>). – Pl. frame-uri. Pr. /frejm/. (AGNG)

framework s.n. (Inform.) Aplicație care constituie un mediu sau cadru general pentru facilitarea dezvoltării aplicațiilor particulare. *Un framework este o aplicație ce conține o colecție de scripturi cu ajutorul căreia creatorii de pagini web pot realiza mult mai rapid un site complex.* (webstyleexpert.ro, <https://goo.gl/yQEg4Q>). *Până acum doar am încercat/testat câteva framework-uri: cookiephp, lithium, dar niciunul nu mi-a plăcut.* (Forum, <https://goo.gl/ro5zp8>). – Pl. frameworkuri, framework-uri. Pr. /fr'ejmwærk/. (AMB)

franciza vb.tranz. (Ec.) A da dreptul unei persoane juridice de a exploata sau de a dezvolta o afacere, un produs, o tehnologie sau un serviciu în baza unui contract de francizare. *Companiile care doresc să-și francizeze afacerea trebuie, în primul rând, să aibă minimum un an jumătate de experiență și un business-plan bine structurat care să conțină o strategie de marketing coerentă* (business24.ro, <https://bit.ly/2NFWLus>). *Pentru perioada următoare, vor să francizeze Tshirt Factory, dar vor să deschidă și un magazin pilot.* (ccivl.ro, <https://bit.ly/2NI34xM>). – 1sg. francizez, part. francizat. (AGNG)

francizare s.f. **1.** Deschiderea unei francize; dezvoltarea unei afaceri prin franciză. *O afacere de succes se poate extinde prin deschiderea unor noi sucursale, prin demararea unor noi activități sau prin francizare.* (franchising.info.ro, <https://goo.gl/CyqLE4>). **2.** Drept de a se folosi de infrastructura publică acordat de

guvern unei societăți comerciale sau unei persoane fizice, pentru a desfășura anumite activități de furnizare a unor servicii publice, cum ar fi transport sau comunicații. *Firește că nici USL nu are cum să rămână ferită de disensiuni, dar dincolo de gâlcevile inerente, mai mici sau mai mari, dintre social-democrați și liberali este limpede de pe acum că toată lumea va avea grijă să urmeze cu sfințenie regulile jocului politic, așa cum au fost stabilite de Ion Iliescu după 1989: privatizările, concesionările și francizările se fac arbitrar, beneficiarii dornici să încheie afaceri comode cu statul provenind, de regulă, din cercuri influente și extrem de bine conectate.* (romanalibera.ro, <https://bit.ly/2DrugAM>). – Pl. francizări. (BC, AGNG)

francizat adj., s.m. **1.** adj. (Ec.) Care este supus unui contract de franciză, care se referă la franciză. *Orange și-a extins rețeaua cu 171 de magazine francizate* (capital.ro, <https://bit.ly/2AcVIEp>). *De asemenea, de cele mai multe ori, personalul angajat al unei unități francizate, precum și conducerea acestei unități, sunt transferate către noul proprietar.* (business24.ro, <https://bit.ly/2QPwqw8>). **2.** s.m. (Ec.) Persoana fizică sau juridică care este beneficiarul unui contract de francizare. *Francizatul este un hibrid între patron și angajat* (capital.ro, <http://bit.ly/2rJnlen>). *Francizatul este proprietarul afacerii sale, însă el este obligat să respecte regulile impuse prin contractul de franciză* (franchising.info.ro, <https://bit.ly/2AacU82>). – F.sg. francizată, m.pl. francizați, f.pl. francizate. (AGNG)

franciză* s.f. (În sintagma) *contract de franciză* = Contract încheiat între o societate comercială (francizor) și alt comerciant, persoană fizică sau juridică (francizat), prin care francizorul, titular asupra drepturilor unor mărci înregistrate, conferă francizatului dreptul de a exploata ori de a dezvolta o afacere, un produs, o tehnologie sau un serviciu în schimbul unei redevențe. *Francizorul este un comerciant care acordă beneficiarului dreptul de exploatare și care este titularul drepturilor privind o marcă înregistrată, drepturi care trebuie exercitate cel puțin pe o durată egală cu durata contractului de franciză.* (infintare-firma.ro, <https://bit.ly/2Rr2wkT>). *Contractul de franciză în legislația românească.* (franchising.info.ro, <https://bit.ly/37s8RCg>). (AGNG)

francizor s.m. (Ec.) Societate comercială care dă dreptul unei alte persoane juridice să exploateze sau să dezvolte o afacere, un produs, o tehnologie sau un serviciu asupra căruia deține drepturile de marcă înregistrată pe o perioadă cel puțin egală cu cea a contractului de franciză, asigurându-i acestuia o pregătire inițială în vederea exploatării mărcii înregistrate. *Francizatul va avea mereu suport din partea francizorului – cum ar fi cursuri de formare profesională pentru francizat și angajații lui; campanii promoționale pentru a sprijini creșterea vânzărilor.* (dsc-service.ro, <https://bit.ly/2OY7JjN>). *Ca să pătrundă într-o nouă țară, într-un nou teritoriu, francizorul poate să-și găsească un francizat în acel teritoriu.* (fbb.ro, <https://bit.ly/2QSmvFW>). – Pl. francizori. (AGNG)

francoman s.m. (Fam.) Persoană pasionată de limba și cultura franceză. *Nu preget s-o explic, arătând că francomanii de la 1906 au fost germanofili de la 1922.* (Carte, <https://goo.gl/VBL1ad>). *De ce nu vorbeau nemțește? Răspunsul era clar, pentru că în București era interzisă limba asta. Numai în Ardeal se utiliza. Bucureștenii erau francomani. Din păcate, Doru nu știa nici franceza.* (leviathan.ro, <https://bit.ly/2OIbZ7s>). – Pl. francomani. (BC)

francomanie s.f. Pasiune exagerată pentru limba și cultura franceză. *Americanomania de ultimă oră și francomania deja tradiționalizată ne vor aduce, poate, acceptarea din partea acestor culturi, dar nu e deloc sigur că ne vor garanta recunoașterea și respectul lor.* (Carte, <https://goo.gl/fFT54b>). *Ține faimoasa noastră „ardere a etapelor” de geniul național, sau de circumstanțele istoric-geografic-politice? Faptul că, în doar jumătate de veac, am sărit din medievalitate în capitalism și din levantinismul slavofil în francomanie, făcând să conviețuiască reciproc avantajos, în doar trei decenii, romantismul, simbolismul, avangardismul, neoclasicismul, cubismul, xenofobia și xenofilia, cu efecte adeseori stupefiante?* (fundatiacaleavictoriei.ro, <https://bit.ly/2q6MyOf>). (BC)

fratelo s.m. (Fam.) Prieten, frate, coleg de gașcă. *Să îl blamez pe fratelo că și-a băgat, în cele din urmă, picioarele în viitorul din România și a ales calea exilului autoimpus?* (Blog, <https://goo.gl/sxApRm>). *Voi nu puteți să mă prindeți pe mine, nici pe fratello al meu, voi nu puteți să ne prindeți că noi suntem la Moscova, nu la Chișinău, voi nu puteți să ne prindeți că ne facem pașapoarte românești și suntem în Europa...* (bursa.ro, <https://goo.gl/iaMeC7>). – Var. fratello. (BC)

freelance* s.n. Muncă pe cont propriu (fără a presupune o relație angajator – angajat); freelancing. *Este drept, pentru freelanceri constrângerile sunt mult mai mici decât pentru cei care dețin o firmă, însă și freelance-ul este o afacere.* (ziuadecj.realitatea.net, <https://goo.gl/CV99uN>). *Freelance-ul începe ca un moft. Începe pentru că nu vrei să ai un program fix, nu vrei să te scoli devreme și nu vrei să ai șef.* (capital.ro/download?id=134105). – Pr. /fr'ilens/, /fril'ens/. Var. free-lance. (AMB)

freelancer* s.m. Persoană care lucrează independent, care desfășoară o profesie, de obicei cu mai mulți angajatori, în contracte pe perioadă scurtă; liber profesionist. *Freelancerul este cel care nu este subordonat, dar care nu are nici subordonați.* (ziare.com, <https://bit.ly/2N0BRrk>). *Freelancerii, o soluție pentru suplinirea deficitului de personal?* (wall-street.ro, <https://bit.ly/2mJx04n>). – Pl. freelanceri. Pr. /fril'ensər/. (AGNG)

freelanceriță s.f. Persoană de sex feminin care lucrează independent, care desfășoară o profesie, de obicei cu mai mulți angajatori, în contracte pe perioadă scurtă; liber profesionistă. *Am vorbit cu o corporatistă, o antreprenoare, o bugetară, o freelanceriță și o expată despre cât câștigă.* (inoza.ro,

<https://bit.ly/2J3XEMK>). *Prietenele mele freelancerițe aveau aceleași probleme.* (metropotam.ro, <https://bit.ly/2CoGKHu>). – Pl. freelancerițe. Pr. /fril'ensər'itsə/, /frilensər'itsə/. (AGNG)

freelancing s.n. Muncă pe cont propriu (fără a presupune o relație angajator – angajat); freelance. *Dacă nu ai un volum mare de muncă sau un program full time, poți încerca freelancing-ul în timpul liber, pentru a afla dacă este ceva ce ți se potrivește.* (cosmopolitan.ro, <https://goo.gl/Tpi4gG>). *Susținută de evoluțiile tehnologice și accesul tot mai mare la internet alături de metodele moderne de comunicare, piața de freelancing din România cunoaște o dezvoltare continuă de la an la an.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/DkpJkd>). – Pr. /fr'ilensing/, /fril'ensing/. (AMB)

freestyle s.n. **1.** Tip de evoluție (sportivă sau artistică) în care este permisă orice manevră sau mișcare, pentru a pune în evidență abilitățile artistice și tehnice ale executantului. *Puștiul a făcut senzație în platoul emisiunii „Next Star” cu un super număr de freestyle, la trotinetă!* (a1.ro, <https://goo.gl/83a7ir>). *Un tânăr schiază prin oraș, iar încercarea sa de a face o manevră de freestyle se lasă cu un mic accident.* (bihon.ro, <https://goo.gl/WyxG5Q>). **2.** Stil de dans fără coregrafie. *Corina Bud și Eduard Vasile, un freestyle senzațional pe scena de la „Dansez pentru tine”* (mediafax.ro, <https://goo.gl/Q1Hr3B>). *O nouă lovitură pentru dansatorul de freestyle de la „Români au talent” acuzat de pornografie infantilă!* (spynews.ro, <https://goo.gl/smLkh3>). – Pr. /fr'istajl/. (AMB)

french adj.invar., s.n. (Tip de manichiură) care constă în aplicarea unui contur alb pe vârful unghiilor și a unui strat transparent, bej sau crem pe toată lungimea unghiei. *Manichiura french a apărut că urmare a nevoii femeilor de a etala unghii cât mai sănătoase.* (unghiute.ro, <https://bit.ly/2P2fWDp>). *Manichiură french pentru unghii cu gel* (fasingur.info, <https://bit.ly/2P2fWDp>). // s.n. *Și french-urile le pot face cu geluri colorate simple sau îmi trebuie geluri speciale?* (janetnails.ro, <https://bit.ly/2CPbMZQ>). *Totuși un french clasic cu alb și roz nu se va demoda nicicând, deși apar mici variațiuni în legătură cu forma și lungimea unghiei.* (unghiute.ro, <https://bit.ly/2P2fWDp>) – Pl. french-uri. Pr. /frenʃ/. (AGNG)

front-end s.n. Parte a unui site sau a unei aplicații pe care o văd și cu care interacționează direct utilizatorii. *Vei ști să construiești partea de front-end a oricărei aplicații, folosind cele mai noi standarde.* (scoalainformala.ro, <https://goo.gl/ytXCYN>). *Inginerii „Front-end” sunt acei oameni care construiesc părțile site-urilor pe care noi efectiv le vedem.* (digitaljob.org, <https://goo.gl/4n0Foj>). – Pl. front-end-uri. (AMB)

fun adj.invar., adv. Amuzant. *Una dintre cele mai „fun” colecții de genți vine de la Coach* (eva.ro, <https://bit.ly/2AgWOtq>). *Îți recomand două aplicații foarte fun, una de făcut flotări, alta de făcut abdomene.* (FB,

<https://bit.ly/2MwiKhR>) // adv. *Ne vedem acolo, o să fie fun, promit!* (cabral.ro, <https://bit.ly/2J9YK9X>). – Pr. /fan/. (AGNG)

funcționabil adj. Care își poate îndeplini rolul. *Trist este că unii pomi deja s-au uscat din cauza asfaltului turnat de jur împrejur, așa că nici ei nu o duc bine și nici trotuarul nu este funcționabil.* (a1.ro, <https://goo.gl/StpfdK>). *S-au montat cișmele în toate zonele stadionului, iar în scurt timp și turnicheții vor deveni funcționabili.* (vptv.ro, <https://goo.gl/9ymA3t>). – F.sg. funcționabilă, m.pl. funcționabili, f.pl. funcționabile. (AMB)

fundraiser s.m. Persoană angajată (cu remunerație sau ca voluntar) pentru a strânge fonduri. *Asociația Desenăm Viitorul Tău anunță selecția pentru ocuparea unui post de fundraiser în București.* (desenamviitorul.ro, <https://goo.gl/RM2JwM>). *Succesul unui fundraiser profesionist nu are neapărat legătură cu tehnicile de vânzări sau negociere, ci mai degrabă cu structura sa umană.* (pr-romania.ro, <https://goo.gl/YT37T0>). – Pl. fundraiseri. Pr. /f'andrejzər/. (AMB)

funk s.n. Gen de muzică de origine americană, apărută în anii 1960, cu ritm alert, dansabil. *Când am citit cine a produs piesele de pe albumele mele preferate de hip-hop, am descoperit că multe aveau sample-uri din funk.* (vice.com, <https://goo.gl/eNEKPB>). *A rescris regulile, construind un amestec reușit între funkul de culoare și rockul alb, care a devenit o marcă înregistrată a muzicii revoluționare din anii 1980.* (news.ro, <https://goo.gl/hxcJYj>). – Pr. /f'ank/. (AMB)

fusbal s.n. v. foosball.

fusion s.n. **1.** Gen muzical care amestecă două sau mai multe stiluri, de pildă jazz și rock. *Concert Extraordinar de Fusion: rock-simfonic, ethno și jazz* (amosnews.ro, <https://goo.gl/m9W7ZH>). *Am anticipat faptul că și la noi începe să se poarte fusionul muzicii moderne și cel al muzicii simfonice, care cred că va deveni, în scurt timp, un trend și în România.* (maramures.transilvania-tv.ro, <https://goo.gl/df15kZ>). **2.** (P.ext.) Amestec de stiluri. *Apar așa-numitele restaurante fusion – un pic de Orient, un pic de franțuzesc cu o fărâmă creolă, ea însăși o bucătărie combinată.* (dilemaveche.ro, <https://goo.gl/JiMjao>). *Dacă decizi că mâncarea thai nu este pentru tine, oricând poți trece la fusion-uri gândite pentru turiști europeni, cum ar fi legendara banana pie.* (imperatortravel.ro, <https://goo.gl/KGPwQJ>). *Sandale sau sneakersi? Încearcă un fusion* (fucsia.ro, <https://goo.gl/bLRRz8>). *Bine, eu cu Chris colaborăm de foarte mult timp, îmi place foarte mult pentru că ea, în spectacolele ei, nu folosește doar pur și simplu cuvântul, ci face un fusion între multimedia, dans și teatru.* (guerrillaradio.ro, <https://goo.gl/p9xjsZ>). – Pl. fusionuri, fusion-uri. Pr. /fj'uʒən/. (AMB)

G

gajare s.f. Acțiunea de a pune un lucru drept garanție în contul unei datorii sau al executării unei lucrări; ipotecare. *O altă nemulțumire a sindicaliştilor legată de AGA de vineri o reprezintă decizia de gajare a mai multor active ale combinatului pentru obținerea creditului de 15 milioane de dolari.* (stiri.apropotv.ro, <https://goo.gl/HKKLSg>). *Pentru operațiunea de credit, BCR a condiționat gajarea împrumutului de către o terță parte.* (hotnews.ro, <https://goo.gl/4kBrJv>). – Pl. gajări. (AMB)

galactic* s.m. Jucător de fotbal al echipei Real Madrid. *Galacticii, cu un pas în finală: Real Madrid a câștigat cu 2–1 prima manșă a semifinalei Ligii Campionilor* (b1.ro, <https://bit.ly/2DKz58C>). *Galacticii, cu o mână pe Supercupa Spaniei* (cotidianul.ro, <https://bit.ly/2IrpQnz>). – Pl. galactici. (BC)

galerișt, galeriștă s.m., s.f. Persoană care deține sau lucrează într-o galerie de artă. *Această teorie se aplică perfect într-o meserie cum este cea de galerișt, în care plăcutul se îmbină perfect cu utilul.* (evz.ro, <https://goo.gl/CnqBif>). *Federația Fabrica de Pensule a fost fondată în 2009 ca organizație umbrelă a peste 50 de artiști, galeriști, manageri culturali care au pus bazele spațiului independent de artă contemporană Fabrica de Pensule, fiind unul dintre cele mai relevante exemple de conversie a unei clădiri industriale într-un spațiu cultural independent.* (fabricadepensule.ro/despre/). // s.f. *Jos, unde cortina de icoane se termină, galeriștele au așezat câteva covoare lucrate manual.* (hotnews.ro, <https://goo.gl/LgTk6m>). – M.pl. galeriști, f.pl. galeriște. (AMB)

gamapatie s.f. (Med.; în sintagma) *gamapatie monoclonală* = Condiție benignă caracterizată printr-un nivel ridicat al proteinei M în sânge, care prezintă un risc ridicat de dezvoltare a cancerului. *Gamapatia monoclonală de origine necunoscută reprezintă producerea proteinei M de către plasmocitele necanceroase în absența altor manifestări tipice ale mielomului multiplu.* (romedic.ro, <https://bit.ly/2zcFdEm>). *Mielomul multiplu (MM) este o malignitate debilitantă care face parte dintr-un spectru de boli, de la gamapatie monoclonală cu semnificație necunoscută (MGUS) la leucemia cu celule plasmocitare.* (clinicaoncologieseverin.ro, <https://bit.ly/2u7ADkX>). (BC)

gameriță s.f. Persoană de gen feminin care joacă multe jocuri pe calculator, mai ales interactive. *Mii de dolari din transmisiuni de jocuri. Cum e viața de gamerită pe Twitch* (start-up.ro, <https://bit.ly/2yKexaG>). *63% dintre gamerite sunt hărțuite sexual în jocurile online.* (economica.net, <https://bit.ly/2yIwDtp>). – Pl. gamerite. Pr. /ʒ'ejməritsə/. (BC)

gardiană s.f. **1.** Persoană de sex feminin însărcinată cu supravegherea deținuților sau cu paza unei instituții publice. *În toiul tulburărilor crescânde dintre Occident și Coreea de Nord, o fostă gardiană din lagărele de exterminare ale republicii a acordat un interviu în care relatează faptele abominabile care au loc în centrele de detenție, ascunse în munți.* (realitatea.net, <https://goo.gl/KcBGvS>). *Cum a ajuns gardiana unor închisori de maximă securitate să dețină două titluri de Miss Nude World.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/zic3fw>). **2.** Păstrătoare a unor valori. *În același mod astăzi, greșit sau pe bună dreptate, Biserica este prea des considerată ca o gardiană a unei norme de perfecțiune, care propune o morală la care nu se poate ajunge, un ideal inaccesibil care provoacă frică și căruia se întoarce spatele.* (ercis.ro, <https://goo.gl/Gpnbz5>). *În fața unui Iran care nu are nicio intenție de a renunța la „drepturile sale nucleare” și care nu și-a „demonstrat bunăvoința în scris”, Franța se consideră astăzi o gardiană a neproliferării nucleare.* (epochtimes-romania.com, <https://goo.gl/YimhZm>). – Pl. gardiene. (AMB)

gateway s.n. **1.** Dispozitiv (hardware sau software) care face legătura între o rețea locală de calculatoare și celelalte rețele de pe internet. *Cisco Umbrella, un gateway securizat de acces la internet, este o platformă de securitate în cloud care asigură prima linie de apărare pentru a proteja angajații atât în interiorul rețelei companiei, cât și în afara acesteia.* (pcnews.ro, <https://goo.gl/WiKszH>). *Ca și router, acest dispozitiv ce cântărește doar 130 grame, alături de un modem de orice fel, poate constitui un gateway clasic către Internet.* (voceatimisului.ro/page/22/?cat=-1). **2.** (P.ext.) Echipament care colectează date dintr-o rețea locală și le trimite în exteriorul acestei rețele. *Spre exemplu, aparatul de monitorizare Holter, care folosea o mulțime de fire și de „ventuze” aplicate pe corp, a fost înlocuit de un plasture inteligent, care adună date relevante din organism și transformă corpul într-un gateway pentru date, transmițându-le direct către un receptor, fie el computer sau telefon mobil.* (cugetliber.ro, <https://goo.gl/EvG2N6>). *Sistemul cuprinde cinci elemente: o cameră de supraveghere a locuinței, un gateway care stochează înregistrările realizate de cameră, un senzor de fereastră, un senzor de mișcare și un hub amplasat între un router și cei doi senzori.* (economie.hotnews.ro, <https://goo.gl/pKmqqq>). – Pl. gatewayuri, gateway-uri. Pr. /g'ejtwej/. (AMB)

gayometru s.n. (Foarte rar; glumeț) Test de măsurare a tendințelor homosexuale. *Și mai mișto e că gayometrul pe care l-am găsit pe internet zice că Valeriu e 0% gay.* (vice.com, <https://goo.gl/N0gJQC>). *Ai curaj să te lași testat de GAYometrul nostru pentru a afla în ce măsură îți exploatezi latura feminină?* (yuppy.9am.ro, <https://goo.gl/mAQakj>). – Pl. gayometre. Pr. / ʒejom'etru/. (BC)

gâdism s.n. (Foarte rar; ironic) Idei politice proprii lui Mihai Gâdea, realizator TV; stil de a comenta evenimentele politice specific lui Mihai Gâdea. *Mai nou am văzut că lumea se convertește la gâdism. Ceremonia constă dintr-o spălare sănătoasă pe cap, cât mai adânc.* (comentariu, timesnewroman.ro,

<https://bit.ly/2O4bPWV>). *Oare de ce te încăpățânezi să faci un gădism? Salutar înseamnă cu totul altceva față de ce a spus bietul moderator – pierdut în meandrele concretului – care n-a reușit să înțeleagă sensul corect nici după ce i s-a suflat definiția în cască.* (Forum, <https://bit.ly/2xzTNC0>). – Pl. gădisme. (BC)

gemoterapic adj. Care ține de terapia prin germeni de plante (gemoterapie). *Unul dintre cele mai cunoscute remedii împotriva sterilității este extractul gemoterapic din mlădițe de zmeur.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/m12B3u>). *Datorită acestor atuuri, tonicele gemoterapice pot fi folosite și de femeile însărcinate.* (click.ro, <https://goo.gl/tbeWQM>). – F.sg. gemoterapică, m.pl. gemoterapici, f.pl. gemoterapice. (AMB)

generale s.f.pl. Alegeri generale (pentru parlament). *Liderii PUR preferă să meargă singuri la generale* (curentul.info, <https://goo.gl/zeAw8F>). *Închiderea ciclului electoral, după desfășurarea localelor și generalelor, trebuie să însemne pentru democrați câștigarea puterii.* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/CBw7Ny>). (AMB)

genito-mamar adj. Care privește sau ține de organele sexuale feminine sau de sâni. *Cancerul genito-mamar este pe primul loc ca frecvență a cancerelor la femeie.* (sfatulmedicului.ro, <https://goo.gl/snMevK>). *În cadrul consultațiilor de planificare familială au fost introduse evaluarea și monitorizarea statusului genito-mamar și tratamentul complicațiilor.* (dcnews.ro, <https://goo.gl/T36MUu>). – F.sg. genito-mamară, m.pl. ^genito-mamari, f.pl. genito-mamare. Var. (Rar) genitomamar. (AMB)

gentrifica vb.tranz. și refl. A transforma o zonă urbană mai săracă într-una pentru clasa de mijloc, prin acțiunea unor factori economici și sociali; (p.ext.) a căpăta un statut social mai bun, specific clasei de mijloc. *A gentrifica înseamnă a transforma o zonă urbană îmbătrânită într-un cartier pentru populație mai potentă financiar, cu un anumit status social, prin renovarea clădirilor [...]* (revistacalitateavietii.ro, <https://goo.gl/qVEhKx>). *E greu să gentrifici o zonă deja foarte elegantă a orașului, dar transformarea unui spital antebelic într-un bloc cu apartamente de lux a reușit să facă asta.* (vice.com, <https://bit.ly/2QGbWFW>). *Pe măsură ce șaorma se gentrifică, prevăd că va deveni tot mai greu să găsești alimentul ăla monstruos, cu ketchup și maioneză care au stat cel puțin o zi într-o gălețușă, care te făcea să-ți blestemi zilele pe budă în prima jumătate a anilor 2000.* (utopiabalkanica.net, <https://goo.gl/DzEorv>). – 1sg. (mă) gentrific, part. gentrificat. (BC)

gentrificare s.f. Transformarea unei zone mai sărace (dintr-un oraș) într-una mai bogată, cu oameni din clasa de mijloc, sub presiunea unor factori economici și sociali. *Aducem treptat discuția despre transformările locative din Cluj în prezent, accentuând caracteristicile locale ale procesului de gentrificare.* (desire-ro.eu, <https://goo.gl/nza9jz>). *Zona Vitan reprezintă unul dintre cele mai elocvente exemple de gentrificare. Apariția primului mall în anul 1999 a determinat o*

creștere spectaculoasă a prețurilor la locuințe. (media.imopedia.ro, <https://goo.gl/k2XbwU>). – Pl. gentrificări. (BC)

gentrificat adj. Care a trecut printr-un proces de gentrificare. *Se organizează prima ediție Ferentari Jazz Fest, o inițiativă culturală alternativă-unicat într-un București din ce în ce mai gentrificat.* (FB, <https://goo.gl/9FBWr2>). *Partea estică a suburbiei este gentrificată, fiind locuită de mulți tineri cu studii superioare și care în general au locuri de muncă în sectorul cultural.* (ro.wikipedia.org, <https://goo.gl/fGsk7R>). – F.sg. gentrificată, m.pl. gentrificați, f.pl. gentrificate. (BC)

germancă s.f. Persoană de sex feminin de etnie sau naționalitate germană. *O germancă de stânga agresată de imigranți a mințit despre cetățenia lor pentru a evita „ura rasială”.* (napocanews.ro, <https://goo.gl/XBXyhb>). *Băimărencele au fost foarte aproape de accederea în faza superioară a competiției, scorul fiind 31–27 pentru germance în minutul 58.* (gsp.ro, <https://goo.gl/s5hLxC>). – Pl. germance. (AMB)

germanoman s.m., adj. (Foarte rar) (Persoană) care este pasionat(ă) de limba și cultura germană. *Există celtomani, germanomani, care afirmă și ei primordialitatea acestora ca atare și conspirația masonică care ascunde adevărul.* (ioncoja.ro, <https://goo.gl/253AGL>). // adj. [...] *adevăratul topos al istoriei germane constă în acțiunea cumulativă de-a lungul secolelor a unui tip bine definit de fantasmă centrată pe existența antagonistului, a unei entități care reprezintă virtuală amenințare și care obligă la strângerea rândurilor și generează reflexul germanoman.* (Carte, <https://bit.ly/2yur56J>). – F.sg. germanomană, m.pl. germanomani, f.pl. germanomane. (BC)

gestionabil adj. Care poate fi ținut sub control. *Afluxul de refugiați este „mai mult decât gestionabil” pentru UE, apreciază un nou raport* (digi24.ro, <https://goo.gl/3UTbUJ>). *Oficialul BNR a arătat și unde suntem acum: [...] – deficitul de cont curent se menține în limite gestionabile, dar România este una din puținele țări din UE cu deficite semnificative și în creștere; [...]* (mobile.hotnews.ro/stire/22129934). – F.sg. gestionabilă, m.pl. gestionabili, f.pl. gestionabile. (AMB)

ghelban s.m. v. **ghiolban**.

ghelbancă s.f. v. **ghiolbancă**.

ghetoiza vb.refl. și tranz. A (se) transforma într-un ghetou, a căpăta sau a imprima caracteristicile unui ghetou. *Pentru că UDMR a ghettoizat toată zona, pentru a păstra caracterul etnic „pur” al secuimii (care nici nu știe exact ce origine are și mai ales nu e conștientă de cât e de metisată genetic cu românii).* [...] (disqus.ro, <https://goo.gl/mhmoJh>). *Documentarul începe vorbind despre milioanele de musulmani acceptați în Europa în ultimele decenii, imigranți care resping integrarea și se ghettoizează în zone ce le transformă în focare de crimă,*

trafic de droguri și extremism religios. (Blog, <https://goo.gl/bdYvvg>). *În România, primari rasiști aparținând unor partide democrate scot romii săraci din localitate și îi ghetizează în groapa de gunoi a orașului sau într-un depozit de deșeuri toxice.* (Carte, <https://goo.gl/jaqfWW>). – 1sg. (mă) ghetizez, ghetizat. (BC)

ghiolban s.m. (Fam.) Bădăran, persoană necioplită. *Zece lucruri după care recunoști un ghiolban în traficul Bucureștiului!* (bucurestiul.ro, <https://goo.gl/lX1wUH>). *Un ghiolban care s-a dovedit a fi o blondă a parcat mașina pe diagonală la Obor și a blocat timp de 40 min. troleibuzele.* (220.ro, <https://goo.gl/liGMBz>). *Stăteam pe Dan Paltinișanu, stadionul „răposatei” echipe de fotbal de pe Bega, și observam grămada pestriță de spectatori, din loja oficială. Aveam, la nici un pas, o adunătură de ghelbani, cu posibilități financiare peste medie.* (literaturadeazi.ro, <https://bit.ly/2TJDZdA>). *Taximetrist ghelban educat printr-o metodă care chiar a devenit virală pe rețelele de socializare* (evz.ro, <https://bit.ly/2DsRbvD>). – Pl. ghiolbani. Var. ghelban. (BC)

ghiolbancă s.f. (Fam.) Femeie necioplită, bădărăncă. *Da, bila aia aurie de ghiolbancă este un fitness tracker* (modapebune.ro, <https://bit.ly/2Y5Byk1>). *Sunt o ghiolbancă needucată, pentru că spun „mulțumesc”, în loc să aștept să mi se spună și, după aia, eventual, să mă enervez că nu s-a întâmplat?* (Blog, <https://bit.ly/2TYZq9N>). *Băi nene, de ce trebuie să îi dea lui ghelbanca asta aprozaristă atâția bani când ea ar munci și pe o cincime din sumă că n-are unde să se ducă decât cel mult vânzătoare la vreun butic sau vreo bombă comunală de la țară ceva?* (Blog, <https://bit.ly/2UHRqXZ>). *Mi-a trântit zilele astea niște vorbe, demne de o ghelbancă incultă și a dracului pe deasupra...* (Forum, <https://bit.ly/2TfQF6H>). – Pl. ghiolbance. Var. ghelbancă (^ghelbance). (BC)

ghiolbănie s.f. Comportament de ghiolban; bădărănie; nesimțire. *Respingerea acestei propuneri este o ghiolbănie fesenistă* (mediafax.ro, <https://goo.gl/7Rh1oH>). *Cercul de lângă Mariana Zăvoranu, de un grotesc de proporții apocaliptice, de o ghiolbănie de natură să mă paralizeze, are, cel puțin, reprezentarea unui diagnostic de etapă cu o singură certitudine: nu mai e nimic de făcut!* (FB, <https://goo.gl/tPV8nY>). *Cristian Tudor Popescu: „O neam prostie, o ghiolbănie, cum rar am văzut și în fotbal”* (digisport.ro, <https://goo.gl/1rqfrn>). – Pl. ghiolbănie. (BC)

ghiolbănism s.n. Caracterul celui care este ghiolban; manifestare de ghiolban; bădărănie; proastă creștere; nesimțire. *Dar să lăsăm această introducere lungă și să revenim la ghiolbănismul și mărănismul pe care-l ridică acum în slăvi Iadul Bucătarilor.* (Blog, <https://goo.gl/6SnVvq>). *Exclud aici grupul de militanți politici care sunt trimiși expres să huiduie, vezi grupul Amza – PSD Vâlcea care i-a huiduit pe Boc și Udrea la Râmnic și au aruncat cu ouă. Acesta este deja act de ghiolbănism, dar am spus deja cine era mentorul grupului.* (ramnicuvalceaweek.ro, <https://goo.gl/quPaoR>). – Pl. ghiolbănisme. (BC)

ghipsa vb.tranz. A pune în ghips. *Doar câteva exemple: – un medic din Brașov a ghipsat piciorul sănătos, nu pe cel fracturat; [...]* (gorjeanul.ro,

<https://goo.gl/MH6CPf>). *Băiatul a fost transportat la spital, unde medicii nu știau ce parte a corpului să-i ghipseze mai întâi.* (antena3.ro, <https://goo.gl/cNDKQz>). – l.sg. ghipsez, part. ghipsat. (AMB)

ghost s.n. (Pub.) Reclamă înscrisă la festivaluri de creativitate publicitară care a rulat puțin sau nu a rulat deloc în media. *Majoritatea celor chestionați de Capital apreciază că festivalul va fi asaltat de „fantomе” („ghost-uri”, cum se spune în jargonul publicitar, adică lucrări ce sunt create special pentru palmares și cu difuzări puține).* (capital.ro/download?id=14539). *Cel mai grav lucru de care ne acuză este că am fi înscris un ghost, și anume bannerul „Bebelușul” din campania „Dragoste fără griji”.* (adplayers.ro, <https://goo.gl/m5pLBg>). – Pl. ghosturi, ghost-uri. Pr. /gəwst/. (AMB)

gipsy adj.invar. (Despre stil) Care face trimitere la portul romilor tradiționali; țigănesc. *Anul acesta, cea mai mare sursă de inspirație pentru majoritatea creatorilor de modă o reprezintă cultura și civilizația gipsy.* (curier.ro, <https://goo.gl/zy3pGH>). *De asemenea, imprimeurile bogate, gipsy, și culorile electrice au făcut senzație în rândul pasionaților de modă.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/kHZQEC>). (AMB)

giuleștean, giuleșteană adj., s.m., s.f. **1.** adj. Care se referă la cartierul Giulești din București sau la locuitorii de acolo. *Terenul din parcul giuleștean a fost retrocedat unei persoane fizice.* (ziare.com, <https://bit.ly/2Su1uqy>). **2.** adj. Care se referă la echipa de fotbal Rapid București sau la Clubul Sportiv Rapid București. *Podiumuri giuleștene la etapa CN de atletism* (clubrapid.do, <https://bit.ly/2Ou0bWq>). *Steliștii au amenințat recent că vor contesta dreptul de joc al unor jucători ai trupei giuleștene, iar acum, chiar înaintea meciului, s-au ținut de cuvânt și s-au adresat observatorului de joc.* (ziaruldeiași.ro, <https://bit.ly/2AgFgNX>). **3.** s.m, s.f. Locuitor al cartierului Giulești din București. **4.** s.m. Jucător al echipei de fotbal Rapid București. *Giuleștenii își mențin astfel prima poziție în clasamentul Ligii a 4-a, zona București, cu 23 de puncte, cu patru mai multe decât CSA Steaua, care are însă și două partide în minus.* (telekomsport.ro, <https://bit.ly/2EsHqOo>). **5.** s.m., s.f. Membru al Clubului Sportiv Rapid București. *Giuleștenele închiriază sala de la Ploiești, unde vor fi gazde ale partidei!* (libertatea.ro, <https://bit.ly/2CqdOyF>). **6.** adj, s.m., s.f. (Persoană) care susține echipa de fotbal Rapid București sau echipele sportive de la Clubul Sportiv Rapid București. *Suporterii giuleșteni au aruncat cu pietre în autocarul Rapidului!* (cancan.ro, <https://bit.ly/2Bur2Jh>). // s.m. *Scrisoarea emoționantă a unui giuleștean!* (digisport.ro, <https://bit.ly/2GLk32r>). *Am ajuns toți trei la ușa giuleșteanului.* (Blog, <https://bit.ly/2DC11s5>). – M.pl. giuleșteni, f.pl. giuleștene. (AGNG)

giuleșteancă s.f. **1.** Femeie care s-a născut sau care locuiește în cartierul Giulești din București. *Șeful statului a spus că are o simpatie față de clubul Rapid, deoarece provine dintr-o familie de CFR-iști, a locuit pe lângă Podul Grant în copilărie, iar soția sa este „giuleșteancă”.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2SKrUmX>).

2. Membră a Clubului Sportiv Rapid București. *Debut victorios pentru giuleștence în liga națională de handbal* (sportb.ro, <https://bit.ly/2EvnBpW>). *Campiona României CSM București a fost ținută în șah de giuleștence până în minutul 55!* (gsp.ro, <https://bit.ly/2QXlQmE>). – Pl. giuleștence. (AGNG)

glicemic adj. **1.** Care se referă la glicemie. *Câteodată am valori glicemice foarte ridicate dimineața.* (romedic.ro, <https://bit.ly/2pZaRh2>). *Țintele glicemice pentru diabetici* (diabet-si-nutrietie.ro, <https://bit.ly/2Cuw6P8>). **2.** (În sintagma) *Indice glicemic* = Sistem de măsurare, pe o scară de la 0 la 100, a efectului pe care carbohidrații ingerați îl au asupra nivelului de zahăr din sânge. *Indicele glicemic al unui aliment este asemănător unui indicator, fiind corelat cu viteza prin care anumiți carbohidrați din acel aliment ajung în sânge și duc la creșterea nivelului de zahăr din sânge.* (csid.ro, <https://bit.ly/2NQ4Qge>). **3.** (În sintagma) *încărcătură glicemică* = Formulă de calcul care ia în considerație atât cantitatea, cât și calitatea carbohidraților dintr-un aliment în vederea stabilirii efectului pe care alimentul îl are asupra glucozei din sânge și care se calculează înmulțind indicele glicemic al unui aliment cu cantitatea de carbohidrați și apoi împărțind totul la 100. *Pentru o porție dintr-un aliment, încărcătura glicemică este considerată ridicată dacă este egală sau mai mare de 20, intermediară între 11-19 și scăzută dacă este mai mică sau egală cu 10.* (unicorn-naturals.ro, <https://bit.ly/2P60S7L>). – F.sg. glicemică, m.pl. glicemici, f.pl. glicemice. (AGNG)

glicerinic adj. Care presupune extragerea principiilor active din germei de plantă cu ajutorul a trei solvenți: apă, alcool și glicerină, printr-un procedeu folosit în gemoterapie. *S-a descris efectul antiinflamator al maceratului glicerinic din muguri de Coacăz negru ca fiind atribuit conținutului ridicat de compuși flavonici.* (sfaturimedicale.ro, <https://goo.gl/zjbYjX>). *În sezonul rece, gemoterapia poate fi o soluție de prevenire a infecțiilor. Acestea sunt extracte glicerinice din muguri sau mlădițe de plante, care au acțiune de stimulare a imunității.* (jurnalul.antena3.ro/tag/muguri-19292.html). – F.sg. glicerinică, m.pl. glicerinici, f.pl. glicerinice. (AMB)

glifosat s.n. Ingredient activ din compoziția unor erbicide, acum interzis în Uniunea Europeană. *Glifosatul, erbicidul cancerigen găsit în corpul majorității europenilor* (financiarul.ro, <https://goo.gl/HJ93yg>). *Compania Monsanto a fost condamnată la despăgubiri de 289 milioane dolari pentru glifosat. Erbicidul este folosit și în România.* (mediafax.ro, <https://goo.gl/HdpyeB>). (AMB)

glomerulopatie s.f. (Med.) Boală renală care afectează glomerulele (unitățile filtrante ale rinichiului). *Glomerulopatia cu leziuni minime reprezintă principala cauză de sindrom nefrotic la copiii sub 10 ani [...]* (romedic.ro, <https://bit.ly/2CZkMMf>). *În funcție de cel mai frecvent mod de manifestare clinică, lucrarea a fost structurată în 3 secțiuni: glomerulopatii cu sindrom nefritic acut, cu sindrom nefritic cronic, cu sindrom nefrotic.* (ed-medicala.ro, <https://bit.ly/2NUf1PG>). – Pl. glomerulopatii. (BC)

glutetimidă s.f. (Farm.) Substanță cu proprietăți sedative și hipnotice. *Glutetimida a fost introdusă în 1954 ca medicament pentru tratarea insomniei.*

(sfatulmedicului.ro, <https://bit.ly/2yhosoA>). *Din acest motiv din anul 1975, aceste substanțe au fost interzise atleților care participau la Jocurile Olimpice iar în 1991 steroizii anabolizanți au devenit substanțe controlate (similar amfetaminelor și glutetimidei).* (bzi.ro, <https://bit.ly/2QSN4uv>). (BC)

golăneală s.f. Comportament vulgar, de joasă speță, ca de golan. *De asta zic: decizia parlamentarilor de a-și trage anumite privilegii echivalează cu o sfidare a sărăciei noastre, cu o batjocorire a spiritului civic, ca o golăneală.* (Carte, <https://goo.gl/SPDdGS>). *Tu nu vezi că-s călare unii peste alții? Aici e golăneală!* (romaniatv.net, <https://goo.gl/KBvNh6>). – Pl. golăneli. (AMB)

gomorișm s.n. (Foarte rar) Desfrâu ca la Sodoma și Gomora. [...] *stați împotriva la obligarea copiilor de a studia homosexualitatea, gomorișmul și sodomismul ce se vrea forțat băgat în școli...* (Blog, <https://bit.ly/2ErFVA5>). *Prostia și gomorișmul e la el acasă!* (comentariu, napocanews.ro, <https://bit.ly/2COtigR>). (BC)

gomorișt s.m., s.f. (Rar) Persoană desfrânată. *Plus că sodomit e puțin spus. Spurcatul este gomorișt, șantajist, simonist și pedofil [...]* (comentariu, ortodoxinfo.ro, <https://bit.ly/2pZDvPe>). *În cele două zile de referendum, Dumnezeu s-a mai îmbunătățit. N-a mai vărsat foc și pucioasă asupra sodomitorilor și gomoriștelor, ci și-a nuanțat părerile din Vechiul Testament, punându-le în acord cu predicile europene de rit LGBT.* (catavencii.ro, <https://bit.ly/2NMw1IE>). – M.pl. gomoriști, f.pl. gomoriște. (BC)

gopnic s.m. (Mai ales în spațiul ex-sovietic) Tip agresiv care consumă alcool în cantități mari; haimana. *Săptămâna în care gopnicii se plâng la ONU pe istorie.* (Blog, <https://bit.ly/2ylzVTX>). *Fură, îi terorizează pe cei mai slabi, nivelul de educație în rândul gopnicilor nu sare de clasa a opta, a noua.* (Blog, <https://goo.gl/qn5ZdW>). – Pl. gopnici. (BC)

GPL s.n., adj.invar. **1.** s.n. (Abr.) Gaz petrolier lichefiat. *Mașinile Dacia Logan modificate să funcționeze cu GPL sunt destul de populare în România, în special pe taxiuri.* (playtech.ro, <https://bit.ly/2J6ICWm>). *Și au trecut anii și la un bun moment dat, săturat de faptul că al meu Mitsubishi Pajero de 3L benzină consuma în trafic liniștit 15 litri de benzină la fiecare sutică de kilometri... am decis să pun GPL.* (Blog, <https://bit.ly/2OxKXjm>). **2.** adj.invar. (În sintagma) *instalație gpl* = Instalație de alimentare a unui vehicul cu gaz petrolier lichefiat. *Diferențe între instalațiile gpl clasice și cele secvențiale* (supergaz.ro, <https://bit.ly/2yp6rF0>). **3.** s.n. Stație de alimentare cu gaz petrolifer lichefiat. *Benzinăriile și GPL-urile dintre blocuri, adevărate bombe cu ceas* (replicaonline.ro, <https://bit.ly/2EIdKNJ>). – Pl. gpl-uri. Pr. /tsepel'e/. (AGNG)

grafă vb.tranz. **1.** A adopta o anumită grafie; (p.ext.) a descrie. *Alma avea, pe lângă convingerile sale în această privință, vagi bănueli că în realitate era vorba de cu totul altă identitate antică, mult mai de dinaintea lui Pythagoras (pe*

care cu alte prilejuri l-a grafiat Pitagora), care ar fi preluat din legendele despre acesta ritualurile de impact cu lumea lui Hades. (Carte, <https://bit.ly/2RBtIdZ>). Inspirându-se dintr-o stare de criză cu caracter cronic, grafiază dezolarea, angoasa, dezgustul în fața unei lumi desfigurate, denaturate [...] (romlit.ro, <https://bit.ly/2PNLRI2>). **2.** A realiza un desen. Bertalan se grafiază singur cu capul înfășurat într-o rețea de sârmă și la gură cu un lacăt (ori, într-un splendid cărbune, urlând de durere, amintind, prin dramatism, de „Strigătul” lui Edvard Munch!). (zf.ro, <https://bit.ly/2G95OFQ>). Lăsând la vedere spontaneitatea trăsăturii de penel sau a instrumentului cu ajutorul căruia grafiază instantanee din arealul selectat, desenele Cornelinei Victoria Dedu au o profunzime plastică ce ține nu numai de experiență, ci și de plăcerea de a lucra. (artindex.ro, <https://bit.ly/2PqOg7z>). – 1sg. grafiiez, part. grafiat. (BC)

grafiad adj. **1.** Scris; descris. *Vorbind preponderent despre literatură, despre POEZIA mereu grafiată și gratificată așa, cei doi prieteni acordă la început mai puțină atenție contextului social și politic.* (romlit.ro, <https://bit.ly/2SKyGXf>). *Adunând tipuri omenești, evenimente de diverse calibre, situații, anecdote, dar și replicile-i personale, grafiate cu amuzată paciență, d-sa ne oferă clasorul lor, constând dintr-o severă (avem impresia că exagerat de severă) selecție a articolelor publicate, după 1989 [...]* (romlit.ro, <https://bit.ly/2L83qhx>). **2.** Desenat. *Graffitiurile au invadat și periferiile românești. Desenele sau cuvintele grafiate acoperă kilometri de gard despărțitor în gări sau la margini de cartiere.* (observatorcultural.ro, <https://bit.ly/2C0H7ah>). *La ora 13.30, a fost vernisată expoziția „Acasă la Emil Racoviță”, unde au putut fi admirate obiecte de mobilier ce au aparținut marelui savant, precum și texte, desene, recenzii originale grafiate de acesta.* (ziaruldeiasi.ro, <https://bit.ly/2zSOUWg>). **3.** (Despre obiecte de metal) *Cu un finisaj mat, rustic, la care se văd urmele șlefuirii. Mănerul pentru mobilă este realizat din zamac și are finisaj grafiat.* (dedeman.ro, <https://bit.ly/2DoYweL>). *Mânere mobilă bucătărie crom grafiat, lăcuit* (olx.ro, <https://bit.ly/2Rz2moO>). – F.sg. grafiată, m.pl. grafiati, f.pl. grafiate. (BC)

green card s.n. Document care dă dreptul, în Statele Unite ale Americii, la rezidență permanentă, la muncă și la trecerea frontierei în număr nelimitat, dar exclude dreptul la vot; carte verde. *Retragerea dreptului la rezidență poate avea loc indiferent de modul în care green card-ul a fost obținut: căsătorie cu un cetățean american, loteria vizelor, ofertă de muncă etc.* (curentul.net, <https://goo.gl/2W3MgP>). *Statele Unite ale Americii vor introduce green carduri cu un nou design, care nu poate fi falsificat, transmite agentia BTA.* (hotnews.ro, <https://goo.gl/8dnfvL>). – Pl. green carduri, green card-uri. Pr. /gr'in kard/. (AMB)

grid s.n. (Inform., rar) Panou (de obicei într-un software) format din linii paralele orizontale și verticale care se intersectează formând un grilaj; caroiaj. *Gridurile fluide au luat inevitabil locul celor fixe datorită multitudinii de rezoluții existente în prezent.* (Blog, <http://bit.ly/2t3OVB5>). *Cu câțiva ani în urmă, înainte ca acest concept să capteze atenția, aproape toate website-urile erau concepute pe*

o structură fixă (griduri fixe) și funcționau foarte bine în acest mod deoarece erau accesate în principal de pe PC-uri ce aveau cam aceeași rezoluție. (contentspeed.ro, <https://bit.ly/2Crvbz1>). – Pl. griduri. (AGNG)

grotesc* s.n. Caracteristica de a fi caraghios, bizar, caricatural; totalitatea lucrurilor cu această proprietate. *Chipurile GROAZEI. Cum se poate transforma grotescul în artă* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/kVvZef>). *Atmosfera este de teatru absurd. Imagisticul suprarealist ține în primul rând de recuzită, de un grotesc asumat conștient, cartea fiind articulată subteran într-un joc fin de parabolă.* (uniuneascritorilor-filialacluj.ro, <https://goo.gl/4MAee5>). (AMB)

GSM s.n. **1.** Abreviere a englezescului Global System for Mobile Communications, în română Sistem Global pentru Comunicații Mobile, standardul de telefonie mobilă cel mai răspândit. *Global System for Mobile Communications (Sistem Global pentru Comunicații Mobile), prescurtat GSM, este standardul de telefonie mobilă (celulară) cel mai răspândit din lume, precum și numele rețelei de telefonie respective.* (ro.wikipedia.org, <https://bit.ly/2WWcriS>). **2.** (Rar) Telefon mobil care folosește acest sistem. *Ronin, mai recent (în America de Nord) nici GSMurile nu mai pot fi mânărite doar cu schimbarea de SIM card.* (quebec.ro, <https://bit.ly/2OvwyE6>). – Pl. gsm-uri. Pr. / dʒies'em/. (AGNG)

H

habitabilitate s.f. **1.** (Auto.) Totalitatea caracteristicilor habitaculului. *Grație unei habitabilități verticale deosebite și unui spațiu extrem de generos la nivelul genunchilor, Clio III poate primi în condiții de confort, pe locurile din spate, persoane chiar mai înalte de 1,88 m care reprezintă aproximativ 5% din populația Europei.* (auto-business.ro, <https://goo.gl/kk7kmK>). *BMW X5 2014 va păstra conformația pentru șapte locuri, însă odată cu creșterea ușoară în lungime se va îmbunătăți și habitabilitatea interioară, vizați fiind în special prețioșii pasageri de pe cel de-al doilea și de pe al treilea rând de scaune.* (citynews.ro, <https://goo.gl/4MnUfK>). **2.** Capacitate a unui mediu (terestru sau extraterestru) de a susține viața. *Această lipsă a atmosferei duce la rândul său la expunerea la radiații solare, ceea ce reduce în mod dramatic potențialul pentru habitabilitate, scrie Daily Mail.* (descopera.ro, <https://goo.gl/jctsnW>). *Fluctuațiile climatice pot afecta grav habitabilitatea ecosistemelor marine, se arată într-un nou studiu al cercetătorilor de la UCLA.* (green-report.ro/page/880/?alt_id=cad09). (AMB)

hacky sack s.n. **1.** Joc apărut în anii 1970 în America, practicat individual sau în grup, care are ca obiectiv menținerea în aer a unei mingi mici, de 4,5 cm în diametru, umplută cu biluțe; footbag. *Hacky Sack este un sport care poate fi practicat individual sau într-un grup de persoane, ce presupune lovirea unei mingi cu piciorul. Pe lângă picior, se poate folosi aproape orice altă parte din corp pentru a ține mingea în aer, exceptând mâinile (ca la fotbal).* (activitateafara.ro, <https://goo.gl/c1wz1x>). *Hacky sack sau footbag e un fel de fotbal pe loc, unde ideea e să faci cât mai multe pase (fie că joci în cerc, fie că te joci singur), fără ca mingea să cadă pe jos.* (metropotam.ro, <https://goo.gl/BosRhW>). **2.** Minge folosită în jocul cu același nume. *Jucăria numită hacky sack a fost inventată prin 1972 de doi americani numiți John Stalberger și Mike Marshall și apoi vândută companiei de jucării Wham-O. Pare o minge cât se poate de obișnuită și chiar asta este.* (metropotam.ro, <https://goo.gl/BosRhW>). *În schimb ne-am distrat de minune cu un Hacky Sack al unor băieți simpatici ce ne-au primit la joacă cu ei.* (Blog, <https://goo.gl/5ak2MT>). – Pr. /h'eci sek/, /h'aci sak/. (AMB)

hamletian adj. Care ține de piesa *Hamlet* a lui William Shakespeare sau face referire la aceasta. *Universul hamletian a reinviat în fiecare colțșor al Teatrului Național, care a găzduit în foaiere expoziții de carte, de artă plastică, de filatelie, toate având același izvor de inspirație.* (gds.ro, <https://goo.gl/kWj3Uy>). *Partidul Democrat Liberal este, indubitabil, la această oră, un partid... hamletian. Hamletian pentru că se află în fața dilematicii întrebări: a fi sau a nu fi.* (newsbv.ro/2012/12/11/pdl-partid-hamletian). – F.sg. hamletiană, m.pl. hamletieni, f.pl. hamletiene. (AMB)

handheld adj.invar., s.n. (Dispozitiv electronic) care poate fi ținut și operat cu o mână; de buzunar. *Pandora este un dispozitiv gaming handheld de mici dimensiuni care rulează software open source.* (pcnews.ro/2009/02/01/proiectul-pandora). *HP a anunțat că divizia de calculatoare handheld va constitui o unitate de afaceri distinctă în cadrul grupului de Sisteme Personale (Personal Systems Group-PSG), oferind companiei posibilitatea de a acorda o atenție sporită acestui segment de piață de mai multe miliarde de dolari.* (business24.ro, <https://goo.gl/2jd6oN>). // s.n. *PalmOne a rămas principalul vânzător de handhelduri, însă concurenții săi folosesc tot mai mult platforma Microsoft, care face echipamentele de buzunar compatibile cu computerele unde gigantul american are o cotă de peste 95%.* (zf.ro, <https://goo.gl/rWE6jX>). – Pl. handhelduri. Pr. /h'endheld/. (AMB)

haplogrup s.n. Grup de populații cu caracteristici genetice (haplotipuri) similare, care au un strămoș comun, pe linie paternă sau maternă. *Cercetătorii cred că primele migrații ale haplogrupului R1b1a2 spre Europa au început odată cu răspândirea agriculturii în jurul anului 7000 î.e.n.* (historia.ro, <https://bit.ly/2CLXYiO>). *Cercetătorii au studiat ADN-ul mitocondrial a 714 români din toate provinciile istorice, Țara Românească, Dobrogea, Moldova și Transilvania. Studiul a relevat „o distribuție omogenă a majorității haplogrupurilor între provinciile românești și o asociere clară cu populațiile europene.”* (adevarul.ro, adev.ro/pbcdm2). – Pl. haplogrupuri. (BC)

haplotip* s.n. Grup de gene (cu aceeași funcție) dintr-un organism, moștenite împreună de la un singur părinte. *Fiecare haplotip are o istorie în spate. L-urile sunt limitate la populația africană, iar M și N caracterizează populațiile din afara ei. De exemplu, 60% din populația indiană are M, iar pentru Europa e foarte comun haplotipul H, derivat din N (comun în sud-vestul Asiei).* (evz.ro, <https://bit.ly/2J1P7Ke>). *Haplotipurile, la rândul lor, reprezintă un grup de gene pe care un copil îl moștenește de la părinți.* (playtech.ro, <https://bit.ly/2OqQ4Sd>). – Pl. haplotipuri. (BC)

hardcore adj.invar. Intens; cu impact puternic. *Există tot felul de top-uri: cele mai obscure filme pe care trebuie să le vezi, cele mai sub-evaluate, cele mai ciudate și desigur cele mai hardcore, adică viscerele sau violente.* (guerrillaradio.ro, <https://bit.ly/2PC6X9d>). *Întrebarea zilei: Care a fost cea mai hardcore experiență de 1 Mai?* (vice.com, <https://bit.ly/2RSZkg6>). – Pr. /h'ardkor/. Var. hard-core. (BC)

hater s.m. Persoană care urăște anumite lucruri sau persoane și își manifestă sentimentele prin mesaje publice; persoană foarte negativă, critică. *Haterii caută o cale, o platformă să-și exprime răutatea, ura, nemulțumirea. Și o găsesc mai ales pe Facebook.* (Blog, <https://goo.gl/4AXd9p>). *Novicii cred că haterul e acea persoană care nu este de acord cu cineva. Este o definiție simplistă, de începător. De fapt, haterul e mai mult de atât.* (Blog, <https://goo.gl/L9urhw>). – Pl. hateri. Pr. /h'ejtər/. (BC)

hârțogăraie s.f. (Fam.) Volum (mare) de documente birocratice. *Întreaga hârțogăraie are cam 7000–8000 de pagini, ceea ce le va da mari bătăi de cap procurorilor DNA.* (stiripesurse.ro, <https://goo.gl/QaaR3v>). „Nu-s mari taxele, dar câtă hârțogăraie îți trebuie nu știe nimeni, se schimbă legea de pe o zi pe alta. Nu că e o taxă, dar de azi pe mâine îți mai trebuie o hârtie”, a adăugat el. (citynews.ro, <https://goo.gl/rYkU6X>). – Var. hârțogărie. (AMB)

hârțogărie s.f. v. **hârțogăraie**.

headline s.n. Titlu (de știre, de prezentare etc.); deviză (a unei persoane, acțiuni etc.). *Iar dacă la început cântau doar pe la petrecerile prietenilor, acum au ajuns să cânte în deschiderea multor artiști internaționali și sunt nelipsiți din headline-ul festivalurilor de renume.* (viva.ro, <https://goo.gl/rrsc3m>). *Engie România lansează campania de comunicare sub headline-ul „Încarcă-te cu energie pentru un festival magic!”, pentru a marca reînnoirea, pentru al doilea an consecutiv, a parteneriatului dintre Engie România și Untold și a lansa noua ofertă dedicată de furnizare de electricitate, BeEnergy.* (dcnews.ro, <https://goo.gl/LjfWMr>). – Pl. headline-uri. Pr. /h'edlajn/. (AMB)

heliopat adj. (Rar) Referitor la vindecarea prin acțiunea razelor solare; care vindecă prin acțiunea soarelui. *Pentru vindecarea cu remedii naturiste, în special cu cele homeopate și heliopate (însorite) trebuie evitate strict anumite substanțe și droguri pentru o durată de cel puțin câteva săptămâni [...]* (suntsanatos.ro, <https://bit.ly/2PNW44d>). *Am comandat a doua oară niște remedii heliopate din Germania* (Forum, <https://bit.ly/2OGriO8>). – F.sg. heliopată, m.pl. heliopați, f.pl. heliopate. (BC)

heliopatie* (Rar) Vindecare prin acțiunea razelor solare; helioterapie. *Heliopatia este arta de a vindeca cu puterea de vindecare a luminii soarelui care poate fi captată în formă de fotoni solari în plante și materiale.* (leacuri.net, <https://bit.ly/2tY9rpo>). *Heliopatia este arta de a aduce sănătate cu puterea de vindecare a luminii soarelui, care poate fi captată în forma de fotoni în plante și alte suporturi (ulei, zahăr etc).* (ziarulevenimentul.ro, <https://bit.ly/2yrafFG>). (BC)

hepatitic adj. Care privește sau ține de hepatită. *Lipsa vaccinului împotriva hepatitei B este o veste foarte proastă, o problemă foarte gravă, mai ales pentru copiii născuți din mame infectate cu virusul hepatitic B.* (monitorulcj.ro, <https://goo.gl/J5Hn7E>). *Cum ții la distanță hepatita – Dr. Elena Bican, medic specialist medicina familiei, ne reamintește lucrurile esențiale, pentru a preveni infecția hepatitică și pentru a o trata eficient.* (unica.ro, <https://goo.gl/67HFyk>). – F.sg. hepatitică, m.pl. hepatitici, f.pl. hepatitice. (AMB)

hidro adj.invar. Care presupune existența sau utilizarea apei. *Proiectul centralei hidro de la Răstolița stă blocat la 92%.* (digi24.ro, <https://goo.gl/8KbnkZ>). *În urma controlului, au fost identificate 424 de componente hidro (vase de expansiune pentru hidrofor), în valoare de 105.800 lei, care nu fuseseră*

declarate la intrarea în țară. (politiadefrontiera.ro, <https://goo.gl/rJw5m5>). Pe noi ne-ar fi interesat o strategie feroviară, o strategie navală, o strategie hidro, care să ne ajute să ne găsim beneficiari. (expressdebanat.ro, <https://goo.gl/186VUt>). (AMB)

highlight s.n. 1. Partea cea mai semnificativă. *Highlight-ul showului a fost momentul când a sărit de pe scenă și a început să alerge prin mulțime, lăsându-i pe oamenii de la securitate mult în urmă.* (Blog, <https://goo.gl/cwHHZU>). *Salata de boeuf era, prin '90, highlight-ul meniului de revelion, iar lucrul ăsta nu s-a schimbat deloc până acum, la fel ca nelipsita friptură de porc la grătar, care atunci se făcea în fața blocului, prilej de adunare pentru toți vecinii de sex bărbătesc cu o bere în mână.* (kissfm.ro, <https://goo.gl/huAL25>). 2. Produs cosmetic de luminare a feței. *Aplicați un highlight în textura cremoasă pe partea superioară a pomeților, pentru un efect radios de iluminare.* (realitatea.net, <https://goo.gl/5yt6UC>). *În general, highlight-urile sunt produse cosmetice extrem de practice și utile. Datorită acestora, pielea feței devine optic mai mare, mai frumoasă, și în mod natural, mai sănătoasă.* (stiluldefrumusete.com, <https://goo.gl/b3V6nh>). – Pl. highlighturi, highlight-uri. Pr. /h'ajlajt/. (AMB)

hipermagazin s.n. Magazin de dimensiuni mari cu o gamă foarte largă de produse, destinat vânzării cu amănuntul; hipermarket. *Hipermagazinul este o structură de vânzare cu amănuntul, cu suprafața de peste 2.500 m², utilizată pentru comerț specializat și/sau nespecializat, care comercializează mărfuri alimentare și/sau nealimentare, având drept caracteristici: prezența tuturor raioanelor, inclusiv a celor cu vânzători, case de marcat amplasate la ieșirea din fluxul de autoservire, sector de alimentație publică reprezentat prin una sau mai multe săli de consumație, amplasarea în zonele periferice ale orașului, în centrele comerciale ori în parcurile comerciale.* (contzilla.ro, <http://bit.ly/2t4hK0b>). *Mobexpert, liderul pieței românești de mobilier rezidențial și de birou, deschide astăzi al 12-lea hipermagazin din rețea, în Era Shopping Park din Oradea.* (capital.ro, <https://www.capital.ro/169323.html>). – Pl. hipermagazine. (AGNG)

hipstărel s.m. v. **hipsterel**.

hipster* s.m. Tânăr din mediul urban care urmează cele mai recente trenduri și tendințe ale modei și ale tehnologiei, în special pe cele care nu se adresează unui public general. *Se țin departe de actualitate, urăsc tot ce e la modă și se consideră artiști: cum vor influența hipsterii viitorul economic al României* (zf.ro, <https://bit.ly/2PqzQFf>). *Apariția sa la un protest a constituit în sine o surpriză, pentru că hipsterul nu este interesat de treburile curente ale zilei, fie că este vorba despre mersul politicii, al societății sau al economiei. Conectat la ultimele tehnologii și trenduri online, hipsterul este mai interesat de obicei de cultivarea propriei imagini și a propriilor pasiuni, neînțelese sau neauzite de cei catalogați drept mainstream – adică marele public.* (gandul.info, <https://goo.gl/oLa9dP>). – Pl. hipsteri. (BC)

hipstereală s.f. Faptul de a se comporta ca un hipster; atitudine de hipster. *Lume fistichie pe Street Delivery și hipstereală cât cuprinde. O grămadă de lucruri inutile au fost finanțate de către organizatori.* (Blog, <https://goo.gl/tp9wbz>). *Deși curentul este unul internațional, hipstereala se aplică diferit pe realitatea românească oarecum particulară.* (zf.ro, <https://bit.ly/2PqzQFf>). – Pl. hipstereli. (BC)

hipsterel s.m. (Fam.; dimin.) Hipster. *Nu l-am citit pe Murakami până acum pentru că aveam impresia că-l citește toată lumea, or eu sunt o specială care își selectează atent lecturile din oferta obscurității librărilor și site-urilor de pe la noi. Cam ca un hipsterel, așa.* (serialreaders.com, <https://bit.ly/2PkGf7U>). *Aseară și-am luat basma, și te văd la gât cu ea / Ți-am adus și hipstărei și te-ai bețivut cu ei!* (Blog, <https://bit.ly/2EQ7nIf>). – Pl. hipsterei. Var. hipstărel. (BC)

hipsteresc adj. Ca un hipster, în stilul unui hipster, caracteristic unui hipster. *Cel mai nou loc hipsteresc vine cu un motto cam tupeist: tradiționalii mici aduși la nivel de artă.* (Blog, <https://goo.gl/BMsQ3z>). *Cele mai hipsterești fulare pe care le poți purta iarna asta.* (zutv.ro, <https://goo.gl/JryAd3>). – F.sg. hipsterească, m. și f.pl. hipsterești. (BC)

hipsterește adv. În maniera unui hipster. [...] *burtă am, barbă albă am dacă mi-o las să crească hipsterește, și uneori mai și râd fără motiv [...]* (Blog, <https://goo.gl/gLQtmM>). *În final au ajuns celebre, dar la pușcărie, lucru care nu s-ar fi întâmplat, totuși, pentru niște proteste artistice, în democrațiile astea ale noastre șchioape de care ne lamentăm hipsterește când ne plictisim de Facebook.* (romaniacurata.ro, <https://goo.gl/8xHQ6m>). (BC)

hipsteret s.n. Mulțime de hipsteri. *Un astfel de topic arată doar cât de praf e hipsteretul de România: cultură generală zero, impresii de intelectuali închipuiți bazate pe citirea unor bloguri scrise de alți închipuiți și tentative de barbă, în realitate tului rămași de prin pubertate (din care probabil n-au ieșit).* (Forum, <https://goo.gl/7lN5Vo>). *România reală a fost jignită de hipsteretul urban care fără să aibă habar ce e aia minerit sau munca în agricultură, se tăvăleau pe asfalt în București sau distrugeau pășunile în Apuseni ca să „salveze” Roșia Montană.* (dcnews.ro, <https://bit.ly/2q6fGp6>). (BC)

hipsteri vb.refl. și tranz. **1.** vb.refl. A se comporta ca un hipster; a deveni un hipster, a avea comportament de hipster. *Avea idei îndrăznețe și deștepte, acu se hipsterește pe zi ce trece.* (Blog, <https://goo.gl/1NFLwj>). *După ce tinerii frumoși și liberi s-au hipsterit doar vreo două zile pe străzile patriei solicitând o clasă politică responsabilă și dedicată țării pe care o conduce, supraviețuitorii par să se fi reîntors la împlinirea vechilor și cunoscutelor obiceiuri, durutul în fund de problemele altora!* (Blog, <https://goo.gl/AKw8ao>). **2.** vb.tranz. (Rar) A imprima un comportament sau un aspect de hipster. *Ce-i necrofană? E precum necrofilia, doar că bolnavul nu întreține raporturi sexuale cu victima, ci îi violează memoria și îl aruncă pe defunct în derizoriu. Pentru mai tânăra generație, îl hipsterește pe*

decedat. *Îl idolatrizează după moarte, chiar și pentru câteva zile, ori până moare o altă vedetă.* (BC) (academiakatavencu.info, <https://bit.ly/2A3AeEj>). – 1sg. (mă) hipsteresc, part. hipsterit.

hipsteric adj. Care caracterizează hipsterii. *Nu este vorba despre un curent eco, nici despre o năzbâtie hipsterică, nici despre o revoltă antisistem.* (contributors.ro, <https://bit.ly/2Cy88Td>). [...] *dacă îndrăznești să pomenești vreodată cărțile, să ieși afară din casă cu vreuna sau îndrăznești să dai gata o carte pe săptămână ești o loază hipsterică.* (Blog, <https://bit.ly/2q3zOYK>). – F.sg. hipsterică, m.pl. hipsterici, f.pl. hipsterice. (BC)

hipsterime s.f. Mulțime de hipsteri; număr mare de hipsteri. *În ultimul an au prins destul de bine la hipsterime terasele construite pe lângă muzee.* (vice.com/ro, <https://goo.gl/RRKtk4>). *Când spui Electric Castle cel mai probabil ai în minte muzică electronică, hipsterime cât cuprinde și cizme de cauciuc* (<http://maximumrock.ro>, <https://goo.gl/JbFQSV>). (BC)

hipsteriță s.f. Fată sau femeie hipster. *Păpușa Barbie hipsteriță parodiază obsesia oamenilor pentru Instagram* (playtech.ro, <https://goo.gl/KGSeS5>). *Ai fi fost și mai hipsteriță dacă băgai una din școală de pe vremea când erai „tocilară”.* (Blog, <https://goo.gl/5WUzEk>). – Pl. hipsterițe. (BC)

hipsteriza vb.refl. A căpăta un comportament de hipster; a se plia după moda hipsterilor. *Baciul ardelean care s-a hipsterizat.* (tvdece.ro, <https://bit.ly/2EEzR7p>). *Cum incapacitatea de a fi vicios nu te face automat virtuos și cu atât mai puțin neutru, viciul de conjunctură strânge tot mai mulți adepți. Viciul se hipsterizează.* (hotnews.ro, <https://bit.ly/2CYmopo>). – 1sg. mă hipsterizez, part. hipsterizat. (BC)

hipsterizare s.f. Imprimarea unui caracter de hipster, în afara tendințelor generale. *În bună măsură, Jack White poate fi acuzat de hipsterizarea rockului american, în sensul remixării și respiroii unui conglomerat de elemente lăsate în plata Domnului la finele anilor '90, din pricina umbrei aruncate peste lume de Korn și Marilyn Manson.* (dilemaveche.ro, <https://bit.ly/2CxPmvk>). *Pentru că toți sunt pe cont propriu în Berlin. Chiar și comuniștii (cărora, întreținuți de părinți fiind, hipsterizarea le venea ca o mânășă, oferindu-le principalul prilej pentru solidarizare la ultimul congres marxist, ținut la renumita „Volksbühne”).* (revistatimpul.ro, <https://bit.ly/2EBicO5>). – Pl. hipsterizări. (BC)

hipsteros adj. (Rar) Cu aspect de hipster; care are un comportament de hipster. *Miley Cyrus se duce la Video Music Awards cu un frumușel hipsteros care se dovedește că e un homeless.* (Blog, <https://bit.ly/2S3gLe1>). *Demonstrații hipsterosi sunt doar un exemplu de proastă și deficitară educație – și-atâta tot.* (comentariu, contributors.ro, <https://bit.ly/2CAiUIW>). – F.sg. hipsteroașă, m.pl. hipsterosi, f.pl. hipsteroașe. (BC)

hitchcockian adj. Care aparține lui Alfred Hitchcock, regizor american (1899–1980); referitor la Alfred Hitchcock; în stilul lui Alfred Hitchcock. *Din*

păcate interpretarea mult prea vagă oferită în acest volum nu permite identificarea esenței muzicii hitchcockiene, căci în mâinile maestrului până și tăcerea devine un mijloc al contextualizării. (istoriafilmului.ro, <https://bit.ly/2HDHwUt>). *Întregul dispozitiv hitchcockian – decorticat și analizat copios de Sir Alfred și de François Truffaut – vrea să spună: cunosc nu doar cum se face un film, ci și cum să-l fac să vă placă.* (Carte, <https://bit.ly/2YqGmR1>). *O pană geamână veghează sub ușa frigiderului, ca nu cumva să ia vreo decizie hitchcockiană și să se deschidă singură.* (Carte, <https://bit.ly/2HXHPZD>). – F.sg. hitchcockiană, m.pl. hitchcockieni, f.pl. hitchcockiene. (BC)

hobbit s.m. **1.** Ființă antropomorfă imaginată de scriitorul J.R.R. Tolkien în trilogia cu același nume, care are o statură pe jumătate din cea normală a unui om și trăiește într-o vizuină săpată în pământ. *Bilbo Baggins este un hobbit care se bucură de o viață confortabilă, lipsită de mari ambiții și care arareori face drumuri mai lungi decât cele până în camera lui.* (cartepedia.ro, <https://goo.gl/cLpSdR>). *Regizorul neozelandez Peter Jackson continuă istorisirea odiseii hobbitului Bilbo Baggins și a tovarășilor săi, în cea de-a doua parte a trilogiei, intitulată „Dezolarea lui Smaug”.* (culturalife.ro, <https://goo.gl/pHZ3sa>). **2.** Stil de construcție asemănătoare cu locuința unui hobbit, din lut sau materiale naturale și cu aspect de poveste. *Un castel din România cucerește străinii: Pare o casă în stil Hobbit* (ziare.com, <https://goo.gl/7opVUm>). *O căsuță mică, ecologică, independentă energetic și cu toate facilitățile unei case convenționale. Casa hobbit le are pe toate, dar și ceva în plus.* (evz.ro, <https://goo.gl/RhEbsS>). **3.** (Antrop.) Denumire folosită pentru un hominid de statură mică, cu cap mic, dar cu dinți și picioare relativ mari; homo floresiensis. *Un antropolog australian a folosit tehnici de reconstrucție facială pentru a arăta, în premieră, înfățișarea misteriosului „hobbit” din Flores, Indonezia.* (descopera.ro, <https://goo.gl/cHDxEY>). *Potrivit noii versiuni, hobbitul din Flores ar fi dispărut în urmă cu 50.000 de ani, aproximativ în perioada în care regiunea începea să fie populată de „Homo sapiens”.* (agerpres.ro, <https://goo.gl/hpmVZ7>). – Pl. hobbiți. (AMB)

hollywoodian adj. Specific cinematografeii americane de la Hollywood sau similare acesteia. *Managerul unui star hollywoodian a mărturisit că i-a furat 4,8 milioane de dolari din cont* (okmagazine.ro, <http://bit.ly/2t4xEr8>). *O insulă devenită celebră datorită unei producții hollywoodiene va fi reprezentată la Cupa Africii pe Națiuni* (prosport.ro, <https://bit.ly/2AkIQYF>) – F.sg. hollywoodiană, m.pl. hollywoodieni, f.pl. hollywoodiene. – Pr. /holiudi'an/. (AGNG)

homălău s.m. (Depr.) Homosexual. *Că unul ar fi bețiv și băutura îl duce tot la poarta Magdalenei, deși are nevastă, că altul stă prea mult cu vaca la pășune, de parcă ar iubi-o, că celălalt e, tului Doamne!, homălău, adică homosexual, tocma-n sat la ei.* (ziuadej.realitatea.net, <https://goo.gl/fI5P9h>). *„Nuntă” de homălăi în familia regală a Marii Britanii: Un verișor al reginei Elisabeta a II-a se va căsători cu logodnicul lui* (Blog, <https://bit.ly/2EeBdFV>). – Pl. homălăi. Var. homălău. (BC)

homosexualism s.n. Faptul de a fi homosexual; homosexualitate. *Homosexualismul ca ideologie: revoluționarea noțiunii de familie și abolirea conceptului de căsătorie* (stiripentruviata.ro, <https://bit.ly/2OpwfuM>). *Homosexualismul intră sub incidența legii în unele țări, iar cei care se declară membri ai acestei comunități sunt condamnați la moarte sau la închisoare pe viață.* (gandul.info, <https://bit.ly/2yxBZYA>). (BC)

homosexualiza vb.refl., tranz. A deveni homosexual; a face să devină homosexual. *Facebook s-a homosexualizat cu acte în regulă.* (Blog, <https://goo.gl/hkTuw5>). *E exact la fel acum și cu Europa: în a doua jumătate a secolului 20, și-a pierdut toate teritoriile de peste mări (coloniile importante), se homosexualizează, și... e înecată de imigranți.* (Forum, <https://bit.ly/2yzw1X7>). // vb.tranz. *Acele animale au fost homosexualizate de satan, ca să ne inducă în ispită.* (Forum, <https://bit.ly/2U1WCJ3>). – 1sg. (mă) homosexualizez, part. homosexualizat. (BC)

homosexualizare s.f. Transformare în homosexual. *Un episcop din Basarabia protestează față de complotul ONU de islamizare și homosexualizare a României de peste Prut.* (apologeticum.ro, <https://bit.ly/2OWfzKD>). *Opoziția față de homosexualizarea societății este întâmpinată prin calomniile, pierderea influenței și excluderea profesională.* (familiaortodoxa.ro, <https://bit.ly/2CDkxq5>). – Pl. homosexualizări. (BC)

hondurian adj., s.m. (Locuitor) din Honduras. *Conform MAE, este prima vizită oficială în România a unui ministru de externe hondurian, de la momentul stabilirii relațiilor diplomatice dintre cele două țări, la 11 iulie 1973.* (bursa.ro, <https://bit.ly/2pTBJiz>). // s.m. *Hondurianul, recomandat când a semnat cu Dinamo ca fiind în trecut „cel mai rapid fotbalist din Serie A”, ar putea să încheie la iarnă conturile cu roș-albii!* (gsp.ro, <https://bit.ly/2yNh6Zu>). – F.sg. honduriană, m.pl. hondurieni, f.pl. honduriene. (BC)

horeca s.n. (Abr. de la HOtel-REstaurant-CAfé). Domeniu turistic care privește hotelurile, restaurantele și cafenelele. *De aceea, am lansat o nouă marcă de lactate dedicată exclusiv profesioniștilor din horeca: ALBALACT HORECA TOP. În scurt timp, companiile din industria HoReCa vor declara și vor plăti noul impozit pe activitatea specifică, denumit și impozitul HoReCa.* (hotnews.ro, <https://goo.gl/Qb2PMZ>). – Var. HoReCa, HORECA. (AMB)

hoverboard s.n. Vehicul electric format dintr-o placă și două roți laterale cu care o persoană se poate deplasa stând în picioare. *După ce o fetiță a ajuns la spital cu dublă fractură lovită de un individ care se plimba cu un hoverboard în Parcul Copiilor, autoritățile locale au decis să ia măsuri.* (realitatea.net, <https://goo.gl/nj2qqV>). *Ediția de azi a emisiunii „Răi da' buni” a luat startul cu Elena Marin și Mihai Morar pe două roți, mai exact pe hoverboarduri.* (ziarelive.ro, <https://goo.gl/MxLrec>). – Pl. hoverboarduri, hoverboard-uri. Pr. /h'ovərbord/. (AMB)

hristic adj. v. **christic**.

husserlian adj., s.m. **1.** adj. Referitor la Edmund Husserl, filosof german; care aparține lui Edmund Husserl. *O dezvoltare a metodei husserliene întâlnim la Roman Ingarden, în special în „Opera de artă literară” (1931) și în „Cunoașterea operei de artă literară” (1937).* (upm.ro, <https://goo.gl/L46jCZ>). *Pentru fenomenologia husserliană, evidența reprezintă „un mod de conștiință cu totul deosebit în care un lucru, o stare de lucruri, o generalitate, o valoare ș.a.m.d. apar, se prezintă și se dau ele însele «în persoană».”* (nicolaeturcan.ro, <https://goo.gl/QRHHvU>). **2.** s.m. (Foarte rar) Adept sau specialist în filosofia lui Husserl. *Filosofiei gravității academice îi rămâne să brodeze în jurul temei perenității egoului transcendent (Husserl) sau a trecutului preuman ca prezent modificat în conștiința omenească (husserlienii cumiști).* (revistacultura.ro, <https://bit.ly/2TSy4z0>). *Husserlienii vorbesc aici despre analiză noetico-noematică și anume în această privință poate fi detaliată analiza de față, după cum s-a ilustrat deja mai sus în clarificarea conceptelor de întâlnire și lucru-ca-întâlnit.* (reflectiveanalysis.net, <https://bit.ly/2N5ySOm>). – F.sg. husserliană, m.pl. husserlieni, f.pl. husserliene. (BC)

I

iconic* adj. Legendar, bine-cunoscut într-un domeniu. [...] *aceste arome clasice au trecut testul timpului și au rămas acum în istorie drept parfumurile purtate de femei iconice – repere de stil și eleganță.* (libertatea.ro, <https://goo.gl/3mWkvM>). *Ca și în cazul hainelor sau al bijuteriilor, unii pantofi devin iconici – fie datorită femeilor care îi poartă, fie grație măiestriei cu care au fost creați, ridicându-i la rangul de artă.* (alistmagazine.ro, <https://goo.gl/VAYufH>). – F.sg. iconică, m.pl. iconici, f.pl. iconice. Pr. /ajk'onik/, /ik'onik/. (BC)

identitarism s.n. Curent ideologic potrivit căruia statele trebuie să își păstreze și să își cultive identitatea culturală, etnică, religioasă. *Identitarismul care manipulează istoria și este lipsit de cunoștințe sociologice, filosofice, juridice rămâne mai departe doar propagandă, oricare vor fi cei care aplaudă.* (cotidianul.ro, <https://goo.gl/nz7iZU>). *În anii '60 ai secolului al XIX-lea, identitarismul românesc în Basarabia a fost stimulat atât de evenimentele internaționale [...], cât și de cele din interiorul Imperiului Țarist [...]* (Blog, <https://goo.gl/pXe1nd>). *Probabil că Europa Unită are nevoie de ceea ce aș numi o doctrină a identitarismului intervenționist – adică de o filozofie practică ce încearcă să mențină identitatea culturală printr-o anumită politică externă cu ținte selectate. Altfel spus, UE ar trebui să-și canalizeze eforturile spre acele zone ale lumii instabile, adevărate tumori pe hartă, de unde vin mii și mii de refugiați.* (adevarul.ro, adev.ro/pbhimm). (BC)

ieftinătură s.f. (Depr.) Lucru ieftin. *Valiză de firmă sau o ieftinătură? Ce nu lipsește niciodată din bagaj? Ce uitați de obicei să puneți?* (Blog, <https://goo.gl/a5Y86h>). *Ieftinătura care nu are aspect sau gust de ieftinătură se numește chilipir.* (Blog, <https://goo.gl/YF3K2J>). *Sezonul de ieftinături ține până la jumătatea lunii februarie, astfel colecțiile vechi de toamnă/iarnă dispar aproape în totalitate din stocuri pentru a face loc noilor colecții de primăvară/vară.* (cazare-austria.ro, <https://goo.gl/JXGuBq>). – Pl. ieftinături. (BC)

iliberal adj. Opus principiilor liberale. *Alternativa iliberală la Uniunea Europeană este modelul „strălucit” Miklós Horthy?* (contributors.ro, <https://goo.gl/uKaYti>). *Revolta civică rămâne singura cale, dacă ținta este o societate deschisă și nu una iliberală sau autocratică* (zf.ro, <https://goo.gl/4A77RA>). – F.sg. iliberală, m.pl. iliberali, f.pl. iliberale. (BC)

iliberalism s.n. Curent ideologic sau manifestare politică opusă liberalismului; sistem democratic opac, în care lipsesc unele drepturi și libertăți civile. *Pentru a înțelege formele actuale ale iliberalismului și discursul*

democrațiilor iliberale trebuie să înțelegem limitele și slăbiciunile liberalismului contemporan. (rfl.ro, <https://bit.ly/2u265Sl>). *Iliberalismul subminează instituțiile politice în numele proiectului politic național* (revista22.ro, <https://bit.ly/2KWt33U>). (BC)

iliescian adj., s.m. **1.** adj. Care se referă la politicile și modul de guvernare ale lui Ion Iliescu, președinte al României în perioadele 1990–1996, 2000–2004. *La începutul democrației iliesciene, când se vedea cu ochiul liber că cei enumerați mai sus sunt puși pe hoție, am pus întrebarea: când se vor opri hoțiile?* (ziarero.antena3.ro, <https://bit.ly/2TJL9KJ>). *Și, în fine, așa se face că politologul Vladimir Tismăneanu era un promotor în America al regimului iliescian, după cum a arătat atât de convingător Mircea Platon.* (Blog, <https://bit.ly/2WYVLR1>). **2.** adj., s.m. (Persoană) care este de acord cu sau care susține politicile și modul de guvernare ale lui Ion Iliescu, președinte al României în perioadele 1990–1996, 2000–2004. *Pavelescu, retorică iliesciană: PNȚCD cheamă la mitingul împotriva mișcărilor nazisto-staliniste.* (epochtimes-romania.com, <https://bit.ly/2CtKEyB>). *Involuții previzibile ale unor intelectuali iliescieni* (romanalibera.ro, <https://bit.ly/2POfGFv>) // s.m. *Văzând cu cine au de-a face, descoperind că „democrații” care pozau în mari campioni ai moralității nu sunt cu nimic mai breji decât ei, iliescienii și-au învins spaimetele* (romlit.ro, <https://bit.ly/2CurfO6>). *Iliescienii din PSD, refugiați în fieful din Senat, susțin că nu se zoresc, deocamdată, să răstoarne raportul de forțe din partid prin acapararea redutei din Piața Victoriei.* (curentul.info, <https://bit.ly/2QZSZy7>). – F.sg. iliesciană, m.pl. iliescieni, f.pl. iliesciene. (AGNG)

impresară s.f. Persoană de sex feminin care se ocupă de angajamentele, de contractele unui actor, ale unui cântăreț, sportiv etc. *Impresara mea m-a convins să joc la Satu Mare* (totalbaschet.ro, <http://bit.ly/2s8wkqe>). *Impresara lui Cristian Pomohaci a vorbit cu el, iar apoi a dezvăluit la TV ce i-a spus!* (wowbiz.ro, <https://bit.ly/2pYgR9Y>). – Pl. impresare. (AGNG)

inclusivism s.n. **1.** Mod de raportare a unei religii la celelalte religii, admitând că și alte seturi de valori pot fi (parțial) adevărate. *Inclusivismul afirmă că lucrarea Domnului Iisus Hristos, săvârșită de El Însuși ca persoană, este transmisă tuturor oamenilor în mod obiectiv, în virtutea relațiilor de comunicare complexe care există între toți oamenii, unele dintre ele săvârșindu-se în plan inconștient.* (Blog, <https://bit.ly/2OsTnZ7>). *De exemplu, Pinnock apără inclusivismul pe baza arminianismului său; inclusivismul este doctrina conform căreia oamenii pot fi mântuiți chiar și fără o credință explicită în Hristos dacă răspund în mod pozitiv la lumina pe care o au.* (evanghelicreformat.org, <https://bit.ly/2QUcw2R>). **2.** Toleranță; atitudine inclusivistă; promovarea includerii celorlalți. *Așa că, de dragul inclusivismului, ar trebui să-i denumim pe oameni cu pronumele pe care le doresc ei.* (anacronic.ro, <https://bit.ly/2CkIW3A>). *Relativismul și inclusivismul postmodern au introdus în discuție și promovează tot mai mult uniformizarea valorilor și a credințelor, în mod special prin promovarea acelor*

valori și credințe care fundamentează umanismul și progresismul secular [...]. (stiricrestine.ro, <https://bit.ly/2ymATQ1>). (BC)

inclusivist adj., s.m. **1.** adj. Care promovează includerea, bazat pe includere. [...] formula este una desigur inclusivistă: pentru că e vorba, deopotrivă, în ceea ce atinge în carte d-l Liiceanu, despre câmpul politic, despre spațiul mediatic, despre toxinele lumii academice, despre foste personalități, acum personaje decăzute. (revista22online.ro, <https://goo.gl/yLVsSr>). Cealaltă tabără, aia inclusivistă, cei care cer mereu tot mai mulți refugiați, tace mâlc deocamdată... astăzi, evenimentele nu se potrivesc cu ideologia lor. (romanalibera.ro, <https://goo.gl/tqfPui>). **2.** s.m. Persoană adeptă a inclusivismului (**1**). Inclusiviștii adoptă poziția conform căreia creștinismul include ceea ce este adevărat în celelalte religii. (coramdeo.ro, <https://bit.ly/2pWgnB9>). În concluzie, afirmă inclusivii, de vreme ce fac binele datorită legăturii tainice pe care o au cu Hristos, păgânii ar putea fi numiți creștini anonimi. (muhaz.org, <https://bit.ly/2QT5xHq>). – F.sg. inclusivistă, m.pl. inclusiviști, f.pl. inclusiviste. (BC)

independentist s.m., adj. (Persoană, formațiune politică) care susține independența unei provincii. Șeful executivului local este autonomistul Gilles Simeoni, iar președintele Adunării teritoriale este aliatul său, independentistul Jean-Guy Talamoni. (rfi.ro, <https://goo.gl/amjUDA>). [...] iată „marea moștenire” a guvernărilor succesive: independentistul Kravciuk, pro-rusul Kuchma, pro-europeanul Iușcenko, flexibilul (inițial pro-rus, apoi pro-european, apoi pro-rus din nou) Ianucovici. (gandeste.org, <https://goo.gl/LS7Dhg>). // adj. Ambele formațiuni, reprezentante ale opțiunii independentiste, au obținut 47,8% din voturi la alegerile catalane din 27 septembrie. (voxeurop.eu, <https://bit.ly/2Gsmoje>). – Pl. independentiști. (BC)

inductivism s.f. Modelul tradițional al metodei științifice atribuite lui Francis Bacon (1561–1626) potrivit căruia cunoașterea științifică se obține prin generalizări care pornesc și sunt susținute de fapte particulare. Odată ce admitem, în opoziție cu inductivismul tradițional, că teoriile științifice nu sunt simple generalizări ale constatărilor faptice, că ele nu pot fi deci obținute din faptele de observație prin operații logice susceptibile să fie standardizate, ci sunt produsul imaginației libere a teoreticianului, urmează că vor putea fi elaborate mai multe teorii ce explică aceleași fapte și că între aceste teorii va exista o competiție. (atelier.liternet.ro, <https://goo.gl/TGXnc7>). Între timp, chiar în numele epistemologiilor a trebuit să se intervină pentru a elibera metoda inductivă de restricțiile inductivismului, folosirea statisticii de abuzuri, comprehensiunea de incontrollabil și pentru a feri științele de excesele deducțiilor și abducțiilor, ca și de alte erori rezultate din insuficienta conștiință critică a metodelor. (ziuadecj.realitatea.net, <https://goo.gl/iV6STc>). (AMB)

inductivist adj., s.m. **1.** adj. Care ține de inductivism, prin aceea că extrage ceea ce este general plecând de la experiment și de la date particulare. „Iluzia inductivistă” (Lévi-Strauss), adică acea credință conform căreia adevărul este

cucerit prin acumularea din ce în ce mai multor date și prin exprimarea din ce în ce mai multor cazuri, nu este calea obligatorie către cunoașterea cauzelor. (criticatac.ro, <http://bit.ly/2n9kkla>). O istorie inductivistă a științei are, în opinia acestui autor, următoarea schemă: din fapte stabilite prin observație obținem prin inducție legi și teorii universale, din care, pe calea deducției, formulăm predicții și explicații. (Carte, <http://bit.ly/2mQdluU>). 2. s.m. Adept al inductivismului. Mach, spre deosebire de Mill, nu a fost de fapt un inductivist. (scribd-download.com, <http://bit.ly/2nwlYOT>). În acest fel se asigură și coerența internă a demersului de tip inductiv, demers care în formularea inductivistului naiv susține că știința începe prin observație. (Carte, <https://goo.gl/NLArWz>). – F.sg. inductivistă, m.pl inductiviști, f.pl. inductiviste. (AMB)

influencer s.m. Persoană care exercită influență în spațiul public, mai ales prin social media, utilizată frecvent în strategiile de marketing. De fapt, este mult mai eficient un influencer care are mai puțin de 100.000 de adepți, dar se implică activ și în mod regulat decât un influențator cu peste o jumătate de milion de adepți, dar care nu poate să mențină contactul cu toți. (startupcafe.ro, <https://bit.ly/2KRYijB>). Un influencer este o persoană care are puterea de a influența deciziile de cumpărare ale celorlalți, datorită autorității, cunoștințelor, poziției lor sau a relației cu publicul lor. (socialmediaromania.ro, <https://bit.ly/2J6pnLi>). – Pl. influenceri. Pr. /influ'ensər/. (BC)

influenceriță s.f. Persoană de gen feminin ale cărei opinii sunt apreciate în spațiul public. Ligia Pop, de meserie influenceriță vegană, consideră că menstruația există pentru că femeile nu mănâncă îndeajuns de multe buruieni. Adică doar buruieni. (FB, <https://bit.ly/2J9Ouyo>). Moartea ei a fost declarată suspectă, iar faptul că Sinead era o influenceriță pe rețelele sociale (dar și pentru că era foarte tânără) a determinat ca știrea să fie preluată și dezbătută la nivel mondial. (noizz.ro, <https://bit.ly/2CrBrH8>). – Pl. influencerițe. Pr. /influ'ensərɪtsə/. (BC)

infomanie s.f. (Rar) Mania de a căuta tot timpul informații noi; mania de a citi frecvent știrile, emailurile și mesajele telefonice. Psihologul Dimitrios Tsivrikos, de la Universitatea College London, din Marea Britanie, se referă la persoanele care prezintă acest tip de probleme ca fiind „modern digital junkies” (drogați digital moderni – n.r.) sau, în termeni de psihologie, acesta vorbește despre infomanie, o formă de dependență de informație. (adevarul.ro, adev.ro/pbe867). Infomania sau – pe înțelesul tuturor – dependența și obsesia pentru informații noi afectează din ce în ce mai multă lume. (a1.ro, <https://bit.ly/2SfxZF8>). (BC)

in-house adj.invar., adv. (Ec.) Care se bazează pe resursele interne ale unei companii; intern. Companiile in-house au ca focus principal produsul/produsele, care sunt construite intern, folosind de cele mai multe ori propriile resurse, de la tehnologii până la angajați. (pinmagazine.ro, <https://goo.gl/DGV1Lr>). Cum

lucrează avocații in-house din marile companii private. (bizlawyer.ro/stiri/in-house-lawyers). // adv. Avocatul definitiv se va ocupa in house de litigii și consultanță în domenii precum: drept civil, comercial, corporate, contractual, [...] (recrutaresiselectie.ro, <https://goo.gl/ZZ5jbB>). – Pr. /inh'aws/. Var. in house. (AMB)

inovativitate s.f. Calitatea de a fi inovator. *Gradul redus de inovativitate influențează dezvoltarea durabilă prin reducerea contribuției factorilor intensivi de creștere, iar un nivel redus de dezvoltare și o structură caracterizată prin prevalența sectoarelor cu tehnologie scăzută sau de nivel mediu condiționează investiția în cercetare și inovare, cât și eficiența acesteia.* (bursa.ro, <https://bit.ly/2PduobR>). *Proiectele finanțate prin GAL nu sunt majore ca finanțare, dar prin gradul lor de inovativitate pot aduce un plus de valoare în procesul de dezvoltare prin faptul că se bazează pe cerințele specifice ale comunităților și pe mobilizarea resurselor locale.* (taranasaudului.ro, <https://bit.ly/2NSrI3Z>). (AGNG)

inspirațional adj. Care inspiră; care transmite inspirație pentru a face ceva. *Academia Banilor: O călătorie inspirațională* (femeia.ro, <https://bit.ly/2KNNI2L>). *Sperăm că această ședință foto inspirațională să vă insufle o atracție înspre nunțile de iarnă atât de fascinante.* (papira.ro, <https://bit.ly/2KTqWhi>). – F.sg. inspirațională, m.pl. inspiraționali, f.pl. inspiraționale. (BC)

intercultural adj. Care se referă la îmbinarea mai multor culturi sau este rezultatul îmbinării mai multor culturi diferite. *Acum ai posibilitatea de a urma un curs de lungă durată pentru obținerea calificării de mediator intercultural.* (gds.ro, <https://bit.ly/2POSDPD>). *Educația interculturală promovează atitudini tolerante, deschise, de acceptare și înțelegere firească a raportului „eu-celălalt” și a noțiunii de străin, recunoașterea și respectarea diferențelor culturale prin valorificarea pozitivă a relațiilor de egalitate între oameni și nu prin aplicarea polarității superior-inferior.* (iteach.ro, <https://bit.ly/2NPKvaN>) – F.sg. interculturală, m.pl. interculturali, f.pl. interculturale. (AGNG)

interculturalism s.n. Doctrină politico-filosofică prin care se susține existența unui dialog între culturi diferite, înțelegerea și acceptarea asemănărilor și a diferențelor dintre culturile aflate în contact și excluderea segregării culturale. *Spre deosebire de autistul multiculturalism, interculturalismul pune accentul pe deschiderea, una spre cealaltă, a culturilor coexistente, în tentativa de a identifica trunchiul de valori comune, omogenizatoare, din care se poate ramifica diversitatea.* (zf.ro, <https://bit.ly/2CSZYGH>). *Rolul culturii în interculturalism este să se creeze poduri de lumină, nu insule identitare izolaționiste așa cum a produs o aplicație defectuoasă a multiculturalismului înțeles greșit, autarhic și radicalizant.* (napocanews.ro, <https://bit.ly/2AjTw8q>). (AGNG)

interculturalitate s.n. Ansamblul de procese multidirecționale care duc la crearea unor relații între diverse culturi, permițând astfel grupurilor sau indivizilor din grupuri diferite să stabilească legături bazate pe egalitate, echitate și respect

reciproc și care uneori pot conduce la construcții identitare hibride și culturi de fuziune, în care oamenii și grupurile creează și recrează noi modele culturale care prelucrează elemente ale unor norme, valori, comportamente și stiluri de viață anterior distincte și separate. *Interculturalitatea este termenul ce denumește contactul dintre culturi, existența unui dialog între acestea și nu în ultimul rând interacțiunea și influența pe care o primesc reciproc.* (creeaza.com, <https://bit.ly/2sdLnOu>). *Modelul contemporan românesc de interculturalitate, de dialog și totodată de protejare a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților naționale, de implicare a acestora în luarea deciziilor, nu doar cu privire la identitatea propriei minorități, ci pentru întreaga societate românească, este o poveste de succes, iar România va rămâne puternic angajată în promovarea diversității, a culturii dialogului și a respectului față de celălalt.* (contributors.ro, <https://bit.ly/2NWstny>). (AGNG)

interesterificare s.f. Proces chimic prin care, cu ajutorul unui catalizator chimic sau enzimatic, se modifică proprietățile fizice ale grăsimilor vegetale sau animale prin rearanjarea acizilor grași între sau în interiorul trigliceridelor. *Interesterificarea este un procedeu prin care se modifică proprietățile de topire ale grăsimii vegetale (în sensul scăderii punctului de topire) prin rearanjarea acizilor grași de-a lungul moleculei de glicerol, în așa fel încât produsul să corespundă din punct de vedere organoleptic cerințelor consumatorilor.* (referatele.com, <https://bit.ly/2S4O0O2>). *Interesterificarea presupune rearanjarea acizilor grași de-a lungul moleculei de glicerol, pentru a da un alt gust produsului, aranjare care nu afectează structura acizilor grași și nu conduce la formarea de acizi grași trans, care cresc nivelul colesterolului rău din sânge.* (clicksanatate.ro, <https://bit.ly/2OB73Bz>). (AGNG)

interesterificat adj. (Și în sintagma *grăsimi interesterificate*) Care a fost supus procesului de interesterificare. *Urmează ingredientele: apă, uleiuri vegetale și grăsimi vegetale interesterificate, sare (0,8%), emulgatori (poliglicerol, polilicinoleat sau mono și digliceride ale acizilor grași).* (financiarul.ro, <https://bit.ly/2EuSXge>). *În prezent, există margarine de nouă generație care se obțin prin amestecarea uleiurilor vegetale cu o cantitate mică de grăsime de palmier interesterificată și apoi cu apă.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2CVam01>) – F.sg. interesterificată, m.pl. interesterificați, f.pl. interesterificate. (AGNG)

internaliza vb.tranz. **1.** A face să devină intern; a integra un serviciu în cadrul unei companii. *O companie mare cu multe litigii în instanță poate decide să își internalizeze serviciul de asistență juridică, renunțând la firma de avocatură pe care o utilizase până în acel moment pentru a-și crea propriul departament juridic.* (despretot.info, <https://bit.ly/2zf2JAI>). *Piraeus Bank își internalizează operațiunile de brokeraj* (zf.ro, <https://bit.ly/2J2cu4E>). **2.** A interioriza emoții, trăiri, a nu lăsa să se manifeste. *7 zodii care își internalizează emoțiile* (cs-16.radiosimplu.ro, <https://bit.ly/2KFrKKv>). *Majoritatea persoanelor cu tulburări de alimentație încearcă să-și ascundă furia, preferând să-și internalizeze trăirile și să se refugieze*

în mâncare. (sfatulmedicului.ro, <https://bit.ly/2KR2ws0>). **3.** A integra în propriul sistem de atitudini și convingeri. *Una dintre societățile cele mai orientate spre respect este societatea japoneză. Ei cultivă respectul încă de la vârstă foarte mică, învățând copiii nu neapărat ce trebuie să facă, ci cum să gândească. Forma lor de internalizare a respectului este una mai de profunzime.* (atuconsulting.ro, <https://bit.ly/2NBiwwO>) *Astfel de stereotipuri în sine nu sunt periculoase – ele sunt rezultatul unui prim efort de înțelegere a unui grup. Problemele apar atunci când ele sunt acceptate de membrii grupului țintă și încep să funcționeze ca niște profesii autorealizate – membrii grupului acceptă și internalizează conținutul generalizărilor, care le influențează astfel percepția de sine și încep să se comporte conform cu așteptările celorlalți de la ei.* (zf.ro, <https://bit.ly/2KOBd7R>). – 1sg. internalizez, part. internalizat. (BC)

internet* s.n. Totalitatea informațiilor sau informații de un anumit tip accesibile în rețeaua internațională de calculatoare cu același nume. *Internet versus știință sau despre cum filtrăm informațiile* (adevarul.ro, <https://goo.gl/rPLsev>). *Este de preferat să apelezi la un evaluator independent și să nu vă bazați doar pe anunțuri extrase de pe internet sau de la mica publicitate.* (FB, <https://goo.gl/5ZBnWg>). *Mi-am petrecut, deci, multe ore din săptămâna asta cu ochii în interneturi, căutând idei inovatoare de produse și sloganuri infailibile, asigurându-mi probabil o vizită iminentă la oftalmolog.* (Blog, <https://goo.gl/QKQ3e4>). – Pl. interneturi. (AMB)

internetomanie s.f. Preocupare exagerată pentru a fi conectat la internet. *Internetomania este extrem de distructivă și pentru relațiile familiale, fiindcă la omul dependent apar o mulțime de noi cunoscuți on-line.* (crestinortodox.ro, <https://bit.ly/2J9M56R>). *Din punct de vedere al creștinismului, pe om îl momesc, pe urmă îl și trag în acest păienjeniș tocmai demonii – iar aceștia au din plin viclenie, experiență, și cunosc foarte bine slăbiciunile firii omenești. Internetomania poartă amprenta „stilului” lor.* (altarulcredintei.md, <https://bit.ly/2CyFrpl>). (BC)

interreligios adj. Care se realizează între două sau mai multe religii. *Provocările dialogului interreligios* (ziarullumina.ro, <http://bit.ly/2rcDWZu>). *Concluzia generală ar fi aceea că exegeza de specialitate asupra fenomenului yoga întreprinsă de Mircea Eliade începând cu anii '30 ai secolului trecut este deosebit de importantă și chiar actuală pentru contextul globalizării și al dialogului interreligios contemporan.* (jsri.ro, <https://bit.ly/2NS2Wf9>). *Dialogul inter-religios din perspectivă ortodoxă* (ziarullumina.ro, <https://bit.ly/2I8FPzl>). – F.sg. interreligioasă, m.pl. interreligioși, f.pl. interreligioase. Var. inter-religios. (AGNG)

intersex adj.invar. Care prezintă caracteristici anatomice și feminine, și masculine; intersexual. *Persoanele intersex sunt acelea care se nasc cu un sex biologic nederminat.* (noizz.ro, <https://bit.ly/2D7iAS8>). *Progrese privind drepturile persoanelor intersex în Germania* (dw.com, <https://bit.ly/2RFYnaa>). (BC)

intersexuat adj. (Frecvent despre oameni) Care prezintă caracteristicile anatomice ale ambelor sexe; intersexual, intersex. *Cât de relevantă este problema ca să merite o discuție globală? S-ar putea să fie din moment ce, în acest moment, se stimează că 2% din populația lumii ar putea fi în această situație, un copil intersexuat fiind înregistrat la fiecare 2.000 de nașteri.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/Qm9S3T>). *Așa cum pe lumea asta există bărbați și femei și nu putem spune că unii sunt „normali”, iar ceilalți sunt „bolnavi”, așa există și persoane intersexuate (hermafrodiți, pseudohermafrodiți), persoane transsexuale și oameni care se simt atrași de cei de același sex sau de ambele sexe.* (Blog, <https://goo.gl/ydD4xo>). – F.sg. intersexuată, m.pl. intersexuați, f.pl. intersexuate. (AMB)

intersezon s.n. **1.** Perioadă de timp între două sezoane (turistice, sportive, agricole etc.). *Fenomenul turistic din Romania se împarte foarte strict pe sezoane: vara, profiturile merg către litoral, iarna, către hotelurile din zone de munte cu pârtii de schii. Rămân intersezoanele de primăvară și toamnă, care aparțin din ce în ce mai pronunțat pensiunilor turistice, în special amplasate pe zone montane. Potrivit reprezentanților Salvamont Gorj, urmează o perioadă relativ mai liniștită de intersezoane turistice, perioadă în care vom demara o campanie de verificare și refacere a traseelor turistice montane și marcajelor turistice astfel încât, la începutul sezonului turistic de vară acestea să se prezinte în cele mai bune condiții.* (gorjeanul.ro, <https://goo.gl/76pjbe>). *Când toamna se transformă într-o iarnă mai timpurie, cu temperaturi care te îndeamnă să scoți cizmele groase din dulap, atunci trebuie să-ți îndrepti atenția spre încălțăminte de intersezon pentru un look uber-chic.* (feminis.ro, <https://bit.ly/2I5Ku3f>). **2.** (Sport; mai ales la fotbal) Pauza dintre cele două perioade ale unui sezon competițional (timp în care sunt permise transferuri de jucători). *Experimentatul mijlocăș Daniel Novac, este primul transfer al echipei noastre din intersezon.* (voluntarific.ro, <http://bit.ly/2rctLE5>). *Presiune enormă pe Dinamo, după transferurile reușite în acest inter-sezon.* (digisport.ro, <https://bit.ly/2EAPut4>). Var. inter-sezon. (AGNG)

intervențional adj. (Med.) Care presupune intervenție nechirurgicală, cu ajutorul unor aparate moderne (angiograf, mamograf etc.) *Noul mamograf digital va permite efectuarea unor manopere intervenționale (biopsii mamare și ganglionare ori localizări preoperatorii ghidate mamografic și ecografic) și, prin tehnologia utilizată, diagnosticul va putea fi stabilit cu mai multă precizie și acuratețe, fapt care va reduce semnificativ incidența intervențiilor chirurgicale și a rezultatelor fals negative.* (napocanews.ro, <https://goo.gl/XvKvmh>). *În urma diagnosticului, medicul alege metoda optimă de tratament, care poate fi medicamentos, intervențional – respectiv dilatarea arterelor inimii cu balonaș și/sau stent sau chirurgical, de bypass aorto-coronarian.* (sibiunews.net, <https://goo.gl/hWvijw>). – F.sg. intervențională, m.pl. intervenționali, f.pl. intervenționale. (AMB)

interweb s.n. Internet. *Campania #NETLIBERARE dorește să satisfacă nevoia națiunii de cutreierat interweb-ul în lung și-n lat.* (iqads.ro,

<https://bit.ly/2ITGAcB>). *Interwebul ne învață că se poate bricola orice, cunoștințele ajungând la popor tot mai repede, locul tehnologiei fiind luat uneori de ingeniozitate.* (rumaniamilitary.ro, <https://goo.gl/VbuRSU>). – Pr. /intərweb/. (BC)

intracompanie adj.invar. Care se află sau se desfășoară în interiorul unei companii. *În al doilea rând, o foarte mare parte din investițiile externe în 2005, an de vârf în domeniu – și situația pare să se prelungească în 2006 –, sunt transferuri intracompanie, ceea ce constituie un fel de „plimbă bani” prin unitățile din România ale firmelor multinaționale care operează și pe piața românească, având mai degrabă un caracter speculativ decât productiv.* (revista22.ro, <https://goo.gl/8WZ3Nz>). *Eliminarea barierelor din comerțul transatlantic ar oferi în primul rând un energizant comerțului intracompanie (importul-exportul între filialele aceleiași companii multinaționale reprezintă 50% din comerțul transatlantic).* (dilemaveche.ro, <https://goo.gl/GVKHkQ>). (AMB)

intracomunitar adj. Specific spațiului comunitar al Uniunii Europene sau care are loc în acest spațiu. *Achiziția intracomunitară de bunuri UE-RO (codulfiscal.net, <http://bit.ly/2s8LdIV>). Dacă aveam obligația să ne înregistrăm în Registrul operatorilor intracomunitari, înainte de efectuarea achiziției intracomunitare, dar noi nu am îndeplinit această obligație, amenda este cuprinsă între 1.000 lei și 5.000 lei, cu înjumătățirea cuantumului dacă facem plata în 48 ore.* (ateliercontabilate.ro, <https://bit.ly/2ODJ8Bq>). – F.sg. intracomunitară, m.pl. intracomunitari, f.pl. intracomunitare. (AGNG)

intraeuropean adj. Care este în interiorul Europei. *Liderii participanți vor examina și programul de repartizare intraeuropean a 160.000 de solicitanți de azil ajunși în Italia și Grecia, dar și negocierile pentru expulzarea migranților economici veniți dinspre Turcia, a explicat ministrul grec al afacerilor europene, Nikos Xydakis.* (agerpres.ro, <https://goo.gl/d9FUjv>). *Extinderea Blue Air pe rute intraeuropene a început din 2008, când au fost introduse zboruri pe destinația Bruxelles-Londra.* (zf.ro, <https://goo.gl/eRH9Za>). – F.sg. intraeuropeană, m.pl. intraeuropeni, f.pl. intraeuropene. (AMB)

intranet s.n. (Inform.) Rețea care poate fi accesată numai de persoane autorizate, în special de membrii sau angajații organizației care o deține. *Un Intranet este o rețea privată TCP/IP care asigură utilizatorilor dintr-o rețea locală servicii de tip Internet, precum ar fi site-urile web.* (referatele.com, <https://bit.ly/2ODJ8Bq>). *Intranet-urile pot varia de la o simplă prezentare a informațiilor asupra unui produs, până la sisteme complexe care înglobează fluxul de lucru între departamente ale aceleiași companii.* (rasfoiesc.com, <https://bit.ly/2CutJvP>). – Pl. intraneturi. (AGNG)

intrasezon s.n. 1. Perioadă în interiorul unui sezon (turistic, agricol etc.). *În intrasezon, accesul auto pe faleză este restricționat și spațiul devine pietonal.* (Blog, <https://bit.ly/2JVHs4j>). *În această perioadă, de intrasezon, tarifele la delfinariu au scăzut la 20 lei pentru adulți și 5 lei pentru copii, la acvariu și*

microrezervație 8 lei pentru adulți, copii 2 lei. (realitateadeconstanta.net, <https://bit.ly/2YK9bbj>). **2.** (Sport) Vacanță în interiorul unui campionat. *Doar 29 de transferuri în intrasezon* (tribuna.ro, <https://bit.ly/2VbbMsO>). *Ocupanta poziției secunde în Liga a III-a, seria 3, FC Balș, are mari probleme financiare, înaintea startului pregătirilor din intrasezon.* (gds.ro, <https://bit.ly/2TSFM9>). (AGNG)

intraspitalicesc adj. Care este din sau în interiorul unui spital. *Este o afecțiune superficială, vindecabilă, care, din păcate, necesită un tratament intraspitalicesc.* (dcnews.ro, <https://goo.gl/Tm18rL>). *Femeia susține că la prima internare copilul ar fi contactat o infecție intraspitalicască, iar doctorii nu l-ar fi tratat corespunzător.* (sibiunews.net, <https://goo.gl/FMxN2T>). – F.sg. intraspitalicască, m. și f.pl. intraspitalicști. (AMB)

intrigăraie s.f. Intrigă complexă; rețea de intrigi. *De acum înainte, Armata Roșie și Wehrmachtul se aflau față în față. Nu mai exista între ele niciun obstacol și o intrigăraie bine strunită le putea încăiera în orice moment.* (jurnalul.ro, <https://bit.ly/2lY82e9>). *Câte pasiuni puse în mișcare, ce intrigăraie, ce lovituri sub centură, câte jocuri la mai multe capete, câte scrâșnete, câtă energie negativă pusă la treabă, câte schimbări la față... și astea toate în marginea unui biet târg de carte!* (revista22.ro, <https://bit.ly/2P6sdmX>). (BC)

introvert, introvertă adj., s.m., s.f. Introvertit. *Cei introverți sunt mai orientați către propria persoană, au nevoie de mai mult timp cu ei înșiși, se simt bine atunci când sunt mai retrași.* (psychologies.ro, <https://bit.ly/2LTAc4F>). // s.m. *Introverții preferă să aibă propriul birou sau, cel mai bine, să lucreze de acasă, unde nu sunt obligați să interacționeze cu nimeni.* (cosmopolitan.ro, <https://bit.ly/2wKMaJ4>). // s.f. *Autoarea, ea însăși o introvertă, aduce în discuție diferențele extrovert-introvert într-o societate care promovează Cultul Personalității, munca în echipă, sociabilitatea, abilitatea de a te vinde și promova cât mai bine.* (mindeducation.ro, <https://goo.gl/Kdr85t>) – M.pl. introverți, f.pl. introverte. (BC)

ioda vb.tranz. A trata cu iod. *Este semnalat faptul că nu ar trebui să se iodeze toată sarea.* (jurnalul.antena3.ro, <https://goo.gl/Mvj95m>). *Se curăță tegumentele din jurul plăgii cu apă, săpun, soluții dezinfectante – eventual se înlătură pilozitatea și se iodează câmpul operator.* (Blog, <https://goo.gl/nj5aji>). – 1sg. iodez, part. iodat. (AMB)

iohannism s.n. **1.** Susținere a lui Klaus Iohannis, președintele României, și a ideilor politice promovate de acesta. *Acest unguent minune te scapă de aproape orice altă afecțiune imaginată vreodată de om: hemoroizi, hernii, varice, acnee, comedoane, depresie, ebola, zikka, soroșism și iohannism.* (vice.com, <https://bit.ly/2oGH7Fd>). *Propaganda băsistă trece la iohannism?* (Blog, <https://bit.ly/2oF1qma>) **2.** (Mai ales la pl.) Expresie sau comportament specific președintelui Klaus Iohannis. *Asta cu invitarea la Ziua națională a României face parte deja dintr-o gamă tot mai largă de... iohannisme: [...]* (Forum, <https://bit.ly/2wJuXje>). *Acum*

țara vibrează la băsisme, manelisme și iohannisme! (Blog, <https://bit.ly/2wJONKx>). – Pl. iohannisme. (BC)

iohannișt s.m., adj. Susținător al lui Klaus Iohannis, președintele României. *Ne scrie un român din SUA, un iohannist care se erijează în apărător al sașilor* (justitiarul.ro, <https://bit.ly/2wJA1TY>). *Cineva mi-a atras atenția în această dimineață asupra unei abundențe de iohanniști apăruiți peste noapte.* (ampress.ro, <https://bit.ly/2PCC57Q>). // adj. *Ponta îl laudă pe Hrebenciuc și atacă „propaganda băsisto-iohanniștă”* (stiripesurse.ro, <https://bit.ly/2NUfSSE>). – F.sg. iohanniștă, m.pl. iohanniști, f.pl. iohanniste. (BC)

iohannomanie s.f. (Fam.; rar) Admirație exagerată pentru Klaus Iohannis. *De ceva vreme, iohannomania a luat în stăpânire presa și rețelele sociale.* (adevărul.ro, <https://bit.ly/2KivKgE>). *Iohannomania, sau valul de entuziasm și susținere pentru președintele ales Klaus Iohannis a pus stăpânire pe România – de la rețelele de socializare, la lideri de opinie și presă.* (ph-online.ro, <https://bit.ly/2PGJsZC>). (BC)

israeliancă s.f. Femeie care locuiește sau provine din Israel. *O israeliancă de origine română a câștigat concursul de frumusețe pentru supraviețuitoarele Holocaustului* (jurnalul.antena3.ro, <https://goo.gl/haXhh2>). *În jur de 500 de israelience ar putea avea copii pe jumătate români.* (stirileprotv.ro, <https://goo.gl/kCwfef>). – Pl. israelience. (AMB)

IT-istă s.f. Persoană de gen feminin care lucrează în informatică. *Pariul făcut de un marinar și o IT-istă la sat: legumele bio* (evz.ro, <https://bit.ly/2PcXM20>). *Afacerile Irinei Socol – IT-ista „independentă” de la Siveco care a fost condamnată penal pentru afaceri cu IT-iștii de etnie romă din Sinești* (sfîn.ro, <https://bit.ly/2Pi9NmL>). – Pl. IT-iste. Pr. /ajt'istə/. (BC)

ITP s.n. (Abr.) Inspecție tehnică periodică (a unui vehicul). *ITP-ul sau inspecția tehnică periodică reprezintă o verificare tehnică periodică și obligatorie a mașinii, care presupune: verificarea nivelului de poluare, a siguranței rutiere și a categoriei de folosință a autoturismului.* (auto.ro, <https://bit.ly/2POXo73>). *În vamă, tot mai des sunt depistate ITP-uri sau asigurări falsificate* (ziaruldeiasi.ro, <https://bit.ly/2Ak5sHj>). – Pl. ITP-uri. Pr. /itep'e/. (AGNG)

iudeo-creștin adj. Care aparține sau este specific și culturii iudaice, și celei creștine. *„Victoria lui Orban și amploarea acesteia – și în particular faptul că a susținut atât de vocal faptul că acest lucru este în apărarea Occidentului iudeo-creștin – sunt privite în America, Anglia și restul Europei Occidentale ca un moment realmente revoluționar”, a spus Bannon, avertizând că „Orban a ajuns un personaj politic mondial și va fi intens atacat”.* (stiripesurse.ro, <https://goo.gl/JkRhJA>). *Biserica Ortodoxă este onorată de o altă succesiune: cea a episcopilor – continuitatea apostolică înrădăcinată în vechea Biserică iudeo-creștină.* (cuvantul-ortodox.ro, <https://goo.gl/V2sGbJ>). – F.sg. iudeo-creștină, m.pl. iudeo-creștini, f.pl. iudeo-creștine. (AMB)

iudeomanie s.f. (Foarte rar) Preocupare obsesivă pentru etnia evreiască și apartenența la această etnie. *Intruziunea lui Shylock în viața lui Strulovitch – evreu obsedat de identitatea etnică, atât la nivel individual, cât și colectiv – acționează asemenea unui măr al discordiei: îi scoate la suprafață latura cea mai agresivă, „iudeomania” – termen pe care soția lui Strulovitch îl folosește pentru a descrie obsesia acestuia față de identitatea sa etnică – care îl face să se confrunte cu cea mai mare temere, aceea de a fi abandonat de fiica sa mult-protejată.* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/GyE1i2>). *Herman Melville a fost fascinat și totodată scârbit de „contagiunea” milenarismului creștin american – „această iudeomanie absurdă”.* (Carte, <https://bit.ly/2Cz4it4>). (BC)

izolator* s.n. **1.** Cameră din penitenciar unde deținutul stă singur, izolat de ceilalți deținuți. *Închisoarea foarte dură pentru femei a fost Miercurea Ciuc, cu izolatoare și cu pedepse groaznice.* (Carte, <https://bit.ly/2ygF67X>). *În acțiunile codeșinilor procurorii au reținut aplicarea, cu consimțământul tăcit și expres al poliștilor din izolator, a violenței, tratamentului inuman și vătămarea intenționată medie a integrității corporale [...]* (stirileprotv.ro, <https://bit.ly/2pNH9vq>). **2.** Salon dintr-un spital, unde este izolat un pacient. *Pacientul era internat la izolator, iar în această dimineață s-a sinucis.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2RJ4xqy>). *Prietenii italianului care s-a sinucis săptămâna trecută au postat, pe Internet, mai multe imagini cu izolatorul de la Psihiatrie Arad, unde a fost internat bărbatul [...]* (romanalibera.ro, <https://bit.ly/2NDQoIa>). – Pl. izolatoare. (BC)

Î

îmbibație* s.f. (Și în sintagma *îmbibație alcoolică*) Parametru de măsurare a alcoolemiei la șoferi. „În cauză a fost întocmit dosar penal sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de conducerea unui vehicul pe drumurile publice de către o persoană cu o îmbibație peste limita legală”, anunță reprezentanții IPJ Timiș. (tion.ro, <https://goo.gl/nJajL5>). La data de 06.2017, la ora 20:36, polițiștii au depistat un tânăr de 27 ani, din Deva, care conducea un autoturism pe strada Minerului, din Deva, în timp ce avea o îmbibație de 0,93 mg/l, alcool pur în aerul expirat. (hunedoaralibera.ro, <https://goo.gl/gFEhHj>). – Pl. îmbibații. (AMB)

îmbuteliator s.m., adj. Persoană fizică sau juridică care desfășoară activitatea de îmbuteliere. *Un îmbuteliator de apă plată amendat de ANPC dă statul în judecată pentru daune de un milion de euro* (economica.net, <https://goo.gl/XCz4C8>). *Coca-Cola preia operațiunile celui mai mare îmbuteliator de băuturi al grupului* (capital.ro, <https://goo.gl/zgi6wC>). // adj. *Deocamdată, CSA a semnat un parteneriat cu un sponsor important, Carpatina, o companie îmbuteliatoare de apă minerală din România.* (digisport.ro, <https://goo.gl/mrNUHm>). – M.pl. îmbuteliatori, f.sg. și pl. îmbuteliatoare. (AMB)

împușcăriat adj. (Fam.) Întemnițat, încarcerat; care face pușcărie. *Cel azi împușcăriat este unul dintre cele mai sinistre personaje ale ultimelor decenii: cinic, lipsit de orice scrupule, venal, brutal, a patentat în România agresiunea de presă, transformând cuvântul scris în armă de nimicire a victimelor.* (comentariu, contributors.ro, <https://bit.ly/2NkrBwG>). *Altminteri repetăm modelul Al Capone condamnat pt evaziune fiscală și Năstase împușcăriat pt finanțarea defectă a campaniei electorale.* (comentariu, reportaje.live, <https://bit.ly/2oKOz1P>). – F.sg. împușcăriată, m.pl. împușcăriați, f.pl. împușcăriate. (BC)

însclavizare s.f. Transformare în sclav; înrobire, însclăvire. *Cazul dezgustător de la Berevoiești, al însclavizării unor oameni de către rromi, cândva ei înșiși sclavi, este o exemplificare a falimentului retoricii mainstreaming-ului (integrării nediferențiate) și a ipocriziei corectitudinii politice a umanismului de stat.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2OZnCWW>). *În acest sens, avansul tehnologiei lucrează mai mult pentru însclavizarea omenirii decât în beneficiul său.* (spiritus.ro, <https://bit.ly/2pNT64g>). – Pl. însclavizări. (BC)

însclavizat adj. Transformat în sclav; înrobit. *Este ca eterna reîntoarcere a refulatului în locul unde a fost zombificat, un mort-viu însclavizat de răutatea lumii.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2A6SpsG>). *Noi avem rădăcini în cer. Pe pământ am fost furați, jefuiți, ponegriți, însclavizați, alungați de pe pământurile noastre de*

peste 13 mii de ani. (sfatulbatranilor.ro, <https://bit.ly/2CHD4RZ>). – F.sg. înslavizată, m.pl. înslavizați, f.pl. înslavizate. (BC)

înslăvire s.f. Transformare în sclav; înrobire, înslavizare. *Mass-media, când vine vorba de politică, așa cum spun mai mulți oameni de pe mapamond care se opun îndobitocirii, sărăcirii, îmbolnăvirii, înslăvirii oamenilor, este un organ de propagandă al diferitelor organizații politice, nu o putere liberă și independentă.* (Blog, <https://bit.ly/2OnWTns>). *Agricultura cu OMG-uri este o agricultură în lohn. Crează dependență comercială, fiind o înslăvire modernă a micilor fermieri.* (infomg.ro, <https://bit.ly/2PuRhVb>). – Pl. înslăviri. (BC)

înslăvi vb.tranz. A transforma în sclav; a înrobi. [...] *e vorba de satisfacție personală și mândria că am reușit să mă eliberez de sistemul care mă înslăvește pe zi ce trece mai mult [...]* (Forum, <https://bit.ly/2J9GI7p>). *E ca un demon care folosește unele versete biblice ca să asuprească. Le înslăvește, le înrobește cu câteva versete biblice scoase din context [...]* (Blog, <https://bit.ly/2SR5dee>). – 1sg. înslăvesc, part. înslăvit. (BC)

înslăvitor adj. Care transformă pe cineva în sclav. *Odată trecută, rutina înslăvitoare își relua cursul inalterabil.* (doxologia.ro, <https://bit.ly/2CcjxrJ>). *Bine ați venit în noua lume globală, unde un „om gata sa lucreze” [...] trebuie cuplat cu un angajator (exploatator de mână ieftină de lucru, și înslăvitor de oameni fără drepturi).* (comentariu, ziare.com, <https://bit.ly/2RKTIEv>). – F.sg. și pl. înslăvitoare, m.pl. înslăvitori. (BC)

înstructura vb.tranz. A pune într-o structură. [...] *subiectul era privit ca element constitutiv și pipernicit al realității, al universului, aflat deci sub autoritatea acelorași legi care înstructurează ontologia autotelică.* (Carte, <https://bit.ly/2QWyq5t>). *Țin să le mulțumesc autorilor acestui volum, fără de care dimensiunea hagiografică a Părintelui Arsenie ar fi fost ceva mai sărăcită, în detaliile ce o înstructurează.* (fundatiaarsenieboca.ro, <https://bit.ly/2J3yhKO>). – 1sg. înstructurez, part. înstructurat. (BC)

J

jieneșc* adj. Din zona Văii Jiului. *Toți care caută să achiziționeze oi jienești au tendința să caute la ele caracteristici care ei le apreciază la turcana obișnuită.* (Blog, <https://goo.gl/amNzU5>). *Contrafortul de granit și bazalt ce începe în Custura Mare și se termină tocmai în calcarele din Dealului Farcaș din Crividia Vulcanului oferă privitorului o culme alpină majestuoasă, așezându-i în prim-planuri elemente specifice decorului jienesc: case pitorești, curți dacice cu oi frumoase și câini voinici, clăi de fân și lemne așezate în stivă, cojoace, străiți, cămeși puse la soare în târnaț, oameni care nu stau o clipă, având întotdeauna ceva de făcut.* (alpinet.org, <https://goo.gl/Sy49yM>). – F.sg. jienească, m. și f.pl. jienești. (BC)

jigodism s.n. Caracter ticălos. *Marșul politrucilor români postdecembriști între lichelism și jigodism* (ziarulnatiunea.ro, <https://goo.gl/86Pyii>). *PNL se dovedește o nesecată resursă de jigodism, atingând în ultimii 6 ani excelența în domeniu.* (revista22.ro, <https://bit.ly/2OiC3WC>). (BC)

job shadow s.n. v. **job shadowing**.

job shadowing s.n. (Și sub forma *shadowing*) Urmărire cu atenție a activităților desfășurate de o persoană la locul de muncă într-o zi obișnuită de către altă persoană interesată de profesia respectivă. *Activitatea de job shadowing s-a desfășurat în perioada 23–27 mai 2016 și a reprezentat o acumulare extraordinară de experiențe menite să contribuie la îmbunătățirea abilităților de transfer a metodelor, tehnicilor, exemplelor de bune practici și de adaptare a acestora la procesul instructiv-educativ din școala noastră în scopul optimizării rezultatelor școlare ale elevilor.* (gazetadambovitei.ro, <https://goo.gl/Pk4cGf>). *Studentii care vor să muncească și să învețe meserie direct la „locul faptei” trebuie să se mulțumească cu puțin. În prezent, aceștia se confruntă cu 3 concepte prin care pot să pună în aplicare cunoștințele teoretice: internship, practica de la facultate și job shadowing.* (evz.ro, <https://goo.gl/JomxiZ>). *Acest parteneriat vizează plasarea a 25 de tineri absolvenți cu handicap vizual, în cadrul unor instituții publice, în vederea desfășurării de activități de voluntariat, job shadow, internship și stagii de practică.* (dgas.ro, <https://goo.gl/UKPgHa>). – Pl. job shadowing-uri. Pr. / ʃɒb ʃ'adəwɪŋ/, /dʒɒb ʃ'edɔwɪŋ/. Var. job shadow. (AMB)

junkware s.n. Software care nu este necesar și care poate fi eliminat de pe computer. *Este vorba de junkware sau adware, mici utilitare, toolbar-uri sau programe de care nu aveți nevoie și cu care vă treziți instalate fără să înțelegeți exact de unde au venit.* (realitatea.net, <https://bit.ly/2Jas7sF>). *Distribuția junkware-ului care livrează reclame enervante* (faravirus.ro, <https://bit.ly/2AnJTWs>). – Pl. junkware-uri. Pr. / ʃ'ankweər/. (BC)

K

kaghebist, kaghebistă s.m., s.f., adj. **1.** s.m., s.f. Membru sau colaborator al KGB. *Dar când văd un ministru al Justiției dintr-o țară membră UE că gândește și acționează ca o kaghebistă sinistră fac un apel către toți cetățenii încă liberi din România [...]* (revista22.ro, <https://bit.ly/2NStcGP>). *Moldova alege între „noii” și „vechii” kaghebiști* (curentul.info, <https://bit.ly/2MLsY85>). **2.** adj. Referitor la KGB, care aparținea KGB. *„Noua nobilime” kaghebistă, între afaceri, corupție și crime* (romanioliberal.ro, <https://bit.ly/2MRGB5w>). *Filmările de filaj ale FSB-ului și momentul reținerii acestuia de gealații kaghebiști arată că arestarea diplomatului român a avut loc acum, vara, nu în aprilie, când la ruși era un frig de crăpau pietrele.* (Blog, <https://bit.ly/2MMdOzk>). *Înainte să devină KGB-ist, Putin și-a încercat norocul în meseria de cascador de film* (paginaderusia.ro, <https://bit.ly/2INe9MY>). – M.pl. kaghebiști, f.pl. kaghebiste. Var. KGB-ist, KGB-istă. (BC)

karmic adj. Legat de karma. *Cum recunoști o întâlnire karmică din viața amoroasă?* (realitate.net, <https://goo.gl/FWi7Ya>). *Avertizarea karmică pentru fiecare zodie* (teotrandafir.com, <https://goo.gl/1wtkep>). – F.sg. karmică, m.pl. karmici, f.pl. karmice. (BC)

keratopatie s.f. (Med.) Termen generic pentru afecțiunile corneei. *Keratopatia neurotrofică apare datorită denervării corneei prin leziunea nervului trigemen (traumatisme, inflamații, leziuni vasculare, tumori, intoxicații, leziuni degenerative).* (mediculmeu.ro, <https://bit.ly/2z5uZCz>). *Studiul cercetează efectele transplantului de membrană amniotică și a lentilei terapeutice la pacienții cu keratopatie edemato-buloasă [...]* (ccso.ro, <https://bit.ly/2D3zfqq>). – Pl. keratopatii. (BC)

KGB-ist, KGB-istă v. **kaghebist, kaghebistă**.

kickstarter s.n. Platformă online unde sunt publicate proiecte interesante din domeniul tehnologiei, al artelor etc., pentru a atrage finanțare de la public în vederea realizării lor. *Razer a lansat un kickstarter pentru un mouse dedicat stângacilor* (zonait.tv, <https://bit.ly/2NZOAJD>). *A apărut un kickstarter românesc. Unul dintre primele proiecte care cer finanțare e o carte despre biciclete și antreprenoriat scrisă de Ariel. Dacă se strâng destui oameni, o tipărește.* (FB, <https://bit.ly/2J9XuDv>). – Pl. kickstartere. Pr. /c'ikstartər/. (BC)

kiteboarder s.m. Persoană care practică kiteboarding. *Este un kiteboarder profesionist și a avut legături cu Paris Hilton și Lindsay Lohan.* (romaniatv.net, <https://goo.gl/VWRCPU>). *Când bate vântul după-amiaza, tot ce trebuie să faceți*

este să priviți spre mal și să vedeți o explozie de kiteboarderi – un sport în creștere rapidă, care se aseamănă cu wakeboarding, dar sportivii sunt trași de un zmeu supradimensionat în loc de o barcă cu motor. (epochtimes-romania.com, <https://goo.gl/EDDLsg>). – Pl. kiteboarderi. Pr. /k'ajtbordər/. (AMB)

kiteboarding s.n. Sport pe apă în care practicantul, stând pe o placă, este tras de un zmeu puternic, pe care îl dirijează; kitesurfing. *Astăzi am mers la o școală de kiteboarding pentru a vedea ce, cum și cât trebuie investit pentru a ajunge să stăpânești vântul. (reporterntv.ro, <https://goo.gl/DAaqK7>). Senzații tari oferă și kiteboarding-ul. Zmeul care te ajută să aluneci pe apă și să zbori, în același timp, cu ajutorul vântului. (observer.tv, <https://goo.gl/Tdz6Dr>). – Pr. /k'ajtbordɪŋ/. (AMB)*

kitesurfer s.m. Persoană care practică kitesurfing; kiteboarder. *Soare, nisip auriu, oceanul turcoaz și, în mijlocul acestui paradis, un kitesurfer care era cât pe ce să lase naționala Olandei fără marea vedetă Robin van Persie. (gsp.ro, <https://goo.gl/57Gfhh>). Zeci de kitesurferi au încercat să înlănzească valurile la singura competiție de acest gen dedicată profesioniștilor din România. (stiri.tvr.rom, <https://goo.gl/KbZ3Az>). – Pl. kitesurferi. Pr. /k'ajtsərfər/. (AMB)*

komentariat s.n. Mulțime de comentatori din spațiul virtual, mai ales din social media. *Un sfat: feriți-vă de verbiajul nonșalant al komentariatului progresist. Sunt oameni pentru care cuvântul n-are greutate. (FB, <https://bit.ly/2RIp2nz>). De remarcat graba cu care presa și o parte din komentariatul de pe Facebook s-au repezit să descopere hibe la reportajului – vezi, Doamne, apartamentul are plasmă TV în casă, femeia are manichiura făcută etc. (republica.ro, <https://bit.ly/2OiH3um>). (BC)*

kompromat s.n. Informații compromițătoare sau pretins compromițătoare despre o persoană publică, folosite în presă, pentru a crea o imagine negativă sau pentru șantaj. *Eu am încredere însă în cititori, telespectatori, inclusiv în cei care urmăresc presa de kompromat, că-și dau seama care e diferența între a ațipi după o săptămână de oboseală și ce înseamnă răspunderea, pe care nu și-au asumat-o niciodată, că au scos sute de mii de oameni în stradă pentru că au dat legi cu dedicație. (vice.com, <https://bit.ly/2MOOJ6Y>). Actualul lider al protestelor anti-guvernamentale, Alex Navalnâi, a avut și el parte de un kompromat: o fotografie trucată în care acesta se află în prezența oligarhului Boris Berezovski, exilat la Londra și critic al lui Vladimir Putin. Scopul a fost să inducă teoria că mișcările de protest sunt de fapt finanțate din străinătate de forțe oculte care vor destabilizarea statului rus. (republica.ro, <https://bit.ly/2LUwB6p>). (BC)*

L

label* s.n. (Muz.) Casă de discuri. *La aproape 20 de ani de la debut, Roger Sanchez are o carieră impresionantă, care include nu mai puțin de 23 de albume și compilații, 18 single-uri, 28 de remix-uri, un Grammy, un label propriu și un show radio cu peste 12 milioane de ascultători pe ediție.* (dcnews.ro, <https://goo.gl/tJb5P>). *Numele lui Mihai Popoviciu are o rezonanță internațională în muzica electronică și este o piesă de bază în biblioteca de viniluri ale multor labeluri consacrate și a evenimentelor din întreagă lume.* (dancefm.ro/news/page/30/). – Pl. labeluri, label-uri. Pr. /'ejbəl/. (AMB)

lag s.n. Întârziere survenită între comanda și reacția unui dispozitiv; decalaj. *Telefonul Android se mișcă greu? Iată cum scăpăm de lag* (Blog, <https://goo.gl/ZP9REi>). *Dezavantajul este că la acționarea fazei lungi are un lag (întârziere) de 5 secunde la prima pornire până se încarcă droserul.* (masinamea.4tuning.ro/opel/astra/2/jurnal/). – Pl. laguri, lag-uri. Pr. /lag/, /leg/. (AMB)

last minute adj.invar., s.n.invar. De ultim moment; pe ultima sută de metri. *Ofertă last minute de la agenția First Class Travel* (infoturism.ro, <https://goo.gl/EFz58r>). // s.n. *Cocktail Holidays vine în întâmpinarea persoanelor spontane cu oferte senzaționale de last minute.* (cocktailholidays.ro, <https://goo.gl/Nfv0MD>). – Pr. /last m'init/. (BC)

latinopat s.m., adj. (Persoană) care accentuează rolul romanilor în istoria poporului român. *Sunt alogeni și latinopați care nu pot concepe cum un istoric, Nicolae Densușianu, după ce a cercetat lucrări în bibliotecile din București, Budapesta, Viena și Vatican, a ajuns la concluzia că pe aceste meleaguri a existat un popor Pelasg care a avut un imperiu ce se întindea până în Japonia.* (Blog, <https://bit.ly/2q9c3hP>). *Nevoia latinopaților și a dacopaților este identitară [...]* (Blog, <https://bit.ly/2OJvSL0>). // adj. *Iată că, prin Munții Călimani, avem acum și Drumul Maria Tereza, cunoscut și sub bombastica denumire latinopată de Via Maria Theresia.* (basarabialiterara.com.md, <https://bit.ly/2RaWiCR>). – F.sg. latinopată, m.pl. latinopați, f.pl. latinopate. (BC)

latinopatie s.f. Exagerarea importanței romanilor în istoria poporului român. *Asta este latinopatia – convingerea că după 256 în Dacia trebuie că romanitatea a supraviețuit în codri, pentru că orașele au fost făcute zob, rase de pe fața pământului, exact cum au făcut romanii cu așezările dacilor.* (Forum, <https://bit.ly/2EGF0ku>). *[...] descindem din traco-daco-geți și din romani, două străvechi și nobile popoare europene, iar identitatea noastră este demențial atacată – de vreo două decenii – prin dacomanie și latinopatie.* (comentariu, banatulazi.ro, <https://bit.ly/2OEYXYu>). (BC)

layer s.n. Strat; nivel; modul. *A venit vremea să ne îndreptăm atenția spre o nouă opțiune la îndemână pentru momentele când simțim nevoia de încă un layer: cardiganul!* (viva.ro, <https://goo.gl/YJCDho>). *Art Circles este o aplicație care îți permite să aplici layere stilizate peste poze făcându-le astfel să iasă în evidență.* (gandul.info, <https://goo.gl/qPvm1n>). – Pl. layere. Pr. /l'ejər/. (AMB)

lehămiși vb.refl. A se lehămetisi. *Sau tocmai pentru că are probleme cu instituțiile statului, toată lumea o știe și toată lumea așteaptă să se întâmple ceva până se lehămisește de atâta inactivitate a acestor instituții ale statului și-și zice: dă-i dracului, e omul lor.* (vice.com, <https://bit.ly/2M21YhZ>). *El le recomandă să nu-i oblige pe copii să se roage cu rugăciuni din carte, ci să rostească ceea ce le spune lor inima: [...]. Aceasta tocmai pentru a nu li se lehămisi de rugăciune, pentru că rugăciunea nu trebuie să fie o normă, ci o necesitate.* (doxologia.ro, <https://bit.ly/2wPrQGr>). *Într-un public tânăr, adesea dezorientat și lehămisit de proasta stare a societății noastre, tonul site-ului poate stârni interes, eventual încuviințare, chiar adepți.* (contributors.ro, <https://bit.ly/2NkDRxb>) – 1sg. mă lehămisesc, part. lehămisit. (BC)

lemă* s.f. Cuvânt-titlu într-un dicționar. *Cuvântul-titlu care apare în dicționar este denumit „lemă”.* (revistacultura.ro, <https://goo.gl/EZG9BX>). *[...](optându-se ca le mă pentru forma cea mai apropiată de etimon)[...]* (dacoromania.inst-puscariu.ro, <https://goo.gl/bkkdFT>). – Pl. leme. (AMB)

lesbi adj.invar., s.f.invar. **1.** adj.invar. (Fam.) Care presupune femei cu manifestări homosexuale. *În cazul lui Lindsay Lohan, ceea ce a început ca un scandal lesbi s-a terminat cu o relație oarecum stabilă.* (unica.ro, <https://goo.gl/KvSa9J>). *Scene lesbi între două actuale eleve de la Colegiul „Gh. M. Murgoci”* (infobrila.ro, <https://goo.gl/pQX1G7>). **2.** s.f.invar. (Fam.) Femeie cu manifestări homosexuale; lesbiană. *80% din bărbați acceptă să fie înșelați cu o lesbi* (220.ro, <https://goo.gl/TG7BD0>). *Eu sunt evreu. Ce mă-sa caută rabinul să mărite două lesbi?* (Carte, <https://goo.gl/hpVmhQ>). (AMB)

LGBT adj.invar. Referitor la comunitatea persoanelor care au altă orientare sexuală decât cea heterosexuale (lesbiene, gay/homosexuali, bisexuali, transgender, queer, intersex); care aparține comunității persoanelor care au altă orientare sexuală decât cea heterosexuale. *Regizorul spaniol Pedro Almodovar spune deschis că este gay, lucru destul de evident având în vedere că majoritatea filmelor lui au la bază personaje LGBT.* (metropotam.ro, <https://bit.ly/2AqbPsW>). *Serile Filmului Gay, unicul festival cu tematică LGBTQI din România, a ajuns la a zecea ediție* (totb.ro, <https://bit.ly/2SfukHs>). – Pr. /'elđibiti/. Var. LGBTQI, LGBTQ. (BC)

LGBTQ adj.invar. v. **LGBT**.

LGBTQI adj.invar. v. **LGBT**.

lighting s.n. (Și în sintagma *lighting design*) Parte a scenografiei care folosește lumina pentru a crea anumite efecte artistice. *În 2008, a organizat primul concurs de lighting design de teatru din România.* (zf.ro, <http://bit.ly/2r63IdG>).

Lightingul a fost făcut după modelul celui din Terraria, îmbunătățit de către noi, și optimizat de multe ori. (infoeducatie.ro, <https://bit.ly/2O7eJGD>). Pr. /l'ajtning/. (AGNG)

livestream s.n. Transmisiune în direct. *Sincer, eu aș fi preferat să folosească timpul ăla mult mai eficient. Gen, să pună un livestream cu procesul de tundere a gazonului de pe Național Arena sau ceva la fel de plictisitor.* (vice.com, <https://bit.ly/2lWrQxu>). *YouTube va permite curând pornirea de live stream-uri direct din aplicația camerei foto* (androidgeek.ro, <https://bit.ly/2HzSqug>). – Pl. livestream-uri. Pr. /l'ajvstrim/. (BC)

livrabil* s.n. Rezultatul unui proiect. *Livrabilele includ publicații sau alte documente care prezintă aplicațiile considerate și le analizează în vederea argumentării conceptului.* (uefiscdi.ro, <https://bit.ly/2Cad5Bs>). *Acele criterii, inclusiv cerințele de performanță și alte constrângeri, care trebuie îndeplinite înainte ca livrabilele proiectului să fie acceptate de către client [...].* (trilex.ro, <https://bit.ly/2A7APVL>). – Pl. livrabile. (BC)

lockscreen s.n. Sistem prin care este blocat accesul la un telefon. *Lockscreen-ul de Android poate fi păcălit. Cum poți debloca telefonul fără să introduci parola* (go4it.ro, <https://goo.gl/YM2UaI>). *Potrivit imaginilor, codul de patru cifre folosit în lockscreen-ul gadgetului poate fi înlăturat prin apăsarea butonului home după un tipar simplu.* (jurnalul.ro, <https://goo.gl/pOF920>). – Pl. lockscreenuri, lockscreen-uri. Pr. /l'okscrin/. (AMB)

loft* s.n. Spațiu de locuit vast, deschis, plasat imediat sub acoperiș. *Un open-space de tip lounge, care ocupă spațiul de sub acoperiș, ambientat de obicei în stil eclectic, cu tente boeme sau minimaliste – astfel poate fi definit loftul, care a devenit o soluție din ce în ce mai practică în amenajările contemporane.* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/7eIpAS>). *Loftul din ziua de azi înseamnă locuințe moderne – uneori realizate prin conversia spațiilor comerciale, dar cel mai adesea locuințe nou construite cu spații vaste și deschise.* (casa.acasa.ro, <https://goo.gl/XVMm7R>). – Pl. lofturi. (AMB)

logomanie s.f. Afișarea excesivă a logourilor pe produse (mai ales pe cele vestimentare). *Olivia arată ca un panou publicitar, și stau să mă gândesc că a venit momentul ca tot acest trend al logomaniei să devină mult mai discret, nu de alta, dar în cazul de față nu pot să mai văd nimic altceva decât hipnotizantul Fendi.* (verdict.ro, <https://bit.ly/2yUSkqi>). *Logomania se întâlnește nu doar la articolele vestimentare, ci și în materie de mașini, băuturi, cosmetice etc.* (livepr.ro, <https://bit.ly/2AoL347>). – Pl. logomanii. (BC)

lolită s.f. Copilă sau adolescentă percepută ca fiind atrăgătoare, numită astfel după personajul principal din romanul *Lolita* al lui Vladimir Nabokov. *Își alesese ca poză de profil pentru noul cont o imagine de pe net reprezentând o lolită fină ce se uita fix la fotograf cu ochi mari și umezi de căprioară.* (poezie.ro, <https://bit.ly/2OSY6mf>). *Iar când în acest scenariu apare o lolită evoluată și conștientă de farmecele sale, intelectualul este cu atât mai pierdut, căci acesta este*

de fapt principalul mecanism al romanului [...] (semne bune.ro, <https://bit.ly/2QNk3R4>). – Pl. lolite. Var. Lolită. (BC)

lolitism s.n. Atracție față de copile-adolescente; (p.ext.) atracție față de adolescenți. [...] lolitismul e un fenomen arhetipal în relațiile umane și există bine mersi cu mult înainte de a fi articular de Nabokov și va mai exista în continuare. (cinemagia.ro, <https://bit.ly/2pRhtOk>). O tânără de 27 iubește un tânăr de 18. Nici măcar nu poate fi acuzată de lolitism. Un subiect banal, care nu face nici măcar de o știre pe coloana unui tabloid. (revistacultura.ro, <https://bit.ly/2OWNjHL>). (BC)

ludoman s.m. Persoană dependentă de jocurile de noroc; ludopat. Pentru bani, un ludoman poate săvârși crime îngrozitoare. În Bamaul, un fiu și-a omorât mama, i-a luat banii și s-a dus la club să joace mai departe. (crestinortodox.ro, <https://bit.ly/2EIV7xC>). În acest sens, asemenea unui drogat care are nevoie de doza de drog și ludomanul are nevoie de doza lui de joc gândindu-se permanent la posibilitatea cea mai scurtă de a face rost de bani chiar dacă această posibilitate ar însemna săvârșirea de infracțiuni cu un pericol social foarte ridicat cum ar fi tâlhăria cu violență sau chiar omorul grav ori deosebit de grav. (bzi.ro, <https://bit.ly/2Ap4wkW>). – Pl. ludomani. (BC)

ludomanie s.f. Dependență de jocuri de noroc; ludopatie. În toamna anului 2013, la începutul celei de-a doua sesiuni parlamentare, am prezentat de la tribuna Parlamentului problematica dependenței cauzate de jocurile de noroc în declarația politică: „România, o țară vânată de ludomanie”. (cdep.ro, <https://bit.ly/2D0Tg0R>). Tot mai mulți ieșeni sunt afectați de ludomanie, adică dau în patima jocurilor de noroc. (gandul.info, <https://bit.ly/2z3F0Qm>). – Pl. ludomanii. (BC)

ludopat, ludopată s.m., s.f. Persoană dependentă de jocurile de noroc; persoană care suferă de ludopatie; ludoman. Un astfel de dependent (denumit și ludopat) este incapabil să reziste impulsului de a juca, fapt care poate avea consecințe personale și sociale foarte grave. (doxologia.ro, <https://bit.ly/2PhvmE0>). Ludopații vor juca indiferent de starea pe care o au (euforici sau depresivi), de situația materială (ajung să ia lucruri din casă pe care le vând doar să mai obțină ceva bani pentru a juca), de relațiile pe care și le distrug încet dar sigur cu cei din jurul său. (turnulfatului.ro, <https://bit.ly/2Sh1zK6>). // s.f. Sagan era o dependentă de viteză și o ludopată, dar nu mai puțin artistă. (nemira.ro, <https://bit.ly/2KNtj4Z>). – M.pl. ludopați, f.pl. ludopate. (BC)

ludopatie s.f. Dependență de jocuri de noroc; ludomanie. Ludopatia (dependența de jocurile de noroc) este o afecțiune gravă care poate distruge vieți. (idtherapy.ro, <https://bit.ly/2yAc5UJ>). Ludopatia face ravagii în rândul populației. (casino-magazine.ro, <https://bit.ly/2SeCf7B>). (BC)

lunetistă s.f. Femeie specializată în folosirea armei cu lunetă. O filmare tulburătoare cu o lunetistă kurdă care scapă ca prin urechile acului de glonțul unui terorist ISIS a devenit virală pe rețelele de socializare. (digi24.ro, <https://goo.gl/LryXis>). La sfârșitul lunii august, lunetista deja lichidase 100 de victime. (a1.ro, <https://bit.ly/2RLFkM8>). – Pl. lunetiste. (BC)

M

macao s.n. Joc de cărți, la care participă de la două la șase persoane și care se termină când una dintre persoane nu mai are cărți în mână. *Jocul de Macao este un joc de cărți interactiv destul de popular care nu are reguli „oficiale”, pentru că nu există o federație sau o autoritate de acest gen care să poată oficializa regulile.* (cumsejoacă.ro, <http://bit.ly/2r6h3mk>). *Când un jucător mai rămâne cu o carte în mână acesta trebuie să spună cât mai repede „macao”.* (jocuridincopilarie.ro, <https://bit.ly/2PabdQ7>). (AGNG)

macromanie s.f. (Foarte rar) Admirație foarte mare pentru Emmanuel Macron, președintele Franței (începând din 2017). *În librării găsești cinci-șase cărți despre Emmanuel Macron, plus alte câteva cu opera – în constituire – a proaspătului președinte (culegeri de articole și cuvântări). Săptămânalele – L’Express, Le Point, L’Obs, VSD etc. – au pe copertă fotografia lui Macron. Fenomenul a căpătat un nume: macromania și, cel puțin deocamdată, nimic nu pare să-i poată sta în cale.* (ziaruldeiasi.ro, <https://goo.gl/ER1DUq>). [...] *vorba D-lui Hamurabi, acuma trăim în Macromanie...* (ziare.com, <https://goo.gl/5hCZfR>). (BC)

maculopatie s.f. (Med.) Afecțiune a maculei (zonă mică din centrul retinei, unde acuitatea vizuală este maximă). *Modificările apărute în diabet, care afectează macula, se numesc maculopatie.* (doc.ro, <https://bit.ly/2yzrrbY>). *Scăderea vederii după un traumatism contuziv se poate datora și unor modificări serioase și ireversibile de la fundul de ochi, produse chiar în zona centrală a retinei, macula: maculopatia post-traumatică [...]* (clinicaoculus.ro, <https://bit.ly/2PSkp8O>). – Pl. maculopatii. (BC)

maghiarime s.f. **1.** Totalitatea maghiarilor care locuiesc într-o anumită colectivitate. *Senator UDMR, în anul Centenarului: Comemorăm 100 de ani de viață în minoritate a maghiarimii din România* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2GDgsDk>). **2.** Așezare, parte a unei localități, județ etc., alta decât Ungaria, în care populația este predominant de origine maghiară. *Alegerile anticipate sunt privite diferit de liderii maghiarimii din România.* (hotnews.ro, <https://bit.ly/2OAtTt4>). *Autonomia așa-zisului ținut secuiesc, motiv de scandal în maghiarime* (telegrafonline.ro, <http://bit.ly/2rhjYrH>). (AGNG)

maghiarism* s.n. Felul de a fi sau de a gândi al maghiarilor; sistemul de idei politice al maghiarilor. *Maghiarismul, germanismul și asimilarea prin cultură [...]* *Dar te pomenești că între noi și cultura germană se pune piatra cea brută și scorburosă a maghiarismului, ea apasă pe noi cu greu, numai că noi nu ne vom*

da îndărăt, pentru că nu putem. (Carte, <https://bit.ly/2PygxK7>). Și, se-nțelege, odată ce va fi maghiarismul distrus, firește nu va mai exista, și dacă nu va mai exista maghiarismul, atunci lumea are să stea pe loc [...] (Carte, <https://bit.ly/2NCxOAd>). (BC)

maghiarist s.m., adj. Specialist în limba, literatura și cultura maghiară. *Colegii de birou, regretatul italianist Florin Chirițescu și talentatul maghiarist Constantin Olaru [...] mi-au înmănat o diplomă scrisă pe un formular oficial pentru „masochismul participării la toate producțiile teatrale”.* (dilemaveche.ro, <https://bit.ly/2NFUe3x>). *Apoi, epitetul de „cel Sfânt” i l-a dat propaganda și istoriografia maghiaristă, deoarece el nu a fost canonizat de Vatican.* (noidacii.ro, <https://bit.ly/2CFO8io>). – F.sg. maghiaristă, m.pl. maghiariști, f.pl. maghiariste. (BC)

maghiaroman adj., s.m. (Persoană) care susține fervent drepturilor etnicilor maghiari sau importanța etnicilor maghiari în istoria Transilvaniei. *Cei care mai preiau această teză sunt fie extremiști, fie mercenari în solda maghiaromană, fie tâmpiței aculturați.* (ecreator.ro, <https://bit.ly/2O1pPwH>). *Acest lucru se face cu dublu scop, primul fiind acela de a menține treaz acel spirit mahiaroman, iar al doilea, de a demonstra (prin ce mijloace?) românilor și lumii superioritatea culturii maghiare față de cea română [...]* (dspace.bcuculuj.ro, <https://bit.ly/2D1PSmb>). // s.m. *În ceea ce privește maghiaromanii, există o singură problemă: aceea că în Ungaria nu există decât o teză istorică. A continuității huni-avari-unguri.* (<https://acum.tv/articol/2142/>). – F.sg. maghiaromană, m.pl. maghiaromani, f.pl. maghiaromane. (BC)

maghiaromân adj. Care reunește maghiarii și românii; care privește maghiarii și românii; care este de etnie maghiară și română. *O tabără maghiaromână pentru copii cu diabet.* (Blog, <https://bit.ly/2O230sQ>). *Experiențe trăsnite într-un microbuz maghiaromân din Budapesta* (FB, <https://bit.ly/2JevChx>). [...] *la TIFF lounge cu Molnar Levente, Kecse pentru toți prietenii. Se declară maghiaromân și clujeano-băimărean.* (Blog, <https://bit.ly/2PTHbNU>). – F.sg. maghiaromână, m.pl. maghiaromâni, f.pl. maghiaromâne. (BC)

maghiaropat adj., s.m. (Persoană) care accentuează sau exagerează rolul maghiarilor în istoria Transilvaniei. [...] *în logică și adevăr istoric, parte din istoriografia maghiaropată este complet marginalizată la nivel internațional [...]* (Forum, <https://bit.ly/2O1PmFO>). *Povestea este echivalentă cu delirul vomitiv maghiaropat al descendenței ungurilor din asiro-babilonieni [...]* (Forum, <https://bit.ly/2KyexDk>). // s.m. *De aici țipetele de groază ale iubitorilor de soldați romani sau al celor fără rădăcini în Carpați printre care maghiaropații.* (Blog, <https://bit.ly/2PfrXWp>). – F.sg. maghiaropată, m.pl. maghiaropați, f.pl. maghiaropate. (BC)

maghiaropatie s.f. (Rar) Convingere obsesivă conform căreia maghiarii au avut un rol mai important în istoria Transilvaniei decât este admis în mod curent.

Acești oameni sunt bolnavi de maghiaropatie, ori dacopatie (după caz), prizonieri ai unui trecut prost înțeles. Aceștia fac un imens deserviciu unei armonizări a relațiilor interetnice și intercomunitare în general. (Blog, <https://bit.ly/2IRzy6l>). Orice nu se potrivește cu maghiaropatia e tâmpenie! După definiția ta toate statele sunt multinaționale, iar denumirile lor trebuie schimbate. (Forum, <https://bit.ly/2Nqeasm>). (BC)

magistrată s.f. (Jur.; rar) Persoană de sex feminin, membră a corpului judiciar (judecător, procuror). *Fosta magistrată Camelia Bogdan dă în judecată CSM după excluderea din magistratură (evz.ro, <http://bit.ly/2s8Kbgc>). În urma susținerii examenului de definitivat în magistratură, trei procurori stagiare au ales să devină judecătore la Judecătoria Urziceni. Este vorba despre magistratele Mihaela Voichița Rășcanu, Georgiana Valentina Chițu și Cătălina Maria Gulin. (independentonline.ro, <https://bit.ly/2PN1VGL>). – Pl. magistrate. (AGNG)*

maker s.m. (Fam.) Persoană întreprinzătoare, care urmărește punerea în aplicare a unor idei inovatoare și deschiderea unor afaceri noi. *Doi arhitecți au găsit o clădire abandonată din zona Timpuri Noi și au transformat-o în cel mai cool loc pentru „makerii” din Capitală. (republica.ro, <https://bit.ly/2M5kXpv>). Vin 2 zile de fun, food & shopping alternativ în care vă facem cunoștință cu spuma noilor makeri români. Pe muzică bună, la o cafea adevărată și un cheesecake cu afine, să ne vindece de astenie. (FB, <https://bit.ly/2m8zGE8>). – Pl. makeri. Pr. /m'ejkər/. (BC)*

maleficitate s.f. Caracter malefic. *Despre maleficitatea fundamentală a doctrinei comuniste (epochtimes-romania.com, <https://bit.ly/2CwgRH4>). O ipoteză incredibilă a fost lansată privind ascensiunea fulminantă a lui Adolf Hitler și maleficitatea acestuia. (dcnews.ro, <https://bit.ly/2CkIgMa>). (BC)*

mami s.f. Apelativ afectuos pentru mamă. *„Mami a murit la duș. Poți să ai grijă de noi?”. Gestul unui băiețel de cinci ani a înduioșat toți vecinii (antena3.ro, <https://goo.gl/sEoTpy>). După toate probabilitățile băiețelul plecase să o caute pe mami, care locuiește la o distanță de 20 de minute, cu mașina, de mamaie. (evz.ro, <https://goo.gl/8LMnjm>). (AMB)*

manechină s.f. Femeie care poartă diverse obiecte vestimentare în cadrul prezentărilor de modă. *Manechina își ține soțul din scurt după ce a înșelat-o cu o colegă (cancan.ro, <https://bit.ly/2PpPZhp>). O manechină a leșinat când a auzit numele lui Zoltan Teszari (cancan.ro, <https://bit.ly/2Rj5g0W>). – F.pl. manechine. (AGNG)*

mansardare s.f. Proces prin care se adaugă o mansardă unei construcții deja edificate. *Drept urmare, v-am pregătit un ghid pas-cu-pas, care vă va oferi o perspectivă asupra procesului de mansardare. (mansardacasei.ro, <http://bit.ly/2rdlmjP>). Extinderile și mansardările clădirilor existente reprezintă o soluție ușoară și facilă pentru oricine dorește extinderea spațiului util al construcțiilor. (structuri-construcții.ro, <https://bit.ly/2CvyDJa>). – Pl. mansardări. (AGNG)*

mapa* vb.tranz. (Inform.) A pune în corespondență două formate aplicând anumite reguli de transformare dintr-un format în celălalt. *Cum se mapează local un nume de domeniu real sau fictiv* (Blog, <https://bit.ly/2CARXpk>). *Următorul tabel arată cum se mapează tipurile de date simple XML la tipuri de variabile simple IBM BPM (de bază)*. (ibm.com, <https://ibm.co/2CBx0KO>). – 1sg. mapez, part. mapat. (BC)

mapare s.f. **1.** Descriere detaliată, structurată; cartografiere. *Procesul de mapare a competențelor este acela prin care un individ / o organizație identifică și descrie competențele critice pentru succesul într-un anumit job*. (portalhr.ro, <https://bit.ly/2wO1ODw>). *Prima etapă în elaborarea Strategiei culturale a municipiului Arad a avut loc în anul 2013 prin realizarea „Mapării Resurselor Culturale ale Municipiului Arad”, o cartografiere a principalelor resurse culturale arădene prin realizarea unui inventar și analize a principalelor organizații, instituții, grupuri și inițiative, spații și facilități cu vocație și relevanță culturală la nivelul municipiului și a resurselor, activității și ofertei fiecăreia dintre ele*. (Blog, <https://bit.ly/2A2k7qv>). **2.** (Inform.) Operațiune de convertire într-un anumit format a datelor. *Transformarea modelului conceptual, a ERD-ului, în modelul fizic, adică în baza de date propriu zisă, se numește mapare*. (atestatoinformatica.ro, <https://bit.ly/2oJzZb9>). *În acest tutorial vei învăța cum să realizezi maparea unei imagini în HTML [...]* (e-learn.ro, <https://bit.ly/2OeHNke>). – Pl. mapări. (BC)

marketer s.m. Specialist în marketing. *Job-ul unui marketer este să creeze cât mai eficient aceste campanii și să le coreleze cu bugetul pe care îl are, cu resursele și produsele firmei pe care o promovează*. (seomark.ro, <https://goo.gl/zBD6pA>). *Pătrundem în fascinanta lume a publicității, acolo unde marketerii sunt plătiți să vândă vise bogaților*. (digi-life.tv, <https://goo.gl/xDbAQd>). – Pl. marketeri. Pr. /m'arcitər/. (AMB)

mass s.n. Mesaj de largă difuzare pe o rețea de comunicare online (chat). *În urmă cu câțiva ani primeam mass-uri, evident pe Yahoo! Messenger, de la utilizatori care doreau să-și schimbe ID-ul sau să-și facă altul*. (Blog, <https://goo.gl/7xau4J>). *În ultima vreme am început iar să fiu acaparat de tot felul de mass-uri, care mai de care tâmpite*. (Blog, <https://bit.ly/2IXye3b>). – Pl. mass-uri. Pr. /mes/. (BC)

mănășturean adj., s.m. (Locuitor) din cartierul Mănăștur, din Cluj-Napoca. *Mănășturenii și-au construit un podeț peste pârâul Calvaria* (clujcapitala.ro, <https://bit.ly/2yCNhKO>). // adj. [...] *să ne îmbrăcăm comod și colorat, să luăm un bus ce ne duce în Mănăștur și să petrecem alături de comunitatea mănăștureană și membrii asociației trei zile pline*. (zilesinopti.ro, <https://bit.ly/2Eq8xtM>). – F.sg. mănăștureană, m.pl. mănăștureni, f.pl. mănășturene. (BC)

mârlănișm s.n. (Fam.) Caracteristica de a fi mârlan; faptă sau vorbă a unui mârlan. [...] *principii pe care nici oamenii orbiți și ignoranți de sub comunism nu le puteau accepta: hoție, șmechereală, mârlnism, credința că banii pot cumpăra orice [...]* (pandurul.ro, <https://bit.ly/2CbngWm>). *Ziua de luni avea să-mi dezvăluie că domnii senatori, unii dintre cei cu cele mai vechi state, au luat în opoziție lecții de demagogie, mârlnism, obediență și au dezvoltat și o ușoară paranoia până la cel mai înalt nivel.* (ziuaconstanta.ro, <https://bit.ly/2ONqwOE>). *Am ajuns să mă întreb aproape zilnic dacă trăiesc într-un oraș sau în pădure. Spun asta pentru că din ce în ce mai des mă lovesc de mârlnisme, iar discuțiile cu numeroase persoane, ce aparțin unor categorii sociale și profesionale diferite, îmi întăresc această concluzie.* (monitoruldegalati.ro, <https://bit.ly/2pNXC2M>). – Pl. mârlnisme. (BC)

medievalistică s.f. Medievalistică. *Cunoștințele sale vaste le-a dobândit în urma studiilor de germanistică, anglistică, medievalistică și lingvistică.* (baroqubooks.ro, <https://bit.ly/2RRyEw3>). *Recent, Emil Constantinescu a promovat o lege de înființare a unui institut de medievalistică, cu 6,5 milioane de lei de la bugetul de stat, totul în favoarea apropiaților lui Zoe Petre, fosta consilieră prezidențială.* (b1.ro, <https://bit.ly/2AbZLv5>). (BC)

mediu online s.n. Totalitatea site-urilor cu acces public și a activităților din rețeaua internațională de calculatoare; internet; (p.restr.) site-uri dintr-un anumit domeniu (frecvent, de știri sau de socializare). *Klaus Iohannis a câștigat alegerile prezidențiale, iar mediul online a jucat un rol foarte activ în această campanie, pentru prima dată în România.* (ziare.com/articole/mediul+online). *Mediul online – cea mai utilizată sursă de informare* (revistacariere.ro, <https://goo.gl/dnG7pt>). *DNA dezmente informațiile apărute în anumite medii online și pe un post de televiziune, potrivit cărora „procurorul șef al DNA a obținut, cu mandat de la ICCJ, percheziția informatică a opt procurori care au fost căutați în computere, telefoane, laptop-uri și reportofoane”.* (revista22.ro, <https://goo.gl/KvGsVT>). *Sunt oameni care folosesc acest mediu online de socializare foarte multe ore, sunt prezenți permanent. În această situație, timpul petrecut cu partenerul de cuplu se diminuează.* (psychologies.ro, <https://goo.gl/Xq1Wn1>). – Pl. medii online. Pr. /m'edju onl'ajn/. (AMB)

megaputere s.f. Stat sau instituție cu influență foarte mare. *Rusia este o megaputere economică și politică, iar acum trebuie să refacem relațiile pe care le-am întrerupt brusc în 1991.* (ziare.com, <https://goo.gl/jS82fU>). *Avea dreptate, nimeni nu ar îndrăzni să dea în judecată o megaputere bancară mondială, multimiliardară ca UBS, cea mai mare instituție financiară din lume și să creadă că va scăpa cu bine.* (tribunainvatamantului.ro, <https://goo.gl/RpUjnU>). – Pl. megaputeri. (AMB)

mēmă s.f. v. **meme**.

meme s.n. O imagine, un videoclip sau un text care se transmite rapid în societate și care vehiculează un anumit conținut cultural. *Conceptul a fost introdus*

în contextul discuției despre principiile evoluției și este menit să explice de ce anumite idei sau culturi se dezvoltă și evoluează. Exemple de astfel de meme-uri oferite de Dawkins sunt melodii, moda, tehnologia sau chiar bancurile. (digi24.ro, <https://bit.ly/2LXJIDT>). Pe rețelele de socializare au fost postate numeroase meme-uri, unele dintre ele foarte bune. Dacă le-ai ratat, am strâns noi câteva. (profm.ro, <https://bit.ly/2CozIUH>). – Pl. meme-uri. Pr. /mim/. Var. memă, s.f. (BC)

mentorship s.n. Mentorat. *Mentorship-ul implică intuiție, tactică, afirmare și abilitatea de a descoperi oamenii de lângă tine.* (learningnetwork.ro, <https://bit.ly/2OKM5Ac>). *Nu zic că-i un lucru rău, dar văd mentorshipurile mai degrabă ca pe un tool care să-ți spună: dacă vrei să lucrezi în publicitate, pe ce poziție, cu cine (asta apropo de anumiți seniori).* (Blog, <https://bit.ly/2PMqkMU>) – Pl. mentorshipuri, mentorship-uri. Pr. /m'entorʃip/. (AGNG)

mercenariza vb.refl. și tranz. A deveni (sau a face să devină) mercenar, prin abandonarea demnității și a calității profesionale de dragul unor foloase materiale; a face compromisuri profesionale pentru bani. *Ziaristul s-a mercenarizat îngrozitor.* (revistaflacara.ro, <https://goo.gl/G7zWeN>). *În prezent, oamenii s-au mercenarizat, s-au transformat în oameni mult mai preocupați cu salariilor lor, dar mult mai puțin demni de încredere. Și mint mult la interviuri pentru a-și adjudeca acel post.* (wall-street.ro, <https://goo.gl/MGndRa>). // vb.tranz. *Că fenomenul care îi îngenuchează și mercenarizează și îi determină să facă lucruri odioase nu e controlabil de ei, ci de terți.* (revistatango.ro, <https://goo.gl/HPZigL>). – l.sg. (mă) mercenarizez, part. mercenarizat. (AMB)

mercenarizare s.f. **1.** (Despre jurnaliști) Faptul de a-și exercita profesia potrivit intereselor angajatorilor. *În prezent ziaristii nu au nicio protecție în fața abuzurilor patronilor, în afara solidarității de breaslă. Iar abuzurile sunt frecvente, tendința generală fiind cea de mercenarizare a ziaristilor.* (ziaruldeiasi.ro, <https://goo.gl/UnbzJ6>). *Senzaționalismul, substituirea agendei publice cu agenda patronilor media, mercenarizarea ziaristilor – sunt câteva dintre cele mai importante vicii de sistem care conduc la degradarea discursului public, la abandonarea interesului public și la ignorarea agendei cetățeanului.* (totb.ro, <https://goo.gl/HPTTg5>). **2.** (Despre armată) Folosirea armatei pe alte fronturi decât cele de securitate națională. *Exemplele pot continua, însă cred că cele prezentate sunt suficiente pentru a concluziona că această ordonanță s-a adoptat din motive străine de interesul național, suplimentând și ea „prețul” aderării României la NATO, adică mercenarizarea sa, fapt prezentat, atunci și acum, ca un „succes” al diplomației și al „reformelor” la care a fost supusă armata țării.* (ugb.ro, <https://goo.gl/9cua4B>). *P.R.N.R. propune regândirea sistemelor de securitate internă și de apărare, reșezarea lor pe temelia interesului național în vederea apărării Statului național și a Federației Europene în care eventual ne-am încadra, alcătuită așa cum am precizat deja, asigurarea securității totale a cetățeanului, combaterea tendinței evidente de mercenarizare a armatei*

naționale, iar țara să nu mai dea „eroi pentru războaiele altora” și să nu mai aibă un Minister al Apărării Altora. (justitiarul.ro, <https://goo.gl/yR13KL>). (AMB)

mercenarizat adj. Care face compromisuri profesionale pentru bani. *Avem însă și contribuția noastră netă la acest climat isteric: presa tabloidă și mercenarizată, succesul dualismului maniheic (dușman al moderației și al oricărei narațiuni nuanțate), retorica de bâlci din lumea politică (unde cine țipă mai tare și „sare la gât”, cum spun titlurile, pare mai eficient), contraselecția valorilor (pe care industria plagiatelor a consolidat-o aparent ireversibil) [...].* (dilemaveche.ro, <https://goo.gl/LFCcH3>). *Un surogat dirijat prin pseudo-reprezentanți, mercenarizați, care reprezintă un fals port-drapel al societății civile, în care nu se mai regăsește individul neîregimentat și care și-a pierdut busola, nemaigăsind drumul spre scopul existenței: monitorizarea puterii și sancționarea derapajelor.* (ziarulatac.ro, <https://goo.gl/65zWUB>). – F.sg. mercenarizată, m.pl. mercenarizați, f.pl. mercenarizate. (AMB)

meritocratic adj. Pe bază de merit; propriu meritocrației. [...] *e puțin probabil că România se va apropia, în următorii 20 de ani, de idealul statului minimalist, funcțional, neutral și nepărtinitor în promovarea meritocratică a valorilor.* (Carte, <https://bit.ly/2QSWc21>). *Iar primul pas important în construirea unui asemenea edificiu al democrației îl constituie o apreciere categoric meritocratică în acordarea funcțiilor publice, eradicarea clientelismului politic și a căutării avantajelor mafioate de grup [...]* (totpal.ro, <https://bit.ly/2EzKh8D>). – F.sg. meritocratică, m.pl. meritocratici, f.pl. meritocratice. (BC)

mesh s.n. Material publicitar amplasat pe clădiri. *Mesh-ul publicitar este un material flexibil din PVC, de culoare albă, cu perforații, pentru print pe mașini care funcționează cu cerneală pe bază de solvent.* (bannermag.ro, <https://goo.gl/CfXCC2>). *Pe clădirea fostului magazin București, lângă sediul de campanie a lui Traian Băsescu, a fost amplasat un mesh de circa 150 metri pătrați, cu un mesaj electoral anti-Băsescu.* (jurnalul.ro, <https://goo.gl/jPqprg>). – Pl. mesh-uri. Pr. /meʃ/. (BC)

metaqualonă s.f. (Farm.) Substanță cu proprietăți sedative și hipnotice. *Victima a mărturisit sub jurământ că Polanski, atunci în vârstă de 44 de ani, i-a dat Quaalude (un medicament cu efecte hipnotico-sedative pe bază de metaqualonă) și șampanie înainte de a o seduce [...]* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/3Ynqz3>). *Metaqualona a fost folosită ca sedativ-hipnotic încă din anii 1960, crezându-se că este mai sigură decât barbituricele.* (sfatulmedicului.ro, <https://bit.ly/2AcMOGl>). (BC)

meteopat s.m. (Rar) Persoană care reacționează patologic la schimbările de vreme; meteoropat. *Reducerea presiunii atmosferice provoacă o reacție în lanț la mulți oameni, numiți și meteopați.* (womensecr.ro, <https://bit.ly/2PQpoqD>). *Nu-s meteopat (cuvânt învățat aici pe care mi l-am tălmăcit ca „om care suferă din cauza vremii urâte” [...]) da’ simt că am nevoie de un pic de soare și culoare.* (Blog, <https://bit.ly/2KN23DW>). – Pl. meteopați. (BC)

microbiom s.n./s.m. Totalitatea microorganismelor și a elementelor lor genetice care trăiesc într-un anumit mediu, în special o anumită parte a corpului (cum ar fi pielea, tractul gastrointestinal). *Microbiomul nostru variază încă de la naștere: oamenii de știință au descoperit că bebelușii născuți natural sunt acoperiți cu microbii existenți în canalul nașterii, iar cei ce vin pe lume prin operație cezariană sunt acoperiți de microbii care există în mod normal pe pielea adulților.* (descopera.ro, <https://bit.ly/2NVc7fL>). *Cavitatea bucală găzduiește unul dintre cele mai diverse microbiomuri din corpul uman, aici incluzând: virusurile, fungii, protozoarele și bacteriile.* (netdent.ro, <https://bit.ly/2OkP7Lr>). – Pl. microbiomuri, microbioame (n.), microbiomi (m.). (BC)

microcipare s.f. Acțiunea de a implanta un microcip. *Cât costă și care sunt avantajele microcipării câinilor* (emaramures.ro, <https://goo.gl/S6hkJY>). *De formalitățile legale precum tratamente, pașapoarte și microcipări se ocupă membrii fundației din România, reprezentanții fundației din Olanda ocupându-se de plata biletelor de avion.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/AecWA7>). – Pl. microcipări. (AMB)

microfinanțare s.f. Credit de valoare mică. „Cum se poate eradica sărăcia globală de către cetățenii lumii?”. *Soluția dezbătută în ansamblu de Elif Memet propunea microfinanțări în agricultură.* (libertatea.ro, <https://goo.gl/iCxTbG>). *Microfinanțarea este suportul dezvoltării micilor afaceri* (capital.ro, <https://goo.gl/LKTKmf>). – Pl. microfinanțări. (AMB)

microjob s.n. Activitate profesională de scurtă durată cu câștiguri mici; minijob. *Asta nu este o noutate, însă acum este mai simplu ca niciodată să câștigi bani în plus fără să fii nevoit să faci prea multe. Acum tehnologia a creat oportunități precum Uber, Instacart (livrare de alimente) sau Taskrabbt (site de microjoburi).* (mediafax.ro, <https://goo.gl/yb9B4K>). *Ai putea face ceva pentru 50 RON? Dacă îți vin în cap o grămadă de lucruri pe care le poți face pentru suma asta, eu zic să te apuci să le pui pe platforma de microjoburi și să începi să îți promovezi microjobul pe rețelele de socializare, ai șanse mari să apară cumpărători, mai ales dacă microjobul tău este unul inovativ.* (Blog, <https://goo.gl/a661UE>). – Pl. microjoburi, microjob-uri. Pr. /mikroʤ'ob/. Var. micro-job, micro job. (AMB)

micronutrient s.m./s.n. Substanță chimică microscopică, hrănitoare pentru un organism. *Fierul, un micronutrient extrem de important pentru metabolismul oricărui organism, trebuie să se regăsească în orice dietă.* (ziare.com, <https://goo.gl/MCPzJT>). *Fiecare organism viu are nevoie de micronutrienți pentru creștere normală, dezvoltare și producerea energiei, iar oamenii nu fac excepție.* (ziaruldesanatate.ro, <https://goo.gl/JvhFKa>). *E foarte important să mănânci 10 migdale pe zi, sunt bogate în omega 3 și omega 6, sunt micronutrientele de care realmente avem nevoie.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/PoFUAQ>). – Pl. micronutrienți, (rar) micronutrientele. (AMB)

milenial, milenială s.m., s.f., adj. (Persoană) care face parte din generația născută de pe la începutul anilor 1980 și până la începutul sau mijlocul anilor 1990

(sau chiar până spre anul 2000), cunoscută și sub numele de generația Y, caracterizată, printre altele, de o familiaritate crescută cu tehnologia și cu media digitală. *Asta înseamnă, făcând o aritmetică rudimentară, că milenialii astăzi au între 18 și 36 de ani, oameni în plină forță și care în 2025 cu o vârstă cuprinsă între 26 și 44 de ani vor domina piața muncii, ajungând la 75% din forța de muncă globală.* (platinum-development.ro, <https://bit.ly/2wSEbcV>). // s.f. *Autoarea, Kristy Wilkinson, o milenială talentată și funny, scrie în continuare superb [...]* (Blog, <https://bit.ly/2OjPfHD>). // adj. *Generația milenială s-a născut din părinți care au luptat pentru dreptul lor de a contesta rolurile sociale tradiționale (vezi tabel), într-o lume în care femeile sunt mai puțin discriminate decât în trecut, statut care promite să continue mutațiile la nivelul societății.* (semneletimpului.ro, <https://bit.ly/2wTOn44>). – M.pl. mileniali, f.pl. mileniale. (BC)

minibar s.n. 1. Bar de dimensiuni reduse. *Super mini-baruri pe care le poți face la tine acasă, chiar și în spații mici.* (magazinuldecase.ro, <https://bit.ly/2R9UbPE>). 2. Tip de frigider de dimensiuni foarte reduse, de obicei în camerele de hotel, unde se păstrează băuturi. *Minibarul, un produs modern pentru dotarea camerelor de hotel* (hores.ro, <https://bit.ly/2ECNX9v>). *De ce sunt minibarurile din hoteluri scandalos de scumpe* (barometer.ro, <https://bit.ly/2UURLzP>). – Pl. minibaruri. Var. mini-bar. (AGNG)

minijob s.n. Activitate profesională în regim redus și cu remunerație limitată, prevăzută în legislația germană a muncii; (p.ext.) serviciu de scurtă durată cu câștiguri mici; microjob. *La o angajare de maxim 400 Euro lunar, așa zisul Minijob, angajatul obține salariul brut ca net, deoarece doar angajatorul plătește cotizațiile sociale și impozitul pe acest salariu.* (info-germania.com, <https://goo.gl/aXQoi3>). *Criticii minijob-urilor susțin că proliferarea acestor locuri de muncă contribuie la accentuarea discrepanțelor dintre bogați și săraci, evoluție care subminează contractul social ce stă la baza economiei germane.* (jurnalul.ro, <https://goo.gl/mtJFxb>). *Tânăra recunoaște că, pentru un începător este o adevărată provocare să obțină asemenea „mini-job-uri” care îl angajează pentru câteva zile sau cel mult câteva luni într-un proiect. Tocmai de aceea, unii dintre aplicanți acceptă proiecte pentru care muncesc câteva ore bune și sunt plătiți cu sume mult mai mici: cinci, până la zece euro.* (zhd.ro, <https://goo.gl/CEvnYH>). – Pl. minijoburi, minijob-uri. Pr. /miniđ'ob/. Var. mini-job, mini job. (AMB)

mini-turneu s.n. Turneu de dimensiuni reduse. *Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău organizează un mini-turneu al Teatrului pentru Copii și Tineret „Luceafărul” Iași în Republica Moldova, cu spectacolul „D’ale lui Păcală” în regia lui Constantin Brehnescu, în perioada 25-27 mai 2017.* (icr.ro, <https://bit.ly/2EFfuXR>). *UEFA a acordat Federației Române de Fotbal dreptul de a organiza jocurile din cadrul unuia dintre mini-turneele contând pentru Turul de Elită al Campionatului European feminin Under-17, ediția 2013.* (epochtimes-romania.com, <https://bit.ly/2q8fDJ2>). *Cristi Minculescu revine în muzică împreună cu Lotus, alături de care pregătește un miniturneu de lansare a formației în luna*

decembrie. (adevarul.ro, <https://bit.ly/2RYNvnm>). – Pl. mini-turnee. Var. miniturneu. (AGNG)

mirc s.n. (Ieșit din uz) Program de chat dezvoltat de compania Microsoft, în 1995. *De-a lungul celor 5 ani, mircul a fost o unealtă folositoare. Acolo am învățat multe chestii legate de calculator, am cunoscut oameni noi și am aflat o căruță de lucruri interesante.* (zoso.ro, <https://bit.ly/2PcBONy>). *Când încă era-n vogă miRC-ul, pe la sfârșitul anilor '90 și începutul lui 2000, grija mea era să rezolv ecuații cu o necunoscută, nu să agăț o necunoscută pe chat.* (vice.com, <https://bit.ly/2JD6wJy>). – Var. mIRC. (BC)

mircism s.n. (Rar) Cuvânt, formă sau expresie folosită pe mIRC (rețea de chat pe internet pentru Windows, creată în 1995). *„Maus” este un mircism perfect – e substituit, e deformat, nu aparține limbii.* (Forum, <https://goo.gl/UAXUKS>). *„Io” e regionalism, nu e mIRC-ism.* (Forum, <https://goo.gl/szkXg1>). – Pl. mircisme. Var. mIRC-ism. (BC)

mircist, mircistă s.m., s.f., adj. **1.** s.m., s.f. Absolvent al Colegiului Național „Mircea cel Bătrân” din Constanța. *Mircist de aur la Internaționala de Științe ale Pământului* (cugetliber.ro, <https://goo.gl/BGUSGu>). *Mircist eliminat din sala de examen!* (telegrafonline.ro, <https://goo.gl/B36xsH>). // s.f. *O mircistă a obținut argint la Olimpiada Internațională de Științe de la Teheran.* (ziuaconstanta.ro, <https://bit.ly/2UOSbyl>). **2.** adj. De la Colegiul Național „Mircea cel Bătrân” din Constanța; referitor la Colegiul Național „Mircea cel Bătrân” din Constanța. *O nouă filă de istorie mircistă. Final de an în culmea... gloriei olimpice* (ziuaconstanta.ro, <https://bit.ly/2QUzIDP>). *Constanța: Elevă mircistă, desemnată cea mai frumoasă participantă la Festivalul balcanic de dansuri populare.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2J2tLMU>). – M.pl. mirciști, f.pl. mirciste. (BC)

misticist adj. De tip mistic; înclinat spre mistic. *Eliade e purtătorul unei viziuni, taxată drept misticistă și speculativă, dar care valorizează pozitiv mitul, investindu-l cu rolul de poartă către transcendent.* (Blog, <https://bit.ly/2CL6nDk>). *Afirmații despre a fi „înghițiți” de Dumnezeu, despre un Hristos „incomplet” fără noi, precum și despre o „lumină divină” ce ne aduce în participarea divinității sunt străine de pietatea Reformei Protestante, un rod misticist al panenteismului lui Edwards.* (evanghelicreformat.org, <https://bit.ly/2CMkPe7>). – F.sg. misticistă, m.pl. misticști, f.pl. misticiste. (BC)

mitingău s.m. (Depr.; rar) Persoană care participă la un miting. *Au venit cu căței, c-așa scrie în manualul micului mitingău că e eficient.* (Blog, <https://bit.ly/2MVPvz5>). *Ev.Z. vorbea de 1.000 mitingăi. Aici sunt 500. Rezultă că au fost vreo 100.* (comentariu, gandul.info, <https://bit.ly/2wQT3HY>). – Pl. mitingăi. (BC)

miuță s.f. (Fam.) Meci de fotbal desfășurat pe teren (improvizat) de mici dimensiuni, adesea cu scop recreativ. *Pentru a se menține într-o formă fizică bună,*

milionarii nu uită să meargă și pe terenul de sport, unde încing o „miuță” cu cei mai talentați dintre deținuți sau în sala de forță. (stiripesurse.ro, <https://goo.gl/56Rm69>). *Românul se întâlnește cu mai mulți tineri pentru o miuță pe terenul vechii școli din localitate, iar la un moment dat s-a produs o altercație între tinerii de pe teren și un alt grup, cel mai probabil pentru a-și disputa întâietatea pe terenul de joc, iar românul a fost înjunghiat.* (jurnalul.antena3.ro, <https://goo.gl/bdzD8G>). – Pl. miuțe. (AMB)

moesic adj. Referitor la Moesia (provincie romană situată pe teritoriul de azi al Serbiei, al României și al Bulgariei, locuită de triburi de origine tracică); din Moesia. *Vulcanismul din interiorul curburii Carpaților nu este cel din urmă „martor al acuzării” pentru ciocnirea plăcilor moesică și transilvană. Prin procesul de subducție, placa moesică se deplasează în continuare spre nord-vest, alunecând pe sub cea transilvană și producând cutremurele pe care le resimțim și astăzi.* (geoarhiva.com, <https://bit.ly/2pWyUxc>). *Sucidava moesică avea, se pare, câte un turn la fiecare colț, precum și la poartă și pe latura dinspre Dunăre.* (ran.cimec.ro, <https://bit.ly/2Cj1SyM>). – F.sg. moesică, m.pl. moesici, f. pl. moesice (BC)

momârlan* s.m. Nume dat locuitorilor autohtoni din Valea Jiului și din satele situate la nordul Văii Jiului, în zona delimitată de Munții Șureanu și Retezat. *Momârlanii sunt o comunitate mică din România, ce reprezintă băștinașii din vechile sate ale Văii Jiului. [...] Potrivit etnologului Dumitru Gălățan Jieș, numele de momârlani a fost dat băștinașilor din așezările Văii Jiului spre sfârșitul secolului XIX și este tradus prin „rămășițe” sau „urmași”.* (adevarul.ro, adev.ro/pbdxca). *Momârlanii sunt una din cele mai vechi comunități rurale din România, despre care se spune că se aseamănă cu dacii imortalizați pe columna lui Traian și sunt urmași direcți ai acestora.* (pressalert.ro, <https://bit.ly/2JEkgDN>). – Pl. momârlani. (BC)

momârlancă* s.f. Locuitoare autohtonă din Valea Jiului și din satele situate la nordul Văii Jiului, în zona delimitată de Munții Șureanu și Retezat. *Momârlancele coboară și acum dimineața de la munte, călare, pentru a-și vinde laptele orășenilor.* (pressalert.ro, <https://bit.ly/2JEkgDN>). *„Sunt momârlancă și îmi place să joc, să cânt.”, a explicat pentru GDD Maria Flavia Mihăilă, o adolescentă de 17 ani din Petrila, parte a Ansamblului Bujorii Muntelui.* (gddhd.ro, <https://bit.ly/2Onqvwz>). – Pl. momârlance. (BC)

monofilament adj.invar. (Despre fire de undiță sau plase pescărești) Care este format dintr-o singură fibră. *Doi tineri din orașul Rovinari au intrat în vizorul oamenilor legii după ce au fost prinși de o patrulă de jandarmi ieșind de pe un lac din apropierea râului Jiu cu mai multe plase de pescuit confecționate din fir monofilament, cu lungimea de peste 150 metri liniari.* (gorjeanul.ro, <https://goo.gl/JW19zL>). *Sute de metri de plase monofilament au fost confiscate de către polițiștii de frontieră orșoveni* (news-mehedinti.ro, <https://goo.gl/yUQTdB>). (AMB)

motivator adj., sm. **1.** s.m. Persoană care motivează pe cineva să facă ceva; element, idee care motivează pe cineva. *Tacticianul și motivatorul Florin Bratu! Dezvăluiri despre mesajele din vestiarul echipei* (dynamo1948.club, <https://bit.ly/2oNvNqC>). *Un birou îți oferă o structură, iar în acea structură sunt motivatori care se asigură că-ți faci treaba. Cea mai fundamentală e teama că-ți vei pierde jobul. Asta e un motivator pe termen scurt, dar nu e deloc sănătos pentru o ființă umană.* (vice.com, <https://bit.ly/2Ma6Wqj>). **2.** s.m. Un tip psihologic de persoană, caracterizat de competitivitate, puterea de a-și urmări obiectivele, dorința de a fi admirat și stimă de sine ridicată. *Motivațiile esențiale ale motivatorului sunt: să se afirme, să se distingă de alții, să fie admirat și să-i impresioneze pe ceilalți. Temerea fundamentală este să fie inutil. Dorința fundamentală este să se simtă valoros.* (la-psiholog.ro, <https://bit.ly/2wUZ5rV>). **3.** adj. Motivatoriu; care servește pentru a motiva. *Principalii factori motivatori sunt: salariu potențial bun; un pachet atractiv de beneficii (facilitarea unor împrumuturi, călătorii în străinătate etc.); atractivitatea muncii prestate; [...]* (legislatiamuncii.manager.ro, <https://bit.ly/2wWGquW>). *Într-un sens mai general, anticiparea este o forță motivațională centrală în viața de zi cu zi, determinând efectuarea sau neefectuarea unei acțiuni în funcție de efectele presupuse a fi obținute în viitor.* (ro.wikipedia.org, <https://bit.ly/2oQ3NTi>). – F.sg. și pl. motivaționale, m.pl. motivatori. (BC)

moș* s.n. Tăierea moșului la copiii mici, la un an sau la trei ani. *Hăinuțele sunt create pentru vârste cuprinse între 0 și 5 ani, deci se potrivesc atât la botez, cât și la moș, primele aniversări ale copilului sau alte evenimente cu ștaif.* (elle.ro, <https://goo.gl/sjVdRW>). *Am întârziat la moșul lui Antonică?* (youtube.com, <https://bit.ly/2Oopidc>). – Pl. moșuri. (BC)

mozol* s.n. Sărut pasional. *Îl ia în brațe pe „Pino”, îi dă un mozol răsunător drept pe gură și în același timp îi vără un cuțit în spinare.* (Carte, <https://bit.ly/2NY4aX7>). *Mozolul arhitectului Florescu, replică sinistră a „Sărutului” brâncușian* (gorjnews.ro, <https://bit.ly/2Cx1WfT>). – Pl. mozoale. (BC)

mufă* s.f. (Arg.) Gură; față. *L-a caștit Palada pe Goșiu, i-a f***t una în mufă de i-a dat borșul!* (b1.ro, <https://bit.ly/2EFhKyj>). *Șeful de sală ezită câteva clipe, apoi ridică din umeri și satisface cererea clientului, îi arde una în mufă.* (Carte, <https://bit.ly/2NZISqZ>). – Pl. mufe. (BC)

muftiat s.n. Instituție reprezentativă de cult și cultură islamică. *Muftiatul Cultului Musulman din România a anunțat că Marea Moschee de la București nu se mai construiește, neexistând surse de finanțare pentru ridicarea acesteia.* (stiripesurse.ro, <https://bit.ly/2PgQkTj>). *Conform raportului, reprezentanții muftiatelor și funcționarii instituțiilor religioase afiliate Ministerului Cultelor aflate sub controlul puterii adoptă o atitudine ostilă față de cei care au gânduri diferite de ale lor.* (arsiv.zamanromania.ro, <https://bit.ly/2ESgfNx>) – Pl. muftiate. (AGNG)

muji vb.tranz. (Vulg.) A-și bate joc de cineva; a înjura. *Din ciclul, l-ați votat și vă muiește: o lună de la amenințarea cu plângerea penală și doi ani de la prima*

avarie din cariera lui Piți cel Incompetent (fermapolitica.ro, <https://bit.ly/2Qfdw2a>). *Femeia asta din fotografiile de mai jos, care se autointitulează „Soția Perfectă”, mă muiește de ceva vreme pe unde mă prinde, de la adăpostul unor setări care numai permiteau s-o găsec de pe profilul meu.* (Blog, <https://bit.ly/2N0G69B>). – 1sg. muiesc, part. muit. (BC)

muism¹ s.n. (Vulg.) **1.** Atitudine de respingere și contestare a unui partid nepopular aflat la guvernare. *O să rămână în istoria filosofiei ca întemeietorul școlii de gândire muiste, o contribuție specială a României la cultura lumii. Dadaismul a plecat de la noi în secolul trecut, muismul tocmai decolează.* (stiripesurse.ro, <https://bit.ly/2oRs77e>). *O duceți bine: altfel, pricepeți de ce e-n vogă muismul și că are o cauză. Ura duce și la progres, când mizeria de toate felurile nu mai poate fi tolerată.* (comentariu, g4media.ro, <https://bit.ly/2NpJSbQ>). **2.** (La pl.) fițe, mofturi. *Și mai lăsați muismele cu drepturile de autor, și ale lung metrajelor, și ale serialelor, dacă vă închipuiți că ăia și-au calculat bugetele fără să ia în considerare pirateria sunteți extraordinari de proști!* (Blog, <https://bit.ly/2wZswJD>). – Pl. muisme. (BC)

muism² s.n. Shamanismul coreean, religia indigenă din Peninsula Coreeană. *Muismul (cunoscut și sub numele de Sinism, Shingyo sau șamanism coreean) este o religie strâns legată de cultura și istoria coreeană tradițională. [...] Printre componentele cheie ale religiei se numără existența fantomelor, a spiritelor și a zeilor, care se crede că locuiesc în lumea spirituală.* (<http://whichcraft.info/post-18858.php>). „Muism” este un termen cult pentru șamanismul coreean (referitor la religia lui Mu). (adev.ro/pbjisr). (BC)

muist, muistă s.m., s.f. (Vulg.) Om de nimic. *La conducerea României se află niște muști. Sunt muștii șefi iar pe lângă ei gravitează o gașcă de muști mai mici care aspiră la statutul de muști șefi. Evident, dacă ăștia sunt așa, nu aveau cum să propună și să promoveze în funcții de execuție decât tot niște muști. Peste tot, pe la butoanele țării, se află muști.* (fermapolitica.ro, <https://bit.ly/2wVRuJS>). *Muista de la OTV pe care Șova a angajat-o/plasat-o la CNADNR încasează 1.000 de euro pe lună fiind în concediu medical.* (comisarul.ro, <https://bit.ly/2x1aKoj>). – M.pl. muști, f.pl. muiste. (BC)

multilayer adj.invar. Care are mai multe straturi sau nivele. *Reprezentanții instituției subliniau că dosarul electronic de sănătate respectă toate cerințele impuse de UE prin GDPR, de aceea sunt și criptate informațiile și există inclusiv sistemul de securitate multilayer, respectiv semnătura medicului de familie, matricea de securitate pentru pacient și parola proprie a pacientului.* (news.ro, <https://goo.gl/4XX13w>). *Iată ce va oferi Premium Pass-ul pentru Battlefield 1:[...] – noi moduri de joc și Operațiuni (o serie de meciuri multilayer pe diferite fronturi, rezultatul unei bătălii urmând să influențeze modul în care se va desfășura următoarea confruntare)* (jocuri.go4it.ro, <https://goo.gl/f8s7Z8>). – Pr. /multil'ejər/. (AMB)

multiplayer* s.n. Joc electronic cu mai mulți jucători. *Sprint Vector este cel mai competitiv joc în VR: un multiplayer care aduce la un loc entuziasmul competițiilor de sporturi extreme și spectacolul unui joc concurs.* (vrstudio.ro/portfolio/sprint-vector-2-ro/). *Dar, de când au apărut multiplayererele online, sute de milioane de jucători intră în lumea virtuală și au un „comportament suspect”, pus în evidență de violența limbajului.* (national.ro, <https://goo.gl/ruRuhT>). – Pl. multiplayere. Pr. /multipl'ejər/. (AMB)

muncomanije s.f. Dependență de muncă; muncă excesivă. *Există un cuvânt în limba engleză care exprimă excesul de muncă, workaholism, nu știu dacă are un corespondent în românește, ar fi muncoolism (asemănător cu alcoolism), sau muncomanie, adică dependență bolnăvicioasă de muncă, dedare nefirească la muncă, sclavia muncii.* (Blog, <https://bit.ly/2PCLOif>). *Nu înțeleg accesele de muncomanie din partea unora.* (Forum, <https://bit.ly/2OoRibY>). (BC)

muntenegrean, muntenegreană adj., s.m., s.f. **1.** s.m., s.f. Persoană originară din Muntenegru sau care face parte din populația acestei țări. *De ce nu vom fi niciodată ca muntenegrenii* (crestinortodox.ro, <https://bit.ly/2S9m63o>). *După mai multe răsturnări de scor, muntenegrenele s-au desprins la trei goluri în partea a doua a primei reprize, însă „tricolorele” au revenit excelent pe final și au reușit să intre la pauză în avantaj, scor 13-12.* (ziare.com, <https://bit.ly/2ScuzTm>). **2.** adj. Care aparține Muntenegrului sau muntenegrenilor (**1**), privitor la Muntenegru sau la muntenegreni (**1**). *Drumul spre litoralul muntenegrean* (amfostacolo.ro, <https://bit.ly/2SatUlv>). *Perla ascunsă pe litoralul Marii Adriatice își uimește vizitatorii prin frumusețea rară a peisajelor și mirosul proaspăt al naturii, prin farmecul micilor orașe medievale și prin remarcabila sa moștenire culturală, la care se adaugă moderna infrastructură turistică și pentru sporturi, ospitalitatea și gustul bun al specialităților muntenegrene, totul la prețuri foarte decente.* (stiri.tvr.ro, <https://bit.ly/2PmLofI>) **3.** s.f. Limba oficială a Muntenegrului. *Astfel, sârba, croata, bosniaca și muntenegreana devin limbi oficiale aparte.* (ro.wikipedia.org, <https://bit.ly/2GHwSKT>). – M.pl muntenegreni, f.pl. muntenegrene. (AGNG)

muntenegreancă s.f. Persoană de sex feminin originară din Muntenegru sau care face parte din populația acestei țări. *Este vorba despre muntenegreanca Majda Mehmedovic, jucătoare de bază la Budućnost Podgorica și în naționala țării sale.* (click.ro, <https://bit.ly/2StP6H2>). *Va fi prima confruntare directă între româncă și muntenegreancă.* (ziaruldeiasi.ro, <https://bit.ly/2DwJC3Y>) – Pl. muntenegrence. (AGNG)

munțoman, munțomană s.m., s.f. (Fam.) Persoană pasionată de munți și de drumețiile montane. *Munțomanii iubitori de drumeții montane în Bucegi se dau cu zmeul* (calatoruldigital.ro, <https://bit.ly/2AomCDI>). // s.f. *De luni până vineri în orașul aglomerat și mai ales de când a venit frigul, munțomana în civil trăiește o dramă: să se îmbrace potrivit locului în care merge fără a tânji după confortul*

hăinușelor tehnice. (divainbocanci.ro, <https://bit.ly/2D1iax8>). – M.pl. munțomani, f.pl. munțomane. (BC)

munțomanie s.f. (Foarte rar; fam.) Pasiune pentru drumețiile montane. *Pentru că primăvara dă semne de apropiere, m-am gândit că ar fi bine s-o încurajăm să vină mai iute și am sunat deschiderea sezonului de munțomanie pe anul ăsta.* (Blog, <https://bit.ly/2JBBAJJ>). *Am la activ aproape 50 de ani de munțomanie, dar nicăieri nu am întâlnit până acum cetate cu fier-beton.* (Blog, <https://bit.ly/2P55rA9>). (BC)

musafiri* s.m.pl. (Fam.) Menstruație. *Este acea perioadă a lunii. Au sosit musafirii, pictorii... oricum ai formula, nu există niciun dubiu faptul că perioada menstruației poate fi un real inconvenient.* (Blog, <https://goo.gl/9Pqp3J>). *Ultima dată când „mi-au venit musafirii”, a fost luna trecută pe 15–16 după ce mi-a întârziat 2 luni.* (perfecte.ro, <https://goo.gl/WgQMWU>). (BC)

must* s.n. Lucru care nu trebuie ratat. *Anii de studenție vin la pachet cu o mulțime de proiecte frumoase, așa că, da, experiențele internaționale sunt un must!* (adevarul.ro, <https://goo.gl/aaiQHt>). *Volumetrii arhitecturale, asimetrîi, aplicații excentrice, dar stylish, toate sunt pe lista ta de must-uri!* (gandul.info, <https://goo.gl/okup9N>). – Pl. must-uri. Pr. /mast/. (AMB)

must-go s.n. Obiectiv turistic, restaurant, eveniment etc. la care trebuie mers fiindcă merită. *Restaurantul Torna Fratre – un must-go pentru iubitorii de pește* (metropotam.ro, <https://goo.gl/NpG4zn>). *Se apropie sărbătorile de iarnă pe care toți le așteaptă cu nerăbdare, iar târgurile de Crăciun reprezintă un „must go” pentru majoritatea europenilor.* (juridice.ro, <https://goo.gl/82oTfj>). *Până la urmă, Hollywoodul este un must go în cariera unui regizor?* (zf.ro, <https://goo.gl/bdFk55>). – Pl. must-go-uri. Pr. /mast-g'əw/. Var. must go. (AMB)

must-read s.n. Carte care trebuie citită, fiindcă merită. *Fondatorul The Next Web, Boris Veldhuijzen Van Zanten, spune că este cartea despre care toată lumea din Silicon Valley vorbește, iar Eric Ries – autorul The Lean Startup – o consideră un must-read pentru toți cei interesați să crească engagement-ul clienților.* (wall-street.ro, <https://goo.gl/PVwqkZ>). *Nu degeaba Ragtime se numără printre cele 100 de must-read-uri ale secolului trecut.* (suplimentuldecultura.ro, <https://goo.gl/umszRW>). – Pl. must-readuri, must-read-uri. Pr. /mast-r'id/. Var. must read. (AMB)

N

nanocelulă s.f. Celulă cu dimensiuni de ordinul nanometrilor. *În America se află în stadiu experimental un nou tip de medicament bazat pe nanocelule ce recunosc și luptă cu celulele canceroase.* (Forum, <https://goo.gl/3z94TZ>). *În primul rând, nu am făcut transferul de nanocelule protective pentru piele și în jumătate de oră aș fi mort sub cele 57 de grade (și radiații) de-afară.* (dilemaveche.ro, <https://goo.gl/is6v8K>). – Pl. nanocelule. (AMB)

nanomaterial s.n. Material format din particule cu dimensiuni mai mici de 100 nanometri. *Comisia Europeană a adoptat astăzi o recomandare privind nanomaterialele, relatează un comunicat de presă remis redacției.* (bursa.ro, <https://goo.gl/scSrJp>). *Nanomaterialul este un material cu proprietăți particulare datorate structurii sale nanometrice.* (docplayer.net, <https://goo.gl/aFsdPw>). – Pl. nanomateriale. (AMB)

nanomedicină s.f. Subdomeniu al medicinei în care se utilizează produse ale nanotehnologiei, cu dimensiuni mai mici de 100 nanometri. *Experții spun că noua tehnologie, care s-a dovedit eficientă în testele pe animale, va reprezenta „Sfântul Graal în nanomedicină”.* (ziaruldevrancea.ro, <https://goo.gl/99BG8Z>). *Pot fi menționate unele exemple de aplicații: [...] – în nanomedicină, se dezvoltă dispozitive bazate pe senzori nanobiologici în scopul depistării timpurii a unor boli des întâlnite cum ar fi bolile cardiovasculare și cancerul;* (eur-lex.europa.eu, <https://goo.gl/tmJSAf>). (AMB)

nanoparticulă s.f. Particulă care are o dimensiune de ordinul nanometrilor. *Cercetătorii au prelevat un fragment de ADN din proteina alergenă sintetizată de acarian și l-au introdus într-un „nanotaxi”, o nanoparticulă creată de aceeași echipă de oameni de știință.* (romaniatv.net, <https://goo.gl/4Mp4vt>). *Nanoparticule de aur biofuncționalizate – noi trenduri în efectuarea tratamentelor clinice* (researchgate.net, <https://goo.gl/K7CmN2>). – Pl. nanoparticule. (AMB)

narcoterorism s.n. Terorism produs de traficanții de droguri. *Potrivit „El Pais”, acte de narcoterorism au fost înregistrate în statul mexican Sinaloa, unde mai bine de 500 de persoane au fost ucise pe parcursul unui an, în urma „războiului” dintre banda fraților Beltrán Leyva și banda fostului lor aliat Joaquín Guzmán.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2PV7G8K>). *Această „echipă privind finanțarea și narcoterorismul Hezbollah” (HFNT) este însărcinată cu „anchetarea persoanelor și rețelelor care furnizează un sprijin Hezbollah și cu trimiterea lor în judecată dacă va fi nevoie”, a precizat Ministerul Justiției într-un comunicat.* (agerpres.ro, <https://bit.ly/2zRMFle>). – Var. narco-terorism. (BC)

narcoterorist s.m. Persoană care organizează acte de terorism pentru a-și proteja activitatea principală legată de traficul de droguri. *Narcoteroristul care a schimbat istoria unei țări: de la Columbia cafelei, la Columbia cocainei* (Blog, <https://bit.ly/2zOb1wg>). *Poliția Română și DIICOT, în colaborarea cu DEA, au reușit să destructureze o rețea de narco-teroriști, cu legături cu Hezbollah.* (ziuaveche.ro, <https://bit.ly/2qRvF11>). – Pl. narcoteroriști. Var. narco-terorist. (BC)

naturopat, naturopată s.m., s.f., adj. **1.** s.m., s.f. Persoană care vindecă prin intermediul substanțelor naturale. *Naturopatul este singurul operator în domeniul medicinei care lucrează cu adevărat integral (holistic).* (vforverde.ro, <https://bit.ly/2PGwJfA>). // s.f. *Paolo s-a oprit la o tarabă unde se vând plăcinte de Recco, probabil plăcinta cu brânză cea mai bună din lume și în același timp cea mai letală, după opinia naturopatei mele.* (Carte, <https://bit.ly/2KOimRt>). **2.** adj. Referitor la vindecarea prin substanțe naturale; care vindecă prin intermediul substanțelor naturale. *Pe baza consultanței naturopate, conduse pe mai multe paliere de investigație, se face alegerea, asocierea, dozarea și etapizarea administrării produselor naturale.* (sfatulmedicului.ro, <https://bit.ly/2SHp13v>). *Minunea Naturii este prima farmacie naturopată din România și poate printre puținele din lume.* (minuneanaturii.ro, <https://bit.ly/2yOAK1K>). *Doctorul său i-a recomandat operația, o sugestie logică. Însă George nu a vrut să urmeze acea cale; a preferat să încerce întâi medicina naturopată.* (Carte, <https://bit.ly/2JCnqrH>). – M.pl. naturopați, f.pl. naturopate. (BC)

neaccizabil adj. Care nu este supus accizării. *În urma controlului s-a constatat că sub foile de tutun neaccizabil se aflau saci din plastic, transparenți, care conțineau tutun mărunțit accizabil.* (mediafax.ro, <https://goo.gl/wvYNA9>). *În contabilitatea societății sale, a evidențiat livrarea fictivă a produselor neaccizabile – pe de o parte – și aprovizionarea nereală a combustibililor auto – pe de altă parte – către și de la societăți comerciale cu comportament tip „fantomă”.* (observatorulph.ro, <https://goo.gl/QKsRda>). – F.sg. neaccizabilă, m.pl. neaccizabili, f.pl. neaccizabile. (AMB)

neaccizare s.f. Faptul de a nu impune accize sau de a nu le plăti. *Reprezentantul Executivului a admis o singură neaccizare, doar în cazul aparatelor fotografice numerice, fapt acceptat și de comisie.* (ziaruldeiasi.ro, <https://goo.gl/BrQbgW>). *Potrivit unui comunicat difuzat duminică de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, valoarea estimativă la care se ridică prejudiciul creat bugetului de stat prin neaccizare este de peste 60.000 de lei.* (ziare.com, <https://goo.gl/ewGB4n>). (AMB)

neachitare s.f. Neplată. *Nivelul dobânzii pentru neachitarea la timp a taxelor a fost redus cu un sfert la 0,03% pentru fiecare zi de întârziere, de la 1 martie.* (avocatnet.ro, <https://bit.ly/2Ra918G>). *Propunerea legislativă prevede că „suspendarea exercitării dreptului de a conduce autovehicule și tractoare agricole sau forestiere se dispune în cazul neachitării în termen de 30 de zile a amenzilor*

privind circulația pe drumurile publice". (mediafax.ro, <https://bit.ly/2CxsJqK>). (AGNG)

neacid adj. Care nu conține acid. *Proiectul a început anul trecut, urmând să se finalizeze în 2011, și prevede atât dotarea unui laborator de restaurare, aflat în extensia din Palatul Clujana a filialei Cluj a Arhivelor Naționale, cât și conservarea în mediu neacid a 600 de metri liniari de arhivă din secolele XIII–XIX.* (monitorulcj.ro, <https://goo.gl/wciUoL>). *Salatele îi energizează, iar fructele neacide le mențin echilibrul.* (evz.ro, <https://goo.gl/pHBTkQ>). – F.sg. neacidă, m.pl. neacizi, f.pl. neacide. (AMB)

neacoperire s.f. Faptul de a nu acoperi ceva. *Nu discutăm despre neacoperirea prejudiciului, evaluăm comportamentul din detenție.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/kC15nD>). *Trăirea sentimentului fericirii, al unei fericiri care niciodată nu elimină realitatea unor neîmpliniri și neacoperiri ale unor speranțe de realizare, nu-l scoate pe om din conștientizarea istoricității și a realismului existențial.* (Blog, <https://goo.gl/86HhX8>). – Pl. neacoperiri. (AMB)

neacoperitor adj. Insuficient. *La primul punct al ordinei de zi, în urma discuțiilor ce au avut loc, s-a concluzionat că prezentul proiect de lege se dovedește a fi neacoperitor pentru soluționarea problematicii asistenței medicale de urgență.* (cdep.ro, <https://goo.gl/5s4rLK>). *O autostradă, căi ferate, metrou, un spital nu sunt profitabile deoarece, contrar celor prezentate anterior, implică cheltuieli de capital (CAPEX) mult mai mari, în timp ce veniturile sunt mai mici, incerte și neacoperitoare.* (zf.ro, <https://goo.gl/DL1xeT>). – F.sg. și pl. neacoperitoare, m.pl. neacoperitori. (AMB)

neacordare s.f. Faptul de a nu acorda ceva. *Sindicaliști din învățământ vor picheta astăzi sediul Prefecturii, pentru a-și arăta nemulțumirile legate de negocierile privind modificarea Codului Muncii, cât și de neacordarea indexării salariale destinate bugetarilor.* (ziaruldeiasi.ro, <https://bit.ly/2ApOF61>). *Neacordarea priorității de trecere pietonilor angajați în traversarea regulamentară a drumului public prin locurile special amenajate și semnalizate, aflați pe sensul de deplasare a autovehiculului, tractorului agricol sau forestier ori tramvai constituie contravenție și se sancționează cu amenda prevăzută în clasa a II-a de sancțiuni – de la 4 sau 5 puncte – respectiv cu de la 580 lei la 725 lei și cu aplicarea sancțiunii contravenționale complementare a suspendării exercitării dreptului de a conduce pentru o perioadă de 30 de zile săvârșirea de către conducătorul de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai.* (untrr.ro, <https://bit.ly/2JbRien>). – Pl. neacordări. (AGNG)

neactivare s.f. Faptul de a nu activa ceva. *PSD face lobby la Bruxelles pentru neactivarea clauzei de salvagardare* (monitorulsv.ro, <https://goo.gl/4pFnh2>). *Salvarea este așteptată de la reorganizare, prin anunțata trecere a clubului Dunărea de la MTS la Consiliul Județean, aceasta fiind și explicația neactivării boxului la noul CS Municipal.* (viata-libera.ro, <https://goo.gl/2BnEQz>). (AMB)

neactualizare s.f. Faptul de a nu actualiza ceva. *Vâlcov publică 4 anexe ale ANRM referitoare la banii pierduți prin neactualizarea prețului la gaze* (mediafax.ro, <https://goo.gl/DzUxur>). *În aceste condiții, cu un site întortocheat, plin de neactualizări, ne mai mirăm că treaba merge așa cum merge în județ... sau la vârful cel mai înalt al CJ-ului...* (giurgiu-acum.ro, <https://goo.gl/UgBmeP>). – Pl. neactualizări. (AMB)

neaderare s.f. Faptul de a nu adera la ceva. *Neaderarea la Schengen scade competitivitatea economiei* (capital.ro, <https://goo.gl/SkKU1L>). *Decizia aderării sau a neaderării Ucrainei la NATO trebuie să fie luată în cadrul unui referendum național, a declarat președintele ucrainean Petro Poroșenko, relatează agenția de presă Unian.* (activenews.ro, <https://goo.gl/Pym8nN>). – Pl. neaderări. (AMB)

neadjudecare s.f. Faptul de a nu adjuceca ceva. *Pe timpul verii am avut niște constrângeri: turbulențele de pe piața politică au fost resimțite și pe piața monetară, prin conturarea unei tendințe de creștere destul de puternică a dobânzilor la titlurile de stat, fapt ce a condus la neadjudecarea unor licitații.* (capital.ro/download?id=177364). *Organizatorul precizează că garanția de asigurare se returnează în cazul neadjudecării licitației.* (agerpres.ro, <https://goo.gl/t1A47m>). (AMB)

neadministrabil adj. Care nu este sau nu poate fi administrat. *Pendiuc și alți primari se plâng că Guvernul face localitățile neadministrabile, după hotărârile aiuritoare ce le dă mereu bugetul peste cap.* (curier.ro, <https://goo.gl/bgUVSsz>). *Site-ul de prezentare reprezintă pachetul potrivit pentru cei care doresc un site simplu, neadministrabil, ce asigură o prezență online eficientă.* (Blog, <https://goo.gl/xrJpYA>). – F. sg. neadministrabilă, m.pl. ^neadministrabili, f.pl. neadministrabile. (AMB)

neadministrare s.f. Faptul de a nu administra ceva (frecvent, un medicament). *Tot în această țară, potrivit datelor oficiale, se produc 25 de milioane de situații de risc (neadministrare la timp a pilulei contraceptive, ruperea prezervativului) și au loc 200.000 de avorturi.* (mediafax.ro, <https://goo.gl/1JuC3U>). *Între timp, am aflat că aceste bacterii se dezvoltă și din cauza unei neadministrări corecte a antibioticelor.* (news.ro, <https://goo.gl/4rWLk8>). (AMB)

neadoptare s.f. Faptul de a nu adopta ceva. *Emil Boc spunea ieri că, în caz de neadoptare a Legii salarizării, el va pune în aplicare planul B.* (cotidianul.ro, <https://goo.gl/wf5U9r>). *Antonescu vrea ca România să valorifice avantajele neadoptării euro* (stiripesurse.ro, <https://goo.gl/Bdjsvc>). (AMB)

neaerisire s.f. Faptul de a nu aerisi. *Neaerisirea încăperii duce la apariția alergiilor și a astmului, la dureri de cap și de gât, la probleme de concentrare și digestive, informează cotidianul Gândul.* (mediafax.ro, <https://goo.gl/XzyYcY>). *Când decolează avionul sau când urcăm pe serpentine, urechile se înfundă din cauza neaerisirii urechii medii.* (jurnalul.antena3.ro, <https://goo.gl/poAp1o>). (AMB)

neafectare s.f. Faptul de a nu afecta ceva. *Băsescu a discutat cu Oprea și Boc despre neafectarea pensiilor militare mai mici de 3.000 de lei.* (mediafax.ro, <https://goo.gl/Wbg1me>). „Al treilea principiu foarte important este cel al neafectării proiectelor în derulare, proiecte de investiții fezabile, fiind asigurate sume pentru lucrări ce se pot efectua până la finalul acestui an”, a precizat ministrul Finanțelor. (comisarul.ro, <https://goo.gl/HbNzPv>). (AMB)

neafișare s.f. Faptul de a nu afișa ceva. *Amenzi de peste 40.000 lei date de polițiștii locali unor firme din Timișoara: marfă expirată, terase neautorizate, neafișarea prețurilor și lipsa acordului de funcționare* (ziuadevest.ro, <https://goo.gl/mXymCE>). *Constant a apărut problema neafișării pe portiera din față a valorii tarifului pe kilometru și pe oră.* (viata-libera.ro, <https://goo.gl/uF28B8>). (AMB)

nealegere s.f. Faptul de a nu alege ceva. *Marian Salomir: „Nealegerea lui Mircea Sandu ar fi cu siguranță o pierdere pentru fotbalul românesc”* (gsp.ro, <https://goo.gl/PoBfU5>). *Nealegerea lui Andreicuț a dus la secesiunea nordului Mitropoliei Ardealului, sub conducerea lui Bartolomeu Anania.* (cdep.ro, <https://goo.gl/xs4Xeg>). (AMB)

nealergic adj. Care nu are drept cauză sau nu dezvoltă o alergie. *Există două forme de rinită: rinita acută, denumită în mod obișnuit coriză, și rinita cronică, care cuprinde rinita nealergică și rinita alergică; [...]* (ziarullumina.ro/dictionar-medical-49594.html). *Organismul percepe alergiile ca periculoase și reacționează violent, prin mecanisme de apărare, deși cantitatea de alergen poate fi infimă, insesizabilă pentru cei nealergici.* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/LQb5Pa>). – F.sg. nealergică, m.pl. nealergici, f.pl. nealergice. (AMB)

nealimentar adj. Care nu poate fi consumat ca aliment. *Anul trecut, în sistemul de alertă rapidă au fost înregistrate un număr de 2.072 de alerte în legătură cu produse nealimentare periculoase, dintre care 25 au venit din România, și au fost întreprinse 2.745 de acțiuni în urma alertelor, potrivit unui raport anual publicat luni de Comisia Europeană.* (capital.ro, <https://bit.ly/2O05kAo>). *Românii au cheltuit de Paște, în medie, 300 de lei pentru cumpărăturile nealimentare făcute online, conform unui studiu realizat de Champaigns.* (libertatea.ro, <https://bit.ly/2yvtjT5>) – F.sg. nealimentară, m.pl. nealimentari, f.pl. nealimentare. (AGNG)

neamerican adj., s.m. **1.** adj. Care nu este american. *Singurul artist neamerican acceptat la Bluestock, concert în București* (dcnews.ro, <https://goo.gl/eXoBMx>). *Viziunea lui Donald J. Trump în ceea ce privește viitorul națiunii noastre este pe cât de deranjantă, pe atât de profund neamericană.* (agerpres.ro, <https://goo.gl/dmDxEU>). **2.** s.m. Persoană care nu face parte din populația Statelor Unite ale Americii. *Dar sunt negat și de unii confrăți americani, enervați că un neamerican a putut ajunge atât de cunoscut.* (evz.ro, <https://goo.gl/ffnoLo>). *Agențiile de informații considerau această nouă autorizare ca absolut vitală pentru apărarea țării împotriva terorismului, susținând că legea*

nu îi vizează decât pe neamericani, în străinătate, cetățenii americani fiind protejați prin Constituție împotriva oricăror interceptări fără mandat judecătoresc ale comunicațiilor lor. (digi24.ro, <https://goo.gl/Us7h9N>). – F.sg. neamericană, m.pl. neamericani, f.pl. neamericane. (AMB)

neapartenență s.f. Faptul de a nu aparține la ceva. *Legile justiției: Magistrații depun declarații de neapartenență la serviciile de informații, iar comisiile parlamentare de control SRI și SIE le verifică veridicitatea* (libertatea.ro, <https://goo.gl/a8xZ94>). *Fostul premier Sorin Grindeanu a declarat, în cadrul audierii sale în comisiile parlamentare pentru postul de președinte al ANCOM, că îndeplinește criteriile pentru această funcție, inclusiv pe cel al neapartenenței la un partid politic, întrucât a fost exclus din PSD.* (cotidianul.ro, <https://goo.gl/HKJ6aQ>). (AMB)

neaplicare s.f. Faptul de a nu aplica ceva. *România, trimisă în fața Curții de Justiție pentru neaplicarea normelor privind combaterea spălării banilor.* (hotnews.ro, <https://bit.ly/2R9LC7c>). *Organizația pentru Promovarea Transportului Alternativ în România (OPTAR) și Comunitatea Bicicliștilor din București (CBB) anunță organizarea, sâmbătă, a celui de-al șaselea marș al bicicliștilor, cu plecare din Parcul Herăstrău, intrarea Charles de Gaulle, în semn de protest pentru neaplicarea măsurilor de siguranță rutieră.* (evz.ro, <https://bit.ly/2yXO09N>) – Pl. neaplicări. (AGNG)

nearestare s.f. Faptul de a nu aresta pe cineva. *Washingtonul și-a exprimat dezamăgirea vizavi de nearestarea fostului consultant NSA Edward Snowden la Hong Kong.* (b1.ro, <https://goo.gl/yn53uE>). *Acolo, el s-a milogit de colegi ca să voteze pentru nearestarea sa, cerută de organele legii.* (botosaneanul.ro, <https://goo.gl/yZPKgR>). – Pl. nearestări. (AMB)

nearmonizare s.f. Faptul de a nu armoniza ceva. *Nu e armonizată legislația națională cu Ghidul solicitantului. Avem depus un proiect, împreună cu Iașul pentru infrastructură și ne-am trezit blocați de această nearmonizare mai ales pe Legea apelor.* (newsbucovina.ro, <https://goo.gl/GvUHGk>). *De cele mai multe ori costurile fiscale mari vin din cauza nearmonizării deciziilor intracompanie.* (capital.ro, <https://goo.gl/rJ7c52>). – Pl. nearmonizări. (AMB)

neasigurare s.f. Faptul de a nu (se) asigura. *Neacordarea priorității de trecere și neasigurarea la schimbarea direcției de mers, principalele cauze ale accidentelor rutiere* (ziare.com, <https://goo.gl/xxwm5q>). *Din cauza neasigurării surselor de finanțare, unele lucrări au fost suspendate, iar altele s-au degradat.* (curierulnational.ro/old/print/260756). *Anul acesta scăpăm de amenda pentru neasigurarea locuinței* (blogulspecialistului.ro, <https://bit.ly/2Aq1z3X>). – Pl. neasigurări. (AMB)

neasumare s.f. Faptul de a nu-și asuma ceva. *„Neasumarea adevărului e o otravă pentru sufletul unui popor”.* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/igY4Zy>).

Pentru că el manifestă de cele mai multe ori amplificat neasumările părinților. (dbonline.ro, <https://goo.gl/p45Gtp>). – Pl. neasumări. (AMB)

neatingere s.f. Faptul de a nu atinge ceva (frecvent, un obiectiv). *Neatingerea țintelor nu are drept cauză lipsa de fermitate în promovarea politicilor stabilite, ci pur și simplu nerealismul lor pentru actualul stadiu în care se află economia românească.* (europeanlibera.org/a/2156215.html). *Căci și geografia asta neprietenoasă ne-a privat de înălțimile spiritului român, mai mereu învecinat cu neatingerile văzduhului (când nu s-a prăbușit în mocirla orgiilor de-o inimă imaginabilă depravare) și nu cu domoalele obține; cu pragmatismul tehnic și nu cu sedentarismul pastoral; cu progresul temerar și nu cu melancolismul mucegăios.* (jurnalul.antena3.ro, <https://goo.gl/jfPvFe>). – Pl. neatingeri. (AMB)

neatractiv adj. Care nu place; neatrăgător. *7 obiceiuri care te fac neatractiv.* (lyla.ro, <https://bit.ly/2ScJTIX>). *Oltul, un județ neatractiv pentru turiști* (adevarul.ro, <https://goo.gl/Qbuj6K>). *Prețul ridicat al grâului din acest an a transformat „Primul siloz” într-un program neatractiv, întrucât producătorii nu mai doresc să depoziteze cerealele, ci să le vândă la o valoare foarte mare, a declarat, miercuri, ministrul Agriculturii, Mihail Dumitru.* (mediafax.ro, <https://goo.gl/p1ygm>). – F.sg. neatractivă, m.pl. neatractivi, f.pl. neatractive. (AMB)

neatractivitate s.f. Faptul de a nu fi atrăgător. *Salariile mici din educație i-au alungat din sistem pe mulți profesori valoroși, i-au demotivat și pe cei rămași și le-au creat o stare de respingere și de neatractivitate tinerilor absolvenți de studii superioare.* (tribunainvatamantului.ro, <https://goo.gl/cHtmnJ>). *Asta trebuie să îngrijoreze la fel de mult ca ideea de neatractivitate sexuală cauzată de surplusul de greutate.* (libertatea.ro, <https://goo.gl/UHpnRy>). (AMB)

neatrăgător adj. Care nu place; neatractiv. *Cu cât machiajul este mai încărcat și mai strident, cu atât este considerat mai neatrăgător de bărbați.* (femeia.ro, <https://goo.gl/Cg2igy>). *Studiu: Persoanele neatrăgătoare câștigă salarii mai mari decât cele cu aspect plăcut! Iată de ce* (jurnalistii.ro, <https://goo.gl/jPgR1K>). – F.sg. și pl. neatrăgătoare, m.pl. neatrăgători. (AMB)

neautomat adj., adv. Care nu este automat. *Acesta va fi un proces complex, neautomat, în care Ungaria are sprijinul Poloniei, următoarea pe listă.* (g4media.ro, <https://goo.gl/HEa8pw>). *Firma repară uscătoare de păr, prăjitoare de pâine, mixere, mașini de spălat rufe neautomate, aspiratoare.* (libertatea.ro, <https://goo.gl/uHv683>). // adv. *Opțiunea este folosită pentru a introduce în contabilitate facturile către clienți emise neautomat (de mână).* (info-expert.ro, <https://goo.gl/gcdoh9>). – F.sg. neautomată, m.pl. neautomăți, f.pl. neautomate. (AMB)

neavantajos adj., adv. (Care este) în detrimentul cuiva. *Geologii despre Roșia Montană: Proiectul pare neavantajos pentru statul român* (evz.ro/institutul-1059880.html). *Băncile ascund clauze neavantajoase în contractele de credit.*

(realitatea.net, <https://goo.gl/fFtU9y>). // adv. *Desigur, concluzionează autorul articolului, guvernul de la București va profita pentru a reduce salariile, cheltuielile din sănătate, a nu îmbunătăți sistemul de educație publică, ori a vinde neavantajos companiile publice rămase.* (m.jurnalul.antena3.ro, <https://goo.gl/vUhX1P>). – F.sg. neavantajoasă, m.pl. neavantajoși, f.pl. neavantajoase. (AMB)

nebancar adj. **1.** (În sintagma) *Instituție Financiară Nebancară* = Societate comercială pe acțiuni, alta decât băncile, care este specializată în acordarea de produse de creditare. *Există vreo instituție financiară nebanca care acordă credite de nevoi personale fără a lua în calcul alte rate existente?* (efin.ro, <https://bit.ly/2NXzO61>). **2.** (În sintagma) *credit nebanca* = Tipuri de împrumuturi acordate de către o instituție financiară nebanca. *Creditele nebanca sunt un nou concept de credite pe termen scurt, acordate de către IFN-uri (Instituțiile Financiare Nebancare), care nu necesită foarte multe documente sau stat la cozi și reprezintă soluția cea mai bună atunci când ai nevoie urgentă de bani.* (ferratum.ro, <https://bit.ly/2Ratjim>). – F.sg. nebanca, m.pl. nebanca, f.pl. nebanca. (AGNG)

necolaborare s.f. Faptul de a nu colabora. *Ponta: Rezoluția privind necolaborarea cu Băsescu și cu PDL se referă inclusiv la Ungureanu* (mediafax.ro, <https://bit.ly/2EH9opW>). *Vineri, Sorin Roșca Stănescu a declarat, pentru MEDIAFAX, că nu a primit o nouă adeverință de la CNSAS privind necolaborarea sa cu Securitatea, precizând că el a recunoscut public încă din 1992 că a colaborat cu Brigada Antiteroristă a Securității.* (ziaruldeiasi.ro, <https://bit.ly/2yDsYy3>). (AGNG)

necomunișt adj., s.m. (Persoană) care nu aderă la practicile sau la ideile, politicile etc. comuniste. *Polonezul Tadeusz Mazowiecki, primul șef de guvern necomunist din Europa de Est, a decedat luni la Varșovia, la vârsta de 86 de ani, a anunțat agenția de presă catolică KAI, citată de AFP.* (mediafax.ro, <https://bit.ly/2O04TpW>). *Liderii celor patru formațiuni necomuniste din Parlamentul de la Chișinău ales în urma scrutinului anticipat din 29 iulie (Partidul Liberal Democrat, Partidul Liberal, Partidul Democrat și Alianța Moldova Noastră) au decis să constituie o coaliție de guvernare democratică.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2yWWJJj>). // s.m. *Săracul, a fost mereu contra curentului, comunist când comuniștii erau prizonieri, necomunist când necomuniștii erau prin pușcării.* (dilemaveche.ro, <https://bit.ly/2yvYKwB>). *Potrivit studiului, cei care s-au declarat pro-comuniști tindeau, cu 33 procente mai mult, decât necomuniștii să se considere bolnavi.* (sfaturimedicale.ro, <https://bit.ly/2EGsFIb>). – F.sg. necomuniștă, m.pl. necomuniști, f.pl. necomuniste. (AGNG)

neconstituționalitate s.f. (Jur.) **1.** Situație în care o prevedere legală este în contradicție cu principiile și reglementările din Constituție. *Decizia prin care se constată neconstituționalitatea legii se comunică președinților celor două Camere ale Parlamentului și primului-ministru.* (ccr.ro, <https://bit.ly/2RbIIA9>). *Scurte observații privind neconstituționalitatea unui proiect de lege care tinde să reintroducă închisoarea contravențională* (juridice.ro, <https://bit.ly/2ywAN8l>) **2.** (În sintagma) *excepție de neconstituționalitate* = Invocarea neconstituționalității (1) unei legi în vigoare. *Soluționarea excepției de neconstituționalitate sau*

controlul de constituționalitate a posteriori este reglementat de art.146 lit.d) din Constituție și de art.29–33 din Legea nr.47/1992. (ccr.ro, <https://bit.ly/2R6MmtV>). Excepție de neconstituționalitate – modalitate procesuală prin care se sesizează Curtea Constituțională asupra neconcordanțelor existente între unele dispoziții legale aplicabile în cauza dedusă judecării și dispozițiile Constituției. (legeaz.net, <https://bit.ly/2JbDeR>). (AGNG)

necrofan s.m., adj. (Foarte rar) (Persoană) care devine fan al unui artist abia după ce acesta a decedat. *Ce face un necrofan? Își trăiește viața, complet rupt de elementele care-l vor lega de următoarea victimă. Nu-i pasă prea mult, nu-l pasionează, ba, mai mult, uneori aruncă în derizoriu actele artistice ale viitoarei vedete moarte. (academiacatavencu.info, <https://goo.gl/9Bj7Yd>). // adj. Și da, Nistor și-a făcut partea, a livrat intimități lacrimogene-n direct la Măruță pentru fericirea publicului necrofan și happylică, dar n-a mai primit cântarea. (Blog, <https://bit.ly/2Sb9ngu>). – F.sg. ^necrofană, m.pl. necrofani, f.pl. ^necrofane. (BC)*

necuvенit adj., adv. Care este primit pe nedrept; nemeritat; neîntemeiat. *Primirea de foloase necuvenite (legeaz.net, <https://bit.ly/2RUzRBD>). Restituirea sumelor nedatorate și bunurilor necuvenite (codulmuncii.ro, <https://bit.ly/2Bwyvry>). // adv. Se aprobă exonerarea de la plată a sumelor reprezentând indemnizații acordate în temeiul Ordonanței Guvernului nr.105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 189/2000, cu modificările și completările ulterioare, sume considerate a fi încasate necuvenit și pe care beneficiarii trebuie să le restituie drept consecință a constatării, prin decizie, de către Casa de pensii a municipiului București sau casele județene de pensii ori alte instituții cu atribuții de control, a unor prejudicii. (mediafax.ro, <https://bit.ly/2CCMugV>). – F.sg. necuvenită, m.pl. necuveniți, f.sg. necuvenite. (AGNG)*

nedepunere s.f. Faptul de a nu depune. *Nedepunerea declarațiilor fiscale în termenele legale este considerată contravenție și se sancționează cu amendă. (contexpert.ro, <https://bit.ly/2SxulKF>). Atenție, vine amenda de 500 de lei, pentru nedepunerea Declarației Unice (realitateafinanciara.net, <https://bit.ly/2UPMGio>). (AGNG)*

nedidactic adj. Care nu este cadru didactic, care nu se referă la cadrele didactice. *Personalul nedidactic din învățământul preuniversitar este în continuare, contrar tuturor promisiunilor din ultima vreme, într-o situație dezastruoasă din punct de vedere al volumului de muncă și al salarizării. (tribunainvatamantului.ro, <https://bit.ly/2MXUkUB>). Organizarea și desfășurarea concursului de ocupare a posturilor nedidactice dintr-o unitate de învățământ sunt coordonate de director. (didactino.ro, <https://bit.ly/2Bm5wJb>). – F.sg. nedidactică, m.pl. nedidactici, f.pl. nedidactice. (CIR)*

nediscriminatoriu adj., adv. (Într-un mod) care nu discriminează. *La Universitatea Princeton se trece la limbajul nediscriminatoriu la adresa diversității*

sexuale. (hotnews.ro, <https://bit.ly/2MIPxQl>). *Codul etic al educației – o abordare etică și nediscriminatorie* (tribunainvatamantului.ro, <https://bit.ly/2RbJ1dt>). // adv. *Deputatul USR Cătălin Drulă a susținut la o dezbatere organizată joi că bugetul Bucureștiului este „văduvit” de subvenția la gigacalorie dată nediscriminatoriu*. (ziare.com, <https://bit.ly/2vTxW88>). – F.sg. nediscriminatorie, m. și f.pl. nediscriminatorii. (CIR)

neeurop^{ean} adj., s.m. **1.** adj. Care nu aparține sau nu este specific Europei. *PSD susține, de asemenea, că România a evoluat în ultimii ani către un „model de societate neeuropean”, [...] (mediafax.ro, <https://goo.gl/CQAeDT>). Parlamentul European a adoptat propunerea emiterii unui document de călătorie care să faciliteze reîntoarcerea în țara de origine a resortisanților neeuropeni*. (romania-actualitati.ro, <https://goo.gl/HzA41e>). **2.** s.m. Persoană care nu are origine sau rezidență europeană. *Nu contează că teoria complotului în cazul DSK îl indică ca tartor pe oponentul politic, președintele Sarkozy sau o strategie a rușilor de a pune la șefia FMI un neeuropean*. (national.ro, <http://bit.ly/2nnVVt0>). *După ce i-au abandonat în 1940 acum își permit să-i trateze ca pe niște străini, ca pe niște neeuropeni, ca pe niște sălbatici...* (Blog, <https://goo.gl/h3qqoz>). – F.sg. neeuropeană, m.pl. neeuropeni, f.pl. neeuropene. (AMB)

neexercitare s.f. Faptul de a nu exercita ceva. *Pentru neexercitarea sau exercitarea necorespunzătoare a drepturilor părintești și pentru neîndeplinirea ori îndeplinirea necorespunzătoare a îndatoririlor părintești, părinții răspund potrivit legii*. (ziaruldeiasi.ro, <https://goo.gl/MT45OK>). *Acesta a trecut cu 19 voturi „pentru”, 10 „împotriva”, o abținere și două neexercitări de vot*. (ziarulevenimentul.ro, <https://goo.gl/SdFxfL>). – Pl. neexercitări. (AMB)

nefinalizare s.f. Absența finalizării ca urmare a unor impedimente sau a neîndeplinirii obligațiilor contractuale. *În antecontract sunt trecute penalități destul de mici pentru nefinalizare*. (Forum, <https://bit.ly/2Bp3msu>). *Creșterea cu aproape 50% a prețului granulelor de polietilenă (PE) în perioada ianuarie – mai 2015 determină apariția riscului de nefinalizare a proiectelor de construcții realizate cu această materie primă*. (agendaconstructiilor.ro, <https://bit.ly/2MpMPte>). – Pl. nefinalizări. (CIR)

nefinanțiar adj. Care se referă la alte aspecte decât cele financiare. *Din 1 ianuarie 2017, entitățile de interes public vor fi obligate să declare informații nefinanțiare, dacă la data bilanțului acestea depășesc un număr mediu de 500 de salariați în cursul exercițiului financiar*. (ziaruldeiasi.ro, <https://bit.ly/2MpPG5y>). *Cine completează declarația nefinanțiară?* (legestart.ro, <https://bit.ly/2MAGWbX>). – F.sg. nefinanțiară, m.pl. nefinanțiar, f.pl. nefinanțiare. (CIR)

nefolosire s.f. Faptul de a nu folosi ceva. *Sute de sancțiuni date șoferilor botoșăneni pentru nefolosirea centurii de siguranță, în urma unor acțiuni ale polițiștilor rutieri*. (botosaninews.ro, <https://goo.gl/CJ5nY9>). *În fiecare an, peste 200 de persoane sunt victime ale nefolosirii detectoarelor de gaz și incendiu*. (isubif.ro, <https://goo.gl/FThDxe>). – Pl. nefolosiri. (AMB)

negustoreală s.f. **1.** Comerț. *Cum drumul lui Ceaușescu trecea chiar prin fața bisericii, oamenii lui Bobu mai voiau să demoleze clopotnița și rândul de chilii, arhondaricul și cancelaria, vrând să mute în locul lor tarabele și toată negustoreala zgomotoasă din Piața Unirii.* (formula-as.ro, <https://goo.gl/zTX8np>). **2.** (Ir.) Negociere politică. *Socoteala de-acasă nu-i tot una cu negustoreala din târg.* (Blog, <https://goo.gl/hyBP8B>). *Chiar și așa, cu amenințarea excluderii deasupra capului unii consilieri locali au făcut bani prin tranzacționarea votului la alegerea viceprimarilor. Alții au regretat că nu au făcut bani deși puteau să o facă. Negustoreala consilierilor va continua încă mult timp.* (comentariu, ziaruldevalcea.ro, <https://goo.gl/dCfrS9>). – Pl. negustoreli. (BC)

neinclu~~d~~ere s.f. Omitere, absența includerii. *Neincluderea unui bun în certificatul de moștenitor* (Forum, <https://bit.ly/2w8YKkg>). *Vicepremierul bulgar Meglena Kuneva consideră că țara sa este pregătită să adere la Schengen, apreciind că neincluderea Bulgariei și României în acest spațiu are de-a face cu lipsa încrederii politice din partea Uniunii Europene.* (mediafax.ro, <https://bit.ly/2L5eKcv>). – Pl. neinclu~~d~~eri. (CIR)

neinformare s.f. Lipsa informării. *Rata deceselor la copiii de până în cinci ani este de peste două ori mai mare în România, față de media Uniunii Europene, sărăcia, starea infrastructurii, neinformarea și migrarea personalului medical constituind principalele cauze care duc la un număr semnificativ de decese în rândul copiilor.* (mediafax.ro, <https://bit.ly/2w3hMcL>). *Dacă până atunci îmi imaginam despre un copilăș mic că nu este capabil de prea multe, că la 2 ani nu trebuie să ne așteptăm la multe de la ei, această mămică a venit să răstoarne toate prejudecățile și neinformările mele.* (Blog, <https://bit.ly/2r3MyPx>). – Pl. neinformări. (CIR)

neinteroperabil adj. (Ferov.) Care nu poate fi folosit de mai mulți operatori. *Tronsonul în lungime de de 25,7 km este considerat neinteroperabil, drept pentru care Ministerul Transporturilor a decis să fie închiriat.* (adev.ro/nand2i). *Guvernul a modificat anexele unui act normativ (HG 643/2011), care stabilea condițiile de închiriere de către CFR S.A. a unor părți a infrastructurii feroviare, schimbând statutul a 486 de kilometri de cale ferată din interoperabili în neinteroperabili.* (gandul.info, <https://goo.gl/Y1hYqC>). – F.sg. neinteroperabilă, m.pl. neinteroperabili, f.pl. neinteroperabile. (AMB)

neitineraric adj., adv. În afara itinerariului prevăzut inițial. *În situații de acest gen, de oprire neitinerarică, rugăm pasagerii să nu staționeze în gabaritul liniei ferate pe durata staționării și a efectuării manevrelor aferente remedierii situației.* (<https://www.cfrcalatori.ro/>). // adv. [...] o garnitură de tren, încărcată cu produs petrolier ce rula pe relația Constanța – Oradea, a fost frânată neitineraric de către persoane necunoscute, care, ulterior au escaladat vagoanele tip cisternă și au început să sustragă din conținut. (ziuaconstanta.ro, <https://goo.gl/TsQLnQ>). – F.sg. neitinerarică, m.pl. neitinerarici, f.pl. neitinerarice. (BC)

neîncasare s.f. Faptul de a nu încasa ceva. *Din neîncasarea TVA pe autoturisme, statul a pierdut în primele șase luni peste 190 de milioane de euro.* (digi24.ro, <https://goo.gl/AeVBdu>). *El a arătat că s-a ajuns ca neîncasările de buget pe primele șase luni să fie de 6,5 miliarde de lei.* (mediafax.ro, <https://goo.gl/Khl7sf>). – Pl. neîncasări. (AMB)

neînceptere s.f. (Jur., în sintagma) *neînceptere a urmăririi penale* = Decizie a unei instanțe judecătorești prin care se hotărăște să nu se înceapă urmărirea penală a unui învinuit. *Cum poți contesta decizia de neînceptere a urmăririi penale* (libertatea.ro, <https://bit.ly/2PmVzy7>). *Primarul din Călinești-Oaș are aproape 50 de rezoluții de neînceptere a urmăririi penale.* (informatia-zilei.ro, <https://bit.ly/2Bx1GNk>). – Pl. neîncepteri. (CIR)

neletal adj. Care nu produce moartea. *Cât de letale sunt pistoalele cu bile și alte arme neletale.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2L9m9Yt>). *Singura armă neletală produsă de fabrică cu certificat NATO NCAGE.* (762.ro, <https://bit.ly/2OP2saB>). – F.sg. neletală, m.pl. neletali, f.pl. neletale. (CIR)

nemonetar adj. Care nu se exprimă prin numerar. *Statele (guvernele) emit niște bani nemonetari sub formă de bonuri de tezaur.* (revistavip.net, <https://goo.gl/0gNX7D>). *Elementele nemonetare achiziționate cu plata în valută și înregistrate la costul istoric (active fixe, stocuri) trebuie raportate utilizând cursul de schimb de la data efectuării tranzacției; [...]* (infoinstitutii.ro, <https://goo.gl/flgLec>). – F.sg. nemonetară, m.pl. nemonetari, f.pl. nemonetare. (AMB)

nemțălău s.m. (Depr.) Persoană de etnie germană; neamț. [...] *pensionarul pe care l-am auzit vorbind în parcul mare despre faptul că Dragnea va pune ordine în țară, că să mai termine Kovesi cu arestările ei, că nemțălăul trebuie suspendat și că-i bine cu PSD că-i mai bagă o sută de lei la pensie.* (Blog, <https://bit.ly/2QltZ55>). *Ei bine, Nietzsche era un nemțălău și putea să aibă defecte specifice lor, dar era un mare creier.* (Carte, <https://bit.ly/2QjBpWr>). – Pl. nemțălăi. (BC)

nenegociabil adj. Care nu se poate negocia. *Condiția noastră preliminară și nenegociabilă este dublarea salariilor medicilor rezidenți.* (zf.ro, <https://goo.gl/3mAhVF>). *Nu e rău ca cei care participă în campanie sau care încearcă să ne hotărască viața, pe viitorii patru ani, să înțeleagă importanța a două lucruri nenegociabile pentru poporul român: Dumnezeu și sufletul poporului.* (cotidianul.ro, <https://goo.gl/XkdnC9>). – F.sg. nenegociabilă, m.pl. nenegociabili, f.pl. nenegociabile. (AMB)

nenul adj. Diferit de zero. *Pentru a folosi un ATM este necesar să aveți un card de debit cu sold nenul sau un card de credit care nu și-a atins limita de creditare.* (financiarul.ro, <https://bit.ly/2Cm4w6O>). *Cifrele nenule sunt toate cifrele în afară de 0, 0 e o cifră nulă.* (brainly.ro, <https://bit.ly/2yIbI9K>). – F.sg. nenulă, m.pl. nenuli, f.pl. nenule. (BC)

neoconservator, **neoconservatoare** adj., s.m., s.f. (Persoană) care este reprezentant al unei gândiri politice pragmatice, menită să împace tradiția cu modernitatea, adept al neoconservatorismului. *Mă îndoiesc că va fi considerat vreodată neoconservator, dar nu există niciun motiv real pentru care nu ar trebui să poarte acest titlu.* (revista22.ro, <https://bit.ly/2Bl62Y1>). // s. *Echipa neoconservatorilor americani apropiată președintelui George W. Bush, adeptă a dreptului de ingerință dar și creatoare a conceptului de „război împotriva terorismului”, a avut o influență decisivă în declanșarea războiului SUA împotriva Irakului.* (gandeste.org, <https://bit.ly/2MCBlSt>). *Doamna Nuland e o neoconservatoare binecunoscută pe mapamond și în America.* (cotidianul.ro, <https://bit.ly/2QezPrC>). – M.pl. neoconservatori, f.pl. neoconservatoare. (CIR)

neoconservatorism s.n. Curent sau gândire politică pragmatică, apărută în SUA în anii 1960, care susține democrația și care este menită să împace tradiția cu modernitatea. *Încetarea din viață a lui Irving Kristol a readus în dezbaterea intelectuală tema neoconservatorismului.* (Blog, <https://bit.ly/2MmZXPt>). *Alți adversari ai neoconservatorismului vin dinspre extrema dreaptă.* (Blog, <https://bit.ly/2ON9Rqy>). (CIR)

neocupare s.f. (Despre spații, clădiri, birouri) Existența unor spații, clădiri sau birouri libere. *La sfârșitul lui 2017 existau peste 2,5 milioane de metri pătrați de spații de birouri moderne în București, înregistrând o rată de neocupare medie de aproximativ 10%.* (zf.ro, <https://bit.ly/2BpZAYs>). *Rata de neocupare a spațiilor industriale și logistice din București se apropie de zero.* (profit.ro, <https://bit.ly/2nTZy8I>). – Pl. neocupări. (CIR)

neofeudalișm s.n. Manifestări recente de feudalism sau asemănătoare cu feudalismul. *România a luat-o pe calea tranziției spre „economia de piață”, dar asta doar în orașe, căci la sate tranziția a fost mai degrabă spre un soi de neofeudalișm: n-a fost o tranziție, ci două [...].* (dilemaveche.ro, <https://bit.ly/2Qih5Va>). *Astfel burgezia stă oarbă în fața catastrofei sociale care caracterizează epoca noastră. Clasa aceasta își pierde tot mai mult independența economică, se proletarizează cu alte cuvinte, și în aceeași vreme visează un vag neofeudalișm.* (Carte, <https://bit.ly/2oV7LtV>). (BC)

neparlamentar adj. Care nu face parte din Parlament din cauza lipsei întrunirii numărului necesar de voturi. *Partidele neparlamentare, discriminate de prevederi fără logică.* (viata-libera.ro, <https://bit.ly/2N6hl81>). *Europarlamentarul PDL Cristian Preda afirma, într-un interviu acordat cotidianului România Liberă, că „Boc și compania sunt obligați să decidă ceva” și că este nevoie de „o mutare politică semnificativă”, în condițiile în care PDL a păstrat până acum „o liniște nefirească”, de „partid neparlamentar”.* (hotnews.ro, <https://bit.ly/2MFaW6x>). – F.sg. neparlamentară, m.pl. neparlamentari, f.pl. neparlamentare. (CIR)

neparticipare s.f. Absenteism, lipsa participării. *Pentru cei ce nu doresc validarea lui sau îl consideră inutil, neparticiparea este modul legitim de*

exprimare a opțiunii politice. (adevarul.ro, <https://bit.ly/2FEGDul>). *Decizia de neparticipare este o scutire acordată unei țări care nu dorește să se alăture celorlalte state membre ale Uniunii într-un anumit domeniu al cooperării comunitare, ca mod de evitare a unui impas general.* (euroavocatura.ro, <https://bit.ly/2MDaaak>). – Pl. neparticipări. (CIR)

nepericulos adj. Care nu este periculos. *Guvernul României introduce o nouă taxă de mediu în valoare de 80 lei/tona de deșeu nepericulos.* (ziarulunirea.ro, <https://goo.gl/loFocC>). *Foarte mulți oameni sunt totuși sceptici în legătură cu acest subiect, pentru că, în majoritatea cazurilor, se face confuzie între compușii cu fluor (fluorura de sodiu sau calciu) nepericuloși din pasta de dinți și elementul chimic fluor care este înalt reactiv și foarte otrăvitor.* (m.libertatea.ro, <https://goo.gl/sH79IY>). – F.sg. nepericuloasă, m.pl. nepericuloși, f.pl. nepericuloase. (AMB)

neprezentare s.f. **1.** Absența prezentării la vot. *Dacă a te prezenta la alegeri este o obligație civică, pentru că și tu ești responsabil de felul în care este administrată comunitatea în care trăiești, participarea la referendum este opțională și, mai mult, Curtea Constituțională a decis că neprezentarea la urne echivalează cu manifestarea unei opinii politice.* (ziare.com, <https://bit.ly/2PUksoM>). *Această campanie pentru neprezentare la vot este total lipsită de logică.* (tion.ro, <https://bit.ly/2DFdv3L>). **2.** (Jur.) Absența prezentării la un proces sau hotărâre notarială. *În cadrul procedurii succesorale notariale, în caz de neprezentare la dezbaterile succesiunii a unui moștenitor sau a tuturor moștenitorilor, măsurile dispuse de notarul public în cauză pot varia în funcție de circumstanțele cazului, astfel cum vom detalia mai jos.* (notariat-tineretului.net, <https://bit.ly/2nRJmF5>). *Neprezentarea la dezbaterile succesiunii reprezintă o renunțare la moștenire.* (libertatea.ro, <https://bit.ly/2r2AePA>). **3.** (Jur.) Refuzul de a prezenta diverse acte la control. *Însă dacă un șofer nu are documentul de identitate sau actele asupra lui, dar își spune numele și polițiștii îl pot identifica online în baza de date, va fi caz numai de amendă pentru neprezentarea documentelor, nefiind nevoie de deplasarea la o secție de poliție.* (4tuning.ro, <https://bit.ly/2AkhWxG>). *Amenda pentru neprezentarea dosarului preșurilor de transfer de către un contribuabil mic este de între 2.000 RON și 3.500 RON.* (atipics.ro, <https://bit.ly/2MnTnZn>). **4.** (În sintagma) *scor de neprezentare = Victorie cu 3–0 a unei echipe sportive, la originea scorului prin care este declarată câștigătoare echipa prezentă în teren, prin neprezentarea echipei adverse. Unirea Tășnad a făcut act de prezență la Miercurea Ciuc. S-a întors acasă după ce a pierdut meciul cu AFK Csikszereda la scor de neprezentare.* (informatia-zilei.ro, <https://bit.ly/2TITdfi>). *Victorie la scor de neprezentare pentru FC Argeș* (ziarulargesul.ro, <https://bit.ly/2DUhDxz>). – Pl. neprezentări. (CIR)

neprofitabil adj. Care nu este profitabil; nerentabil. *Motivul pentru care Bitcoin ar putea ajunge neprofitabil până la sfârșitul anului 2018.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2wi92i9>). *Internet tot mai ieftin, însă neprofitabil.* (capital.ro, <https://bit.ly/2MsnYoE>). – F.sg. neprofitabilă, m.pl. neprofitabili, f.pl. neprofitabile. (CIR)

neprogramare s.f. Penalizare a unei echipe de fotbal pentru încălcarea unor reguli prin împiedicarea acesteia de a participa la unul sau mai multe meciuri din cadrul campionatului. *Anunțul oficial al neprogramării echipei Pandurii pentru etapa a XIX-a a Ligii I a fost făcut miercuri, pe site-ul oficial al Ligii Profesioniste de Fotbal, cu două zile înainte de meciul cu Oțelul Galați.* (mediafax.ro, <https://bit.ly/2PIL4LD>). *Astfel Steaua riscă neprogramarea pentru meciul cu Astra Ploiești dacă nu plătește datoria până luni, la ora 24.00.* (realitatea.net, <https://bit.ly/2Lat6bC>). – Pl. neprogramări. (CIR)

neprotejare s.f. Faptul de a nu proteja. *Neprotejarea lucrătorilor expuși la ger – sancționată cu până la 2.500 de lei amendă* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/OB8IdJ>). *Cercetările preliminare arată că incendiul s-ar fi declanșat în urma neprotejării corespunzătoare a coșului pentru evacuarea fumului.* (jurnalvalcean.ro, <https://goo.gl/samtU8>). (AMB)

nepunere s.f. Faptul de a nu pune. *FBI menține recomandarea de nepunere sub acuzare a lui Hillary Clinton, cu 2 zile înainte de alegeri* (mediafax.ro, <https://goo.gl/cre5ti>). *Secretarul a fost acuzat de fals în acte, după ce s-au găsit foarte multe modificări în registrele de fond funciar sau nepuneri în posesie a unor terenuri.* (ziare.com, <https://goo.gl/N39pqx>). – Pl. nepuneri. (AMB)

nerealizare s.f. Eșec, lipsa realizării unui deziderat. *Ilie Năstase privește către trecut și vorbește despre cea mai mare nerealizare din carieră.* (ziare.com, <https://bit.ly/2N33rTR>). *Vom vedea mai jos în ce condiții poate fi diminuat salariul pentru nerealizarea indicilor de plan și dacă această diminuare se aplică și sporului de vechime.* (legislatiamuncii.manager.ro, <https://bit.ly/2OXefDL>). – Pl. nerealizări. (CIR)

nerelevant adj. Irelevant, fără importanță. *Președintele Traian Băsescu a declarat, în Parlament, că sistemul de învățământ are multe deficiențe, este inechitabil față de copiii din mediul rural și este nerelevant în raport cu economia și societatea viitorului.* (mediafax.ro, <https://bit.ly/2Bshzot>). *Ministrul Sănătății, Eugen Nicolăescu, a declarat duminică, la Poiana Brașov, că protestul distribuitorilor de medicamente este total nerelevant pentru minister, poate relevant pentru mass-media.* (postamedicala.ro, <https://bit.ly/2OV9nz0>). – F.sg. nerelevantă, m.pl. nerelevanți, f.pl. nerelevante. (CIR)

nerezident s.m. Persoană care nu este înregistrată în România sau în altă țară, potrivit legii. *Chiar dacă de la o lună la alta numărul impozitelor crește, cuantumul lor încă permite nerezidenților să își mărească procentul de profit reținut prin plata unui impozit mai mic decât în țara lor natală.* (teaha.ro, <https://bit.ly/2OP9TOI>). *Activitățile realizate în România de nerezidenți – persoane juridice sau fizice – trebuie analizate din punctul de vedere al tratamentului fiscal.* (capital.ro, <https://bit.ly/2LeLuQD>). – Pl. nerezidenți. (CIR)

nerezidențial adj. Care nu are destinație de locuință. *Din compararea primelor două definiții, rezultă că este nerezidențială clădirea care nu este*

destinată locuinței, deci fiind atribuită fie pentru închiriere sau pentru o activitate economică, așa cum se vede din criteriile de aplicare a impozitelor sau taxelor pe clădiri. (legestart.ro, <https://bit.ly/2w0UOmo>). Persoanele fizice care dețin clădiri nerezidențiale vor fi taxate la fel ca firmele. (contexpert.ro, <https://bit.ly/2w2Xpfl>). – F.sg. nerezidențială, m.pl. nerezidențiali, f.pl. nerezidențiale. (CIR)

nesanționare s.f. Faptul de a nu sancționa. În acest caz nu va fi admis sistemul prevenției deoarece s-ar ajunge la încurajarea muncii nedeclarate, prin nesancționarea acestei fapte. (cotidianul.ro/print/294480). Această protecție se materializa în sensul nesancționării contravenționale sau penale de către personalul din subordine, în schimbul unor foloase materiale, oferite și remise ori de câte ori lucrătorul de poliție avea nevoie. (antena3.ro, <https://goo.gl/nSdWz4>). (AMB)

nesincronizare s.f. Lipsă de sincronizare. Problemă tot mai reclamată de șoferi ieșeni: nesincronizarea semafoarelor. (realitatea.net, <https://goo.gl/8bfjx6>). Lăsând la o parte unele nesincronizări, majoritatea interfețelor interesului public se complac în tot felul de explicații, unica lor prestație. (cotidianul.ro, <https://goo.gl/t3i8tE>). – Pl. nesincronizări. (AMB)

nespecific adj. **1.** (Med.) Care nu are o cauză sau o țintă anume; general. Inflamația este un proces de apărare nespecific. Aceasta înseamnă că indiferent de agentul cauzal, organismul răspunde prin aceleași mecanisme. (terapiamedicala.ro/inflamati). Protecția organismului împotriva agenților infecțioși implică mai multe mecanisme, unele nespecifice (generale, comune pentru mai multe microorganisme) și altele specifice (efectul protector este direcționat strict numai către un singur agent patogen). (emcb.ro, <https://goo.gl/1bk094>). **2.** Care nu este caracteristic unui lucru. Fostul lider PDL și consilier al lui Emil Boc, Andreea Paul, azi lider PNL, lansează un atac într-un limbaj nespecific oamenilor civilizați din politică. (dcnews.ro, <https://goo.gl/Bu2Br7>). „Factori biologici, un comportament nespecific unei alimentații echilibrate, reducerea activității fizice în unitățile școlare și nereglementarea vânzării de produse care îngrașă se numără printre cauzele agravării epidemiei, care necesită un răspuns coordonat global”, spune raportul Comisiei asupra eradicării obezității infantile din cadrul OMS. (femeia.ro, <https://goo.gl/E4B6b2>). – F.sg. nespecifică, m.pl. nespecifici, f.pl. nespecifice. (AMB)

nesteroidian adj. (Farm.) Clasă de medicamente diferite de steroide, care au efecte analgezice și antipiretice, și, în doze mai mari, efecte antiinflamatoare. Un grup de medicamente frecvent utilizate în practica medicală este cel al antiinflamatoarelor nesteroidiene. (ziarullumina.ro, <https://bit.ly/2N72s4Z>). Medicamentele antiinflamatoare se administrează numai la recomandarea medicului, excepție făcând câteva forme farmaceutice de antiinflamatoare nesteroidiene. (farmaciiledona.ro, <https://bit.ly/2o0ITR2>). – Pl. nesteroidiene. (CIR)

netrimîtere s.f. (Jur., în sintagma) *netrimîtere în judecată* = Decizie a unui procuror prin care se hotărăște să nu se trimită în judecată o faptă. *Plângere împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimîtere în judecată formulată în temeiul art. 278 ind. 1 din Codul de procedură penală.* (lege5.ro, <https://bit.ly/2P0sW97>). *Plângerea în fața judecătorului împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimîtere în judecată* (aafdtm.ro, <https://bit.ly/2MI1P57>). – Pl. netrimiteri. (CIR)

network s.n. (Inform.) Rețea de calculatoare. *Network-ul pentru românii din diaspora a ajuns afacere.* (money.ro, <https://bit.ly/2MJ8NXG>). *În întreprinderile moderne cu o varietate largă de dispozitive utilizate on-the-go, IT are nevoie de o platformă consistentă care controlează dispozitivele care sunt conectate intermitent la networkul corporativ.* (combridge.ro, <https://bit.ly/2OVwNEc>). – Pr. /n'etwɔrk/. (CIR)

networking s.n. Proces prin care se încearcă stabilirea de legături între persoane fizice sau juridice cu interese comune în vederea dezvoltării profesionale sau a propriei afaceri. *Networking-ul înseamnă creșterea rețelei de contacte, fiind o metodă de succes pentru o comunicare eficientă cu potențialii parteneri și o bună modalitate de a avea acces direct către anumite persoane de succes.* (serendipity-business-club.ro, <https://bit.ly/2BBiDGv>). *O altă variantă, care se poate dovedi mult mai ieftină decât o campanie de marketing, dar și mai bine targetată (țintită) și pe care o poți face zilnic, este să faci networking.* (lorand.biz, <https://bit.ly/2LeXsK4>). – Pr. /n'etwɔrcing/. (CIR)

neuitare s.f. Faptul de a nu uita. *Procesul comunismului (I): Întru neuitarea celor ce s-au jertfit și pentru ca generațiile ce vin să nu mai trăiască niciodată acest coșmar.* (activenews.ro, <https://goo.gl/NmXGx7>). *Și tot 10 ani s-au scurs din neuitarea lui Ioan Paul al II-lea, care va dura cât vor exista oameni pe Pământ sau în Cosmos.* (gandul.info, <https://goo.gl/NSM1VN>). (AMB)

neurodegenerativ adj. Care afectează sistemul nervos în mod ireversibil. *Boala neurodegenerativă este termenul generic pentru o serie de condiții care în principal afectează neuronii creierului uman.* (neurodegenerationresearch.eu, <https://bit.ly/2wgLdHr>). *Sindroamele care presupun existența tulburărilor neurodegenerative pot să afecteze atât gândirea, capacitatea de mișcare, rezistența, coordonarea, senzațiile sau controlul autonom.* (sfatulmedicului.ro, <https://bit.ly/2LhIjrj>). – F.sg. neurodegenerativă, m.pl. neurodegenerativi, f.pl. neurodegenerative. (CIR)

neuropat adj. Care reflectă o leziune a nervilor. *Un exemplu de durere neuropată este sindromul membrului fantomă.* (sfatulmedicului.ro, <https://bit.ly/2zykJCY>). *Piciorul neuropat, complicație a diabetului zaharat* (saptamanamedicala.ro, <https://bit.ly/2Qk9UM0>). – F.sg. neuropată, m.pl. neuropăți, f.pl. neuropate. (BC)

neurostimulent s.n. Stimulent al funcțiilor neuronale, cognitive. *Barbara Sahakian, psihiatru la Universitatea Cambridge, își amintește, de asemenea, cum*

abuzul de neurostimulente devenise ceva comun printre colegii săi din facultate, care trebuiau să facă față unui mediu academic foarte competitiv. (semneletimpului.ro, <https://bit.ly/2IZvliH>). Federația Internațională de Fotbal (FIFA) a recomandat joi jucătorilor să nu consume suplimente alimentare, vândute pentru slăbit sau ca neurostimulente, ce ar putea fi contaminate de substanțe dopante, informează AFP. (epochtimes-romania.com, <https://bit.ly/2Ad1GQ3>). – Pl. neurostimulente. (BC)

neutilizare s.f. Faptul de a nu utiliza ceva. *În cadrul acțiunilor, inspectorii au suspendat activitatea a zece operatori, pentru neutilizarea casei de marcat, se menționează în comunicat. (evz.ro, <https://goo.gl/38J4BJ>). Angajamentele de finanțare reprezintă neutilizări ale sumelor aprobate ca și credite. (brd.ro, <https://goo.gl/gZdmW3>). – Pl. neutilizări. (AMB)*

New Age s.n.invar. Mișcare spirituală occidentală apărută în ultimele decenii ale secolului al XX-lea, conform căreia oamenii și societatea se reîntorc spre spiritualitate, înglobând în viața lor diverse practici și curente spirituale și metafizice. *Chiar dacă adepții mișcării New Age nu o declară răspicat, curentul nu numai că urmărește scopuri politice, economice și sociale, dar mișcarea este chiar o religie cu propriile scrieri, rugăciuni și incantații. (efemeride.ro, <https://bit.ly/2D3rD6m>). New Age este simptomul unei crize totale a societății de astăzi și, de asemenea, o încercare a acesteia de a se salva cu orice preț, de a încropi un mozaic de adevăruri primitive în care să se poată crede, și cu care, în mod provizoriu să se refacă existența la nivel de idealuri și de sentimente. (crestinortodox.ro, <https://bit.ly/2REtV02>). – Pr. /nju'ejɕ/. (BC)*

New-Age-ist, New-Age-istă adj., s.m., s.f. (Care este) susținător al curentului New Age. *Trinitas TV promovează misionari New Age-iști. (Blog, <https://bit.ly/2N22r6r>). // s. Ca să închidem cercul new-age-iștilor de tip „Formula As”, organul angajator al lui Claudiu Târziu, conchidem prin a afirma ceea ce se știe, și anume că Claudiu Târziu s-a remarcat atât prin susținerea susținătorului anticreștinei Monica Macovei, recte Mihai Neamțu [...] (Blog, <https://bit.ly/2Mgevvv>). – F.sg. new-age-istă, m.pl. new-age-iști, f.pl. new-age-iste. Pr. /nju'ejɕ'ist/. Var. new-age-ist. (BC)*

newyorkez, newyorkeză s.m., s.f., adj. **1.** s.m., s.f. Locuitor al orașului New York sau persoană născută în New York. *Un newyorkez a fost condamnat la 18 ani închisoare pentru că a încercat să acorde sprijin Statului Islamic. (agerpres.ro, <https://bit.ly/2Pxx5MY>). Vorbesc de cartea „Șoapta inimii”, de Jan-Philipp Sendker, în care o newyorkeză cuprinsă de îndoială, pradă întrebărilor nesfârșite, călătorește în Birmania pentru a-și găsi tatăl dispărut în mod inexplicabil. (Blog, <https://bit.ly/2PVKuYT>). **2.** adj. Care se referă la New York. *Atmosfera newyorkeză prinde viață cu sandwich-uri și supe calde, omlete pufoase, salate lejere și croissante crocante, pregătite în laboratorul propriu. (viva.ro, <https://bit.ly/2wl2Aqu>). – M.pl. newyorkezi, f.pl. newyorkeze. – Pr. /nju:jɔ:rc'ez/. (CIR)**

nino-nino interj., adj.invar., s.invar. (Fam.) **1.** interj. Sunetul sirenei ambulantei sau al mașinilor de poliție. *Doi crocodili făceau flotări pe mare. Nino, nino, nino...vine paza de coastă.* (mioritice.libertatea.ro, <https://goo.gl/xMUlok>). *Și-acuma, după ce se obișnuise și demnitarul cu girofarul, că nici să se cace nu mai putea dacă nu făcea unul nino-nino în fața lui, vine Cioloș și strică tradiția.* (academiacatavencu.info, <https://goo.gl/sDM3nr>). **2.** adj.invar. Nebun. *Chestia de mai sus nu incriminează iluminati, ci mai degrabă îi face nino-nino pe conspiraționiști.* (Forum, <https://goo.gl/5QMPst>). **3.** s.invar. Poliție. *Săltat de nino-nino pentru deținere de droguri* (Forum, <https://goo.gl/uslc5j>). (BC)

Nintendo™ s.n. Una dintre cele mai cunoscute companii japoneze de dezvoltare și publicare de jocuri video și console; jocul sau consola în sine. *Metroid Prime: Federation Force este un joc de acțiune aventură distribuit de Nintendo exclusiv pentru consola portabilă Nintendo 3DS.* (gamestore.ro, <https://bit.ly/2MNBUcd>). *Cele mai bune prețuri pentru Jocuri Nintendo le găsești pe Megaplaza.ro!* (megaplaza.ro, <https://bit.ly/2wfiL9R>). (CIR)

niponișm s.n. Felul de a gândi al niponilor; ideile politice și culturale ale niponilor. [...] *în aceste condiții americanii nu pot fi decât arhimulțumiți de poruncitorul lor americanism planetar, nemții de inflexibilul lor germanism paneuropean, iar japonezii de niponismul lor imperial din Orientul Îndepărtat.* (ziarulnatiunea.ro, <https://goo.gl/86Pyii>). [...] *după revoluția iacobină și formarea națiunilor prioritatea revine drepturilor omului, la începutul secolului 20 și în perioada interbelică se conturează mistică religioasă a națiunii dominante (germanismul și bolșevimul rusesc în Europa, americanismul peste ocean, niponismul în Orientul Îndepărtat) [...]* (curentul.net, <https://goo.gl/18Yg5F>). (BC)

Nobel s.n. Fiecare dintre cele cinci premii anuale, cele mai prestigioase pe plan internațional, de valoare egală, instituite ca urmare a testamentului lăsat de Alfred Nobel. *Între anii 1901 și 2009 au fost acordate în total 537 de premii Nobel.* (jurnalspiritual.eu, <https://bit.ly/2LmuCY1>). *„Premiul Nobel pentru Literatură din 2018 va fi nominalizat și anunțat în același timp cu câștigătorul anului 2019”, a anunțat Academia Suedeză.* (hotnews.ro, <https://bit.ly/2waFONS>). (CIR)

nobelist, nobelistă s.m., s.f., adj. Câștigător al premiului Nobel. *Nu de altceva, dar, din 1991 încoace, cunoscutul nobelist american ne-a obișnuit cu multe susțineri...* (Carte, <https://goo.gl/PkVJoV>). // s.f. *Scriitoarea Herta Muller a fost hărțuită de Securitatea română (că tot vorbeam de parlament și de guvern), a emigrat în Germania și acum ce ne mai mândrim cu ea, draga de ea, potențiala noastră nobelistă!* (Blog, <https://bit.ly/2Eli3hB>). // adj. *Prima dată am observat această rezervă, aproape brutală, la scriitoarea nobelistă Herta Muller, care susține că nu există rezistență prin cultură, că rezistență nu există decât dacă te supui celor mai mari riscuri, dacă-ți riști viața spunându-i tiranului ce ai de spus, cu alte cuvinte.* (rri.ro, <https://bit.ly/2CLifoP>). *Pentru că lumina se împuținează*

când moare un poet. Fiul meu, iubitor de fizică, ar spune că nu-i adevărat, că lumina este radiație electromagnetică și nu se împuținează, dar ce știe el, și profesorul de fizică sau savanții lor nobeliști. (transilvaniareporter.ro, <https://goo.gl/qDUUh9>). – M.pl. nobeliști, f.pl. nobeliste. (BC)

noir adj.invar. (În sintagma) *comédie noir* = Comedie neagră, comedie care conține elemente de umor negru. *Florin Piersic jr., pe scena Naționalului timișorean, într-o comedie „noir”* (timpolis.ro, <https://bit.ly/2wkcVTC>). *Hail, Caesar! – o comedie noir savuroasă a fraților Coen* (metropotam.ro, <https://bit.ly/2Na0S2h>). – Pr. /nwar/. (CIR)

nominalizat*, **nominalizată** s.m., s.f. Persoană care se află pe o listă din care se va alege câștigătorul unui premiu. *European Professional Club Rugby (EPCR) a anunțat lista extinsă cu nominalizații pentru distincția „cel mai bun jucător” european al anului 2017, [...]* (agerpres.ro, <https://goo.gl/FTIS5B>). *Mihai Petean, nominalizatul lunii la premiul Libertatea presei* (a1.ro, <https://goo.gl/fS6G7C>). // s.f. *Nominalizatele la „cel mai bun film” au încasat deja 2 miliarde de dolari* (jurnalul.ro, <https://goo.gl/KAehsM>). – M.pl. nominalizați, f.pl. nominalizate. (AMB)

nonalimentar adj. Care nu este alimentară; nealimentară. *De la 1 ianuarie TVA-ul la produsele nonalimentare a scăzut de la 24% la 20%, măsură care a antrenat după sine ieftiniri marginale în prețurile de pe piață.* (hotnews.ro, <https://goo.gl/OBEsBP>). *Sectorul care a fost lovit de criză, în special în România, este sectorul nonalimentar.* (capital.ro, <https://goo.gl/Gw4fCw>). – F.sg. nonalimentară, m.pl. nonalimentari, f.pl. nonalimentare. Var. non-alimentar. (AMB)

noneuro adj.invar. **1.** (Despre state) Care nu are, ca monedă națională, euro. *Cele peste 1.000 de miliarde de euro pe care Mario Draghi, șeful BCE, le va injecta în economiile zonei euro până în septembrie 2016 vor ajunge, sub formă de investiții, și în piețele de acțiuni din state noneuro, precum Polonia, Ungaria, Cehia, Rusia și România.* (adevarulfinanciar.ro, <https://goo.gl/7xTKdI>). **2.** Care nu este conform cu prevederile Uniunii Europene. *Mai merită să cumpărăm astfel de auto cu norme de poluare noneuro?* (Forum, <https://goo.gl/yaH5oc>). *Europaleții, paleții noneuro și industriali reciclați sau recondiționați pot fi utilizați la aceeași capacitate ca și cei noi.* (colectare-paleti.ro/servicii.html). (AMB)

nonproliferare s.f. (Despre armele nucleare) Faptul de a face să nu prolifereze. *Reprezentanți din 189 de țări încep o conferință la sediul ONU din New York pentru revizuirea Tratatului de Nonproliferare Nucleară, document vechi de 40 de ani care are scopul să împiedice răspândirea armelor atomice.* (europalibera.org/a/2031463.html). *Vorbind la o conferință de presă la New York, în marginea unei conferințe ONU pe tema nonproliferării nucleare, Ahmadinejad a spus că republica islamică nu salută sancțiunile, dar nici nu se teme de ele.* (europalibera.org/a/2032746.html). (AMB)

nonverbal adj. Care nu se transmite, nu se comunică prin viu grai; care nu caracterizează graiul viu, vorbirea. *Atunci când oamenii interacționează unii cu alții, își transmit și primesc semnale nonverbale.* (sfatulmedicului.ro, <https://bit.ly/2Ncggyvb>). *De-a lungul anilor, studiile au arătat că oamenii comunică unii cu ceilalți cu ajutorul limbajului nonverbal în proporție de 60-90 la sută, dacă ne referim la o conversație normală.* (dictie.ro, <https://bit.ly/2LmEwsO>). – F.sg. nonverbală, m.pl. nonverbali, f.pl. nonverbale. (CIR)

nootropice s.n.pl. (Farm.) Substanțe care îmbunătățesc funcțiile cognitive. *Conform Dr. Scott Vrecko, e posibil ca nootropicele să nu îți crească memoria și viteza de gândire, ci doar să te facă să te simți mai bine în timp ce te folosești de ele.* (vice.com, <https://bit.ly/2Qj6t8t>). *Nootropicele te ajută să te concentrezi mai bine și să-ți accesezi mai rapid informațiile memorate, să înveți mai ușor și să reții mai repede lucruri noi.* (viataverdeviu.ro, <https://bit.ly/2O1unE5>). – Pl. nootropice. (BC)

nosocomial adj. (Despre infecții) Care provine din spital; intraspitalicesc. *Infecțiile nosocomiale sunt infecțiile pe care un pacient le dobândește în cursul spitalizării și tratării pentru o altă infecție.* (sfatulmedicului.ro, <https://goo.gl/zNPtwC>). *Bebelușii născuți prematur nu au încă un sistem imunitar complet dezvoltat. Agenții patogeni nozocomiali devin din ce în ce mai agresivi și, prin urmare, reprezintă un risc excepțional pentru acest grup vulnerabil de pacienți.* (draeger.com, <https://goo.gl/Nbz0gE>). – F.sg. nosocomială, m.pl. nosocomiali, f.pl. nosocomiale. Var. nozocomial. (AMB)

nozocomial adj. v. **nosocomial**.

nuclearelectric adj. v. **nuclearooelectric**.

nuclearooelectric adj. Care produce energie electrică prin procese nucleare. *Centrala nuclearooelectrică Cernavodă* (nuclearooelectric.ro, <https://bit.ly/2wdlyjy>). *Prima centrală nuclearooelectrică a intrat în funcțiune în anul 1950.* (energie-gratis.ro, <https://bit.ly/2P3IU21>). – F.sg. nuclearooelectrică, m.pl. nuclearooelectrici, f.pl. nuclearooelectrice. Var. nuclearelectric, nuclearo-electric. (CIR)

nud* adj. (Lingv.; despre substantive) Fără determinanți (articol etc.). *În ultimele 3 decenii, în urma importantei teze de doctorat a lui Carlson 1977, s-a discutat intens problema substantivelor comune fără articol, adică a numelor nude.* (unibuc.ro, <https://bit.ly/2Eok4JO>). *Substantivele nude și proiecția categoriei de număr* (escola.ro, <https://bit.ly/2Ac7hGg>). – F.sg. nudă, m.pl. nuzi, f.pl. nude. (BC)

nu-ism s.n. Sistemul de idei al lui Eugen Ionescu, care a publicat în 1934 volumul *Nu*; (fam.) negativism, pesimism. *Nevoia organică de „băgareînseamă” și complexul de popularitate i-au făcut pe distinsii ayatollahi ai minții să intre în partuza politică a războiului civil româno-român, în care, a da și a lua muie în luptă dreaptă cu aleșii este preferabil decât să nu se vorbească deloc despre ei.*

[...] *S-a trecut de la Nu-ismul Ionescian la Muismul Mălinbotian.* (gandul.info, <https://bit.ly/2CwjJUq>). *Una din cele mai mari probleme ale educației românești este NU-ismul. Generații de copii au în ADN-ul social acele „Nu ai voie să faci asta!” și „Cine (Nu) a făcut asta să iasă-n față!” pe care generații de părinți și educatori le-au săpat adânc în „conștiința civică” populară. NU-ismul este, alături de invidia negativă (da, există și invidie pozitivă) și sindromul țapului ispășitor, unul dintre flagelurile înapoierii noastre congenitale.* (gandul.info, <https://bit.ly/2OLKBot>). (BC)

nunuism s.n. (Rar) Curent literar postmodern, care continuă dadaismul. *Poate nu ați auzit de nunuism, dar vă confirm aici pe propria răspundere existența sa, nu dintr-un principiu binar, ci pentru că nunuismul și dadaismul au crescut ca doi gemeni din aceeași sămânță aprinsă și uitucă, o sămânță care nu-și mai amintește nimic altceva decât mici fragmente incoerente, nu se știe dacă de viață sau de moarte, dar este sigur că sunt incoerente.* (Blog, <https://bit.ly/2RGI39A>). *De aceea propun NUNUismul ca formă de gândire post-dadaistă, deschisă tuturor iubitorilor de absurd și hedonism mental.* (poezie.ro, <https://bit.ly/2ywIFpA>). (BC)

nunuist s.m., adj. (Rar) Adept al nunuismului (curent literar postmodern); reprezentant al nunuismului. *Uniunea Artiștilor Plastici îl va primi sau nu, dadaistii ori nunuistii vor pieri prin văiugile necunoașterii* (revistasingur.ro, <https://bit.ly/2IQkQy4>). *Dadaști și nunuști* (libertatea.ro, <https://bit.ly/2OMw8Zu>). // adj. *În actuala mascaradă a toate rizibilă, tribunul neamului nu are cum să fie uitat, pe aceeași tragic-exotică paradigmă dadaist-nunuistă care romanțează, implicit post mortem, cea mai bogată limbă din lume, limba românească.* (targujiu.ro, <https://bit.ly/2NBrGle>). – M.pl. nunuști, f.sg. nunuistă, f.pl. nunuiste. (BC)

O

observer s.n. Observator informatic. *Observerul controlat cu unde radio poate fi instalat oriunde se detectează mișcare mai rapid, indiferent de disponibilitatea rețelei de alimentare.* (gira.ro, <https://bit.ly/2zoXXhD>). *O primă soluție a acestei probleme se numește estimator al parametrilor bazat pe observer de stare.* (automation.ucv.ro, <https://bit.ly/2MPsHQL>). – Pl. observe. Pr. /obz'ərvər/. (CIR)

octomamă s.f. (Rar) Femeie care a născut opt gemeni. *Octomama a fost criticată de toată lumea după ce a născut octupleți pe care nu avea cu ce să-i crească.* (baby.unica.ro, <https://bit.ly/2IYGwII>). *Copiii octomamei vor împlini în luna ianuarie opt ani de viață, dar o televiziune americană a sărbătorit asta înainte de termen și i-a chemat în platou pe toți.* (romaniatv.net, <https://bit.ly/2CLIECU>). – Pl. octomame. (BC)

ofensabil adj. Care poate fi ofensat, care se ofensează ușor. *Despre fostul ministru, psihologul spune că este „fină analistă, dar egocentrică și ușor ofensabilă”.* (tolo.ro, <https://goo.gl/J1uvSs>). *Și el și ea sunt imaturi și ușor ofensabili, ca toată generația 30+ din care fac parte.* (filmsi.ro, <https://goo.gl/9fQvye>). – F.sg. ofensabilă, m.pl. ofensabili, f.pl. ofensabile. (BC)

off-grid adj.invar., adv. **1.** adj.invar. Care nu este racordat la rețelele de utilități, în special la rețeaua electrică. *Sistemul fotovoltaic OFF grid este independent de rețeaua de energie electrică. Asta înseamnă că panourile produc energia electrică, o înmagazinează în acumulatori și o folosesc chiar și pe timpul nopții.* (Blog, <https://bit.ly/2RkOvCK>). *Tiny Jules Verne este o căsuță 100% offgrid, pentru că va avea pe lângă toaleta compost și panouri fotovoltaice.* (naturalpaint.ro, <https://bit.ly/2P8rYas>). **2.** adj.invar., adv. (Despre stilul de viață) Caracterizat prin refuzul economiei de consum, neracordarea la rețelele de utilități și producerea cu mijloace proprii a resurselor necesare traiului. *Dacă te-ai săturat să muncești pentru a plăti facturi sau pentru a face rată la bancă pentru achiziționarea unor bunuri, de care probabil nici nu ai nevoie în adevăratul sens al cuvântului, atunci alege modul de viață „Off grid”.* (tinerama.ro, <https://bit.ly/2RlqxHn>). // adv. *Imaginează-ți că trăiești complet off-grid, fără să depinzi de rețelele publice de electricitate, de apă sau de canalizare, producându-ți singur mâncarea și generându-ți singur energia și că scapi astfel de economia de consum, care guvernează mare parte din deciziile omului modern.* – Pr. /'ofgrid/, /ofgr'id/. Var. off grid, offgrid. (MV)

office adj.invar., adv. (Despre îmbrăcăminte, aspect) De birou; ca de birou; formal. *Secretele unei ținute office de succes* (clickpentrufemei.ro, <https://bit.ly/>

2AdzTih). // adv. *Bătrânii se crucesc și scuipă în sân cu vizibil dispreț și consternare, oamenii îmbrăcați office îi privesc cu condescendență, iar copiii râd pe înfundate și îi arată cu degetul.* (evz.ro, <https://bit.ly/2CMlpZk>). – Pr. /'ofis/. (BC)

oierește adv. Ca un cioban; (fig.) incorrect, eludând regulile. [...] *am înaintea ochilor un strămoș înveșmântat într-un cojoc de lână pe dinăuntru, oierește, ca prin Rod, Poiana-Sibiului și Jina.* (istorie-pe-scurt.ro, <https://bit.ly/2pR5Irm>). *Banderola de turnător va fi preluată fără probleme de Lovin. „Caracterul” băiatului s-a văzut la celebrul meci din Giulești când principala lui preocupare era să se termine mai repede meciul și să câștige „oierește” meciul.* (comentariu, vadim.ro, <https://bit.ly/2AaAVvE>). (BC)

oierî vb.intranz. A practica meseria de cioban, a merge cu oile la păscut. *Ciobanul zice și el că de 20 de ani de când oierește n-a mai pomenit așa ceva, dar se jură că a găsit cățelul proaspăt fâtat în timp ce era lins de oaia mamă.* (dollo.ro, <https://bit.ly/2CgLYEZ>). *Este veverița unui consilier local, care oierește pe la Talea, dar vrea să-și tundă oile la Breaza.* (Blog, <https://bit.ly/2NFYhNd>). – 1sg. oieresc, part. oierit. (BC)

on-grid adj.invar. Care este racordat la rețelele de utilități. *Sistemele panourilor fotovoltaice ON grid sunt conectate la rețeaua națională de energie electrică, panourile fiind folosite ca sursă suplimentară de energie, iar asta ajută la scăderea costurilor lunare.* (Blog, <https://bit.ly/2RkOvCK>). *Sistemele fotovoltaice de tip on-grid nu sunt prevăzute cu elemente de stocare a energiei produse (ex: acumulatori). Sistemul fotovoltaic on-grid poate fi funcțional doar cu ajutorul rețelei electrice disponibile.* (voltech.ro, <https://bit.ly/2PaS8cI>). – Pr. /'ongrid/, /ongr'id/. Var. on grid. (MV)

open space s.n. (Tip de) spațiu de locuit sau de lucru format din mai multe zone care nu sunt delimitate prin pereți. *În discuție, este un amplu „open-space” care reunește zona de living, dining și bucătărie.* (global-design.ro, <https://goo.gl/zMJOhT>). *Un open space trebuie amenajat cu grijă, pentru îmbinarea armonioasă a diferitelor zone, care trebuie în același timp delimitate.* (concept-casa.ro, <https://goo.gl/zXIwvG>). *Cu costuri minime, o companie cu mulți angajați poate amenaja foarte rapid un spațiu de birouri tip open-space.* (radiocluj.ro, <https://goo.gl/smo2yp>). – Pl. open space-uri, open spaceuri. Pr. /'opən spejs/. Var. open-space. (AMB)

opening s.n. **1.** Deschidere, inaugurare. *La conferința de presă care a prefațat grand opening-ul de după-masă au fost prezenți atât proprietarul hotelului, cât și managerul general, reprezentanții Accor Hotel și Orbis Hotel Group.* (aradon.ro, <https://bit.ly/2PD0bR5>). **2.** Melodie de deschidere. *Openingul de la Inuyasha spune totul despre vocea ei.* (Forum, <https://bit.ly/2P2hpun>). *Aveți idee cum se numesc melodiile: opening-ul de la City Hunter?* (tpu.ro, <https://bit.ly/2PB73xZ>). – Pl. openinguri. Pr. /'opəning/. (CIR)

opt-in s.n. Posibilitatea de a opta în avans pentru o condiție sau o situație; abonare la o listă de emailuri periodice promoționale. *Ceea ce cere ANPC în concluzie este de fapt un opt-in, inutil în condițiile în care a fost deja exprimat.* (clickio.ro, <https://bit.ly/2DqM2DD>). *Orice specialist în marketing știe că succesul marketing-ului online se bazează pe o listă amplă de e-mailuri de tip opt-in.* (marketingportal.ro, <https://bit.ly/2qw2vhp>). (BC)

opt-out s.n. Posibilitatea de a opta în avans pentru excluderea dintr-o condiție sau o situație; dezabonare de la o listă de emailuri periodice promoționale. *Aderarea la zona euro: România nu are opțiunea de opt-out.* (manager.ro, <https://bit.ly/2Pf5mtY>). *Opțiunea de opt-out trebuie să permită ca persoana receptoare a mesajului să poată răspunde direct și ușor la acesta, pentru a bloca o viitoare comunicare.* (marketingportal.ro, <https://bit.ly/2qw2vhp>). – Pr. /opt'awt/. (BC)

orbanist adj., s.m. **1.** adj. Referitor la Viktor Orban, politician maghiar; din timpul regimului politic al lui Viktor Orban. *Și, revenind la Ungaria orbanistă, recenta propunere de construire a unui zid de patru metri înălțime și 180 de kilometri lungime pe granița dintre Ungaria și Serbia pentru a împiedica fluxul migrator este expresia directă a acestei viziuni iliberale.* (bursa.ro, <https://goo.gl/zxS3Fx>). *Elucubrații într-o lume normală, recente ideile despre dispariția unor posturi de televiziune și talk-showuri ale consilierului prezidențial pe probleme politice al președintelui României sunt de fapt pregătiri pentru reînvierea practicilor PCR și pentru transpunerea în România a practicilor Ungariei orbaniste.* (cotidianul.ro, <https://bit.ly/2ypluxs>). **2.** adj., s.m. (Persoană) care îl susține pe Ludovic Orban, politician român. *Oricum, cea mai mare greșală este ca oamenii de dreapta cu adevărat, indiferent unde sunt, să lase pe 1/2 dintre pedeliștii blagiști și 1/2 din peneliștii lui orbanști să reprezinte dreapta [...]* (comentariu, ziare.com, <https://goo.gl/dkXkSa>). // s.m. *Pariez că dacă câștigă fata asta, orbanistul va ieși și va zice că s-a culcat cu Iohannis* (comentariu, evz.ro, <https://goo.gl/pr1dLA>). – F.sg. orbanistă, m.pl. orbanști, f.pl. orbaniste. (BC)

orgoliu* s.n. Stimă de sine, apreciere pozitivă despre sine. *Fiecare om are o doză de orgoliu sau de mândrie. Stima de sine a fiecăruia dintre noi pornește de la aprecierea a ceea ce suntem, a ceea ce am realizat, a ceea ce posedăm etc. Până la un anumit punct, o cantitate de orgoliu este benefică, pozitivă, pentru că reprezintă o manifestare a iubirii de sine, ceea ce ne conferă motivație pentru a trăi și a ne manifesta.* (despresuflet.ro, <https://goo.gl/taKYWr>). *Orgoliul, în limitele normalului, este o dovadă a iubirii de sine, pentru că el stă la baza încrederii în sine și a motivației spre ținte superioare. Este o expresie a individualității. Un om este în regulă dacă prin ceea ce face nu deranjează pe cei din jur și nu-și tulbură existența.* (psihologterapeutiasi.ro, <https://goo.gl/epTpXM>). (AMB)

ortorexic, ortorexică s.m., s.f. adj. (Persoană) care suferă de ortorexie. *Pe măsură ce boala evoluează, o zi în care ortorexicul a mâncat doar varză, prune și biscuiți ajunge să îi ofere la fel de multă satisfacție precum ajutorul unor săraci.* (medlife.ro, <https://bit.ly/2Czuftv>). *Un ortorexic nu este interesat să slăbească, ci*

să-și menajeze organismul în fața invaziei de mâncăruri nesănătoase, care se găesc pe piață. (sanatateatv.ro, <https://bit.ly/2ya11O2>). // s.f. *Am ajuns de la o ortorexică junk vegan, obosită și subnutrită, care avea cunoștințe nestructurate și pe alocuri îndoielnice despre nutriție, o persoană echilibrată, stăpână pe cunoștințele sale și încrezătoare în parcursul profesional pe care îl are în față.* (Blog, <https://bit.ly/2FIRCWs>). // adj. *O persoană ortorexică evită de obicei să consume alimente procesate, precum făina albă sau zahărul.* (romedic.ro, <https://bit.ly/2SPYLa3>). – M.pl. ortorexici, f.pl. ortorexice. (BC)

ortorexie s.f. Preocupare obsesivă, maladivă, pentru hrana sănătoasă, pentru alimentația corectă. *Într-un ritm mult prea alert, oamenii momentului au tot soiul de suferințe. Așa a apărut și ortorexia nervoasă – adică obsesia de a mânca foarte sănătos.* (stirileprotv.ro, <https://goo.gl/mTuuHm>). *Numărul persoanelor care fac o obsesie din a mânca sănătos, afecțiune denumită ortorexie, este în continuă creștere, potrivit The Telegraph.* (cugetliber.ro, <https://goo.gl/x1r5vq>). (BC)

orwellian adj. Caracteristic universului ficțional din scrierile lui George Orwell, mai ales din romanul *O mie nouă sute optzeci și patru*, care descrie o lume totalitară. *Precum într-o sumbră lume orwelliană, suntem martorii cotidieni ai producției unor noi cuvinte și a infiltrării lor în limba română prin intermediul discursului public oficial.* (criticatac.ro, <https://bit.ly/2kA29D9>). *China a cerut companiilor aeriene străine să schimbe modul în care se referă la Taiwan, Hong Kong și Macao, iar Casa Albă a respins sâmbătă aceste pretenții, pe care le-a apreciat ca „absurdități orwelliene”, transmite Reuters.* (agerpres.ro, <https://bit.ly/2L2S5Or>). – F.sg. orwelliană, m.pl. orwellieni, f.pl. orwelliene. Pr. /orweli'an/. (BC)

osteopatie* s.f. Disciplină modernă de diagnostic și tratament al tulburărilor patologice ale corpului, manifestate prin disfuncții biomecanice ale acestuia, folosind tehnici manuale speciale. *Osteopatia, ca medicină manuală, tratează sistemul musculo-scheletal, sistemul visceral (de exemplu, organele din cavitatea abdominală).* (formula-as.ro, <https://goo.gl/HFJTxx>). *Osteopatia este o profesie diferită de medicina alopatică.* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/u1gD5m>). (AMB)

otevist adj. Referitor la postul de televiziune OTV (= Ocran Television), care a funcționat în România între anii 2000 și 2013. *Da, doamnelor și domnilor, suntem în măsură să susținem cu acte și înscrisuri că titlul de față nu suferă de senzaționalism otevist sau retevist.* (impact-est.ro, <https://bit.ly/2xwDgS6>). *Dan Diaconescu a trecut de partea poporului țărănist și lui i-a plăcut. Sedus de președintele de garsonieră otevistă, PNȚCD s-a despărțit în acel moment, cu o bucurie tâmpă, definitiv și irevocabil, de un președinte de onoare, de Ion Diaconescu.* (gandul.info, <https://bit.ly/2IWXg5Z>). – F.sg. otevistă, m.pl. oteviști, f.pl. oteviste. (BC)

P

panaramă s.f. (Fam.) **1.** Scandal, gălăgie. *Panaramă în fotbalul condus de Tudor Emil!* (sportimpact.ro, <https://bit.ly/2LnJCF2>). *Circ și panaramă la ședința Consiliului Local Focșani.* (vremeanoua.ro, <https://bit.ly/2o6ME7t>). **2.** Persoană ridicolă, care se dă în spectacol printr-o conduită aberantă. *Băsescu s-a dezlănțuit: Liviu Dragnea este o panaramă.* (stiripesurse.ro, <https://bit.ly/2wm5Q59>). *Lobonț, panaramă de fotbalist* (gsp.ro, <https://bit.ly/2BScBlg>). **3.** Femeie de moravuri ușoare. *Gheorghe Stancu a numit-o pe autoarea articolului „panaramă” și „imbecilă care stă să fie pipăită de primari”.* (antena3.ro, <https://bit.ly/2wpEN8L>). *Singura vedetă din România care nu se supără când este făcută „panaramă”!* (spynews.ro, <https://bit.ly/2P0LJ3W>). – Pl. panarame. (CIR)

pareo s.n. Obiect de vestimentație feminină constând într-o bucată de pânză dreptunghiulară care se leagă în jurul taliei și se poartă ca o fustă sau se leagă pe sub brațe sau după gât și se poartă ca o rochie. *Pareo femei pentru plajă, cu bretele, cu închidere după gât sau pe solduri, New Basic, galben* (emag.ro, <https://bit.ly/2BMr3eh>). *Pareo este piesa vestimentară foarte versatilă care te salvează.* (eva.ro, <https://bit.ly/2Lr2kvG>). (CIR)

parkinsonian adj., s.m. **1.** adj. Care se referă la boala Parkinson sau la simptome similare cu ale acesteia. *Sindromul parkinsonian, definitiv din punct de vedere clinic pentru diagnostic, se poate întâlni în boala Parkinson primară și o serie de sindroame Parkinson-plus (sindroame parkinsoniene atipice).* (emedic.ro, <https://bit.ly/2Gsh9jN>). *Amantadina are un efect redus asupra simptomelor parkinsoniene, însă poate reduce mișcările excesive provocate de L-Dopa.* (destin.ro, <https://bit.ly/2TRyuFT>) **2.** adj., s.m. (Persoană) care suferă de boala Parkinson sau care se comportă ca cei care au această boală. *Parkinsonienii se aruncă în arena publică fără puțința de a-și controla mișcările corpului.* (banatulazi.ro, <https://bit.ly/2Bw64d8>). // adj. *Pacienții parkinsonieni care prezintă simptome de depresie și care pot prezenta comportament suicidal [...]* (csid.ro, <https://bit.ly/2Gsa2Yt>). – F.sg. parkinsoniană, m.pl. parkinsonieni, f.pl. parkinsoniene. (AGNG)

partiduleț s.n. (Uneori peior.) Partid cu număr relativ mic de membri. *Prin asta explică și de ce nu dorește să devină membru la acest partiduleț.* (m.cotidianul.ro, <https://goo.gl/JHVxLc>). *Borbely: Alegătorii trebuie să înțeleagă ce pericol mare reprezintă cele două partidulețe maghiare* (mediafax.ro, <https://goo.gl/wAF9vB>). – Pl. partidulețe. (AMB)

patern s.n. v. **pattern**.

pattern s.n. Tipar, model care se repetă. *E un pattern la PNL sau e doar o întâmplare? Eu cred că e un pattern.* (m.hotnews.ro/stire/20933210). *Folosește textile cu patternuri! Mai exact, acoperă scările interioare cu un covor care să prezinte patternuri bogate în culori puternice (roșu, violet etc.).* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/3soXCq>). – Pl. patternuri. Var. patern. (AMB)

payment s.n. Plată. *În viața mea s-au întâmplat anumite evenimente care au determinat relocarea mea fizică din România în Alaska, și aș dori să știu cum pot muta tranzacțiile de la payment pe această țară.* (Forum, <https://bit.ly/2Njrr5p>). *Procesatori de payment în România* (Forum, <https://bit.ly/2P4UIGM>). – Pr. /p'ejmənt/. (CIR)

pălincar s.m. Producător de palincă. *Bihoreanul a fost singurul pălincar din Ardeal prezent la cel mai mare târg din lume dedicat agriculturii, alimentației și horticulturii, organizat în Berlin.* (ebihoreanul.ro, <https://goo.gl/1VmD1r>). *Secretele lui nea Sandu, pălincarul din satul cu doi premieri și un șef de spioni* (evz.ro, <https://goo.gl/HYVUvp>). – Pl. pălincari. (BC)

pălincarăș s.m. Producător de palincă. *Butka Sandor, cel mai bun pălincarăș din județ. Festivalul pălincii, în plină desfășurare* (portalsm.ro, <https://goo.gl/HskV7A>). *Întâlnirea a avut mai mult un caracter privat, asta și pentru faptul că în sală au fost prezente 24 de persoane (cu ziariști cu tot), aproape în totalitate producători sau procesatori de produse tradiționale și ecologice, printre care Vasile Aciu, pălincarăș, Ioan Pop, deținătorul unei ferme de bivoli, Vasile Ghiuruțan, crescător de capre și în același timp procesator.* (ecomagazin.ro, <https://goo.gl/mqkSv6>). – Pl. pălincarăși. (BC)

păpușa vb.tranz. A conduce din umbră, a manipula, a manevra, a dicta acțiunile cuiiva (pe ascuns). *Faptul că figuri vizibile din echipa Dragnea acreditează ideea că nici conducerea partidului nu știe cine îl păpușează pe Sorin Grindeanu ne demonstrează indirect că alegerea lui Grindeanu a fost o cumplită improvizație.* (cotidianul.ro, <https://goo.gl/TQTOU7>). *Acești oligarhi păpușează din umbră conducerile ambelor tabere într-un război care să acopere furtul a 100 miliarde de euro [...]* (gruppentruromania.ro, <https://goo.gl/6E1MMM>). – 1sg. păpușez, part. păpușat. (BC)

pârnăiabil adj., s.m. (Fam.) (Persoană) care merită sau urmează să meargă la închisoare. *Așa, fiindcă tânărului Vântu soarta nu i-a dat ce voia atunci, iată-l acum milionar în euro, mafiot, fost pușcăriaș și pârnăiabil în a nu știu câta tură.* (Blog, <https://bit.ly/2L7ooM3>). *Unii, pârnăiași (fie și cu suspendare) sau pârnăiabili (nu pentru că n-au fost dovediți, ci pentru că încă se adună probe) se bat cu cărămida-n piept că sunt cei mai minunați, că altul mai bun decât ei nu există pe fața pământului [...]* (Blog, <https://bit.ly/2H3jA80>). – F.sg. pârnăiabilă, m.pl. pârnăiabili, f.pl. pârnăiabile. (BC)

peco s.n. Denumire generică pentru stațiile de alimentare cu carburant pentru autovehicule; benzinărie. *Înainte de 1989, toate mașinile din România alimentau*

de la PECO, benzinăriile care aveau să rămână în istorie. (al.ro, <https://bit.ly/2BNGFOz>). Este util de știut pentru turiștii din Arieșeni și din împrejurimi că cea mai apropiată stație peco se găsește la intrarea în localitatea Garda de sus. (arieseni.pro, <https://bit.ly/2Lr4Zp6>). (CIR)

penelist, penelistă s.m., s.f., adj. **1.** s.m., s.f. Membru sau susținător al Partidului Național Liberal din România. *Firmă din subordinea lui Chirică, contract pentru familia unui penelist influent* (topiasi.ro, <https://bit.ly/2P3rgvt>). // s.f. *Uite-o penelistă la o manea de partid pesedistă.* (comisarul.ro, <https://bit.ly/2yuXkBV>). **2.** adj. Care se referă la Partidul Național Liberal. *Moțiunea de cenzură penelistă, prima strigare* (national.ro, <https://bit.ly/2ocMrQu>). *PSD Timiș: „Avem de a face cu o ocupație penelistă asupra STPT și Piețe SA”.* (pressalert.ro, <https://bit.ly/2CEJXU3>). – M.pl. peneliști, f.pl. peneliste. (CIR)

peratolog s.m. Persoană care s-a specializat în peratologie (cu referire la filosoful Gabriel Liiceanu). *Marele peratolog român Gabriel Liiceanu spunea adesea că orice hotărâre trebuie să fie trecerea hotarului în registrul libertății.* (<https://luceafarul.net/gabriela-goudenhoof>). *G. Liiceanu are însă insomnii eco-metafizice. Peratologul nostru vorbește de „o rană deschisă în munte”.* (argumentesifapte.ro, <https://bit.ly/2QDN8yl>). – Pl. peratologi. (BC)

peratologic adj. Referitor la peratologie. *Am urmărit un interviu televizat cu filozoful Gabriel Liiceanu, unde analistul peratologic mărturisește că, în toiul demonstrațiilor anticorupție din România anulului 2017 (probabil unice, prin amploare și spectacol, în istoria europeană!), a simțit, nemijlocit, transformarea noastră, din populație, în popor.* (dilemaveche.ro, <https://bit.ly/2LN4kzQ>). *Bovarismlul, dintr-o fixare peratologică, apare datorită insatisfacției individului în fața propriilor limite (cu atenționarea că nu orice insatisfacție față de acestea este justificată).* (jurnalulliterar.ro, <https://bit.ly/2IY8S8G>). – F.sg. peratologică, m.pl. peratologici, f.pl. peratologice. (BC)

peratologie s.f. (Filos.) Sistem filosofic despre limite, conceput de Gabriel Liiceanu. *Mai întâi, o explicație: peratologie este un barbarism inventat de Gabriel Liiceanu pentru a defini sistemul său filosofic. Peratologie este format din două cuvinte grecești, peras și logos, în traducere: limită și discurs. Pus într-un cuvânt, înseamnă: discursul (știința) despre limită.* (zf.ro, <https://bit.ly/2kCA91J>). *Limita, așadar, peras în elină, stă în centrul acestei fenomenologii a tragicului care, prin forța împrejurărilor, devine un capitol în peratologie, în „teoria limitei considerată în raportul ei cu conștiința”.* (humanitas.ro, <https://bit.ly/2LL32Fm>). (BC)

pesederist, pesederistă s.m., s.f., adj. **1.** s.m., s.f. Membru sau susținător al Partidului Social-Democrat Român (PSDR). *La prima evaluare, căci este vorba doar despre evaluări, votul fiind secret, se pare că alături de cei patru consilieri liberali au mai votat pentru Corneliu Popescu doar un țărănist, un democrat, un pesederist, un aperist și un socialist.* (ziaruldeiasi.ro, <https://bit.ly/2Lr7pnH>). În

comisia lui Duvăz figurează, pe lângă fostul pesederist Alexandru Athanasiu, expediștii Alexandru Sassu și Adrian Severin, secretarul general al PSD, Cozmin Gușă, și negociatorii partidului de guvernământ Viorel Hrebenciuc și Octav Cozmâncă. (curentul.info, <https://bit.ly/2IUTOFP>) 2. adj. Care se referă la Partidul Social-Democrat Român. *Mai greu decât mă așteptam, trebuie să recunosc, vechiul sistem pesederist va fi desființat de votul buhușenilor.* (zdbc.ro, <https://bit.ly/2PalNDh>). *Venit în PsD pe filiera pesederistă, sfetnicul de taină al deputatului Petre Moldovan (interimarul șef al filialei PsD), Vaum a avut un traseu politic interesant.* (gazetademaramures.ro, <https://bit.ly/2NC5DkN>). – M.pl. pesederiști, f.pl. pesederiste. (CIR)

pesedișm s.n. Mod de a face politică propriu Partidului Social-Democrat (PSD). *De la comunism la pesedism, parcursul este unul previzibil și dialectic.* (hotnews.ro, <https://goo.gl/eNb2Gq>). *Într-o postare pe Facebook, Alina Gorghiu susține că PSD practică un sistem numit „pesedism”.* (cotidianul.ro, <https://goo.gl/ILj53m>). (AMB)

pesedistoid adj. (Depr.) Specific Partidului Social-Democrat (PSD). *În viziunea eminentelor pesedistoidă, Capitala României a fost miercuri o șatră țigănească, și, pe alocuri, este, cu ursari ca Marean, cu cocalari politici și șuși scrofuloși și sluși.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2QcJ1tL>). *Ea a criticat Congresul PSD, menționând „inteligenta pesedistoidă” și că PSD proclamă „lipsa de transparență, lipsa de sinceritate, plagiatul tăcut”.* (gandul.info, <https://bit.ly/2pHWelx>). – F.sg. pesedistoidă, m.pl. pesedistoizi, f.pl. pesedistoide. (BC)

petrilean adj., s.m. (Locuitor) din orașul Petrila (jud. Hunedoara). *Administrația locală petrileană a premiat alte 14 cupluri care au împlinit sau depășit semnificativ jumătate de secol împreună!* (realitateapetrileana.ro, <https://goo.gl/C3Wmxf>). // s.m. *Petrilean prins la volan fără plăcuțele cu numerele de înmatriculare și autorizația de circulație provizorie expirată* (avantulliber.ro, <https://goo.gl/Fduu2>). – F.sg. petrileană, m.pl. petrileni, f.pl. petrilene. (BC)

petrileancă s.f. Locuitoare din Petrila (oraș în jud. Hunedoara). *Petrileanca Denisa Anghel, eleva cu cea mai bună medie din țară la admiterea pentru Colegiul Militar Alba Iulia* (voceastrazii.com, <https://goo.gl/Xap7p7>). *Petrileancă accidentată în Munții Parâng, salvată de jandarmi și salvamontiști.* (gazetadedimineata.ro, <https://goo.gl/F19mhy>). – Pl. petrileance. (BC)

phaser s.n. Tip de armă cu laser din filmele SF. *Cu un design ergonomic, phaserul este ușor, sigur și durabil.* (lazerstararena.ro, <https://bit.ly/2MCfD1H>). *Phaser-ul, realizat la cererea creatorului „Star Trek” Gene Roddenberry, pentru actorul William Shatner, interpretul căpitanului Kirk în acest serial TV, era estimat la aproximativ 50.000 de dolari, însă a depășit de peste patru ori așteptările specialiștilor.* (gandul.info, <https://bit.ly/2C3xmKM>). – Pl. phasere. Pr. /fejzər/. (CIR)

photoshopa vb.tranz. și refl. A prelucra o imagine în format electronic, în special o fotografie a unei persoane, cu ajutorul unui program special, în general Adobe Photoshop. *Rușine celor de la Marvel și echipei de la Captain America care au simțit nevoia să o photoshopeze pe Scarlett Johansson până a devenit de nerecunoscut.* (procinema.ro, <https://bit.ly/1dIDAfl>). *Dacă știi să editez video-uri și să photoshopez poze mă pot angaja undeva și cam cât ar fi salariul?* (Forum, <https://bit.ly/2S0KuTO>). // vb.refl. *Dacă mă îngraș, mă photoshopez.* (libertatea.ro, <https://bit.ly/2yazzQ5>). – 1sg. (mă) photoshopez, part. photoshopat. Pr. /fotoʃop'a/. Var. fotoșopa. (MV)

photoshopare s.f. Prelucrare a unei imagini în format electronic cu ajutorul unui program de editare a imaginilor precum Adobe Photoshop. *Simona e naturală, firească, modestă... nu știu la ce folosește să-i modifice expresia feței prin photoshopare.* (one.ro, <https://bit.ly/2y9duBm>). *Un lanț de magazine a interzis photoshoparea fotografiilor cu modele.* (ziarelive.ro, <https://bit.ly/2QC8lc5>). – Pl. photoshopări. Pr. /fotoʃop'are/. Var. fotoșopare. (MV)

photoshopat adj. (Despre imagini în format electronic sau persoanele din imaginile respective) Care a fost prelucrat(ă) cu un program special, în general Adobe Photoshop. *Așa arată Kim în pozele photoshopate.* (ciao.ro, <https://bit.ly/2OGU8gy>). *Deși are un corp perfect, Demi Moore a fost photoshopată.* (national.ro, <https://bit.ly/2yezgnB>). – F.sg. photoshopată, m.pl. photoshopați, f.pl. photoshopate. Pr. /fotoʃop'at/. Var. fotoșopat. (MV)

picker* s.m. Persoană care lucrează într-un depozit și se ocupă de preluarea produselor din depozit conform unei liste date. *Asta înseamnă că pickerul trebuie să ia de la început coșul sau paletul pentru a putea pune produsele colectate.* (logistic-specialist.ro, <https://bit.ly/2yWCHPg>). *Echipa Macromex se extinde cu noi colegi manipulanți / pickeri* (ziare.com, <https://bit.ly/2NZMKsn>). – Pl. pickeri. Pr. /p'ikər/. (BC)

pidgin* s.n. Limbă rezultată prin amestecul a două sau mai multe limbi naturale, cu o gramatică rudimentară și un vocabular simplificat, utilizată în comunicare de grupuri de vorbitori diferiți, fără să fie limbă maternă. *Împrumuturile din pidginul englez constituie cea de-a doua categorie de împrumuturi, foarte numeroase și, deopotrivă, frecvente și bine asimilate de franceza din Camerun.* (diacronia.ro, <https://bit.ly/2OLUEL9>). *Domeniile sale de cercetare favorite sunt: lingvistică romanică, contact lingvistic, pidginuri și limbi creole, lingvistică textuală, spaniola din America, spaniola din Canare, lexicografie și paremiologie.* (icr.ro, <https://bit.ly/2yYoyB7>). – Pl. pidginuri. Pr. /p'idʒin/. (BC)

pidginizare s.f. Transformarea unei limbi într-un pidgin. *Versteegh (1984) a vorbit la un moment dat despre „pidginizare și creolizare în istoria limbii arabe” și a comparat din acest punct de vedere istoria arabei literare, care ar trece,*

simplificată, în dialectele vorbite, cu istoria latinei, care trece în limbile romanice. (Carte, <https://bit.ly/2PRfDsc>). Comparația limbilor între ele poate fi făcută în diverse moduri, de la nivelul spontan (în privința contactului la palierul comun, al vorbitorilor, rezultând concluzii relativ la diverse „etape”, de la învățarea unei limbi străine la pidginizare sau „înlocuire”) la cel lingvistic, condus cu metode bine definite. (Blog, <https://bit.ly/2O17DDk>). – Pl. pidginizări. Pr. /piʤiniz'are/. (BC)

pișcotăreală s.f. (Ir.) Participarea la evenimente mondene sau de PR ale unor companii de dragul mâncării și al băuturilor gratuite servite sau pentru socializare. *Știi momentul ăla când ești invitat la un eveniment, n-ai prea vrea să mergi, dar te gândești că acolo vei mânca și bea gratis până nu mai poți? Parcă te-ai duce, până la urmă. În traducere liberă se numește „pișcotăreală”. (vice.com, <https://bit.ly/2PyYPPq>). Omul care îi face de rușine pe alți pișcotari celebri, gen Chirilă sau Nicula Garici, și asta e cunoscut nu numai de colegii care își dau coate, ci și de restul lumii, îi acuză pe bloggeri de pișcotăreală? (zoso.ro, <https://bit.ly/2QEWvxO>). – Pl. pișcotăreli. (BC)*

pișcotăresc adj. (Foarte rar; ir.) Referitor la persoanele care merg la evenimentele mondene sau de marketing doar pentru mâncarea servită acolo. *Ești un pișcotar fericit că a primit o invitație de la Ciuc Premium, o bere de 2 lei, evident n-ai habar unde mergi, dar e o datorie sacră pișcotărească să scrii ceva cu link (Blog, <https://bit.ly/2HrJbvS>). Voi scrie despre toate evenimentele pișcotărești la care ajung, voi scrie toate aberațiile mele personale [...] (Blog, <https://bit.ly/2JLabVm>). – F.sg. pișcotărească, m. și f.pl. pișcotărești. (BC)*

pișcotări vb.intranz. (Foarte rar; ir.) A mânca pișcoturi; (p.ext.) a participa la un eveniment public de dragul mâncării și al băuturilor gratuite servite sau pentru a socializa. *Când era ziua cuiva cu funcție sau se serba vreun eveniment, beai și mâncai pe banii partidului, iar la fiecare ședință pișcotăreai. (vice.com, <https://bit.ly/2PyYPPq>). Nu vând reclamă pe blog, nu promovez produse pe bani și nu pișcotăresc pe la evenimente. (zoso.ro, <https://bit.ly/2qxUhVB>). – 1sg. pișcotăresc, part. pișcotărit. (BC)*

pitch s.n. (Pub.) Prezentare succintă de idei ale mai multor agenții de publicitate, organizată de către un client. *Nu este un set de reguli obligatorii, ci, mai degrabă, o listă cu ce se face și, mai ales, ce nu se face într-un pitch. Recomandările vizează modul în care trebuie conduse pitch-urile pentru a asigura transparența procesului și corectitudinea ce stă la baza respectului reciproc în relația agenție – client. (uapr.ro, <https://bit.ly/2viudTO>). Altă dată lucrăm la un pitch pentru o companie auto mare și ne-am „inspirat” complet din campania Mercedes-Benz din 2014. (vice.com, <https://bit.ly/2CfS1LD>). – Pl. pitch-uri. Pr. /pitʃ/. (CIR)*

planner s.m. Organizator sub forma unui program, aplicații, agende sau calendar. *Dacă ți se pare complicat să îți proiectezi singur bucătăria, folosește planner-ul IKEA. (ikea.com, <https://bit.ly/2wCGHTY>). Pentru planner cu*

specificații diferite vă rugăm solicitați oferta (printmag.ro, <https://bit.ly/2Nvob6X>). – Pl. plannere. Pr. /pl'enər/. (CIR)

plastinație s.f. Procedeu de conservare a țesuturilor biologice moarte prin impregnarea cu polimeri (cauciuc siliconic lichid); plastinare. *Metoda de conservare a țesuturilor a lui Gunther von Hagens constă în „plastinație” — retragerea apei și grăsimii din țesuturi și înlocuirea lor cu silicon sau rășină epoxidică.* (radioconstanta.ro, <https://goo.gl/QZFkvo>). *Românii au stat la coadă în acest weekend la Muzeul Antipa ca să vadă cadavrele conservate printr-o tehnică specială de plastinație.* (ziarelive.ro, <https://goo.gl/qa9Q4i>). (AMB)

platouaș s.n. Platou mai mic; obiect rotund, plat, asemănător cu un platou. *CD-urile și DVD-urile le-au fost vândute consumatorilor drept platouașe indestructibile, dar adevărul ilustrat de fenomenul „putrefacției” discurilor e mai complicat.* (vice.com, <https://bit.ly/2NhkuVy>). *Platouașul fiind mai exact compus din brânzeturi, salamuri, mășline marinate în sosuri magice, prosciutto, legume pudrate cu mirodenii numai de Jamie știute.* (fifistie.ro, <https://bit.ly/2HBZpQF>). – Pl. platouașe. (BC)

player s.n. Dispozitiv portabil pentru redarea muzicii. *Eu nu l-am scos niciodată când am schimbat player-ul pe mașină, doar când am instalat amplificatoare.* (Forum, <https://bit.ly/2MCtipu>). *Playerul iPod al lui Bush, plin de muzică country și pop-rock* (zf.ro, <https://bit.ly/2ol1Pu6>). – Pl. playere. Pr. /pl'ejər/. (CIR)

pluralistic adj. Pluralist. [...] *și-au pus întrebarea cum poate structura socială legală pluralistică să fie cuprinsă într-o concepție descriptivă* (Carte, <https://goo.gl/AKzKmE>). *Norvegia este o națiune pluralistică, în care învățăm să trăim și să muncim împreună, în ciuda diferențelor.* (ortodox.info, <https://bit.ly/2IYZTFZ>). – F.sg. pluralistică, m.pl. pluralistici, f.pl. pluralistice. (BC)

pocket bike s.n. Motocicletă electrică de dimensiuni reduse. *Pocket bike-ul e strict pentru distracție.* (Forum, <https://bit.ly/2PUFAYj>). *Își luase un amic un pocket bike, chinezărie, în stare destul de slabă estetic.* (Forum, <https://bit.ly/2PPc1r8>). – Pr. /p'ocet bajk/. (CIR)

podcast s.n. Serie de fișiere multimedia (în special audio) distribuite pe internet, la care un utilizator poate avea acces printr-o aplicație de redare (și eventual de descărcare) a lor pe dispozitive portabile sau computere; (p.ext.) conținutul unui astfel de fișier. *Ce sunt podcast-urile și unde găsiți cele mai bune emisiuni înregistrate* (stirileprotv.ro, <https://goo.gl/9NlmgK>). *Găzduit de Sarah Koenig, jurnalistă, Serial a fost un podcast de 12 episoade despre crima controversată a elevei de liceu Hae Min Lee, iubitul acesteia, Adnan Syed, fiind condamnat.* (cosmopolitan.ro, <https://goo.gl/RI1rLX>). – Pl. podcasturi, podcast-uri. (AMB)

politicomanie s.f. Preocupare excesivă pentru tot ce ține de sfera politică. *Cauzele acestei decăderi, Iorga le află în „politicomania” oamenilor de litere, pe de o parte, și în otrava „manierismului” – care face ca întreaga poezie să aibă sonuri eminesciene, iar proza să semene cu creațiile realismului francez – pe de alta.* (archive.li, <https://bit.ly/2ApwbCC>). *O să citească interviul contemporanii și mai ales ăia care suferă de politicomanie sau îi înjură pe politicieni și o să-și imagineze că sunt de o fericire iresponsabilă!* (romaniapress.ro, <https://bit.ly/2PfAY1I>). – Pl. politicomanii. (BC)

populațional adj. Referitor la populație; în cadrul populației. *O universitate din Italia și-a propus să afle de unde se trag cei mai cunoscuți imigranți din țara lor și a declanșat un amplu studiu populațional în colaborare cu un genetician din cadrul Institutului Național de Criminalistică.* (evz.ro, <https://bit.ly/2J1P7Ke>). *Conform datelor din literatură, se poate afirma că anomaliile anatomice coronariene înregistrează o prevalență populațională de aproximativ 0,2–2%, dar majoritatea sunt fie asimptomatice, fie nediate diagnosticate.* (medicina-interna.ro, <https://bit.ly/2PIgIT5>). – F.sg. populațională, m.pl. populaționali, f.pl. populaționale. (BC)

postindustrialism s.n. Perioadă care începe odată cu decăderea industriei (în a doua jumătate a secolului XX), în favoarea altor domenii precum serviciile, tehnologia informației etc. *E și perioada în care Daniel Bell vorbește de postindustrialism și de sfârșitul ideologiilor clasice, prevestind însă apariția altora, mult mai parohiale și mai centrate pe consum și pe intoleranță, căci spre deosebire de Fukuyama, Bell este un raționalist sceptic.* (dilemaveche.ro, <https://goo.gl/9yOmNa>). *Odată cu lucrările lui Alain Touraine și Daniel Bell se va face tot mai clar distincția între preindustrialism, industrialism și postindustrialism (sau informatizare).* (crestinortodox.ro, <https://goo.gl/omMzhP>). (AMB)

postoperator adj., adv. (Care este) ulterior unei intervenții chirurgicale. *Șocul hipovolemic este forma cea mai frecventă de șoc postoperator.* (mediculmeu.com, <https://bit.ly/2SxpOE8>). *Infecțiile postoperatorii se numără printre cele mai frecvente complicații posibile ale unei intervenții chirurgicale, provocând durere, vindecare dificilă a plăgii, necesitatea administrării de antibiotice, spitalizare prelungită și costuri suplimentare suportate de pacient.* (sfatulmedicului.ro, <https://bit.ly/2ESNwYC>). // adv. *Unele anestezice utilizate pentru anestezia generală, situație în care sindromul depresiv apare la scurt timp postoperator și tinde să nu dureze mai mult de câteva săptămâni, având o evoluție autolimitată.* (csid.ro, <https://bit.ly/2MDTlwx>). *Durata medie de spitalizare este de 3 nopți postoperator.* (braininstitute.ro, <https://bit.ly/2C5obJP>). – F.sg. postoperatorie, m. și f.pl. postoperatorii. (CIR)

post-referendum adj.invar. Care este ulterior referendumului. *Criza catalană post-referendum: cauze și posibile soluții* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2PS9Vqx>). *Consiliul Europei atrage atenția liderilor turci asupra pașilor post-referendum.* (agerpres.ro, <https://bit.ly/2PkfdjY>). (CIR)

potențiator s.m. Substanță care amplifică gustul plăcut al unui aliment. *Nici sarea din pâine nu mai este sare, e un potențiator.* (e-uri.ro, <https://bit.ly/2Oe2vwJ>). *Monoglutamatul de sodiu este folosit din belșug de marii producători de alimente ca potențiator de aromă.* (Blog, <https://bit.ly/2x5QEtO>) – Pl. potențiatori. (CIR)

preaprobare s.f. (Fin.) Document emis unui client de o bancă, prin care se certifică eligibilitatea acestuia pentru un credit și valoarea maximă creditată. *La scurt timp, vei obține o preaprobare a creditului pentru care ești eligibil, valabilă de la 30 la 120 de zile, în funcție de bancă, timp în care îți poți căuta și găsi casa mult dorită.* (avbs.ro, <https://goo.gl/SkSCA0>). *Dosarul l-a depus la BRD, în urmă cu aproximativ trei săptămâni, primind o preaprobare în vederea identificării locuinței dorite.* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/CU1p66>). – Pl. preaprobări. (AMB)

precalificare s.f. Etapă anterioară unei calificări sau unei alegeri. *Trei consorții chineze au trecut de etapa de precalificare pentru realizarea hidrocentralei Tarnița-Lăpuștești, proiect de peste 1 miliard de euro.* (economie.hotnews.ro, <https://bit.ly/2MpVUxc>). *Două condiții de precalificare pentru privatizarea CFR Marfă, modificate* (capital.ro, <https://bit.ly/2N8WVzc>). – Pl. precalificări. (CIR)

predefinit adj. Ale cărui caracteristici sunt definite în avans. *Puteți să completați rapid celulele dintr-o zonă cu o serie de numere sau date sau cu o serie predefinită pentru zile, zile lucrătoare, luni sau ani [...]* (support.office.com, <https://bit.ly/2wEkjDF>). *Aspirin Guide, cum se intitulează noul app, folosește algoritmi predefiniți pentru a calcula raportul beneficiu/risc (dat fiind riscul de sângerare gastrointestinală la pacienții care primesc aspirină).* (viata-medicala.ro, <https://bit.ly/2JPlpZ0>). – F.sg. predefinită, m.pl. predefiniți, f.pl. predefinite. (BC)

predictibilitate s.f. Caracter predictibil. *Redă mobilizarea unor antreprenori, oameni de afaceri, analiști și lideri de opinie care atrag atenția asupra riscurilor uriașe la care ne expunem inutil, prin crearea unui cadru lipsit de predictibilitate și stabilitate.* (predictibilitate.ro, <https://bit.ly/2QqbM6n>). *Vom vedea că predictibilitatea bazată pe ele funcționează doar pe termen scurt.* (crestinortodox.ro, <https://bit.ly/2x8VKWg>). (CIR)

prezezabilitate s.f. Fundamentare a necesității unei investiții. *Conținutul cadru al studiului de prezezabilitate este structurat pe două părți distincte: partea scrisă și partea desenată.* (scritub.com, <https://bit.ly/2NEmG9T>). *Studiul de prezezabilitate reprezintă documentația care fundamentează necesitatea și oportunitatea realizării unei investiții.* (lege5.ro, <https://bit.ly/2NDheUD>). (CIR)

prefinanțare s.f. Sumă de bani acordată ca avans la o finanțare. *Cu excepția primei tranșe de prefinanțare, următoarele tranșe de prefinanțare se acordă cu deducerea sumelor necheltuite din tranșa anterior acordată.* (fonduri-structurale.ro, <https://bit.ly/2xh7TYL>). *Cu excepția primei plăți de prefinanțare, alte plăți sau recuperări se vor efectua pe baza analizei rapoartelor sau a cererilor de plată depuse de către beneficiar.* (ec.europa.eu, <https://bit.ly/2MpaaWZ>). (CIR)

preinstalat adj. Care este instalat din fabrică. *Cumpără laptop cu Windows preinstalat* (emag.ro, <https://bit.ly/2Og9aXh>). *Ce trebuie să știi despre Waze, aplicația pe care Google o vrea preinstaltată în Android* (playtech.ro, <https://bit.ly/2x5nQl8>). – F.sg. preinstaltată, m.pl. preinstalați, f.pl. preinstalate. (CIR)

prepay adj.invar. Care este plătit anterior utilizării. *Oferte cartela prepay* (telekom.ro, <https://bit.ly/2JBtf73>). *Clienții care reîncarcă cu o opțiune PrePay folosind aplicația My Orange se bucură de trafic de Internet, convorbiri și SMS-uri nelimitate, aceștia beneficiind de până la 10 zile de Internet nelimitat pentru opțiunile activate în perioada campaniei.* (comunic.ro, <https://bit.ly/2OeGyg1>). – Pr. /prip'ej/. (CIR)

prepress s.n. (Tipog.) Pregătire pentru tipar. *Prepress este un termen folosit în industria tipografică și reprezintă totalitatea proceselor și procedurilor specifice care au loc înaintea imprimării finale offset sau digitale.* (everest.ro, <https://bit.ly/2p0BAJH>). *Prin procesul DTP-Prepress traducerea dumneavoastră vor arăta identic cu materialul original, acestea fiind pregătite pentru tipar în orice limbă doriți fără a schimba designul grafic pentru fiecare traducere.* (acedtraduceri.ro, <https://bit.ly/2N9WDIip>). – Var. pre-press. Pr. /prip'es/. (CIR)

preview s.n. Avangardă, prezentare în avans a unui eveniment. *Preview-ul seriei într-o poză* (FB, <https://bit.ly/2CQ0Ls5>). *Preview-ul partidelor de vineri din Liga 1* (telekomsport.ro, <https://bit.ly/2Na48ir>). – Pl. preview-uri. Pr. /priv'ju/. (CIR)

procrastina vb.intranz. A amâna efectuarea unei acțiuni, fără a avea un motiv bine întemeiat. *Atunci când amânăm să facem ceva sau să luăm o decizie, când lăsăm pe ultima sută de metri, asta facem, procrastinăm.* (la-psiholog.ro, <https://bit.ly/2pGJM25>). *Deși în general sunt destul de harnică, uneori procrastinez ore întregi (cum ar fi atunci când am de învățat, vezi punctul 4) și atunci mă cam urăsc.* (Blog, <https://bit.ly/2pGKsVb>). – 1sg. procrastinez, part. procrastinat. (MV)

procrastinare s.f. Amânare a unei acțiuni, fără a avea un motiv bine întemeiat. *Procrastinarea este amânarea unei sarcini importante pentru un moment nedefinit din viitor (mâine, când se face mai cald, când termin ce mai am de făcut) și implicarea în sarcini mai puțin importante.* (i-psiholog.ro, <https://bit.ly/2QER1mN>). *Tendința de a amâna lucrurile importante se regăsește pe agenda noastră, putând afirma că procrastinarea reprezintă boala civilizației moderne.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2CwOHLu>). – Pl. procrastinări. (MV)

procurement s.n. (Ec.) Procesul de achiziție publică de bunuri, servicii și lucrări la cel mai bun cost posibil în termenii ceruți de calitate, cantitate și livrări. *În concluzie, dacă practicile de Procurement sunt bune, acestea pot crește profitabilitatea companiei prin obținerea de avantaje, ca de exemplu discounturi, minimizarea problemelor legate de cash-flow și eliminarea furnizorilor care nu*

oferă calitate. (ropuim.wordpress.com, <https://bit.ly/2D1pgmd>). *Procurementul reprezintă o verigă de nelipsit din orice companie.* (cbprocurement.ro, <https://bit.ly/2xnT7PT>). – Pr. /prokj'uərmənt/. (CIR)

prodemocratic adj. Care susține valorile democrației. *Peste 500 de persoane au fost arestate în Hong Kong, după un marș prodemocratic de amploare.* (m.antena3.ro, <https://goo.gl/Me0V3M>). *Ele sunt o societate total cucerită de victoria transformativă a comunismului și, apoi, stropită festiv de retori prodemocratici incapabili să dea zăpada din fața porții sau să deșurubeze un bec fără să stingă lumina în tot cartierul.* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/ymjfQ5>). – F.sg. prodemocratică, m.pl. prodemocratici, f.pl. prodemocratice. (AMB)

product placement s.n. (Pub.) Reclamă activă și directă a unui produs în cadrul unei emisiuni televizate, film, serial etc. *Product placement-ul este o tehnică practică încă din anii '80, care a avut un succes răsunător în contextul intensificării fenomenului de zapping – schimbarea rapidă a posturilor TV în momentul în care apar pauzele publicitare.* (wmm.ro, <https://bit.ly/2LEDVTu>). *Product-placementul din „Saga Amurg”, blamat de critici* (tvmania.ro, <https://bit.ly/2wxOkL7>). – Pr. /pr'odakt pl'ejsmənt/. (CIR)

proeuropean adj. Care militează pentru integrarea europeană, pentru principiile, modul de viață etc. specifice Uniunii Europene. *Liviu Dragnea a susținut, miercuri, întrebat în legătură cu o eventuală ieșire din Uniunea Europeană, că PSD este un partid profund proeuropean și nu va accepta niciodată ca România să se abată de la drumul european, dar a adăugat că asta nu înseamnă că nu trebuie să își ceară drepturile.* (hotnews.ro, <https://bit.ly/2EFizHr>). *Președintele Klaus Iohannis a avut, miercuri, o întrevedere cu ambasadorul Republicii Moldova în România, Iurie Reniță, în care a arătat că rezultatul votului de la parlamentare trimite la o formulă a puterii executive în care responsabilitatea să fie împărțită între toate partidele proeuropene.* (mediafax.ro, <https://bit.ly/2D05Qyj>). – F.sg. proeuropeană, m.pl. proeuropeni, f.pl. proeuropene. Var. pro-european. (CIR)

profesionist* adj., adv. Care este realizat de profesioniști; de calitate foarte bună. *Este un raport profesionist, dar sunt unele elemente de discutat în ceea ce privește conținutul.* (vranceamedia.ro, <https://goo.gl/K7xDwF>). *Explorați soluțiile personalizate unice pentru grafică profesionistă, pe care le oferim pentru utilizare industrială și comercială.* (epson.ro, <https://goo.gl/PTcDWB>). // adv. *Este pentru prima oară când România are un brand turistic național făcut profesionist.* (mediafax.ro, <https://goo.gl/OeO6IQ>). – F.sg. profesionistă, m.pl. profesioniști, f.pl. profesioniste. (AMB)

proiliescian adj., s.m. (Persoană) care îl simpatizează pe Ion Iliescu, președinte al României în perioadele 1990–1996 și 2000–2004, acțiunile și ideile lui politice. *Ce mai contează că, între timp, discursul acidulat al reformatorului Rus s-a diluat până la sălcu și că tot mai mulți dintre greii partidului și-au făcut*

deja publice opțiunile proiliesciene? (crisana.ro, <https://bit.ly/2FFNwf5>). // s.m. *Ingrata sarcină de a vorbi după Geoană i-a revenit lui Adrian Păunescu, proiliescian, care n-a ratat ocazia de a recita o poezie.* (9am.ro, <https://bit.ly/2BzdXiq>). *Am fost unul dintre cei care, în 1995, i-am reproșat iritat lui George Soros personal că l-a ales pe proiliescianul Lazăr Vlăsceanu să îi urmeze lui Alin Teodorescu.* (banatulazi.ro, <https://bit.ly/2RgHToY>). – F.sg. proiliesciană, m.pl. proiliescieni, f.pl. proiliesciene. (CIR)

proinflamator adj. Care favorizează inflamațiile. *Are efect proinflamator, contribuie la apariția bolilor.* (sanatate.bzi.ro, <https://bit.ly/2CZnORe>). *Știi că poate exista o alimentație cu efect proinflamator sau, din contră, cu efect antiinflamator?* (Blog, <https://bit.ly/2O4mq0h>). – F.sg. proinflatatoare, m.pl. proinflatatori, f.pl. proinflatatoare. Var. proinflatatoriu. (CIR)

proinflatatoriu adj. v. **proinflamator**.

promoteriță s.f. Persoană de gen feminin angajată pentru promovarea unui produs sau a unui spectacol, care oferă pliante și alte materiale promoționale potențialilor clienți. *Tânăra nu s-a mulțumit doar cu aprecierile de pe internet, ci a aplicat pentru un post de promoteriță în cadrul MotoGP.* (gsp.ro, <https://bit.ly/2qwCoY6>). *O societate comercială angajează promoterițe în hipermarketul Carrefour din Ploiești, în regim part-time pentru promovarea unor jucării.* (ziarulincomod.ro, <https://bit.ly/2ENwTbu>). – Pl. promoterițe. (BC)

proof s.n. Mostră trimisă de la tipografie clientului pentru verificare. *Proof-ul digital certificat înlătură orice dubiu legat de cum anume trebuie să iasă culorile în printul final.* (gefex.ro, <https://bit.ly/2p8JyAC>). *Având plăcile și proof-ul cu acuratețe de 1 la 1, facem cunoștință cu utilajele de print, „giganții de fier cu brațele de catifea” ai tipografiei.* (everest.ro, <https://bit.ly/2pesUPP>). – Pl. proof-uri. Pr. /pru:f/. (CIR)

proofing s.n. Variantă prefinală destinată verificării a unui manuscris, document sau pagină web. *Vei realiza conceptul, proofingul și vei livra, la cheie, websiteuri sau templateuri responsive în WordPress.* (convertbook.kaldio.ro, <https://bit.ly/2N9DRw7>). *Unul dintre segmentele predilecte pentru utilizarea cernelii albe este proofingul.* (print-romania.ro, <https://bit.ly/2MALefp>). – Pl. proofing-uri. Pr. /pr'u:fiŋg/. (CIR)

prorus adj. Rusofil. *Asasinarea unui lider separatist prororus* (agerpres.ro, <https://bit.ly/2MGC94B>). *Alegerile prezidențiale din Bulgaria, câștigate de candidatul prororus* (cotidianul.ro, <https://bit.ly/2MHiktZ>). – F.sg. prororusă, m.pl. proruși, f.pl. proruse. (CIR)

publisher s.m. 1. Editor, de obicei la o publicație. *I august a fost ultima zi a lui Daniel Secărea la Burda România, unde a fost publisher.* (paginademedi.ro, <https://bit.ly/2NQRpf6>). *Cristina Stănciulescu, publisher al revistei Viva la acea*

vreme, povestește momentul. (paginademedi.ro, <https://bit.ly/2PIbkPC>). **2.** Pagină web care vinde spațiu, în special pentru reclame. *ThinkDigital România a anunțat astăzi încheierea negocierilor cu noi publisheri locali și site-uri de nișă, raportând creșteri importante ale traficului rețelei.* (economica.net, <https://bit.ly/2D3xkCT>). *Scopul ofertei este de a oferi publisherilor și advertiserilor din regiune posibilitatea de a recâștiga controlul asupra veniturilor din advertising prin îmbunătățirea eficienței.* (economica.net, <https://bit.ly/2xoE2xy>). – Pl. publisheri. Pr. /p'abliʃər/. (CIR)

publishing s.n. Procesul de producție și difuzare a literaturii, muzicii sau informațiilor. *2018 ar putea fi anul în care publishingul românesc revine cu picioarele pe pământ.* (zoso.ro, <https://bit.ly/2D1jCAy>). *În anii 2014 și 2015, cea mai mare amenințare, când ne referim la publishing, este făcută din direcția mobile.* (getbranded.ro, <https://bit.ly/2Oycltg>). – Pr. /p'abliʃɪŋ/. (CIR)

punker s.m. Adept al curentului punk; punkist. *Solistul trupei Green Day, punker și pe marele ecran* (digi-fm.ro, <https://goo.gl/8tESMm>). *Pe străzile Londrei, cândva împânzite de punkeri și skinheads, tinerii abia mai pot fi văzuți.* (ziare.com, <https://goo.gl/Wq1K0M>). – Pl. punkeri. Pr. /p'ankər/. (AMB)

puricism s.n. Concepție filosofică naționalistă, tradiționalistă, ultraortodoxă, specifică lui Dan Puric (actor și regizor român); (concr., la pl.) idei care exprimă această concepție. *Să înțelegem că manipularea ideologică a credinței se poate numi putinism, dughinism, puricism, vadimism – orice, dar nu ortodoxie.* (inlinedreapta.net, <https://bit.ly/2Q55QzA>). *Puricismul este pasiunea semidocță, capacitatea de a cita fără să citești, patetismul și sentimentalismul ca argument.* (Blog, <https://bit.ly/2oCHm47>). *Prioritatea noastră trebuie să fie tot mai multă UE, nu puricisme, autohtonisme, naționalisme, coada bearcă pe sus.* (Blog, <https://bit.ly/2Nx4rPD>). – Pl. puricisme. (BC)

puricist s.m., adj. (Care este) adept al ideilor politice și filosofice naționalist-tradiționaliste ale lui Dan Puric (actor și regizor român). *Dan Puric, ca persoană, are și va avea parte de respectul meu pentru că, spre deosebire de diverși puriciști, e principial, pe picioarele sale și nu îl vedem periind pe potențații vremii pentru câte o sinecură.* (Blog, <https://bit.ly/2oCHm47>). *Asta e cu atât mai valabil pentru noul partid maghiar al cărui nume mi-a scăpat întotdeauna (în mintea mea era pur și simplu Partidul Iredentist) și prostiile care apar de partea astalaltă, înființate de câte un Bogdan Diaconu sau Dan Puric cu puriciștii lui.* (Blog, <https://bit.ly/2C4p6II>). *Reacțiile unor oameni obișnuiți, români, ortodocși, daci, dan-puriciști, publicate chiar aici după marea împușcare de la Charlie Hebdo, demonstrează asta.* (contributors.ro, <https://bit.ly/2E7zZfr>). // adj. *Eh, doar acolo, nu în România, aici are BOR grijă să vegheze asupra neamului nostru orto-dacico-puricist.* (Blog, <https://bit.ly/2oCMCog>). – F.sg. puricistă, m.pl. puriciști, f.pl. puriciste. Var. dan-puricist. (BC)

putinism s.n. Susținerea politicilor lui Vladimir Putin, președintele Rusiei; stil de a face politică asemănător cu al lui Vladimir Putin, caracterizat prin

autoritarism, naționalism și dispreț față de valorile occidentale. *Putinismul nu l-a adus pe Vladimir Putin la putere în Rusia și probabil nu ar fi reușit, explică analiștii politici, dar îl ajută să rămână la putere.* (paginaeuropeana.ro, <https://bit.ly/1sc984p>). [...] *dimensiunea banditismului de proporții a putinismului sare în ochii și în urechile oricui are ochi de văzut și urechi de auzit.* (revista22.ro, <https://bit.ly/2ytxmPJ>). (BC)

putinist adj., s.m. **1.** adj. Referitor la Vladimir Putin, președintele Rusiei; caracteristic lui Vladimir Putin. *Teoriile lui Dughin n-au făcut altceva decât să confere o formă ideologică politicilor putiniste și chiar să dea o explicație acestora.* (historia.ro, <https://goo.gl/9cNV7R>). *La puțin timp după această declarație, un lider al Partidului putinist „Rusia Unită”, Andrei Turceak, a anunțat că formațiunea sa îl va sprijini pe Putin în campanie, inclusiv în strângerea de semnături în favoarea candidaturii.* (paginaderusia.ro, <https://goo.gl/nyW6Yc>). **2.** s.m. Susținător al lui Vladimir Putin și al politicilor promovate de acesta. *Or, în aceste condiții, aplaudarea la scenă deschisă a victoriei unui politician lipsit de scrupule, care i-a eliminat la propriu pe opozanți și pe ziaristii incozi, nu face decât să-i deconspire pe putiniștii de serviciu.* (curentul.info, <https://goo.gl/dUq8T2>). *Pentru cei grăbiți: nu vă lăsați înșelați de cântecul de sirenă al putiniștilor, dughiniștilor, puriciștilor și al altor ideologi care denaturează patriotismul și ortodoxia, topindu-le într-o peltea propagandistică toxică.* (FB, <https://goo.gl/daiD98>). – F.sg. putinistă, m.pl. putiniști, f.pl. putiniste. (BC)

Q

quilling s.n. Hobby sau tip de artă constând în crearea unor forme din hârtie, prin rulare, îndoire, lipire și modelare; creație (artistică) din hârtie, obținută prin rulare, îndoire, lipire, modelare. *Quillingul a apărut în perioada renașcentistă, fiind folosit de călugări pentru a decora copertile cărților, precum și alte obiecte de cult.* (bellarts.ro, [tps://bit.ly/2AowjCg](https://bit.ly/2AowjCg)). *Acest panou conține câteva din cele mai frumoase quilling-uri întâlnite pe Pinterest! Quilling-ul este o artă bine apreciată care îți pune talentul în valoare!* (pinterest.ro, <https://bit.ly/2CZIUzr>). – Pl. quilling-uri. Pr. /kw'iling/. (BC)

quiz s.n. Chestionar scurt; test. *Ești fan adevărat? Demonstrează răspunzând la quiz-urile de pe site-urile de suporteri!* (gsp.ro, <https://bit.ly/2AocgUE>). *Căutăm definiția călătoriei de neuitat printr-un quiz inspirat de tine* (ibishotels.ro, <https://bit.ly/2Sdqej1>). – Pl. quiz-uri. Pr. /kwiz/. (BC)

R

rablament s.n. (Depr.) Obiect vechi, care nu mai funcționează bine; (p.restr.) mașină veche. *Vreau să cumpăr un laptop nou pentru că acum am un rablament vechi de ani de zile care nu poate rula nici măcar Minecraft.* (tpu.ro, <https://goo.gl/YCVpNt>). *Omul își trăgea rablamentul cu spatele, încet, până-n drum; n-avea unde să-ntoarcă.* (Carte, <https://goo.gl/gDYoY8>). – Pl. rablamente. (BC)

racing s.n. Întrecere într-o cursă automobilistică, reală sau virtuală. *BBS Techno – a deschis noi capitole în istoria racingului.* (anvelope.killtec.ro, <https://bit.ly/2OD9nne>). *Alex este unul dintre colegii MSMMO, pasiunea lui este racingul.* (pinterest.com.au, <https://bit.ly/2pgo9Wd>). – Pr. /r'ejsing/. (CIR)

radiculopatie s.f. (Med.) Afecțiune a rădăcinilor nervilor spinali. *Astăzi am fost diagnosticat cu radiculopatie sciatică dreaptă, după ce timp îndelungat am avut dureri de spate și, mai recent, acestea asociate cu dureri ale șoldului drept până spre gamba piciorului, totul în urma unor eforturi fizice mari (munca).* (Forum, <https://bit.ly/2EITgnN>). *La extrema cealaltă, spondiloza cervicală poate comprima una sau mai multe rădăcini nervoase ale coloanei vertebrale cervicale – fenomen numit radiculopatie.* (ortopediaonline.ro, <https://bit.ly/2ysU2Qs>). – Pl. radiculopatii. (BC)

radiodifuzor s.m. Persoană juridică, furnizor de servicii media audiovizuale în domeniul serviciilor de programe de televiziune și/sau de radiodifuziune. *Taxa radio-TV creează o legătură directă între radiodifuzor și public.* (romania-actualitati.ro, <https://bit.ly/2NVSwiN>). *Organizația radiodifuzorilor publici europeni (EBU) trage un semnal de alarmă în ceea ce privește eliminarea taxei TV, prevăzută într-un proiect depus de Liviu Dragnea la Senat privind eliminarea a 102 taxe nefiscale de la 1 ianuarie 2017.* (hotnews.ro, <https://bit.ly/2OJJ5E5>). – Pl. radiodifuzori. (CIR)

radiopatie s.f. (Foarte rar) **1.** Radioterapie. *Optimizarea și îmbunătățirea rezultatelor bolnavilor de cancer, tratați prin chimioterapie și radiopatie.* (Blog, <https://bit.ly/2zcrHR5>). *Un remediu pe termen scurt este folosirea vitaminei E, injecțiile locale cu steroizi, verapamil, interferon sau radiopatie.* (clinicaefigia.ro, <https://bit.ly/2OHk9wZ>). **2.** Afecțiune determinată de acțiunea razelor X sau a altor tipuri de radiații. *Tumora se formează la nivelul creierului și afectează cu precădere rădăcinile nervilor rahidieni sau spinali. Poate fi responsabilă de nașterea unor compresiuni la nivelul măduvei spinale sau radiopatii.* (i-medic.ro, <https://bit.ly/2tlgPup>). – Pl. radiopatii. (BC)

raider s.n. v. **rider**.

rapidist, rapidistă adj., s.m., s.f. **1.** (Persoană) care este jucător la clubul sportiv Rapid București sau la o echipă care aparține clubului. *Jucătorul rapidist are însă rezerve, considerând că în acest moment sunt foarte multe vorbe și foarte puține fapte.* (telekomsport.ro, <https://bit.ly/2xBzrsz>) // s. *Rapidistul Ciolacu ne-a prezentat hobby-ul său și a dezvăluit cine i-a fost idol în copilărie.* (telekomsport.ro, <https://bit.ly/2pyqbRw>). **2.** (Persoană) care este suporter al clubului / al unei echipe care aparține clubului sportiv Rapid București. *Supporterii rapidiști vor să organizeze un miting* (mediafax.ro, <https://bit.ly/2xyxtsP>) // s. *Îmi pare rău că nu am fost pe stadion și îmi cer scuze rapidiștilor.* (stiripesurse.ro, <https://bit.ly/2DrvB11>). – M.pl. rapidiști, f.pl. rapidiste. (CIR)

ratan s.m. Nume dat mai multor specii de plante din subfamilia *Calamoideae*, ale căror tulpini și ramuri sunt folosite la împletit sau la crearea pieselor de mobilier; (p.restr.) materialul obținut din aceste plante. *Mobilierul din rachită și mobilierul din ratan sunt adesea confundate de oameni, sau mai rău, aceștia consideră că este unul și același material.* (wowbiz.ro, <https://bit.ly/2punW1H>). *Ratanul nu se destramă și este ideal pentru fabricarea mobilei.* (evz.ro, <https://bit.ly/2xJIIOI>). (CIR)

răzuibil adj. Care poate fi răzuit pentru a vedea ce este scris dedesubt. *Loteria Română lansează 3 serii de loz răzuibil.* (libertatea.ro, <https://goo.gl/sVcGw6>). *Un pompier american a câștigat 5 milioane de dolari cu un cartonaș răzuibil 416.* (antena3.ro, <https://goo.gl/PEx7T8>). – F.sg. răzuibilă, m.pl. răzuibili, f.pl. răzuibile. (AMB)

reach s.n. Gradul de transmitere a unui mesaj către utilizatori pe internet, mai ales în rețelele de social media. *Reach-ul unei campanii într-un anumit mediu de comunicare este dat de totalitatea utilizatorilor unici, care au activat în acel mediu de comunicare în perioada campaniei. Pe o pagină de Facebook, spre exemplu, reach-ul e dat de totalitatea utilizatorilor (fani și prieteni ai fanilor), care au activat cel puțin o dată în rețea într-o perioadă dată și care ar fi putut vedea un mesaj publicat pe pagina respectivă (deci au fost expuși mediului).* (socialsmarts.ro, <https://goo.gl/eCNNmL>). *Discutăm astăzi despre reach-ul organic pentru că, de la schimbarea algoritmului Facebook din luna decembrie 2013, reach-ul organic al paginilor de branduri a avut de suferit.* (romaniancopywriter.ro, <https://goo.gl/gUW8D8>). – Pl. reach-uri. Pr. /riʃ/. (BC)

realitate virtuală s.f. Simulare pe calculator a unui mediu real sau imaginar, care permite utilizatorului să interacționeze cu mediul respectiv ca și cum ar fi în realitate; tehnologie care realizează această simulare. *Un tânăr pasionat de tehnologie a deschis primul club din România în care clienții pot să urce pe Everest sau să înoate cu balenele, din fotoliu. Totul e posibil, desigur, cu ajutorul realității virtuale.* (digi24.ro, <http://bit.ly/2na1gDx>). *Cum funcționează ochelarii pentru realitatea virtuală, care ne „teleportează” în lumi fantastice* (stirileprotv.ro,

<http://bit.ly/2n4dxld>). *Pasionații de „realități virtuale” au motive de bucurie: au fost inventate câștile cu cea mai realistă abordare a jocului.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/w16BeK>). – Pl. realități virtuale. Abr. VR, RV. (AMB)

reapropiere s.f. Acțiunea de a (se) reapropia de ceva și rezultatul ei. *Șefa politicii externe a UE propune, într-un document intern, o reapropiere de Rusia.* (hotnews.ro, <https://goo.gl/kqTKCu>). *Semnalele unei reapropieri între foștii tovarăși din Alianța D.A. sunt încă slabe și puține.* (gandul.info, <https://goo.gl/fKkPBU>). – Pl. reapropieri. (AMB)

recentraliza vb.tranz. A face să depindă ceva din nou de un centru superior de conducere. *Putin a recentralizat puterea politică, a restabilit dominația statului asupra cetățenilor și a abolit progresiv drepturile individuale.* (revista22online.ro/11420/.html). *În aceasta din urmă, proiectul a dat greș în zonele slab finanțate, iar statul a recentralizat spitalele.* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/gawveo>). – 1sg. recentralizez, part. recentralizat. (AMB)

recentralizare s.f. Acțiunea de a recentraliza și rezultatul ei. *Recentralizarea achizițiilor de medicamente pentru programele naționale mi se pare o abordare păguboasă.* (m.cotidianul.ro, <https://goo.gl/YEL6fF>). *Crearea unor județe mai mari va avea pentru sălăjeni efectul unei recentralizări, o parte importantă din serviciile publice asigurate acum de instituții sălăjene urmând a fi asigurate de instituții din Cluj și de funcționari clujeni.* (cdep.ro, <https://goo.gl/ezF18n>). – Pl. recentralizări. (AMB)

recorecta vb.tranz. A corecta din nou. *Comisia Județeană de Reevaluare a recorectat 700 de lucrări la limba și literatura română, 100 la matematică și alte 100 la geografie.* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/Fr807Q>). *Astfel, concluziile raportului comisiei ministeriale care a recorectat lucrările nu pot fi făcute publice nici după două săptămâni.* (evz.ro, <https://goo.gl/OW3TqX>). – 1sg. recorectez, part. recorectat. (AMB)

recorectare s.f. Acțiunea de a recorecta și rezultatul ei. *Se cere recorectarea lucrărilor la matematică, din cauza unei cerințe derutante* (ziaruldeiasi.ro, <https://goo.gl/uRe2MV>). *Se vor face recorectări prin sondaj doar acolo unde au fost diferențe mari în urma contestațiilor.* (ziarebotosani.ro, <https://goo.gl/iXyB6q>). – Pl. recorectări. (AMB)

redesenare s.f. Reconfigurare, trasare nouă. *Se pune la cale o nouă redesenare a granițelor în Balcani.* (stiripesurse.ro, <https://bit.ly/2ObfHWs>). *Cum transformă politicienii maghiari administrația locală în politică de redesenare a statului național unitar* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2OMemlT>). – Pl. redesenări. (CIR)

redirecționare s.f. Serviciu de telefonie sau poștă electronică care permite ca un telefon sau o adresă electronică să transfere toate apelurile sau mesajele primite (sau numai unele dintre acestea) către un alt telefon sau o altă adresă. *Poși alege să*

redirecționezi toate mesajele noi către altă adresă de e-mail sau să redirecționezi numai anumite tipuri de mesaje. (support.google.com, <https://bit.ly/2NxTkuC>). *Serviciul de redirecționare apeluri este disponibil doar pentru abonamente.* (orange.ro, <https://oran.ge/2DnT24I>). – Pl. redirecționări. (CIR)

redotare s.f. Dotare nouă. *Alături de modernizarea prin redotare tehnică la nivelul secolului al XXI-lea, proces debutat în anul 2010 și aflat în plină desfășurare, adevărata modernizare este percepută în cadrul colectivului care beneficiază de un fenomen de întinerire și diversificare fără precedent.* (smbv.ro, <https://bit.ly/2xAB21Y>). *Concepția de redotare a companiei ROMAVIA, subordonată Ministerului Apărării, a fost întocmită de compania respectivă și avizată de Guvern prin semnătura primului-ministru Călin Popescu Tăriceanu.* (stiri.acasa.ro, <https://bit.ly/2DrKgTm>). – Pl. redotări. (CIR)

refinanțare s.f. (Ec.) Proces prin care se contractează un nou credit cu scopul stingerii unui credit existent. *O refinanțare de credit îți pune la dispoziție capitalul de care ai nevoie pentru a acționa în direcția dorită.* (otpbank.ro, <https://bit.ly/2Q0Q5sh>). *Refinanțarea presupune să obții un nou credit din care să îți achiți creditul sau creditele pe care le ai deja.* (ing.ro, <https://bit.ly/2Ap51f0>). – Pl. refinanțări. (CIR)

reinventare s.f. Redescoperire, recreare. *Reinventarea personală este un proces prin care te redefinești și te reinventezi în mod voluntar.* (Blog, <https://bit.ly/2QTJf9m>). *Este nevoie de reinventare permanentă în business.* (zf.ro, <https://bit.ly/2NDDO0r>). (CIR)

reîncarcerat adj. Care este dus din nou la penitenciar în vederea încarcerării. *Cel de-al treilea deținut eliberat din greșeală din cadrul Penitenciarului Giurgiu a fost găsit și este reîncarcerat în condiții conforme, a declarat marți, pentru Agerpes, directorul instituției, Marius Lucian Fulga.* (dcnews.ro, <https://bit.ly/2xySCDu>). *Fostul general Mihai Chițac, eliberat temporar din închisoare din motive medicale, a mers, joi seară, la Penitenciarul Rahova și a cerut să fie reîncarcerat.* (antena3.ro, <https://bit.ly/2Q2TiI9>). – F.sg. reîncarcerată, m.pl. reîncarcerări, f.pl. reîncarcerate. (CIR)

release s.n. (Rare) Produs muzical lansat pe piață. *Astăzi în istoria release-urilor Eurodance din '90* (playradio.org, <https://goo.gl/ZbgzJP>). *Avem convingerea că într-un timp cât mai scurt veți asculta un release The Gemini Bros semnat la Gomma Records.* (beatfactor.ro, <https://goo.gl/MGy1Cp>). – Pl. release-uri. Pr. /ril'is/. (BC)

religioman s.m. (Foarte rar) Bigot, habotnic. *Eu i-aș odihni pe religiomanii fundamentaliști în niște clinici de genul celor amintite de tine.* (Forum, <https://goo.gl/G9pdbq>). *Firește că Dumnezeu ar exista și fără scripturi, chiar și la aborigeni există, fără ornamentele luxuriante ale creștinilor sau ale altor religiomani.* (Forum, <https://goo.gl/AbzKnf>). – Pl. religiomani. (BC)

REMAT s.n. **1.** Unitate care primește automobile vechi spre a fi casate. *Pentru publicul larg, REMAT este locul unde e dusă „rabla” pe ultimul drum, o firmă asociată de cele mai multe ori cu o regie de stat.* (digi24.ro, <https://bit.ly/2N36JG7>). *Oferta REMAT revine* (skodapia.ro, <https://bit.ly/2N36RW7>). **2.** Unitate care primește hârtie și fier vechi în scopul reciclării. *Centura Bacăului se taie și se vinde la REMAT cu 0,75 lei/kg.* (zdbc.ro, <https://bit.ly/2zucA3y>). *S-au inventariat mărfuri care nu mai corespund din punct de vedere calitativ (reprezintă șuruburi ruginite), care s-au predat la REMAT, de unde a primit pe acestea 300 lei.* (fiscalitatea.ro, <https://bit.ly/2N2GjEm>). – pl. REMAT-uri. (CIR)

repornire s.f. Repunere în funcțiune. *Din acest motiv este necesar ca motorul termic să fie oprit complet pentru a fi posibilă o repornire.* (e-automobile.ro, <https://bit.ly/2BvbMwc>). *Pentru a împiedica repornirea unei partiții logice în timpul repornirii sistemului folosind Conexiunile mele, urmați acești pași* (ibm.com, <https://ibm.co/2ORhYDc>). – Pl. reporniri. (CIR)

reporting s.n. (Ec.) Raportul public al unei companii cu privire la cifra de afaceri. *Este vorba despre un identificator unic local alfanumeric cu 20 de poziții a persoanei juridice care permite un reporting corect a tranzacțiilor cu derivate.* (akcenta.ro, <https://bit.ly/2N38sv5>). *Realizează analiza rezultatelor lunare, asigurând reportingul și sintezele financiare periodice privind aceste rezultate* (bestjobs.eu, <https://bit.ly/2zuFUHg>). – Pr. /rip'orting/. (CIR)

repoziționare s.f. **1.** Schimbarea coordonatelor stereografice ale unui imobil sau teren. *Dacă în urma verificărilor la teren se constată că este o suprapunere virtuală, repoziționarea imobilului cu sau fără construcții ori investiții se soluționează astfel [...]* (legeaz.net, <https://bit.ly/2QdxGJd>). *La cererea persoanelor interesate sau la cererea oficiului teritorial, documentația de repoziționare se întocmește de către o persoană autorizată.* (experttopo.ro, <https://bit.ly/2N1nz85>). **2.** Modificarea poziției sau a punctului de vedere. *Vodafone România lansează o campanie de repoziționare de brand.* (iqads.ro, <https://bit.ly/2KvVLJk>). *Tactica PNL de repoziționare* (stiripesurse.ro, <https://bit.ly/2DYEo3k>). – Pl. repoziționări. (CIR)

researcher s.m. Analist de date, cercetător. *Un researcher aflat la început de carieră este remunerat cu 400–500 de euro net, un salariu apropiat de câștigul mediu net înregistrat la nivel național.* (cariera.ejobs.ro, <https://bit.ly/2Obxr3O>). *Un researcher bun nu pică în tentația megalomană că deja le cam știe cu românii, cu berea, cu chipsurile.* (smark.ro, <https://bit.ly/2zvAQT3>). – Pl. researcheri. Pr. /ris'ɔrtʃər/. (CIR)

reseller s.m. Comerciant care revinde produsele oferite spre vânzare de alte firme; dealer autorizat. *Resellerul Apple de la Brașov vrea să vândă un smartwatch la fiecare iPhone cumpărat* (bizbrasov.ro, <https://bit.ly/2EpqCYM>). *Xerox, desemnată „Compania Anului” de către resellerii IT de imprimante color din*

Statele Unite ale Americii (capital.ro, <https://bit.ly/2P3I1dI>). – Pl. reselleri. Pr. /ris'elər/. (BC)

resofta vb.tranz. A reinstala, uneori într-o formă modificată, un software pe un dispozitiv. *Odin este un program de resoflat sistemul de operare Android. Deci este un program cu care putem resofta telefoanele Samsung.* (FB, <https://goo.gl/mdwsHo>). *Am un NOKIA 5300 și aș vrea să îl resoftez, merge sigur acest program?* (Forum, <https://goo.gl/J68J7u>). – 1sg. resoftez, part. resoflat. (BC)

resoftare s.f. Reinstalarea software-ului unui dispozitiv. *Este indicat ca resoftarea să se facă înainte de consumarea cartușului. O imprimantă resoflată nu mai are nevoie de chip ceea ce înseamnă costuri de printare mult mai avantajoase pentru dvs.* (ereset.com, <https://goo.gl/utMSKp>). *Cu toții suntem doritori de putere, fie că avem un motor de 1.6 aspirat sau un 2.0 TFSI. Cea mai eficientă operațiune în acest sens atât ca durată cât și ca raport euro/cal putere este resoftarea.* (streetworks.ro, <https://goo.gl/cPqSQE>). – Pl. resoftări. (BC)

responsabilizare s.f. Acțiunea de a face pe cineva să devină mai responsabil. *Responsabilizarea copiilor mai mari este o metodă care dă roade în măsura în care este corect aplicată. Stima de sine a copilului crește frumos și sănătos când părinții știu să îi dea responsabilități adaptate vârstei și nivelului lui de dezvoltare.* (totuldespreame.ro, <https://bit.ly/2OamQa2>). *Constănțenii sunt invitați să se alăture campaniei de responsabilizare civică față de mediul înconjurător din oraș.* (tomisnews.ro, <https://bit.ly/2RC89L8>). – Pl. responsabilizări. (MV)

restrictivitate s.f. Înșușirea de a fi restrictiv. *BNR consideră necesară accentuarea gradului de restrictivitate a politicii monetare* (money.ro, <https://goo.gl/jzquXO>). *Nu reprezintă o noutate faptul că acesta constituie în nenumărate împrejurări un factor de restrictivitate pentru unele specii de plante.* (gradinamea.ro, <https://goo.gl/MOJImR>). (AMB)

resurgent adj. Care se manifestă sau izbucnește din nou. *O seară însângerată ieri, cu spaime reînnoite în fața terorismului resurgent, fără frontiere, fără limite.* (agerpres.ro, <https://goo.gl/8DhuFV>). *„La est și la nord avem de-a face cu o Rusie resurgentă și agresivă și, după cum am observat de-a lungul ultimilor doi ani, Rusia caută în continuare să-și extindă influența asupra periferiilor sale și dincolo de ele”, a subliniat Breedlove.* (agerpres.ro, <http://bit.ly/2mQ1HAj>). – F.sg. resurgentă, m.pl. ^resurgenți, f.pl. resurgente. (AMB)

resurgență* s.f. Revenire (în forță) a unei manifestări. *Fenomenul terorist a cunoscut o resurgență semnificativă în ultima vreme, profilându-se ca cea mai gravă amenințare de tip neconvențional la adresa sistemului internațional.* (europarl.europa.eu, <https://goo.gl/Nvv2OI>). *Să observăm că trăim o „resurgență a religiei”, dar avem, totuși, și o „resurgență a filosofiei”, fără a discuta în acest moment caracterele acestor resurgențe.* (jurnalul.ro, <https://goo.gl/S15eRL>). *Au trecut cincizeci de ani de la acele vremuri infame, și suntem martorii unei*

resurgențe a acelorași mituri ale urii. (revista22.ro, <https://goo.gl/y5euPW>). – Pl. resurgențe. (AMB)

retalia* vb.intranz. A lua măsuri sau a face ceva (agresiv) ca răspuns la acțiunile cuiva. *Franța se pregătește să retaliere după furtul de documente de pe serverul companiei lui Macron. François Hollande: „Nimic nu va rămâne fără răspuns”* (curierulnational.ro, <https://goo.gl/YRPJvg>). *Au retaliat cu procese caraghioase pentru care uneori refuză să plătească taxa de timbru și cu mărirea avansului, care are acum consecințele dezastruoase, previzibile de la început: scade cererea și, odată cu ea, scad și prețurile de pe piața imobiliară – sau nu cresc destul de repede.* (forbes.ro, <https://goo.gl/eDurgc>). – 1sg. retalierez, part. retaliat. (BC)

retarder s.n. Sistem auxiliar de frânare utilizat la vehiculele mari pentru a reduce viteza. *Retarderul reduce consumul de combustibil, ajută sistemul clasic de frânare să fie mai eficient, îi prelungește viața prevenind uzura, dar nu poate opri autovehiculul fiind limitat ca mod de acționare.* (e-neatza.ro, <https://bit.ly/2OEUFQO>). *Autotractorul dumneavoastră este echipat cu retarder hidraulic compact montat pe cutia de viteze.* (chestionare-az.ro, <https://bit.ly/2yu8cAS>). – Pl. retardere. Pr. /ret'ardər/. (BC)

retelistică s.f. v. **rețelistică**.

retevist adj. Referitor la postul de televiziune România TV (abreviat RTV). *De la „nicio masă fără pește”, în timpul regimului comunist, s-a ajuns la „niciun buletin de știri fără Lia Olguța Vasilescu”, în timpul regimului retevist, cel mai urmărit post de știri din România.* (cotidianul.ro, <https://goo.gl/AdjsaL>). *RTV și Antena 3 au înălțat de cu dimineață pe ecrane imagini cu Cioloș executând fiscal veterani de război. Din mocirla retevistă răzbăteau în civilizație urlete disperate: Cioloș îi calcă în picioare pe sărmanii veterani de război!* (catavencii.ro, <https://goo.gl/w64seS>). – F.sg. retevistă, m.pl. reteviști, f.pl. reteviste. (BC)

retrogradabil, retrogradabilă adj., s.m., s.f. **1.** adj. (Sport, despre locurile dintr-un clasament) De pe care cineva poate fi retrogradat. *Dinamo pierde la Botoșani și cade pe loc retrogradabil în clasamentul Ligii 1.* (ziare.com, <https://bit.ly/2y95L6z>). *Nu vine nici mama investitorilor cât ești tu de brand, când ești pe poziție aproape retrogradabilă.* (ziarelive.ro, <https://bit.ly/2A0PUZ3>). **2.** adj., s.m., s.f. (Sportiv sau echipă) care se află pe unul dintre ultimele locuri într-un clasament și este în pericol să retrogradeze. *Cosmin Olăroiu a reușit să transforme Al Ain dintr-o echipă retrogradabilă într-o formație de titlu.* (sport.ro, <https://bit.ly/2R2CoKD>). *Pandurii rămân retrogradabili după eșecul de la Dinamo.* (ziare.com, <https://bit.ly/2POIN0A>). // s.m. *Jucătorii Stelei se făceau că greșesc, iar retrogradabilii marcau gol după gol.* (comentariu, adevarul.ro, <https://bit.ly/2ycndqA>). *Au ajuns să ne bată toți „retrogradabilii”.* (Forum, <https://bit.ly/2QBTleg>). // s.f. *Mai bine cumperi fotbaliști cu sete de progres decât blazați de la retrogradabilele din Rrromanikka!!!* (comentariu, gsp.ro,

<https://bit.ly/2IM0HZR>). *Rapid-Oțelul Galați, duelul retrogradabilelor cu pretenții* (ultimelestiri.com, <https://bit.ly/2pHGvj0>) **3.** adj. (Muz., despre ritm) Care se caracterizează prin succesiunea a două secvențe ritmice, dintre care a doua constituie repetarea în ordine inversă a primeia. Pornind de la principiul simetriei în oglindă, în muzică sunt identificate și teoretizate ritmurile retrogradabile sau recurente – prin reproducerea inversă (de la dreapta la stânga) a formulei ritmice. (agir.ro, <https://bit.ly/2CyQQGs>). – M.pl. retrogradabili, f.pl. retrogradabile. (MV)

retromanje s.f. Pasiune pentru tot ce este retro. *Unei asemenea babilonii, îi prefer retromania de tip Boney M. Este cu mult mai amuzantă și ocolită de cacofonii obositoare.* (cotidianul.ro, <https://bit.ly/2PQCtAe>). *Sigur, nu se pune problema că retromania sau nostalgia sunt ceva complet dăunător. E și absurd să negi că, dacă o trupă își ia influențele din trecut, nu poate fi incredibil de talentată sau că nu face muzică bună la rândul ei.* (metropotam.ro, <https://goo.gl/oowmE9>). (BC)

rețelistică s.f. Sistem de rețele (informatică, utilitare, de transport etc.). *Huawei lucrează, încă din 2015 alături de partenerii autorizați pentru a dezvolta acest tip de program în cadrul cărui studenții sunt încurajați și stimulați să își completeze nivelul educațional și să obțină certificări în nișe foarte importante în zone de rețelistică (Routing & Switching, WLAN, securitate), cloud (procesare, stocare, cloud computing, big data), IoT și Inteligență Artificială.* (amosnews.ro, <https://goo.gl/HtzJdD>). *Proiectul se desfășoară în urma unui parteneriat tripartit, astfel Consiliul Local Bistrița se va ocupa de construcția în sine a edificiului, Consiliul Județean Bistrița-Năsăud fiind proprietarul terenului, se va ocupa de partea de rețelistică (conduce apă-canal, asfaltare, etc.), iar Spitalul Județean de Urgențe Bistrița de administrare și dotarea Centrului.* (sjub.ro/centrul-județean-de-radioterapie). *„După ce se va face amenajarea provizorie se va lucra la amenajarea propriu-zisă a giratoriului. În această intersecție nu sunt necesare lucrări de translatare a rețelelor, singurele lucrări de rețelistică urmând a se efectua pentru a se introduce cablurile de alimentare necesare amplasării unor corpuri de semafor pe galben intermitent în interiorul rondului”, a explicat Toarcea.* (bizbrasov.ro, <https://goo.gl/5a67pU>). *Compania de rețelistică Cisco Systems va renunța la 14.000 de angajați, o cincime din efectivele mondiale, scrie site-ul de tehnologie CRN.* (7est.ro, <https://goo.gl/iRvsnv>). – Pl. rețelistici. Var. rețelistică. (AMB)

revânzare s.f. Vânzare a unui obiect care a mai fost vândut înainte. *Un institut de cercetare a domeniului auto din Marea Britanie a realizat un top al mașinilor care își păstrează cel mai bine valoarea la revânzare.* (ziare.com, <https://bit.ly/2RERiHk>). *Precizăm că în prezent nu există nicio dispoziție de natură fiscală care să interzică revânzarea succesivă a mărfurilor de către mai mulți operatori economici.* (fiscalitatea.ro, <https://bit.ly/2Odm38h>) – Pl. revânzări. (MV)

rezilient* adj. Perseverent, rezistent. *În ciuda faptului că trăiesc emoții negative, oamenii rezilienți nu se lasă copleșiți de acestea, ci își revin mai repede*

și cu mai puține daune emoționale în urma unui stres major. (psychologies.ro, <https://bit.ly/2OI0YDi>). *Previziunile economice intermediare din vara anului 2018: creștere rezilientă pe fondul unei incertitudini crescânde* (ccina.ro, <https://bit.ly/2D0XhIM>). – F.sg. rezilientă, m.pl. rezilienți, f.pl. reziliente. (BC)

reziliență* s.f. Perseverență, rezistență, îndârjire, încăpățănare. *Cultura clasică a învățării se bazează pe reziliență, îndârjire, disconfort și extenuare, pe ambiție și surmontarea obstacolelor cognitive.* (republica.ro, <https://bit.ly/2PQkD0c>). *Reziliența se referă la abilitatea de a ne reveni după perioade de stres, după situații care ne pun la încercare sau ne provoacă, după tragedii sau traume.* (paginadepsihologie.ro, <https://bit.ly/2ERS2a7>). (BC)

rider s.n. Echipamentul și instalațiile folosite la un concert. *Ai nevoie de un rider tehnic de îndată ce ai devenit DJ.* (djsuperstore.ro, <https://goo.gl/jnFZ4N>). *Tariful pentru dj și soliști la nuntă este calculat în funcție de raider-ul tehnic folosit, numărul invitaților, programul solistei, iar dacă locația sau evenimentul necesită echipament opțional, tariful va suporta modificări.* (djpartyz.ro, <https://goo.gl/R8336Y>). – Pr. /r'ajdər/, /r'ajder/. Var. raider. (BC)

rifampicină s.f. (Farm.) Substanță folosită pentru tratamentul tuberculozei. *La om, utilizarea rifampicinei în ultimile săptămâni de sarcină a fost urmată de apariția hemoragiilor la mamă și nou-născut.* (sfatulmedicului.ro, <https://bit.ly/2NZB34S>). *Se vor administra doze reduse de rifampicină și se va monitoriza atent funcția hepatică (în special TGP și TGO), săptămânal în primele 2 săptămâni de tratament [...]* (csid.ro, <https://bit.ly/2OIwzF>). (BC)

rohmerian adj. Referitor la Éric Rohmer; în stilul lui Éric Rohmer, regizor francez (1920–2010). *Starea vremii e una de pastorală erotică renoiriană sau rohmeriană, deși „L'inconnu du lac” e, într-o măsură mult mai mare, un film hitchcockian sau chabrolian.* (agenda.liternet.ro, <https://goo.gl/fY7C2h>). *Actrița văzută la noi recent în „The Handmaiden” joacă în fluidul și rohmerianul „On the Beach at Night Alone” de Hong Sangsoo rolul unei actrițe care se reface greu după despărțirea de un regizor însurat cu care a trăit o poveste de dragoste și pe care încă-l iubește.* (hotnews.ro, <https://goo.gl/ThGmT1>). – F.sg. rohmeriană, m.pl. rohmerieni, f.pl. rohmeriene. Var. rohmer-ian. Pr. /romeri'an/. (BC)

romanomanie s.f. Exagerarea rolului romanilor în istoria poporului român. *Romanomania împinge până la idei despre o colonizare aristocratică a Daciei și o utilizare a unui dialect italian care este româna.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2OxOx91>). *Romanomania: o poveste despre identitate, exagerări periculoase și falsificarea istoriei.* (Forum, <https://bit.ly/2RBQ7rB>). (BC)

romanopat adj., s.m. (Persoană) care exagerează rolul romanilor în istoria poporului român. *Să nu te superi dacă voi califica asta drept cea mai mare aberație romanopată. Că pușinii pestriți au asimilat fizic și lingvistic pe majoritari.* (Forum, <https://bit.ly/2tRcQ9o>). // s.m. *Dacopații și romanopații sunt plaga*

naționalismului românesc. (Blog, <https://bit.ly/2D64Cjj>). – F.sg. romanopată, m.pl. romanopați, f.pl. romanopate. (BC)

romanopatie s.f. Exagerare a rolului romanilor în istoria poporului român. *Romanopatia și latinomania sunt bubele negre ale istoriei acestor locuri și populații.* (Forum, <https://bit.ly/2tRcQ9o>). *A spune că suntem doar daci este dacopatie și a spune că suntem doar romani este romanopatie.* (adevaruldespredaci.ro, <https://bit.ly/2Nt0Xz1>). (BC)

rotterdamez adj., s.m. (Foarte rar) (Persoană) din Rotterdam. *La întoarcerea în cămăruța rotterdameză, cu același amic francez, bătea docurile portului, clădirile vechi, muzeele și catedralele, între două discuții nocturne, la un pahar de bere, de vocă sau de ceai.* (Carte, <https://bit.ly/2BCahw2>). *Acțiunea capătă astfel o structură simetrică având drept incipit prezentarea societății rotterdameze, adunată în marea piață a Bursei [...]* (scribd.com, <https://bit.ly/2IIrvKm>). // s.m. *Mama unui rotterdamez de 16 ani și-a adus propriul fiu în vârstă de 16 ani la poliție, duminică seara. Băiatul, împreună cu alți doi companioni a comis un jaf asupra unui curier pizza.* (comentariu, gsp.ro, <https://goo.gl/sQoAiC>). – F.sg. rotterdameză, m.pl. rotterdamezi, f.pl. rotterdameze. (BC)

rozaliu adj. Care are o nuanță de roz. *Este un guzgan rozaliu, alb în cap de câtă brânză de furat a-nfulecat.* (hotnews.ro, <https://goo.gl/GtkFQu>). *În sezonul toamnă-iarnă 2016/2017 se poartă buzele rozalii.* (marieclaire.ro, <https://goo.gl/draLCp>). – F.sg. rozalie, m. și f.pl. rozalii. (AMB)

RV s.f., s.n. **1.** s.f. (Abr.) Realitate virtuală. *Culmea e că cel mai mare trend tehnologic actual este realitatea virtuală (RV), care în mod sigur va încorpora și industria pornografiei. Mă întreb cum va fi în momentul în care oricine ar putea să facă sex cu oricine prin RV.* (elle.ro, <https://goo.gl/zRTus6>). *RV este o colecție de tehnologii care permite oamenilor să interacționeze eficient cu o bază de date computerizată 3D, în timp real, folosind simțurile lor naturale.* (Blog, <https://goo.gl/6nJmoG>). **2.** s.n. (Abr. de la engl. Recreational Vehicle) Rulotă de lux. *Această rulotă RV (Recreational Vehicle) are 8 televizoare cu ecran plat, un lounge pe acoperiș, solar cu paturi și șemineuri, transformând-o astfel într-o locuință cu tehnologie de ultimă generație, fiind considerată ultimul răcnet în materie de rulote.* (povesteacasei.ro, <https://goo.gl/hDAPrt>). *Cel mai scump RV din lume a fost vândut. Evident, în Dubai* (promotor.ro, <https://goo.gl/nvDDKS>). *Interiorul are tot luxul pe care l-ați aștepta de la un RV modern – paturi, zonă de luat masă, bucătărie, duș și toaletă.* (Blog, <https://goo.gl/UmzaXC>). – N.pl. RV-uri. Pr. /erv'e/ (AMB)

S

salva* vb.tranz. A economisi. *Salvează bani la gaz și electricitate* (Forum, <https://bit.ly/2HZYXxY>). *Salvează timp, nu mai aștepta la ghișeu!* (radiocraiova.ro, <https://bit.ly/2r8PaeT>). – 1sg. salvez, part. salvat. (BC)

sana s.f. Produs asemănător cu iaurtul, obținut prin fermentarea laptelui fiert sub acțiunea unei bacterii. *Sana este un produs lactat acid, 100% natural, bogat în proteine, obținut, ca și laptele bătut, prin fermentarea laptelui cu culturi de bacterii lactice specifice (mezofile) și diferă de acesta prin conținutul mai ridicat de grăsime (variantele clasice conțin 3,6% grăsime).* (covalact.ro, <https://bit.ly/2ONICzR>). *Poți să mănânci sana cu: covrigi, biscuiți, cereale, tărațe, semințe de in (dacă îți plac), covrigei, fulgi de porumb și ce mai vrei tu.* (Forum, <https://bit.ly/2ydO5qa>). (MV)

savantism* s.n. **1.** Sindromul savantului, întâlnit frecvent la unele persoane cu autism, reprezentând condiția în care se găsește o persoană cu întârzieri sau deficiențe de dezvoltare mentală care manifestă capacități sau abilități cognitive mult peste medie (de exemplu, memorie excelentă, calcule matematice complexe, învățarea multor limbi străine etc.). *Observațiile medicale cu privire la faptul că există persoane cu tulburări de dezvoltare cognitivă, dar care manifestă aptitudini (înclinații) deosebite față de o activitate, pe care o pot face foarte bine, în contrast cu tulburarea de bază, au lansat ideea că ar putea exista un așa numit „sindrom al savanților” sau „savantism”, care să fie definit tocmai prin această condiție de excelență a unui pacient cu deficit de dezvoltare cognitivă, fizică sau psihică.* (ziaruldeiasi.ro, <https://goo.gl/dkaP25>). *Cum apare exact savantismul și, mai ales, de ce, continuă să rămână neclar. Însă unele date sugerează că savanții ar fi fost supuși unei anumite afectări nedetectate a emisferei cerebrale stânga în perioada uterină sau după naștere și astfel creierul a compensat prin o mai mare dezvoltare a emisferei drepte, responsabilă de abilitățile excepționale.* (Blog, <https://goo.gl/7bQU8s>). **2.** (Foarte rar) Cuvânt din limbajul savant. *Am citit aproape integral savantissima introducere (savantismul cu pricina – de un foarte bun gust, de altfel – nu mă surprinde...) [...] (ebooks.unibuc.ro, <https://goo.gl/KnPxxj>).* – Pl. savantisme. (BC)

sălămiu adj. (Foarte rar; glumet) De culoarea salamului. *Fetelor, doar ce-am ieșit din baia caldă efectuată simandicos în ligheanul nou pe care l-a cumpărat mămuca de la oraș. Sălămiu colorat, culoare de băgat ofticoșii în ceață.* (Blog, <https://goo.gl/QjpVJM>). *Vă place ojea mea? E o noanță nouă, sălămiu perlat. Fiți îngrijite fetelor, contează mult să știți.* (Blog, <https://goo.gl/mPUAM4>). – F.sg. ^sălămie, m. și f.pl. ^sălămii. (BC)

scalabilitate s.f. Capacitatea unui serviciu sau proces (informatic, economic, de telecomunicații etc.) de a face față unei creșteri (bruste) a solicitărilor. *Cantitatea de date în continuă creștere ridică probleme de scalabilitate, pentru a putea oferi în mod constant performanțe ridicate.* (ctrl-d.ro, <https://goo.gl/i85cNa>). *Scalabilitatea, suportul tehnic și costurile reduse au motivat managementul companiei să aleagă soluții cloud de la Romtelecom Business Solutions* (zf.ro, <https://goo.gl/qV4PTJ>). (AMB)

scan s.n. Scanare; material scanat (fotografie, text). *Aplicația detectează automat echipamentele Brother din rețeaua dumneavoastră, deci puteți trimite job-uri de imprimare sau încărca scan-uri direct în cloud, simplu, de pe dispozitivul mobil.* (brother.ro, <https://bit.ly/2FfyAnw>). *Au început să dezvolte soluții de integrare din ce în ce mai inteligente cu magazinele și servicii auxiliare, de ex: informarea clienților prin sms și mail referitor la comandă, furnizarea de scan-uri ale documentelor de livrare cu semnătura aferentă clientului etc.* (Carte, <https://bit.ly/2zuHCXJ>). – Pl. scanuri, scan-uri. Pr. /scen/. (BC)

sclavete s.m. (Depr.) Sclav; persoană fără demnitate, persoană care se comportă ca un sclav. *8 semne că ești sclavetele Facebook* (Blog, <https://goo.gl/ga4x1G>). *Imaginea clasică deja cu sclaveți bugetari aplaudând o baroneasă.* (comisarul.ro, <https://goo.gl/W5bR4a>). – Pl. sclaveți. (BC)

sclăvi vb.intranz., vb.tranz. **1.** vb.intranz. A munci ca un sclav. *Pentru că doar un boss de boss sclăvește 30 de ani să bage mii de lei lunar în curul unei bănci și îngroapă bani în pereți care nu produc nimic.* (Blog, <https://goo.gl/fSvyfv>). *Știu, o să atrag invidia miilor de oameni obidiți care sclăvesc în clădirile alea strălucitoare de sticlă și visează că afară există viață.* (Blog, <https://goo.gl/eywXL5>). **2.** vb.tranz. A transforma pe cineva în sclav, a aduce pe cineva în condiția de sclav sau asemănătoare unui sclav; a subjuga. *Uiți că suntem frânți de oboseala fiecărei respirații, prea obosiți încât să ne înălțăm privirea. De fapt, bănuim că strălucești în același spațiu-timp, ca de milenii întregi, neobosită, dar junghiul ăla care ne lovește ritmat vertebrele, ne sclăvește să rămânem plecați.* (wattpad.com, <https://goo.gl/xE3NjY>). *Cu dor în gând, sunt prins ostatic / Și neputința care m-a sclăvit, / Se luptă cu speranța, doar sporadic / Pentru că din trăiri, se vrea plătit.* (FB, <https://bit.ly/2QBZ6s6>). – 1sg. sclăvesc, part. sclăvit. (BC)

sclăvui vb.intranz. și tranz. **1.** vb.intranz. A munci mult, ca un sclav. *Revenind, Atlasul de la Radio Guerilla este o chestie în general destul de abjectă, cu multe momente de umor scremut și câteva de umor reușit, care trebuie să-l faci să se simtă bine și superior pe Noul Om din clasa mijlocie care sclăvuieste într-o multinațională și are credit la casă de la 50.000 de euro în sus.* (comentariu, revista22.ro, <https://goo.gl/3xmBiw>). *Activitățile înșirate mai sus le întreprinzi când nu ești pe plantație la sclăvuit, adică după 7–8–9 seara, depinde cât muncește fiecare + weekend, și ăla doar dacă stai acasă.* (Blog, <https://bit.ly/2E83qy8>).

2. vb.tranz. A subjuga, a transforma într-un sclav. *Frica ne sclăvuieste și nu ne lasă să ne gândim decât la supraviețuire. Ca niște animale drogate în drumul spre execuție, nu putem să facem nimic, frica ne subjugă pe toți.* (Blog, <https://goo.gl/QVnNxn>). *Avocatul român este liber și independent, dar peste tot el este în lanțuri. [...] Șicanat de procurori, batjocorit sau tratat ca o mobilă de la IKEA de judecători, învârtit ca o marionetă de client, sclăvuit de șefii din casa de avocatură.* (avocatura.com, <https://bit.ly/2OLDbRZ>). – 1sg. sclăvuiesc, part. sclăvuit. (BC)

search s.n. (Inform.) Comandă de căutare a unui cuvânt sau a unei expresii pe internet sau într-un calculator. *Fie că dați un search pe Google, fie că vă consultați prietenii, alegeți cu grijă un avocat.* (dcnews.ro, <https://bit.ly/2RCI2na>). *Gata, am găsit rezolvarea tot pe forum cu câteva search-uri.* (Forum, <https://bit.ly/2RDW348>). – Pl. search-uri. Pr. /sɜːtʃ/. (MV)

second s.n. **1.** Magazin cu produse second-hand. *Bineînțeles, trebuie să aveți timp și răbdare să vă uitați pe etichete, asta este unul din secundurile care nu știu ce vând și puteți găsi comori în el.* (Blog, <https://goo.gl/nuGKGE>). *Am intrat azi în două secunduri mai „spălate” din Hunedoara: prețuri aproape cât hainele noi.* (FB, <https://goo.gl/bccxiq>). **2.** Produs second-hand. *Veniturile noastre sunt destul de mici și trebuie să ne îmbrăcăm cumva. Optăm pentru second-uri deoarece nu ne permitem să luăm haine noi.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/WeuiRH>). *Peste 7300 de second-uri auto au ajuns anul acesta pe șoselele județului.* (crainou.ro, <https://goo.gl/86ctWd>). – Pl. second-uri. Pr. /s'ekənd/. (BC)

secret Santa s.n. **1.** Sistem de a oferi cadouri de Crăciun între membrii unui grup, în care fiecare membru cumpără un cadou, într-o limită de bani prestabilită, pentru alt membru, stabilit prin tragere la sorți, fără ca acesta să știe de la cine urmează să primească cadoul; eveniment la care se aplică acest sistem. *Alți dascăli au pus în aplicare modelul Secret Santa, așa că, înainte de Crăciun, elevii trag la sorți în clase și află căruia dintre colegi îi vor face o bucurie.* (jurnalul.antena3.ro, <https://goo.gl/2scwao>). *Pentru un Secret Santa reușit, experții ne recomandă să stabilim dinainte un preț în care să se încadreze cadourile, pentru a evita cazurile în care cineva aduce un cadou extrem de ieftin, iar altcineva un cadou extrem de scump.* (romaniatv.net, <https://goo.gl/x7QByX>). *Cele mai multe Secret Santa-uri se fac cu colegii de birou/școală/facultate, pentru că un SS este cu atât mai reușit cu cât comunitatea participantă este mai mare.* (Blog, <https://goo.gl/ALPZKr>). **2.** Persoană care face un cadou sub anonim în cadrul sistemului cu același nume. *Ștefania de la Stephanine a fost Secret Santa-ul meu și trebuie să recunosc că mi-au plăcut toate produsele pe care mi le-a făcut cadou.* (Blog, <https://goo.gl/WVEn6W>). *Săptămâna asta sunt Secret Santa și încerc să mă sfătuiesc pe Skype cu Cristi, un coleg de birou. [...] Sunt în pană de idei, dar îmi zic că până vineri mai e timp să mă decid în privința cadoului, oricum obișnuiesc să sar ultima-n tren.* (europeanlibera.org/a/28194027.html). – Pl. secret Santa-uri. Pr. /s'ikrit s'anta/. Var. Secret Santa. (AMB)

securistoid adj. În stilul securist; care se comportă ca un securist; care aparține fostei securități de pe vremea regimului comunist. *Consiliere pentru amicul meu din presă, Claudiu, de la gazeta securistoid-pesedistoid-comunistoidă.* (Blog, <https://goo.gl/aAV1X3>). *Stilul lui Ponta e stilul securistoid de a-și acuza adversarii de tot ce e mai rău pe lume pentru a-și scuza propriile excese, erori și orori.* (inliniedreapta.net, <https://goo.gl/3xxnWG>). – F.sg. securistoidă, m.pl. securistoizi, f.pl. securistoide. (BC)

segwayTM s.n. Vehicul electric cu două roți laterale și ghidon pe care o persoană stă în picioare (cu auto-echilibru). „*Casa mea e în pădure. Cel mai apropiat supermarket e la trei kilometri*”, spune Seggy, un german care s-a îndrăgostit de segway în urmă cu un an. (evz.ro, <https://goo.gl/JM3cWb>). *Timișoara. Poliția Locală și-a cumpărat segway-uri, dar plimbările sunt interzise* (dnews.ro, <https://goo.gl/QPV3yT>). – Pl. segwayuri, segway-uri. Pr. /'segwej/. (AMB)

selfie s.n. Fotografie pe care cineva și-o face singur, de obicei postată pe internet, pe un site de social media. *Selfie-urile au devenit modalitatea perfectă pentru a surprinde un moment atunci când nu este nimeni prin preajmă să-ți faci o poză.* (cosmopolitan.ro, <https://goo.gl/a7x8EH>). *Selfie-ul a devenit un fenomen mondial, dar nu este o activitate recentă așa cum s-ar putea crede. Oamenii își făceau astfel de poze încă de la apariția primelor camere foto.* (go4it.ro, <https://goo.gl/nsoGZe>). – Pl. selfie-uri. Pr. /s'elfi/. (BC)

selfiemanie s.f. Preocupare excesivă pentru realizarea de selfie-uri (fotografii autoportret cu telefonul mobil). *Selfiemanie: Narcisism, comunicare, bani. Studiu american.* (ziuadecj.realitatea.net, <https://bit.ly/2AJKoue>). *Selfie mania: de ce nu trebuie să exagerezi cu pozele!* (elle.ro, <https://bit.ly/2Djn2hB>). *Selfie-mania și explicația psihologilor...* (ardealnews.ro, <https://bit.ly/2CZNODM>). – Var. selfiemanie, selfie manie. Pr. /selfiman'ie/. (BC)

semidegresat adj. Degresat parțial. *Laptele semidegresat este asemănător cu cel integral în ceea ce privește conținutul în carbohidrați, proteine, minerale și vitamine hidrosolubile, dar are un conținut scăzut în grăsimi și vitamine liposolubile.* (avantaje.ro, <https://goo.gl/6EOspE>). *De exemplu, poți combina biscuiți integrali cu brânză semidegresată sau frigărui din fructe.* (m.eva.ro, <https://goo.gl/22E15c>). – F.sg. semidegresată, m.pl. ^semidegresăți, f.pl. semidegresate. (AMB)

semnalistică s.f. Totalitatea semnelor folosite pentru afișaj, publicitate, informare etc. *Obiectul contractului este furnizarea, transportul și montarea obiectelor de semnalistică, obiectelor de decor și print pe pânză pentru hotelul Potaissa Turda.* (radiotransilvania.com, <https://goo.gl/73B3eb>). *Romexpo găzduiește cea mai mare expoziție din Europa de Sud-Est de tipar și semnalistică digitală, PRINT&SIGN.* (jurnalul.ro, <https://goo.gl/JCH8W1>). (AMB)

serigrafist s.m. (Tipogr.) Lucrător care se ocupă cu imprimări pe lemn, sticlă, textile etc. cu ajutorul unui ecran de mătase. *Atribuții serigrafist: – pregătirea sitelor serigrafice (emulsionare, expunere, recuperare); – prepararea cernelei serigrafice, inclusiv a codurilor Pantone acolo unde este cazul; – pregătirea și realizarea operației de imprimare conform fișelor de comandă; [...]* (ejobs.ro, <https://goo.gl/Q81TQP>). *Atât pentru un începător, cât și pentru un serigrafist experimentat, este foarte important să se acorde atenție, celei mai simple ustensile din procesul de imprimare serigrafică și anume lama de racletă.* (afaceri-poligrafice.ro, <https://goo.gl/Mviwk4>). – Pl. serigrafști. (AMB)

sezon* s.n. (Sport; și în sintagma *sezon competițional*) Perioadă în care se desfășoară un campionat. *N-au primit licență UEFA pentru sezonul competițional 2018–2019.* (realitateasportiva.net, <https://bit.ly/2I6ka95>). *Începe sezonul baschetbalistic pentru fetele de la „U” Cluj* (ziare.com, <https://bit.ly/2Up9SaJ>) – Pl. sezoane. (AGNG)

setare s.f. Stabilirea unui parametru de funcționare a unui sistem informatic, program etc. în funcție de rezultatul dorit. *Cu ajutorul BIOS-ului ai posibilitatea de a schimba numeroase setări importante ale plăcii de bază și ale altor componente.* (giz.ro, <https://bit.ly/2QHeHaa>). *După instalarea Windows 10 utilizatorii trebuie să modifice anumite setări pentru ca sistemul de operare să nu mai colecteze informații sensibile de la ei.* (capital.ro, <https://bit.ly/2EbBSI8>). – Pl. setări. (MV)

SH s.n. Produs second-hand; magazin cu produse second-hand. *Ca să fiu sinceră, nici nu arată ca un SH. Multe SH-uri au un miros anume, aici mirosea ca-n H&M.* (modapebune.ro, <https://goo.gl/wtVzH8>). *De ce să cumperi și din SH-uri și nu doar din mall?* (kissfm.ro, <https://goo.gl/FylqYO>). – Pl. SH-uri. Pr. /seh'aʃ/. (BC)

shadowing s.n. (Și în sintagma *job shadowing*) Urmărire cu atenție a activităților desfășurate de o persoană la locul de muncă într-o zi obișnuită de către altă persoană interesată de profesia respectivă. *Elevii Colegiului Economic vor merge în shadowing la 10 instituții și companii din Târgoviște, cele mai dorite meserii de anul acesta fiind în domeniile: financiar-bancar, poliție, sănătate, turism, beauty-styling, educație, hotel-restaurante.* (jurnaldedambovita.ro, <https://goo.gl/oNYJ6Z>). *O formă de voluntariat atipică, dar un prim pas către job: shadowing-ul* (Blog, <https://goo.gl/9kbm9z>). – Pr. /ʃ'adəwɪŋ/, /ʃ'edowɪŋ/. (AMB)

shaormist s.m. Persoană care prepară shaorma. *Un învățător sau un profesor debutant câștigă mai puțin decât un shaormist* (ziaruldeiasi.ro, <https://bit.ly/2pTFncj>). *Shaormistul a sfâșiat câinele, fiindcă nu mai avea materie primă pentru shaorme.* (Blog, <https://bit.ly/2QSxTBB>). – Pl. shaormiști. Pr. /ʃ'aorm'ist/. Var. șaormist. (BC)

shape s.n. Formă (în programele informatice de creare și editare a imaginilor). *Acest pas este necesar pentru a transforma textul editabil într-un*

shape, un obiect vectorial a cărui formă poate fi manipulată ulterior. (ctrl-d.ro, <https://bit.ly/2EmFGXh>). În tutorialul video pe care l-am făcut folosind Adobe Illustrator am folosit o metodă mai dubioasă de a face grafică izometrică și anume folosind *shape-uri* (dreptunghiuri). (Blog, <https://bit.ly/2yapDGe>). – Pl. *shape-uri*. Pr. /ʃejp/. (MV)

shot s.n. O cantitate mică și concentrată de lichid (de obicei espresso sau băuturi alcoolice tari). *Fericirea stă într-un shot de espresso*. (foodstory.stirileprotv.ro, <https://bit.ly/2K1GiAz>). *Cu alte cuvinte, un shot nu este potrivit chiar pentru orice moment al zilei, nici pentru toate ocaziile, dar este exact genul de băutură care marchează momentele speciale și vesele, pe care îți dorești să le celebrezi alături de prieteni*. (glamour.ro, <https://bit.ly/2qJf8pl>). – Pl. *shoturi*. Pr. /ʃot/. (BC)

simonișm s.n. Obținerea unui profit material de pe urma lucrurilor religioase. *Mereu vorbești de simonismul Arhiepiscopiei, de necinstea Arhiepiscopiei*. (lumeacredintei.com, <https://bit.ly/2CQyxwM>). *Scriitorii mamuți, cei reînviați de un miliard de ori în numele unui tradiționalism care începe să pară, din ce în ce mai mult, doar un oportunism mamonic care oscilează între simonismul intelectual și resuscitarea unei cadaverice emotivități*. (booknation.ro, <https://bit.ly/2NMtBtB>). (BC)

simonișt s.m. Cel care se ocupă de vânzarea și cumpărarea funcțiilor ecleziastice; cel care obține profit material de pe urma lucrurilor religioase. *Căci simonistul nu este un eretic în sensul strict al cuvântului; însă în general vorbind și prin comparație, după cum spune Sfântul Toma, el este eretic prin faptul că cumpără sau vinde lucruri sfinte cu convingerea că harul poate fi obținut cu bani*. (Carte, <https://bit.ly/2RZjNQz>). *Cei din anturajul strâns al lui Teodosie precis vor sări să nege adevărurile ce le voi enunța datorită faptului că se încadrează în același profil de oportuniști, arghirofilii, simoniști și în primul rând lingăi*. (voceavalcii.ro, <https://bit.ly/2ErOnzf>). – M.pl. *simoniști*. (BC)

sitting s.n. **1.** Formă de protest în care manifestanții se așază pe jos într-un spațiu public. *Dat fiind numărul potențial foarte mare de cetățeni prezenți duminică la eveniment și elanul de solidaritate din jurul acestei inițiative cetățenești, a fost luată decizia să se înceapă printr-un sitting în jurul Bursei, iar apoi oamenii să se reunească pentru marș*. (fluierul.ro, <https://bit.ly/2pJAbHK>). *Poate-ai fost și-n Piața Victoriei la așa-zisele „sitting-uri”*. (comentariu, cotidianul.ro, <https://bit.ly/2RyIV02>). **2.** (Psih., în terapia copiilor autiști) Interval de timp de 3–5 minute în care copilul stă așezat pentru a face o activitate de învățare, constând într-o succesiune de stimuli la care trebuie să răspundă, urmată de primirea unei recompense în funcție de răspuns. *Sitting = lecția care constă într-o serie de trial-uri din același program. Durează în medie între 3 și 5 minute*. (Forum, <https://bit.ly/2Cy9JJM>). *În stadiul în care îmi pare a fi copilul, după 2 sau 3 răspunsuri corecte ar trebui să se termine sittingul și să fie joacă*. (Forum, <https://bit.ly/2ILoqt2>). – Pl. *sittinguri*. (MV)

slavopat adj., s.m. (Rar) (Persoană) care pune accent pe importanța slavilor în istoria românilor. *Povestea asta ține chiar de patologia dacopată, slavopată etc.* (Forum, <https://bit.ly/2SPVx3G>). *Lingvistica românească a avut și are nu doar latinopați, ci și slavopați, așa că denumirea de Armindeni a fost considerată ca provenind din Ieremiinu-dini „Ziua lui Ieremia”, deși acest sfânt abia dacă e pomenit în Biserica Ortodoxă Română, iar în popor personajul este cunoscut doar că a dat cu oiștea în gard!* (Blog, <https://bit.ly/2u5SxV7>). – F.sg. slavopată, m.pl. slavopați, f.pl. slavopate. (BC)

slice s.n. **1.** Tip de lovitură în tenis prin care se imprimă mingii efect de rotație. *A fost 15–0 după un slice returnat în plasă, însă germanca a venit apoi cu succes la fileu.* (m.hotnews.ro/stire/20941999). *Eu accept criticile legate de joc, că poate nu dau un slice mai bun.* (cotidianul.ro, <https://goo.gl/wJPOVY>). **2.** Tăietură, felie, porțiune delimitată pe o suprafață (precum imagine, pagină web, suport de memorie etc.). *În practica tomografiei computerizate există mai multe metode de reconstrucție a imaginii plane de la nivelul unui slice pornind de la informațiile date de senzori.* (rrv.ro/mervi/Realizari_tehnice.pdf). *Am spus că un simplu hard disk poate fi împărțit în 10 slice de la 0 la 9 și că 3 din ele nu pot fi modificate.* (Forum, <https://goo.gl/hSUfn1>). – Pl. slice-uri / (rar) sliceuri. Pr. /slajs/. (AMB)

slide s.n. O imagine dintr-o prezentare video, proiectată pe un ecran alb, care este realizată cu un program de calculator. *Ai făcut o prezentare prea lungă, cu detalii care au consumat prea mult timp. Câte slide-uri ar trebui să aibă prezentarea ta să nu obții efectul mai sus menționat? Cum trebuie să fie structurat power pointul?* (manager.ro, <https://goo.gl/CoqJ6r>). *Slide-ul ar trebui să aibă o poză de impact, un titlu cu un font de minim 30 din familia San Serif sau alt font ușor de citit.* (presentationdesign.ro, <https://goo.gl/jGBZic>). – Pl. slide-uri. Pr. /slajd/. (BC)

slim adj.invar. **1.** (Despre haine, și în sintagma *slim fit*) Strâmt, pe corp. *Acești blugi gri cu croială slim de la s.Oliver sunt confectionați dintr-un material moale și elastic care se va mula pe corpul tău.* (zoot.ro, <https://bit.ly/2CzU5gH>). *Confortul este cel mai important, așa că alege o cămașă slim cu tăietură la umeri, care să nu arate precum un balon atunci când o bagi în pantaloni.* (da.zf.ro, <https://bit.ly/2AP7peb>). **2.** (Despre electronice și accesorii) Subțire, îngust. *Acum ai ocazia să-ți personalizezi tableta cu o husă pliabilă super slim, oferindu-i un plus de eleganță fără a adăuga prea mulți milimetri.* (allview.ro, <https://bit.ly/2TDtGEi>). *Sunt obișnuită să petrec mult timp la laptop, m-am obișnuit mult mai bine cu tastele de tip slim decât cu cele full-travel. Poate și pentru faptul că am mâinile/degetele mici.* (Forum, <https://bit.ly/2OMEAYO>). *Uscătorul de păr PRO-Air este foarte ușor. [...] Vine împreună cu o serie de accesorii care te ajută să îți crezi coafura dorită. [...] Concentratorul slim de 7 mm este ideal pentru părul neted și concentratorul normal usucă rapid porțiunile dorite.* (auchan.ro, <https://bit.ly/2A7vQ5S>). (MV)

slime s.n. Substanță gelatinoasă colorată utilizată ca jucărie. *Slime-ul a revenit și e mai haios ca niciodată! Copiii adoră să-și înfigă mânuțele în această substanță colorată, cu textura gelatinoasă, ușor lipicioasă și apoasă, care li se scurge printre degete.* (juggler.ro, <https://bit.ly/2SbpmLI>). *Cum faci slime pentru copii. Iată de ce ingrediente ai nevoie* (libertateapenturfemei.ro, <https://bit.ly/2O4ia0M>). – Pr. slime-uri. Pr. /slajm/. (BC)

smardoaică s.f. (Fam.) Bătăușă; femeie care se impune prin forță. *Smardoaica asta a terorizat o puștoaică!* (wowbiz.ro, <https://goo.gl/JFsQMA>). *Mielușica Sandra Stoicescu se dă smardoaică!* (national.ro, <https://goo.gl/6K3QDF>). – Pl. smardoaice. (BC)

smart adj.invar. **1.** (Despre echipamente) Capabil să efectueze operațiuni „inteligente”, care le imită pe cele ale oamenilor (la un nivel rudimentar), cu ajutorul tehnologiei digitale și al senzorilor. *Chiar dacă televizoarele inteligente sunt printre cele mai populare dispozitive smart din România, utilizatorii uită frecvent că acestea sunt la fel de vulnerabile ca orice alt telefon sau laptop.* (agerpres.ro, <https://bit.ly/2zun5T9>). *Dacă ai impresia că pentru a-ți transforma casa într-un spațiu smart trebuie să fii miliardar, trebuie să te contrazic.* (quickmobile.ro, <https://bit.ly/2PfCly8>). **2.** (În sintagma) *smart TV, televizor smart* = Televizor cu internet. *Capacitatea de a se conecta la internet (fie wireless, fie prin cablu) este și principalul motiv pentru care alegi să-ți cumperi un televizor smart.* (televizoarenova.com, <https://bit.ly/2AOQBFm>). *Televizorul smart este prezent în una din trei locuințe de la oraș, fiind cel mai răspândit dispozitiv după smartphone, laptop și tabletă, dar și cel mai intens folosit dispozitiv conectat, chiar mai des decât terminale tradiționale desktop, camere de supraveghere a bebelușilor și ceasuri inteligente.* (agerpres.ro, <https://bit.ly/2zun5T9>). **3.** (Despre orașe și proiecte urbane) În care se implementează tehnologia digitală pentru a îmbunătăți infrastructura și a gestiona eficient resursele (parcări, sisteme de monitorizare a aerului, a traficului, a rețelelor de apă, iluminat public etc.). *România are 24 de orașe smart, iar printre comunitățile cu cele mai multe proiecte demarate în această privință se numără Alba-Iulia (60), Cluj-Napoca (10), Arad (9), Sibiu (8), Oradea (8) sau București (6), arată Asociația Română pentru Smart City și Mobilitate.* (zf.ro, <https://bit.ly/2JLKxjK>). *Alba Iulia este orașul care conduce detașat în clasamentul soluțiilor smart implementate pentru tehnologizarea comunității – 96 la număr.* (digi24.ro, <https://bit.ly/2SQf4Ru>). (BC)

smartwatch s.n. Ceas cu tehnologie digitală, capabil să se conecteze la internet și să ruleze aplicații de tipul celor utilizate la smartphone sau la tabletă. *Să spunem că ești la cină și simți telefonul vibrându-ți, în buzunar. În loc să îl scoți ca să vezi dacă nu cumva te sună șeful, poți trage cu ochiul la ecranul smartwatch-ului de la mână.* (arsis.ro, <https://bit.ly/2yXab0u>). *Cea de-a doua gamă a smartwatch-ului hibrid este dedicată persoanelor active, care doresc să poarte ceasul inclusiv atunci când fac sport.* (go4it.ro, <https://bit.ly/2QonZYI>). – Pl. smartwatch-uri. Pr. /sm'artwof/. (BC)

smiley s.n. Un emoticon reprezentând o față care zâmbește, folosit pentru a comunica sau sublinia o nuanță de umor sau de ironie; (p.ext.) desenul simplificat al unui zâmbet, utilizând semnele de punctuație (două puncte, cratimă, paranteză închisă), după modelul :-). *Astfel au luat naștere celebrele emoticons, smiley-urile folosite de internauții din întreaga lume.* (ziuaconstanta.ro, <https://bit.ly/2yVJ4mG>). *Această cutie conține 38 de ștampile cu diferite smiley-uri caraghioase, ca să poți ștampila ce formă dorești! Cu ajutorul lor vei putea personaliza caietele, dosarele și jurnalele...* (nichiduta.ro, <https://bit.ly/2qw4nGF>). – Pl. smiley-uri. Pr. /sm'ajli/. (BC)

snuff s.n. Gen de film care conține înregistrarea unei crime reale, vândut ca produs de divertisment; (p.ext.) înregistrare a unei crime sau execuții reale. *La momentul lansării, regizorul Ruggero Deodato a fost arestat și acuzat de crimă, filmul său fiind considerat un snuff.* (procinema.ro, <https://goo.gl/ePI2sc>). *Și uite-așa proliferază peste tot cele mai aberante snuffuri religioase.* (Blog, <https://goo.gl/CnHdFA>). – Pl. snuffuri, snuff-uri. Pr. /snaf/. (AMB)

social media s.f.invar. Ansamblu de site-uri și aplicații de internet prin intermediul cărora oamenii împărtășesc, public sau cu o serie de cunoscuți, o parte din viața personală (sub formă de fotografii, texte) și schimbă mesaje referitoare la diverse evenimente din viața publică sau privată. *Cunosc, în același timp, și intelectuali rafinați mari utilizatori ai social media care citesc cu pasiune, fără încetare, cărți, atât ficțiune, cât și non-ficțiune, aceștia fiind desigur adevărații consumatori de cultură și, neîndoielnic, făuritorii unor social media pline de eleganță, capabili în orice moment să îndrepte o lume cuprinsă de veleitarism și ignoranță.* (observatorul.com, <https://bit.ly/2zE6iOk>). *Dacă e să căutăm o definiție cât mai simplă, social media e alcătuită din site-urile și aplicațiile online sau mobile ce încurajează schimbul de informații și crearea de conținut de către utilizatori, fie că e vorba de text, imagini, audio sau video.* (Blog, <https://bit.ly/2DpnHOw>). – Pr. /s'oʃəl m'idia/. (BC)

sodomo-gomorist adj. Desfrânat, decăzut ca în Sodoma și Gomora. *Pe când Biserica luptătoare apără credința cu mari jertfe, Internetul propovăduiește noi porniri animalice și noi sofisticări sodomo-gomoriste.* (Blog, <https://bit.ly/2P3pa2d>). *Mai ales pe Internet se face un amestec sodomo-gomorist de relații dubioase [...]* (crestinortodox.ro, <https://bit.ly/2NNQCwx>). – F.sg. sodomo-gomoristă, m.pl. sodomo-gomorști, f.pl. sodomo-gomoriste. (BC)

solitaire s.n. **1.** Tip de joc de cărți cu un singur jucător (jucat pe calculator). *Vom afla nu doar ce apă minerală preferă angajații din Primărie, dar și scorurile zilnice pe care le obțin la Solitaire.* (ziaruldeiasi.ro, <https://goo.gl/AVqamT>). *Cu o interfață foarte atrăgătoare, jucând acest minunat joc de cărți vei intra în lumea Winx și vei avea parte de un solitaire captivant.* (xjocuri.com, <https://goo.gl/KuZ2qq>). **2.** Piatră prețioasă montată singură într-o bijuterie. *Un inel cu o singură piatră care este apreciabilă în mărime (cunoscut ca un solitaire), va*

primi mai mulți bani decât inele cu o grămadă de diamante mai mici. (cipbtro.com, <https://goo.gl/td4sZ7>). *Prin tradiție, inelele de logodnă au o singură piatră – un diamant. Însă, dacă ți se pare că solitaire-ul a devenit un fel de „uniformă” în materie de bijuterii, nimic nu te împiedică să alegi un alt model.* (viitoare mireasa.ro, <https://goo.gl/A4amJO>). – Pl. solitaire-uri. Pr. /solit'er/. (AMB)

somal s.m. (Înv.) Somalez. *Somalul nu trece pe lângă un mormânt fără de a recita o scurtă rugăciune și a arunca o piatră sau creangă asupra mormântului [...]* (Carte, <https://bit.ly/2AiXYV5>). *Somali, care sunt de altminteri păstori prin excelență, se ocupă cu creșterea oilor, caprelor, boilor și a cămilelor.* (Carte, <https://bit.ly/2PGYGUJ>). – Pl. somali. (BC)

sorelă s.f. (Fam.) Soră sau prietenă foarte bună (ca o soră). *Cornelia este sorela mea și de 5 ani de când s-a mutat în Italia, știe să gătească italienește cu 8 euro pe oră pentru cui i-o fi foame într-un restaurant de cinci stele [...]* (Blog, <https://goo.gl/5BYbW6>). *Fostul manechin a vizitat cetatea și împrejurimile și nu a ratat ocazia să facă vreo câteva fotografii. „La Sighișoara, la cetate, cu sorela mea”, a scris Valentina Pelinel pe pagina sa de Facebook.* (wowbiz.ro, <https://goo.gl/WXhrZA>). – Pl. sorele. Var. sorellă. (BC)

soroșism s.n. v. **soroșism**.

soroșist adj., s.m., s.f. v. **soroșist**.

soroșism s.n. Susținere a ideilor politice promovate de George Soros, incluzând societatea deschisă, circulația liberă a persoanelor, extinderea globalismului în dauna naționalismului. *Cei vizați nominal – președintele ales al SUA și președintele Rusiei – nu au ocolit prilejul de a respinge soroșismul, deja cu ani în urmă, și, probabil, vor reacționa, într-un fel sau altul și acum.* (cotidianul.ro, <https://goo.gl/xnVom8>). *Soroșismul mioritic a însemnat oleacă de practică și foarte multe vorbe – cu pamioane și seminarii pretențioase.* (bl.ro, <https://goo.gl/37o6wQ>); (la pl., concr.) vorbă sau faptă care reflectă susținerea față de politicile promovate de George Soros. *Da, dar la PNL Rm. Vâlcea e nevoie nu de un cal de curse drogat cu soroșisme, ci de un cal de tracțiune care să meargă la dârloagă.* (criterii.ro, <https://bit.ly/2OLoi2a>). *Faptul că în lupta dintre ei au ajuns instant la SRI și Soros nu e surprinzător. În decembrie trecut, un scandal din USR declanșat de soțul lui Clotilde Armand a sfârșit și el rapid în „soroșisme”.* (voxpública.realitatea.net, <https://bit.ly/2IIzAid>). – Pl. soroșisme. Var. soroșism. (BC)

soroșist, soroșistă adj., s.m., s.f. **1.** adj. Referitor la George Soros; finanțat de George Soros; care susține politicile lui George Soros, magnat evreu american de origine maghiară. *Ce le-a spus Dughin românilor despre propaganda soroșistă, daci și „prietenia” cu Moscova.* (timesnewroman.ro, <https://goo.gl/YseDzL>). *În fapt ideologia soroșistă e un amestec aparent nefuncționabil de fantezii ideologice occidentale (multiculturalism, corectitudine politică, ecologism, secularism) cu*

neoliberalism (corporatismul multinaționalelor), interese militare, politice și economice americane și... prostie doctă (a celor prinși în mrejele ideologiei, care cred că proiecția ideologiei soroșiste este inevitabilul viitor al lumii). (Blog, <https://goo.gl/Aw2Hmc>). **2.** s.m., s.f. Membru al unei organizații finanțate de George Soros, magnat evreu american de origine maghiară; adept al politicilor lui George Soros; persoană finanțată de George Soros. *De asemenea, alte ministere unde ponderea „soroșiștilor” este considerată una ridicată este – se putea altfel! – la Fondurile Europene și la Dezvoltare.* (national.ro, <https://goo.gl/hq2c5a>). *Soroșiștul Mirel Palada inventează infracțiuni în Codul Penal pentru un jurnalist.* (curentul.info, <https://goo.gl/3C6b72>). // *Evident, nu putea să nu fie încă o soroșiștă la Justiție, și așa se explică nervii lui Cătălin Predoiu [...]* (politeia.org, <https://bit.ly/2TXEINO>) – M.pl. soroșiști, f.pl. soroșiște. Var. soroșist. (BC)

speaker* s.n. Dispozitiv de amplificare a sunetului emis de un aparat (calculator, CD-player, telefon etc.). *Totuși, la fel ca în cazul tuturor speakerelor compacte prin Bluetooth, există o ușoară distorsiune la volum maxim la anumite melodii.* (yoda.ro, <https://bit.ly/2pNh6oa>). *Deoarece este creat special pentru a asculta muzică, telefonul are două speakere în față, care asigură un sunet grozav.* (mobile247.ro, <https://bit.ly/2OO0MSk>). – Pl. speakere. Pr. /sp'ikər/. (MV)

specifism s.n. Ideologie care promovează specificul local sau regional, în opoziție cu globalismul. [...] *numeroși autori și direcții critice au încercat să-și justifice propriile demersuri pe baza unei platforme ideologice; sincronismul lui E. Lovinescu, specifismul regionalist al lui G. Ibrăileanu, ortodoxismul gândirii și trăirismul „noii generații” sunt doar câteva exemple caracteristice din acest punct de vedere.* (upm.ro, <https://bit.ly/2PmWu1g>). *Această ideologie, „specifismul și etnicismul ireductibil și intolerant”, este „de origine romantic-naționalistă, orientată spre exacerbarea valorilor etnice, de orice categorie și pe toate planurile. Respectiv, proclamarea superiorității lor indiscutabile și în toate domeniile”.* (Blog, <https://goo.gl/h6JWpj>). (BC)

spin off s.n. **1.** Film sau operă literară care se focalizează în jurul unuia sau a mai multor personaje preluate dintr-o producție anterioară, în care aveau, de regulă, un rol secundar, păstrând universul ficțional din producția originală. *Actorul american Jason Priestley va regiza unul dintre episoadele spin-off-ului seriei „Beverly Hills 90210”, difuzat în această toamnă de rețeaua de televiziune americană CW.* (mediafax.ro, <https://goo.gl/fTa59m>). *Actrița Emilia Clarke, cunoscută pentru interpretarea rolului Daenerys Targaryen în serialul de televiziune „Urzeala tronurilor / Game of Thrones”, produs de HBO, va face parte din distribuția unui spin-off al francizei „Războiul stelelor / Star Wars”, care îl va avea ca personaj principal pe Han Solo, informează revista Variety.* (news.ro, <https://goo.gl/Jx9e9C>). **2.** Entitate sau organizație formată prin desprinderea dintr-una mai mare. *Regulament privind înființarea spin off-urilor în cadrul Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară Cluj Napoca* (usamvcluj.ro, <https://goo.gl/27Z1j2>). *Apelul sprijină întreprinderi având o vechime de maximum*

3 ani, precum și spin-off-uri ce urmează să se înființeze pe baza unui rezultat obținut în organizații de cercetare de drept public. (rohealth.ro, <https://goo.gl/aM9vhC>). – Pl. spin off-uri. Var. spin-off. (BC)

spinner s.n. (Și în sintagmele *fidget spinner* și *hand spinner*) Mică jucărie care se poate învârti într-o mână, asemănătoare cu un titirez plat. *Spinneretele, jucării colorate care costă doar câțiva euro, sunt foarte populare în prezent, vânzătorii estimând că s-au vândut deja sute de mii de astfel de dispozitive, notează Mediafax.* (descopera.ro, <https://bit.ly/2Dlaiah>). *Hettinger declară că originea spinner-ului se află într-o „vară oribilă” la începutul anilor 1990, când suferea de miastenia gravis, o tulburare autoimună care provoacă slăbiciune musculară și avea grijă și de fiica ei, Sara, acum în vârstă de 30 de ani.* (profm.ro, <https://bit.ly/2PMq3Ni>). – Pl. spinner. Pr. /sp'inær/. (BC)

spongiform adj. Care are caracteristicile unui burete (poros și absorbant). *Nodulii puri chistici sau cei cu aspect spongiform nu necesită evaluare prin puncție cu ac fin (evaluare citologică), [...]* (adevarul.ro, <https://goo.gl/2fdD3F>). *Encefalopatia spongiformă bovină, cunoscută popular ca „boala vacii nebune”, a afectat în mai multe rânduri zootehnia, [...]* – F.sg. spongiformă, m.pl. spongiformi, f.pl. spongiforme. (AMB)

spoof s.n. Gen de publicitate care folosește imagini parodice; produs de acest gen. *Vezi spoof-ul clujean „Furazolidop” înscris în competiția „Grand Spoof 2012”* (stiridecluj.ro, <https://goo.gl/XvdJrG>). *Pot fi numite oricum – parodii pe seama brandurilor, spoof-uri, publicitate sau marketing parodic – aceste „contra-reclame” au apărut din nevoia de mesaje cât mai aproape de realitate, în care brandul inițial este sursa ironiei.* (money.ro/spoof-pe-limba-ta/). *Să spunem că din toate cele 10 spoofuri arătate, ultimele trei au fost cele la care s-a răs și s-a aplaudat cel mai mult, semn că au câștigat aprobarea celor prezenți.* (metropotam.ro, <https://goo.gl/IDtmzT>). – Pl. spoofuri, spoof-uri. Pr. /spuf/. (AMB)

spoofing s.n. Falsificare de către un utilizator din mediul online a propriei identități (în special pe email). *Acestă metodă de înșelare prin simularea unui IP, știut ca fiind acceptat de firewall, se numește spoofing.* (scientia.ro, <https://goo.gl/g9Xzza>). *Spoofing: constă în „înșelarea” computerelor sau chiar a userilor prin ascunderea identității reale a ciber-infractorului.* (descopera.ro, <https://goo.gl/11UOL4>). – Pr. /sp'ufing/. (AMB)

sprinkler s.n. Sistem automat de țevi și robinete care distribuie și împrăștie apa în încăperi în situația în care izbucnește un incendiu. *Montate întotdeauna pe suprafața tavanului în spațiile ce se doresc a fi protejate împotriva incendiilor (în special cele comerciale de mari dimensiuni, clădiri industriale și imobile de altă natură), aceste sprinklere acționează în momentul în care temperatura în spațiile respective își modifică valorile față de cele prestabilite, crescând cu un anumit număr de grade.* (ignifugare.eu, <https://bit.ly/2D3ThQI>). *Sistemul este activat automat la depășirea unui anumit prag de temperatură, când fiola sprinklerului se*

sparge și apa începe să fie deversată sub formă de stropi. (sigura.ro, <https://bit.ly/2EZhA4W>). – Pl. *sprinklere*. Pr. /spr'inklər/. (BC)

start-up s.n. Companie recent înființată, cu un model de business care se dezvoltă în jurul unui produs sau serviciu inovator, cu potențial de creștere rapidă. *Grupul News Corp deținut de magnatul Rupert Murdoch va plăti 114 milioane de lire sterline pentru achiziția Unruly, un start-up din Londra care este specializat în livrarea de reclame în format video [...] (zf.ro, <https://goo.gl/6qhG5V>). Anul 2017 a adus o maturizare în ecosistemul startup-urilor din România.* (start-up.ro, <https://goo.gl/zq9Vu5>). – Pl. *start-upuri*. Pr. /st'artap/. Var. *startup*. (BC)

status s.n. Postare pe pagina proprie de social media, în care autorul exprimă sentimentele sau starea sa din acel moment. *Cele mai frumoase statusuri de dragoste pentru îndrăgostiți.* (kudika.ro, <https://goo.gl/FTWJ2d>). *Vreau și eu niște statusuri pentru fete indiferente.* (tpu.ro, <https://goo.gl/IkRMHT>). – Pl. *statusuri*. (BC)

stație de călcat s.f. Fier de călcat cu abur și cu un rezervor de apă, cu diverse funcții suplimentare. *Funcția de oprire automată oprește automat stația de călcat cu abur dacă nu este utilizată timp de câteva minute.* (flanco.ro, <https://bit.ly/2yEeDAp>). *Comparativ cu un fier de călcat cu abur, stațiile de călcat pot produce până la de 2 ori mai mult abur continuu, accelerând astfel sesiunea de călcat.* (philips.ro, <https://philips.to/2QXcQhB>). – Pl. *stații de călcat*. (BC)

sticker* s.n. Produs autocolant cu rol, în general, decorativ. *Poți crea o ambianță zen cu acest sticker de format mare.* (deco-perete.ro, <https://goo.gl/YCInJ6>). *În acest set sunt 30 de stickere individuale, în forme și culori diferite, potrivite pentru copiii creativi.* (bookidz.ro, <https://goo.gl/2N0Pxp>). – Pl. *stickere*. Pr. /st'ikər/. (AMB)

stivuito* s.n. Utilaj de ridicat autopropulsat, care servește la încărcarea, descărcarea și deplasarea pe distanțe scurte a unor pachete. *Un bărbat a murit la locul de muncă, strivit de stivuitoarul pe care îl manevra* (stirileprotv.ro, <https://bit.ly/2yzVZcM>). *Un stivuitoar împreună cu sarcina pe care o deplasează sau o ridică trebuie considerate împreună ca o unitate cu centru de greutate variabil în funcție de fiecare deplasare a sarcinii.* (emasiniunelte.ro, <https://bit.ly/2ygIOyo>). – Pl. *stivuitoare*. (BC)

stivuito_{ri}st s.m. Persoană care lucrează cu un stivuitoar. *Ocupația de stivuitoarist se referă la totalitatea competențelor tehnice și organizatorice care permit exploatarea în condiții de securitate a stivuitoarelor și implică cunoștințe și abilități deosebite privind manevrarea în deplină securitate a mărfurilor.* (<https://cursuricce.ro/stivuitoarist/>). *Stivuitoariști pentru încărcare frontală și laterală.* (olx.ro, <https://bit.ly/2QRftkO>). – Pl. *stivuitoariști*. (BC)

straniu* s.n. Caracteristica de a fi bizar, ciudat, șocant; totalitatea lucrurilor cu această proprietate. *Și iată că ceva de un straniu aparte ne face să ne întrebăm, dacă nu cumva primim mesaje din fundul iadului? Este vorba de expoziția de cadavre conservate printr-o metodă, numită plastinare, deschisă de mai bine de o lună la Muzeul Grigore Antipa.* (epochtimes-romania.com, <https://goo.gl/1aYQDP>). *Tonalitatea veselă, tinerească a începutului se estompează pe parcursul piesei, pentru a lăsa loc straniuului, cinismului și, în final, chiar tragicului.* (teatruleginamaria.ro, <https://goo.gl/3ZPZRM>). (AMB)

stream s.n. **1.** Transmisie de date audio sau/și video, care poate fi urmărită în timp real pe un dispozitiv electronic (calculator, tabletă, telefon), fără a stoca datele respective. *Piese de teatru vor putea fi ascultate prin intermediul streamului audio din pagina de internet <http://cultural.radioromania.ro>, 24 de ore din 24, șapte zile din șapte.* (antena3.ro, <https://bit.ly/2IM8BSR>). *Toate cursele din acest sezon [...] pot fi urmărite și pe platforma Eurosport Player, unde streamuri dedicate aduc fanii MotoGP mai aproape ca niciodată de acțiune.* (eurosport.ro, <https://bit.ly/2INjljP>). **2.** (Inform.) Flux de date local, în interiorul computerului, prin care se realizează intrarea și ieșirea datelor dintr-un program, de la o sursă periferică (de exemplu tastatură) la destinație (de exemplu ecranul computerului sau un fișier de stocare a datelor). *Stream-ul poate fi privit ca o înșiruire de caractere care sunt trimise într-o ordine bine determinată de la o sursă la o destinație.* (pbinfo.ro, <https://bit.ly/2Czhsr1>). *Putem gândi un stream de ieșire ca pe o secvență infinită de date care circulă dinspre program înspre un dispozitiv de ieșire. Un stream de intrare este o secvență infinită de caractere care pornește de la un dispozitiv de intrare și este dirijată către program.* (unitbv.ro, <https://bit.ly/2BKDMMu>). – Pl. streamuri. Pr. /strim/. (MV)

structurist* adj. Referitor la structură. *Ele poartă pecetea stilistică, o formă de impregnare a produselor culturale cu zestrea structuristă în inconștient individual, dar parte a inconștientului colectiv.* (uav.ro, <https://bit.ly/2pRJchV>). *Sigur, se poate afirma că Murat cedează prea ușor fascinației structuriste a lui Friedrich, că, la o adică, ar fi putut bate monedă pe ceea ce s-ar fi putut considera drept eminentamente francez în acea poezie modernă inaugurată de Baudelaire [...]* (revistacultura.ro, <https://bit.ly/2CewDVA>). (BC)

style s.n. (Inform.) Caracteristici grafice (mărime, culoare, fond etc.) care pot fi aplicate unui text sau unei imagini. *Times New Roman este acum style-ul curent de scriere.* (unibuc.ro, <https://bit.ly/2QGkpZF>). *Textul este scris simplu în consolă, dar se poate adăuga un style. Style-ul se adaugă punând %c înaintea textului unde dorești să apară style-ul, iar după aceea adaugi un argument cu acel style.* (programam.ro, <https://bit.ly/2IOI9Ir>). – Pl. style-uri. Pr. /stajl/. (MV)

subcontracta vb.tranz. A angaja o firmă sau o persoană pentru a realiza o parte din activitatea pe care un alt operator economic a contractat-o inițial. *Recent, societatea Hochtief Solutions AG Essen a adjudecat un contract de peste*

48 milioane de lei, din care a subcontractat 25% din lucrări firmei Hidroconstrucția SA. (agendaconstrucțiilor.ro, <https://bit.ly/2Ps0H3M>). O practică întâlnită este aceea în care o mare companie de construcții câștigă, ca antreprenor general, o mare lucrare și o subcontractează, pe diferite segmente, unor IMM-uri. (startupcafe.ro, <https://bit.ly/2RLWcCK>). – 1sg. subcontractez, part. subcontractat. (MV)

subcontractare s.f. Angajarea unei firme sau persoane pentru a realiza o parte din activitatea pe care un alt operator economic a contractat-o inițial. *Există subcontractare ori de câte ori produsul sau serviciul care face obiectul contractului de furnizare este în fapt furnizat, în tot sau în parte, de către un terț cu care furnizorul a subcontractat în acest scop.* (legeaz.net, <https://bit.ly/2IN5JW1>). *Primarul Sucevei, Ion Lungu, a declarat, miercuri, că Departamentul de Luptă Antifraudă a găsit nereguli în ceea ce privește subcontractarea lucrărilor la proiectul de modernizare a mai multor străzi din municipiul Suceava.* (newsbucovina.ro, <https://bit.ly/2pOcy0Q>). – Pl. subcontractări. (MV)

superbrand s.n. Marcă de produse care se distinge prin calitate superioară și marketing creativ. *Cele 37 de superbranduri au fost alese din 300 de branduri validate de juriu.* (capital.ro, <https://bit.ly/2NAm5lt>). *Pepsi, 7 UP și Lipton Ice Tea sunt cele trei brand-uri care au dus notorietatea PepsiCo International la nivelul de superbranduri.* (money.ro, <https://bit.ly/2Pvw7q5>). – Pl. superbranduri. Pr. /superbr'end/. Var. super brand, super-brand. (MV)

superclasă* s.f. **1.** Categorie de entități cu calități excepționale. *Superclasa politică – demnitarii „excepționali”* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/OvJHhl>). *Oameni de afaceri, directori de bancă și oficialități locale au participat, marți seara, la restaurantul Cribis din Bacău, la o interesantă și extrem de relaxantă seară dedicată vinurilor de superclasă și mâncărurilor selecte.* (zdbc.ro, <https://goo.gl/yF5iNi>). **2.** Clasă mai generală, care se află deasupra altei clase (mai specifice) într-o ierarhie. *Clasa moștenește toate metodele accesibile și variabilele superclasei sale.* (scrigroup.com, <https://goo.gl/CESsLQ>). *Animalul marin, care are lungimea de circa 11 centimetri, face parte din superclasa peștilor osoși.* (m.click.ro, <https://goo.gl/knmi44>). – Pl. superclase. (AMB)

superligă s.f. Competiție la care participă cei mai buni sportivi sau cele mai bune echipe. *Apariția unei Superligi europene, cu participarea celor mai puternice cluburi de fotbal de pe continent, este „inevitabilă”, crede Wenger.* (agerpres.ro, <https://bit.ly/2RGpx1k>). *În acest weekend s-au disputat meciurile retur din cadrul semifinalelor Superligii Naționale de tenis de masă.* (libertatea.ro, <https://bit.ly/2NAR68Q>). – Pl. superligi. (MV)

supramăsură s.f. **1.** Măsură suplimentară. *Numai că, la noi, ceea ce este normal devine o spaimă, prilej de alarmare, de luare a unor supramăsuri administrative.* (incomod-media.ro, <https://bit.ly/2HIeKlx>). *Dar riscurile pentru mediu le putem evalua și putem lua supramăsuri pentru a ne proteja.*

(romaniatv.net, <https://bit.ly/2HHDU3u>). **2.** (În sintagma) *cu supramăsură* = Cu asupra de măsură. *Traian Băsescu declara în cotidianul Frankfurter Allgemeine Zeitung că PDL ar putea să nu obțină nici 30% la următoarele alegeri dacă va mai fi zguduît de scandaluri de corupție. Prognoza-avertisment i s-a adeverit în totalitate și chiar cu supramăsură.* (digi24.ro, <https://goo.gl/Bz8hBB>). *Iată că faptele care s-au petrecut de atunci m-au confirmat cu supramăsură, obligându-i chiar și pe contestatarii mei să admită acest fapt [...]* (Blog, <https://goo.gl/FHjnfw>). – Pl. supramăsuri. (BC)

suprasubscriere s.f. (Fin.) Situație în care numărul cererilor de achiziție (subscrieri) depășește numărul instrumentelor de plată scoase la vânzare. *Etapa de subscriere pentru oferta publică de acțiuni Electrica s-a încheiat cu succes, iar gradul de suprasubscriere este de peste 200%, [...]* (capital.ro, <https://goo.gl/kflqLs>). „*Nuclearelectrica, Romgaz și Electrica au suscitât interesul investitorilor de pe piața de capital românească și de pe cea internațională, în unele cazuri înregistrându-se suprasubscrieri și de cinci ori*”, a mai spus Domnia Sa. (bursa.ro, <https://goo.gl/jOopKz>). – Pl. suprasubscrieri. (AMB)

swift s.n. (Ec., și în sintagma *cod swift*) Cod unic de identificare a instituțiilor bancare, folosit în transferurile internaționale de bani și în comunicarea dintre instituții. *Ca să poți primi banii este nevoie de SWIFT, este codul unic internațional de identificare a instituțiilor bancare (acronim pentru Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication).* (curs-valutar-info, <https://bit.ly/1Kil0tj>). *Codul IBAN și Swiftul băncii, unele oferă IBANUL chiar online, e nevoie să dați niște date, iar Swiftul e public.* (Forum, <https://bit.ly/2AF7rFc>). – Pl. swifturi. Pr. /swift/. (MV)

swipe s.n. Glisare a degetului pe un ecran sensibil. *În stânga, swipe-ul scurt reprogramează un mail pentru mai târziu sau îl adaugă la o anumită listă prestabilită.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/2R47tw>). *Tot prin swipe-uri verticale alegi și cuvântul necesar din cele sugerate.* (go4it.ro, <https://goo.gl/VYrkTk>). – Pl. swipe-uri. Pr. /swajp/. (AMB)

Ș

șormist s.m. v. **shaormist**.

șparlament s.n. (Fam., ir.) Parlament corupt; parlament ai cărui membri sunt corupți. *În ziua a doua după calendarul Șparlamentului, Dan Șova a fost miruit de Mucenica Jipa.* (voxpública.realitatea.net, <https://bit.ly/2RzAVvO>). *Gafeurii de serviciu din Șparlamentul autohton* (Blog, <https://bit.ly/2PnK2y2>). – Pl. șparlamente. (BC)

șparlamentar s.m. (Fam., ir.) Parlamentar care primește sau dă șpagă; parlamentar corupt. *Brusc, din voia parlamentarilor, orice șparlamentar devine rasă superioară cetățenilor de rând, pentru care procurorii nu cer aprobarea colegilor când e să înceapă urmărirea penală.* (ziardecluj.ro, <https://goo.gl/N9i6mi>). *Aflu de pe internet că circa 100 dintre șparlamentari sunt penali cu acte în regulă – unii deja condamnați, alții foarte aproape de ceea ce se pare că a devenit o cutumă printre politrucii dâmbovițeni ai ultimului sfert de veac: [...]* (curentul.net, <https://goo.gl/w6Xm4e>). – Pl. șparlamentari. (BC)

T

tab s.n. (Inform.) **1.** Spațiu alb, fără caractere, de obicei de 1,25 cm, folosit pentru alinierea textului și obținut în documentele text prin apăsarea unui buton special de pe tastatură. *Dacă citatul este mai mare de 3–4 rânduri, acesta va constitui un paragraf separat, de regulă aliniat în întregime de la marginea din stânga cu echivalentul unuia sau a două unități de aliniere („tab”), tocmai pentru a marca vizual faptul că acest fragment este împrumutat și nu face parte din argumentația propriu-zisă a lucrării.* (unibuc.ro, <https://bit.ly/2ycYpPg>). *Ca să nu apeși tasta spațiu de mai multe ori pentru a crea spațiul necesar unui alineat și nici tasta tab înaintea fiecărui paragraf în parte, există o soluție mai rapidă și mai eficientă pentru asta: folosirea indentării speciale de tip prima linie (Indentation, special, first line).* (scoalaluciane.ro, <https://bit.ly/2A4LPTE>). **2.** Filă deschisă în interiorul unei ferestre, de obicei al unui browser. *Dacă ai deschis în acest moment un client de email, un site de știri și un blog în Google Chrome, înseamnă că ai 3 taburi deschise în browser.* (olivian.ro, <https://bit.ly/2C855RI>). *Chiar dacă Google Chrome oferă posibilitatea de a opri sunetul unui tab (unei file) anume, această funcție nu vine activată implicit.* (Blog, <https://bit.ly/2OimOgl>). – Pl. taburi. (MV)

tabloidiza vb.refl., tranz. și intrans. A deveni asemenea unui tabloid, prin abordarea unor subiecte ușoare, senzaționale, prin tratarea superficială a temelor discutate și printr-un limbaj simplu și colocvial. *Stau și mă întreb, oare se tabloidizează și publicațiile cu pretenții? Unde se va opri goana după senzațional începută cu ani în urmă odată cu mielul cu cinci picioare și găina cu două capete?!* (zonait.tv, <https://bit.ly/2C8Q4Pu>). *Este evident că presa noastră se tabloidizează ireversibil.* (9am.ro, <https://bit.ly/2Okgo0j>). // vb.tranz. *RTV este o televiziune care de multe ori a fost acuzată că își tabloidizează jurnalele de știri pentru a anunța vești spectaculoase.* (politicscam.ro, <https://bit.ly/2ytKmEo>). *Toată media se tabloidizează și, culmea, cei care o tabloidizează țină cel mai tare că nu mai e calitate.* (comentariu, cabral.ro, <https://bit.ly/2pQYrrn>). // vb.intrans. *Distorsionate sunt în schimb și imaginile oferite în tirajele mai substanțiale ale presei de divertisment, care „tabloidizează” în ambele sensuri: în negativ dacă prezintă orori (crime, violuri și alte blăstămății), în ultrapozitiv atunci când vorbește despre „VIP”-uri și despre viața lor „glamoroasă”.* (ziare.com, <https://bit.ly/2CEfiGE>). *E adevărat, Le monde nu tabloidizează, dar vorbim totuși de o țară de 61 milioane de oameni.* (comentariu, tolo.ro, <https://bit.ly/2IRiIps>). – 3sg. (se) tabloidizează, part. tabloidizat. (MV)

tabloidizat adj. Care a ajuns asemenea unui tabloid prin abordarea unor subiecte ușoare, senzaționale, prin tratarea superficială a temelor discutate și printr-un limbaj simplu și colocvial. *Revistele de știință și tehnică, Animal Planet și National*

Geographic, vor trebui să se adapteze cerințelor unei piețe media tabloidizate. Mai exact, vor trebui să atingă încă din titlu temele majore ale manelismului de presă: sexul, violența, moartea, iar articolele se vor axa și ele pe teme de interes general: sexul, violența, moartea. (catavencii.ro, <https://bit.ly/2yd614s>). Astăzi, de la presă se așteaptă livrarea de segmente cât mai scurte, mai umflate și mai colorate, de așa-zise informații tabloidizate, digerabile fără efort mental. (gandul.info, <https://bit.ly/2CCGISA>). – F.sg. tabloidizată, m.pl. tabloidizați, f.pl. tabloidizate. (MV)

taiwanez, taiwaneză adj, s.m., s.f. **1.** adj., s.m., s.f. (Persoană originară) din Taiwan sau care locuiește în Taiwan. *Un general al armatei taiwaneze, arestat pentru presupuse acte de spionaj în favoarea Chinei, a fost recrutat de o spioană chineză. (mediafax.ro, <https://bit.ly/2Cbq2uL>). Toshiba vinde unei companii taiwaneze uzina de televizoare din Polonia. (hotnews.ro, <https://bit.ly/2Ohoh6N>). // s.m. Un taiwanez a pornit în jurul lumii pe bicicletă. (cotidianul.ro, <https://bit.ly/2PtxyFf>). Taiwanezii de la Asus au avut afaceri de 130 mil. dolari anul trecut în România. (zf.ro, <https://bit.ly/2CEBwZ1>). // s.f. Taiwaneza Su-Wei Hsieh a analizat meciul cu Simona Halep de la Wimbledon, cel în care a obținut cea mai mare victorie a carierei. (ziare.com, <https://bit.ly/2C8tR4a>). Vineri este programat și meciul dintre perechile Irina Begu/Raluca Olaru, principalele favorite, și taiwanezele Shu-Ying Hsieh/Su-Wei Hsieh, din sferturile probei de dublu. (sport.ro, <https://bit.ly/2yxOjb3>). **2.** adj. Specific Taiwanului. *În rulotele pline cu bunătăți găsești toate bucătăriile lumii: de la mâncare taiwaneză până la un bar mobil, de unde gurmanzii își pot cumpăra vin spumant! (kanald.ro, <https://bit.ly/2BNBKLP>). În anii 1980, Khun Sa găzduia jurnaliști și turiști occidentali, pe care-i încânta cu muzică taiwaneză. (adevarul.ro, <https://bit.ly/2FXFNsT>). **3.** s.f. Dialect mandarin vorbit în Taiwan. *Când a ajuns în Marea Britanie, ea vorbea deja fluent japoneza, chineza și engleza, precum și limba maternă, taiwaneza. (financiarul.ro, <https://bit.ly/2P9rtwR>). Se pare că taiwaneza, dialect al limbii mandarine, are câte un „tu” diferit pentru fiecare sex. (noizz.ro, <https://bit.ly/2DVxtqZ>). – M.pl. taiwanezi, f.pl. taiwaneze. Pr. /tajvan'ez/. (MV)***

tantrum s.n. Acces de furie, mai ales la copiii mici. *Tantrum-urile sunt probleme comportamentale comune în cazul copiilor mici care își exprimă furia și neputința târându-se pe podea, țipând, lovind ce le iese în cale, câteodată își țin și respirația. (mamica.ro, <https://bit.ly/2Ryzehn>). Cunoscută în literatura de specialitate sub denumirea de tantrumuri, crizele emoționale ale copiilor sunt acele manifestări isterice întâlnite în special între 2 și 4 ani, atunci când copilul plânge spectaculos, țipă, se dă cu fundul de pământ, făcând toate astea pentru că pur și simplu nu a obținut ceva. (itsybitsy.ro, <https://bit.ly/2RtdHXe>). – Pl. tantrumuri. (BC)*

tartrazină s.f. Colorant sintetic de culoare galbenă obținut din gudron de cărbune. *Sucul (cu aromă) de portocale, bomboanele (cu gust) de lămâie, muștarul sau dulceața de caise au un numitor comun: colorantul galben azoic tartrazina,*

care este cunoscut și sub numele de E 102. (jurnalul.ro, <https://goo.gl/xwgDMI>). Conform specialiștilor, pufuleții conțin un colorant artificial numit tartrazină, care poate provoca alergii persoanelor sensibile la aspirină sau astmaticilor. (antena3.ro, <https://goo.gl/af9G86>). (AMB)

tati s.m. Apelativ afectuos pentru tată. *Vrea să-și sune soțul, dar constată că nu are credit. Spune fiului: – Dă-i telefon lui tati să ne aducă 2 pâini.* (libertatea.ro, <https://goo.gl/WswvPc>). *Fata lui tata: de ce fetița ta e topită după tati?* (clickpentrufemei.ro, <https://goo.gl/AkVAau>). (AMB)

târfi vb.refl. și tranz. **1.** vb.refl. A se prostitua; a avea un comportament de târfă. *Cu timpul însă, îți mai spusei, m-am târfit și eu, molipsindu-mă de acea râie prosperă, Indiferența.* (sst.bibliotheca.ro, <https://goo.gl/tXm1NT>). *În loc să-i sparg muia, l-am târfit pe la niște tipi despre care știam că-s interesați. A făcut cum i-am zis și nu s-a plâns niciodată. Dar au auzit musulmanii că sunt pește la un alt musulman și a doua zi m-au înjunghiat de patru ori și m-au bătut de m-au băgat în comă.* (vice.com, <https://goo.gl/D1kM6P>). **2.** vb.tranz. A cere în mod nedemn. *Au apărut tot felul de evenimente organizate de indivizi care târfesc atenție sau care au uitat de la ce am pornit, de fapt.* (vice.com, <https://goo.gl/F6gUbK>). *Încă unu' care târfește atenție pe blog...* (Blog, <https://goo.gl/H7UfZo>). – 1sg. (mă) târfesc, part. târfit. (BC)

târfoi s.m.invar. (Depr.; rar) Târfă masculină; bărbat care se comportă ca o târfă; politician traseist. *Târceanu, târfoiul cu cel mai dur discurs antijustiție, chiar își merită soarta!* (comisarul.ro, <https://goo.gl/p6KnfE>). *Băi dar e posibil să promovați târfoiul ăsta masculin zi de zi? Chiar nu mai aveți alte subiecte?* (comentariu, sport.ro, <https://goo.gl/NKSdPU>). (BC)

tefeleu s.m. (Depr.) Persoană care a participat la protestele din 2017 din România, împotriva corupției, făcând parte dintre cei cărora televiziunile obediente partidului de guvernare le spuneau în derâdere „tineri, frumoși și liberi”; tefelist. *Una-alta tot de împărțit, nu de înmulțit, cu Eminescu a avut și un tefeleu consacrat, C.T.P.* (national.ro, <https://bit.ly/2TRoQmi>). *Stăteam de vorbă deunăzi cu un tefeleu – scurt, repede, chiar înainte să-l banez, că mai mult de treizeci de secunde de interacțiune cu tefeleii provoacă răni mentale – și mi-am dat seama de un adevăr trist. Pentru tefelei, propaganda e propagandă doar dacă vine de la nasoi de ruși. În capul lor naiv și neted, fără cute de materie cenușie, doar rușii fac propagandă. Ceilalți evident că spun întotdeauna adevărul și doar adevărul.* (justitiarul.ro, <https://bit.ly/2V3tgHd>). – Pl. tefelei. (BC)

tefelism s.n. (Depr.) Atitudinea și comportamentul celor care au manifestat împotriva corupției în România, în anul 2017. *Pe 6 iunie, SRI ne-a transmis un răspuns din care se deducea că tefelismul (eventual grupurile „rezist” și „cloștile” sale de pe site-urile de socializare, cu ideologul suprem Grupul de Dialog Social (GDS), care i-a și premiat în 2017 pentru „civism”), este libertate de expresie și*

este bătaie cu flori. (justițiarul.ro, <https://bit.ly/2GplfsV>). *Tefelismul e pe interese, nu pe nebunie.* (Blog, <https://bit.ly/2Ihqsob>). – Var. TeFeLism. (BC)

tefelist, **tefelistă** s.m., s.f., adj. (Depr.) (Persoană) care a participat la protestele din 2017 din România, împotriva corupției, cărora televiziunile obediente partidului de guvernare le spuneau în derâdere „tineri, frumoși și liberi”. *Taman ce-n 30 de secunde îl aud pe un tefelist, mai jos, cum bombăne: nenică, cred că CIA ne-a lăsat din brațe! Au revoire, Gregoire, ești dezinformat!* (flux24.ro, <https://goo.gl/xacMJY>). // s.f. *Ce diferență o fi oare între cei din industria de publicitate (agenții, clienți, canale media) care într-o zi urlă că sunt comuniștii nasoi, că trebuie boicotați, iar în alta iau sute de mii de euro de la ei, și distinsa tefelistă deontoloagă O.P. care într-o zi ia zeci de mii de la Guvernul României pentru proiectele sale și pe urma urlă că nasoi de comuniști sunt comuniști și corupți?* (capital.ro, <https://bit.ly/2DFKpQb>). // adj. *Mitingiștii tefeliști sunt cuminiți și ascultători cu comenzile laserului. Acum scrie „Deșteaptă-te române!”. Deci, se apucă să cânte.* (inpolitics.ro, <https://goo.gl/XTQHzn>). – M.pl. tefeliști, f.pl. tefeliste. Var. TeFeList. (BC)

tehnoterorism s.n. Terorism care se exercită prin intermediul unor tehnologii avansate. *De asemenea, experții Observatorului Internațional al Terorismului din Paris au făcut ample referiri la utilizarea de către unele mișcări islamiste a așa-numitului „tehnoterorism”, adică utilizarea unor metode ale tehnicii avansate, cum ar fi comunicațiile prin satelit, poșta electronică și Internetul.* (timpolis.ro, <https://bit.ly/2B3cvos>). *Evoluțiile următoare au posibilitatea de a schimba în mod categoric caracterul războiului și caracteristicile amenințărilor din viitor: [...] tehnoterorismul; nanotehnologia; biotehnologiile aplicate; științe noi.* (cssas.unap.ro, <https://bit.ly/2OIZO5P>). (BC)

telecom s.n. Telecomunicații. *Veniturile operatorilor de telecom din serviciile de net au crescut de aproape 3 ori în 7 ani* (zf.ro, <https://goo.gl/LzsWeg>). *Piața de telecom locală este dominată în continuare de marii jucători: Orange și Vodafone.* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/v646g1>). (BC)

telefonistic adj. Prin intermediul telefonului, la telefon; legat de telefon. *Dincolo de melancolia ritualului telefonistic, mai există și niște motive mai „obiective” pentru care noi, femeile, adorăm să vorbim la telefon.* (unica.ro, <https://goo.gl/hi31w9>). *Baba lipoveancă din spatele meu termină conversația telefonistică aruncând, pravoslavnică, un „e voia Tatălui ceresc” ca și când ar sta la coadă la moaștele Sfintei Paraschiva.* (Blog, <https://goo.gl/q26gAU>). – F.pl. telefonistică, m.pl. ^telefonistici, f.pl. telefonistice. (BC)

teleguvernare s.f. (Peior.) Anunțarea pe posturile de televiziune, de către guvern, a numeroase măsuri sau probleme de guvernare, de multe ori fără acoperire în realitate. *Ar fi vorba despre „teleguvernare”. Seară de seară, pe posturile de televiziune apropiate puterii, miniștri și comentatori vorbesc la nesfârșit despre moștenirea dezastroasă lăsată de guvernarea precedentă. Numai că doar vorbesc!*

(europalibera.org/a/24714774.html). *Cum să obținem așa ceva cu Guvernul Ponta care, toată ziua, bună ziua, ne povestește la televizor – într-un fenomen care este unic la noi, care se numește teleguvernare – că ne merge foarte bine, că toate datele macroeconomice sunt excelente.* (cotidianul.ro, <http://bit.ly/2moEBER>). – Pl. teleguvernări. (AMB)

Teleormanistan s.n. (Ir.) România condusă de guvernele instalate cu ajutorul lui Liviu Dragnea, președintele Partidului Social-Democrat, originar din județul Teleorman. *Dați un ban pentru Teleormanistan* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/rAAmve>). *Disciplina de partid contează mai mult decât bunăstarea cetățenilor. Cu slugărnicia în sânge și interesul pentru propriile buzunare, ar fi indiferenți dacă Moldova devine o provincie a Teleormanistanului, iar Iașul o suburbie a Caracalului.* (ziaruldeiași.ro, <https://goo.gl/AKvpMe>). (BC)

teleormaniza vb.tranz. A face să se degradeze starea societății, prin promovarea non-valorilor, a incompetenței și a corupției. *Dacă ambasadele, președintele și strada nu reacționează rapid și vehement, pesedul va teleormaniza complet justiția și societatea în general.* (comentariu, ziare.com, <https://goo.gl/XWavDQ>). *Electoratul PSD nu a reușit numai să-i dea infractorului Dragnea instrumentul majorității pentru a putea teleormaniza întreaga țară.* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/dt9bmW>). – 1sg. teleormanizez, part. teleormanizat. (BC)

teleormanizare s.f. Degradare a vieții politice și sociale a țării, sub conducerea Partidului Social-Democrat, avându-l ca președinte pe Liviu Dragnea, originar din județul Teleorman. *Avem de ales între o teleormanizare a României și o țară modernă, europeană.* (realitatea.net, <https://goo.gl/nbohX4>). *Europarlamentarul Cătălin Ivan susține că în această perioadă „asistăm la teleormanizarea României”, afirmând că președintele PSD, Liviu Dragnea, „încearcă să pună stăpânire pe toate instituțiile statului, promovând non-valori”.* (agerpres.ro, <https://goo.gl/2d4BNB>). – Pl. teleormanizări. (BC)

teleporta* vb.refl. și tranz. A (se) deplasa, în timp și spațiu, dintr-un punct în altul fără parcurgerea punctelor intermediare. *Gil Perez, un soldat spaniol din secolul al XVI-lea s-a teleportat de pe un continent pe altul, fără ca nimeni să înțeleagă cum a facut-o.* (efemeride.ro, <https://goo.gl/RfXVVU>). *Discuția pe teme de mediu l-a teleportat iute pe Dumitru Persu cu câteva decenii bune în urmă.* (curieruldevalcea.ro, <https://goo.gl/YXDySt>). – 1sg. (mă) teleportează, part. teleportat. (AMB)

termopanomanie s.f. (Rar) Utilizarea în exces a ferestrelor sau a ușilor de termopan, care înlocuiesc tocăria de lemn inclusiv la clădirile vechi, de patrimoniu. *Câteva din aceste „pericole”: simplificarea arbitrară a decorației fațadelor; „termopanomania” care este responsabilă pentru dispariția sistematică a elementelor funcționale care conferă patrimoniului construit autenticitate și unitate stilistică.* (zf.ro, <https://bit.ly/2D0QwzA>). *De asemenea, fenomenul pe care*

autorii raportului îl numesc „termopanomania” este o sursă a distrugerilor de patrimoniu, în special în cazul caselor vechi din perioada medievală și până în secolele XIX–XX, care nu pot fi protejate în lipsa unor reglementări privind diferitele categorii de detalii ale unei clădiri istorice. (gazetadecluj.ro, <https://bit.ly/2Oq8FsA>). (BC)

termosistem s.n. Sistem de izolare termică a exteriorului construcțiilor. AdePlast lansează un program structurat de termosisteme pe 5 niveluri de calitate și preț. (casamea.ro, <https://goo.gl/PsC0tU>). Cele mai des întâlnite greșeli în aplicarea termosistemului (misiuneacasa.ro, <https://goo.gl/IsQfTx>). – Pl. termosisteme. (AMB)

tester* s.n. Mostră dintr-un produs, care se distribuie gratuit în scopuri publicitare. Testerele vin de la producător ambalate într-o cutie simplă de carton de culoare maro sau albă, pe când parfumul normal este prezentat într-o cutie cu un design specific parfumului. (hiris.ro, <https://bit.ly/2qukLYd>). Testerele pentru parfumi au fost epuizate de pe stoc și nu intenționăm să le adăugăm din nou. Scopul principal al testerelor este prezentarea lor în magazine, iar prețul lor este adesea aproape același cu cel al ambalajului clasic. (notino.ro, <https://bit.ly/2DnfhY0>). – Pl. testere. Pr. /t'estər/. (BC)

testimonial* s.n. Mesaj prin care un client recomandă produsul sau serviciul folosit. În această secțiune puteți citi testimoniale ale cursanților, clienților și colaboratorilor noștri. Numele acestora nu este întotdeauna complet afișat din motive de confidențialitate. Cu toate acestea vă puteți da seama cu ușurință că sunt testimoniale reale, scrise de oameni tot atât de reali ca și dumneavoastră. (evolutiespirituala.ro, <https://goo.gl/A25vyu>). În testimonialul lui Eduard Schneider vedeți și imagini de la Arsenal Park! (FB, <https://goo.gl/YzsScv>). – Pl. testimoniale. (BC)

TEU s.n. (Abr. de la engl. Twenty-foot Equivalent Unit) Unitate de măsură a capacității de transport a unei nave portcontainer sau a unui terminal de containere, echivalentă cu dimensiunile exterioare ale unui container de 6,1 m × 2.44 m × 2.59 m și volum interior util de 32,1 m³. Potrivit directorului comercial al companiei, Raluca Daraban, capacitatea de operare va fi astfel mărită de la 500.000 de TEU-uri până aproape de un milion de TEU-uri anual. (romanalibera.ro, <https://goo.gl/Vmo5Hj>). Dacă ajungem la containere, vă pot spune așa, la ora actuală, din Viena pleacă spre Hamburg 350 de mii de TEU-uri anual. (news.ro, <https://goo.gl/X5fFkq>). – Pl. TEU-uri. (AMB)

texan, texană adj., s.m., s.f. (Persoană originară) din statul american Texas sau care locuiește în Texas. Unul dintre cei mai temuți practicanți de arte-marțiale din lume, legendarul Chuck Norris, a devenit la 70 de ani, polițist texan! (gandul.info, <https://bit.ly/2CanJs8>). Am auzit o melodie la radio, texană, country. (Forum, <https://bit.ly/2ydgSLA>). // s.m. Un texan a prins un crocodil de 320 kg în 5 minute, cu mâinile goale. (adevarul.ro, <https://bit.ly/2IP9YAr>). La rândul lor,

texanii amenință cu secesiunea dacă Hillary Clinton câștigă alegerile prezidențiale. (puterea.ro, <https://bit.ly/2CDA5dc>). // s.f. *Ana Trujillo, o texană de 45 de ani, l-a atacat pe prietenul ei de 59 de ani, Alf Stefan Andersson, cu pantoful pe care îl purta.* (romaniatv.ro, <https://bit.ly/2EdEW6D>). – M.pl. texani, f.pl. texane. (MV)

think tank* s.n. Grup sau instituție care oferă consiliere specializată, dirijată pe anumite probleme ale societății; grup de reflecție. *Un think-tank rus controlat de Putin a realizat un plan pentru influențarea alegerilor prezidențiale din SUA* (news.ro, <https://goo.gl/8RQcUF>). *Avem în România think-tank-uri autohtone și europene care au capacitatea de a extrage problemele reale din societate și de a le articula și reîntoarce către persoanele cu decizie, societate sau proprii stakeholderi.* (frf.ro, <https://goo.gl/fniYXE>). – Pl. think tank-uri. Pr. /θ'ink tank/, /θ'ink tenk/. Var. think-tank, (rar) tink tank. (AMB)

thread s.n. **1.** Set de mesaje pe internet, constând dintr-un mesaj inițial pe un anumit subiect și toate mesajele de răspuns asociate cu acesta. *Lupta dintre „cei mai proști” și „cei mai deștepti” este întotdeauna delicioasă așa că vă las aici unul dintre thread-uri, dacă aveți timp și chef să vă distrați/minunați puțin.* (Blog, <https://goo.gl/8sB6MK>). *De ce este închis threadul Total Offtopic? Ce s-a întâmplat? Era un thread foarte vizitat și apreciat. Nu se poate redeschide? Dacă considerați threadul acesta inutil în care am pus întrebarea puteți să-l ștergeți [...]* (mygarage.ro, <https://goo.gl/aDsUiz>). **2.** (Inform.) O parte dintr-un program informatic care poate rula independent de alte părți ale programului; fir de execuție. *Un fir de execuție (thread) este un program secvențial, care poate fi executat concurrent cu alte fire. Un thread este o unitate de execuție într-un proces. Un proces poate avea mai multe fire de execuție, el numindu-se multithread.* (Blog, <https://goo.gl/wenrwS>). *Threadurile sunt diferite față de clasicele procese gestionate de sistemele de operare ce suportă multitasking, în principal prin faptul că, spre deosebire de procese, toate threadurile asociate unui proces folosesc același spațiu de adresare.* (wikipedia.org, <https://goo.gl/23GZig>). – Pl. threaduri, thread-uri. Pr. /θred/. (BC)

ticăloșire s.f. Acțiunea de a (se) ticăloși și rezultatul ei. *Pe de altă parte, scandalurile de șantaj, manipulare, omisiunea vinovată, tabloidizarea practicate pe scară largă în presa dâmbovițeană scot la iveală jalnica dependență a unor jurnaliști, ticăloșirea presei.* (revista22online.ro/27023/.html). *Era cel mai dezgustător exemplu de înjosire, descompunere și ticăloșire la care poate ajunge un om, exclamă povestitorul; [...]* (Carte, <https://goo.gl/Meu9tF>). (AMB)

tineriadă s.f. Mișcare de protest contra guvernului din perioada ianuarie – februarie 2017, la care au participat foarte mulți tineri. *„Tineriada” – protestul copiilor din București. Numeroși bucureșteni și-au luat copiii la protestul de duminică seară împotriva amnistiei și a grațierii.* (pressone.ro, <https://goo.gl/fXSahv>). *Tineriada! Generațiile noi vor să schimbe România* (cugetliber.ro, <https://goo.gl/s6T8rZ>). *Acum*

suntem încrezători: nu vor lăsa să piară nația noastră! Tineriada a arătat că le pasă! Și a mai făcut un lucru: ne-a pus pe toți românii la rugăciune! (crestintotal.ro, <https://goo.gl/Jqrdhb>). (BC)

tips* s.n. **1.** Informație utilă mai puțin cunoscută. *Un tips pentru robinetul caloriferului* (romanioliberal.ro, <https://goo.gl/jdvpya>). „Știe cineva un tips, să nu sufăr eu, să nu mă îngraș aiurea, mult?”, întreabă cântăreața. (al.ro, <https://goo.gl/vMnr9z>). **2.** Bacșiș. *Tipsurile sunt folosite în restaurante în aproape toate țările, mai puțin în cele din Asia, deși în forme și cu obiceiuri diferite.* (restograf.ro/tips-urile-in-restaurante/). *Firește, la final nu strică să le lăsați un tips, mai spune Bădulescu.* (jurnalul.ro, <https://goo.gl/F4UETD>). **3.** Unghie de plastic aplicată pe cea naturală. *Spațiul unghiei naturale acoperit de tips să nu fie mai mare de 1/3 din unghia naturală.* (Blog, <https://goo.gl/cKMhBd>). *Odată ce ai aplicat câte un tips pe fiecare unghie, folosește ghilotina, pentru a le scurta atât cât dorești.* (divahair.ro, <https://goo.gl/o8jFFC>). – Pl. tipsuri. (AMB)

titularizabil adj., s.m. **1.** adj., s.m. (Persoană) care poate deveni titular. *Candidații titularizabili din 2012 pot ocupa posturi pe durată nedeterminată în școlile unde predau.* (mediafax.ro, <https://bit.ly/2Elfegm>). *Din cei 412 candidați „titularizabili”, cu note peste 7, 50 au renunțat la repartizarea computerizată preferând un post de suplinitor, în loc să se titularizeze într-un loc greu accesibil sau prea departe de casă.* (zdbc.ro, <https://bit.ly/2CfLaA7>). // s.m. *Doar un sfert dintre titularizabilii bihoreni au luat note peste 7.* (bihorstiri.ro, <https://bit.ly/2ygPIDE>). *Titularizabilii nemțeni, care au obținut mediile necesare pentru încheierea unui contract pe perioadă nedeterminată pentru un post la catedră, se vor prezenta pentru repartizare vineri, 9 august.* (zch.ro, <https://bit.ly/2PA5tMA>). **2.** adj. (Despre posturi, catedre) Care poate fi ocupat de un titular. *Apocăpe 60% dintre posturile didactice titularizabile au fost repartizate cadrelor didactice care au obținut cel puțin nota 7 la ambele probe ale concursului de titularizare în învățământ.* (mediafax.ro, <https://bit.ly/2CfE3Yv>). *Pentru a aspira la o catedră titularizabilă, candidatul trebuie să obțină o medie de minim 7.* (bzb.ro, <https://bit.ly/2AaqdoT>). – F.sg. titularizabilă, m.pl. titularizabili, f.pl. titularizabile. (MV)

titușki s.m.pl. Grup organizat de tineri mercenari, cu tendințe anarhice, care comit fapte ilegale sau la limita legalității, utilizați de autoritățile ucrainene împotriva protestatarilor antiguvernamentali. *Ucraina paralizată. Protestatarii au capturat sediul Ministerului de Justiție din Kiev. Titușkii – o nouă forță paramilitară anti-protestatari!* (romaniabreakingnews.ro, <https://bit.ly/2Orn1Jg>). *În mai multe orașe din sudul Ucrainei, „titușkii” (grupuri de huligani de stradă plătiți de Partidul Regiunilor pentru a dispersa protestele antiguvernamentale) s-au năpustit asupra protestatarilor pașnici pro-Maidan.* (revista22.ro, <https://bit.ly/2SNSfxD>). (BC)

togolean adj. (Fam.) (Persoană) originară din Togo; (persoană) care locuiește în Togo; togolez. [...] *balada în care oița bărsană îl anunță pe căpitanul togolean,*

după ce a „triangulat pe-o frunză de tei”, că traseul șalupei rusești „o să se-ntrerupă fix la noi în pupă”. (hotnews.ro, <https://goo.gl/kg3Mx>). Dar cel togolean, / bietul căpitan, / avea oi mai multe, /mândre și cornute [...] (ziaruldevrancea.ro, <https://bit.ly/2OWC7ep>). – F.sg. togoleană, m.pl. togoleni, f.pl. togolene. (BC)

togolez, togoleză s.m., s.f., adj. (Persoană) originară din Togo; (persoană) care locuiește în Togo. *Fratele lui Nibombe este unul dintre togolezii răniți în atentat!* (gsp.ro, <https://bit.ly/2JByGVj>). // s.f. *O togoleză de 24 de ani aleasă „Miss Cupa Mondială”* (jurnalulbtd.ro, <https://bit.ly/2P5qLpf>). // adj. *Opt fotbaliști togolezi au murit în urma unui grav accident rutier.* (dcnews.ro, <https://bit.ly/2RzCHMv>). – M.pl. togolezi, f.pl. togoleze. (BC)

tolontanisme s.n.pl. (Fam.; rar) Expresie caracteristică lui Cătălin Tolontan, jurnalist sportiv și de investigație. *În continuarea textului avem puțin populism, puțină atitudine antiinvestiție, niște tolontanisme care prind bine.* (Forum, <https://goo.gl/xCtTqR>). *Uite de asta nu mai vreau să citesc tolontanisme și consider că nimic nu e mai grav și dăunător decât un dram de adevăr înconjurat de o mulțime de minciună.* (<http://vosgianian.ro/?p=7322>). (BC)

tonomat* s.n. Automat pentru vânzarea cărților și a altor obiecte. *Un proiect al unui student la Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca prin care călătorii pot să-și cumpere cărți de la tonomat a ajuns și în gara din Cluj. Tonomatul de carte a fost amplasat sub panoul cu mersul trenurilor și oferă doritorilor cărți cu prețuri între 5 și 50 lei.* (actualdecluj.ro, <https://goo.gl/rQgmgt>). *Cum arată tonomatul de rugăciuni, instalat într-un aeroport din Stuttgart* (mediafax.ro, <https://goo.gl/P6GLt1>). – Pl. tonomate. (BC)

tool s.n. (Inform.) **1.** Element dintr-un program, în special de grafică, care activează și controlează o anumită funcție. *Photoshopul ne oferă multe tooluri, însă nu toate sunt utile când vine vorba de retușări.* (foto-tutoriale.ro, <https://bit.ly/2CfVzfh>). *Am și eu o problemă cu AutoCAD-ul. [...] Când îl folosesc îmi sacadează. [...] Când folosesc toolul LINE se mișcă în frameuri.* (Forum, <https://bit.ly/2PqrcG0>). **2.** Program informatic cu care sunt realizate sau îmbunătățite alte programe. *Piața a devenit deja suprasaturată de platforme și tool-uri care te lasă să îți construiești propria aplicație mobilă fără a investi prea mulți bani și resurse.* (adonissoft.ro, <https://bit.ly/2RJ783r>). *Sun pariază pe tool-ul gratuit Java.* (smartnews.ro, <https://bit.ly/2BYHNwY>). **3.** (P.ext.) Program, adeseori disponibil pe un site, cu ajutorul căruia un utilizator nespecializat poate obține rezultatul dorit în scurt timp. *Canva este un tool online gratuit care te ajută să creezi materiale vizuale pentru campaniile tale, fără să ai neapărat experiența unui web designer.* (Blog, <https://bit.ly/2PrZmca>). *Tot mai des utilizate în afară, toolurile de rezervări online câștigă încet, încet tot mai mult teren și la noi. Foarte populară în afară este aplicația OpenTable, despre care voi vorbi puțin mai pe larg la capitolul aplicații și tooluri.* (romaniancopywriter.ro, <https://bit.ly/2EczQpk>). – Pl. tooluri. Pr. /tul/. (MV)

torinez, torineză adj., s.m., s.f. **1.** adj. Care este legat de orașul italian Torino; din Torino. *Juventus îl crește pe noul Buffon la tineretul torinez.* (gsp.ro, <https://goo.gl/zLoU0b>). *În 1827 este numit profesor la Academia militară din Torino, una din școlile militare de elită, iar din 1857 îl aflăm profesor de filosofie la Universitatea torineză.* (Carte, <https://goo.gl/AMBpCS>). **2.** s.m., s.f. Persoană care locuiește sau este originară din Torino. *Torinezii nu au stat pe gânduri și au achitat clauza de reziliere* (prosport.ro, <https://goo.gl/zSN4Fb>). // s.f. *În timp ce alți români îngrozeau Italia prin tâlhării și violuri, Clotilde Baronio, o torineză în vârstă de 77 de ani, îi schimbă viața ieșencei Alina Gorban.* (ziare.com, <https://goo.gl/g8hFod>). – M.pl. torinezi, f.pl. torineze. (AMB)

touring s.n. **1.** Circuit turistic efectuat de obicei pe bicicletă, pe un traseu simplu. *Touring (cicloturism) – Trasee pe parcursul cărora se urmărește vizitarea unor obiective turistice, a satelor aflate la altitudini medii, în podișuri și câmpii, pe trasee ușor accesibile (drumuri de țară, drumuri de asfalt puțin folosite de mașini, drumuri forestiere), fără diferență mare de nivel și fără porțiuni tehnice.* (propark.ro, <https://bit.ly/2pV2Ytd>). *Touring-ul pe bicicletă este un mod foarte fain de-a gusta peisajul, oamenii, lucrurile interesante care-ți ies în drum.* (coolturamall.ro, <https://bit.ly/2CMIDjh>). **2.** Motocicletă cu rezervor mai mare, cu protecție mai puternică împotriva vântului și cu spațiu pentru bagaje, concepută pentru drumuri lungi. *Motocicletele sport touring combină attributele unei motociclete sport cu cele ale unei motociclete touring. [...] Sunt mai ușoare (250–330 kg) decât un touring clasic.* (bikeshop.ro, <https://bit.ly/2AbnpI8>). *Este complet inutil un touring pentru că este mare, consum mare, [...] este o motocicletă de drum lung, nu de navetă și de oraș.* (Forum, <https://bit.ly/2QPgeuL>). – Pl. touringuri. Pr. /t'uring/. (MV)

touoperator* s.m., adj. (Care este) firmă de turism creatoare de programe turistice proprii. *Un touoperator din Israel vrea să aducă anul acesta 2.000 de turiști din Tel-Aviv la Băile Felix* (economica.net, <https://goo.gl/GaJ9f1>). *Touoperatori de talia TUI Travel Center au puterea de a negocia cu hotelurile partenere din străinătate și de a crea astfel de pachete turistice, la prețuri foarte bune.* (Blog, <https://goo.gl/cIXVLC>). // adj. *Agențiile de turism pot fi de următoarele tipuri: - agenții de turism touoperatoroare, care organizează și vând pe cont propriu pachete de servicii turistice sau componente ale acestora. [...]* (eurodezvoltare.ro, <https://goo.gl/m7A8Jh>). – M.pl. touoperatori, f.sg. și pl. touoperatoroare. Pr. /tuoperat'or/. Var. tour-operator, tour operator. (AMB)

tracopat s.m., adj. (Persoană) care are o obsesie pentru cultura tracă sau care exagerează importanța culturii tracilor în istorie. *Dacopații români ar face bine să ciulească urechea, pentru că, iată, tracopații albanezi sunt pe cale de a le fura etruscii, troienii și tracii.* (Carte, <https://bit.ly/2ALW1kb>). *Soros vrea să-i bage lui Livache pe gât „modernismul”, să distrugă filonul naționalist dacopat și tracopat de la care s-a adăpat de milenii PSD-ul!* (comentariu, hotnews.ro, <https://bit.ly/2KLOepa>). – F.sg. tracopată, m.pl. tracopați, f.pl. tracopate. (BC)

tracopatie s.f. (Foarte rar) Preocupare obsesivă pentru cultura tracilor; curent ideologic conform căruia rolul tracilor în istorie a fost mai important decât se admite în general. *Concluzia a fost găsită: dacii comunicau demult wireless – Internet (o spune în tonul potrivit personajul Dacomanu, prins într-o serie întreagă de situații, cum ar fi aceea a înscrierii în Uniunea Umoriștilor a celui care predică dacopatia sau chiar... tracopatia!* (convorbiri-literare.ro, <https://bit.ly/2QkNSsq>). *În ultimii ani am văzut, am tăcut, am așteptat să se oprească valurile de „dacomanie”, „tracopatie” și etnocentrism în general, subiect sensibil pentru mulți oameni.* (Blog, <https://bit.ly/2NIQ2qx>). (BC)

trafalet* s.m./s.n. Instrument cu rolă pentru zugrăvit sau vopsit. *Trafaletul cu rezervor integrat te ajută să zugrăvești rapid, simplu și curat.* (praktiker.ro, <https://goo.gl/bYuDMY>). *S-au folosit 90 de spray-uri, 25 de litri de vopsea lavabilă, pigmenți și trafaleti, și, poate cel mai important, peste 30 de ore de muncă.* (vptv.ro/au-dat-ploiestiului-culoare/). // s.n. *Și-a vândut trafaletele unor magazine de unelte din Toronto cu încredere deplină că invenția sa va revoluționa tehnica de vopsire.* (cineainventat.ro/trafaletul/). – M.pl. trafalet, n.pl. trafalete. Var. trafalete. (AMB)

transgen adj.invar. A cărui identitate de gen asumată nu corespunde cu sexul biologic. *Da, este femeie și se simte bărbat. Multora dintre noi li se pare straniu. Greu de înțeles pentru majoritatea, o persoană transgen a acceptat să își deoaieze pentru „Psychologies” emoțiile.* (psychologies.ro, <https://bit.ly/2SMQ9hy>). *Un consorțiu format din cinci institute de cercetare din Europa și Statele Unite studiază genomul, setul complet de ADN al unei persoane, pentru a găsi indicii cu privire la faptul dacă persoanele transgen se nasc astfel.* (agerpres.ro, <https://bit.ly/2F5DELe>). (BC)

transgenă s.f. Genă transferată de la un organism la altul (aparținând unor specii sau chiar regnuri diferite). *Mai mult decât atât, noile tendințe ale studiilor și cercetărilor merg pe ideea eliminării acestor transgene și folosirea altor tehnici de editare genomică, [...]* (adevarul.ro, <https://goo.gl/A4tKpx>). *Când o transgenă intră în funcție în noua celulă poate să producă proteine diverse de cele așteptate.* (Blog, <https://goo.gl/2Gy99a>). – Pl. transgene. (AMB)

transgender, transgenderă s.m., s.f., adj. (și invar.) (Individ) a cărui identitate de gen asumată nu corespunde cu sexul biologic. *Un transgender va reprezenta Spania la Miss Univers* (stirileprotv.ro, <https://bit.ly/2F1xRq9>). *Transgenderii nu mai sunt clasificați ca fiind persoane cu tulburări psihice* (noizz.ro, <https://bit.ly/2RBxsw6>). // s.f. *La teatrul „Odeon”, un spectacol corect politic, sponsorizat de afară, înduioșă publicul cu viața transgenderei/ului Charlotte von Mahlsdorf, femeie, născut Lothar Berfelde, bărbat [...].* (observatorul.com, <https://bit.ly/2DXQfxS>). // adj. *O persoană transgender în vârstă de 50 de ani, originară din București, povestește cum a început procedurile complicate pentru schimbarea de sex și cum este tratată în societate.* (adevarul.ro,

adev.ro/pbcie8). *Caitlyn Jenner este transgenderă, și-a făcut schimbare de sex dar a făcut campanie și a votat... pentru Trump.* (contributors.ro, <https://bit.ly/2OpApxR>). *Donald Trump a explicat joi că a făcut un „mare serviciu” armatei americane după ce a interzis persoanelor transgenere să se înroleze în forțele armate ale Americii, scrie AFP.* (hotnews.ro, <https://bit.ly/2EcNhH1>). – M.pl. transgenderi, f.pl. transgenere. (BC)

transgeneză s.f. Transfer de gene de la un organism la altul. *Medicii americani au reușit să producă, după transgeneză, o proteină compusă din două părți sau „domenii”: una conține un anticorp capabil să se îndrepte automat spre celulele canceroase țintite, iar cealaltă eliberează o toxină care le ucide, inhibând astfel dezvoltarea tumorilor.* (mediafax.ro, <https://goo.gl/4Z24Tf>). [...] *în timp ce produsele create prin transgeneză sunt supuse obligațiilor menționate în Directiva 2001/18/CE, cele create prin mutageneză nu sunt supuse respectivelor cerințe, [...]* (europarl.europa.eu, <https://goo.gl/dAiiwK>). (AMB)

transmembranar adj. (Biol.) Care trece prin membrana celulară. *Proteine cărăuș – (cum spune și numele, se „leagă” de ioni sau molecule și le trec dintr-o parte în alta a membranei) asigură un transport transmembranar pentru ioni și substanțe, în funcție de gradientul electrochimic al acestora (de la o concentrație mai mare la una mai mică).* (scientia.ro, <https://goo.gl/E4RJm3>). *Insulina crește asimilarea glucozei la nivel celular prin creșterea numărului de transportori transmembranari.* (medlife.ro/insulina). – F.sg. transmembranară, m.pl. transmembranari, f.pl. transmembranare. (AMB)

transpalet s.n./s.m. Utilaj de transportare a mărfii; stivuitor, liză. *Noul transpalet WSP 2200, cu sistem de cântărire, face procesele mai eficiente, fiind solid, precis și ușor de utilizat.* (traficmedia.ro, <http://bit.ly/2nGMdm6>). *Responsabilități: [...] Manipulează mijloacele de transport de mărfuri (transpaletii, stivuitoare)* (myjob.ro, <http://bit.ly/2nj80zB>). – N.pl. transpalete, m.pl. transpaletii. (AMB)

trending adj.invar. La modă, în tendințe. *Dichisar e locul în care trebuie să fii ca să-i descoperi înainte să devină faimoși: designeri și creatori români trending, de care încă nu-ți spune nimeni, dar pe care urmează să îi vezi în curând în toate revistele.* (FB, <https://goo.gl/jJ5CfR>). *Totuși, Internetul ne transmite altceva: discriminarea în funcție de culoarea pielii, religie sau orientare sexuală este trending.* (adevarul.ro, adev.ro/o68stz). (BC)

trichotillomanie s.f. v. **tricotilomanie**.

trick s.n. **1.** Mișcare complexă, dificilă și spectaculoasă, executată de o persoană pe bicicletă, skateboard, patine cu rotile etc. sau de un jongleur, iluzionist etc. *Sute de spectatori i-au aclamat pe skaterii care s-au întrecut în trickuri.* (ziare.com, <https://bit.ly/2PCkgq3>). *Deși la prima vedere pare o jucărie banală, Kendama este specială pentru că dă frâu liber imaginației și dezvoltă reflexele și*

îndemânarea. Cum? Exersând și învățând mereu trick-uri noi. (promenada.ro, <https://bit.ly/2J0e2Oj>). **2.** Metodă surprinzătoare prin care cineva rezolvă o problemă. *E un trick destul de util și am zis să scriu despre el pe blog, având în vedere că am observat că mulți nu îl știu: cum să cauți ceva în discuțiile pe Facebook.* (Blog, <https://bit.ly/2RNYaU>). *10 trick-uri simple despre economisirea banilor pe care orice român ar trebui să le știe* (b1.ro, <https://bit.ly/2Mqupc2>). – Pl. trickuri. Pr. /trik/. (MV)

tricotilomanie s.f. Preocupare obsesivă de a-și smulge părul (de pe cap sau de pe corp); tricolazomanie. *Tricotilomania este înregistrată atât la copii, fete și băieți, cât și la adulți unde se constată o frecvență mai mare în rândul persoanelor de sex feminin.* (adevarul.ro, adev.ro/pbcexb). *Laura Forbes suferă de tricotilomanie, adică o boală cronică, ciudată ca manifestare, constând în impulsul irezistibil al unei persoane de a-și smulge părul din anumite zone cu pilozitate ale corpului.* (stirileprotv.ro, <https://bit.ly/2ALdbyE>). *Ei bine, încerc să nu le ating, dar din păcate sufăr de trichotillomanie și trag de ele!* (verdict.ro, <https://bit.ly/2D1n1hh>). – Var. trichotillomanie. (BC)

trip s.n. Ceea ce simte o persoană în timp ce este drogată. *Cică îți dă efectul marijuanei, dar e legală căci nu depășește nu știu ce normă impusă de stat. Dar din auzite cică-ți dă tripuri și te face să visezi... Păcat că eu până acum prin prieteni am auzit prea puțin despre „tripuri” și răsetele asemănătoare consumului de marijuana, și mai mult de durerile de cap, amețea și alte efecte de genul provocate de chestiile astea legale.* (changer.ro, <https://goo.gl/xtXoSsw>). *Pot spune că la 14 ani am luat și eu de aproximativ 5 ori câte 10–15 Romparkine, de câteva ori și combinate cu alcool și energizant. Oricum nu recomand nimănui să ia, îți dă tripuri urâte.* (comentarii, hotnews.ro, <https://goo.gl/T11Y6F>). – Pl. tripuri. (BC)

trol s.m. **1.** Personaj imaginar umanoid din folclorul scandinav, puternic, cu o inteligență redusă, care trăiește în peșteri, în munți sau sub poduri. *În folclorul scandinav, dispariția trolilor este pusă pe seama fricii de fulgere, sau a clichetului clopotelor de biserică, sunet ce ar fi de vină pentru emigrarea trolilor în alte părți.* (ro.wikipedia.org, <https://goo.gl/mYSRYh>). *Cum arată Drumul Trolilor, unul dintre cele mai spectaculoase drumuri din Europa* (descopera.ro, <https://goo.gl/5UTqsH>). **2.** (Fig.) Persoană care postează mesaje provocatoare pe internet, cu scopul de a jigni sau de a stârni certuri. *Trolul postează atacuri gratuite la persoană, comentarii malițioase, inflamatoare, voit jignitoare, de regulă fără legătură cu subiectul, menite a distrage atenția sau a provoca cititorii la răspunsuri emoționale.* (juridice.ro, <https://goo.gl/Byw3Qu>). *Trai pe vătrai pentru omul bun la toate. Troll pesedist, pus șef în Primărie de Chirică* (ziare.com, <https://goo.gl/7kQStu>). – Pl. troli. Var. troll. (BC)

trola vb. tranz. v. **trolla**.

trolaj s.n. v. **trollaj**.

troll s.m. v. **trol**.

trolla vb.tranz. A posta pe internet sau a spune lucruri provocatoare ori ofensatoare la adresa cuiva, de obicei în mod repetat, cu scopul de a supăra sau de a obține o reacție. *Gherila USSR în Parlament: parlamentarii lui Nicușor Dan trollează toate acțiunile PSD.* (republica.ro, <https://goo.gl/krjmbb>). *Portughezii care se ocupă de contul de Twitter al lui Sporting Lisabona s-au distrat copios după victoria echipei lor în fața lui FCSB, scor 1–5, și și-au trollat adversarii.* (gsp.ro, <https://goo.gl/YY3wwr>). *Ryan Reynolds și Hugh Jackman se trolează reciproc pe Twitter și fac senzație* (profm.ro, <https://goo.gl/PVgK9n>). – 1sg. trollez, part. trollat. – Var. trola. (BC)

trollaj s.n. Faptul de a trolla pe cineva. *Redacția PSnews.ro vă prezintă, în cele ce urmează, o lecție de trollaj – mai precis, una în urma căreia cei interesați pot învăța cum să îi iei peste picior pe Facebook pe președintele PSD, Liviu Dragnea, și pe cea pe care el a propus-o pentru funcția de premier: Sevil Shhaideh.* (psnews.ro, <https://goo.gl/vxALno>). *Gata cu trollajul anonim! În China va fi obligatoriu să te identifice pentru a posta comentarii pe web* (mobilissimo.ro, <https://goo.gl/cc5ooe>). – Var. trolaj. (BC)

trumpian adj. Referitor la Donald Trump, președintele SUA; care îi aparține lui Donald Trump. *Se tem pe bună dreptate că evaluarea pieței (MTM) ar putea să înregistreze pierderi dacă ratele cresc în anticiparea economiei trumpiene.* (goanadupabitcoin.ro, <https://goo.gl/UjFcPM>). *Dedic tableta mea de azi sintagmei „fapte alternative”. Două cuvinte care au devenit în ultimele săptămâni un fel de șopârlă din era trumpiană: în discuțiile din campus și aiurea, ele sunt rostite cu satisfacția unei complicități mute a dezaprobării.* (ziaruldeiasi.ro, <https://goo.gl/Ur8P3Y>). – F.sg. trumpiană, m.pl. trumpieni, f.pl. trumpiene. (BC)

trumpism s.n. Stil populist de a face politică, promovat de Donald Trump; idei politice susținute de Donald Trump. (concr.; mai ales pl.) vorbă sau faptă caracteristică lui Donald Trump. *Aș zice că trebuie să fim optimiști, că altceva mai bun tot n-avem ce face, și să vedem jumatea plină: măcar în România a câștigat trumpismul soft.* (hotnews.ro, <https://goo.gl/mS7SMm>). *Trumpismul reprezintă, în opinia mea, chintesența discursului populist, agresiv și care mizează pe propagarea urii și intoleranței față de femei și față de minorități și grupuri vulnerabile [...] (FB, <https://goo.gl/5PpiRQ>). Înțelegeți de ce Europa râde, ușor jenată, de trumpisme ca „America First”?* (ziare.com, <https://goo.gl/5E2tCD>). – Pl. trumpisme. (BC)

trumpist adj., s.m. **1.** adj. Referitor la Donald Trump, președintele SUA; caracteristic lui Donald Trump; care susține politicile lui Donald Trump. *Așadar, distrucția trumpistă americană a dat roade, din punctul de vedere al lui Putin.* (stareapresei.ro, <https://goo.gl/ujp98S>). *Fără pavăza NATO, am ajunge din nou un satelit al Moscovei, spre bucuria multor politicieni băștinași trumpiști, admiratori și ai lui Putin.* (republica.ro, <https://goo.gl/AhkRtv>). **2.** s.m. Susținător al lui

Donald Trump; membru al echipei lui Donald Trump. *Nici CEO de la Pepsi nu a făcut niciodată afirmațiile în cauză și nici trumpiștii n-au boicotat Pepsi.* (comentariu, contributors.ro, <https://goo.gl/Y7NAif>). *Iar una dintre principalele acuzații pe care „trumpiștii” par să le aducă unora din cei din personalul Ambasadei este faptul că atât magistrați, dar mai ales politicieni români au început deja să se împăuneze cu „relațiile punctuale” pe care le-ar avea cu diplomați sau înalți funcționari.* (national.ro, <https://goo.gl/mQRiUw>). – F.sg. trumpistă, m.pl. trumpiști, f.pl. trumpiste. (BC)

turbo adj.invar. **1.** Dotat cu una sau mai multe turbine care conferă motorului mai multă putere. *Până și marca Dacia are în ofertă mai multe motoare turbo decât aspirate.* (4tuning.ro, <https://bit.ly/2OqFbQy>). *Deși există multe persoane care nu cred acest lucru, mașinile turbo consumă mai puțin.* (cars.ro, <https://bit.ly/2PCsoa3>). **2.** Care își îndeplinește funcția cu o viteză foarte mare. *Pachetul include un încărcător turbo, care în comparație cu modelele anterioare oferă o reducere semnificativă a timpului de încărcare.* (flanco.ro, <https://bit.ly/2Ga2k5T>). *Cu cele 5 trepte de viteză și funcția turbo, mixerul amestecă ușor orice compoziție.* (singer-romania.ro, <https://bit.ly/2OsICpS>). (MV)

turcism* s.n. Produs fabricat în Turcia, de obicei de calitate inferioară. *Mai existau și magazine cu marfă de duzină, turcisme, care mi-au plăcut la vremea aia.* (vice.com, <https://goo.gl/tGSsJL>). *Chinezării și turcisme la Dedeman* (bzi.ro, <https://goo.gl/vxoqZm>). *Hainele din magazinele second-hand bat chinezismele și turcismele din Bazar* (expressdebanat.ro, <https://goo.gl/E1N7t2>). – Pl. turcisme. (BC)

turcopat adj., s.m. (Foarte rar) (Persoană) care exagerează importanța turcilor în istorie. *Dacopații primesc întăriri după asaltul turcopatului.* (Forum, <https://bit.ly/2D4nRto>). *[...] cu vechea lui teorie turcopată, ceva mai elaborată.* (Forum, <https://bit.ly/2MP2kqj>). – F.sg. turcopată, m.pl. ^turcopați, f.pl. ^turcopate. (BC)

tweak s.n. Aplicație care schimbă forțat anumite setări ale unui sistem de operare sau alt software preinstalat. *Windows 10 este un sistem de operare bun însă dacă ai un pc mai slăbuț și vrei să îl faci mai rapid ai nevoie de câteva modificări și asta o să o facem cu ajutorul unui tweak ce va schimba unele valori prin regiștri.* (Blog, <https://goo.gl/v1r3ld>). *Pe lângă faptul că oferă o gamă largă de tweakuri utile și îmbunătățește funcționalitatea și utilitatea generală a telefonului iOS, magazinul Cydia este plin de aplicații, tweakuri și tematici care schimbă felul în care dispozitivul se comportă și arată.* (gsmland.ro, <https://goo.gl/GkRmD8>). – Pl. tweakuri, tweak-uri. Pr. /twik/. (AMB)

twin adj.invar., s.n. (În sintagma) *cameră twin* = Cameră care conține două paturi de o persoană. *Camera dublă – twin, compusă din două paturi single, foarte confortabilă.* (pensiuneasibiana.ro, <https://bit.ly/2QjJA8A>). *Camera twin este o cameră spațioasă, luminoasă, frumos decorată, cu 2 paturi de o persoană (90/200).* (amraboutique.ro, <https://bit.ly/2Ga2ZnT>). // s.n. *În ce privește spațiile*

de cazare, șase persoane pot urca la bordul navei, acestea urmând a fi găzduite de două cabine duble și un twin. (thegentlemansjournal.ro, <https://bit.ly/2E9j7n2>). *Hotelul are disponibile 63 camere, dintre care 15 matrimoniale, 17 king-size bed, 29 twin-uri și 2 apartamente.* (hotelest.ro, <https://bit.ly/2PrMW49>). – Pl. twinuri. Pr. /twin/. (MV)

twinning s.n. Cooperare strânsă între două comunități sau instituții similare (două orașe, două companii etc.) aflate în raport de egalitate. *Convenția de twinning (Înfrățire instituțională). Partenerul Camerei Deputaților este Adunarea Națională a Franței, Convenția de twinning încheiată între cei doi parteneri fiind semnată și andosată de către Delegația Comisiei Europene în România și Oficiul de Plăți și Contractare Phare.* (cdep.ro, <https://bit.ly/2Em6PJS>). *Cu sprijinul unor finanțări ale UE, s-au introdus deja practici precum Twinningul, care fac școlile să coopereze peste frontierele geografice.* (romaniareginal.ro, <https://bit.ly/2OpJ7km>). – Pl. twinninguri. Pr. /tw'ining/. (MV)

U

ultraminoritar adj. **1.** (Despre instituții politice) Care are foarte puțină susținere politică. *Guvernul ultraminoritar PNL, susținut și șantajat din Parlament de PSD, a emis în acest interval nu mai puțin de 20 de acte normative care vizau creșteri de pensii și salarii în sistemul bugetar.* (cdep.ro, <https://bit.ly/2yIBo6t>). *Băsescu a insistat asupra faptului că actualul Executiv este „ultraminoritar”, întrucât are susținerea directă a doar 25% din parlament și se sprijină pe o majoritate „negociată în culise”.* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2ykuPY1>). **2.** (Despre grupuri) Format din foarte puțini membri. *Totul din cauza unei categorii de salariați ultraminoritare – piloții nu reprezintă decât 9 la sută din numărul de salariați de la Air France – care poate însă paraliza o firmă întreagă* (rfi.ro, <https://bit.ly/2QOFotk>). *Fostul premier socialist Laurent Fabius a denunțat existența unor „grupări ultraminoritare și ultraviolente care trebuie să fie sancționate fără nicio milă”.* (financiarul.ro, <https://bit.ly/2NKbapE>). – F.sg. ultraminoritară, m.pl. ultraminoritari, f.pl. ultraminoritare. (MV)

ultraperformant adj. Foarte performant, mult mai performant decât alte obiecte din aceeași categorie. *Pacienți din Cluj, Alba, Hunedoara, Brașov, București vin la Sibiu pentru a fi investigați cu ajutorul acestui aparat ultraperformant.* (tribuna.ro, <https://bit.ly/2ymCQvN>). *Poliția rutieră a primit radare cu laser ultraperformante.* (digi24.ro, <https://bit.ly/2AeOyKj>). – F.sg. ultraperformantă, m.pl. ultraperformanți, f.pl. ultraperformante. (MV)

ultras s.m. Suporter înfocat al unei echipe de fotbal, cu comportament violent; (p.ext.) susținător al unei persoane, al unui grup sau al unei idei, cu comportament deosebit de agresiv. *A fi ultras înseamnă a urmări toate meciurile și a-ți trăi sentimentele într-un sector special, distinct de celelalte, care este cel mai plin și mai popular dintre toate: PELUZA.* (tpu.ro, <https://goo.gl/aGjdsW>). *Jandarmii și ultrasii ploieșteni au fost părtașii unui adevărat război la meciul de sâmbătă, câștigat de Petrolul în deplasarea de la Aninoasa.* (gsp.ro, <https://bit.ly/2CkLRIv>). *Scandal la campionatul mondial de șah organizat la Varșovia: R. G. Vilka, un binecunoscut ultras al partidelor de șah a fost luat pe sus după ce a scandat zgomotos pentru favoritul local Tura Pionov.* (lefrigar.ro, <https://goo.gl/hAlXag>). – Pl. ultrași. Var. ultraș. (MV)

ultraș s.m. v. **ultras**.

upscaling s.n. Tehnologie de îmbunătățire a imaginii unui televizor sau a altui tip de dispozitiv prin creșterea rezoluției acesteia. *Tu vei cumpăra un televizor cu rezoluție 4K cu tehnologia upscaling, însă vei urmări conținut HD; televizorul va crește calitatea imaginii la una cât mai apropiată de Ultra HD (adică 4K).* (televizoare-ultrahd.com, <https://goo.gl/7WVEE2>). *Cu procesoare puternice în*

dotare, televizoarele Ultra HD pot să facă upscaling, adică să crească rezoluția materialului până la cea efectivă a panoului. (go4it.ro, <https://goo.gl/pqgC3y>). – Pr. /'apscejling/, /apsc'ejling/. (AMB)

upstream s.n. **1.** (Petrol.) Procese tehnologice aflate în partea inițială (amonte) a fluxului de producție: explorare și producție de hidrocarburi. *Până în prezent, cea mare parte a atenției acordate hidrocarburilor neconvenționale s-a focalizat pe partea de upstream (prospecțiune, explorare și exploatare).* (ropepca.ro, <https://goo.gl/tKu6kR>). *Rusia devine noua zonă de bază a OMV pe partea de upstream și avem un parteneriat de durată cu această țară și cu companiile rusești de petrol și gaze.* (economica.net, <https://goo.gl/B2Umiu>). **2.** (Electron.) Încărcare de date. *Viteza de transfer a datelor reprezintă rata de transmitere a datelor, măsurată în megabiți pe secundă (Mbps), realizată separat pentru transmiterea fișierelor de test specificate pentru sensul de descărcare (downstream), respectiv încărcare (upstream), între echipamentul terminal al utilizatorului final și un server de test.* (upc.ro, <https://goo.gl/tm6yh7>). *Echipamentele folosesc tehnologia GPON și sunt fabricate de către Motorola, cu un upstream teoretic de 1.2 Gbit/s și downstream de 2.4 Gbit/s.* (newsletter.dipolnet.ro, <https://goo.gl/4PWafP>). – Pl. upstreamuri, upstream-uri. Pr. /'apstrim/, /apstr'im/. (AMB)

Urbaniada s.f. Numele unei competiții organizate de societatea civilă în parteneriat cu o bancă comercială, cu scopul de a găsi soluții pentru spațiul urban românesc. *Miza Urbaniadei este identificarea problemelor specifice spațiului urban românesc și soluționarea punctuală a acestora, prin proiecte concrete și prin încurajarea dialogului între profesioniști și instituții publice, precum și a parteneriatului între organizații neguvernamentale, arhitecți și urbaniști.* (urbaniada.net, <https://goo.gl/eBHfbz>). *Suntem între finaliștii Urbaniadei, un concurs de proiecte care fac viața mai bună în oraș [...]* (FB, <https://goo.gl/xJ7yS2>). (BC)

userișt, useriștă s.m., s.f., adj. **1.** s.m., s.f. Membru sau simpatizant al USR (Uniunea Salvați România, partid politic parlamentar înființat în 2016). *Secretarul general adjunct al PSD, Codrin Ștefănescu, a declarat luni despre primarul din Iași, social-democratul Mihai Chirică, că este „un fel de userișt” și ar fi trebuit exclus din partid „de ieri” în urma criticilor pe care le-a avut la adresa lui Liviu Dragnea și a partidului [...]* (hotnews.ro, <https://goo.gl/aGFk7n>). *Useriștii cer lucrări de combatere a ambroziei.* (glsa.ro, <https://bit.ly/2y70pZx>). // s.f. *Priviți-l pe imbecilul ăsta cum scoate limba la o useriștă în timp ce dobitocul de Bădălău râde* (comisarul.ro, <https://bit.ly/2FGPOZh>). **2.** adj. Referitor la USR, care aparține USR, tipic USR. *Având în vedere că domnul președinte Donald Trump și-a angajat fiica, aș vrea să sesizăm ANI din America și DNA din America pentru că vigența useriștă trebuie să se manifeste peste tot.* (b1.ro, <https://goo.gl/QSNvjs>). *Andrei Postolache, un june politician care se simte protejat în bula sa useriștă* (ieseanul.com, <https://bit.ly/2Ns0UCc>). – M.pl. useriști, f.pl. useriste. (BC)

V

vaccinist, vaccinistă adj., s.m., s.f. **1.** adj. Referitor la vaccinuri; care susține vaccinarea populației. *Isteria vaccinistă însă se declanșează fără a fi raportată starea sănătății celor care au decedat și care întotdeauna era una proastă.* (ziare.com, <https://goo.gl/QCiHpU>). *Potera vaccinistă a fost dezlănțuită... după copiii noștri. Profiturile big-farma trebuie neapărat susținute [...]* (comentariu, ebihoreanul.ro, <https://goo.gl/TnyKiu>). **2.** s.m., s.f. Adept al vaccinării în masă a populației. *Vacciniștii ar trebui să accepte argumentele antivacciniștilor, privind importanța transparenței, a consimțământului informat, al controlului de către societatea civilă al decidenților, specialiștilor și industriei.* (ortodoxiatinerilor.ro, <https://goo.gl/p5y1Nf>). *De la o vaccinistă convinsă, militantă – așa cum sunt din păcate majoritatea medicilor care nu au fost afectați direct –, a ajuns să le conteste total.* (gandeste.org, <https://bit.ly/2N6FHPC>). – M.pl. vacciniști, f.pl. vacciniste. (BC)

vadimist adj. Referitor la Corneliu Vadim Tudor, lider al Partidului România Mare. *Revitalizarea PRM, simplu exercițiu de imagine vadimist* (curentul.info, <https://goo.gl/yoYefG>). *Aștept să văd cum pe chipul d-lui Băsescu i se preling spumele patriotice vadimiste de grija „țărișoarei” și poporului său* (adevărul.ro, adev.ro/o3qyc8). – F.sg. vadimistă, m.pl. vadimiști, f.pl. vadimiste. (BC)

valproic adj. (Farm.) (În sintagma) *acid valproic* = Substanță folosită mai ales în tratamentul crizelor epileptice. *Acidul valproic este un medicament folosit predominant în tratamentul crizelor epileptice de tip absență, parțiale și tonico-clonice, al tulburării bipolare și al migrenelor.* (medlife.ro, <https://bit.ly/2DIXbpe>). *Medicamentele care conțin acid valproic și săruri ale acidului valproic se utilizează în tratamentul epilepsiei și tulburării bipolare.* (televiziunea-medicala.ro, <https://bit.ly/2D1IBTZ>). – F.sg. ^valproică, m.pl. valproici, f.pl. ^valproice. (BC)

vasculopat adj. (Med., foarte rar) Care prezintă o afecțiune a vaselor sangvine. *Apoi este vorba despre tratamentul propriu-zis al leziunilor piciorului diabetic, diferite și ele în funcție de: tipul, localizarea sau dimenisunea leziunii, de prezența sau nu a infecției, de caracterul acut sau cronic al leziunilor, de fondul vasculopat sau neuropat al pacientului.* (taifasuri.ro, <https://bit.ly/2OosW1H>). *Indiferent de localizarea inițială, și de substratul vasculopat sau neuropat, leziunea necrotică se poate suprainfecta [...]* (Carte, <https://bit.ly/2D2cen5>). (BC)

vasculopatie s.f. (Med.) Afecțiune a vaselor sangvine. *Vasculopatiile sau purporele vasculare (întrucât principala manifestare clinică este erupția cutanată purpurică) cuprind: [...]* (esanatos.com, <https://bit.ly/2Omx9De>). *Se utilizează ca*

adjuvant în: [...] vasculopatii diabetice. (csid.ro, <https://bit.ly/2DmkFu6>). – Pl. vasculopatii. (BC)

vendor s.m. Persoană (fizică sau juridică) care vinde ceva; furnizor. *Un nou vendor în portofoliu: FUJITSU* (rrc.com.ro, <https://goo.gl/93dRSh>). *Street FOOD Festival ajunge astăzi, 25 mai, la Iași. Până pe data de 28 mai, peste 35 de vendori îi așteaptă pe iubitorii de mâncare bună în Grădina Ansamblului Palas.* (horecainsight.ro, <https://goo.gl/hu0zzR>). – Pl. vendori. Pr. /v'endor/, /v'endər/. (AMB)

versus prep. 1. Împotriva. *Avancronica mării finale a Cupei Mondiale din Rusia, Franța versus Croația* (ziare.com, <https://bit.ly/2yQVdsn>). *Halep versus Stephens în finala de la Roland Garros.* (gandul.info, <https://bit.ly/2Qz8OiA>). 2. Prin comparație cu, în contrast cu. *Am făcut o analiză riguroasă, am dibuit care-s avantajele și am pus pe hârtie motivele pentru care să alegi un hotel versus un Airbnb.* (momondo.ro, <https://bit.ly/2NK5SKP>). *Cele mai mari companii din România din 2017 versus 2008: doar patru mai sunt în top.* (zf.ro, <https://bit.ly/2Adl67B>). – Abr.: vs. (MV)

vibe s.n. Impresie sau emoție simțită de cineva într-un anumit context social; atmosfera pe care o transmite un loc, un obiect, un produs artistic etc. *Îmi place vibe-ul '90 al acestei ținute, inclusiv cipilica de pe cap, inclusiv perlele.* (kanald.ro, <https://goo.gl/8e2DNq>). *„Knocks Me Out” are vibe-ul necesar pentru a te transforma pe loc într-o persoană puternică, însă versurile trezesc la realitate și reamintesc că suntem fără apărare în această luptă cu pasiunea.* (bucurestifm.ro, <https://goo.gl/zYZmS2>). – Pl. vibe-uri. Pr. /vajb/. (BC)

vicelider, vicelideră s.m., s.f. (Persoană sau echipă) aflată pe locul al doilea într-o ierarhie. *Deputatul PNL, Lucian Ovidiu Heiuș, este noul vicelider al grupului parlamentar al Partidului Național Liberal din Camera Deputaților.* (replicahd.ro, <https://bit.ly/2RTVvqY>). // s.f. *Handbaliștii orădeni au învins vicelidera seriei.* (bihon.ro, <https://bit.ly/2NIcM32>). – M.pl. vicelideri, f.pl. vicelidere. (MV)

victimizant adj. Care victimizează, care transformă pe cineva în victimă. *Se tot vorbește de România anului 2018, în nota isteric-victimizantă a audienței de Dâmbovița: om mai fi întregi?* (romanalibera.ro, <https://goo.gl/ja6AGt>). *Ajutând copilul să-și formeze o imagine încurajatoare despre viață, părintele îl va pregăti pe acesta să găsească soluții potrivite pentru etapele mai puțin plăcute pe care le va întâlni în viață și va evita să-i formeze copilului un caracter victimizant.* (psihospecialist.ro, <https://goo.gl/f6QJnB>). – F.sg. victimizantă, m.pl. victimizanți, f.pl. victimizante. (BC)

viraliza vb.refl. (Despre materiale scrise sau video) A se răspândi repede și masiv pe internet. *Protestele anti-corupție din România se viralizează în toată lumea. 1 milion de oameni așteptați* (greatnews.ro, <https://goo.gl/QJBtpD>). *Gafă de proporții a invitatelor la o nuntă. Fotografia s-a viralizat imediat* (gandul.info, <https://goo.gl/AxZAmc>). – 1sg. mă viralizez, part. viralizat. (BC)

viralizare s.f. Răspândirea rapidă pe internet a unor materiale scrise sau video, la un număr mare de utilizatori. *Dar altfel... în momentul în care trebuie să le aduci aminte follower-ilor tăi să dea like și share vorbim despre orice altceva numai viralizare organică... nu.* (Blog, <https://bit.ly/2OFlyU7>). Marius Crăcea, fostul candidat pentru primăria Giurgiu al MP, „eroul” unei viralizări TV și online de proporții după episodul „politician giurgiuvean caut iubită”, a fost reprimat în Mișcarea Populară și repus în toate funcțiile. (paginadepolitica.ro, <https://bit.ly/2zYVds2>). – Pl. viralizări. (BC)

viralizat adj. (Despre materiale scrise sau video) Răspândit masiv și repede pe internet. *Minciunile viralizate pe internet au devenit obiect de interes pentru oficialii europeni, mai ales că în acest an vor fi alegeri electorale în Germania, Franța și Olanda.* (vice.com, <https://goo.gl/bNkUpY>). Andrei Pleșu, cel mai viralizat dintre editorialiștii Adevărul. *Texte cu zeci de mii de share-uri.* (paginamedia.ro, <https://goo.gl/Cdq3M>). – F.sg. viralizată, m.pl. viralizați, f.pl. viralizate. (BC)

vitroceramic*, **vitroceramică** adj., s.f. (Material) care combină proprietățile sticlei și ale ceramicii, cu rezistență bună la temperaturi înalte și la diferențe mari de temperatură. *Mozaicul este sub formă de plăcuțe din material vitroceramic lipite pe suport de hârtie de 30x30cm.* (misiuneacasa.ro/forum, <https://goo.gl/UaatM6>). *Produsul este recomandat pentru plite vitroceramice, plite cu inducție, blaturi de lucru etc.* (farmec.ro, <https://goo.gl/oYkoFW>). // s.f. *Proiectarea optimală și caracterizarea unei vitroceramici bioactive utilizată în medicina modernă reparatorie* (revistadechimie.ro/article_ro.asp?ID=1283). – Adj.m.pl. și s.f.pl. vitroceramici, adj.f.pl. vitroceramice. (AMB)

vlog s.n. Blog cu materiale video și transmisiuni în direct, de obicei despre viața personală. *Ați apucat să vedeți noul episod de pe pe vlog-ul lui Armin van Buuren?* (unsitedemuzica.ro, <https://goo.gl/jRmVct>). *ZeList continuă seria analizei asupra viralizării din România cu cele mai viralizate vloguri din România în primele 5 luni din 2015.* (refresh.ro, <https://goo.gl/ovW6Pz>). – Pl. vloguri, vlog-uri. (BC)

vloga vb.intranz. (Rar) A posta filmulețe pe vlog. *Și a descoperit că-i place la nebunie, așa că acum este „Race Vlogger”, adică vloghează de la evenimentele sportive la care participă [...]* (finesociety.ro, <https://bit.ly/2AbwEYU>). *O să fie cum n-a fost niciodată! Profesorii facultății vloghează!* (csik.sapientia.ro, <https://bit.ly/2IWmrlF>). – 1sg. vloghez, part. vlogat. (BC)

vlogăr s.m. v. **vlogger**.

vlogăriță s.f. v. **vloggeriță**.

vlogger s.m. Persoană care are un blog cu videoclipuri, frecvent cu transmisiuni în direct. *Chiar în noile condiții, când frontierele comunicării mediatice s-au lărgit și participă la aceasta bloggeri, vloggeri, cetățeni fără calificare în jurnalism, verificarea informațiilor rămâne o obligație.* (contributors.ro,

<https://goo.gl/7abwTJ>). *Vlogării depășesc orice hotar al imaginabilului. Ce este în capul acestor tineri care se filmează făcând orice, deși – în mod fundamental – nimic?* (cotidianul.ro, <https://goo.gl/5GptVf>). – Pl. vloggeri. Pr. /vl'ogər/. Var. vlogăr. (BC)

vloggeriță s.f. Persoană de gen feminin care are un blog cu videoclipuri, adesea și cu transmisiuni în direct. *O vloggeriță și-a înscenat un accident în timpul unui live video ca să atragă atenția asupra folosirii telefonului la volan.* (Blog, <https://goo.gl/vohHMT>). *O vlogăriță s-a otrăvit din greșeală, în timpul unei transmisiuni în direct pe internet, după ce a mușcat dintr-o plantă despre care credea că e Aloe Vera.* (digi24.ro, <https://goo.gl/LE9yKQ>). – Pl. vloggerițe. Pr. /vl'ogərɪtsə/. Var. vlogăriță. (BC)

vlogging s.f. Activitatea de a avea și întreține un vlog. *În zona de vlogging, sunt delimitate trei categorii: vloggeri generaliști, specialiști pe nișe și conținut din zona de gaming.* (revistabiz.ro, <https://goo.gl/yQKZf9>). *Mă gândesc că în următorii ani vor câștiga cei care se vor uita ca la un bussines. Eu prevăd că vor fi bani în vlogging în maxim 3 ani.* (digi24.ro, <https://goo.gl/zCKSn4>). – Pr. /vl'oʃɪŋ/. (BC)

vlogosferă s.f. Ansamblul vlogurilor dintr-un domeniu de interes sau dintr-un spațiu determinat. *Situația presei românești mainstream, îmbogățită prin blogo- și vlogosferă, prin transmisiunile live de pe Facebook sau prin fluxul încă privat al conversațiilor pe chat, are deci toate caracteristicile celei mondiale, cu un plus șarmant de provincialism balcanic, gâlceavă caragialescă și stereotip mental postcomunist.* (dilemaveche.ro, <https://goo.gl/hrNPGq>). *Oricine vrea să se lanseze în blogosferă sau vlogosferă se poate înscrie prin intermediul paginii de Facebook a McCann PR.* (paginademedi.ro, <https://goo.gl/7FoCAM>). – Pl. vlogosfere. (BC)

voiculescian adj. **1.** Referitor la Vasile Voiculescu, scriitor român. [...] *cei mai mulți dintre ei, deși la vârste fragede, sunt scriitori aproape profesioniști, alții la primele lor cărți, dar este important că s-a putut face o alegere dintr-un bazin de lucrări literare larg, laureații sunt din toată țara, iar moștenirea voiculesciană este excepțional fructificată.* (agerpres.ro, <https://goo.gl/2GX5Fa>). *Chiar și pentru cei cu mai puțină pregătire culturală, apropierea de opera voiculesciană înseamnă o transformare sufletească. Un sentiment cald și profund te cuprinde în momentul lecturii.* (ziarullumina.ro, <https://goo.gl/cc755T>). **2.** Referitor la Dan Voiculescu, om de afaceri și politician român. *Acum jumătate de an am trecut iar prin asta, când compromisurile care îmi erau impuse la EVZ, de către Dan Andronic (inculpat într-un dosar DNA), transformaseră în certitudine faptul că ziarul la care lucram și emisiunea pe care o realizam devin un instrument împotriva Justiției pe model voiculescian.* (Blog, <https://goo.gl/QkF8vZ>). *Deci această doamnă povestea presei românești și internaționale despre faptele glorioase ale celui care îndeplinise planul voiculescian de înmormântare a statului de drept.* (inliniedreapta.net, <https://goo.gl/WJiKuy>). – F.sg. voiculesciană, m.pl. voiculescieni, f.pl. voiculesciene. (BC)

volumetric* adj. Care are volum; (aparent) tridimensional. *Realizăm litere volumetrice luminoase sau neluminoase din polistiren, aluminiu, inox. Iluminarea acestora poate fi cu led sau tuburi spectrale.* (p-media.ro/litere-volumetrice). *Apoi mai aveți nori volumetrici, ceață volumetrică, împrăștiere volumetrică a luminii, texturi noi și multe, multe alte noutăți.* (zonait.tv, <https://goo.gl/zxZYFb>). – F.sg. volumetrică, m.pl. volumetrici, f.pl. volumetrice. (AMB)

volumetrie* s.f. **1.** Totalitatea produselor obținute prin reproducere (aparent) tridimensională de obiecte, texte, sigle etc., folosite ca panouri publicitare sau decorațiuni. *Realizăm proiecte de volumetrie 3D, obiecte promoționale din polistiren expandat, extrudat, supradimensionate, indiferent de mărime sau proporție (de la volume simple și complexe până la decorațiuni interioare, decorațiuni exterioare și butaforii diverse).* (bocancel-decor.ro). *Volumetria din polistiren este domeniul în care noi excelăm. Realizăm aproape orice din polistiren și spumă, de la decupaje clasice 2D cum sunt literele volumetrice și logo-urile până la sculpturi de machete sau elemente 3D standard.* (fabricadeprint.net, <https://goo.gl/QuF57B>). **2.** Conceperea spațială a unei lucrări arhitecturale. *Casă cu volumetrie definită de contraste* (jurnalul.ro, <https://goo.gl/GXjYWd>). *Problema este că aici discutăm nu despre o clădire nouă, ci despre una care a fost frumoasă și s-a remarcat prin volumetrie, arhitectură, materiale și coloristică și care acum a ajuns un adevărat kitsch, o construcție transformată radical în rău.* (adevarul.ro, <https://goo.gl/VuRgU6>). **3.** Concept de estetică facială privind armonia dintre elementele feței. *Noțiuni de volumetrie facială: echilibrul între sprâncene și buze* (Blog, <https://goo.gl/Ny5SGw>). *Volumetria reprezintă cel mai nou concept în ceea ce privește corecția estetică a feței.* (Blog, <https://goo.gl/3VikNv>). – Pl. volumetrii. (AMB)

votac, votacă adj., s.m., s.f. (Depr.) (Persoană) care votează; votant (care nu e prea interesat de ce votează). *Cu ocazia asta vor ieși la lumină „încuscririle” PNL-ului ignorate de prostimea votacă!* (Blog, <https://bit.ly/2Nt0ifB>). // s.m. *Noua gafă a guvernului [...] nu face decât să ne întărească convingerea că un guvern incompetent împreună cu un parlament de votaci, care nici măcar nu se obosesc să citească ceea ce votează, nu au cum să ne scoată din criza economică, socială și morală în care ne zbatem de atâta timp.* (Blog, <https://goo.gl/hrm8z7>). *Practic votacii și non-votanții sunt condiționați de asfalt și de beton, nu își consideră orașele altceva decât niște imense dormitoare.* (academiakatavencu.info, <https://goo.gl/kUG3jR>). // s.f. *Iar restul, cei luați prizonieri de minoritatea votacă, cred că își bat joc de sistem stând, chipurile scârbiți, de-o parte.* (Blog, <https://bit.ly/2OGpYKt>). – M.pl. votaci, f.pl. votace. (BC)

VR s.n. (Abr. de la engl. Virtual Reality) Realitate virtuală; produs care folosește această tehnologie. *Ce este interesant este că multe persoane își doresc în ziua de azi să experimenteze conceptul de realitate virtuală de bună voie, VR-ul fiind una din tehnologiile care va revoluționa felul în care folosim calculatoarele în următorii ani.* (Blog, <https://goo.gl/9pZvL3>). *Acestora li se alătură în programul*

de VR o prezență românească, documentarul observațional „Circus 360”, de Dorin Moldoveanu, despre primul circ fără animale din București. (news.ro, <https://goo.gl/RtNkXR>). Avantajul acestor VR-uri fiind prețul, se poate achiziționa începând de la 10 dolari o cască de VR simplă. (Blog, <https://goo.gl/6gCjT7>). – Pl. VR-uri. Pr. /vi'ar/. Var. RV. (AMB)

vrachier s.n. Navă maritimă care transportă mărfuri uscate în vrac. *Nava este un vrachier de tip Capesize de 180.000 TDW, fiind cel mai mare construit vreodată în zona Mării Negre.* (ziuaconstanta.ro, <https://goo.gl/OUKIAQ>). *Vrachierele comportă de asemenea o diferențiere în funcție de capacitatea lor de transport.* (consiliulconcurentei.ro, <https://goo.gl/KtMGuh>). – Pl. vrachiere. (AMB)

vuvuzel s.m. (Fam.) Jurnalist care vorbește vehement fără să ofere multă informație, fiind aservit unor grupuri de interese. *Mihai Gâdea, vuvuzelul-șef al infractorului Dan Voiculescu, a dus delirul la noi cote.* (evz.ro, <https://goo.gl/T5z5DZ>). *Bine, cu condiția ca vuvuzeii de acolo să știe cine a fost Cezar și să nu-l confunde cu băiatul ăla de dresează câini pe Animal Planet.* (academiacatavencu.info, <https://goo.gl/sDM3nr>). – Pl. vuvuzei. (BC)

W

wahhabit s.m., adj. **1.** s.m. Membru al unei secte islamice fondate de Abdul Wahhab (1703–1792), cunoscută pentru respectarea cu strictețe a Coranului. *În Bosnia, astăzi există opinii discordante privind prezența wahhabiților și impactul lor asupra vieții cotidiene a cetățenilor.* (romanalibera.ro, <https://bit.ly/2PC0oqm>). *La rândul său, wahhabiții pot fi recunoscuți pentru că nu poarta mustață, dar au bărbi lungi, netunse.* (paginaderusia.ro, <https://bit.ly/2quONLD>). **2.** adj. Referitor la secta islamică fondată de Abdul Wahhab; care aparține sectei islamice fondate de Abdul Wahhab. *Eram sătul să-mi risc viața, ca atunci când m-am salvat printr-o minune de un atentat wahhabit pentru că noi, băieții din Liaqat Bazar, nu ne dusesem să ne rugăm în cea mai mare moschee șiiită din Quetta [...].* (Carte, <https://bit.ly/2D24DF8>). *Secta wahhabită are o legătură de mai bine de două secole cu Casa Regală Saudită [...].* (dcnews.ro, <https://bit.ly/2CZmKvk>). – F.sg. wahhabită, m.pl. wahhabiți, f.pl. wahhabite. (BC)

wall s.n. Pagina principală de pe un profil de social media. *Scriitorul Adi Șchiop anunță pe wall-ul evenimentului că din intrarea de 15 lei, zece lei sunt pentru lăutarii care au cântat toată noaptea și cinci lei îi rămân lui.* (vice.com, <https://goo.gl/mnqQoy>). *Facebook s-a schimbat, noi am rămas la fel, așa că ne-am gândit să vă spunem câteva cuvinte despre cum puteți vedea în continuare mesajele de la AvocatNet.ro în prima pagină a wall-ului dumneavoastră de pe Facebook.* (avocatnet.ro, <https://goo.gl/zqvRZA>). – Pl. wall-uri. Pr. /wol/. (BC)

wannabe s.m., adj.invar. (Fam.) Amator, neprofesionist; (persoană) care își dorește să se afirme într-un domeniu. *E adevărat că am susținut, în polemicile noastre, că e un wannabe, un jurnalist amator, iar la vârsta lui situația profesională în care se găsește e un pic... jenantă.* (Blog, <https://bit.ly/2OhZ6Mx>). *Mulți văd ceva peiorativ în a fi un wannabe, cum au un pic de succes, cum se uită de sus la cei care doar aspiră la acel statut al lor. Însă, pentru a merge cu adevărat mai departe, trebuie să rămâi mereu un wannabe, un manager care aspiră la mai mult cu determinarea și cu pasiunea din tinerețe.* (manager.ro, <https://bit.ly/2Oolx2G>). //adj. *Braco este acest wannabe Mesia care se holbează la sute de oameni, timp de cinci minute, și se presupune că ne curăță de tot și toate. Pe bani mulți.* (vice.com, <https://bit.ly/2Qh181e>). – Pr. /w'anəbi/. (BC)

warp adj.invar. Cu viteză mai mare decât a luminii. *Cercetătorii de la NASA sunt în curs de creare a unui motor warp, care ar putea permite navelor spațiale să ajungă la stele mai repede decât viteza cu care călătorește lumina.* (ziare.com, <https://bit.ly/2DjQgwC>). *Cercetătorii NASA conduși de omul de știință Harold White lucrează de un an la tehnologia warp și spun că au descoperit o metodă care chiar ar putea funcționa în realitate, totul este să reușim să producem și să stocăm antimaterie.* (yoda.ro, <https://bit.ly/2RB4cFN>). – Pr. /worp/. (BC)

watchdog s.n. **1.** Persoană sau instituție care veghează asupra corectitudinii unei acțiuni, a unei inițiative, a unui domeniu economic etc. *De vorbă cu Mircea Ursache, watchdog-ul pieței de capital românești* (adevarul.ro, <https://bit.ly/2PFC1YP>). *Care este rolul presei locale: de informare sau de watchdog?* (contributors.ro, <https://bit.ly/2JCQ2Bh>). **2.** Sistem electronic care detectează defecțiunile unui computer sau ale unui aparat automat și face ca acesta să nu rămână blocat într-o anumită etapă din operațiunea pe care o execută. *Circuitele watchdog cu fereastră recunosc nu numai erorile când programele se execută prea încet din diferite motive (așa cum fac dispozitivele watchdog standard), ci și atunci când programele se execută prea rapid.* (electronica-azi.ro, <https://bit.ly/2SFCedn>). *Acest periferic are un circuit watchdog pentru detectare de motor calat* (automation.ucv.ro, <https://bit.ly/2F0P4jj>). – Pr. /w'əf'dog/. (BC)

webcast s.n. Transmisiune audio-video în direct la o anumită adresă de internet. *Colectivul Proiecte a asigurat o serie de activități precum: [...] funcționarea sistemului de transmisii video prin internet (webcast), live și înregistrări ale diferitelor emisiuni;* (media.tvrinfo.ro, <https://goo.gl/wTPbw6>). *Fiecare țară va transmite evenimentul live prin webcast, iar copiii își vor prezenta unii altora programele create.* – Pl. webcasturi, webcast-uri. Pr. /'webkast/, /'webcest/. (AMB)

webdesign s.n. (Inform.) Proces de concepere și realizare a unui site de internet. *Web Design-ul este un proces complex de colectare a ideilor și cerințelor și aranjarea elementelor într-o manieră cât mai estetică, ținând cont de anumite principii specifice scopului care este urmărit.* (noobz.ro, <https://bit.ly/2yDvseE>). *În ce ne privește, webdesignul este o artă, și arta este mai mult decât o simplă reiterare de șabloane și tehnică inginerescă.* (webgraphic.ro, <https://bit.ly/2QWs8Db>). – Pr. /webdiz'ajn/. Var. web design. (MV)

webinar s.n. Seminar interactiv organizat pe internet (web + seminar); videoconferință. *În acest webinar au fost explorate teme legate de bune practici în abordarea participativă a tinerilor și prevenție față de orice forme de violență.* (primarie6.ro, <https://bit.ly/2NEy1CJ>). *Sunt foarte entuziasmat să te anunț că luna următoare voi organiza primul webinar făcut vreodată în România pe partea de dans.* (followart.ro, <https://goo.gl/R4bSzt>). – Pl. webinare, webinaruri. Pr. /webin'ar/. (BC)

well-being s.n. Stare de bine; condiția de a fi sănătos fizic și psihic. *La capitolul beneficii ale organizației care aplică programe de well-being, studiul menționează creșterea productivității prin creșterea angajamentului și a dezvoltării de relații armonioase între angajați, diminuarea absenteismului din cauza bolilor și o mai mare satisfacție a clientului.* (carieronline.ro, <https://goo.gl/CEWFxB>). *Companiile care se remarcă pe piața de wellbeing și care investesc constant în programe specializate pentru angajații lor vin din*

industriile IT, telecom și finance-banking (wall-street.ro, <https://goo.gl/aPzyHp>). – Var. wellbeing. Pr. /welb'iing/. (BC)

widget s.n. Extensie a unei aplicații deja instalate pentru acces rapid la unele funcții ale ei, fără a fi necesară deschiderea aplicației. *Widget-ul Calendar Doxologia aduce în saitul ori blogul dumneavoastră sfinții zilei, apostolul și evanghelia zilei.* (doxologia.ro/widgetcalendar). *Android are widgeturi, care oferă conținut și acces la aplicații într-o formă interactivă și multimedia.* (gandul.info, <https://goo.gl/OoJ9Ig>). – Pl. widgeturi, widget-uri. Pr. /w'idʒit/. (AMB)

wrap s.n. **1.** Un tip de eșarfă lată, rezistentă, care se înfășoară în jurul corpului mamei și al bebelușului, pentru a căra copilul fără ajutorul unui cărucior. *Poți folosi wrap-ul pentru bebeluși încă din primele zile de viață ale micuțului tău. Wrap-ul susține excelent capul și corpul nou-născutului pe toată suprafața, astfel încât atât el, cât și tu vă veți simți confortabil.* (copilul.ro, <https://bit.ly/2OGwfGF>). *Îmi place wrapul pentru că pot alege unde vreau să las mai multă greutate, pe umeri, pe talie, pe spate etc., îl pot regla ușor dacă devine inconfortabil.* (hiphip.ro, <https://bit.ly/2ywQ3SI>). **2.** Un tip de lipie peste care se pun felii de carne și de legume, sosuri etc. și care se înfășoară ca un fel de clătită. *Alege un wrap consistent și gustos, preparat cu piept de pui sau carne tocată de vită și porc, cu sos gustos și salată de legume.* (lidl.ro, <https://bit.ly/2CC2q31>). *Wrap delicios cu pui, un sandwich gustos pe placul oricui!* (a1.ro, <https://bit.ly/2AnHTxk>). – Pl. wrapuri, wrap-uri. Pr. /rep/. (BC)

Y

youtuber s.m. Persoană care face și postează cu regularitate videoclipuri pe site-ul youtube.com. *Care este youtuberul vostru preferat? (dacă aveți unul)* (tpu.ro, <https://bit.ly/2AaVGqZ>). *Topul celor mai bogați YouTuberi din lume* (stiridecluj.ro, <https://bit.ly/2Omu2Qu>). – Pl. youtuberi. Pr. /jut'ubər/. Var. YouTuber. (BC)

youtuberiță s.f. Persoană de gen feminin care face și postează cu regularitate videoclipuri pe site-ul youtube.com. *Youtuberiță faimoasă din Mexic, asasinată de cartelurile de traficanți!* (fanatik.ro, <https://bit.ly/2CfUjbW>). *Emmy – youtuberița degustătoare de dulciuri – experimentează turta dulce, puștarinele sau ciocolata Făgăraș* (oradesibiu.ro, <https://bit.ly/2P13vYG>). – Pl. youtuberițe. Pr. /jut'ubərītsə/. (BC)

Z

Zika s.n. (Biol.) Virus din familia *Flaviviridae*, transmis de țânțari, care provoacă la om o boală cu simptome ce includ febră, înroșirea pielii, dureri articulare și conjunctivită; la femeile gravide, zika poate provoca microcefalie sau alte defecte ale creierului fătului. *Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor scrie, în cel mai recent raport, că, în prezent, nu au fost semnalate cazuri de infecție cu Zika în Europa, dar că riscul există, atât timp cât oamenii sunt nevoiți să călătorească în zonele cu epidemie.* (gandul.info, <https://goo.gl/8CyPEs>). *Primul copil cu microcefalie provocată de Zika, născut în Europa* (mediafax.ro, <https://goo.gl/V8sZJJ>). *Of, au început aștia cu Zika-ul prin ziarele românești, s-a panicat mama. Ca s-o liniștesc i-am explicat că sunt viruși mai periculoși pe acolo de care ar trebui să-i fie frică, Zika pare inofensiv dacă nu ești însărcinată.* (Forum, <https://bit.ly/2V13wvr>). (BC)

zip s.n. Tip de fișier-arhivă care conține unul sau mai multe fișiere comprimate. *Am făcut un backup, am arhivat fișierele într-un zip pe care l-am descărcat pe laptop.* (Forum, <https://bit.ly/2yFD94d>). *Extrageți zipurile în același folder.* (Forum, <https://bit.ly/2ykJXoB>). – Pl. zipuri. (MV)

zombifica vb.tranz. și refl. (Rar) A (se) transforma în zombi; (p. ext.) a face să-și piardă vitalitatea. *Să vezi că lălăul dă colțul aici, în camera mea, și-o să ne zombificăm împreună, toți aștia de pe palierul cu mansarde.* (Carte, <https://bit.ly/2BdrPPm>). *Televiziunile alea cu care zombifică milioane de oameni, cu care deformează realitatea, îți mint, manipulează și dezinformează părinții și bunicii, oameni care n-au nicio vină că la CNA nu e nimeni acasă.* (BC) (campaniamea.de-clic.ro, <https://goo.gl/sHNGQQ>). – 1sg. (mă) zombific, part. zombificat. (BC)

zombificare s.f. Transformare în zombi; (p.ext.) pierdere a vitalității. *Deși codul penal haitian incriminează aceste acte, zombificarea nu are un caracter în genere negativ, ci este o măsură punitivă aplicată acelor indivizi care dereglează un raport armonios.* (ziare.com, <https://goo.gl/hEcnPX>). *Schaeuble: Folosirea datoriilor pentru finanțarea creșterii duce la „zombificarea” economiilor.* (news.ro, <https://goo.gl/mM9ZLk>). – Pl. zombificări. (BC)

zombificat adj. Transformat în zombi (om lipsit de personalitate și de voință, foarte ușor de manipulat). *Același lucru li se întâmplă și colegilor mei. Toți mășăluiesc, zombificați, către ținta învățării unor formule, a memorării unor algoritmi, a depozitării unor date și evenimente istorice, a ordonării unor concepte, ca pe etichetele lipite de borcanele din magazie.* (republica.ro, <https://goo.gl/9UHfUJ>). *PNL, un partid zombificat* (revista22online.ro,

<https://goo.gl/7H15nK>). – F.sg. zombificată, m.pl. zombificați, f.pl. zombificate. (BC)

zoogeografic adj. Din perspectiva zoogeografiei; care privește distribuția geografică a animalelor. *Cele două domenii principale de activitate științifică ale lui Lazăr Botoșăneanu au fost: studiul sistematic, zoogeografic și ecologic al insectelor trioptere și studiul faunei acvatice subterane [...]* (ro.wikipedia.org, <https://goo.gl/q3tpdN>). *Raionarea zoogeografică a României pe baza faunei de ortoptere* (agris.fao.org, <https://goo.gl/F7Ncga>). – F.sg. zoogeografică, m.pl. zoogeografici, f.pl. zoogeografice. (BC)

zooter s.m. (Market.) Utilizator al site-ului www.zoot.ro, de unde se pot achiziționa produse vestimentare. *Garantat de zooteri* (issuu.com, <https://goo.gl/nreJyA>). *Căutăm ZOOTeri! Dacă vrei să lucrezi cu noi sau știi pe cineva care știe pe cineva, așteptăm un semn de la tine.* (FB, <https://goo.gl/e4yvjb>). *Să aveți o duminică frumoasă, ZOOTeri dragi!* (instagram.com, <https://goo.gl/6d75SW>). – Pl. zooteri. Pr. /z'uter/. (BC)